

Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor

Vol. I

Redactor: **Paul Csavdari**

Corectură: **Lavinia Goran**

Tehnoredactare: **George Toncu**

Coperta: **Dragoș Drumaș**

© 2003, **Editura „Viață și Sănătate”, București**

www.viatasisanatate.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor vol. I / Gil Pey

București, 2003

ISBN 973-7933-02-8

Vol. I 973-7933-03-6

În loc de cuvânt înainte

... Sunt câțiva ani de când în satele vecine și-au făcut apariția adventiștii.

Ce-or fi adventiștii? Ne-am lămurit curând.

Frații Iovițoiu, din Secara, au luat drumul Bucureștilor toamna și s-au întors acasă primăvara. Au adus în desagi cărți, au început a aduna oameni și a le vorbi.

„Învățătura pe care popii o propovăduiesc în biserică nu e bună”, spun frații Iovițoiu. „Altfel scrie în cărțile sfinte.”

S-au speriat popii. Învățătura nouă s-a răspândit repede...

Popii au cerut ajutor prefectului, și prefectul a dat ordin jandarmilor să-i aresteze pe zăbăugi și să-i ducă la prefectură.

Prefectul a strigat la oameni, și oamenii cu neveste și cu copii lângă ei au rămas neclintii în noua lor lege.

I-a închis în beciul prefecturii și i-a ținut acolo numai cu apă.

Rumânii, pe întuneric, au cântat întruna cântecele lor.

Orașul s-a adunat ca la urs la grilajul prefecturii, ca să-i asculte pe întemnițați cum glăsuiau.

Prefectul a fost nevoit să-i trimită la închisoare noaptea, între sentinele.

În câteva zile, toți pușcăriașii – hoți de cai și de găini – cântau alături de adventiști cântece care treceau departe, spre oraș, peste zidurile închisorii. Cânta cu pușcăriașii până și Oică, directorul pușcăriei.

Prefectul i-a luat atunci pe rumâni și i-a închis la comandamentul de jandarmi: bătaie dimineața, bătaie la prânz, bătaie seara, bătaie

la miezul nopții. Totul a fost zadarnic, oamenii nu s-au înduplecat să se întoarcă la legea veche.

Rupți, lihniți de foame, rumânii au fost puși în libertate.

Asuprirea prefecturii n-a înspăimântat pe nimeni. Numărul adventiștilor crește mereu...

*Zaharia Stancu – Desculț
Capitolul XVII*

Prefață

Chiar dacă lucrurile relatate în această carte ating în unele locuri hotarul ficțiunii, ele s-au întâmplat cu siguranță. Realitatea a fost mult mai profundă și mai dramatică, în raport cu ceea ce reușește cartea să semnaleze.

Istoria apariției și dezvoltării Mișcării advente în spațiul danubiano-carpatin, conține întregul univers al marilor renașteri.

Oamenii despre care vorbește cartea, în mare parte, așteaptă în odihnă „ziua marilor răsplătiri”. Puțini sunt cei care mai trăiesc. Din acest motiv, numele personajelor principale sunt întâmplătoare. Nici descrierea locurilor nu ar trebui să ispitească la presupuneri. Cele relatate sunt relevante pentru toate zonele țării.

Dorim ca acest crâmpei de istorie să fie un mesaj de conduită și speranță pentru urmașii celor ce, cu lacrimi, sânge și jertfă, au înfipt steagul „soliei advente” pe pământul părinților noștri. Când, în zilele ce ne stau înaintea, vom înfrunta astfel de împotriviri, să ne aducem aminte că „ei au trecut pe aici”, cei prin care venim până la porțile paradisului.

Gil Pey

Capitolul I

În partea de vest a Teleormanului, se întinde o vale lungă și îngustă. Prin mijlocul ei șerpuiește râul Călmățui, până își unește apele cu Dunărea și lacul Suhaia.

Îmi amintesc de copilăria petrecută printre ierburile și florile necunoscute din această vale. Revăd locurile în care cântau brotăceii și șuierau șerpui, aducând întotdeauna pentru copii, bucurie amestecată cu fiori.

Dealurile din partea de răsărit a văii erau mai luminoase, mai vesele, pline de soare și te îmbiau, trezindu-ți dorința de a nu mai coborî de pe colinele lor calde și blânde.

În partea de apus, se înălța Dealul Loturilor. El despărțea Valea Călmățuiului de Câmpia Comanilor. Tăiat din loc în loc de câte-o ruscă, dealul de apus era mai întunecat și mai morocănos. Întotdeauna simțeam în mine o teamă atunci când mă apropiam de rusca cea mare. Se credea că în pântecul dealului își are cuibul un șarpe uriaș, care-i răpea din când în când pe cei ce treceau prin ruscă. Îmi amintesc cum, pe acest deal al fricii mele, trebuia să dorm aproape două luni pe vară, nopți de nopți, ca să păzesc bostanul și via familiei. Câte spaime am amestecat în suflet, rugând „Orionul” să mă smulgă din Dealul Șarpelui!

Iubeam dealul de răsărit, pentru că îmi aducea și-mi urca soarele în pat în fiecare dimineață, din primăvară până în toamnă. Apusul însă nu-mi oferea decât noaptea, cu spaimele ei.

De o parte și de alta a Călmățuiului, izvorau mici pâraiașe care formau lacuri și bălți. În iernile anilor ploioși, acestea se

transformau în puhoai și umflau râul. Apele furioase smulgeau bucăți de mal, luau pe sus pătule și case, ducându-le departe, spre Dunăre. După un timp, pârâul se retrăgea în albia lui și lăsa la vedere bancuri de mâl și nisip, lacuri, bălți și mlaștini. Vara, râul rămânea un fir de apă, adânc până-n doi metri și lat tot cam atâta. În lacurile nisipoase și limpezi, copiii făceau baie și-și spălau animalele. Plantele de apă creșteau proaspete, iar fânețele de pe maluri erau puternice în jurul sălcilor care se îndreptau, purtând în vârfuri semnele inundației.

În partea largă a văii, pământul era negru și mănos. Era de ajuns o iarnă bogată în zăpadă și ceva ploii de primăvară, ca să răsară ierburi bogate, împestrițate de-o puzderie de flori. În anii ploioși, verdele de primăvară era ceva de neînchipuit. Întreaga vale și colinele erau înveșmântate ca de sărbătoare.

Am amintit de anii bogați, când ploua din belșug, dar erau și ani secetoși. Aceștia trezeau groaza în vale. Pământul se usca și ierburile creșteau de câțiva centimetri. Valea devenea cafenie, pomii și copacii căpătau un fel de crustă, iar salcia ajungea cenușie. Pământul se desfăcea așa de rău, încât copiii stăteau aplecați asupra crăpăturilor, în speranța că îi vor vedea pe americani. Izvoarele secau, iar animalele rodeau rămurele uscate și rădăcini. Atunci locuitorilor li se făcea lehamite de Valea Călmățuiului. Sătenii trebuiau să care apă de băut în butoiașe, după ce stăteau la rând în jurul fântânilor adânci de peste cincizeci de metri. Și lucrurile se petreceau mereu la fel – în anii de secetă, oamenii uitau de anii îmbelșugați, iar în anii ploioși, uitau de anii secetoși.

Iarna era și mai cumplită decât o vară secetoasă. Începând cu sfârșitul lui septembrie, aproape o lună, bătea vântul de apus, care ridica praful și paiele în atmosfera aproape de nerespirat. Era un vânt care te scotea din sărite, iar firicelele de praf și nisip aduse dinspre Olt îți iritau pielea și-ți ardeau ochii. Oamenii care mai lucrau la câmp, la aratul ogoarelor de toamnă, purtau ochelari și își legau batiste la nas, ca să se ferească de praf. În octombrie, începeau câteva ploii cu lapoviță, urmate de căderi de zăpadă și geruri grele. Totul era acoperit cu o învelitoare albă, pe care se

vedea șerpuind dunga de culoare mai închisă a Călmățuiului. Așezările omenеști erau marcate de mici fuioare de fum, mirosind a bălegar ars. După verile secetoase, iernile erau groaznice. Supraviețuitorii verii aveau de trecut teribilul examen al iernii. Câteodată cel mai bătut drum era cel spre cimitir. Lupii și vulpile atacau satele în haită și un război crunt se pornea între oameni și sălbăticiuni...

Cam așa arăta lunga Vale a Călmățuiului înainte de primul război mondial.

Istoria văii este aceeași cu a întregului ținut, cuprins între Carpați și Dunăre. În primele secole după Hristos, țara era acoperită cu păduri bătrâne de stejari și foioase, presărate cu poiene multicolore, ca niște insule într-o mare verde. În aceste ochiuri de lumină, locuiau geto-dacii și unele neamuri ale tracilor. După cucerirea ținuturilor de la nord de Dunăre de către legiunile romane, o mare parte a populației dace a fost nimicită, iar altă parte s-a retras spre munți, lăsând aproape pustii pădurile bătrâne. Romanii și-au construit forturi și drumuri, au întemeiat unele așezări cu veteranii armatei, iar mai târziu, spre sfârșitul domniei lui Traian, până în vremea lui Dioclețian, și cu creștinii expulzați din imperiu. Aceștia defrișau petice din pădurea Deliormanului și săpau bordeie, ridicau biserici și cultivau într-un mod simplu cereale cunoscute. Mâncau mai mult fructele codrilor adânci și pisau ghinda, ca s-o facă făină.

Apoi, au venit migratorii, în valuri, sălbatici și cruzi. Făceau colecție de suflute, așa cum colecționau bijuteriile și aurul. Își însușeau dealuri și văi, râuri și întinderi întregi. Acești oameni aspri și uscați, circulau fără odihnă pe coaste și prin văi. Unii dintre ei au rămas în pădurile noastre, și-au săpat bordeie sărăcăcioase, iar vitele lor umblau libere și se înmulțeau.

Creștinii surghiuniți și ceilalți expulzați pe drept și pe nedrept s-au împăcat cu băștinașii și au întemeiat așezări, au ridicat cetăți pe lângă Olt și celelalte râuri ale câmpiei, dând nume apelor și locurilor, nume legate de întâmplări, de viața animalelor și a păsărilor din zonă. Așezările au început să se nască mai întâi în

văile udate de apă, apoi la poalele dealurilor. Oriunde răsărea un fir de apă, răsărea și o casă din lemn sau un bordei, iar familia începea să crească, să se înmulțească și așa apărea o așezare. Drumul carelor lua locul potecilor, iar în locul muștarului galben înfloreau lanuri de grâu, orz și ovăz. La cale de o zi, pe drumurile umblate, apăreau un fel de piață și o fierărie, iar acestea deveneau nucleele cetăților și ale micilor orașe. Așa a fost populată Valea Călmățuiului, încă de pe vremea marilor păduri.

Cei despre care vreau să vă povestesc, n-au fost oameni de vază și nu există decât puține documente cu privire la ei. Tânărul Ivan Petrescu venea de prin părțile Belgradului. Era fiul unor mici proprietari, nici bogați, nici săraci, care au trăit pe un petic de pământ și într-o casă de piatră. Petreștii au reușit să dobândească o educație bună și erau oameni cinstiți.

De ce a părăsit Ivan casa de piatră și terenurile strămoșilor săi, nu știu. N-a făcut niciodată politică, n-a fost învinuit de rășcoală, ba mai mult, era scrupulos și de-o cinste fără pată, așa că este exclus ca jandarmii să fie cauza. În familie, se șoptea așa... ca un fel de simțământ nemărturisit – cum că dragostea l-a făcut să plece, dar nu dragostea pentru femeia cu care s-a căsătorit, pentru că prima lui dragoste a rămas neîmplinită.

Iubita lui, pentru care a venit în Valea Călmățuiului, a fost ucisă de o ceată de lotri.

Ivan era un bărbat frumos, încântător și a fost vesel până în ziua când a purtat pe brațele sale trupul inert al fetei iubite. De atunci, existența i-a fost voalată de-o boare melancolică. Când a venit în Valea Călmățuiului, era un bărbat în plină putere și inimos, clocotind de energie și cu o mulțime de idei.

Avea ochi albaștri pe un ten brunet. Era un munte de om, dar într-un fel delicat. Deși munca de țaran te umple de praf, el părea mai întotdeauna cât se poate de curat. Avea mâini îndemănaticе. Era un bun fierar, tâmplar și sculptor în lemn, descoperind mereu un fel nou de a face lucruri frumoase.

La câțiva ani de la moartea iubitei, s-a căsătorit cu o țărăncă din Valea Călmățuiului, pe care o chema Stana. Nu știu unde a

întâlnit-o, cum i-a făcut curte și cum s-au căsătorit. Cred că în inima lui, Ivan mai purta chipul iubirii ucise. Era un om dornic de dragoste, în timp ce soția lui nu era o femeie care să-și arate sentimentele. Dar, în ciuda acestor lucruri, nimeni n-ar putea spune că Ivan și-ar fi înșelat soția.

După căsătorie s-au așezat printre locuitorii de pe malul de răsărit al Lacului Sărat. Când au venit ei, văile rodnice dintre dealuri, pădurile și tabunurile erau împărțite, dar se mai aflau terenuri mărginașe pe coastele dealului de răsărit. Acolo și-au întemeiat gospodăria. El a urmat calea obișnuită. A luat un pogon pentru el, unul pentru nevastă și, întrucât aceasta era însărcinată, a luat un pogon și pentru copil. Cu timpul, s-au născut cinci copii, doi băieți și trei fete, și cu fiecare naștere lotul se mărea. Pe lângă acestea, mai aveau și un tabun pentru fâneață, un pogon pentru vie și bostan și o fișteică pentru pășune. Pământul era bunice, dar era departe de sat și greu de lucrat și îngrijit.

Ivan a ridicat casa cu propriile mâini și a construit un hambar și o fierărie. Și-a dat repede seama că, și dacă ar fi avut încă pe atâta pământ de muncit, tot n-ar fi putut să-și asigure existența pe terenul acela depărtat și fără apă. În atelierul lui, ascuțea uneltele și lucra fierăria pentru care sau căruțe. Oamenii de prin satele vecine își aduceau uneltele să le repare și să le îmbunătățească. Pe deasupra, le plăcea să-l audă vorbind despre lumea care trăia departe de Valea Călmățuiului. Avea o voce plină, adâncă și plăcută, care suna dulce în urechile țăranilor obosiți. Când doar trei-patru oameni stăteau să-l asculte pe Ivan în jurul foalelor, însemna că era o zi proastă.

Clienții lui, care duceau lipsă de bani, făgăduiau să-i plătească după cules, apoi după Crăciun și tot așa îl amânau – până când, în cele din urmă, uitau. Ivan nu avea darul să le amintească, așa că familia Petreștilor a rămas modestă.

Ivan avea la îndemână pe un raft o carte mare, îmbrăcată în negru. Pe copertă, cu litere mari de aur, scria: BIBLIA. Unele foi, de mult ce fuseseră folosite, erau îndoite și rupte. Dacă aruncaai o privire prin Carte, înțelegeai de unde izvorau cuvântările lui

frumoase și înțelepte. Nu avea pereche în ce privește calmarea furiei și liniștirea unui suflet descurajat. O făcea prin vorbă și prin blândețea sufletului său. Și, pe cât de curate îi erau trupul și sufletul, pe atât de limpede îi era judecata. Oamenii care veneau la fierăria lui să discute și să asculte lăsau la o parte, o vreme, tutunul și înjurăturile, nu din pricină că cineva i-ar fi oprit, ci de la sine, ca și cum nu-și aveau locul acolo. Bărbații și femeile îi destăinuiau lucruri pe care nu le-ar fi spus rudelor sau prietenilor apropiati, socotindu-l tot atât de sigur ca și un mormânt.

Stana Petrescu era o teleormăneancă deosebită. Trăsăturile fizice exprimau o anumită asprime și hotărâre de a duce la capăt o acțiune, chiar dacă o oștire i s-ar fi împotrivit. Ea era o bucătă-reasă bună, pricepută, iar casa era întotdeauna curată. Stana avea un simț al păcatului foarte dezvoltat. Pentru ea, lenevia era un păcat, iar jocul de zaruri, pentru ea, era tot un fel de lenevie. Nu privea cu ochi buni plăcerile exclusive ale trupului, fie că era vorba de dans, fie de cântec ieftin, și chiar râsul ușuratic. Avea credința că omul care se lasă în voia plăcerii, în distracție, este o pradă ușoară în fața diavolului, și aceasta era o rușine. În atmosfera acestor principii a trăit și și-a educat copiii. A suferit în viață, plină de curaj și fără să se plângă, convinsă că Dumnezeu ei știe cum trăiește fiecare. Avea credința că răsplata va veni mai târziu. Și a și venit prin copiii lor, care au crescut mari și sănătoși, fiind o bucurie pentru părinți. Fetele s-au căsătorit cu gospodari de treabă, din familii puternice, iar băieții au purtat cu cinste numele Petreștilor. Marin, băiatul cel mare, a fost pe front în primul război mondial și a venit acasă cu multe decorații. Ceilalți copii și-au întemeiat case în jurul bătrânului Ivan Petrescu, care, după mai bine de zece ani de la terminarea războiului, a închis ochii pentru somnul rânduit oamenilor până la înviere. Nu zăcuse, nu suferise vreo caznă, ci liniștit și blând și-a petrecut ultimele zile într-o tăcere nobilă. Când a simțit că-i vine ceasul din urmă, și-a chemat fiii și fiicele, i-a așezat în cerc și a privit pe fiecare îndelung și adânc. Apoi, a scos Scriptura cea aproape de-o vârstă cu el și le-a citit:

Știi cum m-am purtat cu voi în toată vremea. Am slujit Domnului cu toată smerenia, cu multe lacrimi și în mijlocul încercărilor... Știi că n-am ascuns nimic din ce vă era de folos..., și acum, iată că, împins de Duhul mă duc... fără să știu ce mi se va întâmpla acolo. Dar eu nu țin numai decât la viața mea..., ci vreau să-mi sfârșesc cu bucurie calea.

Luați seama, dar, la voi înșivă... vegheați și aduceți-vă aminte că... n-am încetat să vă sfătuiesc cu lacrimi pe fiecare din voi. Și acum... vă încredințez în mâna lui Dumnezeu și a cuvântului harului Său, care vă poate zidi sufletește și vă poate da moștenirea împreună cu toți sfinții.

Singuri știți că mâinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine. În toate privințele v-am dat o pildă, și v-am arătat că, lucrând astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Isus... (Faptele Apostolilor 20,18-35)*

Copiii, cu mic cu mare, au început să plângă și să se strângă în jurul lui. Întrebau printre lacrimi:

– Tată, de ce vorbești așa?

Bătrânul a privit un timp în pământ, gânditor, pierdut în vremuri de mult trecute, având pe chip urma ștearsă a unui zâmbet îngăduitor, apoi a ridicat capul și a răspuns:

– Așa se cuvine, copii, așa cere rostul de sfârșit al lucrurilor.

– Tată, zise Marin, vederea nu ți-a scăzut și puterea nu s-a împuținat, de ce să pleci?

– Mă cheamă iubirile, fiule.

Marin s-a întors supărat, a lovit cu mânie tocul ferestrei și a ieșit în cerdac. Rând pe rând, au ieșit și ceilalți la treburile, atenți la fiecare zgomot ce venea dinspre odaia bătrânului. Pe măsură ce lacrimile se uscau, ajungeau la concluzia că „a fost una din glumele bătrânului”.

* N.A.: Textele biblice sunt citate din *Noul Testament pe înțelesul tuturor* (Living Bibles International, 1984) și *Noul Testament*, traducere Gala Galaction, Editura Institutului Biblic al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1927. Tipărit în zilele Maiestății Sale Regele României, Ferdinand I, cu îndemnul și purtarea de grijă a Înalt Preasfinției Sale întâiului Patriarh al țării, D.D. Miron.

După plecarea copiilor la casele lor, lângă moș Ivan rămânea doar Ion. Într-o seară, plecat cu capul pe genunchii lui, l-a întrebat:

– Ce iubiri ai spus că te cheamă, tată, iubirea mamei?

– Da, și iubirea ei, fiule.

– Au mai fost și alte iubiri în viața ta? insistă Ion.

– Să nu uiți niciodată, fiule, că cea mai mare și însemnată iubire, pe care-o poți cunoaște într-o clipă și să-ți umple întreaga viață, este iubirea lui Dumnezeu.

– Da, da, înțeleg, tată, dar... nu văd, cum te duce aceasta la moarte?

– Pe Isus cine crezi că l-a chemat pe Golgota? Nu iubirea?

– Da, așa este, tată, răspunse Ion.

După vreo trei zile, una dintre fete l-a găsit pe bătrân adormit. Sta rezemat pe-o pernă și avea Biblia cea mare deschisă la Noul Testament. A crezut că doarme și s-a mișcat încet, ca să nu-l trezească. Dar când s-a întors după o vreme, l-a găsit la fel. A intrat la bănuieli. I-a fost frică să se aproprie singură și a trimis după Marin. Bătrânul murise. În sinea lor, toți așteptau că o să se-ntâmple, dar nu cunoșteau clipa. De aceea n-au fost surprinși și n-au făcut tărațoi, cum se obișnuia în popor. Vecinii s-au mirat și chiar au început șoptiri bănuitoare. Sufereau Petreștii și plângeau, dar era ceva adânc și nobil. Cum s-a răspândit vestea morții bătrânului, au și sosit bocitoarele să fie angajate la plâns și țipete. Erau pricepute în a-și smulge părul, se prefăceau că aruncă cu țărână în sus. Băieții bătrânului au spus clar „nu”. Au plecat femeile, ocărându-i. Tot ele au început să răspândească vestea că au înnebunit Petreștii de când le-a murit bătrânul și că nesocotesc legile creștinești străbune. Sătenii puneau toate acestea pe seama durerii. Spre seară, a venit preotul. Copiii mortului s-au strâns în jurul lui.

– A murit cu lumânare? a întrebat preotul.

– Nu, a răspuns Ion, dar... a murit cu Biblia în mână.

– Asta este o nelegiuire, cu lumânare trebuia. Nu poate fi primit în sânul părintelui Avraam, mântuitorul creștinilor.

– De ce, părinte? întrebă o fată, izbucnind în plâns.

– Pentru că n-are lumânări destule.

- Doar pe astea le-am avut, părinte, zise Ion.
- Trebuia să vii la mine să cumperi. Nevasta mea, își spetește mâinile făcând lumânări, și voi lăsați morții fără lumină. Și... nu trebuia să-i dau grijanie înainte să moară?
- N-am știut când moare, părinte, se căiră Petreștii.
- Da' ce, eu trebuia să știu? răspunse tăfnos preotul.
- Iartă-ne, părinte, că n-am știut, ceru milostivire una dintre fete.
- Păi cum să știți, dacă nu călcați pe la biserică?
- Am mai fost, părinte.
- Când, la Paștele trecut?
- O, nu chiar așa, părinte.
- Mortu' de când nu s-a împărtășit?
- Nu știm, părinte.
- Vă spun eu, de la moartea răposatei Stana, mama voastră.
- Se poate, părinte, răspunse îngăduitor Marin.
- He, dacă la voi se poate, la mine nu se poate.
- Ce nu se poate, părinte? întrebă Ion.
- Eu mort negrijât nu bag în cimitirul meu.
- Păi... acum ce să-i facem, părinte?
- Nu știu, eu mort negrijât nu bag în sfânta biserică.
- Păi acum, cum să-l mai grijâm, părinte?
- Treaba voastră.
- N-avem cum, părinte.
- Nu mă interesează cum îl grijâți și cum îl îngropați.
- Părinte, întrebă Marin cu o vădită ironie, dar... dările răposatului către sfânta biserică le putem plăti?
- Da, asta da, puteți face.
- Ion scoase câțiva gologani și-i puse în palma preotului. Acesta îi privi pe o parte și pe alta și-i ascunse sub sutană.
- Și... acum ce facem, părinte? întrebă Marin.
- Preotul nu răspunse. Se întoarse ca și cum ar fi vrut să plece.
- Nu știu, eu mort rătăcit nu bag în sfânta biserică și-n strămoșescul cimitir.
- Tata a fost un creștin bun, părinte – zise o fată.

– Nu cred... un om care ocolește sfântul așezământ bisericesc, care nu ține datina creștinească și se încarcă de păcate cetind din Cartea lui nu are dreptul la milostivirea preotească.

Marin fierbea. Ion care abia se stăpânea îi făcea semne de împăciuire și răbdare.

– Dar... cartea lui era Sfânta Biblie, părinte.

– Tocmai de aia, numai un sfânt are dreptul să pună mâna și să citească în Sfânta Evanghelie, ori asta... nici eu ca preot nu îndrăznesc totdeauna, dar-mite mortu' vostru. Ce credeți că eu n-am auzit cum se cuibărea rătăcirea în el și cum împrăștia otrava necredinței în jurul lui? De ce credeți că a murit fără lumânare?

– Era singur, părinte, cum să-și aprindă singur lumânarea?

– Creștinilor adevărați, dacă sunt singuri când își dau sufletul, îngerii și ursitoarele le aprind lumânări sfinte, ori... în cazul vostru nu s-a întâmplat.

A plecat preotul lăsând familia uimită și privind descurajată în urma lui. Seara, pe înnoptate, Ion l-a căutat pe preot acasă, dar nu l-a găsit. A doua zi l-a căutat iar, i-a lăsat vorbă de împăciuire, dar nefiind de găsit, a mers la primar. Acesta s-a arătat binevoitor în a-i ajuta. Și au așteptat Petreștii semn de la preot până-n a treia zi, dar nimic. Preotul era de negăsit. Spre amiază, au aflat că părintele ar fi plecat dincolo de Rușii de Vede, la o verișoară a lui. Era mare agitație în familia „verișoarei”. Cu câteva zile în urmă, îi fătase purceaua un număr prea mare de purcei. S-au speriat rumânii. Umbla vorba că ăsta n-ar fi noroc, ci blestem. Așa ceva nu se mai pomenise pe toată Valea Vedei. Și ca să nu se abată peste ei vreo nenorocire, au chemat preotul să citească și să rostească binecuvântări asupra orățăniilor.

– Bine-ați făcut, dragi credincioși, pentru că mi-aduc aminte cum, prin nouă sute treispe, cu un an înainte de război, într-un sat din Moșia Merigoalei, o iapă fătase trei mânji, semn rău taică. După un an, a început războiul și...

Așa că preotul sărise repede în ajutorul verișoarei, ca s-o scape de blestemul purceilor.

Când au aflat Petreștii că preotul e plecat, au mers la cei din satele vecine. Dar au fost refuzați, pe temei că se aflau în gâlceavă cu preotul din Lacul Sărat. Vuia satul, și vestea trecea și în cătunele vecine, vorbindu-se despre necazul Petreștilor. „Ce vor face Petreștii cu mortul?” se întrebau sătenii. „Mort fără popă cine-a mai pomenit?” își scuipau cumetrele în sân, încercând să alunge niscaiva blesteme. Erau destui care răspândeau zvonul că mortul Petreștilor o s-aducă blestem peste sate. Alții cobeau pe la colțuri și spuneau că a sosit vremea să-l alunge pe preot din sat, „că așa popă nu ne trebe” ziceau ei. Erau și unii, care din invidie, cârteau împotriva Petreștilor, luând apărarea preotului.

Era a treia zi de când mortul zăcea-n casă. Aproape că-l băga-seră cu totul în var ca să nu miroasă. Însă nu-l mai puteau ține, trebuiau să-l îngroape. Primarul le-a spus să pregătească toate cele cuvenite, că preotul va veni. „De unde, de neunde, va veni”, zicea el. Când au mers la cimitir să sape groapa, oamenii popii le-au ieșit în poartă, i-au oprit și le-au spus:

– Mort spurcat nu băgați în cimitirul nostru.

Ion, care însoțea groparii, a văzut negru în fața ochilor, a ridicat cazmaua să lovească, dar cineva l-a bătut pe umeri și i-a șoptit:

– Nu pângări amintirea părintelui tău.

S-a oprit Ion. Când a deschis ochii, nu era nimeni lângă umărul lui. A oftat adânc și a poruncit însoțitorilor:

– Săpăm în capul fișteicii!

Oamenii l-au privit uimiți, dar l-au urmat. Cu mânie și furie au săpat groapa. Ajuns acasă, Ion, cătrănit, i-a spus lui Marin:

– Hai să-ngropăm pă tata!

– Cu cine? întrebă Marin.

– Cu Dumnezeu, răspunse Ion.

– Fără popă?

– Fără popă.

– Ne omoară lumea cu pietre, ajungem de ocară, insistă Marin.

– Las' că știe Dumnezeu.

– Ce știe Dumnezeu, Ioane, ne trimite El popă?

– Poate că ne trimite, poate că nu ne trimite, ce vrei să putrezască mortu-n casă?

Auzindu-i, femeile se strânseseră pe lângă ei, căutând să afle ce-au hotărât. Curtea era plină de oameni. Unii veneau, alții plecau. Curioși și gură cască, veniseră să vadă mort negrijat și fără lumânări la plecarea sufletului. Cei mai mulți se opreau prin curtea largă și pe uliță, formând pâlcuri, pâlcuri, și discutând până la harță despre locul unde se află sufletul mortului negrijat.

Se răspândi vestea că Petreștii își duc mortul la groapă fără popă și-l îngroapă la capul fișteicii. Jumătate din fișteică era cu vie și jumătate cu bostan.

– Cum să-ngropi mortu-n bostan bă...? țipau românii unii la alții.

– Nu-i rău, bă, răspunse un sătean, frica de mort o să le păzească bostanu'; ce, n-ați auzit că alte nații își îngroapă morții la capul casei sau în grădina cu flori?

– Doamneeee...! se văitau femeile, s-a întors lumea pe dos, sigur ne paște nenorocirea și blestemul.

Spre miezul zilei, aproape tot satul venise la mort, ba unii șopteau că sunt veniți și din satele vecine. Când sosi momentul, Ion scoase mortul în băătăură, îl așeză pe două scaune, se urcă și el pe o buturugă mai înaltă și strigă peste cei adunați să se facă liniște. Mulțimea se potoli, așteptând să vadă ce se va-ntâmpla. Ion deschise Biblia cea veche și începu să povestească ce le spusese bătrânul înainte de a muri, cum îi adunase în jurul lui și le citise din Scripturi, îndemnându-i la o viață creștinească. Când a tăcut Ion, s-a ridicat primarul și a vorbit poporului ca la o adunare obștească.

– Unde-i preotul? îl întrerupse o voce din popor.

– Vine, vine și preotul, dar l-așteptăm la cimitir, răspunse primarul.

Când cei patru bărbați puternici ridicară coșciugul pe umeri și porniră spre poartă, se stârni o mare învălmășeală. Mulțimea se retrăgea speriată din calea sicriului.

– Opriți, opriți! strigă o vecină proptindu-se în față cu mâinile ridicate. Este un mare păcat să scoți mortu' necitit și neslujit din curte.

– Oameni buni, aduce blestem, fugiți oameni buni! Opriți mortu', se alătură o altă cumătră.

Ion păși în față și-i zise hotărât:

– Tușă Oiță, dacă nu te dai la o parte, duc mortu-n bățutura dumitale.

Femeia rămase cu gura căscată.

– Hai, dă-te la o parte, că nu-i treaba dumitale!

Se făcuse loc larg în jurul sicriului. Lumea pășea încet în spatele mortului, la cinci stânjeni distanță, iar în față alergau copiii, îmbrâncindu-se, chicotind și bulucindu-se unii în alții. Așteptau să li se arunce bani cu boabe de porumb amestecate. Așa se obișnuia pe Valea Călmățuiului. La fiecare răspântie, cineva din familia mortului, arunca peste mulțime monede de metal amestecate cu grăunțe. Dacă familia era mai înstărită, predominau monedele, dacă era mai săracă, erau fericite orășeniile care ciuguleau în urma cortegiului. Petreștii uitaseră de obiceiul acesta, așa că așteptau în zadar copii.

Încet, încet, mulțimea ajunse la marginea satului unde-și aveau Petreștii lotul, chiar lângă cimitir. Lumea împânzise ariile și semănăturile oamenilor. Ajunși lângă groapă, purtătorii lăsară sicriul jos. Marin privea întrebător la Ion, Ion la primar, iar primarul sălta din umeri a neputință. Lumea, oprită la o oarecare distanță, era neliniștită. Cu cât așteptau mai mult, cu atât era mai agitată.

– Dacă mai puneți mâna pe sicriu, aduceți blestemul asupra satului, strigă un cetățean.

– Da, da, se alătură și alții.

– Să vină preotul! țipau femeile.

Primarul era speriat de-a binelea.

– Nu vine nici un preot, preotul nu îngroapă păgâni, strigă un om de-al bisericii. Ne mint, primarul s-a unit cu blestemații!

– Să-i alungăm, să-i omorâm! strigau ca înnebuniți oamenii preotului, care blocau intrarea în cimitir.

– Oameni buni, oameni buni, încerca primarul să acopere mugetul mulțimii care începuse să se apropie amenințătoare.

Panica punea stăpânire și pe familia Petreștilor, iar primarul era îngrozit. Mulțimea îi strângea ca-ntr-un cerc.

– Vine preotul! strigă cineva cu o voce aproape neomenească.

Mulțimea întoarse capul spre locul unde se strigase. Într-adevăr, printr-o trecere strămtă, deschisă de mulțime, pășea liniștit și privind înainte un preot. Era înalt, cu față frumoasă, ce se deschidea luminos deasupra robei negre precum pana corbului. Petreștii erau uluiți, primarul fremăta, copilărește, de bucurie. Nu era preotul satului, dar era preot. Se vedea clar după straie. Când ajunsese în dreptul sicriului începu să cânte ceva neînțeles de mulțime. Oamenii se apropiau încet, încet, dar încrezători, ca să audă mai bine. După ce ocoli de câteva ori sicriul și termină cântarea, preotul scoase de sub manta o carte. Era o Scriptură. Începu să citească din ea, după care vorbi oamenilor. Toți ascultau într-o liniște de mormânt. Și vântul tăcuse. Preotul spunea lucruri pe care ei nu le auziseră niciodată. Pentru prima dată aflau că sufletul moare, că el nu urcă în cer în sânul lui Avraam. Aflară că moartea e un somn, care durează până la sfârșitul timpului. Când va veni Isus a doua oară, abia atunci moartea nu va mai fi. Va urma învierea dreptilor, apoi a celor răi, ca să fie nimiciți. Preotul își termină vorbirea, îndemnându-i pe oameni să citească Scriptura și să păzească poruncile Domnului, asigurându-i că jertfa Mântuitorului pe Golgota poate să ispășească trecutul lor păcătos. După aceea, a rostit o rugăciune în auzul tuturor și a cerut ca mortul să fie lăsat în groapă. Mulțimea era mai departe încremenită locului. În timp ce groparii aruncau pământ peste sicriu, preotul privi liniștit și blând spre Ion și Marin Petrescu. Flăcăii păreau drepti ca stejarii. Le-a întins mâna și le-a strâns-o într-un fel anume. Apoi preotul a plecat pe același drum pe care venise. Nimeni n-a îndrăznit să-l oprească sau să-l întrebe ceva. Când, în sfârșit, sătenii s-au dezmeticit, mortul era îngropat, iar preotul dispăruse așa cum apăruse. Se întreba ce-a fost asta, comentau cele auzite, cele văzute, dar nimeni nu știa să răspundă la puzderia de întrebări care se ridicau în sufletele lor. Când s-a

lăsat seara, rumânii au plecat la casele lor. Petreștii se întrebau pe șoptite: „Cine a fost, nene, preotul?”

Cu timpul au început să uite evenimentul. Oamenii îi priveau cu respect pe băieții lui Petrescu. Lor le era greu să răspundă întrebărilor. Doar acasă din când în când, Marin mai amintea zicând: „Ce mai poznă ne-a făcut tata cu moartea lui!” Asta așa ca să-și ascundă dorul și tristețea după bătrân. „Uff, și preotul acela ne-a pus pe jar cu vorbele lui.” Pentru că nu-i răspundea nimeni, pleca și se urca pe buduroiul fântânii, doinind, dintr-o frunză, ceasuri întregi.

* * *

Capitolul II

La doi ani după moartea bătrânului Ivan Petrescu, fiul său Ion s-a căsătorit cu o fată din susul Călmățuiului. O chema Victoria. Probabil că părinții fetei au avut motive și dorințe neștiute de noi, pentru că n-o strigau pe numele ei, Victoria, ci Joița. Se mai spunea că „Victoria” era numele unei mătuși pe care au trimis-o la primărie să declare nașterea copilului și care a ținut să i se poarte numele. Însă mătușa aceea nu prea a făcut cinste familiei prin purtarea ei.

Ion s-a înțeles bine cu Victoria, au rămas uniți și la bine, și la rău, așa cum le-a urat preotul la cununie. Când au venit copiii, i-au crescut împreună, dându-le o educație sănătoasă, așa cum era pământul în care tăiau brazdă neagră. În ale meșteșugului, au urmat tradiția familiei, ocupându-se mai mult de tâmplărie și fierărie. N-au pășit niciodată alături de oamenii înstăriți și mândri, dar nici n-au fost lipsiți de pâinea zilnică, ca să ia cu împrumut de la cei avuți. Toamna, când intrau în curte carele încărcate cu roade, Ion o întreba pe nevastă: „De ce-o fi aducând Dumnezeu mămăliga altora în ograda noastră?” Sătenii aveau respect pentru ei și le acceptau obiceiurile, mai ales când intrau în atelierul lor. Acolo n-aveau voie să consume tutun, să soarbă băuturi tari și să rostească vorbe fără cinste.

L-au invitat de multe ori să fie printre conducătorii satului, dar s-a ferit întotdeauna de asemenea răspunderi. Avea un deosebit dar de povestitor și o memorie proaspătă. Îl îndrăgeau copiii, mai ales în preajma sărbătorilor de iarnă, când împărțea daruri ca un Moș Crăciun. Victoria era o femeie frumoasă și puternică. Trăsă-

turile ei fizice exprimau forță și tenacitate, dar avea un suflet deosebit de sensibil și cald. Hărnicia, curățenia și ordinea erau obsesia ei. Copiii i-a crescut în spiritul acesta, ținându-le trează atenția asupra celor curate și sfinte. Religia însemna mult pentru ea, cu toate că nu mergea la biserică, decât în ocazii rare. Avea o plăcere deosebită să-și asculte bărbatul citind din Evanghelie sau povestindu-i parabolele lui Isus. Nu vorbea despre obiceiuri și sărbători, nu se ținea de ritualuri, dar era atentă să nu jignească și să nu tulbure sufletul cuiva. Trăiau în bună înțelegere cu vecinii și rudele, dar n-aveau prieteni apropiați. Pentru Victoria, prezența și vorba blândă a soțului au fost totdeauna bucuria mult dorită și primită.

Bunăstarea lor suflotească le-a înseninat zilele până când peste liniștea lor s-a prăvălit furtuna. Cea mai mare dintre copilele lor, care abia depășise cincisprezece primăveri, s-a îmbolnăvit și, într-o săptămână, cu toate leacurile, a închis ochii până la ziua de apoi. E greu de arătat jalea Petreștilor. La aflarea veștii, tot satul a fost îndoliat. S-au mai găsit și guri rele care să șoptească pe la colțuri de uliță: „Vezi, dacă nu vin la sfânta biserică și nu se împărtășesc la preot!”

Slujba de înmormântare a trecut peste ei fără să-i mângâie. N-au rămas în mintea lor decât vreo câteva vorbe rostite de preot, din care au înțeles că fetița lor se află în cer, în brațele lui Avraam. Săptămâna care a urmat înmormântării a fost cea mai grea. Abia acum simțeau usturimea fulgerului care i-a despărțit de copila lor. Multă vreme Victoria a fost absentă la ce se întâmpla în jurul ei. Ajunsese până acolo, încât îi neglija pe ceilalți copii. Se neglija aproape total pe sine. Ion își pierduse zâmbetul acela în care sta puterea lui de viață, se mișca dintr-un loc într-altul, fără să vorbească sau să răspundă la întrebări. Cu ochii înlăcrimați, cugeta din când în când cu voce tare: „Ai auzit ce-a zis... nu plângeți, nu plângeți, ne vom vedea curând la Domnu’... auzi, Doamne, ce să spună... hm, când o fi curând?... că eu nu mai am timp.” Într-adevăr, acestea fuseseră ultimele cuvinte spuse de fetiță.

Trecuse mai bine de un an de la moartea fiicei lui Ion Petrescu, când, într-o seară, pe șoseaua din Lacul Sărat, și-au făcut apariția

câteva plutoane de soldați, în vederea unui exercițiu militar. Neavând loc de găzduire la primărie, soldații și ofițerii s-au răspândit pe la casele oamenilor. Ion Petrescu a găzduit cinci soldați și-un sergent.

După ce le-a dat mâncare și le-a arătat odăile cu paturi proaspăt așternute, a mers la grajduri, pregătind animalele pentru noapte. A întârziat un timp, pentru că-i plăcea să-și îngrijească bine vitele. În timp ce căra nutreț pentru animale, sergentul a venit lângă el, căutând de vorbă și ajutându-l la adăpatul vitelor. La început, gospodarul nu prea s-a simțit bine să fie tulburat în gândurile și frământarea lui, dar sergentul l-a câștigat repede cu felul lui de-a fi și a vorbi.

– Nene Ioane, sufletul tău este „îmbrăcat” în necaz?

– Ca toate sufletele, măi băiete.

Sergentul a înțeles că omul nu dorea să vorbească despre suferința lui, așa că a condus vorba pe o altă direcție.

– Când am intrat în sat, am văzut că aveți o biserică nouă și frumoasă; cred că sătenii de aici sunt foarte credincioși, nu?

– Da, a fost terminată anul trecut, după ce a stat în schele zece ierni; cât despre credința noastră, n-aș putea spune că se vede de pe drum.

– Dumnezeu arăți a fi un bun credincios.

– Dacă ar fi așa cum crezi, nu mi-ar fi luat Dumnezeu ce-am avut mai scump.

– Să cred că voi nu dați Domnului decât ce nu vă trebuie și nu prețuiți?

– Nu te-nțeleg, zise Ion oprindu-se și privindu-l.

– Mă întreb, ce-ar avea omul atât de scump, încât să nu l-l dea nici lui Dumnezeu?

– Când o să ai copii, ai să vezi băiete.

– Să-nțeleg că unul dintre copiii dumitale a adormit?

Petrescu s-a uitat la el mirat, neînțelegând ce vrea să spună sergentul prin „a adormit”. De glumit, nu glumea, prost nu era, atunci „Ce spune băiatul ăsta?” gândea Ion.

– Nu doar „a adormit”, ci a murit de-a binelea fetița mea.

Sergentul lăsă o pauză să-l facă și mai atent pe Ion și zise:

– Am înțeles, dar... Biblia numește moartea aceasta un somn.
– Biblia? zise gospodarul. Dumneata citești Biblia?
– Da, și-o fac cu multă plăcere; uite, o păstrez întotdeauna la mine.

Și-a desfăcut vestonul și dintr-un buzunar a scos Biblia, un format mic și cartonat.

– Și eu am Biblie și o citesc, dar...

A rămas cu fraza neterminată ca și cum ar fi vrut să spună „degeaba”. După un timp de tăcere dureroasă, sergentul a privit spre el și i-a zis:

– Nu te necăji, n-ai pierdut-o, la venirea Domnului ai putea să te-ntâlnești cu ea.

Petrescu rămăsese nemișcat privind spre soldat: „Ciudat mai gândește băiatul acesta!”

– A murit, băiatule... și... ce e mort, s-a dus! spuse după un timp omul, dând din cap a neîncredere.

– Nu, doarme până la venirea lui Isus.

– Preotul spune că e în sânul lui Avraam, dar... cine poate să-l creadă!

– Nu este în sânul lui Avraam, nu există așa ceva, și nu e-n cer, ci doarme până la ziua Domnului, insistă hotărât sergentul.

Petrescu, care tocmai lua coșul cel mare cu pleavă muiată și amestecată cu tărațe, s-a îndreptat de șale și a zis:

– Cum? Morții nu merg în cer sau... în iad?

– Scriptura ne învață că morții nu merg nici sus, în ceruri, nici altundeva, ci ei dorm.

– Ce spui tu n-am auzit până acum, dar... hai să mergem în casă c-am terminat treaba și aș vrea să-mi explici ciudățenia asta care mi-ai spus-o până acuma, dacă nu ești prea obosit.

Ajunși în casă, Petrescu a rugat-o pe soție să mai încălzească o dată jumările și să pună la masă ulcica de țuică, îndemnând-o să ia și ea parte la discuția lor.

– Dacă nu ți-e cu supărare, de prin ce parte ești?

– De pe lângă București și fac armata în Turnu.

– Spune-mi de ce fata mea nu e-n cer?

– Pentru că așa zice Scriptura; am să-ți citesc aici, în Ioan 3,13! Ia și matala Scriptura și urmărește-mă!

Nimeni nu s-a suit în cer în afară de Cel ce S-a coborât din cer, adică Fiul Omului care este în cer. Mie mi se pare clar, nimeni nu s-a suit în cer, nici Avraam, cu sânul lui uriaș, nici altcineva dintre oamenii credincioși care au murit. De exemplu, despre marele rege credincios David, Biblia spune în Faptele Apostolilor, la capitolul 2, cu versetul 34:

Căci David nu s-a suit în ceruri, cu toate că era mort când apostolul spunea aceste cuvinte. De asemenea, morții nu merg în iad; dacă morții ar merge în iad, de ce ar mai fi nevoie de judecată? Cu toții, buni și răi, merg într-un singur loc.

Toate merg la un loc; toate au fost făcute din țărână și toate se întorc în țărână. (Eclesiastul 3,20). Morții sunt în mormânt și nu în altă parte. Și pentru că ai Biblia deschisă la Fapte, capitolul 2, să citim versetul 29: *Cât despre patriarhul David, să-mi fie îngăduit, fraților, să vă spun fără sfială, că a murit și a fost îngropat; și mormântul lui este în mijlocul nostru până în ziua de azi...* Mormântul este un loc al liniștii, întinericului și odihnei. Morții dorm; ei nu mai gândesc și nu mai știu nimic. Eclesiastul, la capitolul 9, versetul 5 și 6, spune: *...cei morți nu știu nimic și nu au nici o răsplată... și dragostea lor, și ura lor, și pizma lor de mult au și pierit...*

– Deci nu mai am nici o speranță să-mi văd fiica? a întrebat cu deosebită tristețe Petrescu.

– Ba da, pentru că cei adormiți nu rămân pentru vecie în mormânt. Va fi o înviere a lor. Nedumerirea și descurajarea pe care o văd acum pe fața dumitale, le-au mai trăit și credincioșii din vremea apostolilor. Ei așteptau ca revenirea lui Isus a doua oară să aibă loc în vremea vieții lor. Așa că zilele treceau, iar unii dintre ei erau puși în mormânt. Au fost îngroziți de aceste despărțiri prin moarte și și-au zis: „Față de iubirii noștri care au murit, cum se va împlini făgăduința lui Dumnezeu și cum ne vom mai vedea cu ei?” Negăsind singuri răspuns, au scris o scrisoare apostolului Pavel, părintele lor spiritual, și l-au întrebat: „Frate

Pavele, ne vom mai vedea cu cei dragi ai noștri care au murit? Suntem deznădăjduiți, pentru că nu știm ce s-a întâmplat cu ei și ce viitor vor avea.” Din Corint, apostolul le-a trimis răspuns printr-o scrisoare. Am fericirea să-ți pot cita din această scrisoare și cred că o ai și dumneata în Biblia dumitale și se numește 1 Tesaloniceni, capitolul 4, de la versetul 13 la 18:

Nu voim, fraților, să fiți în necunoștință despre cei ce au adormit, ca să nu vă întristați ca ceilalți, care n-au nădejde. Căci, dacă noi credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu va aduce înapoi, împreună cu Isus, pe cei ce au adormit în El. Iată în adevăr ce vă spuneam, prin Cuvântul Domnului: noi, cei vii, care vom rămâne până la venirea Domnului, nu vom lua-o înaintea celor adormiți. Căci Însuși Domnul, cu un strigăt, cu glasul unui Arhanghel și cu trâmbița lui Dumnezeu, Se va coborî din cer, și întâi vor învia cei morți în Hristos. Apoi, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți toți împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh; și astfel vom fi totdeauna cu Domnul. Mângâiați-vă dar unii pe alții cu aceste cuvinte.

Între timp, Victoria pusese pe masă cele cerute și asculta interesată la ce spunea sergentul. Ea a profitat de o mică pauză și a întrebat:

– Domnule, ai spus că va fi o înviere și vom putea să ne întâlnim cu fetița noastră?

– Așa spune Biblia. Dacă veți fi credincioși, vă veți întâlni cu fetița voastră.

Gazdele au rămas pe gânduri un timp, apoi Petrescu a invitat musafirul să folosească ulcica în care el turna ȕica aburindă, pe când Victoria punea jumările calde într-o farfurie de pământ.

– Un moment, îi opri sergentul. Nu vă supărați, dar eu nu pot mânca și nu pot bea, eu... am mâncat o dată în această seară.

– Nu-i nimic tinere, două necazuri strică, dar două mese fac bine. Vreau să ne faci plăcerea să mănânci cu noi, și între timp să ne mai spui din ce mai învățați voi acolo, la București.

– Doresc să lămurim lucrurile, ca să nu vă supărați. Eu nu consum anumite alimente și nu folosesc orice băutură. De exemplu,

nu folosesc băuturile alcoolice, pentru că am văzut clar ce spune Biblia în Proverbe 20,1: *Vinul este batjocoritor, băuturile tari sunt gălăgioase; oricine se îmbată cu ele nu este înțelept.*

De asemenea, Biblia interzice consumul cărnii de porc și al altor animale necurate, păsări sau pești, așa cum spune în Leviticul, capitolul 11 – și a deschis la acest capitol, luând text cu text și explicând ce spune Domnul.

Gazdele erau uimite, luptându-se între a crede și a nu crede cele ce auzeau.

– Am văzut între voi mulți creștini, care mestecă tutun. Aceasta este împotriva voinței Domnului. El poruncește în Deuteronomul, capitolul 29, cu versetul 18 u.p.: *Să nu fie printre voi nici o rădăcină (plantă) care să aducă otravă și amărăciune...* Tutunul conține nicotină, una dintre cele mai răspândite și ucigătoare otrăvuri cunoscute de om. Acestea sunt lucruri foarte clare, încât cred că sunteți de acord cu mine.

– Tinere, ne-ai uluit, cred că preotul bisericii de la care ai învățat tu toate acestea este cu adevărat un sfânt venit din cer; dacă ar fi și la noi așa...

– A, eu nu la biserica la care te gândești dumneata am învățat toate acestea; le-am învățat din Scriptură, ajutat, bineînțeles, de anumite cărți... Aceasta poate s-o facă oricine și va descoperi și alte lucruri, care par ciudate pentru un creștin de rând. De exemplu, văd că aveți aici pe perete câteva icoane, la care am văzut că v-ați închinat înainte de a începe să mâncați. Dacă veți citi împreună cu mine Scriptura, la Exodul, capitolul 20, veți observa că Domnului nu-I place gestul acesta. Ascultați: *Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, și să nu le slujești; căci Eu, Domnul Dumnezeuul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii, până la al treilea și al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, și Mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele.*

Noi oamenii suntem păcătoși, și știți de ce? Pentru că am călcat Cele Zece Porunci care formează Legea lui Dumnezeu. Păcatul

este călcarea poruncilor, a Legii; așa spune apostolul Ioan: *Oricine face păcat face și fărădelege; și păcatul este fărădelege* – 1 Ioan 3,4. Care este Legea pe care o calcă omul și face păcat? Cele Zece Porunci, așa cum sunt scrise ele în Exodul, capitolul 20.

Și a început să le explice poruncă după poruncă, răspunzând la toate nedumeririle și întrebările gazdelor, care deveneau foarte interesate.

Se apropiau zorii când s-au hotărât să meargă la culcare. Sergentul le-a propus să rostească o rugăciune de mulțumire, învățându-i să-I spună lui Dumnezeu deschis și fără forme, gândurile și dorințele lor.

În momentul în care era să părăsească camera, Victoria i s-a adresat:

– Domnule, chiar este adevărat că ne vom putea întâlni cu fetița noastră? Și ce să facem ca să putem fi siguri de asta?

Sergentul, stând în picioare în fața ușii, răspunse:

– E simplu. Biblia ne descrie un caz asemănător, de unde putem afla răspunsul; el se află în Evanghelia lui Marcu la capitolul 5 și voi cita începând cu versetele 21-24, și apoi de la versetele 35-42: *După ce a trecut Isus iarăși de cealaltă parte, cu corabia, s-a adunat mult norod în jurul Lui. El stătea lângă mare. Atunci a venit unul din fruntașii sinagogii, numit Iair. Cum L-a văzut, fruntașul s-a aruncat la picioarele Lui, și i-a făcut următoarea rugămintă stăruitoare: „Fetița mea trage să moară; rogu-Te, vino de-Ți pune mâinile peste ea, ca să se facă sănătoasă și să trăiască”.* Isus a plecat împreună cu el. *Și după El mergea mult norod și-L îmbulzea. Pe când vorbea El încă, iată că vin niște oameni de la fruntașul sinagogii, care-i spun: „Fiica ta a murit, pentru ce mai superi pe Învățătorul?”* Dar Isus, fără să țină seama de cuvintele acestea, a zis fruntașului sinagogii: *„Nu te teme, crede numai!”* Și n-a îngăduit nimănui să-L însoțească, afară de Petru, Iacov și Ioan, frațele lui Iacov. *Au ajuns la casa fruntașului sinagogii. Acolo Isus a văzut o zarvă, și pe unii care plângeau și se tânguiau mult. A intrat înăuntru, și le-a zis: „Pentru ce faceți atâta zarvă și pentru ce plângeți? Copila*

n-a murit ci doarme.” Ei își băteau joc de El. Atunci, după ce i-a scos afară pe toți, a luat cu El pe tatăl copilei, pe mama ei, și pe cei ce-L însoțiseră, și a intrat acolo unde zăcea copila. A apucat-o de mână, și i-a zis: „Talita cumi”, care, tâlmăcit, înseamnă: „Fetițo, scoală-te, îți zic!” Îndată fetița s-a sculat, și a început să umble; căci era de doisprezece ani. Ei au rămas încremeniți.

În timp ce auzeau cuvintele sfinte, fețele gazdelor se luminau și amândoi, parcă împinși de o forță interioară, se apropiară să și vadă locul de unde se citea.

– Aici se spune clar ce au făcut părinții fetei; unde au alergat ei când moartea s-a abătut asupra copilului. Observați? N-au alergat să aducă jertfe sau să facă plecăciuni înaintea altarului. Nu s-au dus să-l roage pe preot să mijlocească pentru copil sau să împlinească un ceremonial religios, ci pur și simplu au alergat la Isus, s-au aruncat la picioarele Lui și au apelat direct, rugându-L să vină în casa lor. Aici este secretul, trebuie să veniți la Isus, să-L invitați în inima voastră, să aveți simțământul că El este singurul care vă poate rezolva problema. Să nu ascultați de cei ce fac zarvă și își bat joc de cuvintele Lui, ci să faceți cum vă spune El, urmându-L oriunde vă va cere.

A urmat un timp de liniște, după care oaspetele a propus să meargă să se odihnească. Victoria a intrat în camera copiilor și a așezat peste ei pledurile căzute lângă pat. A mângâiat fetița cea mică și a sărutat-o pe frunte, apoi s-a îndreptat spre patul băieților, așezând capul lui Tudor pe pernă și a tras cămașa de noapte a lui Marcu, care se ridicase sub brațe. A oftat adânc, închizând ușor ușa camerei, s-a oprit în hol și a privit luna ce-o urmărea dintre dealuri.

Deși se vărsau zorile, Petrescu nu putea adormi. O tulburare misterioasă îl stăpânea. Cuvintele auzite în noaptea aceea îl nelinișteau.

Dimineața, soldații au plecat grăbiți, dar mai întâi Victoria a pus câteva merinde în rucsacul fiecăruia. Sergentul a rămas pe urmă, mulțumind gazdelor și exprimându-și credința că Dumnezeu rămâne în casa Petreștilor. La plecare, s-a rugat pentru ei, apoi a

scos din rucsac niște reviste și două broșuri pe care le-a oferit lui Petrescu, spunându-i:

– Acestea te-or ajuta să înțelegi mai bine Scriptura; îți spun din experiență...

Din ziua aceea, Petrescu a început să studieze Biblia cum nu o făcuse până atunci. A fost atras de povestirile Evangheliilor. Cu cât citea mai mult, cu atât dorea să vorbească cu cineva despre cele aflate din Carte. Cu trecerea zilelor, durerea după cea dispărută se pierdea, luându-i locul pofta de viață și planurile de viitor. Victoria îl urma în toate ca o umbră. Băieții creșteau ca brazii. Mai ales Tudor era mândria lui și slăbiciunea Victoriei. Când n-avea treabă la câmp, petrecea timpul în atelierul de tâmplărie. La a doua citire a Bibliei, s-a oprit mai mult și mai atent asupra textelor. Urmărea și notițele mărunte scrise de tatăl său pe marginea paginii. Câteodată i se părea că înțelege, alteori termina cu mai multe întrebări decât răspunsuri. Simțea nevoia să citească zilnic. Ce citea seara, povestea băieților ziua în atelier. Tudor părea cel mai interesat. După un timp, a început să povestească și prietenilor care veneau în atelierul lui. Seara, copiii megieșilor se adunau și nu-l lăsau până ce nu le povestea ceva din Evanghelie. Într-o zi, s-a hotărât să meargă la biserică, în speranța că va găsi un tovarăș de discuție. Sătenii au fost așa de surprinși, că mai toată slujba l-au urmărit. Chiar și preotul s-a simțit stânjenit de prezența lui. În vorbirea către credincioși, i-a spus-o pe șleau.

– Cine a venit aici să aducă discordie, să nu mai vie. Sunt între voi lupi răpitori, cu gând să vă sfâșie. Iubiți credincioși, nu lăsați fiarele diavolului să sfâșie turma sfintei noastre Biserici Ortodoxe! Izgoniți-i din mijlocul vostru pe lupii răpitori!

Se întrebau oamenii ce înțeles au vorbele preotului.

– Unde vede el lupi? îl întreabă pe Ion unul dintre băieții lui Mitriș.

– Slujba s-a terminat într-o stare de încordare, răspunse un altul.

– Ai văzut, cumătră? La iarnă o să ne-atace lupii, preotul a avut o vedenie cerească. Vai de noi și de noi! Or să ne mănânce lupii,

leliță... Trebuie să întărim bine ocolul vitelor și ușile caselor. Întotdeauna a avut dreptate preotul.

Oamenii comentau în fel și chip spusele preotului. Ion înțelesese bine ce-a vrut să spună popa. Era clar că nu era binevenit printre oamenii bisericii. În duminica următoare, a sosit la biserică mai spre sfârșitul slujbei și a stat mai mult pe scări. Întors acasă, a strâns familia și le-a citit din Biblie, apoi au mâncat și au stat de vorbă. Adevărata lor slujbă era în jurul Scripturii.

N-am putea spune nici pe departe că Ion era împlinit sufletește. Diferența între ce citea din Scriptură și cum trăia creștinismul i se părea prea mare. O luptă permanentă se dădea în sufletul lui. Cu cât căuta să pună în practică ce citea, cu atât devenea mai deosebit și mai ciudat pentru ceilalți. Într-o vreme, i s-a părut că sătenii chiar îl ocolesc, dar el insista să se apropie de ei.

În iarna care a urmat, într-adevăr haitele de lupi i-au chinuit pe săteni. Faima preotului a crescut la cea a unui mare prezicător. S-a dus vestea în lung și-n lat și au început să vină la el oamenii cu fel și fel de necazuri și taine de dezlegat. Preotul a fost nevoit să-și descopere darul de văzător. Se împlineau sau nu spusele lui, oamenii erau mulțumiți că le-a venit rândul și au vorbit cu el.

Într-una din zile, le-a bătut în poartă una dintre rudele lor din susul Călmățuiului. S-au bucurat de vizită, dar când Ion a aflat scopul, s-a întristat. Era uluit cât de repede și departe s-a întins faima de „prezicător” a preotului. A încercat să discute cu rudele, să le vorbească din Scriptură, dar simțea că bate la uși încuiate. Rudele îl ascultau, aprobau, dar erau frământate să găsească un mod de a ajunge cât mai repede în fața preotului. Până seara târziu le-a vorbit despre starea morților și despre nerozia de a crede că mai pot fi aduși înapoi. Rudelor le murise un fecior. Fusese împușcat și doreau să-l întrebe cine a făcut-o. Auziseră că preotul din Lacul Sărat are putere să-i întrebe pe morți unele taine. Ion pufnea mânios și plin de ciudă, neînțelegând prostia oamenilor. S-ar fi dus la poarta preotului să vorbească oamenilor care așteptau la rând, dar știa că nu va fi înțeles. Și apoi, simțea destul de ascuțită ura „văzătorului”. În cele din urmă, se hotărî să tacă și să-și vadă

de treabă. Dar... n-a reușit. Cum nu poți ascunde furtuna într-un sac, așa nu putea Ion să-și ascundă nemulțumirea. Și mai scăpa pe ici pe colo vorbe împotriva preotului, cu toate că nevasta îl dojenea mereu.

– Măi bărbate, lasă-l în pace pe preot! Nu mai vorbi împotriva lui!

– N-am nimic, nevastă, cu preotul.

– Hei, n-ai nimic, cum spui că n-ai nimic?

– Cu el n-am nimic, am ce am cu ce face, nevastă. Ce spune-n Scriptură și ce face el?

– Eu nu știu ce spune în Scriptură, nu știu ce face el, dar nu te vreau pe tine în gura lumii și în gura preotului.

Până la urmă, Ion punea capăt vorbelor zicând:

– Bine, bine, duminică mă duc la biserică să vadă lumea că m-am lăsat de vorbele rele.

În următoarea duminică, Ion Petrescu se primeni și merse la biserică. Victoria n-a vrut să meargă. Ion nu i-a zis decât o dată. În sinea lui, se bucura că nevasta n-a mers. Avea un simțământ de neliniște. Nu simțea tragere de inimă spre biserică, dar își propusese și dorea să se țină de hotărâre. În același timp, era hotărât să spună numai cuvinte de bine despre orice și oricine.

Aproape tot satul – argați și gospodari – era adunat în curtea cea mare. Cei bătrâni intrau direct în biserică, cei tineri mai rămâneau pe-afară, discutând și urmărind cu coada ochiului codanele care treceau cuminiți și evlavioase între părinți și bunici, spre ușa bisericii.

De cum a intrat în curtea bisericii, a simțit că-i privit cu răceală de cei mai mulți. Își înălță capul, se îndreptă de șale și, cu un aer aproape sfidător, privi mulțimea care ieșea și intra și pe cei așezați pe lângă ziduri. Nu se opri în spate, cum făcea de obicei; își croi drum prin mulțime și se așază drept în fața altarului, unde stătea fruntea satului. Cântăreții și evlavioșii satului îl priviră uimiți și supărați. La ureche le ajunseseră vorbe urâte despre el. Asupra lui vedea îndreptate priviri încruntate, de parcă ar fi fost vreo piață rea. Ion era hotărât să nu-i pese de nimic. Se prefăcea că nu

vede, nu aude. Credincioșii au îngenuncheat și cântau mormăind, urmând vocea de bariton a preotului. Ion rămase în picioare lângă grilajul altarului privind sus, în turlă, unde trona un moșneag frumos, cu părul alb, având alături pe Maica Domnului, îmbrăcată într-o mantie aurie. Ion privea la fețele înnegrite de fum ale sfinților. I se părea că buzele lor se mișcau spre el a mustrare. Începu să se roage cu ochii închiși și cu buzele uscate. Careva îl trase de haină și-i șopti răutăcios:

– Îngenunche, necredinciosule!

Se supuse instinctual, dar spiritul rugii îi pieri, luând locul un fel de supărare ascunsă. Simțea un gol lăuntric. Tot ce făcea era mort. Se simțea mai bine când citea în Scriptură și urmărea cu ochii închiși scenele în care Se mișca Isus și lumea de acum două mii de ani. Deschise ochii, căci se făcuse liniște. Rămăsese aproape singur în genunchi. Se ridică încet, dând să plece, dar vocea tunătoare a preotului, care se opri pe treapta din fața altarului, îl opri. Toți își lungiseră gâturile să-l vadă mai bine. Citea din Evanghelie. Glasul preotului trecea peste capetele oamenilor oprindu-se în stradă. Brusc, se făcu tăcere. Ion se simți privit și căută chipul preotului. Acesta închidea Evanghelia, privindu-l aspru pe sub sprâncene.

– Preacinstiți credincioși, ați fost martori în ultima vreme la harul revărsat peste biserica noastră și la roadele dreptei credințe. Urbea noastră a fost miruită cu harul Preasfintei Fecioare și al Preacuvioasei Parascheva, prin harul ce mi-a fost dat, ca să pot descoperi tainele încâlcite ale oamenilor. Am dezlegat de păcate, de blesteme, de dragoste, i-am dat în vileag pe răufăcători și pe vrăjitori, mai am să mai aduc ploaia și să alung frigurile și câteva boli. Însă sunt împiedicat de vrăjmășia unor necredincioși vânduți diavolului. Aceștia umblă cu uneltiri împotriva Domnului, care vă dă harul prin mine și prin minunile pe care le fac. Vreți voi ca Sfânta Fecioară, care ne veghează, și sfinții, și mai ales Sfântul Anton sub al cărui har suntem, să ne întoarcă spatele?

– Nu, nu vrem, nu vrem, izbucniră glasurele oamenilor.

– Atunci sunteți vinovați că îngăduiți între voi rătăcirea și necredința.

– Care, părinte, că noi n-am văzut, întrebă o voce în mulțime.

– Care? întrebă la rândul lui mâniat preotul. Aceia care aduc ocară asupra mea și a minunilor făcute de mine prin puterea Sfântului Anton. Ce n-ați auzit pe necredinciosul Ion Petrescu vorbind împotriva mea?

– N-am auzit părinte, zise o bătrână așezată în rândul din față.

– Ba am auzit, am auzit, se ridicară mai multe glasuri.

– Azi a îndrăznit să vină să mă înfrunte chiar aici în fața sfântului altar. Dați-l afară, căci ne spurcă Sfânta Liturghie.

Se făcuse liniște. Toți cei care puteau, priveau spre Ion Petrescu. Acesta sta cu fața spre altar, parcă nepricepând că se vorbește despre el.

– Ce-am făcut, părinte? întrebă Ion liniștit.

– Ieși, necredinciosule, du-te la evanghelia lui tac'tu!

Ion, cu fața rușinată și roșie ca racul, s-a întors să plece. În fața lui, mulțimea deschidea culoar. Când ajunsese afară, simți prospețimea aerului curat. Cerul era deschis a zâmbet. Privi în sus la un stol de porumbei jucători, care se rostogoleau în tumbă spre pământ. În înaltul cerului, un șoim le urmărea nepăsarea, pândind prilejul să-i atace. Ion se oprise pe ultima treaptă, privea porumbeii și încerca să vadă dacă sunt ai lui. „Mulți și proști”, zise Ion, coborând în curtea bisericii. Din față urca spre biserică fierarul satului. Îi plăcea să i se zică Predescu. În realitate îl chema Oaie Florea.

– Unde pleci, Ioane? îl întrebă fierarul.

– Nici unde, nea Floreo.

Ion se opri. O furie ascunsă îl rodea pe dinăuntru. Își promisese să fie cumsecade. „Preotul m-a batjocorit”, își zise el. „Înșală și proteste lumea; dar și oamenilor le place să fie prostiți. M-a alun-gat, dar n-am să plec.”

De supărare, preotul scurtă slujba. Oamenii umplură curtea și cimitirul din curtea bisericii.

– Nu fi supărat, Ioane, preotul a luat-o razna! zise Onică Stăvărache, un prieten al lui Ion. Hai cu noi și lasă proștii popii-n pace.

Onică era un om zdravăn cu o figură de târgoveț, știa să citească bine, primea jurnalele și se înscrisese în partidul țăraniștilor. De câte ori deschidea gura, făcea propagandă țăraniștă. Întotdeauna râdea zgomotos și tare, de parcă toți ceilalți erau surzi. El se molipsise de politică pe vremea când era fierar în Rușii de Vede. Era și cel mai glumeț om din sat, dar vai de cel ce intra în gura lui.

Când Ion se apropie de prima ceată, un sătean povestea cum că i-a prezis preotul că peste un an va veni peste el un mare noroc.

– Ce i-ai dat pentru asta? întrebă fierarul.

Săteanul nu voia să spună, dar după ce îi cerură și ceilalți, a spus.

– Pentru asta... o să-i secer un pogon.

– Un pogon? întrebă mirat fierarul.

– Da, un pogon, răspunse timid țăranul.

– Vedeți, oameni buni? Credeți că așa scrie în Scriptură? Nu, vă asigur că nu! Preotul ne jefuiește încrederea pe care o avem în el. Nu așa a făcut Isus Hristos și nu așa i-a învățat el pe apostoli. Nu are nici un har de la Dumnezeu, minte și îi înșală pe oameni. Se bucură că amărății îi aduc daruri. Altceva așteaptă Dumnezeu de la noi.

– Ce așteaptă, măi Ioane? întrebă Onică.

– Ce așteaptă? Păi... așteaptă să-i fim credincioși după Scriptură.

– Lasă bă, că și popa are Scriptură!

– O avea, nu zic eu că nu are, dar de învățat învață altceva.

– Ce altceva?

– Ce nu scrie acolo.

– Nu știe nimeni, mă Ioane, ce zice Dumnezeu, dacă... o fi zis vreodată ceva.

– Cum să nu zică, măi Onică, dacă stă scris?

– Lasă scrisul, bă, scrisul îl fac oamenii, ei scriu ce vor.

– Vorbești ca un necredincios, Onică.

– Da de unde, am și eu credința mea, Ioane; dar eu... mi-o țin în inimă, nu vreau să mi-o vadă alții.

– În Biblie scrie că o credință care nu se vede este moartă, Onică.

– Asta s-o crezi tu, frate! Dacă ai veni la noi, la țărăniști, ai vedea care e credința adevărată.

– Iar o iei cu țărăniștii tăi, băi Onică? Pe unde dai, pe unde nu dai, tot la țărăniști ajungi, zise un țăran care tocmai culegea o păpădie din părul unui tovarăș.

Ion tăcu. Nu se simțea bine în prezența sătenilor. Îi păreau așa de indiferenți pentru problemele sufletului, încât n-avea ce discuta cu ei. Alte subiecte nu avea plăcere să le-asculte. Era frământat și nu știa de ce. Aproape că uitase de ocară suferită în biserică. Îl fulgera chiar simțământul că nu mai face parte din ceata satului. Ceva nu era în rânduială în simțirile lui. Vorba celorlalți trecea de la un subiect la altul până când unul dintre ei veni cu o propunere.

– Băi, oameni buni, haideți la cârciumă, că acolo avem și pe ce sta!

Cei mai mulți se luminară la față când auziră propunerea. Ion privi în jur și zise:

– Eu merg acasă, fraților, așa că vă urez o zi bună.

– Ce cauți acasă, băi Ioane? Hai cu noi! Lasă nevasta să se hodinească, că-i sărbătoare! Hai la cârciumă să bem un țăp mic!

– Nu, nu pot, am treabă acasă.

– Lăsați-l bă că-l așteaptă Scriptura, asta-i beutura lui!

– Gluma ta e mai mult batjocură – răspunse Ion, privindu-l fix și rece pe cel care-i vorbise.

– Lasă-l, Ioane, că s-a îmbătat, gândindu-se la cârciumă! încercă Onică să-l liniștească.

Curând s-au despărțit. Grupul a plecat voios spre cârciumă, iar Ion spre casă.

Era o zi minunată, o zi de vară timpurie. Soarele se ridicase pe cer și dogorea din ce în ce mai mult. Plutea ca o pasăre de aur pe

cerul curat, albăstrui. Dogorea cu atâta putere că aerul tremura deasupra drumului ce se pierdea spre văile Comăncii. Ulița părea pustie; rar ieșea careva la poartă. Ion își plimba privirea peste salcâmi care străjuiau drumul; erau cu floarea spre sfârșit, dar plini de zumzet de albine. Rândunelele zvâcneau prin aer fără întrerupere. Când intră în curte, Victoria întindea câteva rufe pe sfoară.

- Ce faci, femeie? întrebă Ion surprins.
- Treabă, nu se vede?
- Ba se prea vede, măi femeie; tu nu gândești înainte de a face așa ceva?
- Dar ce-am făcut? Că am clătît câteva rufe?
- Ce-ai făcut, ce n-ai făcut, azi e duminică.
- Păi... n-ai spus tu că alta e ziua de sărbătoare?
- Lasă ce ți-am spus eu, nu te gândești că te văd vecinii? Știi ce mi-a făcut preotul azi în biserică, în fața sătenilor?
- De ce te-ai dus acolo?
- Cum să nu mă duc? Nu trăim și noi între oameni?
- Trăim, dar asta nu înseamnă că trebuie să fim ca ei; și... uite, am să strâng rufele, dacă tu zici că așa trebuie.
- Strânge-le femeie, că se înfurie satul pe noi!

Ion intră în casă și scoase hainele de sărbătoare. După ce a măsurat gânditor de câteva ori odaia, s-a trântit pe pat. Se gândea la cele petrecute în biserică. De câteva ori îl năpădi furia, pe urmă îi veni să râdă și în cele din urmă îl cuprinsese neîncrederea. „Nu poți să te bazezi pe nimeni. N-ai cum să te înțelegi cu asemenea oameni. Cum se arată preotul, intră frica în ei; ca o turmă de oi”, își zicea el cu milă și mânie totodată. „E drept că fiecare are necazurile lui, fiecare trudește și asudă din greu, așa că ce să și-l mai puie și pe preot în cap cu religia lui. Norodul e neștiutor și sărac, nu știe nici măcar de ce are nevoie.”

Ion se zbuciuma și se frământa, căutând să scape de ciuda ce o simțea împotriva preotului. „Mai bine să lași totul și să nu te mai gândești la nimic – așa poate că-i mai bine.” Făcu un gest de dezgust cu mâna, se ridică și simți că-i e foame. Pe măsută, văzu Biblia

deschisă; îi atrase atenția și gândi: „Din pricina ta am intrat în ceartă cu preotul!” Ieșind din odaie, se opri în dreptul măsuței și începu să citească ce-i căzuse sub privire:

Dacă Mă recunoaște cineva în mod public, ca prieten al său, și Eu îl voi recunoaște pe față ca prieten al Meu înaintea Tatălui Meu din cer. Dar dacă se leapădă cineva de Mine în mod public și Eu mă voi lepăda pe față înaintea Tatălui Meu din cer.

Să nu vă închipuiți că am venit să aduc pacea pe pământ! Ci mai degrabă o sabie. Am venit să pun pe câte un fiu împotriva tatălui său și pe câte o fiică împotriva mamei sale, pe câte o noră împotriva soacrei. Dușmanii cei mai mari ai omului vor fi cei din casa lui. ... Dacă refuzați să vă luați crucea și să Mă urmați nu sunteți vrednici să fiți ai Mei. (Matei 10,32-38)

* * *

Capitolul III

Seceta pusese stăpânire peste întreaga fire. Căldura era așa de mare, încât oamenii nu mai puteau ieși la câmp. Prașila porumbului era cu neputință de împlinit. Noapțile erau fierbinți și apăsătoare. Nici în grădină nu mai puteai dormi. Iarba se pârlolise și vitele se întorceau flămânde de la izlaz. Mugeau toată noaptea prin grajduri. Tabunurile erau arse, cartofii rămăseseră cât nuca, orzul se îngălbenise înainte de vreme, iar secara trebuia întoarsă. Oamenii îngrijorați își făceau sânge rău și cercetau cerul așteptând să se schimbe vremea. Paparudele bântuiau ulițele pustii și implorau pângânește cerul; doar copiii le luau în serios. Cerul rămânea curat, arzând ca un cuptor, iar soarele cobora limpede, fără să fie pătat de vreo scamă de nor.

Sătenii începuseră să meargă în fiecare seară la biserică. Mulți cădeau înaintea icoanelor, rugându-se și cerând ploaie. Alții îl întrebau pe preot de ce a venit blestemul peste ei, dar nu așteptau răspuns și plecau bezmetici. Asta îl liniștea pe preot.

– L-ați supărat pe Cel de sus. Sunt între voi unii care nu mai vin la biserică de ani de zile și învață rătăcirii care nu sunt în Biblie. Sătenii știau la cine se referă.

Într-una din zile, deznădăjduiți, oamenii adunară ban cu ban și cerură preotului să le facă o slujbă pentru ploaie. S-a adunat tot satul. Ion și Victoria Petrescu nu s-au dus, dar au dat partea lor de bani unei vecine. Oamenii s-au rugat așa deznădăjduiți, că te-apuca jalea văzându-i. Însă... zadarnică le-a fost așteptarea. Privirile lor rătăceau pe întinderea cerului în așteptarea unui ghemotoc de nor. După trei zile, deznădejdea și apatia le umplu-

seră sufletul. Câțiva merseră să ceară banii înapoi preotului. Repede s-au alăturat și alții. Într-un ceas, aproape tot satul era adunat în curtea bisericii. În cele din urmă ieși în prag preotul. Părea liniștit și stăpân pe sine, dar cufundat în gânduri. Din când în când, dădea din cap în semn de răspuns la ce ziceau cei din față. Curând începu un adevărat tărăboi. Fiecare voia să-și spuie cuvântul și să-i îndrume și pe ceilalți. Se înfierbântau din ce în ce mai tare, se împărțeau în tabere, ocărându-se și luându-se la harță. Unii îl acuzau pe preot că le-a luat banii și nu le-a adus ploaia, alții îl apărau și aruncau vina pe ce apucau. Cei ce țineau cu preotul erau cei mai înverșunați și făceau gălăgie mai mare. Cealaltă tabără, aproape la fel de numeroasă, își arăta neîncrederea în preot și cerea banii înapoi.

La început, preotul se făcea că nu-i aude. Șușotea cu primarul care sosise și el, speriat de răzmeriță. I-a lăsat să-și deșerte tot sacul de mânie, apoi a cerut să se facă liniște. Cu greu țărani au făcut cât de cât ordine.

– Iubiții mei credincioși, știu că sunteți speriați de blestemul care s-a abătut peste valea noastră. Știu că unii deja nu mai aveți ce mânca. Dar s-a gândit careva de ce Domnul Dumnezeu a trimis acest blestem?

– N-ai făcut slujba cum trebuie, părinte, și ne-ai luat banii degeaba. Acu' nu mai avem nici bani, nici ploaie, strigă o voce din mulțime, aprobată și de altele.

– Fiii mei, zise împăciuitoarea preotul, banii I-ați dat Domnului ca să vă dea ploaie.

– Unde-i ploaia părinte? întrebă o femeie.

– Ploaia e la Dumnezeu, credincioșii mei.

– Noi am plătit pentru ea, părinte, strigă un țaran tânăr. Ori ne aduci ploaia ori ne dai banii, căci altfel părăsești satul cu coatele goale.

– Taci bă, nu te da la părintele, că te bate Dumnezeu!

– Mai rău decât o face acum, bă? întrebă un altul.

– Oameni buni, nu e vina mea că n-am primit ploaie. Dumnezeu e supărat pentru că, așa cum știți, între noi se află blestemul rătăcirii

și nesocotirii celor sfinte. Unii săteni vorbesc de rău biserica și întorc spatele sfintelor rânduiei. Prin harul divin ce l-am primit de la Duhul Sfânt, am aflat din ce pricină ne chinuiește blestemul pârlolului și cine e vinovatul pentru toată urgia suferită. Până când nu nimiciți nelegiuirea dintre voi, nu scăpăm de blestem.

Se făcuse liniște. Sătenii priveau îngrijorați unii la alții. Le era teamă că preotul scoate la iveală fapte ascunse în traiul lor. Mulți își aduceau aminte cum preotul descoperise faptele flăcăilor care furaseră bunurile unor săteni. Ei credeau că părintele are o putere divină în a descoperi ce-i ascuns. Fiecare, ca tot omul nevoiaș, avea câte o taină a lui; ba un coș de știuleți furat din lanul celor mai înstăriți, ba câte o coșniță de struguri din via altuia, ba câte o brazdă de fân din tabunul vecinului. Pe ici, pe colo, unii mai umblau noaptea pe la case străine sau mai înjurau de cele sfinte. Așa că fiecare se gândea la tainele sale rușinoase. După un timp, o voce sparse liniștea:

– Da' bine, părinte, de ce ne rușinezi așa, după ce ne-am spovedit și curățit? Ori cumva, slujirea dumitale și-a pierdut puterea?

Preotul căută cu privirea în mulțime pe cel care vorbise. Îl privi îngăduitor și zise:

– Credincioșii mei, voi toți sunteți curați. Așa a zis Mântuitorul; voi v-ați sfințit și curățit, voi sunteți o binecuvântare pentru Dumnezeu...

– Las', părinte, că știm noi cum suntem; om fi cum zici, dar pentru dumneata, nu pentru Dumnezeu. Lasă vorbele împăciuitoare și adu-ne ploaia cum ai promis!

– Fiule, eu îți înțeleg amărăciunea, dar vinovatul pentru blestemul văii este Ion Petrescu. El și familia lui, care au mâniat Cerul cu rătăcirea lor.

Oamenii rămaseră muți și se făcu liniște în față.

– Acum arunci vina pe noi părinte? Întrebă o femeie tânără.

– Nu pe voi, dragii mei credincioși. Cu durere în suflet vă spui, vinovați sunt Petreștii, ei sunt rătăciți.

Se auzi un vuiet de murmure. Oamenii se întrebau mirați ce-i cu preotul de aruncă vina pe unul dintre ei. Știau că nu prea se au

bine cei doi, dar asta era o acuză prea grea. O parte dintre cei adunați, ca la un semn, începură să vocifereze și să strige:

– Afar’ din sat cu Petreștii! Să piară o dată cu blestemul!

– N-avem nevoie de păgâni în sat! Să piară cu Biblia lor cu tot! striga un țăran cât îl țineau plămânii.

Curând, se alăturară și alții. Durerea lor avea nevoie de un țap ispășitor. Uitaseră de ploaie și de bani. Acum simțeau că trebuie să-și scuture mânia și suferința asupra unei jertfe.

– Unde e Petrescu? Să iasă în față și să se apere.

– Unde este? Unde este? strigau din ce în ce mai înverșunați.

Primarul era îngrozit. Striga din răspuțeri, dar nu-l asculta nimeni. Preotul privea liniștit peste mulțimea în clocot. Avea pe față un zâmbet sinistru, care-i descoperea planurile. După un timp, oamenii se mai potoliră. Primarul tot mai striga să fie ascultat.

– Oameni buni, e o mare greșală să pui în spinarea unui gospodar cinstit și credincios, cum este Ion Petrescu, mânia Celui de sus. Ce are a face gospodarul nostru cu ploaia lui Dumnezeu? Dumnezeu e sus, iar Ion e jos. Voi știți bine că între Petrescu și preot e o ură mai veche. Lăsați omul în pace, că n-are a face nimic cu seceta care ne chinuie. De același blestem suferă și el.

– Credincioșii mei, îl întrerupse preotul, întotdeauna vorbele celui rău sunt unse cu miere, ca să vă înșele. Dar eu, care sunt trimisul Domnului și am harul descoperirilor înalte, vă povățuiesc și vă îndemn pe calea cea bună, de aceea vă spun care-i pricina pentru care suferiți blestemul Celui de sus; pricina este Ion Petrescu, care vorbește pe față împotriva mea, unsul Domnului. Învață că sfintele rânduiri bisericești nu sunt după voia Domnului și că eu, preotul vostru, vă duc în rătăcire. Un astfel de om este vândut diavolului. Scăpați de el și veți avea ploaie!

– Promiți, părinte? întrebă un bărbat din rândul din față.

– Eu nu promit, fiule, eu vă spun ce-mi spune Domnul, și El așa spune.

– Cum spune, părinte? întrebă un altul.

– Cum v-am mai spus – dacă dispare blestematul de Petrescu, veți primi ploaie.

– Și... dacă nu primim, părinte, ce facem atunci?

– Se poate întâmpla, fiule, ca uneori planurile Domnului să fie încurcate pentru noi, de aceea trebuie să avem răbdare! Blestemul vostru este Petrescu.

Mulțimea fremătă. Oamenii preotului îndemneau în dreapta și-n stânga să meargă și să alunge „blestemul” din sat. Și blestemul lor devenise, după spusele preotului, neamul lui Petrescu. Curând ieșiră la iveală capii răzmeriței; erau susținătorii bisericii. Printre ei, erau și câteva femei foarte agitate. Nevasta dascălului vorbea cu multă putere. Oamenii o ascultau atenți.

– Cum, nu știți de ce Petreștii au avut totdeauna pită, pe când alții sufereau de foame?

Se îmbulzeau în jurul ei bărbați și femei, curioși s-o întrebe, s-o silească să le spună.

– Cine credeți că l-a învățat să-și sape fântână la capul locului și să-și ude via și bostanul, pe când ale noastre toate erau uscate de mult.

– Cine, cine? întrebau curioase cumetrele.

– Aia e, cine? Cine credeți? Domnul Isus? Da de unde, Domnul Isus nu ne-a învățat niciodată să facem așa. Cine credeți că l-a învățat?

– Da’ spune-ne odată, cumătră, cine?

– Diavolu’, cine? Pe noi de ce nu ne-a învățat? Pentru că... nu suntem ai lui, nu?

– Așa e, așa e, răspunseră uimite femeile.

– Doamne ce mă fac conia, c-am băut și eu din fântâna aia?

– De-aia le-a secăt fântâna în vârful dealului, blestemații, țipa o femeie ca ieșită din minți.

– Ați văzut că pruncii lui Petrescu știu să citească și să scrie? Cine credeți că l-a pus să-și dea copiii după slove? Este el din neam de preoți? Da’ de unde, e un amărât de venetic. Diavolu’ i-a învățat copiii carte. Pe-ai noștri nu i-a învățat, pentru că noi nu suntem din tagma lor.

Femeia scornea cu nerușinare tot felul de bazaconii, în timp ce oamenii o ascultau cu gura căscată. Doar primarul i se împotriva cu mânie.

– Basmе, scorneli! Ce, ai văzut tu vreun diavol acolo, femeie?

– Da, am văzut, și așa scrie în Sfânta Epistolă, nu mai știu acum unde, dar pot să jur cu mâna pe cruce că așa scrie în epistolă...

– Ai văzut! În ce epistolă ai văzut? În epistola către huni? Nu știi nici să citești înscrisurile de pe crucea bătrânilor tăi și mai vorbești de epistole.

– Oameni buni, primarul e vândut, am văzut cu ochii mei diavoli intrând în casă la Petrești! Ehe! Petrescu ăsta e în stare de orice, n-are nimic sfânt, vă spun eu. E-n stare de orice! E o ființă fără suflet, fără pic de rușine! Umblă prin sat ca un diavol și peste tot seamănă nenorocire și gâlceavă împotriva preotului nostru și a sfintei noastre biserici. Auziți ce grozăvie! Să te legi de o față bisericească, cum e părintele nostru! sporovăia dăscălița înecându-se de furie.

Ca un chibrit ce aprinde o șură uscată, așa răbufniră porniri ascunse multă vreme împotriva lui Petrescu. Încercară câțiva să mai potolească mulțimea, dar fără izbândă. Țipau unii la alții din ce în ce mai dezlănțuiți.

– Cum de-l mai rabdă pământul!

– Tot satul trebuie să ispășească din pricina lui?

– A vrut să ne împingă pe toți în păcat și rătăcire, cu Biblia lui.

– Isuse Hristoase, îndură-te de noi!

– Am pierdut copiii și averea din pricina blestemaților ăstora.

– Omul ăsta e mai rău decât ciuma și holera.

– Să-l izgonim din sat!

– Ba nu, să plătească pentru nenorocirile aduse peste noi!

Toți vorbeau, dar nimeni nu pleca. Obosiți, oamenii începură să se liniștească. Câțiva îndrăzniră să ia apărarea lui Petrescu, dar ceilalți le închiseră gura numaidecât, răcnind la ei. Un văr de-al lui Petrescu, un adevărat uriaș, nu se speria de nimeni și-i înjura în față, până când, scos din fire, alergă la primar.

– Primarule, știi ce vor să-i facă lui Ion? era galben și dârdâia de furie.

– Știu, zise primarul privind peste mulțime, undeva departe.

– Îi lași în mâna preotului și a dascăliței? Toate vinile alea, care i se aduc lui Ion, nu-s adevărate. Nu se poate una ca asta!

– Vrei să te pui cu satul? întrebă liniștit primarul.

– Vorbești de parcă... ai ține cu ei.

– Am un plan.

– Ce plan?

– Ascultă!

– Ce s-ascult?

– Oameni buni! strigă primarul peste mulțime. Oameni buni, faceți liniște, căci am o propunere!

Rândurile din față ascultau. Încet-încet, se stabili liniștea.

– Oameni buni, suntem puși la o grea încercare. Trebuie să hotărâm ceva ce ne va face cunoscuți peste multe meleaguri. Urmașii noștri vor vorbi de fapta noastră de azi. De aceea trebuie să chibzuim bine ce facem. Printre noi sunt unii care sunt de părere că blestemul nostru e Ion Petrescu, dar mulți nu cred lucrul acesta. Ținând cont de importanța hotărârii noastre, ar trebui să fim toți de aceeași părere, ori toți credem că Petrescu e vinovat, ori toți nu credem că această acuză este adevărată. E bine?

– E bine, primarule, dar cum ai să ne-aduci dumneata pe toți la aceeași părere? întrebă preotul.

– Păi... eu zâc așa, oameni buni, câțiva dintre fruntașii satului să meargă la Petrescu acasă și să-i spună părerea satului. Apoi, să-i ceară ca până mâine să aducă ploaia.

– Primarule, vrei să ne prostești și să-l scoți la noapte din sat?

– Păziți gurile satului, dacă vă temeți de asta! Eu vreau să ajut satul.

– Credincioșii mei, strigă preotul, hai să-l ascultăm pe primar!

Se făcu liniște. Primarul începu să vorbească.

– Oameni buni, așa cum vă spuneam, mergem la Petrescu și-i spunem: Petrescule, satul crede că ai afaceri cu diavolul și că tu ai adus blestemul peste valea noastră. Tu ești împotriva preotului,

a bisericii și a sfințelor rânduiei creștinești ortodoxe. Satul vrea să te alunge, ca să scape de blestem. Dar noi vrem să vedem cine este omul Domnului, tu sau preotul? Dacă tu ești cu Dumnezeu, atunci până mâine să aduci ploaia. Dacă n-o aduci, au dreptate cei ce cred că ești vândut diavolului și trebuie să părăsești satul. Dacă Dumnezeuul tău aduce ploaia, părintele nu-i preot adevărat, iar dacă n-o aduce, să piei și tu o dată cu El. Îți îngăduim timp până mâine. Altfel... De acord oameni buni?

Se făcuse tăcere. Oamenii se priveau unii pe alții obosiți, flămânzi și nedumeriți. Nu înțelegeau bine ce vrea primarul. Dar, după cum vorbea, simțeau că zice ceva bun. Nu știau cum să răspundă la întrebarea primarului. În cele din urmă, un om mai din spatele gloatei zise:

– De acord, primarule, să vedem care pe care, cine are credința adevărată, preotul sau Petrescu?

– Da, da, începură să strige și alții.

Preotul zâmbea privind cerul. Soarele se târa galben, mohorât, umflat parcă; era groaznic de cald și de apăsător. Cerul atârna murdar peste pământul pârjolit. Din când în când, vârtejuri de praf pluteau pe drumuri, ridicând țărâna în înalt. Era o încumetare să stai sub un astfel de cer. O văpaie îi învăluia pe săteni, o furtună de foc și nebunie mocnea și sta gata să izbucnească în sufletul lor. Țipau ca apucații unii la alții. Se dezlănțuia între ei urgia. Nimeni nu știa de ce a izbucnit așa deodată, când păreau că se linișțiseră. Într-o margine, câteva cumetre se păruiau, iar câinii lătrau ca la invazia lupilor. Preotul privea gânditor cerul, de parcă n-ar fi fost cu picioarele pe pământ. Când ajunse la concluzia că nu se vede nici un semn de ploaie, ridică mâna și urlă cerând liniște.

– Sătenii mei, în Sfânta Evanghelie scrie că noi, creștinii ortodocși, care suntem buni și înțelegători, trebuie să dăm dovadă de îngăduință și să respectăm onoratele autorități, de aceea eu zăc să ascultăm sfatul primarului și să dăm răgaz blestematului de Ion Petrescu, să dovedească nevinovăția lui, aducând ploaia. Altfel, dacă până mâine nu plouă, suntem nevinovați de sângele lui, care

va curge. Înseamnă deci că este cu diavolul, și nouă în sat nu ne trebuie „împielitați”.

Încet-încet, mulțimea se liniști. Cumetrele își adunau basmalele de pe jos, și-și scuturau pleava și țărâna din straie. După ce mai zăboviră, împăcându-se unii cu alții, iertându-și vorbele și ghionturile, sătenii începură a se retrage către casele lor. Primarul își alese câțiva oameni și merseră la Ion Petrescu. Nu-l găsiră acasă decât pe fiul cel mic, Marcu. Ceilalți erau plecați în Dealul Viilor, acolo unde aveau lotul, via și bostanul. Pepenii lor nu se uscaseră, iar răsadurile de legume nu erau ofilite, pentru că le udau aproape în fiecare noapte. Apa o aveau în capul locului, fiindcă săpaseră o fântână într-o vâlcea. O săpaseră așa de adâncă, încât aveau apă și în anii secetoși. Fântâna nu seca niciodată. Primarul urcă în șaretă și porni spre Dealul Viilor. Petrescu tocmai cosea un petic de lucernă uscată, din primăvară, când se pomeni cu primarul și cu doi săteni lângă el. Ascultă liniștit ce avea primarul de spus. La sfârșit zâmbi, crezând că e o glumă. Dar primarul era cât se poate de serios, chiar mijindu-i o lacrimă în colțul ochiului.

- Da’ ce, eu îs Dumnezeu? întrebă nedumerit Ion.
- Nu știu, Ioane, doar Dumnezeu te poate scăpa.
- Hei, nu pot să cred că preotul e-atât de..., și vorba i se înecă în gât.

Ion rămase singur în mijlocul câmpului, privind în urma solilor. Vântul îi ardea fața. Inima îi bătea în piept ca un ciocan. Cuprins de furie, își încordă spinarea cât pe-acți să zvârle coasa și să alerge după primar, dar își veni repede în fire. Începu să cosească. Lucerna foșnea, trosnea, i se apleca la picioare, și venea spre el val cu val, zbuciumându-se. Aerul cald îi zbicea obrazii scăldați de sudoare, îi zbârlea părul și nu mai vedea nimic. Nu știa de ce i se întunecă zarea. Măinile lui bătătorite, mișcau singure coasa, culcând firele rare, brazdă după brazdă. Simți că-i vine amețeală, se așeză pe spate și începu să pipăie crăpăturile pământului. Înfipse mâinile în solul uscat și se agăță cu tot trupul de el. Se înfigea în el cu opintea, nu-i dădea drumul, și privirile îi zburau

spre cer, înnebunite. Inima îi țipa și fremăta. Îi era frică. Își aminti că Victoria și Tudor sunt la covercă, dar Marcu era în sat. Tremurând, începu să se roage strigând în adânc. Plângea inima în el și-I spunea lui Dumnezeu tot ce-i trecea prin minte și suflet. Cu cât spunea mai multe, cu atât se simțea mai ușurat. Un fior rece îl scutură și îl trezi în același timp, făcându-l să ridice capul. Nu știa ce să facă. N-ar fi dorit să spună celorlalți, dar nu era sigur că poate duce singur povara. Și-apoi, „ce va fi mâine? Doamne, cum să aduc eu ploaie? Doar Tu mă poți salva. Spune-mi ce să fac?”

Nu avu curajul să meargă la covercă. Rămase pe loc. Privi o clipă soarele spălăcit, căzând peste pământurile oltenilor, spre apus. Plângea. Îl usturau obrazii, pe acolo pe unde treceau lacrimile. S-a rezemat de tulpina unui prun crescut pe hotar. În vale, dincolo de lac, se vedea satul. Privea tăcut, ascultând o voce blândă care vorbea simțirilor lui. I se părea o voce veșnică, poate vocea acestui pământ, poate vocea tainelor omenești; îi vorbea de Scriptura pe care așa de mult o îndrăgise. De când murise bătrânul, se legase mai puternic și mai arzând de Scriptură. Iar acum, în minte și în suflet, primea înțeleșuri noi și auzea glasul Scripturii, dându-i sfaturi și porunci pe care le citise odată. Fiecare șoaptă pe care o auzea îi picura în suflet încredere și liniște. Îl răcorea fiecare cuvânt tainic. Și, căzând parcă într-o visare adâncă, o nouă lume i se înfățișa înaintea. Vedea oameni trăind după alte obiceiuri creștinești și având alte ținte în viață... Își privea familia rostuiind viața după alte obiceiuri, izvorâte din adâncul Scripturilor, iar pe sătenii lui, îndrumați de preot, mereu împotrivă. Nu se mai temea de ei. Îl avea zilnic alături de el pe Isus, care-i dădea liniște și încredere. În fiecare zi Îi spunea: „Abia aștept, Doamne, să văd ce minune mai faci pentru mine azi?” Apoi, i se păru că-i înconjurat de o furtună puternică. Apele năvăleau în valuri peste pământ și dealurile se clătinau de furia adâncului. Singurul loc sigur era lotul lor. Cu eforturi disperate se lupta să-și ducă familia pe lotul liniștit. În timp ce se lupta să înlăture apa ce-i șiroia pe față, s-a trezit. Înțelese că a avut un vis ciudat.

Îi păru rău că s-a trezit. Soarele se ascundea în pădurile Oltului. Copacii aruncau umbre alungite. Însurarea învăluia tăcută pământul. Departe, spre sat, turmele rare de vaci obosite sunau din tălângi, doinindu-și foamea, mânate de copii ofiliți. Ion se îndreptă spre capătul celălalt al lotului, unde era coverca.

– Tată, cine era omul ăla cu care ai stat atâta de vorbă? întrebă Tudor.

– Ce om? îl privi scurt Ion.

– Bărbate, nu ne arde de glumă, te așteptăm de-un ceas și mai bine, vrem să coborâm în sat și nu știm ce să luăm cu noi. Am trimis băiatul după tine, dar n-a îndrăznit să vă tulbure.

Ion era uimit de vorbele nevastei. N-a răspuns la vorbe, ci le-a făcut semn să se apropie, apoi au hotărât:

– Băiete, te duci în sat, pregătiți pentru noapte casa, aprindeți opaițul și-l lăsați aprins, apoi îl iei pe Marcu și pe soră-ta, dacă a venit de al bunici, și la adăpostul întunericii, intrați în lac și-l treceți spre taboane, fără să vă simțiți careva. Apoi, o luați pe sub coama viilor, până la gropanul blestemat, și urcați încoa' pe valea a doua.

Băiatul și mama erau speriați.

– Ce vorbe-s astea, Ioane? Ce s-a întâmplat?

– Las' c-am să-ți spun eu... Ai înțeles, Tudore?

– Da, tată.

– Dacă vreun sătean se ia de tine, să-ți vezi liniștit de drum.

– Bine, tată... cred că... știi tu ce faci.

– Ai încredere în tatăl tău, și-n Cel de sus și-n cel de jos.

– Da, tată.

– Aveți grijă cum treceți lacul, ai grijă de soră-ta, și lăsați lumina aprinsă în casă! Iar câinelui nu-i dați drumul, că vine după voi și vă dă de gol.

– Am înțeles.

Ion îl conduse pe Tudor până la ruscă, povestindu-i anumite lucruri. Victoria a rămas privind în urma lor. O seară senină se lăsa pe pământ. Soarele scăpăta și văpăile amurgului cotopeau

tot mai mult cerul. Jumătate din boltă ardea ca jarul. În vale, apele lacului sărat sângerău și aruncau vâlvătai.

Ion Petrescu îi povesti cât mai simplu și liniștitor Victoriei tot ce-i spusese primarul. Încă de când plecase spre dealuri, simțise că ceva nu-i în rânduială cu sătenii. Nevasta plângea liniștită. După un timp, ridică fața din basma și întreabă:

– Dar rumânul ăla cu care ai stat de vorbă lângă prun, cine era?

– El mi-a spus că suntem în siguranță doar aici, pe lotul nostru.

– Da, dar cine era? insista nevasta.

– O să-l cunoști tu în zilele următoare.

– Dacă le mai apucăm, zise femeia izbucnind în plâns. De ce, Doamne, că Te-am slujit cu credință, de ce ne faci una ca asta?

– Taci, femeie, că Dumnezeu nu-I un om ca să-L iei tu de piept și să-L cerți! Mai bine să ne rugăm, așa cum ne-a învățat tata!

– Ce să te mai rogi acum, după ce ți-ai pus satu-n cap? Ai vrut tu să faci pe deșteptu' și să te iei cu preotul și uite unde am ajuns.

– Femeie, nu fă ca nevasta lui Iov, despre care ți-am citit, fii înțeleaptă și vino lângă mine să ne rugăm! Dumnezeu nu ne va părăsi, și... chiar dacă nu ne va ajuta, n-o să pângărim trecutul nostru acum, în ultima zi.

Femeia s-a supus cuminte și au început să se roage.

Se lăsase întunericul. Ion rămăsese în fața covercii, șoptind o rugăciune. Privea prin noapte în depărtările nemărginite ale cerului, acolo unde pâlpâiau puzderie de stele. Jos, în zarea nopții, se ridica marea lună, ca o pită mare, topind întunericul.

Până la miezul nopții, le sosiră și copiii din sat. După ce-și schimbară hainele ude, intrară la culcare. Tudor s-a urcat în foișorul înălțat în mijlocul viei. Ion rămase afară, urmărind ivirea vreunui fulg de nor, semn al ploii pentru care se rugase. Apoi, mai era și visul acela ciudat, apoi omul de lângă prun despre care vorbeau ai lui. Nu mai simțea frică. Știa că Dumnezeu îi are în vedere. Nu știa cum, dar... trebuia să rămână pe lotul lui.

Dimineața se strecura liniștită peste câmpuri. Căzuse ceva rouă, și o pâclă joasă, albăstruie, acoperea pământul. Nici un semn de ploaie. Petreștii s-au trezit și s-au adunat în fața covercii. Priveau îngrijorați cerul. Când a venit și Tudor, au început să se roage. Plângeau și se rugau. Tudor era tăcut ca pământul. Nu putea să creadă că așa ar arăta sfârșitul lor.

Soarele se ridicase pe cer ca la doi stânjeni. Sătenii văzând că nu-i semn de ploaie se înfuriau ca din senin. Toți, cu mic cu mare, aruncau asupra Petreștilor toată ura și ocara lor. Se răspândi zvonul că o bătrână a avut un vis, în noaptea trecută, în care i s-a arătat că vor primi ploaie dacă îi vor ucide pe ai lui Petrescu. Curând, sună clopotul, anunțând ceasul cumplitei judecăți și pedepse. Un duh de nebunie puse stăpânire pe săteni. Oamenii turbaseră de-a binelea. Erau și unii cu scaun la cap, care socoteau o fărădelege ceea ce se plănuia. Dar aceștia nu ieșeau din ogrăzile lor. Ceilalți se adunaseră în curtea bisericii și acolo, beți de mânie, se ațâțau unii pe alții zbierând, blestemând și urlând fiecare trăsnetele lui. Era un vacarm de neînțeles.

Deodată, la semnul unuia dintre capii revoltei, mulțimea se revărsă spre casa Petreștilor, ca un puhoi umflat care vujește. Câteva femei erau în frunte, iar în urma lor gloata înfuriată. Când ajunseră în poarta lui Ion Petrescu, preotul îi opri cu un gest hotărât.

– Credincioșii mei, nimeni nu trece de poartă. Cine intră în curte fără voia mea, intră sub blestemul păcatului și se dă diavolului, devenind un blestem mai mare decât Ion Petrescu. După ce bunul Dumnezeu va dovedi că Petrescu este omul diavolului, toate bunurile blestematului trec în averea bisericii.

Mulțimea asculta încordată și nemulțumită, dar frica de blestem era mare. Câțiva îndrăzniră să murmure, dar ordinul era clar. Preotul îngădui câtorva oameni să-i scoată din casă pe blestemați. Însă curând aduseră vestea că nu e nimeni acasă. Zvonul se răspândi ca fulgerul, provocând furie mare în mulțime.

– A fugit blestematul! Aseară erau acasă, c-am văzut lumină. Au fugit cu plozi cu tot – zbiera unul dintre oamenii preotului.

– Sunt în Dealul Viilor! anunță un altul cu glas tare. I-am văzut dimineată când veneam de la târlă; haideți acolo!

Mulțimea a pornit spre lac, ca apoi să-l ocolească și să urce în Dealul Viilor. Cei din frunte iuțeau pasul și se strecurau pe lângă sălcii. Praful stârnit le intra în ochi. Zăpușeala pornise de dimineată. În alergarea ei, mulțimea se mai potolise, dar mergea înainte. Mergeau în neorânduială pe laturile drumului, căci prin mijloc era țărâna de două palme. Din când în când, câte-o cumătră izbucnea în țipete.

– Blestemații, numai prăpăd au adus asupra noastră; să vezi ce-i chinui pentru toată suferința îndurată!

Urcând rusca, mulțimea a văzut familia lui Petrescu adunată în coama dealului, pe lotul lor. Cei mai înverșunați au luat-o la fugă să apuce primii a lovi în Petrești. Erau câțiva tuciorii care se alivănisera pe lângă sat și care îndeplineau totdeauna treburile mai rușinoase ale „ălor mari”. N-aveau nici rude, nici prieteni printre localnici. Petreștii priveau fără să clipească. Așteptau să moară sau ce va îngădui Dumnezeu cu ei. Ion părea liniștit, ca și când ar fi avut un secret al lui. Mulțimea se apropia în grabă.

Când primii atacatori călcară hotarul lotului, se pomeniră aruncați înapoi ca și când s-ar fi izbit de un zid. Se ridicară năucii și încercară să se ascundă unii în spatele altora. Ceilalți se opriseră pe drum, cam la douăzeci de pași de hotar. Din spate, nu se vedea ce se întâmplă în față, de aceea ultimii sosiți îi împingeau supărați pe cei din față, îndemnându-i să înainteze. Încetul cu încetul se liniștiră.

– Cine sunt jandarmii aceștia care apără hotarul Petreștilor? întrebă preotul. Tu i-ai adus, primarule?

– Nu părinte, nu știu nimic, ia să văd!

Primarul se holba uitându-se în toate părțile.

– Ce te chiorăști așa, nu mai vezi bine? îi zise supărat preotul.

– Eu nu văd nici un jandarm. Eu văd un lan de trandafiri.

– Ce trandafiri, ai înnebunit? Nu vezi că sunt jandarmi? Tu ce vezi Latule? întrebă preotul pe cel din stânga lui.

– Părinte, eu... eu..., eu văd un zid; un zid înalt până la cer. Eu nu-i văz nici pe jandarmi, eu nu văz nici trandafiri, nici pe Ion Petrescu.

– Tu ce vezi, mă? întrebă preotul pe cel din dreapta lui, care ținea în mână un par zdravăn.

– Eu văd niște câini părinte, câini mulți care stau înșiruiți pe rânduri cu colții rânjiți la noi.

– Ați înnebunit! strigă preotul.

– Nu mă-mpinge leliță c-o să cad în pâ râul ăsta, nu vezi – țipa o femeie lovind-o cu pumnii pe cea din spatele ei.

Un bubuit puternic sparse liniștea pământului, trântindu-i pe oameni la pământ. Brusc izbucni furtuna. Cerul se făcuse vânat. Praful se ridica, răsucindu-se în trâmbe uriașe. Oamenii țipau îngroziți. Era un așa praf, încât nu se mai vedeau unii cu alții. Se aplecau gemând până la pământ. Groaza lui Dumnezeu intrase în ei. Vânturile urlau, năpustindu-se pe coastă înspre apele lacului. Oamenii mugind și scoși din fire, fugeau spre sat. Bubuia lumea întreagă din pricina tunetelor ce cădeau unele după altele. Cerul se umpluse aproape brusc de nori vineții și arâmii. Burtile lor umflate plesneau spintecate de fulgere, din care țășneau torente de lumină și apă. Copacii, arbuștii și viile se zbăteau ca și cum ar fi vrut să se smulgă din pământ. Curgea peste tot apa ca dintr-o găleată spartă. Curând, șanțurile și drumurile se transformaseră în râuri, și așa o ținu până după miezul zilei. Spre seară, vijelia se potoli, făcând loc unei nopți întunecoase și răcoroase.

A doua zi, vremea era minunată, cerul se boltea senin, pământul scânteia de rouă, păsările ciripeau vesele și toată suflarea se scălda în aerul curat și proaspăt. Era și o zi de sărbătoare. Clopoțele bisericii începură să bată, chemând oamenii la slujbă. Dar ulițele satului rămaseră pustii. Preotul așteptă un timp, apoi bătu iarăși clopotul; mai lovi de câteva ori și în toacă, dar nimeni n-apăru. Atunci ieși în poarta bisericii. Carul Petreștilor trecea spre casă. Coborau din Dealul Viilor. Păreau triști, tăcuți și străini. Răspundeau agale la semnele binevoitoare ale vecinilor. Când ajunse în poartă, Ion rosti cu glas tare, auzit:

- Doamne, Tată, iartă-i și ajută-mă să-i iubesc.
Tresări auzind alături de el vocea lui Onică.
- Ioane, Biblia asta îi dintre cele bune? Îi ca a ta?
Ion zâmbi și-i răspunse:
- Îi din cele bune, dacă faci ce spune-n ea.
Clopotul bisericii începu să bată a mort.

* * *

Capitolul IV

Iarna nu pusese stăpânire pe valea Călmățuiului dintr-o dată. Prima zăpadă s-a topit repede. Cum s-a uitat soarele puțin la ea, a pierit, lăsând în urmă o mazăgă cleioasă. Vitele au fost scoase în porumbiște, să-și amețească foamea cu resturile rămase din toamna uscată și scurtă. O săptămână a suflat vântul dinspre Olt; vremea s-a mai îmblânzit și pământul s-a mai uscat. Pe tabunuri au prins viață câteva ierburi verzi, întârziate. Dezghețul a ținut până la sfârșitul lui noiembrie, apoi frigul s-a întetit din nou. A început să ningă. Gerul se întărea din zi în zi. Zăpada se înălțase binișor. Pe malul lacului, pe lângă sat, prin grădinile pustii, împrejmuite cu bețe de floarea-soarelui înecate în omăt, se așterneau în toate direcțiile urme încâlcite de iepuri și vulpi. Pe ulițe, rar se vedea câte o mișcare. Un fum acru de baligă uscată se așternea plutind deasupra satului. Păsările de iarnă pluteau în stoluri, lăsându-se în voia curenților, într-un dans măiastru.

Ulița bisericii era pustie. O pârtie de sânni o străbătea de sus până jos, șerpuiind cenușiu, ca o panglică spălăcită, lunecoasă, până se vărsa peste pânza de gheață a lacului. La capătul din vale, un câine mare, ciobănesc, adulmeca urmele, privind neliniștit spre Dealul Șarpelui; știa că de acolo vine dușmanul.

Noaptea se anunța deosebit de geroasă și limpede. Luna plină și rece trona ca un ochi muștrător. Vântul a smuls aprig o ceață de nori ce îndrăzneau să treacă prin dreptul ei. Lumina a început să curgă peste dealuri, peste Valea Călmățuiului, moartă, galbenă, scoțând la iveală acoperișurile țuguiate ale caselor. În jurul astrului de noapte, se îngemănau trei cercuri misterioase. Păreau o în-

lănțuire magică, prevestind, după crezul bătrânilor, evenimente ciudate.

Sătenii, retrași pe la casele lor, se grăbeau să termine treburile de seară și asigurau paza bunurilor smulse din colții unei veri zgârcite. Sperau să le ajungă mămăliga, până dădea colțul ierbii, primăvara viitoare. Sărăcia le era aproape tot atât de albă și lucie ca și zăpada ce acoperea mizeria pământului, afișând o curățenie mincinoasă.

După lăsarea întunericului, rar, ici și colo, pe cărările adâncite în omătul scorțos, pălpâia câte o lumină de felinar, legănându-se ca și cum s-ar fi întors de la cârciumă. Frica de lupi îi făcea pe săteni să poarte lumină cu ei chiar și în nopțile cele mai albe. Știau ei din bătrâni că lupul nu se apropie de foc sau de lumină. Nu văzuseră niciodată asta, dar o credeau. Ori de câte ori atacau lupii, felinarele nu le erau de prea mare ajutor. Lupii oricum fugeau după ce răpeau oaia, vițelul sau purcelul. Însă prezența luminii în timp de primejdie oferea omului siguranță.

Lacul era acoperit cu un strat de gheață peste care se așternuse un puf de zăpadă. Din loc în loc, blana albă era pătată cu ochiuri de copcă. În jurul lor, vegheau flăcări care aruncau târboacele. Din când în când, le trăgeau afară, scoțând carase lucioase, pui de ciuci, și crap. Fericite erau casele cu flăcăi norocoși la pescuit. Alături de păsări și untdelemn adăugau câte un juvete de pește, peste care puneau usturoi și sare de-ți lua gura foc; și neapărat trebuia s-o stingi cu o cană zdravănă de apă proaspătă sau altceva. Și așa se sculau toți sătui de la masă, bucuroși ca după un ospăț de cinste.

Lacul era o binecuvântare pentru mulți; dar pentru câteva familii a fost un blestem. Cu o iarnă în urmă, spre primăvară, lacul și-a arătat răutatea. Într-o după-amiază, un grup de copii, încercau să scoată dintr-o copcă căciula unuia dintre ei. Pe când se întindeau pe marginea gheții să prindă căciula, iar alții țopăiau în spatele lor hârjonindu-se, au auzit un șuierat venit din cer, apoi un pâraie prelung și gheața de sub ei s-a scufundat sub apă. Au încercat copii să se țină de gheață, dar până să vină ajutoare, patru dintre ei s-au pierdut în apa întunecată. Un doliu adânc s-a

lăsat peste sat. Printre ei se afla și un vecin de-al Petreștilor, din familia Dângilor. Și apoi nu îndurau mai puțin cei ce se înecau vara în gropile gâldăului sau la găltoare. Ca orice lucru în lumea asta, lacul avea și el capcanele și tainele lui.

Încet-încet, noaptea pătrundea peste tot, aruncând satul în hibernare. Oamenii erau treziți și scoși la viață doar de urletul lupilor hăitași. Atunci se strigau vecinii, se chemau dușmanii și se uneau ca unul, în fața urgiei. Se uneau și câinii megieșilor, care, de altfel, se sfâșiau printre garduri. Încolțeau câte un lup care se desprindea de haită sau rămânea în urmă lacom la grăsimea porcilor sfâșiați.

Pe strada bisericii, mai la vale cu patru case de șosea, până în buza lacului, se întindea peste două locuri, aria Petreștilor. Aveau o casă mare cu odăi multe și prispă înaltă. În spatele ei, la vreo treizeci de pași, se înșiruiau grajduri și pătule. În fața lor străjuia bătătura și-o fântână americană, cu jgheab de aramă. Curtea era păzită de câțiva dulăi mari, ciobănești.

De obicei, în casa Petreștilor era lumină seară de seară, până spre miezul nopții. Ori aveau oaspeți, ori plecau ei, lăsând lumina aprinsă până se întorceau. În seara aceea însă casa Petreștilor era învăluită în liniște și întuneric. Curios lucru. Nici câinii nu lătrau la cei ce treceau prin fața porții. Este adevărat că nimeni n-a găsit taina care să arate cum reușeau câinii Petreștilor să facă deosebire între cei ce intrau în curte cu gânduri bune și cei ce veneau să facă rău. S-a întâmplat odată ca un cunoscut, care era prieten de-al casei și față de care dulăii își arătau bucuria, să vină într-o seară să fure curcanul Petreștilor. A intrat în curte, a prins curcanul, dar când să plece cu prada s-a pomenit înconjurat de dulăi. L-au ținut prizonier până au venit stăpânii. Unul dintre câini, cel mai bătrân, era ținut mai mult legat. El nu mai făcea diferența între buni și răi. Trecuse aproape cincisprezece ani de când purta cu sine o taină. N-o putea spune, pentru că nu putea vorbi. Dar dacă ar fi putut vorbi, ar fi spus ceva.

Într-o joi noapte, Ion Petrescu a plecat în târg la Rușii de Vede. La începutul străzii a treia din noapte, a încălecat pe cal și a plecat.

Câinele l-a urmat. Nu știa nimeni ce s-a întâmplat, dar l-au așteptat trei zile, apoi au pornit pe urmele lui. După alte două zile de căutări, l-au găsit mort în pădurea Băseștilor. Cine, ce-a avut cu el nu se știe, dar... au fost spuse multe vorbe. Gura lumii e bogată în astfel de ocazii. Bănuielile cele mai serioase s-au îndreptat înspre protivnicii lui religioși. O dușmănie surdă îl urmărea de când cu întâmplarea furtunii și a ploii. Nu mai era atacat direct, dar în taină i se puneau tot felul de capcane. Tot de pe vremea aceea, Petreștii trăiau noua credință. Noile practici au stârnit vâlvă în sat. Nimeni nu știa de unde a adus Petrescu obiceiurile necunoscute de săteni. Deși se temeau de el și de Dumnezeuul lui, n-au prea fost îngăduitori cu el. L-au prostiț prietenii, l-au blestemat rudele, l-au batjocorit vecinii, l-au izolat gospodarii, primăria l-a amenințat, iar preotul nu pierdea prilejul să pună pe seama lui toate relele și nenorocirile ce se abăteau peste sat. Aproape în fiecare an făcea o slujbă religioasă, cerând asupra Petreștilor urgia divină. Dar degeaba, rumânul a mers înainte, nu ascunzându-se sau fugind, ci a rămas mai departe liniștit și senin, cu fruntea luminată de-o bucurie tainică. Asta-i nedumirea pe oameni și-i făcea să se întrebe: „De unde a învățat să trăiască așa?” Iar el le răspundea întotdeauna arătându-le fie în sus, fie în Scriptură.

– Cum poți să rămâi așa de blând și răbdător în necaz? îl întrebau prietenii.

El le deschidea Scriptura și le citea cu glas tare într-un loc plăcut lui – *În liniște și odihnă va fi mântuirea voastră, în seninătate și încredere va fi tăria voastră*. El citea din Isaia 30,15.

De când cu noua gândire, Ion Petrescu căuta orice ocazie să fie acolo unde se adunau oamenii. Era prezent între ei mai mult decât înainte. Avea sau nu treabă, seară de seară el ieșea la șosea. Se oprea din grup în grup, intrând în vorbă, ca apoi să ducă discuția spre solia ce avea de vestit. Când clopotul bisericii bătea scurt a mort, Petrescu era primul la priveghi și vorbea cu tărie celor îndurerați. Săptămânal mergea la moară cu câte o baniță de porumb, nu că n-ar fi putut mânca mălai mai vechi de o săptămână, dar aici găsea ce căuta zi de zi, ascultători cărora le împărțase solia revenirii lui Isus.

La început, oamenii l-au ascultat curioși, apoi au devenit gânditori. Până la urmă, unii s-au declarat atrași de noua credință; mai ales că, despre părintele lor spiritual, se șopteau tot felul de zvonuri neplăcute. Pe lângă aceștia, mai erau destui din sat care, deși nu se arătau pe față, erau de partea Petreștilor. Lipsea doar un eveniment care să-i ajute să facă pasul hotărâtor; moartea cuiva drag, un necaz, o boală sau o predică-foc. Dumnezeu Se îngrijea să ofere fiecăruia ce era de folos. Așa au început sătenii evlavioși să se strângă în jurul bătrânului Ion Petrescu. Se simțeau bucuroși și vajnici, ca o armată sub flamurile ei.

În ziua când Ion Petrescu a fost găsit mort, a răsuflat ușurat preotul. S-a speriat puțin când, după două săptămâni, s-a zvonit că s-a întors câinele. Un timp a ocolit vecinătatea Petreștilor. Și din senin s-a răspândit zvonul că-i turbat câinele de aceea trebuia ocolită zona.

L-au plâns sătenii pe Ion Petrescu. Mulți au crezut că noua credință adusă de el se va stinge. Dar, curios lucru, câteva familii s-au alăturat Petreștilor. Familii de vază ale satului s-au hotărât să îmbrățișeze noua credință. Fiul cel mare al lui Ion Petrescu, Tudor, deși avea puțin peste douăzeci și cinci de ani, a continuat lucrarea tatălui său. Mai întâi, a câștigat o parte însemnată a rudelor și și-a făcut prieteni în sus și în jos pe Călmățui.

Gardianul de noapte al satului luneca liniștit pe ulița primăriei, mirându-se că la Petrești e liniște și întuneric. El participase de multe ori la cuvântările lui Tudor. De fiecare dată, sufletul îi era răscolit și frământat de un îndemn lăuntric; simțea că trebuie să-și pună viața în rânduială cu Dumnezeu. Însă, până la urmă, ceva se răzvrătea în el și își zicea mânios: „Da’ de unde știe al lui Petrescu care-i voia Domnului mai mult decât popa Bădiță? Datoria mea e să fac ce spune preotul nu să ascult de eretici. Ar trebui ca părintele să facă ceva cu ei.” Ajuns în șosea, raportă șefului gărzii că-i liniște la Petrești, numai că zarva s-a mutat la vecini.

Era liniște la Petrești, dar în casa Dângilor era multă lumină și agitație. Sala era plină cu bărbați, femei și copii, așezați care pe unde au găsit loc, discutând unii în șoaptă alții mai tare, iar copiii

fără stare se înghesuiau în fața celor mari care-i mai potoleau cu bățul, din când în când. În cuptorul sobei, brazde de tor uscate ardeau cu flacăra vie sub o oală mare cu boabe de porumb puse la fiert.

Zgomotul de pași în pragul ușii de la intrare prevestea că au sosit oaspeții așteptați. Tudor a ieșit înaintea noilor sosiți și i-a invitat în mijlocul adunării, care le-a făcut o primire călduroasă și plină de respect. El îi adunase pe oameni. A mers din vecin în vecin până în ulița Cioenarilor, invitându-i pe oameni la o întâlnire religioasă. Surpriza era că așteptau sosirea unui fost hagiului ortodox. Spuneau despre el că are un har deosebit spre a vesti voința lui Dumnezeu în aceste vremuri târzii. Megieșii au răspuns invitației în număr mare, așa că era plină casa Dângilor.

Hagiul era de prin partea Cărlomanului, un om cu vază și recunoscut pentru harul ce-l avea în a explica Scriptura. Deoarece propovăduia Evanghelia, nu era în relații tocmai bune cu preoții satelor. Aceștia îl urau, pe motiv că îi întorcea pe români de la credința strămoșească. Dar, în ciuda piedicilor de multe feluri, mergea din sat în sat și vorbea despre „apropiata revenire a lui Hristos”. Aproape în fiecare sat găsea adepți și tovarăși de păreri, care se înmulțeau și se grupau în comunități, ridicau biserici noi, cărora le spuneau „adunări” și țineau slujbe la care invitau tot satul... În Lacul Sărat, multe familii pactizau cu adventiștii. Unii dintre vecinii Petreștilor nu mai vizitau biserica mare, cu toate că preotul îi amenințase că nu le va mai îngropa morții. „Nu-i nimic, părinte, ni-i îngroapă alții, fără bani”, au răspuns rumânii. Iar acum, chiar în casa Dângilor, aveau adunare și îl invitaseră pe hagiul Ștefan, care propovăduia Evanghelia în satul Dorobanțu.

După intrarea oaspeților, oamenii s-au așezat cumiți la locurile lor, cu ochii la Hagiul; au cântat câteva cântări, apoi unul dintre ei s-a rugat și s-au așezat cumiți pe locurile lor. Hagiul a deschis o carte mare, ce avea pe coperta neagră o cruce aurită, și a zis:

– Frați creștini, Dumnezeu ni Se descoperă în această seară prin Cuvântul Său din Sfânta Scriptură, arătat nouă în Evanghelia lui Luca, la capitolul 21,25: *Vor fi semne în soare, în lună și în*

stele. Și pe pământ, va fi strămtorare printre neamuri, care nu vor ști ce să facă la auzul urletului mării și al valurilor.

Din ochii larg deschiși și fixați în puncte invizibile, curgeau lacrimi, lucind ca mărgăritarele în lumina celor trei lămpi, fixate pe pereții camerei. Fețele slabe și alungite exprimau îngrijorare amestecată cu bucuria unei deosebite revelații. Sufletele erau deschise ca o poartă frumoasă, așteptând intrarea Cuvântului, ca într-o zi de înviere. Hagiul era văzut ca un trimis ceresc, prin care Dumnezeu lovea și lega rana, făcând să crească mădular proaspăt. Simțământul că stau singuri și descoperiți înaintea lui Dumnezeu le umplea mintea și sufletul îndurerat.

Când Hagiul ajunsese să întărească adevărul că Dumnezeu vorbește prin aștrii, *prin lună și stele*, a fost întrerupt de o ascultătoare care a întrebat:

– Părinte, ce predici dumneata are legătură cu cercurile din jurul lunii? Ne vorbește Tatăl Sfânt prin aceste semne? Bătrânii spun că se anunță trei nenorociri; spune-ne care este adevărul, că ne prăpădim de spaimă!

S-a făcut rumoare printre ascultători – unii, nemulțumiți că l-a întrerupt pe vorbitor, iar alții, curioși să audă răspunsul.

Ca și când n-ar fi înțeles, Hagiul a cerut alte lămuriri cu privire la întrebare, deși îi era clară, numai că... dorea să aibă timp pentru a formula un răspuns care să lumineze mintea superstițioasă și să n-o supere în mândria necunoașterii. Știa că ce se petrecea în jurul lunii era o întâmplare obișnuită, provocată de trecerea razelor lunii printr-un nor subțire de gaze.

Răspunsul, dat pe înțelesul oamenilor simpli, i-a liniștit, așa că o voce de bas profund rupse tăcerea lăsată de vorbitor și zise:

– Așa este, fraților, Domnul ne vorbește prin orice – prin Scriptură, prin lună, prin stele, prin noaptea asta geroasă rău, prin sărăcia noastră, prin toate, fraților, ne vorbește, dar suntem surzi și orbi, a pus stăpânire pe noi patima urii, așa este, are dreptate Scriptura.

După un timp de tăcere, una dintre femei, cu vocea plină de duioșie, se rugă:

– Vorbește mai departe, părinte, vorbește despre venirea Domnului!

– Da, da, se auziră și alte voci.

– Bine, zise Hagiul, am să citesc mai departe: *Veți auzi de războaie și vești de războaie: vedeți să nu vă înspăimântați, căci toate aceste lucruri trebuie să se întâmple. Dar sfârșitul tot nu va fi atunci. Un neam se va scula împotriva altui neam, și o împărăție împotriva altei împărății; și, pe alocuri, vor fi cutremure de pământ, foamete și ciumi. Dar toate aceste lucruri nu vor fi decât începutul durerilor. Atunci vă vor da să fiți chinuiți, și vă vor omorî; și veți fi urâți de toate neamurile pentru Numele Meu.* (Matei 24,6-9)

Ca un tunet, o lovitură a zguduit ușa de la intrare. Mai multe voci străine și dure agitau câinii și cereau să intre. Ascultătorii așteptau îngrijați. În clipele următoare, ușa camerei s-a deschis, împinsă cu brutalitate, și în prag a apărut șeful de jandarmi, însoțit de doi subalterni și de garda satului. Șeful jandarmilor, încruntat, și-a rotit privirea peste cei adunați și a țipat:

– Ce se întâmplă aici? Ce acte criminale puneți la cale? Cine v-a dat voie să vă strângeți?

– Să trăiți, domn' șef, aș vrea să vă explic, a încercat să răspundă Tudor Petrescu.

– Ce să explici mă, ți-a dat cineva voie să vorbești? Când ți-oi da eu voie să deschizi pliscul, atunci s-o faci!

– Domnule șef, vă rog să mă ascultați! a intervenit hagiul Ștefan pe un ton liniștit și cald.

– Tu să nu mă rogi pe mine, că nu sunt Maica Precista și nu ți-am dat permisiunea să vorbești, și... mi se pare că tu ești cel urmărit de poliție, care încurci mințile oamenilor și-i duci la rățăcire! Roagă-te cui trebuie, și voi doi, care ați vorbit fără permisiune, să poftiți cu mine să vă învăț cum să vă purtați cu reprezentanții Statului.

S-a întors spre cei doi jandarmi și le-a făcut semn, arătându-l pe hagiul, iar gardienilor, pe Tudor Petrescu. Abia atunci, ca treziți dintr-un șoc, cei adunați au început să se miște, să vocifereze, să ceară explicații cu privire la ce se întâmplă, fapt care l-a înfuriat de-a binelea pe șeful de post.

– Gura, măi, țopârlanilor! Ce, v-a venit glas? Acum vă încolonez pe toți, fără milă. Să n-aud o vorbă! Duceți-vă acasă și să nu mai aud c-ați făcut adunări suversive, că vă mănâncă pârnaia – gura, că vă rup șalele!

Un timp, nimeni nu s-a mișcat, până când Tudor Petrescu a zis soției:

– Ileano, ia pruncul și du-te acasă.

Ileana și-a înfășurat pruncul de câteva luni și s-a strecurat pe lângă jandarmii care patronau încăperea.

– Domn' șef, lasă-mă să-mi duc femeia acasă, și m-oi întoarce cu dumneata, zise Petrescu jandarmului.

– Las' că se duce și singură, că n-o mănâncă babau, iar tu ești arestat!

Rând pe rând, cei adunați se strecurau afară tăcuți și înfricoșați, murmurând rugăciuni de scăpare. Unii se opreau și se uitau uimiți și speriați spre luna plină și cercurile din jurul ei.

După ce ultimul musafir s-a strecurat în ger, șeful jandarmilor a făcut semn subalternilor să pornească spre post. Aceștia au smucit mâinile hagiului la spate și l-au împins cu putere spre ușă, înjurându-l. Gardiștii l-au flancat pe Tudor și au pornit în urma jandarmilor, avându-l în spate pe domn' Țugui.

Șeful de post ajunsese de temut în cele trei sate peste care își întindea autoritatea. Nu se născuse prin părțile locului, dar se însurase cu o localnică. Își înjghebase curios de repede o gospodărie frumușică, trăia în compania oamenilor de frunte și făcea dese călătorii la oraș, unde întârzia câte două-trei zile. Pleca încărcat cu de-ale locului și venea cu pachete din prăvăliile neguțătorilor. În serviciu, era necruțător și orgolios. Nu suferea să i se calce cuvântul și credea că bătaia este cheia menținerii ordinii. Părea prietenos, dar punea multă viclenie în bunăvoința lui. Pentru el, oricine nu arăta pe placul lui era un răufăcător și trebuia bătut ca să mărturisească.

– Ia spune-mi, Petrescule, ce faceați voi acolo?

– Studiam Scriptura, domn' șef, nu făceam nici un rău.

– Asta spui tu, dar eu știu că lucrați cu anticristul roșu.

– Anticristul nu-i roșu, domn' șef – poate-i negru, poate-i verde, are toate culorile, doar alb nu-i, și nu învață din Scriptură, are tradiția lui.

– Rău v-a mai bătut mintea, băiete, dar am să vă bat eu tălpile până vă veți limpezi credința.

– N-am făcut decât ce zice Scriptura, domn' șef.

– O să vezi tu Scriptură. Spune-mi cine-a strâns oamenii?

– Eu, domn' șef.

– Cu a cui permisiune?

– Din ordinul Domnului Isus, care zice în Evanghelia lui Matei, la capitolul 28, versetele 19 și 20, astfel: *Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin.*

– Și tu crezi că Isus a spus asta?

– Da, domn' șef, cred, așa cum cred că stăm amândoi de vorbă.

– Hm! – făcu șeful jandarmilor. Poți să crezi, dar... o bătaie bună tot o să-ți dau, ca să nu uiți că eu dictez aici, nu... Hristos al tău.

– Nu vă încărcăți cu păcat, domn' șef. Isus e Stăpânul, de El să ascultăm.

– Mă, nărodule, mă înfrunți? – și cravașa a izbit cu putere în spatele arestatului, spintecând pielea cojocului. Ai să simți tu în noaptea asta toiagul puterii și-ai să te convertești la supunere; vă știu eu pe voi, ivantiștilor, bolșevicilor, o să-ți plângă și Hristos de milă!

– Cum vi-i voia, domn' șef, eu nu mă dau înapoi când sufăr pentru Hristos, pentru că evanghelistul Matei, la capitolul 5, versetele 10 și 11, zice: *Ferice de cei prigoniți din pricina neprihănirii, căci a lor este Împărăția cerurilor! Ferice va fi de voi, când din pricina Mea, oamenii vă vor ocărî, vă vor prigoni și vor spune tot felul de lucruri rele și neadevărate împotriva voastră.*

– Ești nebun; bănuiesc eu cine ți-a stricat mințile – și se uita cu ură în față spre cei trei, care îl duceau în lovituri de pumni și

bâte pe Hagiul. Mie să-mi declari cine este Matei acesta, care zici că a vorbit cu Isus și care te-a îndoctrinat pe tine, să-mi spui unde stă și să-mi dai adresa exactă, că, dacă nu..., tot îl găsesc eu!

– Păi... nu știm, domn' șef, unii spun că ar fi în cer, dar eu zic că a murit și nu-i nicăieri.

– Ce? Tu-ți bați joc de mine, mă, pocăit nenorocit? N-am auzit eu la preot că voi îl așteptați să vină; îți bați joc de mine na, na – și-l lovea cu furie peste cap, cu cravașa de cauciuc.

– Îți bați joc de mine, eu, plutonierul Țugui, șef de post peste trei sate!? O să-ți scot eu din cap pe toți diversioniștii ăștia împotriva sfintei noastre credințe în popa Bădiță, preotul nostru.

Încetul cu încetul s-a potolit, și-a prins cravașa de centură și gâfâind înota prin zăpadă spre jandarmerie.

La postul de jandarmi, arestații au fost aruncați în beciul de sub grajdul cailor. Aceasta era o încăpere de câțiva metri pătrați, zidită din cărămidă și cu podea din pământ. Plafonul era din beton. De aceea se auzeau permanent sforăitul și tropăitul cailor, încât cei reținuți nu se puteau odihni deloc. După ce au fost împinși în celulă, au început să-și maseze umflăturile și vânătăile provocate de cravașe, pumni și ciomege. Vorbeau pe șoptite, mulțumind lui Dumnezeu că n-au fost reținuți invitații și prietenii adevărului; cât despre ei, avea să Se îngrijească Cel de sus.

– Frate Tudore, crezi că prietenii noștri s-au speriat? Întrebă într-un târziu Hagiul.

– Sătenii sunt trecuți prin necazuri și cu greu le frângi voința, frate, sunt îngrijorați mai mult de cercurile din jurul lunii.

– Câtă superstiție! Omul a fost creat să-și umple sufletul cu adevărul. Dacă nu studiază Scriptura, devine fricos și pradă scamatoriilor diavolești, așa că trebuie să insistăm ca oamenii să citească Biblia.

– Unii nu știu carte.

– Să-i ajutăm! Am văzut mulți care au învățat să citească din dorința de a cunoaște Evanghelia.

– Cât crezi că ne vor ține aici?

– Până se va împlini scopul pentru care am fost aduși.

– Nu înțeleg despre ce scop vorbești, și... cine să aibă un scop?
– Dumnezeu nu îngăduie nimic în viața noastră fără un scop bun.

– Bun, pentru cine?

– Pentru noi, pentru cei din jurul nostru, pentru cei pierduți.

– Uneori nu înțeleg scopul, ba cred că e așa... o luptă în care azi Domnul e mai tare, mâine reușește cel rău și așa mai departe, iar omul un fel de bilă care trece de la unul la altul, până într-o zi când se sparge.

– Înțeleg de ce fântâna bucuriei tale nu are totdeauna ciutură, și viața de credință e ca un război, în care tragi de frică.

– Aș vrea să înțeleg cum e cu scopul. Și... de ce crezi că a îngăduit Domnul să ajungem aici?

– Când un om se predă Domnului, devine fiul Lui iubit. Nu e lăsat să i se întâmple ceva ce i-ar răni inutil sufletul și trupul. Când însă e lovit într-un fel sau altul, mă încred în cele scrise în Romani 8,28 unde spune că *toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Domnul, și anume spre binele celor ce sunt chemați după planul Său*. Prin aceste întâmplări, uneori prea fierbinți, alteori cu prea multe fulgere și trăsnete, El dorește să îndrepte câte ceva în caracterul nostru sau să ne întărească încrederea în Planul de Mântuire. În alte cazuri, pentru a duce oamenii la vestea mântuirii, ucenicul Domnului trebuie să treacă prin suferință și furtună. În toate acestea, se găsește har și binecuvântare. În suferință Îl descoperim pe Isus.

– Nu s-ar putea fără atâta durere? întrebă șovăitor Tudor.

– Am fost odată martor la un incendiu. Clădirea unei mari bănci a fost cuprinsă de flăcări violente. Tăria focului îi ținea la distanță pe privitori. Era foarte periculos să te apropii. Apa pompierilor se făcea abur înainte de a topi furia focului. Din interior, răzbăteau strigăte după ajutor, dar parcă nimeni nu le auzea. Autoritățile și cetățenii erau îngrijorați și frământați pentru salvarea fișetelor și seifurilor în care se găseau depozitate valori uriașe. Soldaților pompieri li s-a cerut să nu se apropie de „iadul” din fața lor. Nu mai era nici o speranță pentru cei din clădirea în flă-

cări. Mă aflu în mulțimea care privea agitată și neputincioasă, invocând o minune de la Dumnezeu. Eram speriat, dar și fericit, pentru că numai cu o jumătate de oră în urmă fusesem în această clădire cu unele treburi. Mă bucuram că am ascultat de sfatul tatălui meu, de a pleca dimineața devreme să-mi rezolv problemele cu banca și eram foarte mulțumit că nu mă găseam printre cei în pericol.

Deodată, din grupul de pompieri, s-a desprins unul și a intrat în flăcări. Spectatorii uimiți comentau nesăbuiința și riscul inutil al „nebulului”. Spre surprinderea tuturor, după câteva momente, a apărut din flăcări, ținând la piept o fetiță leșinată. S-a îndreptat spre locul unde eram eu, a pus-o jos și a zis, privindu-mă: „Aveți grijă de ea ... are nevoie de aer, ajutați-o să respire” și s-a repezit iarăși în flăcări, după care a adus un tânăr, și gestul s-a repetat de multe ori.

În timp ce punea jos o bătrânică cu trupul inert, dar viu, ofițerul care conducea grupul de pompieri, însoțit de doi subalterni, s-a apropiat furios de omul salvator și i-a strigat:

– Băi soldat, cine ți-a permis să ieși din rânduri și să-ți părăsești postul? Cu a cui permisiune ai intrat în flăcări? Ai să capeți o pedeapsă aspră pentru nerespectarea ordinelor.

S-a întors spre cei doi subofițeri și le-a făcut semn să-l ducă pe „vinovat” în rânduri. Subalternii s-au uitat surprinși la pompierul vinovat și au zis amândoi odată:

– Nu-i de-al nostru, domn’ căpitan!

Dar superiorul plecase spre alt grup, așa că nu i-a auzit. Subofițerii au încercat să-l rețină, dar pompierul misterios a ridicat un deget și le-a zis aproape șoptit:

– Auziți! ... Mă cheamă... e pentru Mine, orice strigăt de ajutor e un ordin suprem.

Apoi, s-a avântat în flăcările de unde se auzeau strigăte de suferință și groază.

Îl priveam cu uimire pe Omul acela, ce nu părea dintre oameni. Nu mai aveam ureche decât pentru șoaptele Lui blânde, picurate în urechea muribunzilor purtați de brațele Sale fumegânde.

Ochii mei nu mai urmăreau decât fantoma trupului Său țâșnind din flăcări și lăsând în urmă o coadă de fum...

După ce a pus pe caldarâm și ultimul supraviețuitor, Și-a îndreptat șalele liniștit, apoi s-a uitat spre mine. Nu știu de ce, dar... aproape involuntar m-am apropiat de El și L-am privit tăcând. Zâmbind cu îngăduință, m-a întrebat:

– Ce fac cei pe care ți i-am dat în grijă?

Speriat, am răspuns:

– Bine, bine... și-au revenit, i-ai salvat, acum au alții grijă de ei.

Privirea I s-a umbrat peste mine. În timp ce toți ceilalți erau ocupați, care mai de care cu problema lui, ca la incendiul unei bănci, El și-a dezbrăcat mantaua de pompier și, liniștit, s-a strecurat prin mulțime, spre o stradă laterală. Picioarele mi-au lunecat în urma Lui și aproape că I-am strigat:

– Stai, de ce pleci? Cine ești?

Oprindu-se, S-a întors, revărsând peste mine albastrul senin al ochilor Săi și mi-a șoptit:

– Cum, nu Mă cunoști? Sunt prietenul celor care au nevoie de ajutor.

Arsurile și petele de pe fața Lui dispăruseră, hainele Îi erau curate și îngrijite, așa că nu știam ce să mai cred. Poate că, de spaimă, nu știu, dar privirea mi s-a întunecat și genunchii se loveau unul de altul. După ce mi-am frecat ochii încețoșați, când i-am deschis eram singur pe stradă. La o sută de metri se afla mulțimea tumultoasă în jurul incendiului.

Atunci am înțeles că uneori trebuie să trecem prin foc și suferință, să înfruntăm împotrivirea oamenilor, dar să-i salvăm pe cei ce sunt amenințați de focul veșnic. Isus a făcut lucrul acesta și trebuie să fie bucurie în El. Iar tu și eu ne regăsim drumul numai atunci când intrăm și ieșim, ca să intrăm iarăși în focul în care descoperim totdeauna pe-al doilea sau al treilea „semnând cu un Fiu de Dumnezeu”.

Niciodată nu voi uita cuvintele Lui, spuse ofițerilor: „Pentru Mine, orice strigăt de ajutor e un ordin suprem”.

– Cuvintele tale tainice și aproape profetice mă întăresc, frate, zise îngândurat Tudor. Aproape nu mai simt locurile unde m-a lovit domn' șef.

– Eu n-am simțit nici o durere, decât mâhnirea pentru oamenii pierduți în necunoaștere și păcat.

În timp ce discutau în șoaptă despre planul lui Dumnezeu cu această lume, vorba le-a fost întreruptă de zgomotul unor pași pe treptele ce coborau în pivniță. Tropăitul arăta că sunt mai multe persoane. S-au oprit în fața ușii, punând ceva la cale. Prin crăpături se zărea flacăra fumegândă a unei lămpi cu petrol.

După un timp, care pentru Petrescu a ținut cât o veșnicie, s-a auzit clinchetul lacătului și ușa pivniței s-a izbit cu putere de perete. Curentul format a ucis lumina din lampă, înainte ca cei doi să vadă fața vizitatorilor. Simțământul că ceva nu era în ordine i-a făcut atenți și s-au lipit de peretele opus ușii de la intrare. Mirosul de alcool, răspândit în cameră, cu ajutorul curentului, le-a vestit că ceva dureros avea să se întâmple.

– Puneți mâna pe bolșevicii ăștia și converțiți-i! s-a auzit o voce plină de ură în partea de sus a scării.

– Aprindeți lampa și căutați șobolanii! porunci o altă voce în grupul celor din ușă.

Unul dintre ei încerca să aprindă un chibrit, dar, după mai multe nereușite, a răbufnit supărat:

– Nu știu ce să cred, dar mi s-au udat chibriturile, cu toate că buzunarul mi-e uscat.

– Du-te sus și adu-mi un felinar! Vezi să nu vii fără lumină, că ne scapă clienții! porunci cel ce părea a fi șef.

– Băi, Tică, ce căutăm noi aici? Și cine-s ăștia pe care trebuie să-i...? Eu mă duc acasă.

– Dacă miști, te duci pe lumea ailaltă. Stai aici! Ai înțeles? Numai așa scăpăm de proces.

Ușa de la intrarea de sus a scării s-a deschis violent și pe scări alerga, mai mult rostogolindu-se, cel trimis după felinar. Ajuns jos, gâfâia îngânând ca pentru sine.

– A luat foc, a luat foc.

- Cine? Ce a luat foc? Întrebau ceilalți uimiți și nedumeriți.
- Nu știu... așa... cerul a luat foc, așa mi-a spus.
- Cine ți-a spus? Întreba unul dintre ei.
- Nu știu, o... voce.

– Care voce? Ești nebun? Fricosule, ți-a fost frică să te duci după felinar, nătângule! Dumnezeu, cu cine m-am unit eu! a început să urle cel căruia i se spunea Tică și care părea a fi șeful lor.

- Duceți-vă să vedeți, dacă nu credeți! zise cel speriat.

– Hai sus, să-mi arăți focul! Iar voi să nu vă mișcați din ușă și să nu lăsați pe nimeni să iasă! ordonă șeful.

Ajunși sus, n-au văzut nimic deosebit. Zăpada înghețată reflecta razele lunii, curioasă și ea să știe ce se întâmplă în pivnița aceea, săpată în carnea pământului.

- Unde-i focul, Geo? Unde-i vocea?
- Aici, Tică, aici mi-a vorbit.
- Ți-a vorbit? Ce, ești beat? Și ce ți-a zis?
- Păi... parcă mi-a zis că lumina e-n beci și deodată s-a aprins.
- Ce s-a aprins, mă? Tu nu vezi că nu s-a aprins nimic?
- Ba... s-a aprins cerul în fața mea și atunci am fugit la voi.
- Ți-a luat încornoratul mințile, du-te-n post și cere jandarmului un felinar!

Geo a plecat spre post, iar Tică s-a întors îngândurat cu fața spre pivniță, întrebându-se: „Cine-ar putea fi arestații care trebuie să fie tocați?” Un simțământ de neliniște l-a fulgerat, șoptindu-i să nu facă rău necunoscuților. Dar gândul că avea să zacă în pușcărie câțiva ani buni l-a cutremurat și se prindea cu speranță de promisiune. Pașii camaradului care se întorcea de la post l-au trezit din amintirea ultimelor evenimente.

- N-ai adus lumina?

– Nu... jandarmul m-a înjurat și mi-a spus că nu colaborează cu hoții și ucigașii.

– Ucigașii? izbucni furia lui Tică. Am furat niște grâu de la un negustor împruțit, dar pe cine am ucis?

- Nu știu, nu mi-a spus.

– Vine ziua și-am să-l ucid pe tablagiul ăsta – zise Tică înjurând, în timp ce se îndrepta furios spre pivniță.

– Și-a mai zis că, dacă nu ne terminăm treaba repede, ne dă dezertori și ne face pielea sită.

– Hai jos ! țipă infuriat Tică.

În pivniță era întuneric și gerul parcă nu pișca iute ca afară. Tică îl împinse la o parte pe camaradul care sta de pază în ușă și întrebă cu glas tare pe cei dinăuntru.

– Cine sunteți, bă... ăștia dinăuntru și de ce ați fost priponiți?

Un timp, domni liniștea, apoi se auzi glasul hagiului:

– Suntem doi rumâni pașnici, aduși aici de mâna jandarmilor și a preotului, dar nu suntem vinovați de nimic.

– Da... sigur, cum să fiți vinovați, ce... noi suntem? Așa e peste tot, nimeni nu-i vinovat, dar beciurile-s pline, ca și pușcăriile.

– Noi n-am făcut nimic rău – se auzi vocea tânără a lui Tudor Petrescu.

– Lasă, lasă, că o să mărturisiți voi și că ați furat grâul lui Anghel Măculie, în locul nostru și zâmbi în sine, bucuros că au găsit țapi ispășitori. Care aveți, bă, un chibrit? se adresa camarazilor, dar nu primi nici un răspuns. Căutați-vă bine buzunarele! se răsti a doua oară.

– N-avem, băi Tică, ce... tu nu înțelegi, ce urlă la noi, parcă ai fi domn' șef de post, vorbi țăfnos unul dintre cei care stăteau în ușă de jos a scării.

– Am eu un chibrit, se auzi vocea emoționată a lui Petrescu.

Unul dintre oamenii lui Tică a pășit în celulă căutându-l pe bâjbâite pe ofertant.

– Las' că vin eu la ușă, se oferi Tudor.

Peste câteva clipe, lampa afumată arunca în jurul ei umbre de lumină murdară. Ușa mică a beciului nu permitea ca toți cei de pe scară să vadă în interior, așa că cel ce ținea lampa, și încă unul, se întoarseră spre șeful lor așezat pe trepte și întrebă:

– Și acum ce facem, Tică?

– Cunoașteți planul, așa că... dați-i drumul!

Și făcu semn celor ce erau cu el pe scară să intre-n pivniță.

Bușiturile și gemetele care se auzeau din celulă, nu prea-l convingeau pe Tică cum că tovarășii lui și-ar face datoria. Și-apoi nici un strigăt, nici un vaiet! Asta-l mânia și îl intriga în același timp.

„Nu cumva s-a întors roata?” se întreabă în sine Tică și sări ca ars spre celulă. Acolo, încăperea era dominată de umbrele alungite ale ortacilor săi. Doi dintre ei ridicau de jos un trup inert, iar ceilalți loveau în el ca într-un sac de box. Pentru o clipă văzu fața celui bătut și se întoarse înfuriat spre ceilalți înjurându-i:

– Nemernicilor, l-ați omorât... de ce nu i-ați întrebat cum îi cheamă și să-mi fi spus? Dacă nu-și revine vă omor.

Își luă căciula și-o așeză sub capul rănitului, ceru lampa mai aproape și șterse încet, cu mânușa de lână, sângele care începuse să se întărească pe obraji liniștiți, dar stinși, ai lui Tudor Petrescu. După un timp își ridică fața peste care alunecau două șiruri de lacrimi, spre lumina lămpii și strigă rugător:

– Dumnezeu, dacă exiști, iartă-mi această faptă... de unde să știu? M-au înșelat nemernicii de-afară, dar... va veni ziua răfuieiilor. Tudore, tu ai să mă înțelegi că ești bun, tu nu ești ca noi; ai să mă ierți? se ruga Tică.

– De unde îi știe numele? se întrebau șoptit ceilalți. Parcă i-ar fi frate, așa îl îngrijește.

– Aduceți-l și pe celălalt aici, la lumină! porunci Tică.

După ce-l privi atent, porunci să fie așezat cu grijă peste o grămadă de pleavă și paie tocate ce se găseau într-un colț. „E un bătrân pe care nu-l cunosc”, zise ca pentru sine Tică.

După ce-l privi atent, așteptând semne de revenire, se ridică frământat, privi undeva, departe în amintiri. După un timp, ca o trezire, se sculă și zise împăciuitor:

– Băieți, am încurcat-o, trebuie să-l ducem la sanitar, altfel moare și vom fi condamnați pentru crimă.

– Să anunțăm jandarmii! propuse unul dintre ei.

– Las' că am eu grijă – răspunse răstit Tică, care simțea mânie ori de câte ori cineva îi amintea de jandarmi.

Numai ei îl băgasera în tărașenia asta, promițându-i eliberarea în care nu mai credea.

– Geo, dă-mi jocul tău, că tu ai pieptar bun, iar tu, Dane, mergi cu mine. Voi ceilalți rămâneți aici și vedeți să nu moară moșu’, că sunteți pierduți.

După ce înfășurară trupul lui Tudor Petrescu în jocul mare din piei de oaie țurcană, Tică îl ridică atent pe umăru-i puternic, urcând în noapte, urmat de Dan, tovarășul său. Ajunși afară, s-au asigurat să nu fie văzuți de jandarmi sau gardieni și apoi pășiră în șosea.

– Unde mergem? întrebă șoptit Dan.

– Îl ducem acasă, răspunse Tică hotărât.

Dan se opri și-l prinse de mână, întrebându-l speriat:

– Îți dai seama ce faci?

– Băiatul ăsta mi-a salvat viața și nu pot să-l las să moară în pivnița aceea imputită.

– Și ce-o să facem cu jandarmii?

– Le spunem că a fugit când nu eram atenți și... lasă că născoceste Dumnezeu ceva pentru el, că-i credincios și bun.

– Da’ de unde, nu vezi că l-a lăsat deja și nici nu mai respiră?

– I-ați luat voi răsuflarea, nenorociților.

– La porunca ta, șefule, răspunse Dan.

Tică n-a replicat, dar era furios de cele întâmplare și lovea cu furie zăpada ce scârțâia sub cizmele lui cazone.

Din depărtări răzbea până la ei, destul de slab, urlatul unui lup singuratic. O încremenire rece și străvezie cuprindea satul și valea. Peste tot, se boltea un cer rece și senin ca sticla, străpuns de-o puzderie de puncte luminoase, care pluteau legănate în văzduh. Unele aveau pâlpâirea de purpură a focului aprins. Undeva, foarte departe, în adâncul albastru, întunecat, o pasăre de noapte, răspundea la chemarea tainică și firoasă a lupului singuratic.

Tică găfâia sub povară. În celălalt capăt al satului căinii prinseră a lătra întărâtați. Priviră îngrijați, dar nu se vedea nimeni. Tică intră pe-o uliță. La geamurile caselor lucea întunericul.

Capitolul V

Aerul nopții, rece și tăios, marea strident fiecare zgomot, dând senzația că se stârnește o adevărată hărmălaie. Din cauza gerului, scârțâiau gardurile, trosneau grinzile caselor, pârlăiau crengile salcâmlor, iar sforăitul animalelor din grajduri se auzea departe, făcând să tresari a pericol.

În casa lui Tudor Petrescu, lampa cu petrol numărul cinci, ardea blând, luminând fața liniștită, dar tristă, a Ilenei, soția lui Tudor. Din când în când, își îndrepta privirea spre pruncul adormit într-o copaie de lemn, la marginea patului. Mângâia copilul, lăsându-se pe genunchi, apoi îi lua mâinile să se roage:

„Isuse, Dumnezeu nostru, nu vreau a Te supăra cu îndărătnicia mea, dar simt nevoia să-Ți spun că am încredere în prezența Ta lângă soțul meu și fratele Hagi, în arestul poliției. Știu că-i vei elibera, dar... făcă-se voia Ta.”

După ce termina rugăciunea, rămânea mai departe plecată, până simțea că i s-a răspuns și e mângâiată. Încetul cu încetul, un sentiment de ușurare îi pătrundea în trup și în suflet. Apoi, zâmbind spre înăuntru se ridica și zicea ca și când ar fi vorbit cu cineva prezent: „Abia aștept, Doamne, să văd ce cale mai găsești ca să-i salvezi. Recunosc că mi-e frică, dar... am încredere în Tine.”

După un timp, micșorând lumina lămpii, și-a rezemat coatele de pervazul ferestrei, privind umbrele nopții, în așteptarea lui Tudor.

Peste casele din fața ferestrei se vedea ulița în care se născuse și copilărise. Acum era ulița amintirilor. Îi plăcea să se întoarcă în ea. Acolo nu mai simțea trecerea timpului. S-a oprit puțin

asupra copilăriei, și-a revăzut primii ani de școală, apoi a rămas cu amintirea în seara care i-a schimbat pentru totdeauna viața. Îi plăcea să-și amintească fiecare pas făcut.

Privind luna ce aluneca spre apus, i se păru că lumina ca atunci când, pătrunsă de sfială și necunoscut, a intrat împreună cu Anica, sora ei mai mică, pentru prima dată în adunarea adventiștilor. Anica, insistase bănuitor de mult ca s-o însoțească la întâlnirea adventistă. Slujba a avut loc în casa Jilavilor și s-a vorbit despre a doua venire a lui Isus.

Cuvintele și înțelesul lor au urmărit-o la întoarcere și apoi toată noaptea. Încea să se împotrivescă lor și să nu le ia în seamă, dar nu avea putere să o facă. Îi învăluiau sufletul și conștiința, întrebând-o: „Ești pregătită pentru întâlnirea cu Dumnezeuul tău, care vine în curând?”

Nu mai știa dacă a dormit în noaptea aceea; și-o amintea doar pe Anica, spunându-i supărată, din când în când: „Mai culcă-te odată și nu te mai mișca atâta!”

În zilele care au urmat, n-a vorbit nimic despre frământările ei, chiar dacă era întrebată cu privire la tăcerea sau încordarea ce i se citea pe față.

În sâmbăta următoare, i-a cerut voie mamei s-o lase să meargă cu Anica la întâlnirea adventistă. Mama a privit-o surprinsă și, după un timp, i-a spus:

– Bine, du-te, dar... ai grijă. Suntem cineva în satul ăsta și tatăl tău nu ar suporta să-i pătezi numele.

Bucuria celui „du-te” acoperi înțelesul avertismentului.

Cele auzite la întâlnire au mărit și mai mult frământarea ei. Se întreba de unde cunoșteau oamenii aceia atâtea lucruri pe care nu le auzise și pe care de multe ori nu le înțelegea. Știa că tatăl ei este un om înțelept și cunoaște multe lucruri, dar nu l-a auzit niciodată vorbind așa. Era un om credincios în felul lui, cinstit și respectat de săteni, dar... cum de nu se alătura acestor oameni?

Imaginea lui Isus îi era din ce în ce mai vie, un Isus pe care Îl simțea aproape, privind-o cu blândețe. În trecut, Numele Lui o făcea să-i fie teamă și se gândea la El numai la sărbători.

Când s-a întors acasă, tatăl nu sosise și s-a bucurat că o s-o găsească acasă, în familie, la întoarcerea lui.

Toată săptămâna a așteptat să fie întrebată de cele văzute și auzite la adventiști, dar n-a amintit nimeni despre acest subiect.

Când a sosit următoarea vineri, s-a rugat pentru ivirea unei ocazii de a merge seara la adunare. S-a rugat ca tatăl ei să plece undeva, la treburi. Mare i-a fost bucuria când vineri după-masă și-a auzit tatăl vorbind cu fratele ei mai mare, Minică, despre o călătorie în târgul Turnului pentru a doua zi, sâmbătă.

A adormit târziu în noaptea aceea, gândindu-se la ce s-ar fi putut vorbi seara, la întâlnire.

Când s-a trezit dimineața, a sărit la fereastră să vadă dacă mai este căruța în șopru. Văzând locul gol, s-a aruncat pe pat și I-a mulțumit Domnului că-i va da o nouă bucurie. Dar... încă nu-i ceruse voie mamei.

Afară, în fața casei, lângă fântână, mama curăța de fulgi o rață. Văzând-o pe Ileana i-a zis:

– Te-a dat soarele afară, maică?

– Nu, mamă, altceva m-a dat afară.

Mama s-a întors spre ea, privind-o întrebător.

– Ce? Tu ce visezi noaptea, trăiești ziua?

– Nu..., ce trăiesc ziua visez noaptea. Mamă, tu mă iubești acum ca și azi-noapte, când ai venit la noi și ne-ai învelit, sărutându-ne?

Mamă-sa a lăsat privirea peste mâinile pline de sânge și a zis îngăduitor:

– De... Știu eu; ce ceri?

– Lasă-mă să merg și azi la adunarea adventistă.

Alexandra, că așa o chema pe mamă-sa, ca pătrunsă de durere s-a îndreptat de spate, a privit-o cu asprime un timp și apoi a zis cu răceală:

– Ia vino, fată, și stai lângă mine!

Ileana a luat un scăunel de pe prispa casei și, cu o oarecare încordare și teamă, s-a așezat lângă mamă-sa

– Spune-mi, de ce vrei să te duci acolo?

– Nu știu, mamă, dar mă simt așa de bine...

– Și ce, acasă nu te simți bine?

– Ba da, dar, acolo se vorbește frumos, despre Dumnezeu...

– Fată dragă, nu-s pentru tine lucrurile astea despre Dumnezeu.

Tu ești tânără, ar trebui să ieși la horă, ai șaptesprezece ani mâine, poimâine și trebuie să-ți țeși câte ceva, că acu' trec anii.

– După câte am auzit eu acolo, nu prea mai sunt ani mulți până la sfârșit.

– Prostii! Asta ai auzit la ai lui Petrescu, un bătrân fără minte. Se contreză el preotului? Știe el? Parcă ar fi preot să știe el câți ani mai sunt.

– Spune în Scripturi, mamă.

– Lasă Scriptura, că avem și noi și nu am văzut că scrie așa.

– Tu nici nu știi să citești, cum să vezi? zise Ileana.

– Știu ai lui Petrescu mai bine, du-te la ei să te prostescă!

Un timp, au tăcut amândouă. Ileana privea soarele care se ridica repede pe cer, dar cu-n ochi atentă asupra mamei, care rămânea la fel de întunecată și dură.

– Mamă, mă lași să merg? întrebă hotărâtă Ileana, după un timp.

– Treaba ta, eu nu mai răspund în dreptul tău, te descurci cu taică-tu.

Nu știa cum să ia răspunsul acesta, dar se hotărî să riște, orice-ar fi. Îmbrăcată frumos, cum văzuse fetele adventiste, și atrasă de o putere tainică, se grăbea spre adunare, temându-se să nu fie oprită de ceva sau cineva. Ajunsă la șosea, s-a întâlnit cu nevasta preotului, care a întrebat-o:

– Unde te duci, Ileana?

– La vale, coană preoteasă – și a grăbit pasul ca să curme discuția.

Cele auzite la adunare au făcut-o să-și spună hotărât: „De aici nu mai plec, mă simt așa de fericită și de liberă! Simt că Isus m-a chemat să-i fiu credincioasă.” Câteva fete adventiste au înconjurat-o cu prietenie și a simțit că se poate încrede în ele.

La terminarea întâlnirii de dimineață, s-a anunțat că pentru după-amiază sunt invitați în Salcia, la o adunare de tineret. Ar fi dorit să meargă, dar era prea mult pentru familie și nu putea să riște. La întoarcerea spre casă, zburda de fericire. Era sigură că tata nu s-a întors de la târg, așa că nu se întrezăreau necazuri. Apropiindu-se de casă, un fior de teamă a oprit-o pentru câteva clipe în loc; era Sabat și multă treabă o aștepta acasă. „Cum să fac să nu calc Sabatul?” se întreba aproape cu lacrimi în ochi. Intrând pe poartă, a auzit behăitul oilor ce așteptau în țarc. I-a venit ideea că oile ar putea fi o salvare pentru ea. De obicei, simțea ca o pedeapsă să meargă cu ele la păscut. Nu înțelegea de ce mama nu a trimis-o pe Anica cu oile la deal.

În bucătărie, a întâlnit-o pe Alexandra, care scotea din cuptor o pâine aburind. Privind-o, deloc supărată, mama i-a zis:

- Bine c-ai venit, fato, că am nevoie de tine.
- Cu ce te pot ajuta, mamă?
- Mănâncă ceva și du vitele la iarbă, că, soru-ta e tare rea.
- Dar ce a făcut?

– Am trimis-o cu oile, dar s-a supărat că ai lăsat-o acasă, a început să țipe că nu se duce, m-a înfuriat, m-am luat după ea cu-n băț, ca s-o sperii, și-a călcat într-un cui care i-a străpuns talpa; acum am oblojit-o și-i în casă.

- Îmi pare rău, am să mă duc eu cu oile.

Era fericită că va fi singură cu gândurile ei.

Pe la mijlocul săptămânii care a urmat, într-o după-amiază, pe când citea în Biblie cartea lui Rut, a fost chemată la poartă. Crezând că-i vreo vecină care are nevoie de ceva, a ieșit grăbită. Mirarea i-a fost mare când a deschis poarta și s-a trezit în fața coanei preotese.

- Sărut mâna, coană preoteasă și... poștiți în casă.

– Bună ziua, Ileana, și înțelege-mă că nu pot intra, mă grăbesc. Am venit să-ți fac o propunere; vreau să formez un cor la biserică din fete tinere și m-am gândit să te chem și pe tine. Am auzit că rătăciții de sâmbetiști au făcut cor și ademenesc fetele tinere, așa... ca tine, ortodoxe. Am să aduc și flăcăi, ca să aibă și fetele noastre cu cine vorbi între slujbe. Ei, ce zici? Ești de acord?

– Nu știu, conică, să vorbesc cu tata și-o să vă spun.
– Bine, bine, cred că și sâmbăta trecută ai vorbit cu el, nu?
– V-am spus, conică, ce trebuie să fac.
– Bine, bine, aștept răspunsul; celelalte fete s-au simțit onorate că le-am invitat, tu nu pari încântată, dar poate mi se pare.
A tulburat-o mult această vizită, dar n-a spus nimic părinților. Simțea că o să aibă necazuri.

Apropierea Sabatului următor a găsit-o într-o frământare de suflet. Cugetul îi spunea că nu este curată ruga prin care cere ca tatăl său să plece de acasă. Cât avea să țină ascuns faptul că mergea la adunare? Într-o zi, va trebui totuși să discute cu el problema. Îi lipsea curajul și nu știa cum să înceapă. Așa că sâmbătă dimineață, s-a sculat mai devreme ca de obicei, a ieșit în curte și a mers la tatăl ei, zicându-i direct:

– Tată, vreau să te rog ceva.
– Spune! a zis el văzându-și mai departe de reparatul unui coș de nuiele.
– Lasă-mă, te rog, să merg la adunarea adventiștilor!
– Unde?! a întrebat tatăl apăsător și vădit surprins.
– La adunare.

Tatăl a lăsat coșul jos și a privit-o insistent un timp, cu o urmă de zâmbet pe față.

– Înțelegi tu ce spune pastorul adventist?
– Da, tată, înțeleg – prinse curaj fata.
– Bine... du-te și spune-mi tot ce auzi și vezi acolo!
– Da, tată, și-a zbughit-o repede să se îmbrace.

Când a ajuns în șosea, un grup de bărbați stăteau la intrare în ulița adunării. Când a vrut să treacă, unul dintre ei i-a ieșit în cale, oprind-o.

– Unde te duci, frumoaso, și-a cui ești?
– Da' ce-ți trebuie mata să știi unde mă duc și-a cui sunt?
– Uite-așa, vreau să știu, că altfel nu treci.
– Sunt fata lui Moise Stângă și merg încotro merge drumul.
– De ce?

– Să-mi întâlnesc frații și surorile.

Înainte de a mai întreba-o ceva, un altul dintre bărbați porunci să fie lăsată, că nu-i suspectă.

Ileana nu pricepea tâlcul întâmplării, dar ceva o neliniștea. Ajunsă la adunare, a uitat de cele întâmplate în șosea. Era ochi și urechi, căutând să înțeleagă tot, căci trebuia să repete totul acasă, tatălui.

După studiul biblic pe grupe, a urmat pauza, apoi a început predicarea Cuvântului. A ieșit în față un consătean, căruia i se spunea Diniță, a deschis Biblia la 2 Corinteni, capitolul 11 și a citit despre necazurile apostolului, oprindu-se insistent asupra cuvintelor din versetul 29: *Cine este slab și să nu fiu și eu slab? Cine cade în păcat, și eu să nu ard?*

Ascultătorii, în număr de peste cincizeci, erau pătrunși de cele auzite: *Dar voi suferiți cu plăcere pe nebuni, voi, care sunteți înțelepți. Dacă vă robește cineva, dacă pune cineva mâna pe voi, dacă vă privește cineva de sus, dacă vă bate cineva peste obraz, suferiți!*

În timp ce vorbitorul pune pe masă Biblia din care citise, un zgomot puternic de geam spart i-a făcut pe toți să tresară. Fereastra din față se prăbușise țândări pe covor. Neînțelegând ce se întâmplă, cei adunați stau nemișcați. Un al doilea bubuit a spart următorul geam, și-au urmat la rând, până când toate au fost sparte cu pietroaie aruncate din afară.

Vorbitorul s-a oprit și a făcut semn ascultătorilor să stea liniștiți. Un alt bărbat s-a dus la ușa din spate, mângâind câțiva copii, care erau speriați. Afară au început să se audă voci furioase, care strigau: „Dați-le foc și alungați rătăciții din sat, că sug sânge de om. Prindeți-i și stâlciți-i că au adus blestemul în sat. Nu ne trebuie jidani, nu-i lăsați!” Și pietroaiele continuau să lovească pereții și să treacă prin ferestrele sparte. Acestea au încetat, când cineva din afară încerca să forțeze ușa din față pentru a intra. După o mică consfătuire între cei care conduceau adunarea, au deschis ușa, lăsând să fie văzuți musafirii nepoțiți.

Ileana i-a recunoscut pe cei din șosea, care au chestionat-o,

și-a înțeles acum rostul întâmplării. În fruntea agresorilor se afla un bărbat de treizeci de ani, cu un trup impunător și trăsături dure.

– Cine este șef aici? întrebă el.

– Ce aveți a-i comunica? răspunse Ion Petrescu, sculându-se de pe un scaun.

– Eu pun întrebări aici, moșule, s-a răstit agresorul.

– Atunci pune-mi-le mie, taică!

– Deci, dumneata ești șeful; ia spune, ce faceți voi aici, adunați într-o cameră, femei, bărbați și... văd și copii? Permiteți copiilor să vadă ce faceți voi?

– Dacă ai dorit să știi ce facem, de ce nu ai intrat ca un rumân cuminte pe ușă și să fi lăsat geamurile-n pace? Sau... la voi se intră pe geam? a întrebat cu ironie bătrânul Petrescu.

– Ni s-a spus că faceți lucruri necurate, vrăji și jertfe păgâne, și-am vrut să vă prindem asupra faptului.

– Ei, și ne-ați prins?

– Oricum o să mărturisiți, zise un altul, ce sta lângă cel care părea șef.

– Da, ceva de mărturisit avem, dar nu ce vă așteptați voi.

– Bine, să auzim ce aveți de spus.

– În cazul acesta chemați și pe cei de afară, luați loc pe scaune, ca să audă toți mărturisirea noastră, dar mai întâi ajutați-ne să strângem geamurile pe care le-ați spart.

Brusc, atmosfera aceea încordată s-a destins și toți simțeau că Dumnezeu are ceva minunat de făcut. Micul cor s-a regrupat și a început să cânte:

„Acum se spune orișicui,
Chiar celui ce nu vrea să-i spui
Că Domnul vine în curând,
Din ceruri de la Tatăl sfânt!

El Se coboară pe alb nor,
Ca drept Suprem Judecător,
Atunci tot ochiu-L va vedea
Și-orice defaimă va-nceta.” (I.C. 135)

Prezbiterul s-a ridicat și a început să citească:

Păziți-vă de oameni; căci vă vor da în judecată soboarelor și vă vor bate în sinagogle lor.

Din pricina Mea, veți fi duși înaintea dregătorilor și a împăraților, ca să slujiți de mărturie înaintea lor și înaintea Neamurilor.

Veți fi urâți de toți, din pricina Numelui Meu; dar cine va răbda până la sfârșit, va fi mântuit.

Așa că, să nu vă temeți de ei. Căci nu este nimic ascuns, care nu va fi descoperit, și nimic tănuit care, nu va fi cunoscut.

Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul; ci temeți-vă mai degrabă de Cel ce poate să piardă și sufletul, și trupul în gheenă.

De aceea, pe orișicine Mă va mărturisi înaintea oamenilor, îl voi mărturisi și Eu înaintea Tatălui care este în ceruri;

Cine iubește pe tată, ori pe mamă, mai mult decât pe Mine; și cine iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine.

Cine nu-și ia crucea lui, și nu vine după Mine, nu este vrednic de Mine.

Era o liniște aproape nefirească. În mintea Ilenei, cuvintele se repetau ca un ecou:

Cine iubește pe tată, ori pe mamă, mai mult decât pe Mine; și cine iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine... Cine se rușinează de Mine mă voi rușina și Eu de el...

Se gândea că, deseori, se temuse a vorbi despre preocupările ei religioase, ca să nu rădă ceilalți de ea; și acum, murmură rugă de iertare.

Vocea celui care predica suna ca o trâmbiță a lui Dumnezeu, iar „musafirii” se făceau din ce în ce mai mici sub sabia Cuvântului:

– Fraților, sufletul meu tresaltă de bucurie când vede cum îi cheamă Dumnezeu pe oameni în fața Cuvântului Său; chiar și revolta celor neștiutori o transformă în invitație la mântuire. El i-a adus azi pe acești frați ai noștri, care din lipsă de cunoaștere a lui Dumnezeu, au venit să ne facă rău, dar Isus le întinde masa

binecuvântărilor și le oferă solia mângâierii și-a mântuirii. Dumnezeu ne-a chemat aici pe noi într-un fel, pe ei în alt fel, să ne facă cunoscut că lucrurile pe această planetă au ajuns la un punct final și merg spre marele sfârșit. Însă Isus va pune curând capăt acestor agonii omenești și va salva ființa umană. Așa că a hotărât o zi când, însoțit de îngerii Săi, va veni pe norii cerului, să-i salveze pe oamenii care doresc să părăsească răul ce bântuie lumea.

Înainte de a aduce acest sfârșit, dorește să vă pregătiți pentru venirea Lui. El chiar vă roagă. Și să nu ne mirăm că Dumnezeu ne roagă. Atâta timp cât avem o mamă care tremură pentru faptele noastre până la jertfă și murmură întruna: „Fiule, să nu faci nimic rău”; atâta timp cât mai auzim cuvintele tatălui nostru, albit de ani, șoptindu-ne: „Fiule, poartă-te cu demnitate, căci ești om, și respectă pe cel de alături, să nu se lepede de tine timpul cu rușine”, să nu ne mirăm că Dumnezeu ne roagă, căci El ne este Părinte prin părinții noștri, ne iubește și ne vrea cu gelozie. Dorește ca în ziua revenirii Lui să fim printre cei ce-L așteaptă și care vor fi salvați. Pentru cei ce-L recunosc acum ca Tată, dorind să se lase de trecutul păcătos și să se pregătească pentru întâlnirea cu El, a lăsat câteva scrisori în care găsim toate sfaturile necesare pregătirii pentru cer. Acestea se găsesc în cartea pe care noi o numim Biblia. Aici îți vorbește Dumnezeu – ca un părinte care te dorește și te așteaptă să te trezești din somnul păcatului.

Noi, cei ce ne-ați găsit aici, pentru aceasta ne-am adunat, să cercetăm aceste scrisori ale lui Dumnezeu și să le ducem fraților și surorilor noastre, să vi le aducem și vouă, pentru că și voi sunteți frații noștri, chiar dacă ați venit să ne faceți rău. Fericirea ce-o purtăm în suflet, de când ne-am întors la Dumnezeu, nimeni nu ne-o poate răpi, chiar dacă ar năvăli peste noi iadul întreg, cu toți demonii lui, *Căci cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strămtorarea, sau prigonirea, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia?*

Nici înălțimea, nici adâncimea, nici o altă făptură, nu vor fi în stare să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Isus Hristos, Domnul nostru. (Romani 8,35.39)

Nimeni și nimic nu ne va despărți de Dumnezeu nostru. Știm că ați fost înșelați, când ați fost trimiși aici; vi s-au spus lucruri neadevărate despre noi, pentru că Satana ne urăște și pune anumiți oameni pe care-i stăpânește, ca să ne batjocorească și să ne facă rău.

Vedeți bătrânica aceasta? Locuiește într-un bordei la marginea satului. Se culcă pe un petic de rogojină și mănâncă de două-trei ori pe săptămână, ca să-și stingă foamea. Zilele trecute, cineva i-a oferit douăzeci și cinci de lei pentru mâncare. Dar nu și-a cumpărat hrană; a mers și a cumpărat o Biblie și câteva cărți pe care le-a dat unora ca voi. Speră că altcineva se va îndura vreodată și-i va oferi fiului ei, plecat în lume fără urmă, această carte, ca să fie salvat. Dorește așa de mult să se vadă cu el înaintea Domnului, la a doua venire.

Priviți băiețelul acela! Știți de ce n-are un ochi? A mers într-un sat vecin, ca să vândă cărți religioase și să ducă oamenilor solia lui Dumnezeu. Când a ajuns la o casă bogată, a ieșit stăpânul care, văzând ce i se oferă, a pus câinii pe el. În timp ce se lupta cu câinii care-l trântiseră la pământ, o așchie i-a străpuns ochiul și l-a pierdut, dar nu pentru multă vreme. Necazul acesta nu l-a descurajat, dimpotrivă, a devenit un și mai aprig vestitor și ucenic al lui Isus. El știe că în curând Isus îi va da ochiul înapoi.

Priviți omul acesta în cărje! Și el a avut picioare puternice ca dumneata, frate, care se pare că-i conduci pe „musafirii” noștri și aștepti să mărturisim vinovății, prezente doar în mintea unor oameni bolnavi de păcat. Știți de ce nu le mai are? Preoții și jandarmii l-au arestat pentru credința lui, l-au bătut, l-au udat cu apă noaptea în frig; spre dimineață a venit un ger năprasnic și i-a degerat trupul. A pierdut picioarele până la gleznă și degetele de la mâini nu le mai are pentru anii cât va mai sta aici, în lumea noastră. Acum târându-se și sprijinindu-se pe cărje, străbate satele vestind oamenilor a doua venire a lui Isus. Nimeni și nimic nu-l poate opri.

Întrebați-o pe fata aceea din colț unde locuiește; la cei la care muncește cu ziua, primind hrană și uneori bani, pe care îi oferă vestirii Evangheliei. Familia ei nu este săracă, dar pe ea au alungat-o

părinții de acasă, când s-a făcut adventistă. I-au spus că „n-are ce căuta o rătăcită în casa lor”. S-ar putea întoarce acasă oricând, cu condiția să se lepede de speranța și de Prietenul ei, Isus, dar întrebați-o și vă va spune că nici nu se gândește să-și părăsească speranța pentru ceva sau cineva.

Frații mei, credința acestor oameni, pe care ați venit să-i loviți, se sprijină pe jertfa lui Isus și este mărturisită de jertfa lor. Cu ei se va umple sala de ospăț a Marelui Împărat care a zis slujitorului Său: *Du-te de grab în ulițele și piețele lumii și adu pe cei săraci, ciungi, orbi și șchiopi... ca să Mi se umple casa.*

Lor, nimeni nu le mai poate face rău, pentru că au intrat în atenția iubitoare a lui Isus. Ca un avertisment, Dumnezeu nostru a spus: *Cine se atinge de voi, se atinge de lumina ochilor Lui...* (Zaharia 2,8 u.p.)

Aceasta este mărturisirea ce-o avem de făcut. Mai avem puțin și-L vom vedea pe Domnul nostru. Prietenii noștri, nu vreți să fiți și voi cu noi? De aceea v-a trimis Dumnezeu azi, aici, ca să auziți chemarea Lui!

Vorbitorul s-a oprit și a privit insistent pe fiecare. După un timp de tăcere, cel ce-i conducea pe „musafiri” s-a ridicat, răsucind în mână un basc albastru, decolorat, și cu vocea emoționată a zis cu destulă stângăcie:

– Oameni buni, mi-e rușine să vă privesc în față, am fost înșelați de preot, ne-a dat de băut și ne-a făcut să credem că, făcându-vă rău, apărăm credința strămoșească și scăpăm satul de blestem. Noi suntem din satul vecin, dar am venit aici chemați, cu știrea jandarmilor. Ne pare rău pentru ce v-am făcut. Eu sunt cel căruia bătrâna i-a dat Cartea sfântă. N-am știut că e așa de săracă, am s-o răsplătesc. Biblia o am acasă, dar n-am citit din ea, însă... am s-o citesc; vreau să fiu ca voi. Voi sunteți oameni buni, nu așa cum ni s-a spus. Știu acum cine sunt răii cei adevărați.

După un timp de tăcere, în care bascul era întors pe toate părțile, cel care părea șef a făcut semn cu capul celorlalți să iasă din casă. Unul câte unul s-au ridicat, trecând prin ușă și pornind

tăcuți spre șosea. Adventiștii, cu ochii în lacrimi, șopteau mulțumiri la adresa Cerului, așteptând să vadă ce le va mai aduce ceasul următor. După un timp, bătrânul Petrescu s-a ridicat, întrebând:

– Fraților, ați văzut intervenția lui Dumnezeu?

– Da! răspunseră ceilalți în cor.

– Să nu uităm aceasta! și s-a așezat pe scaun.

După ce au cântat, s-au rugat și s-au despărțit.

Pentru Ileana era prea mult ca să poată înțelege ce a văzut și ce a auzit. Rând pe rând, sentimentele de mulțumire, frică și chiar mândria biruinței îi învăluia trupul într-o mantie de căldură. În timp ce aștepta să-i vină rândul pentru retragere, i-a trecut prin față omul în cărje. Îl văzuse de multe ori pe șoseaua satului, dar n-a interesat-o niciodată istoria lui. Acum îi căuta cu privirea pe toți cei amintiți în fața străinilor. Simțea cum i se apropie sufletul de acești eroi în zdrențe, la picioarele cărora lumea întreagă ar trebui să se plece. Ar fi dorit să ia cu sine bătrânica din bordei, dar se temea de reacția celor de acasă; ce vor spune părinții, ce vor spune vecinii când vor vedea că a adus „o rătăcită” în casa lor! După un timp de frământare, s-a hotărât să încerce. Ajunsă în stradă, a iuțit pasul să o ajungă pe bătrâna ce pășea liniștită spre malul lacului.

Simțind că cineva respiră alături de ea, bătrâna s-a oprit și a privit cu blândețe fata care își freca sfioasă degetele de la mâini, neîndrăznind să-i vorbească.

– A cui ești și cum te cheamă, fata mea?

– Păi... mă cheamă Ileana și sunt a lui Moise Stângă.

– Îl cunosc pe taică-tu, e un om de cinste. A fost flăcău cu feciorul meu.

– Da, îl cunoști pe tata?

– Da, răspunse bătrâna cu tristețe în glas.

– Atunci vreau să vă invit la noi acasă, cred că o să te bucuri văzându-l pe tata.

– De ce mă inviți la tine?

– Am înțeles că sunteți săracă și n-aveți ce mânca.

– Eu nu sunt săracă, fata mea. Tatăl meu este Rege, iar cât despre mâncare, am destule mere și prune pentru astăzi și... nu uita ce-ți

spun: pe calea pe care ai pornit, nu poți fi săracă niciodată. Iar dacă ai vreodată nevoie de adăpost, nu te sfii să vii în bordeiul meu.

În timp ce fata se mira de cuvintele bătrânei, clopotul bisericii a început să bată a foc, la început mai încet, apoi din ce încet mai tare. După câteva clipe de ascultare, bătrâna spuse cu amărăciune.

– Sătenii sunt plecați la câmp și va fi foc greu. Du-te, fata mea, și vezi unde este necazul, că eu îs bătrână!

Ileana a pornit grăbită spre șosea. La capătul uliței, cam pe unde ședea preotul, lumea alerga grăbită. Înțelegea că pe acolo e focul, dar unde? În apropiere, mai locuiau notarul, învățătorul și morarul. La unul dintre ei era focul. Cu cât se apropia, zgomotul creștea, deslușind voci care cereau apă.

Când ajunsese în fața curții pline de oameni, flăcările înconjurau acoperișul casei, iar pe ferestre ieșea fum. Era casa preotului. Din fum, țâșneau oameni, purtând pe brațe lucruri din casă.

Repede și-a dat seama că cei care se luptau cu flăcările, dorind să mai salveze ceva, erau adventiștii, care ieșiseră de la slujba lor și se găseau în preajmă când a început urgia focului. Bătrânul Petrescu conducea operația de stingere a focului, iar ceilalți cărau apă din fântânile vecinilor, fiecare cu ce apuca – găleți, oale, căni, orice ținea apă. Stăpânii casei erau plecați. Când au început să se audă bubuiturile tavanelor ce se prăbușeau, lucrurile importante erau afară. Aproape nu mai era nimic de făcut când a sosit alergând preotul, însoțit de preoteasă și câțiva dintre cei ce vizitaseră adunarea adventiștilor, spărgând geamurile. Văzând prăpădul, au rămas uimiți și tăcuți. Priveau la cei care, prin fum și flăcări, scoteau ultimele lucruri din casă. Valorile salvate erau frumos aranjate în grădină și păzite de băiatul cel mare al lui Petrescu.

Brusc, coana preoteasă, ca trezită dintr-un somn, a scos un țipăt și s-a repezit spre ușa centrală a casei, al cărei toc începuse să ardă, strigând: „Bijuteriile mele, bijuteriile mele...” Cei prezenți au rămas pironiți locului, neînțelegând ce se întâmplă. Auzeau cum se prăbușesc tavanele în foc și se înspăimântau. Femeia trecu

pragul, pierzându-se în perdeaua de fum. Preotul, aproape fără glas, se ruga împreunându-și mâinile:

– Oameni buni, salvați-o! N-o lăsați să ardă!

Nimeni nu se mișca; era o nebunie să intri în iadul de foc. Rând pe rând, oamenii lăsau capul în jos, a neputință, rugându-se: „Doamne, iart-o”.

În acele clipe, tânărul Petrescu a luat găleata cu apă din mâna unei femei și și-a turnat-o pe cap. Așa a făcut și cu a doua și cu a treia găleată, și-a dat haina jos, a băgat-o într-o găleată cu apă, apoi a îmbrăcat-o. S-a îndreptat spre o bătrână, rugând-o să-i dea flanelul de lână, l-a băgat repede în găleată și-a acoperit capul și cu apa șiroind în urma lui s-a aruncat prin ușa în flăcări. Acestea s-au petrecut în câteva clipe, fără ca mulți să observe. După ce a trecut de ușă, la câțiva pași, s-a împiedicat de trupul căzut și înecat de fum al preotesei, care nu ajunsese la peretele în care avea ascunsă caseta cu bijuterii. A ridicat trupul inert, acoperindu-i fața cu flanelul ud, și a ieșit printre grinzile arzânde, ce cădeau din acoperiș. În timp ce puneau corpul leșinat lângă un pom, a cerut apă și a aruncat-o peste fața preotesei care începea să-și revină. Preotul s-a apropiat de el, l-a lut în brațe și plângând i-a spus:

– Tudore, n-am să uit niciodată binele pe care mi l-ai făcut.

– Mi-am făcut datoria, părinte, a răspuns Petrescu, îndreptându-se spre fântână să-și spele fața și mâinile.

Ileana urmărise totul, scenă cu scenă. Privea uimită la flăcăul lui Petrescu, ca și când nu l-ar fi văzut niciodată. I se părea că este un prinț nebun, din basmele citite în cărți, cu părul negru și bogat, cu hainele ude, din care ieșeau aburi sau fum. El sta lângă fântână, cu privirea liniștită și blândă, așteptând un copil care bea apă, ca apoi să se răcorească și el. Parcă niciodată nu mai văzuse un flăcău așa de frumos și curajos. Nu știa că viitorul ei se va lega cu al acestui tânăr, ce nu-și prea găsea locul în liniștea de moarte a lumii.

După incendiu, preotul a plecat spre locurile unde-și avea moștenirea părintească, lăsând parohia unuia mai tânăr, care în câțiva ani de păstorire le-a făcut multe zile amare adventiștilor.

În familia Ilenei, evenimentul incendiului a fost în așa fel înțeles, încât ea a primit libertate deplină în a-și alege credința dorită.

.....

Trecuseră destui ani de frământare, dar era mulțumită că Dumnezeu îi rânduisese viața. La câteva case spre șosea, câinii au început să latre. Ileana a tresărit pierzând firul amintirilor și căuta atentă să prindă orice zgomot. Privea neliniștită, dar și încrezătoare spre pruncul care dormea zâmbind în copaie. A ieșit din cameră, mergând la ușa ce da în prispă casei, prin al cărui geam se vedea ulița. Curând, două umbre întunecate s-au oprit în fața porții, ca s-o deschidă. Câinele casei s-a postat în poartă, mârâind și nelăsându-i pe străini să intre.

După ce a auzit câteva bătăi ușoare în poartă, Ileana a ieșit pe prispă și a întrebat:

- Cine e acolo și ce vreți?
- Deschide ușa și ia câinele din poartă, femeie, că-ți aducem bărbatul! Suntem prieteni.

Neîncrezătoare, Ileana întrebă:

- Unde e bărbatul meu, că nu-l văd?
- E în spatele meu și ia câinele din poartă, că nu-l mai pot ține și îngheață de tot.

Ileana nu știa ce să facă; îi era teamă de cei doi străini și nu le-ar fi deschis. Jandarmi nu erau, paza de noapte nu era, așa că... În același timp, gândul că e adevărat ce spun străinii și că Tudor e în pericol o făcea să se precipite și îi mărea tulburarea. Ar fi strigat în vecini, dar era aproape trecut de miezul nopții și dormeau duși.

- Ce să fac, Doamne? Ce hotărâre să iau?

Lunecă ușor pe marginea patului, în genunchi, murmurând cuvinte de rugă, într-o stare de încordare. Simțind că toate cuvintele i-au pierit, s-a ridicat privind spre locul unde dormea pruncul. Auzi vocea cumnatului ei, Ion, parcă chemând-o de undeva dintr-o peșteră adâncă. S-a îndreptat spre ușa din spatele casei, crezând

că de acolo a venit vocea. Când a deschis ușa, a întâmpinat-o câinele apucând-o cu gura de fustă și trăgând-o afară spre poartă; cu el avea curaj să iasă. Atentă și cu grijă s-a apropiat de poartă, întrebând: „Cine-i?”, dar n-a auzit decât un geamăt înfundat și șchelăitul câinelui nerăbdător. S-a urcat pe lanțul porții privind în ulița pustie. Oamenii care o chemaseră la poartă dispăruseră, dar mișca ceva lângă stâlpul porții mici. Deschizând, l-a recunoscut pe Tudor, care își revenise, dar nu se putea ridica.

S-a repezit la el, l-a prins de braț și, încercând să-l ridice, l-a întrebat:

– Tudore, ce-i cu tine? Ce ți-au făcut și cine te-a adus?

– Nu știu nimic; unde sunt?

– Acasă. Gata, încă puțin și o să fie bine, fie Domnul lăudat că nu e mai rău. Unde e fratele Ștefan, hagiul?

Departe spre pădurea satului Dorobanțu se auzeau lupii urlând, iar câinele ciuli neliniștit urechile, părând că-i răspunde el Ilenei: „Auzi? Acolo-i, printre lupi!”

* * *

Capitolul VI

Postul de jandarmi se afla în clădirea primăriei, vizavi de biserică și școală. Biroul șefului de post era într-o încăpere de mărime mijlocie, cu ferestre mari, cu dușumea pe jos și o ușă mai scurtă decât tocul, așa că te puteai uita în birou cu puțină grijă și pe sus, și pe jos. Dușumeaua era permanent îmbibată cu petrol și motorină, iar mirosul te făcea să crezi că te afli într-un depozit de carburanți. Într-un colț, se afla o sobă de cărămidă, care amorteja aerul rece, ce intra victorios prin singurul rând de geamuri și pe sub ușă. De-a lungul peretelui, în rând cu soba, era biroul șefului de jandarmi. Aici își schița rapoartele și primea jalbele oamenilor.

După ce i-a trimis la beci pe cei doi adventiști arestați, s-a închis în birou și a dat ordin să fie lăsat singur. Dorea să chibzuiască cu privire la viitorul arestaților. Își dorise atât de mult să-i prindă, deși nu înțelegea de ce. Așa că nu a vrut să încredințeze subalternilor săi misiunea prinderii. Acum, când îi avea în mână, nu mai știa ce să facă cu ei. Toate planurile făcute mai înainte i se păreau copilărești sau periculoase. Dacă i-ar fi trimis în tribunal, ar fi trebuit să le întocmească acte acuzatoare, dar... nu se prea pricepea, iar nevasta lui, care se îngrijea totdeauna de scrisul rapoartelor, nu dorea să fie amestecată în astfel de treburi bărbătești. „Și unde mai pui”, își zicea el, „nu împărtășește cu nimic părerile mele proaste despre adventiști.”

Să-i țină fără motiv în arest mai mult de două zile nu era legal, iar el era omul legii. Așa că a închis ochii, ca să gândească profund. Așa de profund, încât liniștea și căldura sobei l-au adormit curând,

făcându-l să se viseze acasă, în jurul mesei pe care aburea o mămăligă fierbinte.

Zgomotul pașilor pe scările de la intrare, l-au trezit de la „masă”. S-a așezat în scaun îndreptându-și vestonul și chipiul, apoi s-a aplecat asupra mesei, făcându-se că studiază un registru vechi, fără scoarțe, în care gărzile își semnavă prezența.

Curând, cineva a bătut în ușă și a deschis-o în același timp. Era preotul satului, urmat de câțiva bărbați tineri, a căror față n-o distingea în întunericul de pe hol.

– Bună seara, jandarmule!

– Bună seara, părinte. Ce-i cu dumneata pe drum la ora asta, ai plecat cumva cu botezul pe la vreo casă mai singuratică?

– M-a vestit sluga c-ai făcut o vânătoare bună în seara asta.

– Mda, dar... e prada mea; l-am arestat pe al lui Petrescu și pe un străin, care se pare că le e șef.

– Bine ai făcut; Dumnezeu o să te răsplătească, pentru că Îl ajuți la stârpirea ereticilor.

– Știu eu pe cine ajut, părinte, poate... pe dumneata te-am slujit, că de... o mână spală pe alta, nu? Cât despre Dumnezeu... nu știu ce să mai zic. Chiar are nevoie de mine ca să-și împace slujitorii?

– Ce ai de gând să faci cu ei? Întrebă preotul, făcându-se că n-a auzit întrebarea polițistului.

– Nu știu; dar... ia spune, părinte, ce au făcut oamenii ăștia de vrei să-i stârpești?

– Taina păcatului e mare și nu o înțelegi, de aceea să faci ce-ți spun eu, jandarmule!

– Să văd, mai întâi... ce povețe sfinte îmi dai?

– Povețele mele sunt dorințele Domnului.

– Răspunde-mi la întrebare, părinte! De ce îi urăști pe oamenii ăștia?

– Sunt dușmanii credinței noastre strămoșești și ai nației.

– Dar și ei cred în Dumnezeu, căci i-am găsit citind în Scriptură și nu am auzit nimic rău la ei. Ba mai mult, s-au purtat respectuos, cu toate că i-am cam încălzit cu cravașa. Erau foarte siguri pe ce

spuneau în apărarea credinței lor. Și apoi... sunt ascultați de săteni serioși. Toți vorbeau de Isus și de unul Matei, care le-a dat lor instrucțiuni.

– Acesta trebuie să fie șeful ăl mare al lor, murmură supărat părintele.

– Mi-e greu să cred că sunt dușmanii nației, cum spui dumneata. Sătenii îi urmează și se duc la întâlnirile lor, așa că numărul le crește. Dar... după lecția ce le-am dat-o, cred că se vor domoli definitiv, cu toate că aș dori să știu dacă au dreptate în ce spun.

Preotul se frământa neliniștit; a aruncat jocul ce-l avea peste sutană și a zis:

– Și dumneata, jandarmule, te-ai molipsit? Cum poți să pactizezi cu răzvrățiții, cu bolșevicii de ivanțiști?

– Nu pactizez, părinte, dar vreau să știu adevărul și vreau să știu ce fac cu arestații! Țipă înfuriat jandarmul, ridicându-se amenințător în picioare.

– Să-i pedepsești aspru, ca să le pieie pofta de credință nouă! se răsti la rândul lui preotul.

– Părinte – zise împăciuitor jandarmul – mi-ai povestit odată că niște jandarmi l-au arestat pe Isus și că... era nevinovat; ce-au făcut cu El?

– L-au bătut și schingiuit.

– Și sugerezi să facem la fel cu... pocăiții?

– Da, cred că da. Trebuie învățați minte că-n parohia mea n-are ce căuta altă credință; dă-le o bătaie bună și mâine adună oamenii, după slujba de dimineață, ca să le spun eu cine-s adventiștii! Îl voi chema și pe preotul vecin, că-i mai de curând întors de la seminar. Am să-i demasc înaintea poporului și-am să arăt că sunt răătăciți. Poate o să te lămurești și dumneata care-i adevărul.

– Bine, părinte! Dar... cât despre bătaie, bate-i dumneata, dacă te lasă Scriptura, eu trebuie să-i respect pe nevinovați. Nu uita că Tudor a scăpat o preoteasă de la moarte.

– Am eu grijă. Știu că pe voi nu vă lasă legea să bateți pe cine trebuie, așa că... am adus eu bătauși.

– Nu înțeleg ce spui; se ridică mirat jandarmul, privindu-l insistent pe preot.

– Am aici pe Tică Cerașu cu acoliții lui.

– Cum, i-ai adus aici pe hoții de grâne și găini? Nu știi că trebuie să le fac proces pentru tâlhărie?

– Da, dar dacă ne fac treabă bună, avem și noi grijă de ei; eu vorbesc cu păgubașul, iar tu reflectezi asupra rapoartelor, nu?

– Eu mă duc până acasă, părinte, că s-a răcit mămăliga nevesti-mi.

– Du-te, fiule, și ai grijă de cele trupești, că de celelalte mă îngrijesc eu.

După plecarea șefului de post, preotul și-a chemat „colaboratorii”, povățuindu-i în ce aveau de făcut.

– Oameni buni, șeful de post e bucuros că voi vreți să colaborați. Situația voastră e-n mâna lui și vă vom scăpa de necaz, dacă îi veți executa ordinele. Dar... ia veniți mai aproape, că nu-i nevoie să ne audă toată țara.

Oamenii s-au adunat unul lângă altul, formând un cerc strâns în jurul preotului, ca să audă ce sarcină se șoptea din partea șefului de post.

– De ce nu ne-a spus domn' șef aceste lucruri? întrebă Tică Cerașu.

– Misiuni importante l-au chemat de urgență în altă parte, fiule. Dar... n-ai încredere în ce spun eu?

– Ba da, părinte, se poate?

– Deci ați înțeles planul? Duceți-vă! Pe mine nu m-ați văzut până mâine, când va fi adunare aici, ca să arătăm oamenilor adevărul.

– Părinte, se ține de promisiune domn' șef? Și cine-s arestații pe care...?

– O dată îți mai spun, Tică. Da, se ține. Cât despre arestați, nu-i nevoie să știți decât că sunt dușmani ai țării și ai credinței, niște... bolșevici. Hai, dați-i drumul! Să nu aprindeți lumina, nu trebuie să fiți văzuți.

Unul câte unul ieșiră din primărie oprindu-se în curte, în jurul lui Tică.

– Băieți, aș vrea să știu cine-s arestații, și-apoi am de făcut niște modificări la plan.

Unii dintre tovarășii lui erau neîncrezători și dădeau înapoi, dar Tică le amintea că ar fi bine să se supună, dacă nu vor să facă vreo câțiva ani buni de pârnaie. Și, în cele din urmă, s-au îndreptat spre pivnița unde s-au petrecut cele relatate mai înainte.

După plecarea băieților, preotul s-a îndreptat spre camera gărzilor, a deschis ușa și i-a spus sergentului de serviciu:

– Să știi că, ce se întâmplă la pivniță, se întâmplă din ordinul meu și al șefului tău, nu te băga și n-ai văzut nimic!

– Bine, părinte, nu mă amestec. Nu ești dumneata voia Domnului?

Simțind aluzia și ironia sergentului, a închis ușa fără salut și a ieșit în șosea. Aerul rece al nopții îi lipea nările, de aceea și-a băgat nasul să respire lângă lâna lungă a cojocului.

Înspre Dorobanțu, se auzeau urletele lupilor. „Multe slugi are Cel de sus”, zise ca pentru sine preotul, pornind spre casă. Șoseaua era pustie și lunecoasă. Din când în când, cântatul cocoșilor anunța că s-a intrat bine în noapte.

Deși dorea să pară bucuros de împlinirea planurilor sale, sufletul preotului era din ce în ce mai tulburat. Întrebări acuzatoare i se ridicau în minte, cercetându-l, deși se lupta să le înăbușe. „Ce ai tu cu oamenii aceia? Ce ți-au făcut? Știi că nu te-au vorbit niciodată de rău, cu toate că ai pus spioni să-i provoace. Te respectă mai mult decât credincioșii tăi. De ce le faci rău? Și mâine ce ai să le spui oamenilor despre ei? Desfrânați nu sunt, bețivi nici atât, își iubesc semenii, se ajută între ei și-și respectă credința cu multă atenție – ce vină vrei să le aduci? Că nu cunosc Scriptura și au practici păgâne? Tu știi că fiecare ceremonie și faptă și-o justifică cu *Stă scris*.

Tulburat și mânios, împinse poarta înghețată și zise: „Lasă că am să găsesc eu ceva să-i fac de rușine”.

După ce a mâncat în grabă, s-a îndreptat spre biroul său cu un braț de lemn, pentru a dezmoști puțin soba nefolosită cam de mult. Avea de gând să zăbovească la masa de studiu. Și-a adunat cărțile și notițele din seminar, a deschis o Biblie mare și și-a zis:

„Cam ce întrebări ar putea să mi se pună mâine? Trebuie să am răspunsuri puternice la toate, să-i umilesc pe adventiști, să-i scot vinovați de erezie, să atrag poporul împotriva lor și să-i trimit în lanțuri, din post în post, până-n Vlașca.” Nevenindu-i în minte vreo întrebare, a început să răsfoiască Scriptura, dând pagină cu pagină și despărțind foile netăiate. S-a îngrozit la gândul că s-ar fi dus a doua zi la dezbateri, cu foile netăiate la Biblie. Nici nu voia să-și imagineze ce catastrofă ar fi fost. Așa că s-a hotărât să verifice filă cu filă cel puțin Noul Testament. Când a ajuns la cartea Faptele Apostolilor, pe la capitoul 5, s-a simțit obosit și s-a oprit, lăsându-se în spătarul scaunului, cu ochii închiși. Când i-a deschis, fără să-și dea seama a început să citească murmurat: „Apostolii închiși”, acesta era titlul paragrafului și continua cu versetele: *Însă marele preot și toți cei ce erau împreună cu el, adică partida Saducheilor, s-au sculat plini de pizmă, au pus mâna pe apostoli, și i-au aruncat în temnița de obște.*

Atunci căpitanul Templului a plecat cu aprozii, și i-au adus; dar nu cu sila, căci se temeau să nu fie uciși cu pietre de norod.

După ce i-au adus, i-au pus înaintea Soborului. Și marele preot i-a întrebat astfel:

„Nu v-am poruncit noi, cu tot dinadinsul, să nu învățați pe norod în Numele acesta? Și voi, iată, că ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și căutați să aruncați asupra noastră sângele aceluia Om.”

Petru și apostolii ceilalți, drept răspuns, i-au zis: „Trebuie să ascultăm mai mult de Dumnezeu decât de oameni!”

Pe acest Isus, Dumnezeu L-a înălțat cu puterea Lui, și L-a făcut Domn și Mântuitor, ca să dea lui Israel pocăința și iertarea păcatelor.

Noi suntem martori ai acestor lucruri, ca și Duhul Sfânt, pe care L-a dat Dumnezeu celor ce ascultă de El.

Când au auzit aceste vorbe, îi tăiau la inimă și s-au sfătuit să-i omoare.

Dar un Fariseu, numit Gamaliel, un învățător al Legii, prețuit de tot norodul, s-a sculat în picioare în Sobor și a poruncit să scoată afară pe apostoli.

Apoi le-a zis: „Bărbați Israeliti, luați seama bine ce aveți de gând să le faceți oamenilor acestora.

Căci nu demult s-a ivit Teuda, care zicea că el este ceva, și la care s-au alipit aproape patru sute de bărbați. El a fost omorât, și toți cei ce îl urmaseră, au fost risipiți și nimiciți.

După el, s-a ivit Iuda Galileanul, pe vremea înscrierii, și a tras mult norod de partea lui: a pierit și el, și toți ce-i ce-l urmaseră au fost risipiți.

Și acum eu vă spun: Nu mai necăjiți pe oamenii aceștia, și lăsați-i în pace! Dacă încercarea sau lucrarea aceasta este de la oameni, se va nimici; dar dacă este de la Dumnezeu, n-o veți putea nimici. Să nu vă pomeniți că luptați împotriva lui Dumnezeu.”

Ei au ascultat de el. Și, după ce au chemat pe apostoli, au pus să-i bată cu nuiiele, i-au oprit să vorbească în Numele lui Isus, și le-au dat drumul.

Ei au plecat dinaintea Soborului, și s-au bucurat că au fost învredniciți să fie batjocoriți, pentru Numele Lui.

Și în fiecare zi, în Templu și acasă, nu încetau să învețe pe oameni, și să vestească Evanghelia lui Isus Hristos.

Se socotea printre cei mai buni preoți, care, cu puțin noroc, ar fi ocupat o parohie de oraș, dar n-ar fi crezut că asemenea cuvinte stau scrise în Biblie. În cadrul orelor de Noul Testament, nu li s-au prezentat asemenea paragrafe. Acum era uimit de ce-i trecea prin minte, ca o descoperire. A mai citit o dată și încă o dată, a urmărit paginile și mai înainte, și mai înapoi și și-a zis: „Se pare că cei răi în rândurile acestei cărți sunt preoții. În mâna și inima lor pune Sfântul Luca duhul persecuției și-al crimei. Au alături de ei Sinedriul, poliția templului și restul puterii. Ștefan piere sub privirea lor, Iacob cel Mare e ucis de sabia lor, iar pe ceilalți apostoli îi vânează cu înverșunare. În schimb, toate faptele bune le fac apostolii. Ei sunt ascultați de norod, fac minuni, vindecă, înviază din morți, dau hrană și speranță, sunt prezenți în viața lui Isus și ocrotiți în chip minunat de îngeri.”

Și deodată s-a luminat la față, arătând că i se spulberă nedumirea. „Da, sigur, aici e vorba despre preoții evrei, ei sunt vinovați

de moartea lui Isus și a apostolilor, de aceea au fost desființați, pe când noi suntem urmașii apostolilor creștini. Numai că nu știu de ce ne numim preoți. E clar că apostolii n-au fost preoți, n-au slujit la altar și n-au pretins că-s preoți. Au fost mai mult predicatori, mergând din loc în loc, vestind Evanghelia și făcând bine oamenilor. Dar e posibil să nu fi avut și ei un preot? Am să caut unde se vorbește despre preoți în Noul Testament.

Primul text pe care l-a citit, în sensul acesta, l-a nedumerit de-a binelea: *Cuvântul lui Dumnezeu se răspândea tot mai mult, numărul ucenicilor se înmulțea mult în Ierusalim, și o mare mulțime de preoți veneau la credință.* (Fapte 6,7)

„Cum, chiar și preoții trebuie să vină la credință?” se întreba, gândindu-se că-n viața lui ar fi multe de pocăit.

Textele următoare din Epistola către Evrei, l-au lăsat fără grai și comentarii: *Astfel, fiindcă avem un Mare Preot însemnat, care a străbătut cerurile – pe Isus, Fiul lui Dumnezeu – să rămânem tari în mărturisirea noastră.*

Căci n-avem un Mare Preot, care să n-aibă milă de slăbiciunile noastre; ci Unul care, în toate lucrurile a fost ispitit ca și noi, dar fără păcat.

Să ne apropiem dar cu deplină încredere de scaunul harului, ca să căpătăm îndurare și să găsim har, pentru ca să fim ajutați la vreme de nevoie.

„Nu știu ce să mai cred; cu cât citesc mai mult în Biblie, îmi pierd puterea de a mai lupta cu adventiștii. Ar fi mai bine să mă ocup de întrebările de mâine, cu siguranță că or să mă întrebe unde scrie că duminica e ziua de odihnă. Trebuie să găsesc textul cel 'tare'.”

A deschis manualul de dogmatică și-a găsit că nouă texte în Scriptură, amintesc de ziua întâi a săptămânii, adică duminica. Era convins că între aceste texte va găsi cel puțin unul „tare”, cu care să închidă gura adventiștilor. A deschis Biblia la primul text, cel din Geneza 1,2-5:

Pământul era pustiu și gol; peste fața adâncului de ape era întuneric, și Duhul lui Dumnezeu se mișca pe deasupra apelor.

Dumnezeu a zis: „Să fie lumină!” Și a fost lumină. Dumnezeu a văzut că lumina era bună; și Dumnezeu a despărțit lumina de întuneric. Dumnezeu a numit lumina zi, iar întunericul l-a numit noapte. Astfel, a fost o seară, și apoi o dimineață: acesta a fost ziua întâi.

„E clar că aici nu poate fi vorba de sărbătoare, pentru că nu era nimeni dintre oameni”, și-a zis în sine, căutând să-și noteze câteva gânduri. „Dumnezeu a adus lumina ca să deosebească întunericul și să ne ofere măsura timpului, făcând ziua și noaptea; despre o sărbătoare de naștere nu poate fi vorba, pentru că pământul era nenăscut și nimeni nu-și fixează sărbătoarea nașterii înainte de a fi născut.

Ziua de naștere a luminii nu poate fi, pentru că lumina este Dumnezeu, iar El a existat dintotdeauna. În prima zi, lumina a venit în această parte a universului din Calea Lactee, scoțând la iveală ceea ce era de făcut.

Cred că... lecția acestor texte ne sugerează că, înainte de a te apuca să faci ceva, trebuie să fii luminat în minte și în planuri; iar Cel ce face lumină este Dumnezeu. Dar să merg mai departe, poate găsesc ce caut!”

Următoarele versete studiate au fost cele din Matei 28,1, Marcu 16,2, Luca 24,1 și Ioan 20,1. Le-a citit, s-a gândit puțin și, iritat, a bătut cu palma în masă, spunându-și: „Textele acestea datează exact ziua învierii lui Isus, care o ieșit din mormânt, ca lumina din întuneric. Ele arată clar că s-a împlinit prevestirea lui Isus, cum că în a treia zi de la răstignire va învia; dar nu conțin ce vreau eu. Dacă 14 Nisan, ziua în care trebuia să Se aducă ca jertfă, ar fi căzut într-o marți, oare am fi ținut joia ca ȣiganii? Nu, nu, aici nu găsesc ce vreau.”

Pe aceeași pagină din Ioan 20, s-a oprit la versetul 19, care zicea: *În seara aceleiași zile, cea dintâi a săptămânii, pe când ușile locului unde erau adunați ucenicii erau încuiate de frica Iudeilor, a venit Isus, a stăut în mijlocul lor și le-a zis: „Pace Vouă”.*

A recitat textul, s-a uitat peste paragrafele dinaintea și dinapoia textului, le-a comparat, a căutat contextul și și-a zis: „E clar că

nici aici nu-i vreo poruncă cu privire la ziua de odihnă. Singura poruncă dată de Isus ucenicilor în acea seară a fost aceea de a merge să predice Evanghelia în lume, așa cum a fost El trimis de Tatăl. Apoi, apare clar ideea că erau adunați să discute despre ultimele zvonuri cu privire la Isus și se încuiaseră de frică. Nici vorbă de sărbătoare, pentru că nici nu credeau pe deplin că Isus a înviat cu adevărat. Abia atunci li s-a arătat. Nu-i aici textul pe care-l caut.”

Când a deschis la textul din Fapte 20,7 a citit cu glas tare: *În ziua dintâi a săptămânii, eram adunați laolaltă ca să frângem pâinea. Pavel, care trebuia să plece a doua zi, vorbea ucenicilor, și și-a lungit vorbirea până la miezul nopții.*

„Textul acesta aș putea să-l interpretez în favoarea mea”, gândea preotul, „dar sunt sigur că adventiștii o să-mi spună că era o agapă, în cinstea plecării lui Pavel, și că era duminică seara, după apusul soarelui și deci era luni; iar dacă voi susține că era sâmbătă seara, atunci vor spune, și vor avea dreptate, că au fost adunați sâmbătă și și-au continuat adunarea până seara, cu o masă comună în cinstea plecării lui Pavel, care a lungit predica până după miezul nopții, când trecuseră deja în duminică. Îmi vor arăta modelul biblic al unei zile, care începe cu seara, spre noapte, și se continuă cu dimineața, spre zi, după modelul: *A fost o seară și apoi a fost o dimineață.* (Geneza 1,5.8.13)

Astfel, duminică dimineața, Pavel avea să plece în călătorie și aceasta nu arată că el sfințea ziua întâi. Nu cred că s-ar fi lipsit de întâlnirea cu sfinții, dar... această întâlnire avusese loc sâmbăta. Cred că acesta este adevărul și de fapt eu caut textul cu porunca sfințirii duminicii care nu se află aici. Dar nu mă las până nu găsesc textul potrivit.”

Și așa a ajuns să deschidă la pasajul din 1 Corinteni 16,2, care spune: *În ziua dintâi a săptămânii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după câștigul lui, ca să nu se strângă ajutoarele când voi veni eu.*

Fața i s-a împlânzit și a zâmbit cărții, rugându-se: „Sfinte Pavele, te rog arată-mi ce-ai vrut să spui prin aceste cuvinte...” Și-a adus aminte că are un curs de seminar, referitor la epistole și că ar fi o

sursă de noi informații. După ce l-a găsit, l-a răsfoit, găsind o serie de date uitate de el. Acestea l-au entuziasmat și s-a hotărât să facă o analiză sistematică, după „Omilia”. A luat o coală de hârtie și și-a notat tot ce credea că-l va ajuta. La sfârșit, foaia lui cu notițe spunea: „Între metropolele Greciei, pe timpul lui Pavel, se afla și Corintul. Asemănător multora dintre orașele prospere ale lumii, era mândru cu înălțimea lui intelectuală, îmbelșugat în cele materiale și sălbatic în cele morale.

Împreună cu Priscila și Aquila, însoțiți de echipa apostolică, Pavel a fondat biserica din Corint, în timpul lucrării sale de optsprezece luni, în a doua călătorie misionară. Biserica era formată din evrei convertiți, dar mai ales din foști păgâni proveniți dintre neamuri.

Prima scrisoare a fost trimisă de Pavel în perioada lucrării de trei ani la Efes, în a treia călătorie misionară.

Deoarece scrisoarea lui Pavel conține cea mai extinsă învățătură asupra celibatului, a căsătoriei și recăsătoriei, tragem concluzia că aceasta era o problemă gravă în biserica din Corint. Ceea ce lovea în acest stâlp al vieții creștine era spiritul lumesc al unor membri, care se complăceau în a participa la manifestările de sărbătoare ce stăpâneau Corintul în ziua săptămânală, Dies Solis, sau duminica. Membrii mai slabi ai comunității se amestecau în atmosfera păcătoasă sub diverse motive, aparent bune, aducând spirit lumesc și tulburări în biserică.

Intenționând să le facă o vizită-fulger, Pavel le-a spus, printre altele: 'În ziua întâi a săptămânii, mai bine stați acasă, decât să vă amestecați în bălciurile lumii, cheltuind bani. Faceți-vă o revizie a vieții spirituale și materiale, analizați spiritul vostru de dărnicie, măsurați-vă cerealele, numărați-vă turmele, socotiți-vă monezile, verificați-vă hainele și, după cum vă lasă inima, puneți deoparte un dar pentru frații voștri săraci din Ierusalim. Pentru că, atunci când voi veni la voi, vreau să ne adunăm și să tratăm problemele bisericii și n-avem timp pentru făcut socoteli materiale. Vreau să trimitem urgent, cât mai urgent, o delegație la cei ce sunt flămânzi. Fiți gata când vin!'

Deci e clar; ce le-a spus Pavel să facă în ziua duminicii nu arată deloc a zi sfințită și sărbătorită”. Urmă un timp de tăcere, apoi preotul continuă:

„Pe lista mea nu mai am decât textul din Apocalipsa 1,10, care zice:

În ziua Domnului eram în Duhul. Și am auzit înapoia mea un glas puternic, ca sunetul unei trâmbițe.”

Nu înțelegea de ce textul acesta era dat în sprijinul duminicii, ca zi a Domnului, dar i-a venit ideea să caute Noul Testament în limba greacă și a văzut că în paranteză este scris duminica, în copiile Bibliei de la Tertulian încoace. „Deci nu Isus a numit duminica *Ziua Domnului*, ci Tertulian, care a împrumutat expresia *kuriake hemera* (ziua duminicii) dintr-o scriere apocrifă și după el ceilalți până la noi, dar Isus a spus că ... *Fiul Omului este Domn și al sâmbetei* (Matei 12,8), adică sâmbăta este ziua Lui. Nu pot să cred că adventiștii aceștia au atâta dreptate. Nu se poate să nu existe textul dorit de mine. Cu siguranță că la Mitropolie sau la Patriarhie există un text păstrat mai în taină pentru vremuri ca acestea de luptă cu rătăciții. Am pierdut atâta vreme și n-am găsit ce-mi trebuie. Am să ocolesc acest subiect și-l voi pune pe colegul meu să răspundă la aceste întrebări, legate de ziua de odihnă. Eu mă voi ocupa de o altă întrebare, mai ușoară pentru mine și mai grea pentru ei, de exemplu: De ce nu consumați carne de porc și de iepure?

Cu siguranță că vor cita din Scriptură, la Leviticul, capitolul 11; dar am două texte 'tari' cu care am să-i fac de rușine.”

Și a început să răsfoiască Biblia citind cele două texte „tari”. După destulă căutare s-a oprit asupra celui din Matei 15,11, care zice: ... *nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură aceea spurcă pe om*. A citi, apoi s-a uitat mai sus și mai jos de text în căutarea eventualelor contraargumente și s-a oprit zicând: „Nu, nu merge, se vede de la o poștă că textul acesta nu vorbește despre legea cărnurilor necurate din Leviticul, capitolul 11, ci despre ceremonialul evreiesc al spălării mâinilor înainte de a băga ceva în gură. În context, Isus condamnă tradiția omenească, înălțată mai presus

de lege și de iubirea pentru aproapele. De aceea încheie discuția cu remarcă: ... *dar a mânca cu mâinile nespălate nu spurcă pe om*". (Matei 15,20 u.p.) Acesta-i adevărul, n-am ce face, chiar dacă-i împotriva mea. Celălalt text va vorbi cu siguranță așa cum vreau eu, numai să-l gădesc."

Și astfel a răsfoit mai departe Biblia, până când a ajuns la cartea Faptele Apostolilor, capitolul 10. Aici s-a oprit să citească descrierea vedeniei lui Petru. În timp ce citea, a început să zâmbescă a biruință. „E clar că în versetul 13, Domnul i-a poruncit lui Petru să mănânce din carnea animalelor necurate, dar văd că el a refuzat toate cele trei porunci. Înțeleg că în mintea lui era ideea că nu-i vorba de mâncare, ci de cu totul altceva, mai serios. Deși mi se cam spulberă speranțele, vreau să văd care-i taina acestei vedenii curioase. Deci: *Pe când Petru nu știa ce să creadă despre înțelesul vedeniei, pe care o avusese, iată că oamenii trimiși de Corneliu, întrebând de casa lui Simon, au statut la poartă și au întrebat cu glas tare dacă Simon, zis și Petru, găzduiește acolo. Și pe când se gândea Petru la vedenia aceea, Duhul i-a zis: „Iată că te caută trei oameni; scoală-te, și pogoară-te, și du-te cu ei, fără șovăire, căci Eu i-am trimis”. A doua zi, s-a sculat și a plecat cu ei. L-au însoțit și câțiva frați din Iope. „Știți, le-a zis el, că nu este îngăduit de Lege unui Iudeu să se însoțească împreună cu unul de alt neam, sau să vină la el; dar Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat.”* (Fapte 10,17-20; 24,28)

Îmi pare rău că aceste versete nu vorbesc despre problema din Leviticul, capitolul 11. Ele demolează ideea întâietății evreilor asupra neamurilor, le distrug pretenția nației și interzic creștinilor evrei să-i considere pe cei de alt neam spurcați sau necurați.

Cred că am pierdut și de data aceasta. Doamne, ce mult m-a strămtorat Scriptura în noaptea aceasta! Să fiu eu oare pe o temelie greșită și să aibă adventiștii dreptate? Nu, nu se poate ca o mână de țărani neinstruiți să aibă dreptate. Am să lupt împotriva lor până vor pieri, ca să nu mai tulbure și să agite sătenii cu adventul lor. Ce se va întâmpla cu viitorul meu, dacă voi zice ca ei? Noi suntem prea mulți ca să nu avem dreptate."

Închise cu năduf Biblia, dorind să o dea la o parte, dar... în timp ce o închidea o foaie s-a îndoit. Fiind un om meticulos și ordonat din fire, nu și-a permis să o lase așa. A deschis Biblia la pagina îndoită și s-a oprit, citind cuvintele din vârful triunghiului format de foaia întoarsă. „*Saule, Saule pentru ce Mă prigonești?*” „*Cine ești, Tu, Doamne?*” a răspuns el și Domnul i-a zis: „*Eu sunt Isus, pe care-L prigonești. Ți-ar fi greu să arunci înapoi cu piciorul într-un țepuș.*” (Fapte 9,4.5)

Încet, a dezdoit foaia și oftând a zis, ridicând privirea spre plafon: „Doamne, de ce mă strâmtorezi?”

Îi veniră în minte scenele tinereții și ale zilelor de început. Își aminti cum s-a hotărât să se facă preot. În familia lui, religia a fost la loc de cinste. Tatăl său, un credincios evlavios și temător de cele sfinte, nu pierdea prilejul de a-l îndemna spre preoție. Luase în serios îndemnurile părintești abia când a început să cântărească singur vorbele unui vechi prieten de familie, care era husit. Deseori, le vizita casa în drumurile lui între Ardeal și Dunăre. Când înnopta la ei, ținea adevărate omilii despre Dumnezeu și tainele bisericești. I se părea că e un înger. Atunci a simțit frumusețea Scripturii. După trecerea anilor, când i se transforma copilăria în adolescență, s-a hotărât să studieze teologia. La început, dorea să devină husit, dar, când a înțeles că ar fi trebuit să meargă pe alte meleaguri și să vorbească alte graiuri, i s-a tăiat elanul. În cele din urmă, fără prea mare tragere de inimă, a pornit spre seminar. L-au urmărit multă vreme învățăturile husite, dar până la urmă le-a uitat. „Ortodoxia”, își zicea el, „rămâne credința popoarelor.” Când a primit parohia din Lacul Sărat, întâlnindu-i pe adventiști, și-a amintit de husiți. Un timp, l-a ispitit gândul de a-i cunoaște mai de aproape pe adventiști; era curios a le studia crezul. Și chiar a pornit o acțiune de cercetare. Dar când a înțeles la Protoierie cât de urăți și respinși sunt adventiștii, a ajuns la hotărârea că-i mai sigur pentru viitorul lui să stea deoparte; iar pe „eretici” să nu-i lase să se apropie de el. Când a povestit mai marilor lui cât de înverșunat este împotriva ivantiștilor, a primit laude. Aprecierile mai marilor lui nu i-au adus însă pacea și liniștea pe care ar fi sperat-o. Cu trecerea anilor, lupta aceasta i se părea

o deșertăciune a vieții. „Nu înțeleg de ce mă avânt într-un război în care e greu să am dreptate.”

Nu pierise ecoul cuvintelor sale când a izbucnit cu tărie lătratul câinilor în sat, agitați de chemarea lupilor ce se auzea destul de aproape. Un fior de spaimă și frig l-a ridicat de la masă. Cântatul cocoșilor anunța că nu mai e mult din noapte. Părăsind biroul, încet și cu atenție a intrat sub duna caldă, alături de nevasta lui.

– De ce nu dormi până la ora asta, bărbate, ce necazuri ai și cu cine vorbeai în birou?

– O frământare grea mi-apasă sufletul, spuse el gândindu-se la Tică Cerașu și arestații din pivnița primăriei.

– Ce necazuri ai?

– Adventiștii, Dumnezeu și Biblia îmi fac probleme.

– Ce ai tu cu ei?

– Măine am o întâlnire publică, în care vreau să-i înfrâng definitiv pe adventiști, dar... Biblia ține cu ei.

– Nu cu Biblia trebuie să-i înfrângi pe adventiști, dragul meu.

– Dar cu ce?

– Cu viața.

– Nu înțeleg ce vrei să spui.

– Fii mai bun ca ei, mai iubitor de oameni, mai credincios, ai grijă de cei sărmani și trăiește ce-i înveți pe alții mai mult decât adventiștii și atunci vor veni oamenii după tine, chiar dacă nu vei avea prea multe argumente din cărțile tale.

– Vorbești ca unul dintre ei, nevastă.

– Nu, spun ce mă îndeamnă cugetul. De ce crezi că oamenii îi urmau pe Isus și pe apostoli, părăsind biserica majoritară?

– Spune tu, ca să văd și eu ce scornește mintea ta în timp ce stai cu ochii în Evangheliile! răspunse iritat preotul

– Pentru că spuneau și trăiau adevărul, dragul meu.

Se ridicară brusc, speriați de urlatul foarte apropiat al lupilor, ce întetea larma câinilor.

– În curând se va abate urgia peste ce ne-a mai rămas în grajduri, zise ca pentru sine femeia, alergând la fereastră.

Pe ulița luminată de zăpadă și de luna în plecare, lunecau umbre sărind dintr-o curte-n alta; era spiritul strămtorării și al nimicirii.

Capitolul VII

În casa șefului de post Petre Țugui, din Lacul Sărat, era lumină, deși se apropia de miezul nopții.

– Petrică, ce probleme ai mai avut azi? întrebă nevasta polițistului.

– Nimic deosebit, doar... acum pe seară, am primit știrea de la preot că în casa Dângilor, adventiștii au o întâlnire. Am fost personal și i-am arestat pe capi; sunt în beciul cailor.

Nevasta s-a oprit, îndreptându-se de mijloc și și-a privit bărbatul fix și serios.

– De când ești tu în slujba preotului? El îți spune ție ce trebuie să faci? Nu mi se pare o cinste să te unești cu el, știi doar ce se vorbește.

– El are în mână poporul, nevastă, și nu te aprinde așa!

– Care popor? Cel căruia îi ascunde adevărul și îl prostește cum vrea el?

– Cine ți-a amestecat mintea, femeie?

– Mintea mea nu-i amestecată, ba, din contră, începe să se lumineze, privește!

Și, spunând aceasta, a aruncat perna ce o avea în mână, îndreptându-se spre lada cu macate. A scos o Biblie, pe care a deschis-o la o pagină cu semn și-a venit lângă bărbatul său, zicându-i:

– Ascultă! Este asta Biblia?

– Este.

– Spune preotul că aici ne vorbește Dumnezeu?

– Asta nu știu, că mie nu-mi ține slujbe.

– Fii serios, te rog, și ascultă-mă care este ziua de odihnă lăsată de

Dumnezeu: *Adu-ți aminte de ziua sâmbetei, ca s-o sfințești.* (Exod 20,8)

În timp ce femeia citea, bărbatul devenea din ce în ce mai curios și căuta să vadă dacă-i adevărat ce citește nevasta lui. La terminare, femeia l-a privit în ochi, zicându-i:

– Vezi? Cine are dreptate? Ai înțeles de ce adventiștii țin sâmbăta? Ia spune, cine sunt rătăciții? Ei, sau...

– Nu se poate, trebuie să fie vreo greșală! zise polițistul. Asta nu-i Biblie bună; o fi rătăcită.

– Cum să fie rătăcită, nu vezi că e tradusă de preotul Gala Galaction?

– Atunci... e posibil să aibă rătăciții dreptate?

– Păi, nu vezi că au?

– Nu se poate să aibă, chiar dacă spune Biblia așa, înseamnă că s-a rătăcit și Biblia. Nu se poate să se înșele atâția preoți. Și te rog, nu vreau să mai discutăm această problemă. Dar... ia spune-mi, de unde știi tu toate acestea?

– Iacă, dacă nu vrei să mai discutăm, nu mai discut.

– Ba vreau să știu cine ți-a băgat rătăcirea asta în cap.

– Ei bine, dacă vrei să știi, du-te și întreabă nevasta notarului, de la ea știu. Ea l-a chemat pe un predicator adventist să-i explice.

– Și precis notarul nu știe cine intră în casa lui, zise polițistul.

– Parcă... tu știi.

– Discuția asta mă supără, nevastă, hai să ne culcăm!

Deși se culcaseră, nu puteau adormi. Fiecare se răsucea pe locul lui, încercând să alunge gândurile care le supărau somnul.

– De ce nu dormi, omule, dacă ai stabilit care e adevărul, ori adevărul acesta al tău nu-ți dă pace?

– Nu-ți bate joc de mine, nevastă!

– Du-te și dă drumul oamenilor acasă și nu-i mai chinui! Nu ți-au făcut nici un rău, nici ție, nici preotului, nici altcuiva. Ei nu fac altceva decât să povestească Evanghelia.

– Cine le-a dat lor permisiunea asta?

– Dumnezeu, cine?

– Și preotului cine i-a dat-o, de ce nu vorbesc la fel? se răsti polițistul.

– Interesul i-a dat-o preotului.

– Și ălorlalți la fel.

– Ce interes au adventiștii? Să vă bateți joc de ei și să-i chinuiți?

Ce interes au, având grijă de cei singuri și neajutorați, săraci și bolnavi, pe care voi nu-i cunoașteți și nici nu știți că există? Ia spune drept, i-ai bătut pe cei doi?

– Așa... nițel. Bine te-a îndoctrinat notărița, las' că-i fac eu o vizită.

– Nu ți-e teamă, Petrică, de Dumnezeu?

– Care Dumnezeu mă femeie? Nu vedeți că Dumnezeu e doar în capul vostru prost?

– Vai, bărbate! Ești necredincios, precum ăia din Rusia?

– Nu vorbi prostii, nevastă, că te-aude cineva și dăm de belea.

Și-acum, vreau să dorm, așa că taci.

– Bine, dar te-am rugat să-ți lași ordonul la birou, că eu nu sunt ordonanța ta, se răsti la el nevastă-sa.

– O, ho... nu te aprinde așa, c-ai luat tot pledul de pe mine!

– Să știi că vreau binele tău și al familiei noastre și nu vreau să fii amestecat în lucruri care ne aduc blestem.

– Și eu vreau la fel și sunt îngrijorat cu privire la aceste lucruri. Tu chiar crezi că adventiștii au dreptate?

– De ce nu stai de vorbă cu ei, să-i asculți, așa cum a făcut notarul?

– Notarul e om cult.

– Și noi suntem proști?

– Mi-e teamă că aude preotul și nu vreau să stric relația cu el.

– De când hotărăște preotul cine intră în casa mea?

– Femeie, ce ai tu de ești așa pornită împotriva preotului?

Niciodată satul nostru n-a avut un preot așa chipeș și deștept. De când a venit el, s-a umplut biserica de lume. E-adevărat că... mai mult femei, dar nu contează.

– E chipeș, dar e rece. Numai anumite lumânări îi luminează chipul.

– Se poate, eu nu le prea am cu lumânările, voi le aprindeți, dar văd că degeaba.

– Le-ai lăsat lumină la oamenii aceia în pivniță, că-i mănâncă lupii? a întrebat după o pauză lungă nevasta.

- Le-a dus popa.
- Cum? zise femeia ridicându-se într-un cot și căutând să vadă dacă bărbatul ei a vorbit serios sau nu.
- Te rog, spune-mi, ce s-a întâmplat cu adevărat?
- Nu știu, pentru că am plecat și i-am lăsat acolo cu derbedei lui domn' părinte.
- Ce derbedei?
- Aceia care au furat grâul și găinile lui Panoschie și Măculie.
- Petrică, dacă se întâmplă vreo nenorocire, cine răspunde?
- Eu nu eram acolo, nevastă, când s-a întâmplat.
- Oricum, tu răspunzi, tu trebuie să asiguri viața oamenilor.
- Mă îngrijorezi cu spusele tale, zise vădit îngrijorat polițistul.
- Te rog du-te și vezi ce s-a întâmplat cu ei!
- Acum? Doar m-am dezbrăcat. Cum să mă îmbrac iarăși?
- Dacă nu vrei să te îmbrace alții pentru multă vreme, îmbracă-te acum!

După un timp de șovăială, polițistul s-a ridicat încet și fără chef și a început să se îmbrace.

- Poți să aprinzi lampa. Aș vrea să merg și eu cu tine, să-i văd pe oamenii aceia.

- Nu l-ai văzut pe Tudor Petrescu?
- Cum, pe Tudor l-ai arestat? Îți pui mintea cu copiii, bărbate?
- Ce copil? Că e-nсурat și are și un prunc.
- Și celălalt?
- Pe acela nu-l cunosc. E străin și mai bătrân.
- Vreau să merg și eu.
- Treaba ta, dar... o să zică garda c-ai venit să mă păzești.
- Bine, te aștept aici, dar să-mi aduci vești bune.
- Ți-aduc ce-oi găsi.

Între timp s-a îmbrăcat și își pregătea arma.

- Ce faci cu arma, la doi pași de casă?

- Așa e regulamentul: în arest, nu intri decât înarmat.

Afară, s-a oprit în pragul casei, ascultând chemarea lupilor. „Hm, nu-i joacă, ne paște primejdia”, zise în sinea lui, apropiindu-se de pivniță. Când mai avea câțiva pași, a observat fire de lumină

strecurate printre scândurile care erau fixate în fereastra pivniței. S-a oprit, s-a gândit, apoi s-a îndreptat spre postul de pază. În post, sergentul veghea cu capul pe masă, cu haina și cizmele scoase, cu ușa încuiată și lumina stinsă. Șeful a bătut în ușă și a ordonat:

– Băi, sergent, prezintă-te-n biroul meu.

După un timp s-a auzit:

– Da, să trăiți, vi-l aduc.

Trecând mai mult timp decât i se permite unui militar, a apărut și sergentul cu un coș cu coceni de porumb.

– Ce se întâmplă aici, sergent?

– Cu permisiunea dumneavoastră, o să fie cald.

Și se chinuia să bage coșul între birou și sobă, ca să aprindă focul.

– Cine ți-a spus să faci focul în sobă?

– Să trăiți! Dumneavoastră!

– Când?

Și soldatul rămase mut și încurcat, neștiind ce să mai înțeleagă.

– Tu dormeai și ai visat?

– Să trăiți! N-am dreptul să vă contrazic.

– Ia spune, de ce la tine e întuneric, iar în pivniță e lumină?

– Nu știu, domn' șef. La mine s-a afumat sticla lămpii rău și... mi-am uitat mânușile acasă.

– Hai să vedem ce e-n pivniță.

În apropiere, au auzit voci limpezi și blânde. Au încetinit mersul și au coborât scara până la ușa carcerii. Printr-o crăpătură, au privit înăuntru. Lumina galbenă a unei lămpi, pâta fețele unor tineri ce erau așezați în jurul unui bătrân, care le vorbea rezemat de peretele opus intrării. Își ascuțiră auzul ca să înțeleagă ce spunea bătrânul, care era rezemat de perete.

– Fiii mei, viața pe care o trăim acum nu-i cea pentru care am fost creați. Ne e oferită doar pentru a dovedi că știm să o trăim pe cealaltă.

Primii noștri părinți, Adam și Eva, au fost așezați în cel mai frumos loc de pe pământul proaspăt creat. Au fost educați pentru a ocupa un loc unic în univers. Îngerii au fost învățătorii lor și după ce au fost pregătiți, trebuia să dea examenul ascultării.

Trebuia să se vadă dacă ei vor să asculte de Tatăl lor sau nu. Proba era legată de porunca lui Dumnezeu, dată în Geneza 2,16-17, unde zice:

Domnul Dumnezeu a dat porunca aceasta: „Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină; dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit”.

Adam trebuia să respecte porunca, fără să se întrebe de ce a zis Dumnezeu așa. Nu era vorba de fructul interzis, ci de ascultarea lor față de cerința Tatălui.

Diavolul, care-L ura pe Isus și pe omul creat, a amăgit-o pe Eva să calce porunca Tatălui. Apoi, ea a devenit unealta diavolului pentru a-l amăgi pe Adam. Și așa părinții noștri au pierdut proba ascultării, urmând să piardă și viața. Însă, înainte ca Dumnezeu Tatăl să semneze decretul de moarte a ființei umane, Isus, Prințul, a cerut o întrevvedere la Tatăl, cu scopul de a-I face o cerere. Rugămintea era scurtă, dar avea în ea toată veșnicia noastră. El L-a rugat pe Tatăl, pledând pentru noi: „Tată, omul pe care l-am creat, a călcat Legea și a pierdut dreptul la viață. Trebuie să moară. Ne-am pus toată speranța și iubirea în el. Atunci când l-am creat, l-am modelat nu numai în lutul pământesc, ci și în inima Mea. Legea călcată cere moartea lui și e drept. Dar lasă-Mă să mor Eu în locul omului pentru prima vină, iar el să se pregătească și să mai dea o dată proba ascultării, la care a căzut acum. Fiii care se vor naște după Adam să aibă un număr de ani în viață, în care să dovedească de partea cui vor fi, de partea Noastră sau a diavolului. Să-i mai dăm o speranță omului, Tatăl!” Dumnezeu, care-l iubea și El pe om, ca și Isus, a aprobat. Și așa se face că Adam n-a murit atunci. I s-a mai îngăduit să dovedească încă o dată dacă ascultă sau nu. După aceea va fi o judecată, când se va cerceta dosarul vieții fiecăruia în vederea morții veșnice sau a vieții veșnice. Depinde cum ne trăim viața.

– Părinte, de ce nu l-a creat Dumnezeu pe om, așa... ca să nu mai fie nevoie de încercare? Cum să zic... să-l facă perfect de la început? a întrebat un ascultător.

– Așa l-a făcut, fiule. Dumnezeu a făcut toate lucrurile perfecte. Așa l-a făcut și pe Adam. Dumnezeu l-a făcut perfect și i-a spus că este perfect. Dar Satana i-a sugerat neîncrederea, spunându-i că ar putea fi perfect numai după ce va mânca fructul oprit. Șarpele îi promitea Evei: *Când veți mânca din pom, vi se vor deschide ochii și veți fi ca Dumnezeu...* (Geneza 3,5). Satana știa că omul e perfect, era chiar gelos pentru aceasta și, pentru că Îl ura pe Isus, a vrut să strice creația Lui. Prin neascultare, omul a ajuns păcătos și s-a ruinat. Această destrămare a început imediat ce oamenii au păcătuit. *Atunci li s-au deschis ochii la amândoi; au cunoscut că erau goi, au cusut laolaltă frunze de smochin și și-au făcut șorțuri din ele.* (Geneza 3,7)

Acum, omul nu mai este curat, cum l-a creat Isus. Uimirea constă în aceea că omul crede că acum este desăvârșit. Dumnezeu, prin Biblie, îi spune omului că are nevoie de ajutor și curăție, iar omul spune: „N-am nevoie, sunt perfect așa cum sunt; n-am nevoie de Tine”. Acești oameni, dragii mei, nu pot trece judecata vieții și vor pieri. Voi veți avea nevoie, ca și mine, să ne pregătim pentru acest examen al vieții.

– Părinte! zise Tică Cerașu. Cine l-a făcut pe diavol și de ce nu l-a omorât Dumnezeu, ca să nu ne mai chinuie și pe noi?

– O, frații mei! Istoria lui Lucifer este tainică și lungă. Aveți voi timp să v-o spun și să vă răspund la întrebare?

– Da, avem timp. Până în preajma zorilor mai este destul.

– Bine. Cu mult înainte de a fi creată prima fărmă din pulberea lumii, înainte ca primul licăr de lumină să se fi îndreptat spre acest colț de univers, atunci când în altă parte se nașteau galaxiile, Dumnezeu a creat cele mai dumnezeiești ființe cunoscute de noi. Acestea locuiesc pe planeta pe care se află capitala universului. Sunt ființele care trăiesc în imediata apropiere a tronului lui Dumnezeu. Materia din care sunt create este mai fină decât timpul și nu au nevoi materiale așa cum înțelegem noi. Ființele acestea se numesc îngeri, adică slujitori. Numele lor vine de la slujba lor. În cerul lui Dumnezeu, cea mai dorită menire este aceea de a fi slujitor, adică înger. Ei au sarcina de a împlini ordinele și dorința

lui Isus pentru celelalte ființe din univers. În imensul trup al spațiului, trăiesc lumi într-un număr care depășește cu mult imaginația omului. Îngerii sunt cei care țin legătura între tronul lui Dumnezeu și aceste planete locuite.

Biblia ne spune că au diferite grade și misiuni, cum ar fi îngeri, serafimi și heruvimi.

În fruntea acestei armate uriașe, Dumnezeu l-a pus, încă din veșnicii, pe Lucifer. El era cea mai valoroasă creatură, capodopera geniului dumnezeiesc. Nici o altă creatură nu era la nivelul lui.

Biblia ne spune despre aceasta:

Așa vorbește Domnul, Dumnezeu: „Ajunsesei la cea mai înaltă desăvârșire, erai plin de înțelepciune și desăvârșit în frumusețe. Stăteai în Eden, grădina lui Dumnezeu și erai acoperit cu tot felul de pietre scumpe: cu sardonice, cu topaze, cu diamante, cu hrisolite, cu onix, cu iaspis, cu safir, cu rubin, cu smarald și cu aur; timpanele și flautele erau în slujba ta, pregătite pentru ziua când ai fost făcut. Erai un heruvim ocrotitor, cu aripile întinse; te pusesem pe muntele cel sfânt al lui Dumnezeu, și umblai prin mijlocul pietrelor scânteietoare. Ai fost fără prihană în căile tale, din ziua când ai fost făcut, până în ziua când s-a găsit nelegiuirea în tine”. (Ezechiel 28,12 u.p. 13-15)

Lucifer era onorat de tot universul, iar îngerii îi împlineau ordinele cu o deosebită plăcere. Era mândria cerului. Avea intrarea liberă în prezența Sfintei Treimi. Era conducătorul corurilor cerești și al serbărilor date în univers în onoarea Regelui regilor. Locuia în grădina lui Dumnezeu, acolo unde este tronul prezenței Lui. Era purtătorul bijuteriilor lui Dumnezeu. Reprezenta ființele create în fața Prințului, și pe Prinț în fața universului. Toată onoarea pe care Creatorul o dădea ființelor create era oglindită-n el. Iubirea infinită a lui Dumnezeu față de creaturile Sale era revărsată peste el. Tot ceea ce însemna frumusețe, înțelepciune și neprihănire erau adunate în el. Nimic din ce ar fi putut simți, vedea sau înțelege o creatură, nu era ascuns de el. Înaintea lui era un drum al împlinirilor, cu neputință de înțeles pentru om.

Într-o zi, în mintea lui a încolțit un gând care nu mai existase până atunci în univers; și anume, și-a zis în sine: „Ar trebui să fiu considerat așa cum este Prințul Isus”.

La început, l-a speriat gândul acesta, pe care și-l construise, dar cu cât îl păstra mai mult în cuget, cu atât devenea mai dulce. Așa a început să mediteze mai mult, comparându-și frumusețea, înțelepciunea și popularitatea cu a Prințului Isus, constatând el, că ar fi o mică deosebire, dar și o asemănare între ei. Aparent nu era o mare deosebire, pentru că Dumnezeu nu se descoperea decât atât cât puteau să-L înțeleagă. Isus intra în măsura lor, iar ei credeau că atâta-i Dumnezeu.

Biblia ilustrează acest mister în cuvintele: *Ți s-a îngâmflat inima din pricina frumuseții tale, ți-ai stricat înțelepciunea cu strălucirea ta...* (Ezechiel 28,17)

Cu ocazia unei sărbători speciale, Dumnezeu Tatăl L-a onorat cum se cuvenea pe Isus, Fiul Său. Aceasta l-a iritat pe Lucifer. A ajuns să gândească cum n-o făcuse niciodată, cum că el trebuia să fie onorat. I s-a explicat că pretenția lui era neîntemeiată. Se născuse-n el păcatul și, cu toată explicația, a continuat în direcția aceasta.

După un timp a început să împărtășească și altor îngeri gândurile sale, în defavoarea Prințului Isus. „De ce Isus e mai onorat decât ceilalți? Nu e drept.” Această întrebare a semănat-o cu subtilitate în mintea multor îngeri. Dumnezeu Și-a luat mult timp și i-a explicat că locul lui Isus este unic și nu poate fi altul asemenea Lui. El este Fiul, de aceeași natură cu Tatăl. Dar ei n-au vrut să accepte adevărul. Îngerii, fiind ființe asexuate, netrăind simțăminte de fiu și tată, n-au putut pricepe prea mult, dar Cel care niciodată nu-i înșelase și n-a fost ascuns față de ei merita și de data aceasta să fie crezut și respectat.

Curând, infernala invenție luciferică a ieșit din domeniul gândurilor și simțămintelor ascunse și s-a manifestat în mod deschis, transformându-se în revoltă.

Pe fondul acestor tensiuni cosmice, Dumnezeu a plănuit crearea unei lumi noi, numită Planeta Albastră. Tânăra ființă creată avea

să devină aliata lui Dumnezeu în războiul pornit de Lucifer. Pe Planeta Albastră avea să creeze o ființă cu puțin și pentru puțin timp mai prejos decât îngerii. Aceasta urma să aibă calitate „după chipul lui Dumnezeu” și să dea naștere la urmași după chipul Său, fiind tați și fii. Ei aveau să înțeleagă, prin experiență, absurditatea pretenției luciferice.

Pentru un tată, fiul lui „carne din carnea lui și os din oasele lui” nu putea să fie înlocuit sau egalat de nimeni altcineva. Nici un frate, nepot, altă rudă sau prieten nu poate ocupa, în inima unui tată, locul fiului.

În acest timp, păcatul a dospit în inima lui Lucifer și curând l-a transformat în diavol. Creșterea revoltei și a nerușinării a dus inevitabil la război. După ce a avut loc războiul îngerilor, care întrece ideea noastră despre război, Satana cu tovarășii săi au fost aruncați în închisoarea spațiului abisal.

În timp ce era în această închisoare fără zid și fără lacăt, a fost creată lumea noastră. Priveliștea ei fermecătoare l-a mâniat nespus pe Satana. El ura planul creării noastre, pe motiv că nu i s-a cerut sfatul. De aceea ar fi dorit foarte mult ca acest plan cu privire la noi să eșueze. Aceasta ar fi fost interpretată ca o neputință a lui Isus și o dependență a Sfintei Treimi de Lucifer, în conducerea universului.

Cu astfel de simțăminte și cu astfel de intenții a urmărit Satana tânăra pereche de pe pământ. Iar după căderea omului, Isus a intervenit, așa cum am arătat mai înainte, ca omul să aibă șansa redresării.

Dacă viața aceasta o trăim în ascultare de Cuvântul lui Dumnezeu, vom fi salvați, și toate planurile făcute la început pentru om se vor împlini. Dar cei ce trăiesc în răzvrătire față de Dumnezeu, după modelul luciferic, vor pieri așa cum trebuia să pierim la începutul timpului nostru. Voi vreți să trăiți mai departe în păcat și să fiți dușmani ai lui Dumnezeu? Vreți să vă predați lui Isus, ca să fiți iertați și mântuiți?

– Eu vreau să nu mai trăiesc ca până acum, în păcat și necurăție! zise Tică Cerașu.

– Și noi vrem! ziseră alții.

– Bine faceți, n-o să vă pară rău. Viața voastră își va găsi sensul.

– Dar... trebuie să ne înveți ce zice Scriptura să facem.

– Este lucrul cel mai sigur. Vă veți lua Biblii și veți studia după un program și model despre care vă voi vorbi.

– Dar cum va putea Isus să ne ierte toate păcatele, care sunt multe și grele? întrebă iarăși Tică.

Șeful de jandarmi și însoțitorul, care erau așezați pe treapta de jos a scării, în fața ușii de la intrare în pivniță, ascultasera fiecare cuvânt spus de Hagiul. La ultima întrebare pusă de Tică, s-a aplecat spre sergent și i-a șoptit:

– E periculos caăștia să se pocăiască și să spună adevărul. Trebuie să-i împiedicăm, și îi făcu semn celuilalt să-l urmeze.

– După dumneavoastră, șefule, zise sergentul.

Dar, înainte de a împinge ușa pivniței, s-au mai oprit, ca să prindă cuvintele ce se rosteau atunci, făcând semn să mai aștepte. Cuvintele hagiului ajungeau la ei într-un ton deosebit de solemn.

– Când un om – așa... ca mine și ca voi – dorește să-și cunoască rostul vieții, ajunge în fața adevărilor lui Dumnezeu. Acestea sunt descoperite în Sfânta Scriptură și în natură. Pentru a ajuta ca ele să ajungă cât mai repede la inima oamenilor, Isus a format propovăduitori și, i-a trimis printre oameni, ca să le vestească voia lui Dumnezeu. Orice om, cel puțin o dată în viață, ajunge față în față cu dorința lui Dumnezeu, așa... cum sunteți voi acum. În clipele acelea, Isus face cunoscut că El este și în El se poate găsi sensul oricărei existențe. În fața acestui moment, unii primesc în inima lor chemarea divină și spun: „Ce să fac, Doamne, ca să se împlinească și cu mine scopul pentru care m-ai creat? Vreau să trăiesc și să mă bucur de viața adevărată.” Întotdeauna Isus a avut un răspuns simplu la această întrebare. Este acela folosit de apostolul Petru în cartea Faptele Apostolilor, capitolul 3, cu versetele 19 și 20: *Pocăiți-vă dar, și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremurile de înviare, și să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi: pe Isus Hristos.*

Pocăința cerută de Isus nu este ceea ce înțeleg oamenii când rostesc în batjocură acest cuvânt. Ea înseamnă mult mai mult decât atât.

Părăsirea obiceiurilor vechi cere timp și „luptă până la sânge”. În tot acest timp, credinciosul studiază persoana Domnului Isus, fie în natură, fie din Biblie. Cel care zilnic are această preocupare simte pace, echilibru sufletesc și putere într-un mod foarte vizibil. Cu cât este mai mult preocupat de persoana lui Isus, cu atât devine dependent de această prezență. Încetul cu încetul, firea lui se modelează după firea Celui pe care Îl admiră. Intră într-o relație spirituală cu persoana Mântuitorului, în așa fel încât Îl face părtaș la toate clipele vieții. Așa dispar defectele și viciile din viață. E greu să ai în minte persoana lui Isus, și în același timp să trăiești obiceiuri care sunt distrugătoare. Așa arată pocăința.

Având simțământul prezenței Lui, vorbirea va fi deosebită, aleasă și curată, pentru că El este cu tine și n-ai vrea să-L superi. Avându-L pe El, nu poți face rău aproapelui tău, care este ca și tine, fiul Lui. Nu poți să-I jignești fiul când Îl inviți în casa ta; cu siguranță, vrei ca la tine în casă să fie curat, frumos, aerisit și ordine, pentru că știi că Lui așa Îi place; și ții foarte mult să-I faci această plăcere.

Când stai cu El la masă, n-ai să pui mâncăruri care n-au să-I placă și n-ai să-I dai să bea ceea ce știi că nu folosește.

Când pleci cu El pe drum, n-ai să te oprești și să-L inviți să intre într-un loc unde știi că nu-I face plăcere și unde ți-a spus și ție să nu te duci.

Când știi că, în ziua a șaptea, El vrea să Se întâlnească cu tine la biserică, tu n-o să te duci în altă zi, că te duci degeaba.

Când El ți-a spus să te pregătești pentru serbarea timpurilor, serbarea celei de-a doua veniri, tu o faci cu deosebită bucurie.

Dacă El îți spune să vestești oamenii evenimentul acesta, cine te-ar putea opri? Nimeni. Iubirea și prietenia pentru El îți dau o putere și un curaj care fac de rușine cele mai tari armate.

El devine pentru tine persoana la care te gândești cu drag, despre care îți place să vorbești cu prietenii tăi și care te interesează

cel mai mult. Cu El discuți problemele tale, trăirile și afacerile tale. El devine Prietenul tău cel mai bun.

Vor fi situații când vei uita de El. Te vei scula și vei pleca grăbit să rezolvi o problemă. Este posibil ca atunci, văzându-te singur, să faci o greșală. Să nu disperi și să nu te ascunzi, să-I spui imediat și El te va ierta și te va ajuta să o repara.

Trăind așa, vei ajunge într-o zi, când dosarul vieții tale va fi pus pe masa de judecată a Cerului. Îngerii raportori vor prezenta tot ce ai făcut în viață. Rapoartele vor avea însemnări negative și, conform Legii, se va cere condamnarea ta la moarte. Atunci când se rostește sentința, Isus, care are intrare acolo, va înainta în fața Judecătorului și va spune: „Este adevărat, onorată Instanță, că subsemnatul X se face vinovat de călcarea Legii și că merită moartea, dar îngăduiți-Mi să mijlocesc pentru el și să cer scutirea lui de pedeapsa pronunțată. Pledoaria Mea se bazează pe următoarele: mai întâi, de când a cunoscut voia Cerului, el a trăit conform celor cunoscute; s-a schimbat, a părăsit viața dezordonată și a trăit în sfințenie. În al doilea rând, el a fost prietenul Meu și vreau să trăiască în continuare cu Mine. Pentru păcatele lui, Eu am murit și moartea Mea o pun în locul morții lui, iar el să trăiască împreună cu Mine. El este prietenul Meu, și Eu îmi apăr prietenul. Cer să-Mi fie încredințat Mie și să fie cetățean al Noului Ierusalim din cer.”

Cuvântul lui Isus este greu în fața tribunalului ceresc. El și-a câștigat pe cruce acest drept de intervenție. De aceea nu este refuzat.

Se vor judeca acolo multe dosare ale așa-zișilor credincioși, dar El nu în toate cazurile va interveni, ci numai în cazurile celor care I-au fost prieteni. Vreți și voi să fiți prietenii lui Isus?

– Da, vrem, vrem! au răspuns într-un glas cei adunați în jurul hagiului.

Atunci ușa s-a deschis și-n pragul ei se aflau polițiștii.

– Ce se întâmplă aici? a strigat șeful. Cine v-a dat permisiunea să intrați aici?

– Păi... am înțeles că dumneavoastră, a răspuns liniștit Tică Cerașu.

- Cum eu? Am spus eu cuiva să vină aici?
- Nu, dar... părintele...
- Ce părinte? Aici nu-i biserică, e arest. Ce-ai, moșule, pe față? De ce ești plin de sânge?

Hagiul a tăcut un moment, căutând un răspuns înțelept.

– L-am bătut noi, domn' șef, pe dumnealui și pe celălalt, la ordinul... dumneavoastră! zise cu un deosebit calm Tică.

– Cum? La ordinul meu? V-am dat eu un astfel de ordin? Vreți să vedeți care-i ordinul meu? Tu, moșule, treci lângă sergent! Iar voi sunteți arestați, până o să învățați că instituția statului este foarte hotărâtă.

Arestații fierbeau de mânie; s-ar fi aruncat într-o clipă asupra polițiștilor, dar Tică le-a șoptit:

– Nu mișcați, băieți, acum suntem credincioși, nu mai suntem ca aseară. Ați văzut că părintele Hagiul nu s-a împotrivit și a așteptat intervenția Celui despre care ne-a vorbit.

Sergentul a încuiat ușa pivniței cu lacătul și a fugit după șef, care o luase înainte cu bătrânul Hagiul.

La lumina lămpii din birou, șeful îi examinează rănilor și umflăturile. Fața îi era plină de sânge uscat, iar după urechea stângă avea o rană mare din care cursese mult sânge.

- Adu-mi niște apă, sergent!
- Găleata e-nghetată, domn' șef, dar să mă duc în vecini după apă?

– Nu, las' că-l iau la mine, să-l ajute nevasta mea, că vine ziua și ne facem de ocară oamenilor.

Sergentul a făcut ochii mari, necrezând ce aude. Niciodată nu l-a auzit pe șef vorbind așa; niciodată nu i-a părut de vreun arestat sau subaltern. A dat din cap și și-a zis: „Ia s-o văd și p-asta!”

Acasă la polițist, lumina era aprinsă și nevasta îmbrăcată. În soba din odaia de oaspeți ardea o buturugă de salcâm, așa că era călduț.

- Bună seara, conică! zise Hagiul.
- Bună seara, dar... cine te-a jucat așa, tataie?
- Prietenii, conică.

– Prietenii cui? Las' că știu eu ai cui.

– Nu-i nimic, nu mă doare. Domnul meu a fost bătut și rănit și mai rău.

– Până să spui despre Domnul tău, hai să te speli și să mănânci și altceva decât bătaie! zise femeia.

– Mulțumesc, conîță, ești o femeie bună.

– Asta s-o spună bărbatul meu.

– E bună, e bună, moșule, câteodată... și de bătut.

În timp ce Hagiul mânca liniștit la o masă așezată lângă sobă, polițistul și nevasta îl priveau liniștiți și gânditori.

– Deși pari, nu ești un om de rând, moșule, ai o putere deosebită, care răzbate prin înfățișarea ta umilă! zise nevasta polițistului.

– Dacă este adevărat ce spuneiți, atunci aș vrea să știți că aceasta am căpătat-o cunoscând pe Cineva cu o înfățișare fermecătoare. El a fost persoana cea mai atrăgătoare din lume.

– Cine este și cum îl cheamă?

– Este Prietenul și Mântuitorul meu, Isus.

– L-ai cunoscut tu? Poți să ne spui câte ceva despre El? zise nevasta polițistului.

– Cu mare plăcere vă vorbesc despre El. Deși a fost cea mai mare personalitate, n-avea bani sau proprietăți. Bunurile Lui nu depășeau valoarea câtorva sute de lei. Nu le-a promis oamenilor bogății sau faimă și, cu toate acestea, Îl urmau în număr mare. Negustorii și comercianții care câștigau bine, și-au părăsit îndeletnicirea în schimbul unei vieți pline de greutate și lipsuri pentru a-L urma. Când vorbea El, nu oferea spectacole, dar mii de oameni veneau să-L asculte. El nu le predica în biserică sau în vreo clădire, dar oamenii stăteau în picioare și-L ascultau. Și oriunde Se ducea, era urmat de mulțimi; căci era iubit de Dumnezeu și de popoare.

Biblia spune că, de la doisprezece ani, devenise cunoscut și era iubit de generația Lui. Una dintre însușirile pe care le-a avut, în întreaga viață, a fost ascultarea – ascultarea de părinți și de Dumnezeu. Biblia spune despre El următoarele:

Măcar că era Fiu, a învățat să asculte prin lucrurile pe care le-a suferit. Și după ce a fost făcut desăvârșit, S-a făcut pentru toți cei ce-L ascultă, urzitorul unei mântuiri veșnice. (Evrei 5,8-9)

El a ascultat cu seriozitate poruncile Domnului, dând un exemplu de supunere și conlucrare. A considerat Legea sfântă. Evanghelistul Matei redă o întâmplare din care reiese atitudinea Lui clară cu privire la Cele Zece Porunci.

Atunci s-a apropiat de Isus un om, și I-a zis: „Învățătorule, ce bine să fac ca să am viața vecinică?” El i-a răspuns: „De ce mă întrebi: ‘Ce bine?’ Binele este unul singur. Dar dacă vrei să intri în viață păzește poruncile”. (Matei 19,16-17)

S-a dovedit clar că doar respectarea Celor Zece Porunci asigură dezvoltarea și formarea unui caracter plăcut. Nimeni nu s-ar simți în siguranță în tovărășia unui hoț, unui mincinos sau unui criminal.

Cum vă simțiți, domnule polițist, în prezența unor astfel de oameni?

- E clar, bătrâne, e clar că ai dreptate, până aici.

- Toate Cele Zece Porunci ar trebui studiate și învățate în mod serios, nu așa cum se face în școală, la ora de religie, apoi sunt uitate sau ocolite cu bună știință.

Isus a fost un om sănătos și bine dezvoltat. Deși era Fiul lui Dumnezeu, El a lucrat ca dulgher aproape douăzeci de ani. A lucrat lemnul tare din Palestina, cu unelte de pe vremea aceea. Trebuie să fi avut mușchi serioși. Fără un fizic rezistent n-ar fi putut înfăptui lucrarea Lui.

Biblia este plină de faptele lui Isus, dar tot ce se spune că a făcut, a fost pentru binele altora. În cartea Faptele Apostolilor, se spune: *Isus umbla din loc în loc, făcea bine și vindeca pe toți cei ce erau apăsați de diavolul; căci Dumnezeu era cu El. (Fapte 10,38)*

Știm cu toții că tămăduia oamenii, însenina înmormântările pe care le întâlnea, dând viață celor care muriseră și aducând fericire celor care-L îndrăgeau.

Mântuitorul era plin de tact și blândețe, plin de grijă pentru sentimentele altora și niciodată nu muștra pe cineva, fără să fie nevoie.

Isus era un om plin de curaj. Nu a trăit pe acest pământ cineva mai curajos ca El. Când a venit la noi, pe pământ, știa ce avea să pățească, dar nu S-a dat înapoi.

Isus a fost întotdeauna drept și nepărtinitor. Îi iubea la fel de mult pe cei bogați ca și pe cei săraci și Se purta la fel cu toți. Deși El era nevoiaș, nu-i invidia pe cei bogați. Pentru El, toți erau la fel. Nu Se pretindea mai bun decât alții. Împărțea totul cu ucenicii Săi, mânca ce mâncau și ei, dormea unde dormeau ei, fără să Se vaite.

Isus avea o fire iertătoare. Biblia nu pomenește nici un caz în care Isus să Se fi supărat pentru ce a avut de suferit din partea cuiva. Îl mânia să-i vadă pe oameni nedreptățindu-i pe alții și-i muștra pentru aceasta, dar nu avem mărturii că S-ar fi supărat pe cei ce-L nedreptățeau. Luca ne spune că, aflându-Se chiar pe cruce, Se ruga pentru dușmanii Săi:

Isus zicea: „Tată, iartă-i, căci nu știi ce fac”. (Luca 23, 34)

Acum, să ne gândim la acele fapte și atitudini care L-au făcut pe Isus așa de deosebit. El era supus, lipsit de egoism, blând, curajos, drept și iertător.

– Dar cum poate oare cineva să aibă aceste daruri? Întrebă nevasta polițistului.

– Dacă ești creștin cu adevărat, poți fi la fel ca Isus. Aceasta înseamnă a avea un caracter frumos. Frumusețea purtării se dezvoltă în jurul lui Isus, El fiind centrul. A-L cunoaște pe El, înseamnă a cunoaște creștinismul. Fără cunoașterea lui Isus este imposibilă înțelegerea și cunoașterea religiei creștine.

– Eu am probleme cu credința aceasta – nu cred că Isus a fost Mesia și că Biblia spune adevărul. Credeam că-mi vei oferi dovezi care să demonstreze că Biblia și creștinismul sunt adevărate, a intervenit cu destulă inocență polițistul.

– Dar le ai, răspunse Hagiul. Isus este singurul om care a demonstrat adevărul Bibliei într-un fel unic. Chiar de la începutul lucrării Sale, Isus a mărturisit că a venit pe pământ ca să împlinească ce fusese profetizat cu privire la El.

În ziua aceasta, auziți cu urechile voastre cum Scriptura se împlinește... (Luca 4,21)

Se referea atât la profețiile lui Isaia cu privire la El, cât și la celelalte din Vechiul Testament.

În Isaia 7,14, se spune că Isus avea să Se nască dintr-o fecioară: *... Iată, fecioara va rămâne însărcinată, va naște un fiu, și-I va pune numele Emanuel (Dumnezeu cu noi).*

În Mica 5,2, ni se arată cetatea în care avea să Se nască Isus: *Și tu, Betleeme Efrata, măcar că ești prea mic între cetățile de căpetenie ale lui Iuda, totuși din tine Îmi va ieși Cel ce va stăpâni peste Israel, și a cărui obârșie se suie până în vremuri străvechi, până în zilele veșniciei.*

David a proorocit că Isus va fi trădat de unul dintre ucenicii Săi: *Chiar și acela cu care trăiam în pace, în care îmi puneam încrederea și care mânca din pâinea mea, ridică și el călcâiul împotriva mea. (Psalmi 41,9)*

Biblia merge mai departe și prezice prețul exact pe care-l va primi trădătorul lui Isus:

Eu le-am zis: „Dacă găsiți cu cale, dați-Mi plata; dacă nu, nu Mi-o dați!” Și Mi-au cântărit, ca plată, treizeci de arginți.

Dar Domnul Mi-a zis: „Aruncă olarului prețul acesta scump, cu care M-au prețuit!” Și am luat treizeci de arginți, și i-am aruncat în casa Domnului, pentru olar. (Zaharia 11,12-13)

Acestea au fost scrise cu cinci sute de ani înainte de a se întâmpla. Să nu trecem peste detaliile acestei profeții. Ea afirmă că Isus va fi vândut, că argintul va fi metalul plății, că vor fi exact treizeci de monede și că banii nu vor fi folosiți de cel care i-a primit, ci azvârliți în Casa Domnului.

Mie mi se pare un lucru extraordinar că totul, fiecare detaliu este adevărat. Ce-ar fi fost dacă prețul era plătit în aur? Sau dacă ar fi fost douăzeci și șapte de monede sau dacă banii ar fi fost puși în vistieria templului, în loc să fie dați olarului?

Dacă ar fi apărut vreuna dintre aceste posibilități, Biblia n-ar mai fi fost o carte precisă și adevărată. Dar nu apare nici o eroare, și eu am încredere în cartea aceasta.

S-a proorocit, de asemenea, și felul în care avea să moară Isus.

Căci niște câini mă înconjoară: o ceată de nelegiuiți dau târcoale împrejurul meu, mi-au străpuns mâinile și picioarele... (Psalmi 22,16)

Erau multe feluri în care Fiul lui Dumnezeu ar fi putut să moară. Odată, gloata a încercat să-L arunce de pe stâncă, dar a scăpat. Uciderea cu pietre era ceva obișnuit în Israel. Dar crucificarea n-a fost cunoscută ca pedeapsă capitală decât după multe secole de la scrierea acestei profeții. Apoi, modul acesta de execuție era de origine romană, nu evreiască. Cum ar fi știut profetul că se va folosi crucificarea și că Isus va fi executat pe cruce, dacă Dumnezeu nu l-ar fi înștiințat?

Tot profețiile ne spun că îmbrăcămintea lui Isus avea să fie trasă la sorti – *își împart hainele mele între ei, și trag la sort pentru cămașa mea* (Psalmi 22,18), că avea să i se dea să bea în timp ce se afla pe cruce – *Ei îmi pun fiere în mâncare și, când mi-e sete, îmi dau să beau oțet* (Psalmi 69,21) și că avea să fie înmormântat în mormântul unui bogătaș. – *Groapa Lui a fost pusă între cei răi, și mormântul Lui la un loc cu cel bogat, măcar că nu săvârșise nici o nelegiuire și nu se găsisse nici un vicleșug în gura Lui. Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferință... Dar, după ce Își va da viața ca jertfă pentru păcat, va vedea o sămânță de urmași, va trăi multe zile, și lucrarea Domnului va propăși în mâinile Lui. Va vedea rodul muncii sufletului Lui și Se va înviora. Prin cunoștința Lui, Robul Meu cel neprihănit va pune pe mulți oameni într-o stare după voia lui Dumnezeu, și va lua asupra Lui povara nelegiuirilor lor. De aceea Îi voi da partea Lui la un loc cu cei mari, și va împărți prada cu cei puternici, pentru că S-a dat pe Sine Însuși la moarte, și a fost pus în numărul celor fărădelege, pentru că a purtat păcatele multora și S-a rugat pentru cei vinovați.* (Isaia 53, 9-12)

Toate acestea s-au adeverit, și nu din întâmplare! Ar fi imposibil și absurd ca acestea și altele, despre care n-am vorbit, să se fi împlinit la întâmplare. În afară de acestea sunt profețiile despre moartea lui Isus, care s-au adeverit întocmai. Biblia își are propriul martor, cel mai fidel, în ce privește precizia și inspirația.

Ce am spus până acum ar putea fi o temelie, ca să începi a-ți clădi credința în Cuvântul lui Dumnezeu, domnule polițist.

– Care este scopul pentru care Isus a venit în lumea noastră murdară? a întreat femeia polițistului.

– Viața lui Isus a însemnat mai mult decât a ne arăta ce înseamnă să ai o personalitate puternică. El a venit ca să plătească pentru păcatele omenirii. Păcatul este călcarea Legii, așa se spune în Biblie: *Oricine păcătuiește încalcă Legea, căci păcatul este încălcarea Legii.* (1 Ioan 3,4)

Iar apostolul Pavel spune clar în epistola sa: *Toți au păcătuit și au necinstit măreția lui Dumnezeu.* (Romani 2,23)

Salvarea omenirii vinovate se putea face în două feluri: primul, ar fi fost ca omul să fie iertat pentru încălcarea Legii, dar aceasta ar fi făcut Legea inutilă. Ea este temelia vieții și fără respectarea ei n-ar exista lumea universului; al doilea mod ne descoperă singura cale de salvare a omului și respectare a Legii, și anume ca altcineva să ia asupra lui pedeapsa omului.

Aceasta a făcut Isus când a acceptat să urce crucea Golgotei. După crucificare a înviat și astfel are putere să ia asupra Lui moartea noastră și să împlinească Legea prin moartea Sa.

Deci, dacă noi credem în Hristos și suntem slujitorii Lui, păcatele ni se vor lua și vor fi puse asupra Lui, în măsura în care le mărturisim și ne îndepărtăm de ele.

Dar aceasta nu-i totul. Cerul n-ar fi mulțumit doar cu atât, căci voia Domnului este ca, într-o zi, să nu mai existe păcat. Intenția lui Isus este să nu lase lumea să meargă înainte, așa cum este acum – plină de spitale, închisori, ospicii și nenumărate războaie, care aduc suferință și jale. El vrea să pună capăt la toate acestea. Vrea să vină a doua oară și, după planul Său, să scoată lumea noastră de sub teroarea răului. Când a fost pe pământ, deseori vorbea despre aceasta. El spunea ucenicilor, cu puțin înainte de a-și încheia prima parte a misiunii Sale:

Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu, și aveți credință în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri; dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după

ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu să fiți și voi. (Ioan 14,1-3)

Isus a spus în repetate rânduri că va reveni pe pământ. A doua venire este unul dintre cele mai importante subiecte din Biblie. Este menționat de peste 2.500 de ori în toată Biblia – de aceea știm că este un subiect foarte important în preocuparea divină.

– Dumneata crezi că Se va întoarce Isus, acum? Întrebă insistent polițistul.

– Da, El Se întoarce, pentru că tot ce se întâmplă pe acest pământ a demonstrat cât de rău este păcatul și că planurile lui Satana, de a chinui și nimici această lume, trebuie oprite.

Isus Se va întoarce să stârpească păcatul pe care l-a învins la prima Lui venire. El va recrea acest pământ, făcându-l desăvârșit în formă și frumusețe. Un loc unde va fi numai fericire.

Din moment ce Biblia vorbește așa de mult de a doua venire, înseamnă că aceasta reprezintă evenimentul culminant al planului lui Dumnezeu cu omul.

– Dar când se va întâmpla lucrul acesta? Întrebă gazda.

– Biblia ne dă unele indicii, dar nu ne spune ziua și ceasul celei de-a doua veniri. Ne spune totuși destule, ca să facem o aproxima-re a timpului când se vor întâmpla toate acestea.

Hagiul observa cum crește interesul și se deschide inima celor doi ascultători, de aceea încerca să fie cât mai clar în expunerea lui.

Pe ucenicii lui Isus îi interesa acest subiect și I-au pus întrebări cu privire la el. Au avut o discuție cu Isus, cu puțin timp înainte să fie răstignit. Ei L-au întrebat: *Spune-ne, când se vor întâmpla aceste lucruri? Și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului acestuia?* Când ucenicii I-au pus această întrebare, Domnul le-a vorbit despre Ierusalim, spunându-le:

Vedeți voi toate aceste lucruri? Adevărat vă spun că nu va rămâne aici piatră pe piatră, care să nu fie dărâmată. (Matei 24,2-3)

Deoarece ucenicii credeau că numai sfârșitul lumii ar putea să dărâme zidurile acelea, ei au întrebat despre acest sfârșit. Așa că Isus a formulat un răspuns care avea să se refere atât la distrugerea

Ierusalimului, cât și la sfârșitul lumii, chiar dacă cele două evenimente nu erau la aceeași dată.

Și continuarea capitolului 24 ne descoperă răspunsul lui Isus: *Atunci vă vor da să fiți chinuiți, și vă vor omori; și veți fi urâți de toate neamurile pentru Numele Meu.*

Nu după mult timp de la înălțarea lui Isus, a început persecuția creștinilor. La început, din partea preoților evrei, apoi conducătorii bisericii creștine, care s-a autoproclamat majoritară și conducătoare. Biserica aceasta a permis pătrunderea practicilor păgâne în cultul divin. Creștinii au refuzat să se supună acestor practici păgâne, de aceea au fost persecutați secole întregi, până în zilele noastre și până în seara aceasta.

Cei doi ascultători se uitau unul la altul cu subînțeles, până când polițistul a lăsat capul în jos, spunând:

– Da, bine, am înțeles aluzia. Ce mai ai de spus?

– Deși Dumnezeu a prevăzut și îngăduit acest lucru, nu înseamnă că asta e voința Lui, ci este rezultatul răutății, necredincioșiei și egoismului oamenilor. Aceste persecuții, îndurerează inima Domnului, și El le va pune capăt.

– De ce a vorbit de ele mai dinainte, dacă nu le-a vrut? întrebă puțin agitat și ironic polițistul.

– Un motiv ar fi acela de a ne da încredere în Cuvântul Său, apoi de a ne grăbi pregătirea pentru aceste vremuri. Isus a întărit acest gând zicând: *Vă spun lucrul acesta de pe acum, înainte ca să se întâmple, pentru ca, atunci când se va întâmpla, să credeți că Eu sunt.* (Ioan 13,19)

Aceasta ne ajută să ne pregătim pentru vremea revenirii lui Isus și, de asemenea, s-o propovăduim și altora în vederea pregătirii lor.

În ziua de azi, milioane de oameni se tem de viitor și de prezent. Ei ar dori să știe de ce se întâmplă ceea ce văd și aud și nu știu cum să afle rostul la ceea ce trăiesc.

– Și vrei să spui că de aceea nu stai tu la casa ta și bați drumurile din sat în sat, acum, în toiu iernii?

– E datoria adevăraților creștini să ducă mângâiere oamenilor și vestea bună, acum, când se împlinește Cuvântul lui Isus, spus cu două mii de ani în urmă: ... *Și pe pământ va fi strâmtorare printre neamuri, care nu vor ști ce să facă la auzul urletului mării și al valurilor; oamenii își vor da sufletul de groază, în așteptarea lucrurilor care se vor întâmpla pe pământ; căci puterile cerului vor fi clătinate.* (Luca 21,25-26)

Pretutindeni oamenii se tem de viitor. Dar cei care citesc Biblia și sunt credincioși nu au de ce să se mai teamă și să le fie frică; ei cunosc planul lui Dumnezeu pentru viitor. De aceea ne-a dat Dumnezeu profețiile. Ele ne arată că înaintea omului stă viața și un pământ nou. Dumnezeu nu va îngădui omului să distrugă pământul prin bombe, ci a doua venire va schimba pământul nostru și-l va face un cămin potrivit și frumos pentru omul cel nou.

Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. În ziua aceea, cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură, și pământul cu tot ce este pe el, va arde. Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea. (2 Petru 3,10.13)

Aceasta este făgăduința lui Dumnezeu și acesta este planul Lui pentru omenirea noastră... Un pământ care va fi locuit de un popor bun, ce nu va mai stârni niciodată războaie și nu va mai face niciodată rău. Dacă vrem să fim în poporul Lui, dacă vrem să fim salvați și mântuiți, trebuie să ne pregătim de pe acum. Iată ce ne spune Scriptura mai departe: *Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o purtare sfântă și evlavioasă. De aceea, prea iubiților, fiindcă așteptați aceste lucruri, siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină și în pace.* (2 Petru 3,11.14)

A urmat o tăcere îndelungată. Polițistul și nevasta lui priveau îngândurați undeva, în colțul de jos al camerei, vădit frământați de cele auzite.

Afară, hărmălaia câinilor creștea, prevestind lucruri rele. Deodată, o bătaie puternică în fereastră i-a trezit din revelația și frământarea lor. Era sergentul care, agitat, își chema șeful.

În pragul casei, polițistul a întrebat nemulțumit:

- Ce este?
- Cred că lupii vor ataca satul!
- Crezi?
- Urletele sunt prea apropiate și vin din mai multe părți.
- Asigură grajdul animalelor și păzește-l cu arma.

În timp ce închidea ușa să intre în casă, un gând l-a străfulgerat, așa că a deschis-o strigând:

- Sergent!
- Da, să trăiți!
- Dacă năpasta se întărește, să dai drumul arestaților și să-i adăpostești; să nu se întâmple vreun necaz.
- Am înțeles, domn' șef.

Într-adevăr chemarea lupilor era din ce în ce mai îngrijorătoare, iar satul începea să se miște a necaz. Din loc în loc, se auzeau glasuri de oameni, iar lumini de felinar jucau pe lângă acareturile cu vite.

Luna cădea mai departe peste Olt, la fel de nepăsătoare și rece, luminând necazul și murdăria lumii.

* * *

Capitolul VIII

Ulița Petreștilor era cufundată în somn și nemișcare. Ferestrele caselor, ca niște ochi mari, erau adormite, semn că locuitorii se hrăneau cu vise.

Doar casa lui Tudor Petrescu avea o fereastră luminată.

După ce Ileana și-a luat din poartă bărbatul, l-a dus în casă, l-a oblojit cum s-a priceput, iar acum îl veghea în timp ce torcea din furcă fuior de lână.

Încetul cu încetul, căldura și-a făcut efectul asupra lui Tudor. Ca urmare, acum simțea dureri pe care nu le cunoscuse mai înainte. Într-un moment de liniște, Tudor a prins mâna Ilenei încercând s-o mângâie cu duioșie. Ea s-a oprit din tors și l-a privit cu dragoste și îngrijorare.

– Tudore, mă tem pentru tine; am fost prea mult prinși de necazuri în ultima vreme.

– Nu te teme! Tot ce se întâmplă cu noi e în planul Domnului.

– Așa este, dar... cât vom rezista? Și noi, și trupul nostru, toate au o margine. Acum avem și copilul, față de care suntem răspunzători. Nu vreau să-L jignesc pe Domnul, dar... simt o oarecare amărăciune și teamă.

– Ileană, crezi că Domnul nostru este cel mai tare?

– Da, cred.

– Și... crezi că El ne iubește?

– Sunt sigură.

– Poate cineva să se atingă de noi, dacă El nu îngăduie?

– Nu poate.

– Atunci de noi se ating doar aceia cărora El le îngăduie, ești de acord cu mine?

– Da.

– Și ar îngădui El, care ne iubește atât de mult, să ni se facă ceva rău?

– Nu cred.

– Atunci ceea ce El îngăduie să ni se întâmple este spre binele nostru, nu?

– Așa ar trebui să spun, dar... uneori mă asaltează frământarea și tulburarea. Uite, nu înțeleg care să fie binele pentru care ai fost așa de bătut? Când mă uit la tine, cel puțin pe față, nu mai e loc unde să nu te fi lovit.

– Cred că inima unor oameni nu mai poate fi mișcată decât atunci când îi pui în fața faptelor lor crunte. Abia atunci se trezesc și se deschid pentru adevăr. Mulți criminali și bătăuși, când și-au privit purtarea, s-au trezit din beția nelegiuirii lor și au luat o poziție bună.

– Și crezi că cei ce te-au lovit pe tine s-or trezi?

– De ce m-au adus acasă?

– Mă întreb și eu, dar n-am răspuns.

Pentru un timp s-a așternut tăcerea. Se auzea clar zbârnâitul fusului ce torcea lâna din furca prinsă la brâul Ilenei.

Ea modela firul și în același timp mișca cu piciorul copăia în care era așezat pruncul. Cu geamăt ușor, Tudor se întorcea când pe o parte, când pe alta. O durere înfundată se năștea în locurile lovite, așa încât trupul îi devenise un punct dureros.

Din când în când, Ileana privea la iubitul ei cu duioșie și iubire. Se căsătoriseră de tineri. Moartea bătrânului Ion Petrescu, neașteptată și prea devreme, l-a obligat într-un fel pe Tudor să se căsătorească. Avere n-a primit de la părinți, pentru că nu prea avea ce, și-apoi trăia crezul că omul prețuiește și se bucură doar de lucrurile care l-au costat ceva. Avea dorința de a-și rândui sau lucra singur lucrurile care-i trebuiau. Când s-a dus să ceară mâna Ilenei, a fost întrebat de socrul lui:

– Ce pretenții mai ai, ce mai ceri?

– Pe Ileana, a răspuns Tudor grăbit, ca nu cumva să răspundă mama Victoria.

– Bine, bine, dar în afară de fată, ce mai vrei?

– Pe Ileana! a răspuns iarăși Tudor.

– Am înțeles, dar ce zestre vrei să-ți dau o dată cu fata?

– Dă-mi-o pe Ileana! Și-o vreau cu zâmbet cu tot, cu privirea senină și sufletul plin de mulțumire, dă-mi-o așa, și-i destul.

– Și n-ai nici o cerere?

– Am una.

– Spune-o!

– După căsătorie, când va veni la voi, faceți să se întoarcă la mine Ileana ce mi-o dați acum.

Cei adunați s-au uitat curioși la tânărul ginere, mimând că n-au prea înțeles spusele. Bătrânul Moise a dat din cap, a spus un „mda” în barbă și a trecut la altă problemă, gândindu-se și spunându-și că băiatul acesta e mai priceput decât vârsta lui. Și chiar de atunci a început să-l îndrăgească. Cât despre cerere, n-a rămas neîmplinită. La fiecare vizită a Ilenei, bătrânul spunea lucruri frumoase despre ginerele său, făcând ca privirile fetei să scapere de bucurie. Când veneau în discuție aspecte mai neplăcute ale firii nerenăscute din viața lui Tudor, socrul său, cu dibăcie, găsea scuze bine susținute, în așa fel că Ileana își recăpăta bucuria și încrederea plină de iubire pentru soțul ei și nu s-ar putea spune că se întorcea vreodată acasă cu mâna goală.

De la bătrânul Ion Petrescu n-a avut prea mult de primit. De când s-a făcut adventist, acesta și-a oferit averea, o dată cu sufletul, noii credințe. Călătoriile, darurile pentru biserică și pentru propovăduire au făcut ca rezervele bănești ale familiei să scadă.

Cu toate că binecuvântările erau mari, față de ale celorlalți săteni, nu adunau avere, pentru că tot așa de mare le era dărnicia și inima pentru nevoile altora.

După căsătorie, Tudor și Ileana și-au construit o casă din lemn și pământ, au ornat-o cu tâmplărie frumoasă și i-au făcut prispă mare. Frații de credință au folosit tot timpul lor liber la construcția

casei lui Tudor și n-au încetat până ce tinerii căsătoriți nu s-au așezat în casa lor. Încetul cu încetul au venit și celelalte acareturi: carul cu boi, oile și calul. Era interesant să urmărești cum tânăra familie se dăruia fiecărui lucru, fiecărei clipe, împărțindu-se cu religiozitate oricui. Lucrul îl făceau cu închinare și în orice Îl slujeau pe Dumnezeu lor. Când era întrebat de ce ține ca fiecare lucru să-i iasă perfect, Tudor spunea că-l face pentru Dumnezeu și vrea să n-aibă cusur. Astfel, tot ce aveau socoteau că sunt ale lui Dumnezeu și ale bisericii.

Fusul se învârtea din ce în ce mai greu, încărcat cu firul mătăsos de țurcană. Ileana se uita când la fuiorul din furcă, pe terminate, când la fusul care se împiedica din ce în ce mai des. Trebuia să-l schimbe, dar ar fi dorit să termine lâna. Din când în când, se oprea din răsucit ascultând urletul lupilor ce părea că se apropie.

Tudor adormise cu greu după multe zvârcoliri și gemete. Acum respirația îi era liniștită și ritmică, semn că în trupul lui refacerea își pornise cursul. În copaia de lângă marginea patului, pruncul dormea liniștit și nemișcat. Când fusul a răsucit și ultimul smoc de lână, Ileana, cu un oftat ușor, s-a îndreptat de mijloc, scoțând furca de sub bată și și-a privit cu un zâmbet iubiții, spunând ca pentru sine: „Ne-ai strămtorat în noaptea asta, Doamne!” În timp ce se gândea la ce urma să facă, între a se culca sau a mai toarge un fuior, a simțit că cineva deschide poarta și se strecoară spre ușa din spatele casei; se auzeau clar pașii pe zăpada înghețată. Era mirată că nu aude câinele. Curând, s-au auzit bătăi ușoare în ușă, după un fel cunoscut, fapt ce dovedea că-i cineva de-al familiei. S-a apropiat de ușă, ținând lampa în mână.

– Cine-i? întrebă șoptit Ileana.

– Sunt eu, Ilie de la Dorobanțu.

Ileana înțelese tăcerea câinelui și deschise repede. În prag sta Ilie, vărul lor, îmbrăcat în cojoc și împodobit cu chiciură.

– Hai! îl îndemnă Ileana.

Ilie a pășit pragul, încercând să-și scuture căciula în afară.

– Ileană, iartă-mă că te-am trezit la ora asta, dar... mi se pare că nu dormeai. Suntem îngrijorați de soarta hagiului. Eu n-am

putut veni aseară cu dânsul, pentru că eram de gardă în sat. Ne-am înțeles să fie înapoi până la miezul nopții, dar n-a sosit. Am pornit pe drum înaintea lui, însă nu l-am întâlnit. În timp ce făceam de gardă la primărie, am auzit de la niște băieți care veneau din Lacul Sărat că ar fi fost niște arestări. Nu cumva...? Știi ceva? Tudor este acasă?

– Este, dar... a adormit. Hai! Hai în odaie că s-o fi trezit și... e bine să stai de vorbă cu el.

Ilie era puțin surprins de atitudinea Ilenei și chiar se întreba de ce nu iese Tudor, dacă-i acasă.

– Eu mă grăbesc, Ileană, pentru că am plecat din gardă; îmi țin locul tata și nu e prea bine îmbrăcat; apoi și... lupii ar fi o problemă.

– Hai puțin în casă!

Ilie și-a scuturat cizmele, le-a șters cu o mătură de zăpada înghețată pe tocuri și a urmat-o pe Ileana. În cameră era cald și bine. Tudor se trezise și aștepta să vadă cine intră.

Ilie rămase uimit privind la omul din pat. Era aproape de nerecunoscut, fața îi era umflată și vânătă, un ochi abia se mai deschidea, iar din buze se mai prelingeau firișoare de sânge.

– Ce s-a întâmplat? Doamne! zise Ilie în timp ce se apropia mai mult de pat. Ce-i pe fața ta, Tudore?

– Semnele biruinței, frate.

– Unde-i fratele Ștefan Hagiul?

– Ultima dată l-am văzut în pivnița primăriei, apoi nu mai știu nimic, m-am trezit acasă; Domnul știe unde-o fi acum.

– Trebuie să-l găesc; unde l-aș putea găsi?

– Cred că Țugui, jandarmul, știe.

– Frații știu ce s-a întâmplat cu voi?

– Da, au trimis vorbă că au o noapte de rugăciune la fratele Dumitru Jilavu.

– Ar putea cunoaște ei ceva?

– Nu cred, ne-ar fi dat de știre; ei nu știu nici că eu sunt acasă.

– Eu trebuie să plec și să-l găesc pe Hagiul, pentru că este așteptat la Dorobanțu de niște soldați veniți de la Turnu. Trebuie să-l duc la ei.

- E periculos să pleci acum, când se întetește urlatul lupilor.
- Să-i dau felinarul? întrebă Ileana.
- La ce mi-ar folosi pe lumina de-afară? răspunse Ilie în timp ce-și pregătea cojocul și-și îndrepta căciula.
- Să ne rugăm înainte de a pleca! zise Tudor, chinuindu-se să se ridice în capul oaselor.

S-a sprijinit pe pernă și s-a rugat: „Doamne Isuse, Îți mulțumim că la ora asta târzie din noapte Tu veghezi asupra noastră. Suntem mulțumiți să știm că ne vei veghea mai departe, că ai în mână soarta fratelui Ștefan și că-l vei întoarce cu bine pe Ilie, împlinindu-și planul pentru oamenii care-l așteaptă. Nu ne îndoim că tot ce se întâmplă are aprobarea Ta și este în folosul nostru. În speranța că ne vom revedea Te laudă și Te binecuvântează sufletul nostru. Amin.”

După rugăciune, și-au urat pace și s-au despărțit îngrijorați unii pentru alții, dar încrezători în călăuzirea Atotvegătorului.

Întoarsă în casă, Ileana a cercetat încă o dată rănille bărbatului, i-a făcut un ceai de mușețel și l-a culcat în pled curat. Afară cocoșii anunțau straja a doua. Deoarece somnul pierise, alungat de grija pentru hagiul și pentru Ilie, s-a hotărât să mai toarcă un fuior. Gândurile alunecau de la un subiect la altul, nesimțind curgerea firului printre degete.

Într-un moment de neatenție, fusul, în învârtire, i-a scăpat din mână lovind-o peste piciorul stâng. Întinzându-se să-l prindă, privirea i-a rămas ațintită asupra degetului mare. Acesta nu simțea nici o durere. Devenise insensibil într-o noapte pe care Ileana și-o amintea cu reverență și satisfacție, simțind în suflet gustul marii biruințe.

Orice luptător al credinței are câte-o redută mai greu de cucerit. Pentru Ileana reduta aceasta a fost botezul. Când a auzit prima dată de botez, a rămas surprinsă, deoarece știa că doar copiii mici și turcii trebuie să se boteze. Nu a zis nimic, dar a fost atentă ori de câte ori se rostea cuvântul „botez”. Și, trecând o bucată bună de timp de când urma la adunare, într-o sâmbătă a fost întrebată de una dintre prietene:

– Urmezi de mult timp la adunare, n-ai de gând să te botezi?

– Nu m-am gândit serios la problema aceasta, dar eu sunt botezată de când eram mică.

– Acela a fost botezul nașterii, dar acum trebuie să ai botezul pocăinței. În acest legământ tu te angajezi să păzești poruncile lui Dumnezeu, iar Isus Se angajează să-ți dea putere pentru ascultare și să-ți ierte trecutul vinovat.

– Da, da... înțeleg și am să mă gândesc.

Era singura cerință care nu o atrăgea, ba chiar o deranja.

Într-una din săptămânile următoare, a venit în vizită pe la ei țârcovnicul satului. Și, din vorbă în vorbă cu tatăl, a întrebat așa, într-o doară:

– Ileana ta, Moise, s-a botezat la ivantiști?

– Nu.

– Dar... am înțeles că urmează la ei, n-au botezat-o până acum? Am auzit că fetele tinere care se botează la ei primesc zestre. Așa îi atrag ei pe tineri.

– Au râs de tine cei care ți-au spus.

– Oare? Preotul mi-a spus. Nu-l bănuie de rău!

În acest timp a intrat în cameră Ileana. Aducea un coșuleț plin cu gogoși calde pentru gazde și musafiri. După mulțumiri și laude, țârcovnicul a întrebat-o:

– Ileană, am auzit că te vei boteza la ivantiști!

Ileana a lăsat câteva momente capul, privind la cuvertura patului, îndreptându-i cutele, apoi l-a privit țință și i-a răspuns:

– M-aș bucura dacă m-ai convinge să n-o fac. Vreau din toată inima să fiu adventistă, dar nu sunt foarte convinsă că trebuie să mă botez încă o dată. Din câte am auzit eu la adunare, Biblia îmi cere acest lucru. Mi s-a spus că Biblia nu recomandă și nu recunoaște botezul copiilor mici.

– Da' de unde! Aici se înșală ivantiștii, cât sunt ei de predicatori. E punctul lor slab, n-au texte. Lasă că mâine am să caut aceste texte și ți le trimit sau... ar trebui să vii la preot, să-ți explice el.

– Nu, ar fi bine să-mi trimiți textele, că poate... coana preoteasă nu-i acasă.

– Bine, am să ți le trimit.

A doua zi, a primit o listă cu șase texte. Ileana era nerăbdătoare să le studieze. Simțămintele îi erau împărțite. Pe de-o parte, avea o oarecare teamă de botez, iar pe de altă parte, dorea o nouă biruință adventistă; nu-și imagina ca preotul să aibă dreptate nici cel puțin o dată. Sub texte erau scrise, îngrijit și caligrafic, două rânduri: „Dumnezeu să te lumineze prin aceste texte”. Le-a recitit cu atenție, analizând scrisul și s-a rugat în gând: „Așa să faci, Doamne”.

Primul text de pe listă era cel din Matei 18,5-6, care zice: *Și oricine va primi un copilăș ca acesta în Numele Meu, Mă primește pe Mine. Dar pentru oricine va face să păcătuiască pe unul dintre acești micuți, care cred în Mine, ar fi mai de folos să i se atârne de gât o piatră mare de moară, și să fie înecat în adâncul mării.* A recitit textul, a privit fiecare rând, în speranța că va descoperi cuvântul „botez”, dar era de negăsit. Citind contextul a înțeles că nu apare sub nici o formă problema botezului copiilor. Trecând la celelalte texte a observat că nu sunt amintiți copiii.

Al doilea text, cel din Faptele Apostolilor 11,13-14, chiar a încurcat-o... *El ne-a istorisit cum a văzut în casa lui pe înger stând înaintea lui și zicându-i: „Trimete la Iope, și chemă pe Simon, zis și Petru, care-ți va spune cuvinte prin care vei fi mântuit tu și toată casa ta”.* Era clar că aici se vorbește despre experiența unor oameni mari, care, așa cum arată versetul 15, au fost umpluți cu Duhul Sfânt, ca urmare a predării lor lui Dumnezeu. Ileana a zâmbit și și-a zis: „Chiar dacă au fost acolo copii născuți de câteva luni, nu pot crede că ei au ascultat predica, au crezut-o și au primit Duhul Sfânt ca să fie botezați. La fel și în al treilea text, cel din Fapte 16,14-15, se spune că mai întâi *Domnul i-a deschis inima ca să ia aminte la cele ce spunea Pavel.* E greu de crezut că asta s-a putut face cu niște prunci care nu știu să deosebească degetul de sânul mamei.

A urmat textul din Fapte 16,33-34, al patrulea de pe listă. Citindu-l cu atenție a zâmbit și a zis: „E greu să cred că pruncii s-au

bucurat de vestea bună adusă de Pavel și au fost în stare să creadă ca să fie botezați. Același simțământ l-a avut și când a citit cel de-al cincilea text din Fapte 18,8: *Dar Crisp, fruntașul sinagogii, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui. Și mulți dintre Corinteni, care îl auziseră pe Pavel, au crezut și ei și au fost botezați.*

Asupra celui de-al șaselea text a zăbovit mai mult. El se află în 1 Corinteni 1,16: *Da, am mai botezat și casa lui Ștefana; încolo nu știu să mai fi botezat pe altcineva.*

A căutat contextul pasajului doar-doar, descoperă un cuvânt sau o frază din care să reiasă că și copiii au fost botezați. Negăsind nimic în susul și în josul paginii, nedumerită, s-a concentrat asupra trimiterii de sub text. Aceasta a condus-o la textul din 1 Corinteni 16,15: *Încă un îndemn, fraților. Cunoașteți casa lui Ștefana; știți că ea este cel dintâi rod al Ahaiei, și că s-a pus cu totul în slujba sfinților.*

Recitind pentru a doua oară textul i-a venit în minte o întrebare: Dacă în casa Ștefanei au fost prunci, cum s-au pus ei în slujba apostolilor? Dacă s-au pus în slujba sfinților atunci trebuie să fi fost majori. Slujirea nu e o misiune pentru copii. Cu siguranță că țârcovnicul a vrut să rădă de mine când mi-a trimis aceste texte. Dar dacă aceasta e tot ce pot oferi, atunci va trebui să iau în serios problema botezului.

Văzând-o preocupată cu studiul Bibliei, cu ocazia mesei de seară tatăl a întrebat-o:

– Ei, care e adevărul, Ileană? Are dreptate cântărețul sau au dreptate adventiștii?

– Dacă și pastorul îmi va argumenta cu asemenea texte, atunci nici unul nu are dreptate. Voi cere dovezi clare sâmbătă și după aceea îți voi spune.

Aproape în fiecare Sabat la prânz se făcea invitația pentru cei nebotezați, de a participa la cursul de pregătire pentru cunoașterea doctrinelor. În sâmbăta următoare, Ileana s-a hotărât să rămână la curs. La terminarea lecției, l-a rugat pe prezbiter să-i ofere dovezi că e necesar botezul pentru cineva care a fost botezat când era copil mic. Prezbiterul a privit-o cu bunătate și i-a zis:

– Ești hotărâtă să faci așa cum te învață Scriptura?

– Da, a zis cu seriozitate Ileana.

– Bine! Scriitorii Evangheliilor au redat ultimele întâlniri ale lui Isus cu ucenicii și, printre altele, și ultima poruncă a Lui, înainte de înălțare, care zice: ... *Duceți-vă în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la orice făptură. Cine va crede și se va boteza, va fi mântuit; dar cine nu va crede, va fi osândit.* (Marcu 16,15-16)

După cum observi, botezul e necesar pentru mântuire, dar nu orice botez, ci acela pe care îl face omul după ce ascultă propovăduirea și crede cele auzite. Eu mă îndoiesc că pruncii pot asculta, crede și cere botezul, *dar cine nu va crede...*, după ce a auzit sau a citit Cuvântul și nu se va boteza, ... *va fi osândit.* Iar la 1 Petru 3,21, apostolul Petru spune: *Icoana aceasta închipuitoare vă mântuiește acum pe voi, și anume botezul, care nu este o curățire de întinăciunile trupești, ci mărturia unui cuget curat înaintea lui Dumnezeu, prin învierea lui Isus Hristos.* Ți se pare ceva forțat sau neadevărat în ce ți-am spus?

– O, nu, simt că acesta-i adevărul. Doresc să-mi dați și alte texte, să le studiez liniștită acasă.

Săptămâna care a urmat a fost hotărâtoare. Ileana a studiat și restudiat textele până când, în cele din urmă, s-a plecat pe genunchi și a zis: „Doamne Isuse, Îți mulțumesc că mi-ai dat convingerea botezului. Vreau să mă botez. Deși este iarnă, dă-mi posibilitatea să închei acest legământ. Îți mulțumesc că mi-ai luat îndoiala și frământarea din suflet și mi-ai pus bucuria mântuirii. Sunt fericită că mă pot sprijini pe Tine și mă pot abandona în mâna Ta...”

Într-adevăr, era fericită pentru această hotărâre. Nu înțelegea de ce era bucuroasă, dar era.

Când i-a spus prezbiterului despre hotărârea ei, acesta a felicitat-o și a îndemnat-o să mai cerceteze, pentru că mai are timp până la primăvară când se vor dezgheța apele lacului. Înțelegând cât are de așteptat, Ileana s-a întristat, gândindu-se să mai aștepte atâtea luni. A încercat să caute o rezolvare, dar răspunsul a fost: „La primăvară”.

După câteva săptămâni a fost examinată în comitet și în biserică. O dată cu Ileana au mai fost examinați încă doi tineri dintr-un sat vecin. Ocazia aceasta a fost o adevărată sărbătoare pentru comunitate. Seara, după Sabat, s-au întâlnit în casa unor frați și au avut o agapă frățească.

Săptămânile care au urmat, Ileana a înțeles ce înseamnă să aștepți ceva ce-ți dorești foarte mult.

A doua zi și-a pregătit hainele pentru botez. O nerăbdare amestecată cu teamă o frământa zilnic. Se temea să nu se îmbolnăvească pentru ziua aceea, îi era teamă de vreun accident și uneori îi era frică să nu moară înainte de a încheia legământul prin botez. Iar în vis a trăit de mai multe ori evenimentul botezului, urmat de fiecare dată de decepția că a fost doar un vis.

După circa cinci-șase săptămâni, o prietenă i-a șoptit într-o pauză de Sabat:

– Ai auzit că băieții care au fost examinați cu tine vor fi botezați săptămâna aceasta?

– Nu știu nimic. Dar de ce numai ei?

– Am auzit că le-a venit ordin să plece la oaste și nu vor să plece nebotezați. Vor face botezul în iaz. Într-o noapte, vor sparge gheața și vor fi botezați. Întreabă-l pe fratele Petrescu, pentru alte amănunte.

Nerăbdătoare, Ileana a mers și l-a întrebat. Acesta i-a spus că este adevărat ce-a auzit, dar că ar trebui să aștepte până la primăvară – era periculos pentru o fată să intre iarna-n gheață. Aceasta a mâhnit-o și următoarea noapte n-a dormit. Din timp în timp, se pleca pe genunchi și-și golea supărarea înaintea Domnului, arătându-I cât de mult dorește botezul.

A doua zi dimineață, a mers la prezbiter și i-a spus hotărât că vrea să se boteze o dată cu băieții, indiferent de condiții. Prezbiterul i-a explicat cât de complicat va fi, dar n-a înduplecat-o. În cele din urmă, i-a dat câteva instrucțiuni și i-a spus să vină marți seara într-un anumit loc. Deoarece preotul și jandarmii îi împiedicau să boteze, era important să nu se afle. Așa că totul a fost ținut strict secret.

Ileana era frământată, neștiind cum să le spună părinților. Era sigură că familia n-o va lăsa să se boteze. Nu că ar fi fost împotriva credinței ei, dar nu-și imaginau că pe o astfel de vreme ar putea să intre-n apa lacului. Pentru ei și pentru mulți alții era o curată nebunie. Așa că în sâmbăta dinaintea botezului, seara, în timp ce erau la masă, Ileana a zis, așa, într-o doară:

– S-ar putea să mă botez cât de curând.

Ceilalți au continuat discuția ca și când n-ar fi auzit-o. După un timp tatăl a zis:

– Ileană, trebuie să mai stăm de vorbă în problema aceasta!

– Bine, tată, a zis Ileana, mulțumită că părerea familiei s-a rezumat doar la atât.

A doua zi, duminică, a venit o rudă până-n prânz, anunțându-i că sora cea mare a mamei, care locuia la câteva sate pe Călmățui în jos, a decedat și că trebuie să meargă la înmormântare. Această veste a tulburat oarecum liniștea familiei. Ileana era frământată, deoarece evenimentul acesta o împiedica să meargă la botez. A prins un moment și s-a retras în cameră, rugându-se serios ca Domnul să găsească o soluție. În rugăciune, printre celelalte gânduri, I-a spus Domnului: „Doamne Isuse, dacă Tu vei conduce lucrurile în așa fel încât să pot fi botezată, să fie acesta semnul aprobării Tale. Eu aștept să văd ce vei face ca să mă ajuți în această problemă. Nu pot să-i refuz pe părinți, dacă îmi vor cere să merg cu ei, și nu cred că ne vom întoarce la timp, până marți seară. De aceea, te rog să intervi Tu!”

Nici nu terminase bine rugăciunea că s-a auzit strigată de mamă. În bucătărie se întrunise familia pentru sfat. Tata a propus să rămână acasă cineva pentru ca să aibă grijă de animale, crezând că nu vor putea să se întoarcă marți, așa că vor lipsi probabil trei zile de acasă. Fratele cel mare, Minică, cerea să rămână el și avea susținători. Dar, după un timp de gândire, tatăl a spus: „De Minică avem nevoie pe drum, iar acasă să rămână Ileana și Anica”.

Propunerea i-a surprins pe toți, dar Ileana și-a adus aminte de rugăciune. Văzând intervenția lui Isus, inima ei tresălta, abia stăpânindu-și bucuria. Drumul spre botez era acum liber.

Mărți dimineața i-a descoperit secretul și Anicăi, care s-a entuziasmat mai mult de aventura evenimentului decât de importanța lui spirituală.

După-amiază, au venit două surori și au stat de vorbă cu ea în vederea hotărârii finale și a pregătirii. Ileana era acum ferm convinsă că Isus este cu ea, deoarece i-a ascultat rugăciunea, influențându-i tatăl s-o lase acasă.

O dată cu lăsarea întinericului, s-au adunat la casa prezbiterului, unde au mai venit doi frați, pe care Ileana nu-i cunoștea. Erau prezbiteri botezători în alte biserici.

După ce s-au adunat toți, a început un serviciu divin, care a cuprins cuvântul celor doi frați străini și al bătrânului Ion Petrescu.

Toți au vorbit de importanța botezului și a păstrării neîntinate a legământului. Candidații erau așezați în prim-planul ascultătorilor. Li s-a vorbit despre condițiile deosebite ale botezului, atât datorită frigului, a apei reci, cât și a prigoanei din partea jandarmilor și a preotului.

Pentru Ileana, cuvântul predicat a venit direct de la Dumnezeu. Emoțiile erau așa de mari, încât ochii au stat permanent umezi.

În timpul serviciului divin, doi frați mai tineri au părăsit casa, întorcându-se după mai bine de o oră și făcând semn că totul e bine. La puțin timp după venirea lor, s-au făcut rugăciunile de încheiere. Apoi, în liniște, au părăsit casa și s-au îndreptat spre malul lacului, într-un punct mai îndepărtat de sat. Erau mai mulți – bărbați și femei. Unii purtau cojoace mari din piele de oaie, iar alții câteva cergi.

Noaptea era senină și rece. Apele lacului erau acoperite de o pojghiță de gheață, care reflecta razele lunii... Drumul spre dealul de la apus era pustiu. Singura mișcare vizibilă, pe „marea albă” care înconjură satul, era a lor. Din când în când, țiپetele nopții îi făceau să tresară și să se uite înapoi spre sat. Se temeau de apariția jandarmilor, care adulmecau totdeauna prada ca și lupii.

Ajunși la locul ales mai dinainte, au constatat cu bucurie că gerul nu refăcuse podul de gheață și se putea intra în apă. Doi

dintre cei veniți au adus câte o legătură bună de paie, au pus-o pe zăpadă, apoi au așternut peste ele o cergă. Cu celelalte cojoace și învelitori au alcătuit un fel de cort. Când corturile au fost gata, grupul s-a unit, s-a rugat, și cei care aveau să se boteze au intrat în corturile improvizate pentru a îmbrăca hainele cu care aveau să intre în apă.

Când au fost gata, s-au apropiat de apă și cel care avea să intre primul, un botezător, s-a rugat iarăși, apoi a pășit printre sloiurile de gheață urmat de unul dintre tinerii candidați.

Ileana era plină de emoție. Cadrul era plin de mister. Stelele înmărmuriseră cu ochii spre ei. Avea simțământul că totul e un vis. A fost surprinsă când sora de lângă ea a șoptit: „Urmezi tu, ai încredere în Domnul”.

Aproape ireal a pășit în apă, urmându-l pe al doilea botezător. Apa nu i s-a părut deloc mai rece decât de obicei. Era bine îmbrăcată, cu lucruri de lână, și cu capul acoperit. Un simțământ de căldură interioară i-a cuprins trupul și totul era parcă aievea. Ecoul unor cuvinte magice pe care dorise de mult să le audă, răsuna în palatul sufletului ei: „Ești curată, ești o sfântă, raportul vieții tale este curat și alb, păstrează-l așa!”

A fost condusă pe mal de botezător, apoi, acoperită de lâna mare a unui cojoc până la cort. Aici, deja aerul era mai cald. Câteva surori au ajutat-o să-și dezbrace hainele ude și să îmbrace altele uscate. Nu-și simțea trupul înghețat. Totul era ca-n visul ei. Curând totul a fost gata de plecare.

Când erau gata să pornească, urcând malul spre drum, cel care se afla în frunte le-a făcut semn să se oprească. Pe drumul dinspre sat se auzeau voci și mai multe siluete dansau pe fața nopții. Au ascultat un timp și au înțeles că sunt jandarmii.

Au coborât sub mal, acolo unde nu puteau fi văzuți și s-au sfătuit. Prezbiterul le-a dat următoarea instrucțiune: „Femeile, conduse de fratele Marcu, să pornească pe malul apei circa cincizeci de metri și să se ascundă în scorbura de unde scoteau sătenii pământ pentru cuptoare. Așteptați acolo până ne îndepărtăm noi cu jandarmii spre sat, apoi, pășiți cu atenție până intrați pe prima

uliță. Nu e bine să petreceți noaptea în arest. Iar bărbații, împreună cu mine, să ieșim înaintea gărzilor îndepărtându-le de surori.”

Unul dintre ei a rostit o rugăciune pentru ocrotire. Apoi, bărbații au urcat malul și au ieșit în întâmpinarea gărzilor. După un interogatoriu amănunțit și câteva lovituri pentru fiecare, au fost aruncați în arest, vinovați că au încălcat interdicția de a boteza și a se boteza în altă credință decât cea strămoșească.

Femeile au pornit de-a lungul apei spre scorbura din mal. În timp ce alergau pe sub mal, pe Ileana a cuprins-o frica. Parcă trezită din vis, au năpădit-o temerile. Se temea acum, că nu le-a spus părinților, că vor veni acasă și n-o vor găsi, că va fi aruncată în arest în priveliștea sătenilor și spre supărarea neamurilor. Brusc, îi pierise din suflet toată bucuria și tremura acum mai mult de frică decât de frig. În această stare sufletească, în timp ce mergea pe lângă celelalte surori, s-a apropiat prea mult de gheață, scăpând cu piciorul stâng într-o copcă de apă și udându-se până la genunchi. Un țipăt scurt a semnalat celorlalte că ceva nu e-n regulă și au sărit s-o ajute. Bucuria le-a luminat fața când au constatat că piciorul nu avea nimic altceva decât că era ud.

În locul și situația aceea, nu aveau nici o soluție pentru mai bine. Așa că au pornit spre refugiu. Ileana le-a făcut semn că totul e-n regulă și nu e cazul să-și facă griji.

Ajunse în refugiu, l-au trimis pe Marcu să vadă cum este drumul. După o vreme, acesta s-a întors, spunându-le că e timpul de pornire.

În întunericul grotei, Ileana se lupta cu avalanșa din sufletul ei. Nici n-a observat că piciorul ud înghețase, încât nu-l mai simțea. În locul lui, nu percepea decât o usturime continuă.

Pornind spre casă, se mișca din ce în ce mai greu. Piciorul nu se dezgheța, și aceasta o îngrijora puțin. Intrând în curte, a constatat că părinții nu sosiseră. Aceasta a făcut ca toată povara sufletească să-i dispară și, în timp ce îi povestea Anicăi cum a fost, în suflet i se așezau pacea și bucuria, umbrite doar de reproșul lăuntric că i-a fost teamă.

Piciorul l-a adus în simțiri frecându-l cu zăpadă până ce a apărut o roșeață pe piele, apoi totul a fost în regulă, cu excepția degetului mare, care a rămas insensibil, ca un semn al luptei cu teama. Și, chiar dacă au trecut anii încărcăți cu alte poveri și evenimente, ori de câte ori se concentra asupra degetului-semn, își amintea de noaptea botezului și a luptei cu „lupul fricii”.

.....

În timp ce se derulau aceste amintiri, fuiorul se terminase și fusul se umpluse. Ileana s-a sculat strângând lucrul, apoi, gândindu-se că ar trebui să schimbe scutecele copilului, s-a lăsat pe spate într-o dulce și molatică oboseală, dezmoțindu-și încheieturile. Era așa de bine jos, încât a încercat să prelungească clipa plăcerii. În timp ce ar fi dorit să se ridice, ca o rafală înfricoșătoare a ajuns până la ea, urletul îndepărtat al lupilor.

Gânduri speriate îi alergau prin minte, cuprinzând pe Ilie, pe Hagi și grajdurile cu vite. Acestea, încetul cu încetul, s-au transformat în scene fantastice, construind lumea viselor. Adormise cu lumina lămpii mare, îmbrăcată ca de zi, iar copilul așezat în copaie, jos la marginea patului.

Trecuse o bună parte din noapte și întunericul începea să se decoloreze spre răsărit, când urgia l-a trezit brusc pe Tudor din somnul lui superficial. A ascultat cu atenție semnalele de afară și a înțeles ce se întâmplă. Nu-și dădea seama cât a trecut din noapte, cât a dormit și de ce este lumina aprinsă în cameră, dar îi era clar că lupii hăitași atacă grajdurile și saivanele, răpind ce a mai rămas sătenilor de pe urma secetei și a iernii grele.

În hărmălaia ce se întetea, distingeau clar chemarea câinelui lor. Urletul îi era înfricoșător de străin, dar rugător. Tudor simțea că era chemat afară în apărarea vitelor.

După un timp de frământare și chibzuială, a încercat să se ridice, însă durerea din mușchi și tendoane l-a împins la loc în pat. După câteva respirații adânci, s-a hotărât să înfrunte suferința și să asculte chemarea rece și stranie de afară. S-a uitat la Ileana, care dormea liniștită în ciuda vacarmului ce umplea atmosfera,

apoi, hotărât s-a întors cu fața în jos, s-a sprijinit în mâini și genunchi, încercând să coboare din pat. Somnoros și preocupat cu durerea ce-i răsună în piept, nu s-a uitat unde avea să pună piciorul și l-a pus exact unde nu trebuia.

Deseori, când Ileana lucra până noaptea târziu, obișnuia să pună copaia copilului jos la marginea patului, ca s-o legene cu piciorul în timp ce cu mâinile modela firul de lână sau împletea mănuși și ciorapi. Însă totdeauna avea grijă să nu uite copilul jos unde era în pericol de a fi asfixiat cu duna ce mai cădea din pat în nopțile calde sau să calce pe el, din greșeală, când coborau din patul înalt. Numai că... în noaptea aceea somnul a furat-o pe Ileana înainte de a ridica copilul, și exact în locul unde a coborât Tudor era copaia cu pruncul.

Auzind țipătul strident, Tudor a sărit într-o parte, dar era prea târziu. Un trosnet sec și ușor se auzise în copaie. Copilul țipa speriat, trezindu-și mama care, buimacă, întreba ce s-a întâmplat. Tudor a luat pruncul în brațe încercând să-l liniștească. Ileana a cerut copilul, căutând locul dureros. După o cercetare atentă a observat că piciorul stâng atârna suspect, parcă frânt de la gleznă. L-au descălțat, l-au mișcat urmărind țipătul copilului și-au înțeles că acolo era problema. Piciorușul era frânt deasupra gleznei.

Peste sufletul și privirea lui Tudor s-a coborât un val de întuneric și durere. Simțea că i se sfâșie inima la gândul că și-ar fi putut ucide copilul. Și-a pus mâinile peste față și simțind că nervii nu-l mai țin a izbucnit într-un strigăt de rugă: „Doamne, nu lăsa să ne pierdem răbdarea și încrederea”. Durerea trupului dispăruse, dar sufletul o simțea din plin. „Doamne, poți să-mi iei viața, dar ocrotește-mi fiul...” și continua să suspine cu fața lipită de perete, repetând din când în când: „Ce-am făcut! Ce-am făcut!”

Afară „furtuna era mare”, prinzând tot ceea ce putea țipa sau striga. Urletul isteric al câinilor arăta că lupii erau în curtea lor și a vecinilor. După ceea ce se auzea era greu să crezi că mai pot scăpa victimele din grajduri. Cu siguranță, dimineața aveau să găsească doar urme de sânge și trupuri sfâșiate.

Ileana, lăcrimând, își legăna copilul care se liniștea gemând ușor în timp ce suga la pieptul cald. Din când în când, își mângâia cu privirea soțul îndurerat și desfigurat de bătaie, rugându-se în taină pentru ei.

Când copilul a adormit, Ileana l-a pus în copaie și l-a ridicat în pat, acolo unde era locul lui de obicei. În timp ce-l învelea legănându-l ușor, își făcea reproșuri că a adormit și l-a lăsat în pericol. „Cum ar fi suportat, dacă ar fi fost zdrobit? Și ce va fi mai departe cu piciorușul lui?” erau întrebări care-i bântuiau sufletul. „Dacă n-aș fi adormit așa, prostește și așa fi ridicat copilul, nu s-ar fi întâmplat necazul. Eu sunt vinovată”, gândea ea căutând scuză totală pentru soțul ei.

După ce și-a învelit și liniștit copilul, s-a apropiat de Tudor și, mângâindu-l pe cap, i-a șoptit:

– Tudore, iartă-mă, eu sunt de vină, am adormit lăsând copilul unde nu trebuia. Nu știu cum s-a întâmplat, dar nu-i vina ta.

Tudor și-a întors fața spre ea și a privit-o lung. În timp ce-i urmărea albastrul ochilor și se gândea la cuvintele ei, simțea cum se eliberează-n el strânsoarea inimii și a nervilor, descătușându-se printr-un oftat ușor.

– Și eu am o vină, trebuia să mă uit unde pun piciorul; tu ai adormit lucrând, vegherea și oboseala te-au răpus, dar... eu trebuia să fiu atent.

Și Tudor a prins-o de umeri strângând-o la piept.

– Hai să Îi cerem lui Isus iertare pentru că n-am vegheat cum trebuia asupra „darului” Său. Să-I mulțumim că n-a fost mai rău.

S-au plecat pe genunchi și s-au rugat mult și stăruitor. Se simțeau loviți și încolțiți din toate părțile. După ce și-au spus tot dorul, au așteptat să primească simțământul că au fost ascultați și primiți. În timp ce se ridicau, Tudor a cerut Biblia să citească textul care i-a fost șoptit în suflet, Psalmul 34,4-9: *Eu am căutat pe Domnul, și mi-a răspuns: m-a izbăvit din toate temerile mele. Când îți întorci privirile spre El, te luminezi de bucurie, și nu ți se umple fața de rușine. Când strigă un nenorocit, Domnul aude, și-l scapă din toate necazurile lui. Îngerul Domnului tăbărăște în jurul celor ce se tem*

de El, și-i scapă din primejdie. Gustați și vedeți ce bun este Domnul! Ferice de omul care se încrede în El! Temeți-vă de Domnul, voi, sfinții Lui, căci de nimic nu duc lipsă cei ce se tem de El!

După ce au citit textele, s-au îmbrățișat rămânând câteva momente unul pe umărul celuilalt, împărțășind bucuria că Domnul le-a răspuns așa de direct și repede. Aproape că nu mai simțeau teama, deși era înspăimântător să ascuți ce era afară.

– Cred că-mi vine rău! zise Tudor; se învârtește casa cu mine, ajută-mă să ajung la pat!

Ileana l-a prins de brațe, ajutându-l să se culce în pat, pe locul lui. A luat un prosop curat, l-a muiat în oțet și i l-a pus la nas, apoi i-a udat fața rugându-l să tragă aer în piept. După câteva minute, respirația lui Tudor s-a liniștit, dar trupul îi era zguduit de frisoane. După ce a fost învelit bine, a început să se liniștească, apoi a căzut într-o adormire din care tresărea, întrebând cu ochii închiși: „Ce este afară? Alungați lupii!”

Afară urgia se mai potolise. Strigătele și larma se auzeau din ce în ce mai departe. Ileana, frământându-se în neputință și îngrijorată de soarta animalelor, s-a dus la geamul care dădea spre curtea din spatele casei. Acesta era ornat cu florile de argint ale gerului. Cu mâna caldă a limpezit un ochi prin care vedea curtea și grajdurile. Luna mai arunca o lumină palidă peste zăpada ce acoperea țarina. Privind cu încordare i s-a părut că vede niște fantome mișcându-se pe lângă grajduri. A auzit voci străine, dar nu-și dădea seama ce ar putea fi.

Un gând dureros îi străbătea sufletul: „După lupi au venit și hoții” și-a zis Ileana. „Doamne, unde ești în noaptea asta? De ce ne strâmtorezi așa de rău?” S-a oprit brusc, amintindu-și de textele citite, și, vinovată, a continuat: „Iartă-mă, Isuse, sunt așa de slabă...” Ar fi ieșit din casă, dar îi era teamă, așa că a rămas să vadă ce se întâmplă.

După ce umbrele s-au mișcat un timp pe lângă acareturi, s-au strâns la un loc, apoi în șir au pornit spre poartă. În mâini n-aveau altceva decât bâte mari pe care se sprijineau în alunecare. Ileana,

speriată, îi privea prin geamul neclar cum trec liniștiți și tăcuți spre uliță.

Trecând și ultima umbră, s-a strecurat încet spre geamul din față al casei prin care se vedea drumul. Dar trecând ceva timp până a dezghețat o porțiune de geam, n-a mai văzut nimic. „Ce să fi fost?” se întreba Ileana. Când a auzit lătratul câinelui, s-a mirat de tăcerea lui de până atunci. Dorea foarte mult să vadă ce era la grajduri, dar îi era frică. Tudor adormise și nu știa cât ar fi putut s-o ajute, dacă-l trezea.

Negăsindu-și locul, s-a îmbrăcat, și-a aprins felinarul, și chemând câinele lângă ea, a pornit spre grajduri. Peste sat se așternuse liniștea, doar câte-un cocoș spinteca tăcerea cu bucuria lui păsărească.

Ajunsa la acareturi, a constatat că ușile erau încuiate, iar din interior se auzea mișcarea animalelor. Și în saivanul cu oi era liniște, doar caprele se mișcau, venind să-i miroasă mâna în care ținea felinarul. Un timp, a privit întunericul, vorbind cu Dumnezeu: „Isuse, ce bun ești! Cât de mult ne iubești, Doamne! Într-adevăr, ai fost cu noi în strămtorare...” Întorcându-se spre casă, s-a oprit să privească agitația dureroasă a vecinilor, care adunau tăcuți trupurile moarte ale animalelor sfâșiate. Simțind împunsătura gerului, s-a grăbit spre casă. În odaie s-a strecurat sub dună, neștiind cum să-și stăpânească bucuria fără să-l trezească pe Tudor. Încetul cu încetul, somnul zorilor, dulce și profund s-a făcut atotstăpânitor peste genele ei. Abisul molatic și cald în care-i aluneca ființa era străbătut de ecoul dorinței de a ști ce va fi cu băiatul.

* * *

Capitolul IX

Părăsind casa Petreștilor, Ilie s-a îndreptat spre primărie. Era după miezul nopții și satul dormea sub învelișul rece al spaimei. Ajuns în dreptul bisericii s-a oprit aparent fără motiv, a privit în susul și în josul șoselei și apoi spre intrarea postului de jandarmi. Înainte de a urca scările, omul de gardă a apărut din spatele clădirii.

– Care ești, mă?

– Om bun, domn' șef!

– Ia dă-te mai încoa', să văd cât de bun ești!

L-a privit bine, apoi s-a dus în fața polițistului de serviciu. Acesta îl cerceta tăcut.

– Sunt din Dorobanțu, domn' șef, și caut un om, zise Ilie neîncreștat.

– Ce om?

– Un hagi, un om credincios, explică Ilie.

– Sper să nu fie arestatul, zise jandarmul începând să urce scările cu brațul plin de lemne.

– De ce să fie arestat? întrebă după o pauză Ilie, urcând după jandarm.

– Uite-așa, că umblă cu subversii; știe dom' șef de ce.

– L-a prins ridicând satul împotriva preotului, zise omul de gardă.

– Cine a spus, șefule? se prefăcu mirat Ilie.

– Preotul, cin' să spună? Că, dacă nu spunea el, ne legam noi de om? Ce avem noi cu Biblia lor? Dar... tu ce treabă ai cu el? întrebă jandarmul.

– Sunt frate cu el.

– Da...? Și de ce mă, omule, îl lași să umble hai-hui prin lume? O să-l pupați rece într-o zi. De-ai ști ce-a pățit în seara asta! Noroc că l-a scăpat dom' șef; l-a luat la el acasă să-l oblojească. Om bun dom' șef, om bun!

– Și acum unde l-aș putea găsi?

– E la șeful acasă, cred că stau de vorbă, că-i lumină mare la ei; are multe de mărturisit, că altfel... nu pierdea dom' șef somnul.

– Da... are multe de mărturisit, zise ca pentru sine Ilie. Nu știu ce să fac; să-l aștept până iese de la „mărturisire”?

– Ști' io, zise jandarmul în timp ce se chinuia să ațâțe focul în soba rece. Mai așteaptă! Am să raportez șefului că au venit rudele moșului.

– Mă grăbesc! Se apropie urgia lupilor și e cam pericol să trec câmpul dintre sate.

– Mintenaș, să ațâț lumina și raportez, zise sufocat de fum jandarmul.

După plecarea polițistului, Ilie s-a plecat pe genunchi și s-a rugat fierbinte ca Dumnezeu să-l elibereze pe Hagi. Când a simțit pași pe coridor, s-a ridicat și a așteptat intrarea jandarmului.

– Am făcut ce a depins de mine, omule, zise polițistul. Așteaptă să vedem ce face șeful!

– Mulțumesc, sunteți un om bun.

– Ști' io... alții au altă părere, zise îngânat polițistul, încercând să mărească lumina lămpii.

După un timp de așteptare s-au auzit afară pași, apoi un zgomot pe scările de la intrare. Când ușa s-a deschis, au văzut cum șeful polițiștilor îi întindea mâna hagiului, șoptindu-i ceva ce n-a înțeles nici Ilie, nici jandarmul de serviciu. Apoi, șeful a părăsit clădirea fără să dea vreun ordin special cu privire la arestat. După ce s-au îmbrățișat, Ilie și Hagiul s-au îndreptat spre polițist, întrebându-l:

– Putem pleca, domnule?

Jandarmul s-a uitat la ei surprins de întrebare și a răspuns:

– N-am primit ordin să vă las liber.

– Dar ați primit ordin să mă rețineți, întrebă Hagiul?

– Nu, nici asta, dar aseară ai fost arestat.

– Arestarea a fost ieri, domnule. Acum, fiind trecut de miezul nopții, suntem într-o altă zi. Și ce ordin ai primit pe ziua de azi cu privire la mine?

– Mă duc să le primesc acum; vă las singuri și contez că nu fugiți; voi sunteți credincioși și am auzit că nu înșelați.

– Fii fără grijă, fiule, îi zise Hagiul.

– Dar unde plecați? Ca să raportez șefului.

– La Dorobanțu, zise Ilie.

– Bine, așteptați!

După ce șeful de post a ieșit în ușă, sergentul a raportat intenția arestatului, așteptând ordine. Pentru că șeful întârzia cu răspunsul, sergentul zise:

– Nu putem să-i lăsăm să plece, ar fi o pradă sigură în colții lupilor. N-ar putea trece câmpul. Haita aproape a înconjurat satul; nu mai este siguranță nici în uliță, darmite pe câmp... Nu-i lăsați să plece la moarte, dom' șef!

Îngândurat, șeful cerceta întunericul și, după un timp, zise hotărât, parcă trezindu-se dintr-o vedenie:

– Lasă-i să plece!

– Dom' șef, îi trimiți la moarte?

– Dacă Isus e Dumnezeu lor, să-i scape! Dacă nu, dezertorii și-au primit pedeapsa, iar preotul o să triumfe.

– Să trăiți, am înțeles!

Înainte de a intra în post, sergentul s-a oprit și asculta înfrigorat urlatul lupilor, slobozit în ulițele satului. Pornind, îngâna în mers: „E moarte curată! Domne, cum să plece? Nici din sat nu apucă să iasă...”

– Ce ordine ai? îl întâmpinară cei doi.

– Ce ordin! Ce ordin să am?! se răsti înfuriat sergentul. Faceți ce vreți, plecați dacă vreți, stați dacă vreți, pe mine să nu mă întrebați! N-auziți cum urlă moartea afară? Faceți ce vreți!

Și intră în cameră, trântind ușa după el. Ilie și Hagiul rămaseră în hol, neștiind ce să facă.

– Frate Ștefane, suntem așteptați de soldați la mine acasă, hai să mergem!

Ajunși în stradă, au fost înconjurați de un ger aspru și de tenebrele nopții. S-au oprit pe șosea, neștiind încotro să apuce, privind în susul și în josul drumului.

– Fiule, să chibzuim cu înțelepciune, ca să nu apucăm pe drumul greșit. Am putea merge la Tudor s-au la cei care se roagă în casa fratelui Jilavu. Ce zici?

– Eu sunt frământat de gândul întoarcerii la Dorobanțu, cu toate că întrevăd mari primejdii. Când mă gândesc că tata e de gardă, îmbrăcat cam subțire, iar soldații ne așteptă la mine acasă, n-am liniște să apuc alt drum.

– Cred că este cazul să-I cerem ajutor lui Isus și să ne arate El drumul pe care trebuie să apucăm, zise Hagiul.

Îl prinse pe Ilie de mâneca cojocului și-l trase mai în marginea șoselei, alături de pârtie, ca să se roage. Cu capetele descoperite, adunați unul lângă altul, se rugară lui Isus pentru experiența prin care îi condusesese și îi cerură să le arate drumul printr-un semn. Când se aflau spre sfârșitul rugii, au început să audă clinchete de clopoței în partea de sus a șoselei. Abia deschiseră ochii de la rugăciune, că au văzut lunecând la vale o sanie cu patru cai și câțiva oameni în ea. S-au uitat curioși în urmă, așezându-și căciulile pe cap.

– Asta-i semnul, frate, pornim spre Dorobanțu!

Mergeau destul de greoi prin zăpada care trosnea cu zgomot sub greutatea pașilor. Acolo unde pojghița nu se spărgea, cărarea devenea lunecoasă și periculoasă pentru oamenii născuți mai de demult. Hagiul era mai anevoios în mișcare, simțind durere în locurile unde fusese bătut și zdrobit cu cizma. Pe cât de greu era mersul trupului, pe atât de nerăbdător îi era sufletul, dorind să fie cât mai repede în fața soldaților care-l așteptau. Gândurile îi erau întrerupte de simțământul primejdiei. Căinii satului se agitau a primejdie, iar în dealul de apus se auzeau urletele lupilor.

– Cum merge lucrarea în Dorobanțu, frate Ilie? a întrebat Hagiul.

– Nu știu ce să-ți răspund. Am vizitat fiecare familie din sat, aproape în toate am lăsat câte o carte. Am făcut invitații, dar... sunt dezamăgit de răspuns. Vin câțiva la orele de studiu, dar și aceștia

mai mult de rușinea mea. Nu cred că se simt atrași de adevăr. Nu resping niciodată cele auzite, ci dau din cap, spunând că așa o fi, dar că ei au apucat altă credință. Care altă credință decât cea a Bibliei, nu știu.

– Credința necredinței.

– Îmi vine să-i las și să merg în alt sat.

– Și crezi că vei căpăta mulțumirea datoriei împlinite?

– Nu știu.

– Cred că trebuie să cauți mijlocul care să-i atragă la aceste întâlniri. Nu trebuie să le prezinți o solie înfricoșătoare, ci arată-le imaginea plină de chemare și odihnă a lui Isus. Noi nu oferim oamenilor un mijloc de a scăpa de suferință, ci o chemare la sânul cald și părintesc, în care ne găsim rostul și viitorul. Cine nu-și descoperă în solia adventă foamea și setea sufletului și cine nu găsește persoana Mântuitorului în care să se lege toate împlinirile sufletești, nu poate fi niciodată adventist.

– Așa este, părinte, dar... se tem și de împotrivirea preotului și de batjocura altora. Nu au putere să răspundă pentru crezul lor. Cred că ar fi de-a binelea speriați, dacă ar vedea rănilor și vânătăile pe fața dumitale.

– Astea sunt semnele binecuvântării și ale înălțării spiritului. Cât timp vom fi persecutați, numărul nostru va crește și vom rămâne curați. Biserica în persecuție a fost curată și puternică. Sunt nedumerit când mă gândesc prin câte trec în fiecare săptămână! Cum de rezist este secretul lui Dumnezeu, nu al meu. Acum o săptămână, am fost în târgul Turnului și am cumpărat un jurnal. Am fost foarte surprins să citesc un articol scris de cineva care se iscălea „Doctorul YGREC”. Articolul se intitula „În mijlocul adventiștilor”.

– Ce jurnal era?

– *Dimineața*, dacă nu greșesc. Jurnalul povestește următoarele:

Sunt câteva zile de când o tânără femeie a intrat brusc în casa mea, rugându-mă să vin imediat să-l ajut pe un frate rănit. M-am suit în trăsură ce ne aștepta la poartă și, pe drum, în scurta convorbire

pe care am avut-o cu palida femeie care ofta mereu, plângea și-și frământa mâinile, am aflat că nu este vorba de un frate al ei, în sensul adevărat al cuvântului, ci de un frate de credință, adventist. Așa își zic ei între ei, frate și soră. Intrând în casa bolnavului, am fost surprins să găesc, într-o cameră care strălucea de curățenie, pe un pat de scânduri, acoperit cu un cearceaf alb, un tânăr, întins parcă era mort. Avea mâinile și capul bandajate cu feșe de pânză albă. Pin bandajele albe, se vedea sângele roșu închegat, provenit din răni. Când am desfăcut bandajul, am constatat că unghiile de la câteva degete i-au fost smulse.

Nu-și poate închipui nimeni ce înseamnă durerea când ți se smulge o unghie și, cu toate acestea, tânărul nostru părea mut; nici un oftat, nici o protestare, nici o plângere nu venea de la el! În jurul lui, pe mese, pe scaune pe dușumea și pe ferestre, nenumărate cărți și broșuri religioase; Biblii, evanghelii și cărți creștine. Tânărul tăcut și grav nu răspundea întrebărilor mele, în schimb „frații și surorile”, mi-au povestit cât se poate de simplu întâmplarea.

După ce i-am spălat rănila și l-am bandajat din nou, „frații” mi-au cerut să le dau un certificat medical. Am aflat însă că au renunțat la judecată.

Din povestirea lor, rezultă că, pe când vindea într-o mahala Biblii, tânărul a fost înconjurat de soldații din batalionul local, care l-au bătut îngrozitor și l-au rănit... Aveam în față realizarea încă o dată pe pământ a „patimilor Domnului”. Dacă asemenea fapte ar avea loc mai des, mișcarea adventistă ar lua proporții mult mai mari. Sângele martirilor a fost totdeauna mijlocul cel mai puternic pentru propagarea ideilor și credințelor lor. M-am convins că oamenii din acel cartier, mai ales femeile și copiii, vedeau scena descrisă mai sus ca o minune, asociind-o cu vorba blândă și atât de sugestivă a propagandiștilor populari...

- A scris doctorul acela aceste cuvinte, frate?
- Am jurnalul acasă, poți să-l citești când vrei!
- Poate că și în satul meu ar trebui o „minune” ca asta; nu știu ce să mai cred, dar dacă ar trebui nu m-aș da înapoi.

– Știi că lucrarea Domnului m-a făcut să cunosc multe sate. În activitatea mea, am constatat că acolo unde misionarii sunt primiți rău, Dumnezeu are oameni sinceri și se formează bisericile cele mai puternice. Dar, în multe sate care mă tratează cu bunăvoință, oamenii ascultă liniștiți apoi îmi spun: „Da, ne vestești o credință frumoasă și adevărată, dar noi suntem mulțumiți cu a noastră. Ne place să te ascultăm, așa că mai treci pe la noi.” Degeaba încerc să le spun că adventismul nu este o credință nouă, ci „cea lăsată o dată pentru totdeauna sfinților”, dar în zadar. Aceste sate îmi produc cea mai mare îngrijorare.

– Care ar fi cauza, părinte?

– Sunt mai multe. Satul, în general, are o practică păcătoasă, care aduce un beneficiu material la care omul nu poate să renunțe cum îi cere Evanghelia.

– Poți să-mi dai un exemplu?

– Cultivarea tutunului, creșterea porcilor și vinderea băuturilor alcoolice. De aceea ei se mulțumesc cu o religie care nu le cere sacrificii. În alte cazuri, preoții au o influență mistică asupra oamenilor. Le forțează prezența la biserică prin metode de constrângere, le asigură o stare de sfințenie mistică prin împlinirea unor datini de nuanță spiritistă și sunt prezenți printre oameni, cu aerul unor trimiși ai lui Dumnezeu. Acolo, a doua venire nu-și are locul, deoarece totul e rezolvat de preot. Morții sunt în sânul lui Avraam, vii în slujba preotului, așa că e greu să renunțe la ce li se pare că au și să primească ceva prin credință. Și ce le oferă Isus prin tine și prin mine?

– Adevărul, viața veșnică, pacea, răspunse Ilie.

– Da, dar acestea sunt îmbrăcate în renunțare, suferință, persecuție și slujirea altora. Când nu simți în toate acestea, persoana Mântuitorului, pentru care merită să jertfești oricât, de ce să schimb eu o biserică cu alta și un preot cu un predicator?

– Deci, în final, cunoașterea lui Isus este tot secretul?

– Da, cunoașterea lui Isus este cheia.

Sunetul unui foc de armă ce a răsunat strident peste liniștea morții le-a întrerupt conversația, oprindu-i din mers. În jurul lor

totul era alb, până sub streășina dealurilor. Satul era în urmă, la mai bine de un kilometru. Pocnetul armei venea din față, din direcția satului Dorobanțu. La mai puțin de un kilometru în față era o vâlcea, pe fundul căreia se strecura Călmățuiul. Acolo bănuiau că s-a tras focul de armă. Ceva lăuntric le cerea să ajungă cât mai repede în vâlcea. Ilie, având impresia că partea de drum pe care călca era mai netedă, l-a rugat pe Hagiul să schimbe locul cu el. În timp ce sărea peste dâmbul de zăpadă dintre poteci, a observat câteva umbre mișcătoare, care mergeau paralel cu ei, la circa o sută de metri. Instinctiv a privit pe partea cealaltă a drumului și a văzut același lucru.

- Suntem însoțiți.
- Știu, noi nu plecăm niciodată neînsoțiți, răspunse Hagiul.
- Da, dar de data asta ne însoțește moartea. Suntem atacați de lupi și dintr-o parte, și din cealaltă.
- Nu suntem încă atacați, ci doar însoțiți, iar dacă te uiți în spate, și acolo avem o escortă. De când am ieșit din umbra satului suntem însoțiți.
- De ce n-ai spus să ne întoarcem?
- Când i-am observat, erau deja postați între noi și sat, așa că n-am fi putut da buzna peste ei, nu mai era posibilă întoarcerea.
- Cum de n-am observat și eu?
- Erai ocupat cu problemele tale.
- De ce nu ne-au atacat până acum?
- Nu știu, parcă se tem să se apropie de noi.
- Le e teamă de lumina felinarului?
- Când sunt mulți, nu se tem de o lumină așa mică.
- Atunci?
- Secretul este acolo sus, în Orion, spuse el și se uitară spre constelația ce strălucea a speranță. Domnul poate închide și gurile lupilor, cum le-a închis pe ale leilor în groapa lui Daniel.
- Ce facem acum?
- Mergem înainte! Acolo, la Dorobanțu, suntem așteptați. Soldații au străbătut patruzeci de kilometri în această seară, ca să ne întâlnească, iar noi să dăm înapoi?

– Bine... dar lupii?!

– Lupii au misiunea lor, pot să urle, să sfâșie, să meargă înainte, pe alături și să-i mănânce pe cei ce cad sub vraja puterii lor; dar noi suntem apărați de îngerii Domnului, care tăbăresc în jurul celor ce se tem de El. Asupra noastră n-au nici o putere, dacă nu li se dă.

– Ai mai fost vreodată în situația asta?

– Prezența lupilor în viața mea e așa de obișnuită, încât fără ei aproape că n-aș simți că trăiesc. E bine să ne rugăm aici ca Domnul să împlinească textul amintit mai înainte cu privire la ocrotirea îngerilor.

S-au rugat amândoi cu ardoare. Apoi au plecat liniștiți mai departe. Lupii înaintau și ei în același ritm, liniștiți și încercând să se apropie, dar era vizibil că le era teamă. Cei doi schimbau felinarul când pe o parte, când pe alta, iuțind pasul. Când mai aveau puțin până în vârful dâmbului ce străjuia valea din fața lor, au răsunat mai multe focuri de armă. Acestea au agitat lupii făcându-i să scoată urlete înfricoșătoare. Au început să alerge agitați în cerc, în jurul celor doi, fără să se apropie prea mult. Hagiul și Ilie roteau pe rând felinarul, încercând să ajungă la cei ce trăgeau cu arma și care se pare că erau în valea din față. Înaintarea pe talpa de gheață era greoaie. Agitația lupilor creștea vizibil, micșorând raza cercului. Deodată, în coama dâmbului apărură două umbre mari ce se apropiau de cei doi călători. Lupii le-au văzut și și-au îndreptat atenția spre ele. Erau doi cai scăpați din frâu și stăpâniți de groază. Alergau să se salveze, neștiind că plecând de lângă stăpân intrau în ograda morții.

Lupii s-au aruncat înainte spre prada cea mare și sigură. Caii, urmăriți din spate de alți lupi, când i-au văzut pe cei ce veneau din fața lor, s-au despărțit alergând unul spre dealul de apus, iar altul spre cel din răsărit. Și lupii s-au împărțit în două, alergând pe urmele prăzilor. Caii erau puternici, căci alergau cu iuteală, trăgând după ei lupii înfuriați. Curând, umbrele alergătorilor s-au pierdut în pânza nopții.

– Oprește agitatea felinarului, frate Ilie, deocamdată lupii au altă treabă. Domnul i-a atras în altă parte. Să ne grăbim să ajungem în vale, pentru că se vor întoarce.

Trecând de vârful dâmbului porniră mai vioi la vale, apropiindu-se de firul apei. Când mai aveau câteva zeci de metri, chiote de veselie izbucniră de pe pod. Acolo, chiar în mijlocul podului se afla o sanie oprită. Doi cai erau legați de balustrada puternică, iar în fața și în spatele săniei, la cele două intrări ale podului se consumau două focuri. În sanie erau trei bărbați și două femei. Unul dintre ei ținea în mână o armă. Săriră din sanie, alergând în fața celor doi exprimându-și bucuria și cerându-le permisiunea să meargă cu ei spre sat. Hagiul și Ilie se priveau mirați și înțelesesă că ceva groaznic s-a întâmplat cu cei din sanie.

– Și-au pierdut mințile? șopti Ilie la urechea hagiului.

Bătrânul nu răspunse, ci îl mângâia pe omul care le cerea milă și-i spuse:

– Bine, bine, domnule, veți merge cu noi.

– Dar... domnul căpitan e de acord? întrebă unul privind rugător într-o parte, unde Hagiul nu vedea pe nimeni. Mulțumesc domnule căpitan, o să dăm sania la o parte, ca să treacă trupa, dar vă rog să așteptați puțin, până pun caii în ham.

– Grăbiți-vă, că lupii se întorc! zise Hagiul prefăcând că înțelege nebunia omului.

– Și-au pierdut mințile, părinte? întrebă iarăși Ilie.

– Uneori, adevărul pare o nebunie, fiule! răspunse șoptit Hagiul.

Ilie nu-l înțelegea nici pe Hagiul, nici pe cei din jurul lui și un gând îl străfulgeră. „Nu cumva eu am luat-o razna?” Caii erau greu de stăpânit. Spaima de lupi îi îngrozise și refuzau să treacă în ham. Unul dintre bărbați se adresă hagiului:

– Domnule căpitan, dacă soldații ne ajută, vom reuși mai repede.

Rămase câteva secunde privind spre cai, apoi continuă:

– Mulțumesc, domnule căpitan, acum se va rezolva.

Ca prin minune, caii s-au liniștit și s-au lăsat înhamăți. Când totul a fost gata de plecare, cel ce conducea sania a venit în spate și a zis îndatorat:

– V-am lua pe toți în sanie, dar sunteți prea mulți, așa că vom merge în pas cu dumneavoastră... Cum? Da, civilii pot merge direct cu noi în sanie. Vă rog să poftiți cu noi domnilor, și se adresează direct hagiului și lui Ilie.

– Eu nu mă urc în sania nebunilor! zise Ilie prinzându-l pe Hagiul de mâneca cojocului.

– Urcăm cu plăcere, domnilor! răspunse Hagiul omului care aștepta să dea drumul saniei.

Hagiul îl trase după sine pe Ilie, care inconștient opunea rezistență îndoielnică. Sania porni nervos de pe loc urcând coasta din față în freamătul nervos al cailor, care ar fi alergat în forță spre sat. Vizitiul se uita mereu în spate.

– De ce nu lași caii să alerge liber înainte, căci se vede satul? întrebă Hagiul.

– Am promis soldaților că merg în pas cu ei.

– Dar ei vor merge ușor cu viteza cu care mergem noi. Dă drumul la cai și lasă-i să meargă liberi.

Omul slăbi frâul cailor și aceștia alergau spre sat. Vizitiul se uita uimit înapoi, până când fără să mai aibă răbdare, întrebă:

– Ce fel de soldați suntăștia, de merg în formație în galopul cailor? Ei nu obosesc pe un drum imposibil ca acesta?

– Așa sunt soldații salvării, răspunse Hagiul.

– Pe dumneavoastră vă însoțesc, domnule?

– Da, zise Hagiul.

– Până unde?

– Până aici, în satul Dorobanțu.

– Dumnezeu v-a trimis domnule, căci altfel eram morți. Noi suntem socrii primarului din Dorobanțu și venim tocmai din mahalaua Piteștilor. Din cauza drumului ne-a prins noaptea. Am avut patru cai, dar doi au rupt căpăstrul și au fugit. Acum cred că deja i-au răpus lupii. Într-un fel ne-au scăpat pe noi de jivine. N-am mai fi rezistat mult, cartușe nu mai aveam, focul nu mai aveam cu ce să-l întreținem, iar jivinele încercau să sară pe alături de pe gheață peste balustradă. N-ar fi reușit pentru că îi destul de înalt podul, dar noi n-am fi rezistat mult timp. Dumnezeu v-a adus,

domnule, la timp. N-am fi îndrăznit să părăsim podul și lupii s-ar fi întors sigur. Acum suntem salvați, am ajuns în buza satului – și scoase un chiot de bucurie, lovind hăturile pe spatele cailor.

Brusc, frână amintindu-și de soldații care alergau în spate. Privi spre ei, cerându-le iertare.

– Bravi soldați are armata română, dacă sunt capabili de un așa efort, zise ca pentru sine vizitiul, mângâind prin cuvinte blânde caii ce sforăiau agitați în hături.

Ajunși la primele case ale satului, Hagiul gândi că ar mai avea de vorbit cu Ilie până ajungeau la cei ce-i așteptau. Așa că ceru să coboare, deoarece în sat nu mai era nici un pericol. Intrând între primele case, Hagiul puse mâna pe umărul vizitiului și zise:

– Noi coborâm aici, domnule ! Omul trase de hături și caii se opriră.

– Încă o dată vă mulțumim, domnilor, ați fost salvarea noastră. Cobor și eu să-i mulțumesc domnului căpitan.

Hagiul ajutat de Ilie coborî prin spatele saniei în zăpada scortoasă.

– Hei! Asta-i minune, zise vizitiul. Unde-s soldații, domnule? Erau aici înainte de a coborî din sanie.

Se frecă la ochi nevenindu-i să creadă că șoseaua era liberă, fără urmă de soldat. Se îndepărtă câteva zeci de pași, apoi se întoarse uimit, întrebându-i pe Hagiul și pe Ilie, care îl așteptau în spatele saniei:

– Cine sunteți, domnule? Spuneți-mi, unde sunt soldații? Cum de-au dispărut într-o clipă?

– S-a trezit din nebunie, părinte? întrebă șoptind la ureche Ilie.

În loc de răspuns, Hagiul îi făcu semn să tacă. Omul insista, așteptând un răspuns.

– Sigur au fost soldați? întrebă Ilie, nerăbdător să plece.

– Veniți să vedeți urmele, dacă mă socotiți nebun!

Hagiul și Ilie îl urmară și, într-adevăr, la câțiva metri în spatele saniei începeau urmele unor pași grei de soldat. Erau dese, ca și când cei care le-au lăsat au mers în coloană. Ele dispăreau brusc, lângă sania lor.

– Explicați aceste urme, dacă socotiți că eu sunt nebun și am halucinații!

– Nu, tu ai văzut bine ce ai văzut. Dar dacă vrei să afli taina acestor urme, caută-mă în casa lui Ilie Petrescu, mâine după-masă, iar dacă nu mă vei întâlni, răspunsul îl au adventiștii de ziua a șaptea; la ei vei găsi orice răspuns dorești. Ei îți vor spune cine era Căpitanul cu care ai stat de vorbă...

Omul rămase mut, privindu-i un timp, apoi zise pentru sine: „Bine... am să-i caut, că aici nu-i lucru omenesc”.

După ce sania porni mai departe, cei doi se strecurară pe șosea spre centrul satului, până la ulița pe care locuiau părinții lui Ilie și unde erau găzduiți soldații din Turnu.

– Îmi simt credința prea mică și strâmtorată de cele auzite și văzute, părinte. Sunt uimit și mă întreb cine suntem noi, ca Domnul să ni Se descopere așa pe față. Sunt copleșit, pentru că nu merit ca El să ni Se arate așa de clar. Sunt speriat, mă simt mai bine ca El să rămână în mintea și credința mea. Ce-o fi zicând despre mine când îl socoteam nebun pe omul acela? Uneori, îmi place credința mai mult ca o poveste.

– Da, cred că așa am văzut lucrurile, dar...

– Și pentru mine noaptea aceasta a fost un „PENIEL”, căci L-am simțit pe Dumnezeu. De ce crezi că lupii nu îndrăzneau să se apropie de noi? Crezi că se speriau de felinarul nostru? Dacă ar putea un lup să spună ce a văzut în jurul nostru în această noapte, ar fi depășită credința noastră.

– Cum, crezi că lupii au văzut?

– Uneori, măgărița lui Balaam vedea mai bine decât stăpânul ei.

– Mai bine tac, pentru că fiecare vorbă îmi descoperă necredința. Mi-a strâmtorat Domnul credința în noaptea aceasta.

– Doar ți-a lovit-o în coapsă, însă vei ieși din această noapte cu un nume nou!

– Domnul le știe, răspunse îngândurat Ilie, împingând poarta înghețată și intrând primul ca să potolească căinii agitați.

Ferestrele erau luminate, semn că erau așteptați. Au fost primiți cu căldură. Ai casei erau îngrijorați și se temeau pentru viața lor, deoarece auziseră urletele lupilor înspre Lacul Sărat. Tatăl lui Ilie era încă de gardă și trebuia schimbat.

După ce se încălziră, Hagiul a trecut în camera mare de oaspeți, în care se aflau soldații nerăbdători să discute despre credința adventă. Camera era bine iluminată și încălzită, pregătită pentru discuții lungi. Hagiul i-a întrebat pe soldați cât timp au la dispoziție. Ei au răspuns că a doua zi, fiind duminică, aveau permisie până luni dimineața, la ora cinci. Hagiul dorea să știe ca să-și aleagă metoda de discuții. Între timp, Ilie a plecat să-l schimbe din gardă pe tatăl său.

În timp ce patrula în partea de nord a satului alături de însoțitorul său, Ilie era adânc frământat și răscolit de evenimentele nopții. Se gândea cu groază că ar fi putut fi sfâșiat de lupi și apoi nu-i venea să creadă că el a fost în Lacul Sărat într-o noapte așa de primejdioasă. Deseori, îi venea în minte imaginea lui Tudor, zdrobit și desfigurat, purtând „semnele biruinței”, așa cum numea el, umflăturile și vânătăile. În zori, s-au întors la postul de jandarmi, intrând la adăpost de gerul năprasnic, ce se lăsa în răsăritul soarelui. Au dat raportul de noapte, au mai discutat câte ceva, iar între timp, afară se arăta o zi senină și geroasă.

Înainte ca jandarmii de serviciu să le dea drumul acasă, ca semn al sfârșitului gărzii, telefonul jandarmeriei a sunat strident făcându-l pe sergent să sară speriat spre receptor. După figura pe care o arbora, părea că-i ceva serios. În timp ce asculta, a făcut semn gărzilor să aștepte. La terminare, le-a povestit că a sunat șeful de post din Lacul Sărat, anunțându-l că acolo, în timpul nopții, a fost o urgie mare – lupii au prăpădit tot satul și, în timpul învâlmășelii, au evadat doi arestați periculoși. Unul dintre ei a luat-o spre Dorobanțu. Dacă nu l-au sfâșiat lupii, ceea ce este aproape sigur, trebuiau să facă cercetări și să-l găsească. Apoi, să anunțe postul de jandarmi din Lacul Sărat, și aceasta de urgență.

– Știe careva ceva despre dezertor, ați simțit ceva? Ați văzut ceva suspect? Nu puteți pleca până nu îndeplinim ordinul.

Oamenii de gardă se uitau surprinși unii la alții, supărați de această întorsătură a lucrurilor. Ilie a înțeles că ar putea fi vorba despre Hagiul și cu cât se gândea mai bine, căpăta convingerea că despre el era vorba. Dar acesta nu dezertase, plecase cu îngăduința

sergentului și a șefului de post. Nu știa ce să creadă, mai ales că el fusese împreună cu Hagiul.

Între timp, sosise și jandarmul de schimb și comenta curios evenimentul, întrebându-se în ce consta pericolozitatea dezertorului. Ordinul i se păru neclar. Așa că, propusese să sune la Jandarmeria din Lacul Sărat și să ceară lămuriri, legate de evadat. Sergentul, după ce ascultă un timp, a pierdut legătura și a pus receptorul în furcă, rostind o înjurătură țigănească.

– Băieți, situația e serioasă, evadatul e pocăit și-i foarte periculos, pentru că are mulți complici în zonă. Este șef ivantist, care instigă lumea la răscoală împotriva pomenilor strămoșești și a preoților, apoi disprețuiește sfinții eroi ai armatei române. Răspundem în fața Curții Marțiale, dacă scapă din zona noastră. Credeți voi că, dacă n-ar fi ceva serios, s-ar fi deranjat șeful de post din Lacul Sărat să dea telefon așa de dimineață?

– Și dacă îl prindem, ce să facem cu el? întrebă un om din gardă.

– Curios! Mi-a zis să-l ținem sub observație, fără să-l deranjăm până la noi ordine, dar să anunțăm imediat dacă-l descoperim.

– Dacă este ivantist, la ivantiști să-l căutăm. Dar... l-avem pe Ilie Petrescu, el e ivantist. Ce zici Ilie? se adresă vorbitorul. Știi unde l-am putea găsi?

Ilie sta în spatele celorlalți, dorind să se facă nevăzut. Rămase mut ca și când n-ar fi auzit întrebarea. Ochii tuturor se îndreptară spre el. După un timp, Ilie, ca și când atunci s-ar fi trezit la realitate, întreabă îngănat:

– Ce? Ce este? Despre ce vorbiți?

Ceilalți priveau mirați neînțelegând ce se petrece cu Ilie.

– Unde se află evadatul? întrebă direct și țanțoș jandarmul.

– Nu vă pot spune.

– Cum, refuzi să colaborezi cu justiția satului?

– Nu refuz, dar nu vă pot spune.

– Vino mai aproape! îi zise jandarmul de schimb.

Ilie a trecut în fața celorlalți și a fost încadrat de doi jandarmi care simțeau semnele unei biruințe și ale împlinirii acestui ordin dificil.

– Declari că ești ivantist, cetățene Ilie? întrebă unul dintre jandarmi care luase aerul unui anchetator.

– Da, zise Ilie parcă trezit dintr-un vis plăcut, cu zâmbetul pe buze.

– Nu știi că această rătăcire este interzisă?

– De cine? întrebă la rândul lui Ilie.

– Cum de cine?

– Este interzisă de Constituție, de Biblie, de cine este interzisă?

– Ascultă, cetățene, dacă mai ești obraznic, te arestez.

– Pentru ce mă arestați?

– Știi unde se află infractorul evadat?

– Nu pot să vă răspund la această întrebare.

– Atunci, în numele statului pe care-l reprezint și al onoratei justiții omenеști și divine, îl arestez pe cetățeanul Ilie Petrescu în fața onorabililor gardiști, învinuindu-l de subminarea autorității de stat, pactizare cu evadații periculoși și necolaborare cu organele justiției.

Unora dintre cei de față le venea să râdă, crezând că jandarmul glumește, dar, când văzură cum prinde mâinile lui Ilie în cătușe și, lovindu-l cu cravașa peste cap, îl împinge în camera alăturată, le-a pierit pofta de glumă. Cel care fusese partener de gardă cu Ilie îi zise jandarmului:

– Ai, dom' sergent, n-o luați în serios, c-a fost o glumă. Ilie e băiat bun, n-are nici o vină, dumneata ai început gluma. A fost cu mine-n gardă, cum poți să-l acuzi de infracțiune?

– Da? Ia treci tu încoa' și dă raport la tot ce ați făcut azi-noapte, unde ați fost, ce ați văzut, cu cine ați vorbit și ce ați vorbit.

Abia acum omul înțelese că treaba-i cât se poate de serioasă.

– Da, domn' sergent, cum doriți!

Atunci își aminti că o bună parte a nopții Ilie fusese înlocuit de tatăl său, un timp destul de lung, în care nu știa ce a făcut Ilie. Își dădea seama că asta încurcă rău lucrurile în dreptul arestatului. Se temea să ascundă ceva, căci jandarmul îl va întreba pe Ilie, iar acesta nu va minți, chiar dacă va intra la zdup. Era tare încurcat, neștiind cum s-o mai scoată la cap. Dar, până la urmă, a început

să povestească cum și-a petrecut noaptea în gardă. Când ajunse la momentul în care Ilie a plecat, fiind înlocuit de tatăl său, jandarmul sări în sus, lovindu-se cu palma peste picior, și zise:

– E clar, avem dovezi, e părtaș la evadare!

La întrebarea insistentă, cu privire la ce spusese Ilie la întoarcere, își amintea că l-ar fi auzit pe arestat că a fost să aducă un prieten din Lacul Sărat.

– Fără îndoială, am prins infractorul. Acum du-te acasă, dar rămâi la ordinele noastre, ca martor al acuzării.

– Bine, domnule, bine! răspunse supărat omul.

Zvonul că jandarmii din Dorobanțu au arestat un infractor evadat, destul de periculos, s-a răspândit destul de repede. Segentul și caporalul încercau de câteva ore să ia legătura cu postul din Lacul Sărat, dar fără succes. Curând, oamenii care treceau de la biserică începură să se oprească și să întrebe de arestat. Spre ora zece dimineața, sosi primarul, curios să vadă dacă zvonurile sunt adevărate. Auzise povestea ciudată a socrilor săi, sosiți cu sania după miezul nopții, și acum povestea cu infractorul evadat, iar toate acestea îl nelinișteau. Satul lor, unde nu se întâmpla niciodată nimic, a fost cuprins de agitație.

– Unde-i arestatul, sergentule?

– În arest, domn' primar.

– Să-l văd.

Când deschise ușa și-l văzu pe Ilie ghemuit și picotind într-un colț, se întoarse spre jandarm și-l întrebă:

– Asta-i arestatul?

– Da, domn' primar.

– Păi nu vezi că-i Ilie Petrescu?

– Eu văd bine, domn' primar, dar el este vinovatul, avem dovezi și martori.

– Și ce ai de gând să faci cu el?

– Vom primi ordine de sus.

– Bine, mă, dar ăsta-i băiat de treabă, e adventist și nu se ține de prostiile de care-l acuzi tu.

– Păi tocmai de aceea, că-i ivantist, e vinovat.

– Taci din gură... mai ești și prost după ce că ești jandarm.
– Nu vă contrazic, domn' primar, dar am misia mea.
– Bine, bine. Fă-ți misia, dar, dacă-l bateți, aveți de-a face cu mine.

– Depinde cum colaborează cu justiția, domn' primar.
– Bine. Dacă vine șeful de post, să ia legătura imediat cu mine.
– Azi nu vine, că are cumetrie-n Caravanet, domnule, iar noi colaborăm cu domn' șef de post Țugui, din Lacul Sărat, numai că... s-a întrerupt legătura telefonică.

– Bine, când luați legătura cu Țugui, să mă anunțați.

– Da, să trăiți, domn' primar.

La câțva timp după plecarea primarului, sosi în post bătrânul Dumitru Petrescu, tatăl lui Ilie. Bătu politicos la ușă, așteptând să fie invitat. Jandarmii îl primiră cu prefăcută bunăvoință, invitându-l să ia loc pe scaun.

– Domnule sergent, băiatul meu Ilie a fost azi-noapte de gardă. Dimineață nu s-a întors și-i aproape de miezul zilei. Este nemâncat, nedormit și obosit. Mă tem să nu se fi întâmplat ceva, cu atâția lupi în jur.

– Fii liniștit, moșule, nu-i nici un necaz. Da' ia spune, azi-noapte cât i-ai ținut locul, ai observat ceva suspect?

– Nu, n-am observat, de altfel poate că v-a spus Dragomir, însoțitorul. Până nu s-a întors Ilie, nu a fost nimic deosebit, doar lupii urlau primejdios spre Lacul Sărat. A fost o minune că Ilie și Hagiul au scăpat nevătămați de jivine.

– Despre ce hagiu vorbești? întrebă polițistul.

– Un frate de-al nostru adventist, predicator, pe care Ilie l-a adus din Lacul Sărat. A fost o minune că au scăpat de lupi.

Jandarmii își aruncau priviri cu subînțeles.

– Și unde-i acum hagiul acesta?

– La noi acasă, stă de vorbă cu niște soldați din Turnu, veniți după el.

Jandarmii se priviră iarăși într-un fel anume și îi ziseră bătrânului:

– Bine, moșule, du-te acasă, că Ilie e într-o misie și când se întoarce vine. Dar ne-a lăsat vorbă să-i spunem hagiului să nu

plece până nu se întoarce el, pentru că are să-i comunice ceva foarte important.

– Bine, taică, bine – zise bătrânul Petrescu, ridicându-se de pe scaun să plece.

Dar, când ajunse la ușă, se întoarce întrebând:

– Și ziceți că-i în misie?

– Da, da, du-te liniștit, că avem noi grijă de Ilie.

Și bătrânul plecă îngândurat spre casă.

După plecarea bătrânului, jandarmii rămaseră tăcuți până când unul rupse tăcerea.

– Nu văd ce legătură au soldații din garnizoana Turnului. Nu cumva acest așa-zis hagiū este un criminal periculos, scăpat din garnizoană? Nu cumva numele de „hagiū” este conspirativ?

– Cred că am primit ordin să nu-l arestăm, pentru că este prea periculos pentru noi, de aceea a venit după el armata din Turnu.

– Dar și noi am fost deștepți când imediat am pus mâna pe un complice important.

– Ne-a spus nouă preotul că ivantiștii ăștia sunt dușmanii poporului și ai țării. Se va adevăra clar când vom lua legătura cu La-cul Sărat.

În timp ce încercau să iau legătura prin telefon cu postul vecin, auziră bătăi în ușa arestului. Unul dintre jandarmi se duse și-l însoți pe Ilie. La întoarcere, îl aduse în birou și-l așeză pe un scaun, interogându-l. Aceleași întrebări stupide ca și la început. Ilie vă-zând că răspunsurile lui sunt rău interpretate, n-a mai răspuns, cerând să vină șeful de post. Jandarmii se înfurieră și unul încercă să-l amenințe, dar Ilie era netulburat. Atunci, sergentul l-a plesnit cu dosul palmei peste gură, țipând:

– Vorbește bă, vorbește, că de-aia ai gură!

Luat prin surprindere, Ilie s-a răsturnat cu scaunul lovindu-se, la arcada ochiului, de colțul biroului. Sângele a început să curgă abundent din gură și din ochi. Aceasta l-a înfurat și mai rău pe polițist, care a început să-l lovească cu cravașa, înjurându-l și țipând:

– Vrei să mă lovești infractorule, atentezi la slujba statului?

Și-l lovea, făcând tărațoi ca să se audă din stradă.

Câțiva oameni care erau adunați în stradă au intrat în post să vadă despre ce-i vorba.

– Ce s-a întâmplat, domn' jandarm, de-l loviți așa?

– A sărit să mă bată, banditul! și-l lovea cu cizmele pe Ilie, care era făcut ghem lângă birou.

– Hai, oprește-te, domn' șef, și scoate-l afară și-l arată oamenilor, că-s curioși să-l vadă.

Sergentul în furia lui nu înțelesese viclenia propunerii și-l ridică pe Ilie în picioare, deoarece, acesta nu se putea folosi de mâinile încătușate. Era plin de sânge pe față, hainele și părul îi erau pline de sângele ce-i curgea din ceafă, așa că arăta destul de jalnic. Afară, lumea se strânse repede în curtea postului. Jandarmii se opriră cu arestatul pe scări. După un timp de tăcere, în care jandarmii se întrebau de ce l-au scos pe arestat afară, cineva din mulțime întrebă:

– De ce l-ați arestat, domn' sergent?

– Păi... este ivantist.

– Și ce dacă este ivantist? întrebă altul. Nu-i dai dumneata voie?

– Păi, colaborează cu infractorii.

– Ce infractori, domnule? Noi în sat nu avem infractori, iar pe el îl cunoaștem foarte bine. Dumneata nu ești de-al locului și nu cunoști oamenii. De aceea greșești, domn' sergent.

– Dar de ce îl bați, polițistule? zise un altul.

– A sărit să ne bată în timpul exercițiului funcțiunii.

– Cum să vă bată, domnule, nu vezi că are mâinile în cătușe? Cu ce să vă bată, cu suflarea gurii?

– Dați-i drumul omului și lăsați-l să se apere!

Jandarmii erau din ce în ce mai încurcați de dezaprobarea mulțimii.

– Dați-i drumul! Dați-i drumul! strigau tot mai mulți. Să-l lase pe Ilie să ne vorbească.

Jandarmii desfăcură cătușele și așteptară.

Ilie scoase o batistă din buzunar își șterse sângele de pe gură și ochi și se adresă oamenilor liniștit:

– Frați creștini, stau azi în fața dumneavoastră cu cătușe la mâini și plin de sânge, pentru că sunt adventist. Voi știți că n-am făcut

și nu pot face nici una din nelegiuirile de care sunt acuzat. Hagiul pe care acești domni îl numesc un criminal înrăit este omul lui Dumnezeu, care ieri a vorbit multora dintre dumneavoastră așa de frumos despre Dumnezeu și v-a citit din Sfânta Scriptură, încât pe mulți v-a mângâiat și ajutat. Cât despre arestarea mea vă spun că este o greșeală a jandarmilor, care nu au respectat ordinul mai marilor de a-l supraveghea pe Hagiul și s-au întrecut în zel, arestându-mă pe mine.

– A sărit să ne bată! încercă să se apere un jandarm.

– Asta s-o spui găștelor, jandarmule! Ilie nu e-n stare să taie un pui de găină, dar să bată un jandarm, având și cătușe la mâini.

În timpul dialogului dintre săteni și polițiști a sunat telefonul. Unul dintre jandarmi a alergat. După un timp, s-a întors cu zâmbetul pe față, adresându-se mulțimii:

– Oameni buni, duceți-vă acasă și lăsați treburile statului în seama noastră. Avem ordine superioare cu privire la arestați.

Și-i puse liniștit cătușele lui Ilie, împingându-l în post. Acolo, a raportat celui alt jandarm ordinele primite. Acestea prevedeau pregătirea arestatului pentru drum.

Câțiva săteni, care veneau dinspre Lacul Sărat, aduceau vești nu prea liniștitoare despre ce se întâmpla acolo. La mai puțin de două ceasuri, sosiră doi jandarmi cu ordin să-l aresteze pe Hagiul și pe complicele lui, apoi împreună cu polițiștii din Dorobanțu să-i poarte până-n postul vecin.

În casa lui Dumitru Petrescu era liniște de rugă și așteptare. Erau la curent cu cele întâmplate și așteptau liniștiți voia Domnului. Soldații sosiți din Turnu, plecaseră cu greu, dar bucuroși, ducând cu ei florile unui crez nou în Mânuiorul de pe Golgota.

Vestea s-a răspândit repede și un număr mare de săteni i-au însoțit pe arestați și pe jandarmi până la ieșirea din sat. Era atâta milă și compătimire în privirile sătenilor, ca într-o tabără a Domnului. „Ce au, domnule, cu credința oamenilor? Așa ne-ar face și nouă, dacă nu le-ar plăcea credința noastră? Dar ce, au luat-o pe urma turcilor?” gândeau cu glas tare sătenii, întorcându-se tăcuți pe la casele lor.

Ilie și Hagiul, legați cu mâinile la spate, mergeau tăcuți și căutând pe drum urmele „soldaților salvării” din noaptea trecută, o noapte a strâmtorărilor. Ajunși la pod, descoperiră urmele focului la intrarea pe pod.

Ilie înțelese că nu a fost nici vis, nici vedenie, ci o realitate care te obligă să mergi drept și zâmbind, neluând seama la urletul lupilor.

Cum au intrat în sat, soldații și-au dat seama că ceva nu este în ordine, câinii lătrau prin ogrăzi mai tare ca de obicei, copii se cățarau pe ferestre, pândind după perdele, niște cumetre șopteau între ele, strânse la sfat și purtând pe chipuri o mare neliniște. Toți se uitau cu teamă în jur așteptând să apară ceva.

– Ce se întâmplă? întrebă Ilie pe o fetiță ce pândeă după colțul uliței.

– Nu știu, dar mi se pare că-i răzmeriță la primărie și se aude că vor veni soldații.

– I-am văzut cum mă vedeți și cum vă văd. Ședeau în cerdac, iar ofițerii intraseră la sfinția sa! zise o altă fetiță ascunsă în spatele ulucilor.

Atunci, unul dintre jandarmii însoțitori se răsti la ea, ca să tacă.

– Fata este prietenă de adevăr, șopti Ilie către Hagiul.

– Trebuie să se ascundă ceva aici, mormăi un jandarm.

– Or fi venit din pricina adunării ăleia! răspunse celălalt jandarm, ce mergea în fruntea convoiului. Preotul ne-a amenințat și jandarmii au întrebat încoace și încolo până au aflat cine atâtă lumea la răscoală.

– Și a adus năpasta peste sat ! zise celălalt polițist din Lacul Sărat.

– Și apoi... lupii ăștia tot ei i-au adus...

– Prostii..., când este iarnă grea și îngheață Dunărea, lupii hămesiți din pădurile bulgare trec la noi, în pădurea Bălceștilor, și de acolo atacă satele; nu văd de ce atâta mister și care este legătura cu oamenii ăștia, spuse el și arătă nemulțumit cu capul spre arestați.

Celălalt jandarm n-a mai zis nimic. Tăcuți, călcau în picioare zăpada sticloasă, pătată din loc în loc de sângele nopții.

Capitolul X

Biserica Adventistă din Lacul Sărat avea, în mare parte, o viață valdenză. Deși nu era prea numeroasă, era totuși singura pe o distanță destul de mare în susul și în josul Călmățuiului.

Cei care o compuneau erau oameni ai câmpiei. Printre ei unii erau săraci ca păsările cerului, dar tot așa de liberi și de fericiți ca și ele. Erau și oameni cu gospodării puternice, dar pe cei mai mulți am putea să-i socotim la mijlocul celor două extreme.

Bătrânii comunității nu se purtau deloc bătrânește. Își trăiau tinerețea în credință și în luptele ei, în fruntea celor tineri. Copiii dădeau farmecul acestei familii de credincioși. Erau viața comunității, armata și sărbătoarea ei.

Cei tineri trăiau ca o familie unită în fiecare bucurie și speranță. Se bucurau împreună și sufereau laolaltă. Cel ce nu avea, nu ducea lipsă, iar celui ce avea mai mult, nu-i prisosea.

Mesele comune ofereau o bucurie lăuntrică, demnă de Ierusalim. La ele erau invitați prietenii și vecinii lor, în special aceia care nu răspundeau invitației de a merge la biserică.

Se bucura Cerul văzându-i cu câtă curtuozie se purtau unii cu alții, indiferent de sex sau vârstă. Fiecare se lupta să fie bucuria și binecuvântarea celorlalți. La întâlnirile lor, lipseau bârfa, șușotelile discrete sau aluziile răutăcioase.

Musafirii rămâneau uimiți în urma unor astfel de vizite. Și mulți dintre cei care gustau un astfel de „pahar” rămâneau multă vreme cu gustul lui în suflet.

Copiii erau grija și preocuparea tuturor. Nu se auzeau expresii ca „al meu” sau „al tău”. Toți adulții simțeau responsabilități

comune pentru grija și educarea copiilor în biserică, indiferent din ce familie veneau aceștia.

Copiii întâmpinau probleme grele la școală. Ora de religie le cerea practici pe care nu le puteau împlini. Erau bătuți de preot, mai ales când nu se închinau și nu sărutau icoana, apoi că aveau altă zi de odihnă și că erau deosebiți de ceilalți, neparticipând la serbările populare. Ziua de luni era un calvar pentru ei. Erau bătuți la palmă și tălpi, uneori cu sălbăticie. În zilele următoare, nu mai puteau ține condeiul sau creionul în mână. Mulți învățători îi pedepseau pentru faptele rele comise de alții. Cu toate acestea, pentru copiii adventiștilor, a merge la școală era o datorie dumnezeiască. Ei credeau că doar știind bine carte îi pot sluji lui Dumnezeu cu toată puterea lor. Aceasta provoca uneori ciuda unor învățători, când trebuiau, la sfârșitul anului, să dea coronițe premianților. Erau acolo copiii altora care trebuiau să fie premiați, nu ai „rătăciților”. Dar, așa cum învățau la biserică, niciodată nu se certau pentru drepturile lor. Urmăreau bucuria altora mai presus de a lor, și când îi bucurau pe alții ei erau de-a dreptul fericiți.

Tinerii trecuți de adolescență constituiau inima bisericii. Băieții și fetele se considerau frați și surori ale aceleiași familii. Simțămintele dragostei și ale sexului se blocau în fața atașamentului frățesc. Uneori, când cei mai în vârstă atrăgeau atenția unui cavaler, căruia îi venise vremea căsătoriei, asupra unei fete dintre tinerele comunității, prima reacție era: „Cum! Dar ea este sora mea!” Sau în caz invers: „El? Dar el este fratele meu!” Când cavalerul găsea o prietenă în altă biserică, fetele o înconjurau cu dragoste pe viitoarea membră a familiei. Erau alături de logodnici până după nuntă. Noii căsătoriți aveau loc printre ei, până când apariția copiilor îi determina să treacă la un alt grup, după noua lor stare. Aveau o țință în tot ceea ce făceau împreună; răspândirea soliei era scopul a toate.

Începând de vineri seara, serviciile divine cădeau în mare parte în sarcina lor – corul, poeziile și diaconia celor nou-veniți.

Prezbiterul Diniță era creierul acțiunilor, iar ei, mușchiul și puterea. Prezbiterul, un om dăruit de Dumnezeu cu harul predicării și

al înțelegerii Scripturilor, îi povățuia în tainele Legii lui Dumnezeu, dar nu într-un mod fariseic.

Când apăreau neînțelegeri sau când unul greșea, sufereau toți, iar judecata prezbiterului era sfântă pentru ei, descoperind în povața lui, numai dorința de bine și pace. „Fiți uniți și iubiți-vă între voi, căci lumea vrea să vă destrame”, le spunea el adeseori.

Pentru că toți știau carte, erau primii în a conduce grupele Școlii de Sabat. De aceea, unii vizitatori veneau doar pentru a participa la grupele Școlii de Sabat.

Programul orei de tineret începea cu recitarea pe de rost a textelor din „Straja Dimineții” pe ultimele două săptămâni. Toți tinerii cunoșteau pe de rost aceste texte. Când dirigintele de tineret întreba de la amvon cum sună textul din ziua „X”, o pădure de mâini se ridica.

Vara, după programul de sâmbătă după-amiază, ieșeau cu toții în natură, într-un loc anume, pe Valea lui Toma sau în Dealul Loturilor. De fiecare dată era pregătită o surpriză, bineînțeles, ținând de spiritual.

Iarna, după serviciile divine, rămâneau în adunare și continuau cu un program condus de unii tineri sau de prezbiterul Diniță care desfășura în seriale explicația profețiilor din Daniel și Apocalipsa.

Aveau o plăcere deosebită să le apună soarele în biserică și, de obicei, rămâneau mai toți să încheie Sabatul împreună. Puneau un accent deosebit pe binecuvântarea ce credeau că o rostește Isus la încheierea Sabatului.

În fiecare duminică seara, aveau adunare de evanghelizare. Tinerii prezentau un scurt program muzical, după care urma predica pentru evanghelizare.

Comunitatea era împărțită pe zone de diaconii. Aceste zone erau conduse de un diacon și un ajutor.

Întotdeauna, acest ajutor era un tânăr. Scopul diaconiei era de a ține adunări de rugăciune, la care să fie invitați locuitorii din zonă. Întâlnirile de tipul acesta erau adevărate revelații pentru localnici. Erau surprinși să vadă tineri din satul lor mânuind cu

măiestrie Scriptura și învățând lucruri pe care nu le-a auzit nici preotul. Era forma de evanghelizare prin care s-a răspândit adventismul în Lacul Sărat și în satele învecinate.

Aceste adunări aveau loc de obicei miercuri seara, iar marți seara, după ce aranjau vitele și asigurau căldura pentru noapte, se adunau doar membrii bisericii, în două-trei locuri din sat, și aveau oră de rugăciune sub conducerea unor slujbași din comitet. Citeau dintr-o carte a Spiritului Profetic, se rugau, apoi discutau planurile de evanghelizare pentru miercuri seara. După ce diaconii prezenți expuneau planul întâlnirii de miercuri seara, frații se rugau în mod special pentru adunarea aceea și invitații ei. Mai mult de două ore nu ținea o astfel de întâlnire, dar toți membrii bisericii se simțeau părtași la marea lor acțiune.

Era o plăcere să ascuți discuțiile dintre surorile adventiste când se întâlneau cu un anumit scop sau întâmplător. Subiectele lor erau mai întotdeauna spirituale. Între ele nu circula deloc bârfa.

Cu toate că viața de fiecare zi le puna deseori probleme grele, ei aveau o forță extraordinară de a se detașa suflătește de necazuri. Nu se văitau, nu se plângeau. Când noii botezați suspinau din pricina greutăților, cei mai vechi le deschideau Biblia la Isaia 30,15 și le citeau:

Căci așa vorbește Domnul Dumnezeu: „În liniște și odihnă va fi mântuirea voastră, în seninătate și încredere va fi tăria voastră...”

Aceste cuvinte le dădeau puterea de a se ridica deasupra obstacolelor.

Relația cu vecinii neadventiști avea un caracter mai special. Cât depindea de ei erau în relații bune. Îi ajutau cu tot ce puteau, îi împrumutau cu hrană, cu unelte, dar în același timp făceau tot posibilul să nu apeleze la ajutorul lor. Aplicau bine sfatul apostolului Pavel arătat în 1 Tesaloniceni 4,12, unde se spune: ... *Să vă purtați cuviincios cu cei din afară, și să nu aveți trebuință de nimeni.*

Când aveau nevoie de ceva, mergeau la frații lor, indiferent de timp și distanță. De aici izvoră și dorința de a câștiga cât mai mulți prieteni pe aceeași uliță sau cât mai aproape.

Astfel, se vizitau cel puțin săptămânal, dacă nu și mai des. Toată nevoia lor socială se consuma vizitându-se între ei, petrecându-și timpul unii cu alții, în acțiuni cât mai curate și ziditoare. Aceste împreună simțiri frățești aveau o mare influență asupra copiilor și tinerilor comunității.

Când apăreau conflicte între cei mici, li se explica cu maturitate că sunt frați și că toată viața vor trebui să se sprijine unii pe alții, așa că nu trebuie să se rănească sau să-și pună în pericol frăția.

Printre membrii comunității erau foarte puțini analfabeți, cu toate că majoritatea societății era în această stare. Și nu era vorba de generația tânără, ci de cea mijlocie și vârstnică.

Când cineva se convertea la adventism, prima constatare era că trebuie să știe să citească și să scrie.

Credința adventistă se bazează pe studiul personal al Cuvântului lui Dumnezeu.

Iată ce spunea scriitorul Zaharia Stancu în romanul *Descult*, capitolul XVII, despre fratele lui, Ion, și cumnată-sa, Lina:

„Cumnată-mea Lina purta în ea dorința de a se face adventistă, înainte de a se mărita. După măritiş s-a dus singură la Secara, fără ştierea lui frate-meu, și când s-a întors de acolo era trecută la legea nouă.

Nu i-a trebuit mult să-l hotărască și pe frate-meu. Au păstrat între ei taina. În noaptea Paștelui a trebuit să se dea în vileag.

... Între noi și frate-meu Ion au avut loc, câteva zile de-a rândul, schimburi de vorbe. Frate-meu s-a îndârjit. Parcă i s-a aprins în ochi văpaia nouă. Nu credea în nimic înainte. Acum crede în ceva.

Cu toată bătaia luată în timpul copilăriei, nu izbutise să învețe carte. Abia reușise să cunoască literele. Acum, stă ceasuri întregi cu cartea pe genunchi, leagă cuvinte, încheagă fraze și citește din ce în ce mai bine.

Și-a cumpărat o tăbliță, un condei, un burete. Scrie, învață și scrie. Își bate capul și cu nevastă-sa să scrie și să citească.

Râvna lor o minunează pe mama...”

Aceasta era situația tuturor analfabeților care se făceau adventiști, cu excepția celor foarte bătrâni care nu mai aveau posibilități fizice pentru a învăța carte.

După ce învățau să citească și să scrie, din lipsă de bani pentru cărți, cereau împrumut și copiau cuvânt cu cuvânt și pagină cu pagină. Copiau cântările din „Imnuri Creștine”, copiau capitole întregi din cărțile Spiritului Profetic și le învățau pe de rost. Învățau pe de rost textele importante, capitole și cărți întregi din Sfânta Scriptură. Când mergeau singuri pe drum, recitau texte; când prășeau porumbul, cu mâinile mânuiau sapa, iar cu mintea recitau psalmi, cărți biblice și pasaje din cărțile inspirate. Era o competiție în a memora cât mai mult.

Sâmbăta, tinerii și toți cei care puteau, veneau la adunare cu carnețelul pe care își notau ideile principale ale predicii și textele. Le plăcea să învețe predicile, pe de-o parte, dar pe de altă parte erau feriți de atitudini neplăcute Domnului, în timpul serviciului divin.

Casa de rugăciune era pentru adventiști locul cel mai îndrăgit și respectat. Gândul că acolo era locul întâlnirii lor cu Isus și îngerii sfinți îi umplea de teamă și respect. Todeauna când intrau în sala de adunare, ochii întâlneau un tablou așezat la intrare, care le amintea cuvintele din Eclesiastul 5,1-2:

Păzește-ți piciorul când intri în Casa lui Dumnezeu și apropiere-te mai bine să ascuți, decât să aduci jertfa nebunilor...

Nu te grăbi să deschizi gura, și să-ți rostească inima cuvinte pripite înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu este în cer, și tu pe pământ, de aceea să nu spui vorbe multe.

Clădirea nu era mult mai arătoasă decât o casă respectabilă. Dar toată era un rod al iubirii lor. Unii au jertfit tot ce aveau, ca să facă Domnului o casă. Au pus în lucru toată măiestria și bucuria lor. A fost o mărturie pentru lume și pentru frații lor mai mari.

Spiritul de dărnicie era sfânt. În datoriile lor către biserică și Dumnezeu erau fără reproș. Zecimile erau tratate cu sfințenie, iar darurile de bunăvoie depășeau mereu zecimile.

Mulți dintre cei mai nevoiași, posteau multe zile pentru a strânge bănuț cu bănuț ca să participe la o colectă importantă pentru lucrare.

Nu exista în comunitate membru care să nu se achite de datoriile financiare față de Dumnezeu și biserică. Erau corecți cu Dumnezeu în ce privește zecimea și timpul sfânt.

Vinerea era ziua pregătirii. Cei mai mulți nu mai mergeau la munca câmpului. Se îndeletniceau cu treburi ușoare pe lângă casă. Asigurau hrana vitelor pentru sâmbătă. Vara, de exemplu, vineri, după ce aduceau nutreț pentru animale, le spălau, le curățau, făceau curat în grajduri și le pregăteau pentru ziua de odihnă. După aceea, curățau curtea, o măturau, aranjau gardul și poarta, apoi toată familia făcea baia corporală. În acest timp, gospodina pregătea hrană deosebită pentru Sabat.

Întotdeauna în Sabat aveau la masă pâine. În celelalte zile ale săptămânii, mămăliga era de bază.

Cu cel puțin o jumătate de oră înainte de apusul soarelui, familia făcea altarul deschiderii Sabatului și închiderea săptămânii de lucru. Iar sâmbătă seara încheiau Sabatul la circa o jumătate de oră după apus. Până la închiderea Sabatului, nu făceau nici o lucrare în curte sau la vite. Erau atenți și scrupuloși cu respectarea hotarelor zilei de Sabat.

Advenștii munceau la câmp împreună. Se organizau pe grupe, în așa fel ca toți să aibă animalele și uneltele necesare. În felul acesta, și cei mai săraci și cei mai avuți se ajutau. Săracii erau ajutați cu animale și unelte, ceilalți cu brațe de muncă. Toți participau la lucru până la ultima brazdă, până când recolta fiecăruia ajungea în hambar. Nimeni nu ducea lipsă. Prisosul unora era de-ajuns pentru ceilalți, iar „coșul săracului” era plin. „Tabita” lucra din plin, îi hrănea pe cei flămânzi, îi îmbrăca pe cei goi și constituia adăpost pentru cei de pe drumuri.

Venirea pastorului era o sărbătoare deosebită. Aceasta se întâmpla cam la trei luni. Aproape de fiecare dată, la sosirea pastorului, luau Sfânta Cină, iar activitățile comunității erau intense. Aproape toți primeau vizita pastorului. Uneori, chiar întreaga săptămână, pastorul rămânea la ei. Împreună cu prezbiterul Diniță vizitau diaconiile și împlinea toată asistența pastorală. Membrii îl iubeau și-l respectau ca pe trimisul lui Dumnezeu.

Adunările de cercetare și dezaprobări erau aproape necunoscute în vremea aceea în Lacul Sărat.

Datorită condițiilor deosebite, nu veneau la biserică decât oamenii serioși și cu gândul mântuirii. Apoi, ei aveau convingerea că, în anii următori, va avea loc evenimentul revenirii lui Isus. De aceea nu erau preocupați să-și strângă averi sau să facă planuri pe termen foarte lung.

Nu făceau politică și nu-și exprimau afecțiunea sau opoziția pentru cei care veneau să-i ademenescă cu înscrierea în partidele politice. Respectau autoritățile în funcție de limitele datoriilor lor, cu toate că autoritățile nu le acordau drepturile lor cetățenești. Supuse bisericii majoritare, autoritățile deveneau deseori unelte represive.

În relațiile cu preotul și slujitorii Bisericii Ortodoxe, adventiștii arătau respect și considerație, suportând toate mojițiile la care erau supuși.

Aproape întotdeauna fețele bisericesti influențau familiile noilor convertiți la persecuție și represiune. Dar convertiții suportau și nu cedau la credința lor. Așa ne mărturisește și Zaharia Stancu, în romanul *Descult*, despre atitudinea familiei lui față de fratele lui convertit la adventism:

„În sufletul ei [al mamei], s-au tulburat apele. Mereu e mâhnită. Pe frate-meu și pe nevastă-sa îi socotește păgâni, spurcați.

Frate-meu Ion cu nevastă-sa nu mai au loc la noi la masă...

Mama nu mai vorbește cu nici unul. Atât i-a spus lui frate-meu:

– Nu vreau să te mai văd! Nu vreau să vii nici măcar la înmormântarea mea, când o fi să mor.

Zile întregi, după plecarea lui, mama a ars tămâie în odaie și a stropit în fiecare dimineață zidurile cu agheasmă.

– De ce ești atât de supărată pe frate-meu, mamă?

– Și-a lăsat legea... nu e bine să-și lepede cineva legea în care s-a născut. Am fost obișnuiți din moși strămoși să lucrăm toată săptămâna și duminica să ne odihnim. Ion lucrează duminica și se odihnește sâmbăta..." (Capitolul XVII)

Astfel de scene aveau loc, de regulă, în familiile celor convertiți la credința adventă. De obicei, erau mult mai dure, cu expresii tăioase și bătaii sălbatice, mai ales în cazul fetelor sau nevestelor.

Apoi rudele, prietenii, vecinii și preotul aveau rolul lor în a-i lovi și a-i batjocuri pe cei convertiți.

În toate aceste situații, adventiștii răspundeau având atitudinea lui Isus, Mântuitorul lor, în timpul judecății. Îi priveau cu liniște și compătimire pe prigonitorii lor. Întotdeauna le găseau scuze și nu le țineau în seamă loviturile. „Sărmanii, dacă ar cunoaște adevărul pe care l-am cunoscut noi și ar putea să creadă, nu s-ar purta așa cu noi” – era atotprezentă lor remarcă la ce li se întâmpla.

Au fost de mai multe ori arestați în bloc, luați de la adunare. Au fost închiși la postul de poliție, în grajdul vitelor, amenințați, batjocoriți și loviți. Răspunsul lor era cântarea. Cântau și iar cântau. După un timp, în care încercau toate metodele de intimidare, enervați de liniștea, calmul și siguranța arestaților, jandarmii îi socoteau nebuni și îi eliberau. După fiecare arestare sau represiune, numărul lor creștea.

În seara arestării lui Tudor și a Hagiului erau adunați în alte două locuri unde prezbiterul Diniță și un alt frate țineau adunările. Au fost repede anunțați, pentru că aveau un sistem de comunicare bine pus la punct. Aveau tineri care supravegheau fiecare loc de întâlnire și anunțau imediat când interveneau surprize. Arestarea din casa Dângilor a fost cunoscută de ceilalți. După încheierea celorlalte două adunări, frații de bază ai comunității s-au adunat la unul dintre ei și s-au sfătuit. Faptul că jandarmii nu descinseseră și la celelalte două locuri de întâlnire, însemna că se mulțumiseră cu prada din casa Dângilor. Era clar că nu aveau în vedere întreaga comunitate. Cei arestați erau printre cei mai buni dintre ei și nu-și făceau mari griji... Au mers la casa lui Tudor, au vorbit cu Ileana. Aceasta i-a rugat să meargă la casele lor și să nu ducă grija. „E lupta noastră și-o vom purta. Dacă avem nevoie de ajutor, vă știm lângă noi”, le-a zis Ileana.

Au luat legătura cu arestații printr-un jandarm simpatizant. Acesta i-a liniștit, trimițându-i să-i pregătească pe ceilalți, pentru orice.

Noaptea, lupii i-au surprins și pe ei ca pe oricine. Cei mai mulți dintre bărbați erau strânși la rugăciune; aveau o noapte de rugăciune continuă pentru cei arestați și pentru vizitatorii care au fost speriați

de polițiști. Așa că n-au putut ajunge acasă să-și apere puținul avut. Au constatat și la ei pierderi, în oi și vaci. Dar nu se plâneau.

Când a apărut revolta sătenilor și au înțeles că ar putea să le fie atacate gospodăriile, au dus la adăpost femeile și copiii. Toți au fost duși la fratele care locuia cel mai aproape de marginea satului. Dacă ar fi fost atacați, n-ar fi fost la discreția gloatei decât bunurile lor materiale. Dacă atacatorii s-ar fi îndreptat și spre acea margine de sat, ar fi avut timp să se refugieze în crângul din apropiere, și de acolo Domnul știe ce ar fi urmat.

Tot timpul au urmărit prin observatorii lor ce se întâmpla la postul de jandarmi. Se rugau și așteptau să intervină în sprijinul fraților lor arestați.

* * *

Capitolul XI

Zorii se arătară greu, peste dealuri și sat. Se strecurau ușor. Parcă le era rușine să scoată la lumină atâta suspin și sânge. Gospodarii, unii lăcrimând, alții înjurând ce le ieșea în cale, strângeau rămășițele măcelului, cu temere, ca nu cumva dihăniile ce-au sfâșiat vitele să fi fost turbate. Atâta le-ar mai fi trebuit, să mai dea și turbarea peste ei, că restul primiseră din belșug.

În casa lui Tudor Petrescu s-a pornit mișcarea mai târziu ca de obicei. Se luminase bine de ziuă când Ileana a ridicat speriată capul, rușinându-se c-a doborât-o într-atâta somnul. Scârțâitul patului l-a trezit pe Tudor, iar pruncului i-a smuls câteva suspine. Ileana s-a întins peste pernă, sărutându-și soțul și mângâindu-i fruntea limpede și tânără.

– Am avut un coșmar groaznic în această noapte; am visat așa de urât, încât mă simt obosit – zise printre sărutări Tudor.

Ileana, toată un zâmbet, l-a privit atentă ca să vadă dacă glumește, apoi s-a ridicat, a scos oglinda lămpii și i-a pus-o în față.

– Mi se pare că visele ți-au lăsat urme adânci.

Tudor prinse oglinda, o mișcă într-o parte și-n alta, cercetându-și cu atenție fața, apoi lasă brațele, pironind privirea în colțul camerei.

– Deci, n-a fost un vis urât. E posibil să continue.

Între timp, Ileana se îmbrăcase de zi și se pregătea să-și facă rugăciunea. Observând-o, Tudor a rugat-o să-l aștepte ca să se roage împreună. Obișnuiau ca, în fiecare dimineață, înainte de a ieși din casă la pășări și vite, să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru odihna nopții și să ceară binecuvântarea pentru ziua care

se deschidea înaintea lor. Cu destulă greutate, Tudor îmbracă peste hainele de noapte un cojocel fără mâneci și se așază în capul oaselor pe pat, făcând semn Ilenei. Cu emoție ea începu să citească acolo unde ajunseseră cu studiul Bibliei la rând: *Și credința este o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd. Pentru că, prin aceasta, cei din vechime au căpătat o bună mărturie. Prin credință au cucerit ei împărății, au făcut dreptate, au căpătat făgăduințe, au astupat gurile leilor, au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au vindecat de boli, au fost viteji în războaie, au pus pe fugă oștirile vrăjmașe. Femeile și-au primit înapoi pe morții lor înviați; unii, ca să dobândească o înviere mai bună, n-au vrut să primească izbăvirea, care li se dădea, și au fost chinuiți. Alții au suferit batjocuri, bătaii, lanțuri și închisoare; au fost uciși cu pietre, tăiați în două cu ferăstrăul, chinuiți; au murit uciși de sabie, au pribegit îmbrăcați cu cojoace și în piei de capre, lipsiți de toate, prigonți, muncți, ei, de care lumea nu era vrednică – au rătăcit prin pustii, prin munți, prin peșteri și prin crăpăturile pământului. Toți aceștia, măcar că au fost lăudați pentru credința lor, totuși n-au primit ce le fusese făgăduit; pentru că Dumnezeu avea în vedere ceva mai bun pentru noi, ca să n-ajungă ei la desăvârșire fără noi.* (Evrei 11,1.2.33-40)

Când au terminat de citit, amândoi aveau lacrimi în ochi. Rugăciunea le-a fost mai mult un suspin și nu s-au ridicat până nu s-a așternut peste inimile lor un duh de liniște sufletească. Simțind un iz de amețală, Tudor s-a întins pe pat, trăgând pledul peste trup și față.

Afară, Ileana a urmărit în zăpadă un șir de urme mari care veneau dinspre grajduri. Vitele o așteptau nerăbdătoare, dar întregi și nevătămate. În fața intrării în grajd și în saivan, zăpada era bătătorită de pași grei. Și-a amintit de vedenia din noaptea trecută și a zis cu bucurie: „Credeam că mi s-a părut, dar, ai fost aici azi-noapte, Doamne. Mulțumesc, pentru că ne iubești așa de mult.”

Asigurând animalele cu cele necesare, a strâns păsările într-un șopru ca să nu le degere picioarele în zăpada înghețată și a privit încă o dată peste gard, petele de sânge din curtea vecinilor; un

fior de durere și regret i-a smuls o scurtă rugă: „Isuse, ajută-i și pe ei!”

În pragul casei, Ileana a auzit plânsul pruncului care o chema. Tudor mișca leagănul copilului, dar acesta își întetea plânsul o dată cu legănatul. Auzind vocea mamei, copilul a slăbit din țipăt. Ceva nu era în ordine cu pruncul lor. În timp ce-i schimba lenjeria a observat că piciorușul stâng era umflat la gleznă, iar atunci când îl mișca, copilul țipa de durere. Tudor s-a ridicat din pat cercetând împreună cu Ileana piciorul copilului. Nu știa ce să facă pentru a lua asupra lor suferința lui. Fiecare se simțea vinovat pentru durerea copilului. Îl priveau cu sficiune și sfințenie, deoarece la naștere l-au luat pe brațe, au îngenucheat și l-au oferit Domnului, ca pe întâiul lor născut, „primul rod”. Doreau să ajungă slujitor al Celui Preaînalt. Aceasta îi făcea să simtă că atenția față de copil era o slujire pentru Dumnezeu. Se atingeau de el ca de ceva sacru, simțind că-L iubesc pe Dumnezeu prin acest copil. Ajunseseră la concluzia că trebuie dus la vindecător. Era în satul Zâmbreasca un om care rezolva simplu astfel de probleme, dar pe vreme de iarnă, cu lupii străjuind în buza satului, era aproape imposibil. Tudor se frământa să găsească o soluție, dar amețea l-a determinat să se întindă iarăși în pat. Cu ochii închiși, asculta bătaile clopotului. Nu era sigur că sunetul este o chemare, deoarece prea repede s-a schimbat în a anunța moartea cuiva; bătea clopotul a slujbă și moarte, într-un ton sfâșietor și disperat. Înțelegea că cel ce trăgea de lanț era tulburat și nu avea clar ce are de transmis.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Tudor scoțând capul de sub pled.

Înainte de a primi răspunsul se pomeni cu fratele lui mai mic, Ion, care intră la el, gâfâind:

– Nene, vin jandarmii! Au și ajuns la poartă.

– Pe mine mă caută! gemu ușor Tudor, lăsându-și cu tristețe capul pe pernă.

„Isuse! avem încredere în tine!” se ruga în prag Ileana.

– Nene, trebuie să facem ceva! Ascunde-te! șopti agitat Ion, pornit pe chibzuială.

– Cum, să fug și să împiedic planurile Domnului? răspuse Tudor trăgându-și pantalonii.

În timp ce se îmbrăca era atent la orice zgomot, căci hămăitul câinilor se apropia și nu peste mult timp se auziră tropăituri, zăngănit de arme și vorbă soldătească.

Inima îi zvâcnea, mâinile îi tremurau, dar hotărârea de a rămâne liniștit în voia Domnului îi era dârză. Deschise ochii doar în clipa în care jandarmii înțepeniseră în pragul casei.

– Tudor este acasă? întrebă întunecat preotul, care conducea grupul de soldați.

– Este! răspuse din prag Ileana.

– Deschide! porunci aspru un sergent.

– Păi e deschis! răspuse Ion care veni alături de cumnata lui.

Un slujbaş al primăriei intră în casă împreună cu doi jandarmi, pe când alți doi se împrăștiară să țină sub supraveghere grădina și ograda.

În uliță se adunaseră câțiva vecini; priveau tăcuți cum jandarmii răscoleau casa, ca pe-o căpiță de fân. În timp ce Tudor își încălța cizmele cazone cu mult șiret, Ion trebuia să le arate totul, să le deschidă toate ușile. Ileana sta lângă fereastră cu pruncul la sân.

Bineînțeles că toate cercetările lor fură zadarnice, dar scotociră pretutindeni, prin toate colțișoarele, ba unul se uită chiar și sub pat.

– Dar ce căutați, domnilor? întrebă liniștit Tudor.

– Pe bătrân! răspuse jandarmul ce-l păzea pe Tudor să nu fugă.

– Păi, cel mai bătrân în casa asta sunt eu.

Văzând pe masă niște cărți peste care se afla o Biblie mare cu cruce galbenă, sergentul se repezi la ele ca o pisică sălbatică și începu să le răsfoiască înfrigurat.

– De unde le aveți?

– Le-am cumpărat! răspuse Tudor.

– Se confiscă! Sunt subversive! replică sergentul.

După ce căutară prin toate ungherele, chiar și după tablouri, sergentul se apropie de Tudor, îl privi ținând în ochi și zise răspicat:

– Dezertorule, dacă aflăm că-l ascunzi, n-ai să mai ieși din pușcărie!
– Nu pricep despre ce este vorba, răspunse calm Tudor, împinându-și o pereche de mânuși în buzunarul cojocului.

Nenorocirile nopții trecute copleșiseră în așa măsură satul, încât doar câțiva își mai vedeau de treburile. Sătenii vorbeau între ei și se văicăreau. În dimineața aceea, la ceasul când trebuiau să meargă la slujbă, ulițele erau pline, stăteau oamenii prin fața caselor, și pe malul lacului, dar mai cu seamă pe șosea. În fața bisericii era multă lume. Sătenii se tânguiau și își băteau capul să înțeleagă de ce aduce Dumnezeu asupra lor atâta urgie. Trecând ca din întâmplare de la grup la grup, cântărețul bisericii, mâna dreaptă a preotului, lăsa într-o doară să cadă cuvintele:

– Cum, nu știți din ce pricină e blestemat satul?

Iar oamenii se îmbulzeau în jurul lui să-l întrebe și să-l silească a le spune.

– Păi... ivanțiștii sunt de vină, ei aduc blestemul asupra satului. Necuratul e-n slujba lor.

La una ca asta nu s-ar fi așteptat sătenii, de aceea căscau ochii unii la alții buimaci.

– Nu cred! spuse un țăran.

– Toată parohia știe asta. Nu vă spun ce se întâmplă la întâlnirile lor! Întrebați-l pe preot și el vă va spune adevărul gol-goluț, continua cântărețul.

– Ce adevăr să spună părintele? Basmе și scorneli, răspunse cu voce auzită unul din mulțime, care nu făcea parte dintre cei ce ieșiseră de la biserică.

– Da, adevărul vi-l va spune părintele, pot să jur cu mâna pe cruce că vă spune adevărul. El cunoaște toate vrăjitoriile și nelegiuirile pe care le fac ivanțiștii.

– Cum de-i mai rabdă pământul? zise o femeie care se vedea clar că nu-i avea la inimă pe adventiști.

– Tot satul ispășește din pricina acestor eretici! continuă o alta; toate celelalte sate ne arată cu degetul!

– Acești oameni sunt mai răi decât holera și ciuma. Câtă vreme o să-i ținem între noi, blestemul n-o să iasă din sat, insistă cântărețul.

– Să-i izgonim, să se ducă în pădure cu lupii! se auzi o altă voce.

Încetul cu încetul un spirit de agitație și mânie puse stăpânire pe mulțime, căutând parcă un inamic invizibil peste care să-și verse năduful.

– Să-i alungăm! Altă scăpare n-avem! Să-i izgonim! țipa arțăgoasă mulțimea gata de orice și, la îndemnul cântărețului, porniră toți spre primărie.

La auzul agitației, grupurile de pe ulițe și de pe malul lacului se îndreptau mirate spre șosea. Adventiștii și simpatizanții lor, cum simțeau despre ce e vorba se retrăgeau discreți în ogrăzi.

Șoseaua era ticsită de lume amărâtă și plânsă, gata să facă orice să-și răzbune suferința. Se strânseseră mai toți gospodarii satului, ale căror gospodării fuseseră jefuite de lupi, și mai toate nevestele din sat. Înceau să ia o hotărâre cu privire la vinovați. După un timp, dascălul bisericii s-a cocoțat pe un cap de pod și le grăia ca din strană:

– Oameni buni! Satu-i precum o casă; dacă unul vine și-i smulge dușumeaua, altul îi ia grinzile, altul îi taie un colț de perete, casa se dărâmă și-i omoară pe toți cei care se adăpostesc sub ea. Băgați bine la cap! Că dacă fiecare-i slobod să jure, să jefuiască, să înșele, să batjocorească strămoșeasca credință și să sucească mințile oamenilor batjocorind sfintele taine, călcând în picioare ziua Domnului, refuzând sfintele moaște și martirii neamului, ce-o să se aleagă de satul acesta? Vă spun, acela nu mai e sat, e un grajd al iadului, o rușine și-o ocară adusă tuturor oamenilor de treabă! Astfel că, oamenii celorlalte sate îi vor da ocol și-și vor face cruce numai când îi vor auzi numele! Și vă spun că pedeapsa lui Dumnezeu va cădea mereu cum a căzut asupra Babilonului și a Gomorei! Are să cadă și pe toți are să-i piardă, și pe eretici, și pe cei care-i îngăduie între ei!

Sfânta Scriptură ne învață, în epistola apostolului Pavel către strămoșii noștri, că „Dacă mâna ta greșeste, taie-o, iar dacă ochiul îți va greși, scoate-l și azvârle-l la câini!” Ivantiștii, vă spun, sunt mai răi decât ciuma, că ei seamănă în jur zavistia, calcă poruncile

Domnului, batjocoresc porcul și țuica cea dătătoare de bucurie pentru neam. Vă spun, Cel de sus Se va răzbuna cumplit pe tot satul dacă nu stârpim erezia. Alungați-i cât mai este vreme, că altfel ne mănâncă lupii și pe noi cum ne-au mâncat porcii de Crăciun. Alungați-i! țipa el roșu la față și cu ochii bulbucăți.

– Așa-i, a sosit ceasul! Norodul are putere să pedepsească ori să răsplătească! Să-i izgonim din sat! Să-i izgonim! răcneau ei tot mai tare.

A vorbit apoi fratele primarului care agita și mai mult norodul.

– Oameni buni! țipa el, pe lângă cele spuse de părintele dascăl, aș vrea să vă spun că am o dovadă clară că urgia ce ne-a nimicit porcii de Crăciun a fost adusă de ivanțiști. Întrebați, în ogrăzile lor câți porci au fost uciși? Nici unul! Vedeți, urgia a fost adusă asupra noastră. Iar pe de altă parte sunt aici martori care au văzut o armată de fantome și strigoi ce au apărut ograda lui Tudor Petrescu, unul din capii ivanțiștilor. E clar, doar noi suntem pedepsiți și n-avem șuncă de sărbători.

Deși ridica glasul, nu se mai auzea om cu om, căci vorbeau toți deodată, încât se făcuse o hărmălaie de bâlci. Un fel de nebunie pusese stăpânire pe mulțime, oamenii turbaseră de-a binelea. Adventiștii și prietenii lor, precum și sătenii cumpătați și înțelepți, se ascuseseră prin case sau plecaseră spre satele vecine, la rude. În fața primăriei mulțimea, beată de mânie, clocotea din ce în ce mai năvalnică. Se ațâțau unii pe alții și zbierau, urlau și blestema, fiecare cu trăsnetul lui, vărsând toată mânia durerii din timpul nopții.

– Oameni buni, să mergem și să distrugem ogrăzile adventiste. Să începem cu Petreștii, că ei au adus blestemul în sat! răcni unul din mulțime.

Într-o clipită, întreg puhoiul se revărsă pe ulița Petreștilor spre casa lui Tudor. Când mulțimea se apropia de poartă, din curte ieșeau un grup de jandarmi, preotul și un slujbaș al primăriei, încadrându-l la mijloc pe Tudor. Grupul s-a oprit la poartă, sergentul a ordonat soldaților să pregătească armele, a înaintat în fața mulțimii și a răcnit cu toată puterea:

– Cine-ndrăznește să intre în curtea lui Tudor sau să se atingă de arestat, îl împușc, pe legea mea! Îlucid ca pe-un câine! îi amenință el mânuind fioros arma, gata să tragă.

Gestul sergentului opri mulțimea care aștepta tăcută ca un zid în fața soldaților.

– Trebuie să moară! se auzi un glas din mulțime.

– Oameni buni! continuă polițistul după un timp de tăcere și așteptare, noi suntem în timpul funcțiunii și suntem apărați de autoritatea armatei. L-am arestat pe Tudor Petrescu care va fi judecat și pedepsit de lege. Acum întoarceți-vă la casele voastre și lăsați-ne să ne împlinim misiunea.

În cele din urmă, cei mai mulți s-au întors spre șoseaua satului pe care, cu puțin timp înainte, o părăsiseră.

Când toți porniră spre primărie, porniră și jandarmii cu arestatul. Mergeau ca și când ar fi mânat din urmă o turmă uriașă. Ajunși în șosea, sergentul ceru mulțimii să facă culoar prin care să treacă cu arestatul spre postul de jandarmi. După multă insistență se născu un culoar strâmt printre fețe pline de ură și încruntare. Doi soldați mergeau în față, făcând loc cu armele, în urma lor Tudor, iar în spatele lui alți doi jandarmi.

În timp ce treceau printre zidurile umane, zeci de brațe se întinseră spre Tudor, zeci de mâini cu brațe lacome, care loveau și zgâriau smulgându-l dintr-o latură în alta ca pe-un măracine prea puțin înfipt în pământ. Tudor nu se apăra, nu țipa, iar ochii lui mari deschiși scânteiau milă și înțelegere. Ocări, bulgări de zăpadă sau gheață și pumni, toate se abăteau peste el cu nemiluita. Nu-l mai dureau loviturile și rănilor vechi, iar pe cele noi trupul refuza să le simtă.

Când sergentul văzu ce se întâmplă în spatele lui, trase un foc de armă în sus. Mulțimea surprinsă se opri brusc și se retrase vinovată lărgind culoarul. Soldații ridicară trupul lui Tudor și-l purtară pe scările primăriei. Mulțimea se opri, așteptând precum haita, victimele.

Înainte de a intra în holul primăriei, printre șirurile de sânge și lacrimi, Tudor privi mulțimea aceea pentru care își jertfise tinere-

tea și nu precupețise nimic ca s-o ajute să cunoască voia lui Dumnezeu. Acum i se părea străină, urâtă și plină de-o behăială dezgustătoare.

E drept că noaptea ce trecuse și ziua aceea aveau ceva neobișnuit, parcă-n ele se adunase toată strâmtoarea și suferința.

Soarele se târa galben și mic, mohorât și umflat parcă de ger. Înspre răsărit, cerul se acoperea cu nori murdari, însoțiți de un vânt ce se stârnea din timp în timp, măturând zăpada.

La puțin timp după soldați, intră în primărie și preotul. Curând se auziră strigăte, semn că înăuntru era neînțelegere.

În timp ce oamenii așteptau un răspuns la mânia lor, dinspre Dorobanțu, patru jandarmi aduceau în arest un bătrân și un tânăr. Apropiindu-se, arestații fură recunoscuți, și mulțimea începu să se agite.

– Pe ei, bă, ăștia sunt capii!

Când agitația mulțimii începu să crească spre noii veniți, un grup de bărbați tineri le-a ieșit înaintea, i-a oprit, le-a șoptit ceva numai de ei auzit, apoi i-au încadrat pe arestați făcând culoar prin mulțime. Fiind apărați de jandarmi, mulțimea din primele rânduri nu putea ajunge la încătușați, dar, cu bucăți de gheață, bulgări de zăpadă și bețe mai lungi îi atingeau din când în când. Soldații din post veniră în ajutorul jandarmilor, până intrară în primărie.

După un timp de așteptare, oamenii au început să strige spre cei care intraseră în primărie. Cereau să-i judece pe vinovați în fața lor. Când agitația se apropia de punctul de fierbere, a apărut în ușă șeful de post, cu arma-n mână, cerând cu violență să se facă liniște; dar era greu să fie auzit, așa că a tras două focuri de avertisment.

– Oameni buni, nu e nevoie să faceți răzmeriță! zise cu voce puternică polițistul. Vinovații sunt în mâinile noastre și nu vor scăpa nepedepsiți. Acum sunt cercetați din toate punctele de vedere. Vom întocmi actele necesare și-i vom trimite acolo unde nu vor mai putea răspândi nelegiuirea lor. Eu vă rog să mergeți acasă. Liniștiți-vă, că de restul ne îngrijim noi.

– Nu, nu! săriră agitate câteva voci, vrem să fie judecați în fața poporului! Satul să-i judece, pentru că satul a fost rușinat și prăpădit!

Încercarea polițistului de a-i potoli pe nemulțumiți a avut un efect contrar și, până la urmă, aproape toți cereau judecată publică. De temă să nu se mărească nemulțumirea, polițistul promise că le va împlini dorința și că el personal va conduce judecata. Așa, încetul cu încetul mulțimea s-a mai potolit, așteptând să apară arestații.

Polițistul era foarte îngrijorat. Nu știa ce avea să facă pentru a-i scoate din mână mulțimii pe arestați. Nu știa cum o să-i judece, pentru că nu avea acest drept, era ilegal ce avea să facă și răspundea pentru viața prinșilor. Ajuns aproape la deznădejde, în timp ce era pe holul de intrare în primărie, se opri ridicând capul și zise cu glas lăuntric: „Dumnezeule, prieten al hagiului, dacă i-ai salvat de colții lupilor, nu-i salvezi și din ghearele oamenilor?”

În postul de jandarmi nu era mai puțină frământare decât afară. În biroul șefului de post, într-un colț stăteau liniștiți, legați cu mâinile la spate, cei trei arestați. Cel mai rău arăta Tudor. Fața lui era vânăta, pătată de sânge uscat, curs de undeva de sub căciulă, iar cojocul îi era sfâșiat în cele două părți ale gulerului. Ochii limpezi și liniștiți priveau parcă la spectacolul altuia. Un calm nefiresc îl stăpânea și se supunea liniștit tendinței de a-și muta greutatea trupului de pe un picior pe altul. Se gândea cu groază la ce s-ar fi întâmplat cu familia lui, dacă mulțimea n-ar fi fost oprită de polițiștii ce-l arestaseră. Se gândea la fiul lui care suferea cu piciorușul rupt și ar fi trebuit dus imediat la tămăduitor în Zâmbreasca, apoi se gândea la buna și credincioasa lui soție, care i se părea adesea un înger al suferinței și înțelegerii. Tot ce simțea în aceste clipe era durerea pentru familie. Singura teamă era pentru cei doi iubiți de acasă și pentru frățietatea adventă, urmărită și batjocorită. Hagiul i-a întrerupt gândurile cu o întrebare șoptită:

– Frații mei, ce v-ați dori în clipele acestea?

– Eu aș vrea să se arate Isus pe norii cerului și să văd mulțimea aceasta fugind îngrozită la munți și la stânci, zise destul de supărat Ilie.

– Dorința aceasta ar fi o mare piedică în calea revenirii lui Isus, fiule! zise Hagiul.

Văzând că Ilie nu mai zice nimic, Hagiul s-a uitat întrebător spre Tudor.

– Eu aș vrea acum să fiu necăsătorit. Mi-e teamă că Satana va lovi în familia mea. Îl înțeleg pe apostolul Pavel când spunea că în vremuri de strâmtoare e mai bine să fii necăsătorit. Singurul gând de teamă e că Satana va lovi în familia mea; de restul nu-mi pasă, e treaba lui Dumnezeu.

– Aceasta este culmea credinței, fiule, să pui în mâna lui Dumnezeu și unicul „ceva” ce ți-a mai rămas și pe care-l iubești mai mult decât pe tine. Hai! Predă-ți Domnului familia și rămâi la fel de liniștit ca și pentru soarta ta. Avem nevoie să recuperăm și să păstrăm simțământul prezenței lui Isus, care este aproape, care este lângă tine, care este vecinul tău și cu care poți sta de vorbă așa cum stai cu un prieten. Isus ne este la îndemână și, dacă ai fi atent, L-ai putea atinge, numai că nu-ți dai seama că e acolo unde este de fapt. Acum putem desăvârși în noi experiența vecinătății lui Isus și putem căpăta simțământul atingerii Sale fizice. Acesta este secretul din „groapa cu lei” sau din „cuptorul încins de șapte ori” (Daniel 3 și 6). Prinde această cupă a părtășiei și n-ai să-i mai dai drumul vreodată.

Tudor a închis ochii, și-a ridicat fața, rămânând încordat câteva momente, apoi a respirat ușurat.

Din camera alăturată, s-a auzit vocea mândrie a șefului de post:

– Părinte, dacă nu te potolești și mă împiedici în exercițiul funcțiunii, te poftesc afară!

– Bine... polițistule, vin „verzii” mei la putere și-o să-ți cadă chipiul de pe capul ăla gol.

– Părinte, nu mă obliga să-mi exercit autoritatea față de dumneata, eu știu bine ce am de făcut și mă simt jignit pentru ce ai spus.

– Și eu mă simt jignit pentru poporul acesta pe care vrei să-l duci în eroare; dă poporului ce îți cere și suntem în pace!

– Nu pot să fac ce îmi ceri dumneata, nu este legal și nu am motive. Care e vina pe care o aduci acestor oameni, în afară de... chestiile alea bisericesti?

- Întreabă poporul!
- Bine, am să-l întreb!

Şeful de post şi-a chemat ajutoarele, le-a dat instrucţiuni şi şi-a pregătit în minte planul confruntării cu mulţimea. Între timp, a obţinut legătura telefonică cu postul vecin, cerând întăriri militare.

Soarele, care dimineată încercase să se strecoare printre pâlcurile de nori, dispăruse. Cerul era acoperit în întregime şi pregătit să verse peste pământeni furtună. Însă oamenii adunaţi în faţa primăriei nu observau această schimbare; în inima şi sufletul lor era deja furtună.

Când jandarmii apărură pe scările postului, mulţimea se agita a mânie, iar unele voci cereau pedepsirea drastică a ivantiştiloreretici. Şeful de post îi aşezase în aşa fel pe arestaţi, încât să-i poată apăra în caz de pericol.

După ce s-a făcut puţină linişte în rândurile din faţă, poliţistul a încercat să ia cuvântul şi să înceapă dezbaterea. El s-a ridicat şi a zis:

– Oameni buni, după cum vedeţi, i-am adus în faţa voastră pe arestaţi. Ei se fac vinovaţi de fărădelegi pe care aştept cu nerăbdare să le aud ca să le trec în actul de acuzare. Apoi îi voi preda pe arestaţi parchetului general. Îi rog pe toţi aceia care au o învinuire legală de adus, să înainteze în faţa noastră şi să declare fapta criminală văzută şi auzită de el. Eu cred că voi aţi fost martori la grave nelegiuiri comise de inculpaţi, pentru că altfel nu înţeleg de ce sunteţi aici şi de ce cereţi judecarea imediată a celor arestaţi. Deci, cei ce au de adus o mărturie să se prezinte!

Se făcuse linişte de-a binelea. Cei din primele rânduri aşteptau tăcuţi. Nerăbdător, poliţistul se adresa iarăşi mulţimii:

– Cum, n-are nimeni de mărturisit vreo nelegiuire împotriva arestaţilor?

– Ei au adus năpasta peste sat! strigă unul din mulţime.

Poliţistul se uită atent să-l vadă pe cel care vorbea.

– Am spus să vină la mine cel care are ceva de mărturisit, nu să strige în gura mare! Hai, dacă eşti sigur pe ce spui, vino aici!

Nu mai răspunse nimeni din mulțime, nici cel care vorbise înainte, nici altcineva. Vântul începuse să-i lovească în șarje pe cei ce stau în flancurile gloatei. Cei mai mulți nu știau bine de ce stăteau acolo și ce vrea polițistul de la ei.

Între timp, preotul coborâse scările cu încă vreo câțiva însoțitori și discutau aprins și pe șoptite. Puneau ceva la cale, pentru că, din când în când, priveau spre arestați și polițiști, gesticulând nervoși.

În cele din urmă, unul se desprinsese de grup, urcă scările și spuse:

– Domn’ șef de post, aduc învinuire de rătăcire pentru arestați.

– Cum te cheamă? îl întrebă polițistul în timp ce-i nota numele și spusele într-un registru.

– Păi cum, domn’ șef, matale nu mă cunoști de te faci acum că mă vezi prima dată? Ce, nu știi cum mă cheamă? Că doar eu am tras clopotul la moartea soacră-ti!

Polițistul a ridicat capul, s-a uitat la el, nu știa ce să facă: să-i repeadă un „marș de-aici” sau să-l ia ca atare.

– Asta-i procedura, băi, blegule, tu să răspunzi la întrebările mele, dacă ai venit aici! Spune-mi, îi cunoști pe arestați?

– Pe Tudor îl cunosc.

– De unde îl cunoști?

– Păi cum să nu-l cunosc, domn’ șef, când am ’mas o iarnă la ei după ce ne-a ars bordeiul.

– Pe ceilalți doi îi cunoști?

– Nu, domn’ șef.

– Atunci de unde știi că sunt rătăciți?

– Păi, așa mi-a spus părintele, și eu îl cred, că de..., mai mă miluiește și pe mine cu câte un colac, și eu ascult de părintele.

– Bine, dar personal ai văzut ceva rău la arestați?

– Păi, ce să văd, domn’ șef, că nu m-am mai întâlnit cu Tudor cam de mult, iar pe cei doi nu i-am văzut niciodată.

– Cât ai stat la Tudor, ai observat ceva rău la el, ceva ce să-i deranjeze pe alții? Și răspunde mai tare, să audă poporul învinuirea!

– Păi... domn’ șef, când am stat la Tudor, am fost ca la frati-mio, s-a purtat cu noi frățeste, atâta că nu mă lăsa să trag pipă în casă și mi-a spus să nu vin beat în ograda lui.

– Acum unde stai?
– Am o căsuță înspre Valea lui Toma.
– Când ți-ai făcut-o?
– Păi... cum, domn' șef, matale nu știi? Că doar orice copil știe că mi-au făcut-o ivantiștii, rătăciții! S-au strâns cu toții, aducând fiecare câte-un lemn de acasă, au mai cumpărat câțiva salcâmi și în câteva săptămâni au terminat-o. Când a fost gata, ne-am mutat cu toate cele trebuincioase pentru anul ăla.

– Și... care-i acuzația pe care o aduci lui Tudor și celorlalți?
– Păi... ce acuzație să aduc eu, domn' șef, lui Tudor, că mă bate Dumnezeu să mint, am spus și eu ce mi-a spus părintele și dascălu'.
– Du-te și vezi-ți de sărăcia ta și nu te mai băga în luptele ălor mari!

Clopotarul a plecat mulțumit spre locul unde erau adunați „drept-credincioșii” și satisfăcut s-a adresat preotului:

– I-am acuzat, părinte; să vedem pe unde-o să scoată cămașa!

Preotul s-a uitat mânios, i-a întors spatele și s-a îndreptat spre scări, făcând semn altuia să se prezinte în fața polițistului. Acesta a urcat scările, a salutat respectuos și a zis:

– Am și eu o acuzație de făcut, domn' șef!

Polițistul îl privi cu duritate și răspunse:

– Acuzația o face procurorul, dumneata depui mărturie, dacă ai.

Omul s-a fâstâcit și neștiind ce să mai facă, s-a uitat la preot. Acesta se opri lângă scară, de unde zise cu voce tare:

– Domn' plutonier, lasă-l să vorbească și nu-l intimida!

Urmă un timp de tăcere. Arestații stăteau liniștiți între soldați, fără să reacționeze în vreun fel. Parcă nici n-ar fi fost vorba de ei. Tudor îi șopti hagiului:

– Părinte, poporul e împotriva noastră, doar Dumnezeu ne mai scapă!

– Fii liniștit! Pe mulțime să nu contezi niciodată. Este schimbătoare și nehotărâtă. Acum ți-aduce jertfe, acum te ucide cu pietre. Adu-ți aminte de întâmplarea apostolului Pavel la Listra, din Fapte, capitolul 14. Așa că nu te speria! Dumnezeu conduce lucrurile.

Ilie era posomorât, dar privea imposibil la tot ce se întâmpla așteptând „să se termine odată comedia asta”, zicea el din când în când. Era foarte obosit și nedormit.

– Hai, spune, dacă ai ceva de spus! reluă polițistul ancheta.

– Eu... domn' șef, acuz pe dumnealor de uzurpațiunea funcției lui domn' părinte, arătând cu mâna și cu fața spre preot.

Polițistul, ca și când nu l-ar fi auzit, îl întrebă liniștit:

– Cum te cheamă?

– Pe cine, domn' șef?

– Păi cu cine stau de vorbă, mă, cu Scaraoschi? se răsti brusc la el polițistul.

Omul, cam tare de-o ureche, nu mai înțelegea nimic. Pe de-o parte polițistul dur, pe de altă parte mulțimea care-l privea îl încurcau, așa că dorea să-și îplinească datoria față de cel ce l-a trimis. După câteva momente, și-a recăpătat curajul și s-a adresat spre locul unde erau adunați oamenii preotului:

– Cum îl cheamă? întrebă el șoptit.

– Pe cine? a întrebat mai mult din buze cântărețul, încercând să se apropie de scări.

– Cum îl cheamă pe... Scaraoschi? insistă omul.

Cântărețul se opri nedumerit, iar oamenii din jur, care auziseră întrebarea, pufniră în râs.

– Spune omule, cum te cheamă pe tine și lasă-l în pace pe ăla! se răsti iarăși la el polițistul.

– O,... pe mine mă cheamă Măciulie Tincu, domn' șef; mă iertați, nu știam cu cine vorbiți!

– Ce ai de spus împotriva acuzațiilor?

– Eu? Mie nu mi-au făcut nimic oamenii ăștia.

– Atunci, de ce ai venit aici?

– Am venit să spui că l-am văzut pe Tudor Petrescu surpând funcțiunea lui domn' părinte.

– Cum l-ai văzut?

– Păi... așa cum mă vedeți și vă văd, domn' șef.

– Cum adică îi surpa funcțiunea părintelui? Spune ce ai văzut! rosti rar și răspicat polițistul.

– Vă spun, domn' șef, vă spun. Eu... știți, sap gropi. Sap la oricine, numai să... Sap gropile ivantiștilor, sap și la ceilalți credincioși, că de..., mai câștig și eu un ciur de mălai pentru tărie. Odată, când am săpat groapa unui ivantist, am văzut că slujba de înmormântare a ținut-o un străin și Tudor. Eu știam că el nu-i preot, da' slujba a ținut-o. Eu l-am văzut și m-am mirat că a luat locul preotului.

- Ai mai văzut altceva?
- Nu, domn' șef.
- Pe ceilalți doi arestați i-ai văzut?
- Nu, domn' șef.
- Bine, ești liber și ai grijă să nu ți se surpe groapa și să cazi în ea.
- Da, domn' șef, contați pe mine, fac gropi pe cinste!

Nici nu coborâse bine groparul, că se și grăbea să urce unul dintre oamenii mai bogați ai satului. Era un om respectat mai mult de frică decât de cinste. Sătenii îl ocoleau și nu dau ghes a se împrieteni cu el. Cei mai îndrăzneți îi spuneau „avarul, lacomul”. Existau multe taine în viața lui. Nu suferea să piardă vreodată. Chiar atunci când o calamitate îi distrugea ceva, el completa de la vecini. Oamenii se lăsau mai degrabă păgubași în litigiul cu el, decât să aibă de-a face cu vocabularul sau cu violența lui. Era unul dintre vecinii lui Tudor Petrescu. Întotdeauna a avut relații bune cu Tudor, nu că n-ar fi existat motive să le strice, dar... creștinismul Petreștilor găsea putere și înțelepciune să meargă mai departe și să ocolească cearta.

Când l-a văzut venind, mulțimea a făcut liniște. Acesta era un martor pe care merita să-l ascuți. A urcat scările, a salutat respectuos polițistul, apoi s-a adresat calm și serios:

– Domnule șef de post, am o plângere de făcut; mă lăsați s-o fac? Dar vreau să audă tot poporul.

Polițistul se agita puțin. Nu s-ar fi așteptat la un asemenea acuzator și îi încurca puțin planurile.

- Dumneata te numești Neagu Cârcel, da?
- Da, domn' polițist.

– Îi cunoști pe acuzați?

– Tudor îmi este vecin, domn' șef, iar cel tânăr e nepotul lui din Dorobanțu. Pe bătrân l-am văzut o dată în casa lui Tudor, la o întâlnire de-a lor.

– Ce acuzație ai de adus arestaților?

– Păi... eu nu pe ei, musai, îi acuz; eu îi învinuiesc pe toți ivantiștii.

Mulțimea era atentă să prindă fiecare cuvânt; știau ei că atunci când vorbește Cârcel iese ceva.

– Ascultă cetățene, noi judecăm aici cazul celor trei, așa că despre ei vorbește-mi!

– Bine, domnule. Eu, după cum știți, sunt cetățean cinstit și la locul meu. Îmi văd de trebușoara mea și nu fac rău nimănui. Îmi păzesc bine turmele de oi și averea, nelăsând să scape nici-o fărâmbă vreunui nepoftit. Sunt un om credincios, dar n-am folosit niciodată religia mea să fac rău altora, așa cum mi s-a făcut mie azi-noapte, când am pierdut cinci oi și doi porci mari. Fie că dumneavoastră credeți sau nu, eu cer ivantiștilor să-mi înapoieze pierderea, și n-am nimic cu nimeni.

– Înțeleg, dar cu ce sunt vinovați ivantiștii în ce ți s-a întâmplat ție azi-noapte?

– Eu cred că ei au pus la cale invazia lupilor din noaptea trecută.

– Ai dovezi?

– Da, am, de aceea vă rog să mă ascultați toți, spuse și se întoarse în așa fel, încât să fie bine văzut și auzit de mulțime. Azi-noapte, când s-a pornit urgia, m-am înarmat cu ce am putut și am ieșit să-mi apăr turmele. Dihăniile atacaseră staulul și prădau. Am strigat, am ajutat căinii și cu greu au fugit lupii, târând după ei trei oi și doi porci. După ce i-am alungat, întorcându-mă spre grajd, m-am uitat spre vecinul Petrescu. Și ce credeți că am văzut? Curtea îi era plină de fantome. Erau postate în fața grajdurilor și unele prin curte. Am strigat la Tudor, dar nu mi-a răspuns. El nu era în curte. Fantomele îi apărau bunurile. Când am întrebat azi-dimineață ce pierderi a avut, mi-a spus că nici una. Eu cred că nenorocirea are legătură cu ivantiștii. Cred că au pact cu diavolul și fac vrăjitorii,

cum spun unii și alții. Eu nu știu altceva, dar ce știu e că trebuie să-mi dea înapoi pierderea.

– A mai văzut cineva ce ai văzut dumneata?

– Da, vecinul din spatele curții lui Tudor, este aici și poate depune mărturie. Petreștii nici n-au ieșit din casă în timpul nenorocirii, pentru că se știau apărați. Ileana lui Tudor mi-a confirmat că într-adevăr, azi-noapte s-a întâmplat ceva straniu în curtea lor. Eu nu plec de aici până când nu hotărâți cine și când îmi va înapoia pierderea; restul nu mă interesează.

Când oamenii i-au auzit pretenția, au început să murmure; unii din cauza frigului, ceilalți pentru că nu înțeleseseră. Pe ici, pe colo, câțiva se pregăteau să plece, alții curioși doreau să știe sfârșitul, iar cei care mai simțeau durerea nopții trecute, cereau rezolvarea imediată. Doreau să fie pedepsiți vinovații, oricare ar fi ei. Pe margine, mame și bunici își împingeau spre case copiii nemulțumiți că n-au văzut întregul „spectacol”. În același timp, în mulțime, se auzeau voci din ce în ce mai îndrăznețe în apărarea arestaților.

– Ce aveți cu bieții oameni, maică, v-ați pierdut mințile? Sunt bătrână și am petrecut multe nenorociri. Lupii au venit peste sat întotdeauna în iernile grele; au venit și când nu erau ivanțiștii în sat. Ce aveți cu ei? Sunt oameni buni și milostivi, vorbea o bătrână ca de una singură în mijlocul gloatei.

Unii i se aliau, dar timid, alții se supărau, o repezeau cu vorba și făceau să crească larma.

Politiștul era încurcat de-a binelea; avea în față un om periculos, care influența masele. Acuzația ieșea de sub competența lui. Căuta disperat o soluție sau un șiretlic. Până la urmă s-a ridicat în picioare și a strigat:

– Oameni buni, ați văzut și voi că martorii n-au prezentat dovezi serioase împotriva arestaților, dar, cu toate acestea eu le-am notat, le-am făcut să sune frumos și le voi trimite împreună cu arestații înaltelor autorități ale justiției, să le studieze și să decidă. Așa că acum, după ce v-am ascultat, duceți-vă acasă și lăsați-ne să ne împlinim misiunea.

Efectul celor spuse de polițist a fost contrar celui așteptat de el. Mulțimea a tăcut într-o amenințare surdă și era gata să treacă la fapte grave. Cerul se încărcase cu nori amenințători și trimitea peste sat crivățul în rafale prelungi și tăioase. Atmosfera apăsătoare și frigul îi înrăia pe oameni, îi întărâta, îi făcea nerăbdători. Oamenii s-au apropiat de scările clădirii mai, mai să-și turtească fețele de chipurile împietrite ale polițiștilor postați la baza scării. Polițiștii nu știau ce să facă. Bărbații stăteau amenințători, dar tăcuți; femeile stăteau lipite de garduri. Copiii se cățăraseră pe jgheabul fântânii. O furie surdă, fără vreun plan anumit îi unea pe oameni împotriva arestaților.

Între timp, prin mulțime și-a făcut loc primarul, care lipsise din sat și nu știa bine ce se întâmplă. Era un om respectat și apreciat de popor. Ajuns sus, făcu semn cu mâna și ceru poporului timp ca să discute ce șeful de post.

– Ce putere am eu, domnule polițist? a întrebat primarul. Oamenii sunt îndărătnici. Au impresia că poliția e neputincioasă și socotesc că ar trebui să-și facă singuri dreptate.

– Tudor și ceilalți sunt nevinovați.

– Atunci de ce i-ați arestat?

– Din ordine superioare și poate să-i salvăm pe ceilalți.

Primarul s-a uitat posomorât la polițist.

– Nu vreți decât să ieșiți din încurcătură, a replicat el. Dar știm noi ce știm, a zis supărat primarul.

– Înainte de toate, ca șef al comunei, trebuie să te îngrijești să putem pleca nestingheriți cu arestații.

– Viața celor trei e în pericol, a mormăit frământat primarul.

– În cazul ăsta, s-ar ajunge la luptă, primare.

– Vreți să-i apărați pe vinovați, după ce au produs atâtea tulburări în satul acesta, de-altfel liniștit?

– Fie că sunt vinovați, fie că nu, ordinea trebuie respectată; și dacă nu-i convingi să ne dea imediat ascultare, ai s-o pățești! a replicat polițistul.

Clopotele bisericii au început să sune alarma. Sătenii primeau întăriri. Cei ce erau pe la casele lor ieșeau din toate părțile. S-au auzit primele insulte împotriva polițiștilor, stridente și izolate.

– Vânduților! Blegilor! Nepricepuților!

Politiștii, sub comanda sergentului, s-au pregătit; așteptau atacul mulțimii tot mai neliniștite, dar erau la fel de neajutorați ca și sătenii; se găseau în fața unei situații necunoscute. Mulțimea aștepta ivirea primarului.

În holul primăriei, primarul se plimba mânios de-a lungul culoarului.

– Bine... șefule, să mergem înaintea oamenilor să vedem ce putem face! zise după un timp, mai liniștit și hotărât.

Mulțimea stătea ca și înainte, tăcută, nemișcată, dar amenințătoare, sub cerul care se îmbrăca cu haina războiului. Sătenii erau hotărâți să dispună singuri de soarta celor pe care-i considerau vinovați de nenorocirile abătute peste ei. Era absurd. Totul fusese năpădit de o nedumerire grea, cu privire la cele petrecute. Era așa o confuzie, că ți-ar fi ajuns să otrăvești întreaga lume cu ea.

– Oameni buni, a început primarul încet și cu glas șovăielnic; totuși, se auzea fiecare cuvânt. Sătenii mei, suntem cutremurați de blestemele care s-au abătut peste noi în iarna asta și în noaptea trecută. Nu știm însă cine e vinovat de aceste nenorociri.

Dar primarul n-a apucat să continue.

– Predați-i! s-au ridicat pumni și s-au auzit fluierături.

Primarul privea pironit masa aceea de oameni.

– Ivantiștii sunt vinovați! a strigat Neagu Cârcel, deșirat, uscățiv, cu fața plină de răutate și nebărbierită de zile întregi. Am văzut eu fantomele, diavolii care le apărau grajdurile.

– Măi, oameni buni, a strigat primarul, eu sunt capul vostru, pus de voi, eu vă declar că suntem gata să vi-i predăm pe arestați!

– Ai înnebunit? i-a șuiert îngrozit polițistul.

– Din vremuri vechi, vinovații și făcătorii de rele sunt judecați în țara noastră de către justiție. Înalții judecători îi condamnă dacă sunt vinovați și îi eliberează dacă sunt nevinovați. Voi ați hotărât să-i judecați pe cei trei adventiști, singuri. Nu vreau să discut dacă aveți acest drept, de vreme ce vi l-ați luat.

Primarul vorbea limpede și răspicat. Sătenii se liniștiseră și îl ascultau atenți; voiau să-i înțeleagă fiecare cuvânt. Fiindcă primarul le vorbea serios și cu respect, îl luau și ei în serios și-l respectau.

– Dar, a continuat primarul, aveți și voi aceeași datorie ca și justiția: să se facă dreptate și să biruiască adevărul. Este limpede că nu vă putem preda arestații dacă nu sunteți hotărâți să aflați adevărul și să faceți dreptate.

– Așa vrem! au strigat câțiva.

– Judecata voastră trebuie să se ferească de nedreptate.

– Primim! a strigat unul dintre cei mai de vază oameni ai satului.

– Deci trebuie să cercetați dacă e drept sau nu să-i învinuiți pe cei trei sau pe adventiști, în general, de nenorocirile abătute peste sat. Cum ați ajuns la bănuiala asta?

– Ne-a spus cântărețul bisericii! a strigat un alt sătean.

– Avem încredere în cuvântul cântărețului, care ne întărește bănuiala, dar nu constituie o dovadă că e adevărat, le-a explicat primarul.

– Am văzut fantomele, a strigat din nou vecinul lui Tudor.

– Vino aici! l-a chemat primarul.

Cârcel șovăia.

– Du-te, Neagule, nu-ți fie teamă! l-a îndemnat unul.

Săteanul a urcat treptele și a întrebat:

– Ce doriți de la mine?

Sătenii încordați se holbau la ei. Poliștii își lăsaseră arma la picior și priveau scena cu mare interes.

– Dumneata ai văzut fantome în curtea lui Tudor?

– Da, domn' primar.

– Erai singur?

– Da.

– Dumneata ce făceai în curte?

– Mă luptam cu fiarele.

– Cu ce îți luminai calea?

– Aveam un felinar în mână.

– Și-l purtai cu dumneata?

– Da.

– Ce gard este între dumneata și Tudor?
– Gard de ulucă înaltă.
– Și cum ai observat fantomele?
– Am auzit vorbă și zăpadă scârțiind.
– Bine, dar era posibil să fi fost niște oameni.
– Ce fel de oameni, domn' primar, când fiecare gospodar se lupta pentru bunurile sale?

Urmă un moment de tăcere, apoi s-a auzit o voce din mulțime care a zis:

– Domnule primar, mă cunoașteți, într-un fel puțin plăcut pentru mine. Sunt Tică Cerașu și aș dori să vă ajut în dezlegarea acestei enigme a fantomelor.

– Bine, spune ce ai de spus! rosti rece primarul, neașteptând ceva bun de la Tică.

– Domnule primar, doresc să mărturisesc că eu și tovarășii mei am fost azi-noapte în curte la Tudor și i-am apărat ograda. Sunt aici și tovarășii mei care pot depune mărturie. N-au fost fantome, așa cum se spune, ci noi am fost.

Toți erau consternați: polițiștii, primarul, preotul și mulțimea. După un timp, primarul a întrebat, bănuind că va descoperi o altă tâlhărie:

– Dar cum ați ajuns acolo și ce ați căutat?
– Știam că Tudor este-n leșin și nu are cine să-i apere bunurile.
– De unde știați?
– Aceasta este o poveste mai lungă și nu știu dacă poporul vrea s-o știe.

Curiozitatea stăpânea mulțimea. Furia și amenințarea scăzuseră și toți ascultau ochi și urechi.

– Vrem să auzim! rostră mai multe voci deodată.

Tică a privit atent mulțimea, a căutat la fața impasibilă a șefului de post, a urmărit reacția preotului, care stătea lângă scară cu un grup de oameni de-ai lui. A început să povestească cu regret de unele fapte trecute, apoi cu multă dibăcie a ajuns să redea evenimintele din seara trecută. A povestit că se afla în cârciumă cu prietenii lui și au fost opriți de preot, care, după ce le-a dat de

băut, le-a făgăduit că are pentru ei un plan, prin care vor fi scoși de sub toate acuzațiile. Așa au ajuns la primărie unde au fost puși să facă ce-au făcut. A povestit totul – cum i-au bătut pe arestați, cum i-au recunoscut, cum l-au dus pe Tudor acasă leșinat și l-au lăsat la poartă, apoi discuția cu Hagiul, hotărârea lor de a deveni adventiști și motivul pentru care s-au dus să-i apere ograda.

Mulțimea devenise alta, multe femei își ștergeau fața, iar bărbații loveau cu piciorul în zăpada de sub ei, neștiind ce să mai creadă. Ochii multora se îndreptau destul de neprietenoși spre preot. Știau ei că preotul nu-i vedea bine pe adventiști, dar să aduci lucrurile până la a lăsa poporul să comită crimă, era prea mult. Eliberându-se de sub impresia celor auzite, primarul s-a îndreptat spre mulțime și a zis:

– Ei, așadar, acum vă dați seama, în calitate de judecători, de greutățile care vă stau în față. Vinovăția acestor oameni nu poate fi dovedită. Nu știu cum veți proceda, dar vreau să spun că poliția are alte metode de a afla adevărul. Ea cercetează cu de-amănuntul orice om suspect, fără a ține seama de poziția lui socială; ar urmări orice urmă imaginabilă; ba, dacă ar fi nevoie, ar cere ajutorul armatei sau poliției din alte țări. Ei sunt chemați să împlinească această sarcină grea. Vă rog să hotărâți acum ce veți face!

Tăcere. Sătenii erau nehotărâți. Cele auzite și vorbele primarului, făcuseră impresie asupra lor.

– Să fie eliberați! strigă unul din mulțime.

După un moment de șoc și alții cerură eliberarea. Primarul ridică mâna cerând liniște. Preotul și grupul ce-l însoțea erau neliniștiți, văzând cererea poporului.

– Dorința aceasta a voastră e demnă de niște buni creștini, dar aceasta e treaba poliției! răspunse primarul.

– Sunt nevinovați! rostră oamenii...

– Poliția a luat notă de aceasta și va face tot ce trebuie.

– Să spună părintele dacă sunt vinovați sau nu, rosti cu voce puternică fratele primarului.

Mai multe persoane parcă trezite rostră în cor:

– Da, da, să vorbească și părintele! strigau tot mai mulți enoriași, curioși să afle ce va spune părintele în noua conjunctură.

Între timp, preotul urcase scările și avea o discuție personală cu șeful de post. Apoi s-a întors cu fața spre oameni și-a rostit cu glas tare, ca să acopere rafalele de vânt:

– Iubiți credincioși, la propunerea voastră și din îngăduință creștină, am luat cuvântul, ca să apăr onoarea lui Dumnezeu și a preaslăvitei noastre biserici strămoșești. Noi dăinuim aici din vremuri străbune. Părinții noștri au purtat războaie sfinte în apărarea credinței strămoșești. Mulți dintre ei și-au dat viața, iar alții și-au jertfit copiii, ca să apere hotarele străbune și moștenirea creștină. Au fost necruțători cu defăimătorii credinței și au alungat hoardele păgâne și bolșevice, dincolo de hotarele pustii. Totdeauna a trebuit să ne apărăm moștenirea spirituală cu sabia în mână, și să stărpim rătăcirea din fașă.

Vremurile pe care le trăim sunt vremuri apocaliptice, când anticristul va ataca biserica Domnului, cu fel și fel de erezii. La sud ne stau în coastă turcii, cu rătăcirea lor islamică, la răsărit ne amenință urgia bolșevică, iar la apus ne lovește catolicul, adventistul și tot rătăcitul.

Ce să facem fraților? Să stăm cu mâinile-n sân și să privim cum ne este pângărită țara, biserica și sufletul? Să stăm cu mâinile încrucișate și să privim cum ne sunt pângăriți copiii cu rătăcirii advente și protestante apusene? Spuneți! Sunteți voi urmașii bravilor voștri părinți? Atunci, cum puteți avea mintea atât de întunecată și să nu vedeți răul ce s-a cuibărit în sufletele voastre prin lucrarea acestor... „oi rătăcite de biserica mamă”? și arată violent către arestați.

Cum puteți trece așa de repede peste primele două acuzații care sunt reale și le susțin? Credeți că e puțin lucru să te rătăcești de sfânta biserică și de Dumnezeu, așa cum sunt adventiștii? Rătăcirea lor a devenit o plagă pentru satul nostru; ne râde lumea și ne arată cu degetul celelalte sate, iar Dumnezeu trimite urgii peste noi ca peste păgâni. Unde vreți să ajungem?

Este un lucru strigător la cer să batjocorești sfintele taine și sfânta ordinațiune sau succesiune preotească, lăsată de la Hristos. Aceasta fac adventiștii, care nesocotesc preoția și își asumă harisme

pe care nu le merită. E o rușine, să îngropi sufletele omenеști fără preot. De unde și-au luat ei dreptul să slujească la înmormântare?

Aici e răul, credincioșii mei, aici trebuie să luăm poziție și să curățim satul. Ne pare rău pentru sufletele rătăcite, dar nu putem pune în pericol turma Domnului, lăsându-i pe adventiști în pace. Ei tulbură mințile oamenilor cu vești despre războaie, despre carne curată și necurată, precum și despre o venire a lui Isus. Vă spun eu, credincioșii mei, că nu va fi nici un război și nici o venire. Dacă ar fi așa, nu v-aș spune eu? Și eu vreau să merg cu voi pe același drum. Nu vă luați după adventiști! Cer primarului și poliției să se ia măsuri, ca rătăcirea să fie stârpită. Nici nu poate fi vorba de eliberarea arestaților, pentru că molima adventă s-ar întinde și vom fi nevoiți să ne facem singuri dreptate. Eu mă opresc aici și contez pe înțelepciunea și buna voastră credință.

Confuzia întunecă puterea de înțelegere a oamenilor, de aceea domnea o derută totală. Cei care nu aveau opinie, nu știau ce să mai creadă. Unii, incitați de oamenii preotului, cereau pedepsirea vinovaților. Alții, strânși în jurul lui Tică Cerașu, cereau eliberarea arestaților.

Șeful de post se sfătuia cu primarul și păreau destul de îngrijorați. Dacă lucrurile ar fi fost lăsate așa, oamenii s-ar fi luat la bătaie între ei.

Unul dintre tovarășii lui Tică Cerașu cerea să vorbească primarului, dar hărmălaia îl împiedica să fie auzit. Pentru a face liniște, sergentul a primit ordin să tragă un foc de armă în sus. Lumea s-a potolit, ascultându-l pe primar, care sta cu mâna ridicată cerând să fie ascultat.

– Oameni buni, nu vă agitați! L-am ascultat pe preot, dar nu pe toți. Este aici cineva care vrea să vorbească. Să-l ascultăm!

– Domnule primar și domnule șef de post, am fost deseori în fața tribunalului din pricina faptelor mele rele și acolo am văzut că înalții judecători dau cuvântul și acuzaților, ca să se apere. Ar fi drept și normal ca dumneavoastră să dați dreptul acuzaților să-și spună cuvântul și să se apere.

– Da, da, cerură mai mulți din popor. Să le dați cuvântul, să-i auzim cum se apără!

Șeful de post s-a luminat la față, înțelegând că dacă vorbește Hagiul, răzmerița va fi stinsă. În schimb primarul se temea, iar preotul era furios de-a binelea. Din grupul lui, câțiva vociferau și cereau să nu li se dea voie la cuvânt „rătăciților”. Însă cei mai mulți doreau să-i asculte. La un semn al șefului de post, hagiul Ștefan a înaintat în fața mulțimii și a început să vorbească:

– Frați creștini, mă aflu azi în fața voastră din voia lui Dumnezeu și în împlinirea voinței Lui. Mă socotesc fericit, frați creștini să fiu tratat și judecat așa cum a fost Mântuitorul meu Isus și apostolii Domnului. Mi s-a cerut să mă apăr înaintea voastră, frații mei, ca unul care ar fi păcătuit față de Dumnezeu și față de voi. Dar voi știți că noi n-am făcut nici un rău nimănui și n-am îndemnat pe nimeni, decât în ceea ce cere Dumnezeu prin Cartea Sfântă pe care o port cu mine zi și noapte. De aceea, frații mei, vă rog să ne ascultați cu îngăduință. Viața de fiecare zi a fraților mei adventiști, din cele dintâi zile, este cunoscută de voi toți, pentru că ei sunt frații voștri, sângele vostru. Voi știți că, înainte de a deveni adventiști, au trăit după toate obiceiurile strămoșești. Vă amintiți bine cum împreună cu voi, repetau cu sfințenie sfântul crez creștin: ... *și iarăși va să vie cu mărire și glorie ca să judece viii și morții, a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit.*

Au crezut aceste cuvinte și au înțeles că trebuie să se pregătească pentru venirea Domnului. Iar azi sunt amenințați, disprețuiți și judecați pentru că trăiesc după crez. Este un păcat, frați creștini, să trăiești crezul? Adică să aștepti împlinirea cuvintelor: ... *și iarăși va să vie cu mărire și glorie ca să judece viii și morții, a Cărui Împărăție nu va avea sfârșit?* Este un păcat să trăiești cum îți zice Dumnezeu, mărturisind ... *un botez întru iertarea păcatelor; așteptând învierea morților; și viața veacului ce va să vie?*

– Nu..., se auziră mai multe voci din popor.

– Uneori, suntem într-o situație dificilă, pentru că trebuie să alegem între ce spun oamenii și ce spune Dumnezeu. Voi, frații

mei, ce ziceți? De cine trebuie să ascultăm mai întâi, de oameni sau de Dumnezeu?

Era o liniște aproape nefirească, nimeni nu mișca, doar vântul fără astâmpăr le împingea șuvițele de păr de pe frunte în ochi. Toți sorbeau cuvintele hagiului. Mulți nu-l auziseră niciodată. Hagiul a făcut o pauză, i-a cercetat de la înălțimea scărilor, apoi a repetat ultima întrebare:

– Spuneți, de cine trebuie să asculte omul mai întâi, de ce spun oamenii sau de ce spune Dumnezeu?

– De Dumnezeu! rostiră hotărât multe persoane.

– Sunteți convinși? Ia să vedem, câți sunteți convinși? Sunteți convinși?

– Da! Suntem! răsună o pădure de voci.

– Tocmai aceasta este vinovăția care se pune în sarcina adventiștilor – că ascultă mai mult de Dumnezeu decât de oameni.

– Da, dar de ce nu vă închinați înaintea icoanelor și a crucii? întrebă arțăgos unul din apropierea preotului.

În acest timp, preotul încerca să întrerupă vorbitorul și să ia el cuvântul, dar, cu un gest hotărât, primarul îi ceru să nu-l întrerupă pe vorbitor așa cum nici el n-a fost întrerupt când a vorbit.

– Fratele meu, mulțumesc pentru această întrebare. Este înțeleaptă și voi răspunde la ea imediat! zise Hagiul.

De ce adventiștii nu se închină la icoane? Răspunsul este simplu: așa zice Dumnezeu, să nu ne închinăm la icoane. Într-o convorbire pe care a avut-o cu femeia din Samaria despre această problemă, Isus a spus: *Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta; și voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să se închine oamenii.*

Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl.

Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui, trebuie să I se închine în duh și în adevăr. (Ioan 4,20.23-24)

După ce a citat pe de rost aceste cuvinte, s-a oprit, s-a întors spre primar, apoi spre preot și i-a adresat următoarea rugămintă:

– Prea cucernice, sunt un om în vârstă și am nevoie de ajutor la citit, te rog citește dumneata care ești obișnuit cu Sfânta Scriptură, în locul meu, ca să audă poporul ce zice Dumnezeu.

Apoi se întoarse spre mulțime și rosti cu glas tare:

– Vreți ca preacucernicul să citească în Scriptură textele pe care le voi indica?

– Da! se auziră multe glasuri.

Preotul nu prea voia la început să citească, dar nu dorea să lase impresia poporului că e răuvoitor. A venit lângă Hagiul, în fața mulțimii, și i-a spus că n-are Scriptură. Hagiul i-a oferit Biblia lui, traducere bisericească, și a continuat:

– Acum, aș dori să vă dau un alt cuvânt al lui Dumnezeu care ne arată că nu avem voie să ne închinăm la icoane sau statui. Rog pe cucernicul să citească porunca a doua din Decalog.

Biblia din mâna preotului se deschise pe la jumătate, el începu să dea foile spre sfârșit, bâjbâind, apoi s-a făcut că i-au scăpat foile și s-a închis Biblia, a deschis la tabla de materii, s-a uitat puțin, n-a găsit nici cuvântul „porunci”, nici cuvântul „Decalog” și a început nervos să dea foile. Hagiul a așteptat un timp și i-a spus curtenitor:

– Preacucernice, în Biblia aceasta poruncile sunt în a doua carte a lui Moise, Exod, capitolul 20. Citește de la versetul 4 la 6.

După destulă chinuială, preotul a găsit textul și a început să citească ușurat:

Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt sus în ceruri, sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor, și să nu le slujești; căci Eu, Domnul Dumnezeuul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii până la al treilea și al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, și Mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele.

– Ați văzut, frații mei, de ce nu se închină adventiștii la icoane? Așa a zis Dumnezeu; doar Lui trebuie să ne închinăm în Duh și adevăr. Închinarea plăcută lui Dumnezeu se realizează prin rugăciune și printr-o viață trăită după poruncile Sale.

– Domnule adventist, se auzi o voce din mulțime, de ce nu aveți sfinți mijlocitori și de ce nu vă închinați lor și nu-i sărbătoriți?

– Mulțumesc pentru întrebare, este foarte bună și arată că sunteți un creștin ce caută adevărul.

De ce nu au adventiștii sfinți mijlocitori? Pentru că ei cred așa cum spune Scriptura, că între om și Dumnezeu nu există decât un singur Mijlocitor, și acesta este Isus Hristos. Doar El a câștigat acest drept de Mijlocitor, atunci când a murit pe Golgota pentru noi. Vă rog, preacucernice, citiți în 1 Timotei 2,5.

După un timp, fruntea preotului era plină de transpirație. Căuta febril cartea lui Timotei și n-o găsea. Oamenii șușoteau între ei și înțelegeau că preotul lor nu știa să umble cu Scriptura.

– Preacucernice, nu căutați în Vechiul Testament! 1 Timotei se află în Noul Testament, după cartea a doua Tesaloniceni.

Cu greu preotul a găsit locul și a citit destul de anemic:

Căci este un singur Dumnezeu, și este un singur mijlocitor între Dumnezeu și oameni: Omul Isus Hristos.

– Observați, frați creștini, cât de clară este Scriptura în această problemă? Așa cum este un singur Dumnezeu, este și „un singur mijlocitor între Dumnezeu și oameni: Omul Isus Hristos”. Ce să facem deci atunci când am comis păcatul? Să căutăm în diferite locuri, anumiți oameni, considerați de noi sau de alții mai sfinți, ca să mijlocească pentru noi? Nu. Apostolul Ioan ne învață clar ce să facem. Vă rog, cucernice, deschideți Scriptura în întâia epistolă a apostolului Ioan, la capitolul doi și citiți de la versetul unu...

După câteva minute de răsfoire a Bibliei, cucernicul citi tare, mai tare ca până acum: *Nunta din Cana. A treia zi s-a făcut o nuntă în Cana din Galileea. Mama lui Isus era acolo.*

– Vedeți, oameni buni, că nu are dreptate, nu amintește Scriptura despre ce îndrugă dânsul...

– Un moment, cucernice, eu v-am cerut să-mi citiți în prima epistolă a lui Ioan la capitolul doi cu versetul unu, iar cucernicia voastră citiți în Evanghelia lui Ioan. Se vede că ați uitat că Ioan, pe lângă evangheliile, mai are și două epistole scrise bisericii.

Pentru că preotul era de-a dreptul derutat, Hagiul l-a ajutat să găsească textul. După ce a privit o clipă textul, supărat i-a înapoiat Biblia zicând:

– Aici sunt lucruri necurate. Eu nu pot citi pe o asemenea Carte. E o care rătăcită. Eu vreau Scriptura bisericii. Mă duc să iau Scriptura din biserică și să văd eu adevărul.

După câteva clipe de tăcere, în care oamenii trăgeau concluzii, Hagiul a ridicat mâna semn că cere să fie ascultat, apoi a întrebat:

– Este cineva între voi care dorește să mă ajute la citit? Să urce aici lângă mine!

– Să citească domn' primar, a răspuns un om serios, ce se afla în primul rând.

– Este așa de bun domnul primar să mă ajute? îl întreabă Hagiul.

– Da, răspunse primarul.

– Vă rog să citiți pe prima pagină, ca să știe poporul cine a pus în mâna noastră această Biblie.

Primarul a luat Biblia și a citit: *Biblia, adică Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului și a Noului Testament. Tradusă după textele originale ebraice și grecești de preoții profesori Vasile Radu și Gala Galaction din înalta inițiativă a Majestății Sale Regele Carol al II-lea.*

– Un moment, domnule primar, a zis Hagiul. Frați creștini, observați că această Scriptură nu este adventistă, ci este Scriptura noastră a tuturor românilor, oferită de regele României.

Acum aș dori să revenim la problema noastră în discuție. La ce mijlocitor să alergăm când păcătuim? Ce sfinți să alegem a mijloci pentru noi la Dumnezeu?

A luat Biblia de la primar, a deschis-o și i-a dat să citească: *Copilașilor, vă scriu aceste lucruri ca să nu păcătuți. Dar dacă cineva a păcătuțit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos Cel neprihănit. El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre; și nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi. Și prin aceasta știm că Îl cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: „Îl cunosc” și nu păzește poruncile Lui, este un mincinos, și adevărul nu este în el. (1 Ioan 2,1-4)*

– Înțelegeți acum, frați creștini, de ce adventiștii nu apelează la mijlocirea sfinților? Noi avem respect pentru oamenii lui Dumnezeu din trecut și din prezent. Le cercetăm viața și luăm pildă în cele bune, dar ei nu pot mijloci pentru noi, mai ales dacă au murit.

Acum, ca să nu vă plictisesc, doresc să răspund acuzațiilor care ni s-au adus. Mai întâi am fost acuzați că suntem rătăciți. Dar, ce înseamnă a fi rătăcit? Pentru că noi am putea avea multe păreri, să vedem ce spune Biblia. Ea ne dă o definiție a rătăcirii, în Evangelia după Matei la capitolul 22, versetul 29. Citiți vă rog aici domnule primar!

Primarul a luat bucuros Scriptura și a citit cu glas tare:

Răspunzând, Isus le-a grăit: „Vă rătăciți! Pentru că nu cunoașteți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.”

– Deci, ați auzit, oameni buni, cine este rătăcit: cel care nu cunoaște Scriptura și... nu știe să umble în ea. Ori, s-a dovedit în fața noastră a tuturor cine nu cunoaște Scriptura, noi, adventiștii sau... cucernicul, care văd că nu s-a mai întors; probabil nu-și găsește Scriptura prin altar.

Spuneți, frații mei, cine sunt rătăciții, adventiștii care studiază Scriptura zi de zi, caută să trăiască după preceptele ei sau cei care n-o au în casa lor, sau n-o citesc și nici nu știu să umble în ea? Spuneți!

S-a făcut o liniște de mormânt, doar vântul fluiera în rafale din ce în ce mai tari.

– Sunt adventiștii rătăciți?

– Nu, nu! răspunse lumea.

– În al doilea rând, continuă Hagiul, am fost acuzați de „uzurparea funcției preoțești”. Adventiștii nu au preoți. De ce? Pentru că Domnul Isus când a organizat biserica a numit apostoli, nu preoți. Iar după înălțarea Sa, apostolii au numit diaconi, așa cum se spune în Faptele Apostolilor, capitolul 6,1-6, și primarul a citit textele. Apoi, în urma propovăduirii, când întemeiau biserici noi, îl alegeau pe cel mai destoinic dintre convertiți și îl puneau supraveghetor sau episcop, care înseamnă și prezbiter. În tot Noul Testament nu găsim nici măcar un text în care să se spună că apostolii au fost preoți sau că ei au numit preoți în biserici.

Așa cum ne spune Vechiul Testament, preoții erau acele persoane alese de Dumnezeu să aducă jertfe ca simbol al jertfei lui Isus, care urma să aibă loc pe Golgota. Dar când aceste simboluri s-au împlinit în jertfa lui Hristos, sistemul preoțesc s-a desființat. De

aceea, Isus n-a mai numit preoți, ci apostoli care să continue predicarea începută de El și să ducă vestea mântuirii prin jertfa Sa. Ultima poruncă evanghelică dată de Isus ucenicilor Săi arătată în Matei, capitolul 28 cu versetul 19 și 20, spune:

Duceți-vă și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în Numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Și învățați-i să păzească tot ce v-am poruncit. Și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului. Amin.

Observați? Isus i-a trimis să propovăduiască și să boteze, nu să facă preoți. La început biserica creștină n-a avut preoți, ci predicatori. Preoția a fost inventată mai târziu de cei care doreau să li se aducă onoruri speciale. În Biserica Adventistă există prezbiteri care supraveghează comunitatea și un pastor sau un evanghelist care îi învață pe credincioși să predice Evanghelia...

Vorbirea i-a fost întreruptă de apariția unui pluton de soldați conduși de un sublocotenent. Ofițerul a poruncit mulțimii să facă loc soldaților spre intrarea în primărie. Ajuns pe scări, ofițerul s-a adresat șefului de post care luase poziția regulamentară.

– Ce se întâmplă aici, subofițer?

– Să trăiți, domnule sublocotenent. Vă așteptam. Probabil că aveți ordin să vă predăm arestații?

– Da, am! răspunse militărește ofițerul. Pregătește arestații ca să plecăm imediat!

Mulțimea era mută. Nu știa dacă trebuie să mai reacționeze într-un fel.

– Unde-i duceți? întrebă un îndrăzneț din mulțime.

– Acolo unde am ordin.

– Sunt nevinovați, maică! se văita o femeie.

– Nu e treaba mea să stabilesc vina lor. O vor face alții. Acum vă rog, mergeți la casele voastre, că de arestați ne vom ocupa noi.

Ofițerul a cerut soldaților să se grupeze în fața scărilor împingând lumea în stradă, iar el cu arestații și polițistul șef, însoțiți de primar, au intrat în post.

Lumea a așteptat un timp, apoi, văzând că se întârzie și viscolul se întărește, a început să plece. Sătenii erau îngândurați, simțeau

că adventiștii au dreptate, și aceasta îi punea într-o mare încurcătură sufletească.

Când șoseaua a rămas aproape goală, soldații au primit ordin de pregătire. Doar câteva grupuri izolate mai zăboveau în viscol.

Șeful de post a insistat pe lângă ofițer să nu plece pe o așa furtună, dar el avea o misiune și un plan pe care trebuia să le îplinească. Spera să ajungă în postul vecin până la căderea întunericului.

Înainte ca soldații să pornească, s-au prezentat câțiva bărbați tineri, cerând să-i vorbească comandantului de pluton. Acesta i-a primit cu răceală, întrebându-i ce vor.

– Domnule ofițer, și noi ne-am făcut adventiști și suntem ca cei arestați, vă rugăm să ne rețineți și pe noi.

Ofițerul s-a uitat la ei, la șeful de post și a întrebat mirat:

– Sunt nebuni, domnule?

– Nu se știe, domnule sublocotenent! răspunse primarul.

– Dați-i afară! se răsti ofițerul la soldați. Nu avem timp de joacă! Încolonarea pentru plecare!

Nepoftiții au fost împinși afară și curând au fost înghițiți de hăul alb.

Primul soldat ieșit în stradă, izbit de vânt, s-a dat înapoi și a strigat comandantului care se apropia de el:

– E prea iute viscolul, domn' comandant, ca să-l răzbim!

Comandantul n-a comentat, dar a ordonat scurt:

– Înainte, soldat, și fără comentarii!

În șosea s-a format un șir subțire care a început să taie agale valurile de zăpadă. În frunte mergea comandantul, însoțit de câțiva soldați, apoi arestații, iar în spatele lor era înșiruit restul plutonului.

Furtuna s-a dezlănțuit de-a binelea, cerul era vânat ca ficatul. Zăpada mărunță se ridica, răsucindu-se în vârtejuri uriașe. Copacii îmbrăcați în mantia de gheață trosneau furios. Vântul urla, năpustindu-se pe ulițele pustii asupra caselor și viețuitoarelor care încercau să scape, fugind în adăposturile friguroase. Rafalele bubuiau de țî se părea că răsună lumea-ntreagă.

De după colțul unei ulițe, s-a ivit o siluetă într-un cojoc mare, cu gulerul săltat, ținând ceva strâns la piept. A urcat în șosea și s-a alăturat convoiului, lângă Tudor. Pășea alături de el, fără grabă,

dar cu o sprinteneală de viețuitoare tânără, nestingherită de valurile de zăpadă. Doar inima îi bătea cu violență.

Tudor, după ce și-a văzut soția și pruncul pe care mai mult îl ghicea sub hainele de blană, decât îl vedea, încerca să spună cuvinte cu miez, dar glasul i se îneca și răsuflarea i se tăia ca și când ar fi urcat un deal. O asemenea emoție, ca un șoc neprevăzut și inexplicabil, nu avusese niciodată. Ileana lui, prin voința ei de a fi ieșit din casă pe o astfel de vreme și de a merge alături de el purtând în brațe cu atâta ușurință rodul iubirii lor, i se părea coborând dintr-o poveste. Iar chipul ei nu înceta să fie un bulgăre de lumină, chiar și afară, în întunericul furtunii.

– Tudore, ia-ne cu tine, poartă-ne-n visul și-n rugăciunile tale! Chiar și atunci când n-ai să ne mai vezi, să știi că pășim alături de tine. Aici este fiul tău, care te va însoți întotdeauna. Ai grijă ce drum îi croiești!

Mergeau încet pe șoseaua biciuită de viscol, unul lângă altul, fără să se țină de braț, dar foarte aproape. Nu-și vorbeau, dar gândurile, simțămintele și crezul lor erau înlănțuite într-o liniște și o pace divine.

La marginea satului, înainte de a ieși în câmp, Ileana s-a oprit, și-a privit soțul în ochi, șoptindu-i:

– Te așteptăm, rugându-ne!

Tudor a îmbrățișat-o scurt și i-a răspuns:

– Aveți încredere în planurile lui Dumnezeu și spune-le fraților să nu-i uite pe prietenii de adevăr!

Rafalele bubuiau de țî se părea că răsună lumea-ntreagă. Ileana a rămas în șoseaua înecată, până când convoiul a fost înghițit de nebulia oceanului alb.

Din hău au răsărit trei fantome care au înconjurat-o. Una i-a luat cu grijă copilul din brațe, iar celelalte o sprijineau de o parte și de alta.

– Soră Ileana, unde au plecat?

După un oftat prelung Ileana a răspuns:

– Din post în post, pe drumul unei alte istorii!

LĂCAȘ DE RUGĂ ADVENTIST DEVASTAT

TARGOVISTE, 13. — Un caz destul de condamnebil s'a întâmplat Duminică seara în orașul nostru.

În Târgoviște, există de mai mulți ani o comunitate a adventiștilor.

Pașnici și fără a se lua cu locuitorii orașului ei își văd de treaba lor.

Duminică 11 c. venise în oraș pentru a predica d. Florea Mateescu, predicator dela Pitești. Pe la ora 9 seara când erau cu toții adunați la casa de rugăciune, doi cucernici preoți și anume I. Popescu-Simuleasca și Iordache Dinu, au găsit de cuviință că modul cel mai bun pentru a combate această sectă: este ciomăgul.

Adunând vreo 20 de inși, s'au dus în str. Nicu Filipescu 36, unde se află comunitatea adventistă.

Cu pietre, cu lemne cu tot ce-au nimerit au început a arunca în geamuri. Apoi au pătruns înăuntru începând a lovi pe cei cari se aflau

acolo. Nu s'au mulțumit cu atât ci au spart și geamurile dela locuința predicatorului.

Această devastări s'au făcut din îndemnul preoților și sub ochii lor.

Lucrurile așa cum stau au fost a duse la cunoștința autorităților, cari au început cercetările.

Articol apărut în ziarul *Dimineața*, din 16 ianuarie 1931

Doisprezece adventiști au fost grav răniți

IAȘI, 1. — Prefectura de județ a fost înștiințată azi duminică că în comuna Brăești au avut loc grave incidente religioase.

Ion Olaru, adventist fost ajutor de primar încetând din viață au venit la înmormântare numeroși adventiști din întreaga regiune.

Înmormântarea urma să aibă loc la cimitirul ortodox. Aci au apărut vreo 300 de ortodocși înarmați cu lopeți, coase și topoare și s'au re-

pezit asupra adventiștilor.

A urmat o gravă încăierare în urmă căreia 8 adventiști răniți au fost internați la spitalul din Tg.-Frumos.

Înmormântarea a putut avea loc numai la o depărtare de 50 metri de cimitir. Încăierarea a continuat și după aceea, fiind alți patru adventiști răniți.

La fața locului a plecat o comisie de anchetă precum și jandarmi pentru restabilirea liniștei.

Articol apărut în ziarul *Universul*, din 30 mai 1931

ASASINAREA UNUI ADVENTIST

ARESTARI OPERATE ÎN BUCOVINA

CERNAUȚI, 24. — Legiunea de jandarmi din Rădăuți procedând la întinse cercetări pentru descoperirea țărănilor cari au asasinat pe predicatorul adventist Gheorghe Oroschiuc au reușit să dea de urmele lor.

Ei se numesc Ilie Gheorghită, Gheorghe Bocean, Vespasian Vișan, Gheorghe Nicoare și sunt de fel din comuna Frătăuți Noui, județul Rădăuți. Asasinii au mărturisit crima, declarând că erau revoltați din cauza propagandei adventiste pe care predicatorul o făcea în satul lor. După terminarea cercetărilor, săte. ni vor fi predați Luni parchetului.

Uniunea comunităților evanghelice a adventiștilor, prin d. Ștefan Demetrescu, secretarul general al acestei Uniuni, a trimis regelui Carol o telegramă de protest prin care îi aduce la cunoștință cazul predicatorului adventist George Oroschiuc din Bucovina, care a fost ucis din motive religioase, în noaptea de Joi spre Vineri 22 Ianuarie în comuna Frătăuți.

Uniunea adventiștilor a trimis totodată și o adresă d-lui ministru de Interne cărui îi cere să orânduiească o anchetă, trimițând în acea localitate un delegat.

Ce este Amnistia?

În raportul Consiliului de miniștri, prin care se cere Suveranului amnistiarea delictelor politice și de presă, se împloară „clementa regală, „mila“, pentru iertarea celor greșiți.

Acest mod de a vorbi, dovedește că domnii miniștri n'au înțeles ce este amnistia.

Amnistia e un act politic, cum politice sunt și actele amnestate.

Ele nu se iartă, pentru simplul motiv că nu sunt greșeli, ci li se dă cursul lor de dezvoltare, împiedecă o clipă prin arestarea sau condamnarea persoanelor cari au provocat anumite idei ce nu se potrivește cu cele conducătoare.

De aceea ideile nu trebuiesc persecutate ci lăstate libere, căci nu știu încă precis cari vor fi rezultatele evoluției.

Un mare filosof a zis că „îndoiala este începutul înțelepciunii“ și dacă o idee a fost învinsă azi, nu se știe dacă mâine nu va triumfa.

Cunoaștem cu toții Istoria creștinismului. Cine au fost persecutați mai mult ca creștinii? Unși cu păcură și arși de viu în grădini publice, aruncați în arena fiarelor salbatice care îi strășiau, formând astfel distracțiuni publice. Ei totuși au persistat în credința lor.

Și așa a și fost. Cu toate persecuțiunile atroce, ei se înmulțeau pe nesimțite, până când și împăratul Constantin simțindu-și palatul plin

de creștini, ca să nu-și piardă tronul, declară creștinismul religie de stat, și ei „ajunge la pater“ cum am zice noi în ziua de azi.

De aceea cu amărăciune privim cum sunt astăzi persecutați așa numiții „adventiști“. Niște oameni cari cantă flecare prin sine însuși să înțeleagă partea înțeleaptă din Evanghelie, cari prin sine însuși tind spre moralitate, spre perfecțiune și poate chiar spre unirea directă a sufletului omenesc cu tainica divinitate, idee profundă împărtășită de cei mai mari filosofi ai omenirii. Că așteaptă și ei a doua venire? Dar noi nu o așteptăm mult și bine, și ea nu vine, nu mai vine... Și totuși ei sunt gonți din ateliere, din fabrici și din funcțiuni și bătuți mai rău ca pe niște animale!

Priceput-au acei cari bat, gestul sublim ce-l fac adventiștii după bătăie și dușoșia cu care spun: „Sunt tericiti că am fost bătut pentru credința mea“.

Înțeles-au cei cari bat că totul este supus schimbării, știința ca și religia, viața individului ca și cea

socială și că adventismul nu e altceva decât o revizuire a vechii religii, revizuire de care oficialitatea a început să simtă nevoia și care în viitor va deveni tot mai ridicată.

GIL. MARCULESCU
R.-Sărat

Advențiștii mai creștini ca noi

Presa a semnalat de mai multe ori cazuri de persecuție contra advențiștilor. Acestea însă se repetă și grav este faptul că autorii sau provocatorii acestor fapte ilegale și imorale sunt toamăi unele din fețele bisericești, a căror sfântă misiune ar fi propovăduirea legalității, potolirea patimelor rele și înfrățirea între oameni.

Dar ce sunt advențiștii? — mă voi întreba mulți din cititori.

Înainte de a-i cunoaște și de a le ști regulile la care se supun, mărturisesc că as fi privit și eu cu ochi răi ivirea în țara noastră a unei secte religioase noi.

Ce! Ne mai trebuie elemente de vrajbă între noi? N'avem destule?!

După ce însă le-am cunoscut credința, am constatat că ei sunt mai buni creștini ca noi, deoarece ei, lepădând formele, s'au întors la practica religiei creștine; și-au porrivit viața după învățăturile lui Christ și nu se depărtează de cele ce Biblia poruncește sau povățuiește.

În credința lor pur creștina, ascultând predica evanghelică și cântecul religios, cântate în cor de advențiștii cari au glas frumos.

Am esit încântat de acolo și sub impresia că as fi asistat, cu nouăsprezece secole înapoi, la una din adunările primilor creștini.

Adece ori de atunci am avut contact cu predicatorii advențiștilor, oameni de-o moralitate și de-o încredințare religioasă superioară. Din vorbele lor am prins multe învățăminte din Biblie. Pentru dânsii, — apostoli ai moralei creștine, — simt o respectuoasă admirație, multă stimă și dragoste: sunt între oameni făcători de bine, cu cuvântul, cu fapta, cuilda.

Când aflu ca acești oameni sunt prizonieri pentru credința lor, simt în sufletul meu o legitimă revoltă. Ce! alte rele nu mai avem de îndreptat? Toamă pe cei mai cinști și morali cetățeni să cază ura multimoi?

Ura nu e doar simțire creștină. Cine oare o propovăduiește și o noroc...

Cu răul! Cu prigoana!... Dar rău, câtă prigoană s'a deslăsat contra primilor creștini? Rezultat: pentru un martir, alții de de mulți în loc. Grație persecuțiilor, s'au înmulțit creștinii și ligia creștină s'a întins pe pământul fertilă din sângele vă de martirii ei.

Grație persecuțiilor se vor mulți și advențiștii. Și mie, car știu, nu-mi va părea rău de căci mare nevoie are țara de menii morali și de adevărați creștini.

A cui e vina dacă nobila sar de a răspândi învățămintele Christ, care incumbă preotului oasta o îndeplinește rău, sau loc?

Dacă cei chemați nu și-au îplinit datoria, bine-veniți sunt advențiștii cari împlinesc golul în care ne lasă lipsa asistenței religioase care este o necesitate oală de mulți simțită.

Dar se aduc advențiștilor în număr grave. Le cunosc. La acei răzând cu deplin succes.

iește.

Ei studiază și comentează Biblia. Ei știu pe de rost verseturile Sfinței Evanghelii și se pricep să le explice, dar mai ales să le aplice mai bine ca oricare din noi.

Mulți, foarte mulți preoți ar rămâne mulți de mirare când ar intra în discuție cu oricare din adventiști, fie acești cei mai umili: căci adventiștii, dela cei mai simplii până la cei mai cușii, altceva nu fac în întrunirile lor decât să-și explice Biblia și să propovăduiască morala creștină.

De aceea, când veți întâlni un om de o moralitate riguroasă, excepțională, un om absolut cinstit, muncitor, supus, modest, desinteresat, gata să-și ajute pe aproapele sau către care el simte acea dragoste care este fondul religiei creștine, întrebați-l dacă nu cum-va el este adventist? Sunt multe șanse să vă mănturisească că da.

*

Adventiștii nu bea alcool, nu fumează, nu mînie. Acela care calcă aceste porunci, nu este primit între adventiști. Iar când le calcă, se vede exclus.

Am avut curiozitatea de a merge la una din întrunirile lor. Am văzut adunați într-o sală, oameni de toate condițiile sociale, militari și civili, avuți și săraci, toți înfrățiți

Cum dare o propovăduiește și o poartă omul adventistilor? Vai și iar vai! Ora este atît de însemnată pentru mîntuirea sufletelor și impulsivă de chiar unele fete bisericești răătăcite în ignoranță sau înșelăciune de patimă rea.

Elementele cele bune și bune ale Bisericii, departe de-a prigoni pe adventiști, stau de vorbă cu predicatorii lor și se iau la o folositoare întrecere cu dănsii în tîlmăoirea, nu totdeauna ușoară a sîntelor scripturi.

Dar aceasta cum poate fi? — ar întreba acela care știe că adventiștii nu admit necesitatea de intermediari între om și Dumnezeu și găsesc inutilă funcțiunea preotului.

Cum un preot poate sta de vorbă cu un adventist?

*

Recunosc că nu orice preot este în stare să înțeleagă că însăși misiunea lui îl obligă la toleranță și îi impune datoria ca, prin blîndețe și argumente convingătoare, să readucă în urmă pe acela pe care îl crede „oale răătăcită”.

Preoții aceia cari recurg la violențe și la prigoniri sunt nevrednici de slăvia lor mistice.

Ei nu știu că cu răd înrăciștii, iar numai prin îngrăduintă și bunățate înbunătățesc.

(Citiți continuarea în pagina II-a)

și răspund cu deplin succes.

La ceea ce ei însă nu răspund loviturile ce primesc și pînurile cari le năpustesc asupra acele fete bisericești care mai pîngăresc decît slujesc slăvia stră religie.

Toleranță și drepturi egale pentru toate credințele, libertate de conștiință, — iacă ce ne învremurile în care trăim, iacă poruncește Constituția, iacă înțelegem oare și vitale ale României.

Să ne luăm la întrecere, toți de credințe diferite. Acela care atinge, prin cultul său, cel mai înalt grad de moralitate. În practică, acela va fi cel mai folositor al țării, românul cel mai bun.

Fie el turc, evreu, catolic, protestant, calvin, ortodox, adventist sau cum ar fi, acela care lăptul mai cinstit și ar cugeta curat, acela va fi folosit mai mult al țării, ridicându-i nivelul moral, alături de jos căzut!

Noi dăm importantă formă alordecum fondului moral al poporului creștin.

C. G. Costa-F.

O nedreptate

Pentru d. ministru al armatei

D. locot. de marină Niculescu Emilian a fost judecat de consiliul de reformă al corpului II Armată și a fost reformat cu pierderea gradului, ceea ce constituie o agravare a pedepsei.

Știrea aceasta, apărută în ziare, a trecut neobservată. Cei care face însă, ca lucrul să iasă din comun este precizarea acuzației care i se aduce acestui ofițer: e adventist!

La început, faptul poate să pară deosebit de grav. Adventist! Mai cu seamă că foarte puținii sunt cei care știu ce este adventismul.

Dar d. locot. Niculescu, — ca orice militar, — are dreptul să fie adventist și, ca atare, nu poate fi pedepsit pentru că este adventist, zică pentru că și-a exercitat un drept, a folosit o libertate pe care o are.

În adevăr, ministerul cultelor a dat încă din 1928 o decizie cu No. 24536, semnată de ministrul de atunci, d. Al. Lapedatu, decizie care este și azi în vigoare și care, prin art. 2 spune:

„Asociațiunile adventiste de ziua saptă și asociațiunile Baptiste se vor bucura de toate drepturile și libertățile pe care Constituția le acordă asociațiunilor în genere“.

Deci, ofițerul cu pricina — care este adventist de ziua saptă — este în limite strictă a legii. N-a comis nici un deficit. Organele militare sunt de același părere: ofițerul nu poate fi pedepsit fiindcă e adventist. Această părere a fost manifestată hotărât în cazul de față, de anume organe militare.

Totuși, locot. Niculescu a fost condamnat la reformă — și nu reformă pur și simplă, ci reformă cu pierderea gradului.

Hotărrea consiliului de reformă are nevoie de întărire a lui ministru al armatei. Nădăjdum că d. general Samsonovici nu va întârzi actul nedrept care s'a comis.

Maltratarea unor adventiști la Huși

HUȘI, 19. —Cartierul Corni din extremitatea de N.-Est a orașului locuit în întregime de populațiune catolică zisă ungarime, a fost Dumini. ca trecută teatrul unei crâncene bătălii.

În luptă au fost doi adventiști colportori și populațiunea cartierului care a luat ofensiva și firește a reușit să stâlcească pe cei doi misionari.

Iată cum s'au produs lucrurile :

Adventiștii Echim Moiescu din R.-Sărat sub-loc. în rezervă și Ion Dorobât din Focșani sosind Duminecă dim. în localitate s'au dus pe seară în comuna Corni cu colportarea unor broșuri adverse.

Ei s'au mărginit numai la vânzarea acestor broșuri jăcând nici un fel de propagandă.

În acel moment populațiunea catolică eșise de la biserică de la slujba vecerniei, unde întâmplător s'a vorbit de răstăcirea adventiștilor.

MALTRATAREA

După un aviz prealabil al unui fanatic cei doi colportori au fost luați la bătaie. Asupra lor sărise aproape toată populațiunea.

Ei au fost loviți cu boxul și puțin a lipsit să fie omorâți de mulțime.

Victimele n'au opus nici o rezistență.

După ce au fost târați în curtea unui fruntaș locuitor al satului și bătuți din nou îngrozitor au scăpat de la o moarte sigură grație intervenției preotului Talmacel și a jandarmilor cari cu mare greutate au temperat furia populației.

Adventiștii revenindu-și în fire au declarat că n'au nici o pretențiune contra agresorilor, ei fiind deprinși și chiar mulțumiți să sufere pentru credința lor. Aduși la Huși, au fost predați poliției care cercetează. —Leontin.

In jurul unei conferințe care n'a avut loc

Se pregătise pentru ziua de *Duminică 8 Martie, la Fundația Carol, o discuție contradictorie între preotul Chiricuță și d. Ștefan Demetrescu, ofițer în retragere, predicator, — pe tema A doua venire a lui Isus Christos și sfârșitul lumii.*

Patriarhia, în ultimul moment, a amânat sine die această discuție.

D. Demetrescu a adresat preotului Chiricuță scrisoarea de mai jos, menită să lămurească pe cei ce urmăresc problemele de interpretare a textelor religioase :

CUCERNICULUI PREOT CHIRICUȚA

D-ta ne-ai invitat prin ziare la o discuție publică la Fundația Carol asupra temei : „*A doua venire a Domnului și sfârșitul lumii*“. Ziarele au luat poziție favorabilă și au socotit utilă această discuție.

Ea fusese numită însă și *contradictorie*. Poate că aceasta a determinat rezistența și alarma în acele cercuri, cari au cerut interzicerea punerii în discuție a dogmelor religioase în fața unui *for laic*, hotărînd ca laicii, chiar intelectuali, să se mulțumească numai cu : „*Crede, și nu cerceta*“.

E bine să respectăm părerile fiecăruia și să nu disprețuim, nici să înfruntăm pe cineva pentru convingerile sale *actuale*. Dacă acum există onorate persoane, care cred fără a cerceta ; mâine dănsese se pot convinge din Evanghelie, că numai cercetarea ne ferește de credințele greșite.

Cu privire la tema propusă, iarăși nu aveam nimic de discutat contradictoriu, căci „*Crezul*“ e dogma pentru credința noastră strămoșească a tuturor. Rămănea numai să vedem, ce poziție luăm fiecare din noi cei de azi față de cele ce am învățat de la părinții și strămoșii noștri din „*Crez*“, când zice : *Iarăși va să vină cu mărire, să judece viii și morșii*“, mai ales când Evanghelia arată clar că stările și evenimentele de azi sunt semnele apropiatei veniri a Domnului. Iar, dacă unul crede și altul nu crede : ce atingere poate aduce această dogmei stabilite de Domnul, cu privire la a doua Sa venire ? Una este dogma, și alta este credința. Și apoi, în ce ne privește pe noi Adventiștii, am prezentat totdeauna învățăturile Evangheliei, fără a aduce jigniri credinței altora.

După asemenea lămuriri, poate că nimeni nu s'ar mai teme de a vedea prezentate dovezile credinței sale în fața oricărui *for laic*, mai ales alcătuit din intelectuali. Iar noi Adventiștii, suntem gata oricând să răspundem la invitația de a prezenta în fața oricărui onorate persoane dovezile credinței noastre, în public sau în anumite cercuri.

Cu cele mai bune salutări,

Ștefan Demetrescu

Ofițer în retragere, predicator
București. Str. Labirint 116

Elevii asoc. religioase vor fi primiți în școli fără actul de botez

Ministerul educației naționale a dat o decizie în legătură cu elevii, fiți ai membrilor asociațiilor religioase (baptiști, adventiști, etc.), care urmează în școlile noastre.

Acești elevi vor fi înscriși de aci înainte, în școli, fără a prezenta actul de botez. Deasemenea, dacă acești elevi au fost declarați repetenți, din cauză că nu au avut nota la religie, ei vor putea fi promovați, în urma unui examen dat în fața profesorului de religie și de filozofie, la liceu, și în fața directorului și a preotului, la școlile primare.

În centru Ștefan Ivăncică împreună cu copiii și nepoții – 1927

Șt. Ivăncică împreună cu familia din Alexandria

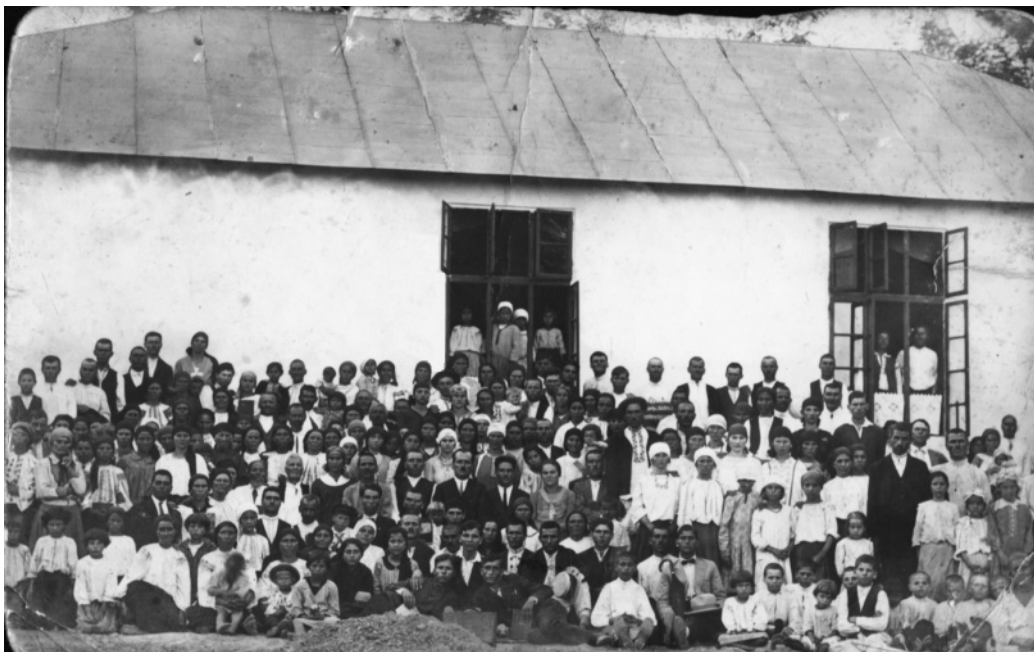
Predicatorii P. P. Paulini (în dreapta) și Șt. Demetrescu (în stânga) în anul 1907, când s-au devotat predicării Evangheliei lui Hristos

Capela adventiștilor de ziua a șaptea din Alexandria,
str. Cuza-Vodă, nr. 55

Șt. Ivăncică (în stânga), Petre Drăgușin – primul adventist din
Teleorman (în mijloc) și Șt. Demetrescu (în dreapta)

Șt. Ivăncică în com. Băduleasa – 1932

Șt. Ivăncică botează 6 persoane – 1930, Putineiu

Nr. 7769 Indicațiuni
speciale: 7769
Prezentator: D. Ocane
Adresa: Voivoda
Destinația: Teleorman
Semnat, Voivoda Taxa: 15

COPIE.

REGATUL ROMANIEI

Stema.

MINISTERUL CULTELOR SI ARTELOR

DIRECTIUNEA CULTELOR

Domnului Prefect al județului
Teleorman

15. II. 1940.

6334/940

*Trimis fr. I. Forga cu recepția Nr. 7769/10.11.940
reș. Asarul I. Forga.*

Domnule Prefect,

Avem onoare a vă face cunoscut, că se anulează
ordinul nostru No. 123312/936, prin care se ordona în-
chiderea casei de rugăciuni a adventistilor de ziua 7-ea
din comuna Voivoda și se dispune redeschiderea numitei
case, conform ordinului No. 48146 din 1939.

p. MINISTRU,

ss. Z. Păclisanu.

p. DIRECTOR,

ss. A. Pepa.

*Intreg. la Pref. cu Nr. 2622/20.9.940
Trimis la Legiune cu același Nr. din 20.9.9.*

Ordinul de redeschidere a Casei de rugăciune
din comuna Voievoda

Gil Pey

Noaptea strâmtorărilor

Vol. II

Capitolul I

Chiar și cei mai bătrâni oameni de pe Valea Călmățuiului nu-și aduceau aminte să mai fi apucat o iarnă atât de căinoasă, cu vânturi atât de rele și de arțăgoase. Oamenii se cuibăreau în odaia cu plită sau cuptor, plină de căldură, dar și de fum acru de brazdă, și, cât era ziua de mare, se ciondăneau ca să-și alunge urâtul. Alții, mai credincioși, studiau cărți sfinte, iar copiii se hârjoneau, jucând tapuzul pe rogojină. Afară, vântul bătea, bătea mereu. Lumea întreagă era numai vacarm, numai șuiere, toate înecate într-un uriaș vârtej de zăpadă. De ieșit din casă nu ieșeau decât cei ce erau obligați de necazuri sau de dragoste; ceilalți stăteau în casă, așteptând să înceteze urgia. Ziua era mai ușor, dar noaptea nici nu puteai dormi, căci vijelia lovea cu furie în pereți, ridica acoperișurile, zgâlțâia năprasnic ușile, împingând zăpada până în vatră. Uneori spărgea geamurile, obligând sătenii să-și vâre pernele în golurile prin care năvălea năpasta, răcind odăile cu suflarea-i de gheață, de-ți clănțăneau dinții chiar sub duna groasă din fulgi de gâscă.

Un fel de neliniște cuprinsese pământul. Frigul și zăpada răzbeau până la oase, frica și foamea se opreau în gâtlee, sufletul îngenunchea în zăpadă. O spaimă cumplită plutea peste toată firea. Căinii urlau ca turbații în fața caselor.

Cât au pățimit în zilele acelea oamenii din Lacul Sărat întrece orice închipuire! Și câte pagube au suferit nici că puteau să le numere. Vântul doborâse gardurile, găurise acoperișurile, răsturnase coșurile de la case, moara lui Panoschie rămăsese fără acoperiș, care fusese luat de vifor și dus bucăți, bucăți, tocmai pe

oglindea lacului. Pe șosea, zeci de plop și sălcii zăceau de-a curmezișul șoselei, ca niște drumeți tâlhăriți.

În acele zile de cumplită viforită, Lacul Sărat părea pustiu. Vitregia sufla așa de tare, încât, dacă încercau să iasă din casă, erau zvârliți în toate părțile și izbiți de garduri sau trântiți în omăt. Vântul ataca în valuri uriașe, aruncând în văzduh trombe de zăpadă, crengi, așchii, stuf și bucăți de acoperișuri, învârtindu-le pe toate și pornindu-le în larg. Casele se preschimbaseră în mormane de zăpadă, din care se ridicau lumânări negre din fum. Drumurile și ogoarele erau totuna. Gardurile nu se mai vedeau. O nesfârșită mare albă, înghețată, vătuită ca în basme, acoperea pământul.

Cu sufletele acre și bătute de presimțiri negre, sătenii priveau îngrijorați pe ferestre și se întrebau: „Ce-o fi asta?” Unii se gândeau la blesteme, alții la primăvara bogată în ape și la recolta frumoasă din vara viitoare. Mai trăiseră ei și alte ierni grele. E adevărat, nu așa de grele. După ele, au urmat veri și toamne mănoase. Așa reușeau să supraviețuiască nimicirilor naturii și năvălirilor vremii.

Înotând prin nămeți, polițistul de serviciu la postul de jandarmi din Lacul Sărat ajunsese la intrarea în clădire; mirat, a descoperit că se umblase de curând pe ușă, deși viscolul astupase pârția. Lângă pervaz, a găsit o lopată mare și grea, cu care a desfundat intrarea, apoi, ca și când ar fi fost alungat de moarte, a pătruns în holul întunecos. Vântul îi smulse ușa din mâini, lovind-o de stâlp, provocând un zgomot de geam spart.

– Care ești, mă, de spargi ușile? întrebă iritat șeful de post.

– Eu, să trăiți, domn' șef.

Șeful s-a retras în birou și s-a așezat la masa de lucru. Aplecat peste niște dosare vechi, descifra procese verbale, scrise de predecesorii săi. Din când în când, sălta o parte din mustață a mirare, zicând: „Ia-te uită, țopârlanii, mămăligarii – ia-te uită!” și comenta singur, arătând motivele pentru care nu era de acord cu înscrisul. Când auzi ciocănit în ușă, se ridică nemulțumit, ca și când ar fi fost întrerupt dintr-o muncă de cercetare foarte importantă, și strigă:

– Intră!

Pe ușa și-a vârât capul jandarmul de serviciu.

– Să ne trăiți, domn' șef!

Urmă un timp de tăcere.

– Viscol mare, domn' șef, viscol ca în Biblie, domn' șef, urgie ca-n Apocalipsa, domn' șef. Credeam că nu mai ajung la slujbă. E crimă să ieși din casă. Cine are mălai și slănină o duce bine, cine nu...

– De unde slănină, mă? Mai sunt câteva zile bune până-n Crăciun și apoi cine mai are porc după năvala lupilor, ori... vorbești ca blegu'.

Se vedea clar că șeful nu era în ape limpezi. Ceva îi frământa sufletul, ceva de care dorea să scape, de aceea nu prea sta pe acasă, evita să rămână în preajma nevestei și se purta țăfnos cu subalternii, zăbovind ceasuri întregi lângă telefon. Când rămânea singur, proptea ochii într-un colț al camerei și privea în gol minute în șir. Din când în când, izbucnea lovind cu pumnul în masă și zicând: „Prost am fost, don'le, la mintea mea, don'le, la experiența mea, să mă las înfricoșat de prostime!”

Sergentul ațâță focul în sobă și ieși să arunce o privire în holul de la intrare. I se păruse că aude un zgomot suspect. „Dar cin' să fie, don'le, că nici lupii nu ies pe vremea asta” – comenta de unul singur sergentul, intrând în camera de gardă. În sobă, focul mocnea în crengile de salcâm aproape verzi, care nu ardeau, ci pocneau și scoteau fum. În cele din urmă, sergentul sparse câteva așchii dintr-o scândură, vârî un șomoioș de paie pe dedesubt și, îndată, crengile începură să arunce scânteii, luminând fața roșie și dolofană a sergentului.

– Vezi să nu-ți arzi mustața, sergente, zise șeful care privea din ușa deschisă.

– Nu-i nimic, don' șef, o să se bucure soacră mea, că... și-așa parcă-i stă în cap.

Vru să mai zică ceva, dar un zgomot la intrarea în clădire le-a întrerupt dialogul. Sergentul a lăsat mătura jos și a ieșit în hol. Șeful aștepta mirat să vadă cine-i. Curând, s-a deschis ușa și

sergentul a împins în față o femeie acoperită de cojoace și zăpadă. Era Ileana lui Tudor Petrescu.

– Bună ziua, domnule Țugui, zise femeia.

Plutonierul rămase încrămenit. Se uita la Ileana ca la o fantomă, ca la un vis negru, pe care dorea să-l ucidă cu privirea. Revenindu-și, a dat din cap și s-a lăsat pe speteaza scaunului, zicând:

– O fi bună pentru tine, Ileană, dar pentru mine, ba.

– Dacă Dumnezeu a îngăduit să vină, îi bună, domnule șef. Tot ce îngăduie El să vină e spre binele copiilor Săi.

– Și... care-s copiii Săi? Că... doar n-ai vrea să-mi arăți pe cei ce merg la biserică și care au făcut răzmeriță acum trei zile, și... nici pe ăia care merg la biserica voastră să nu mi-i arăți, că te acuz de părtinire; hai, arată-mi care-s copiii Lui! și arată cu mâna spre afară.

Era o oarecare mânie în vorbele polițistului.

– Păi..., domnule Țugui, mai întâi, Domnul Isus nu-i afară în viforniță, așa cum mi-ai arătat, ci este sus, dincolo de urgie. Aici coboară din când în când, ca să-și ajute copiii înămețiți și urgisiți, dar locuința Lui e-n lumină și-n frumos. Apoi,... m-ai întrebat care-s copiii Lui. Eu nu pot să-ți dau nume de oameni. Domnul nu ne-a lăsat nouă harul să împărțim oamenii și nici chiar El nu-i împarte. Ei se împart singuri, dacă împlinesc sau nu condițiile.

– Și care-s condițiile, o întrerupse șeful de post. Să crezi în Hristos? Am mai auzit eu asta. Nu cred că printre derbedeii pe care-i arestez e vreunul care să spună că nu crede în Hristos, că... doar n-or fi bolșevici!

Ileana rămase puțin pe gânduri, pentru că polițistul îi combătuse deja răspunsul pe care se gândea să-l dea. S-a rugat scurt și hotărâtă în suflul ei, ca Domnul să-i dea un răspuns potrivit. În timp ce aștepta un semn la rugăciune, i s-a limpezit în minte un verset biblic.

– Nu eu vă voi da răspunsul, domnule, ci Biblia. În Evanghelia după Ioan la capitolul 14 cu versetul 15, Isus ne zice: *Dacă Mă iubiți, veți păzi poruncile Mele*. Aici nu e vorba doar de a crede în existența lui Dumnezeu. Aceasta presupun că nu o mai discutăm

atâta timp cât ne considerăm un popor creștin, ci, mult mai mult, e vorba de o cunoaștere personală, de-o prietenie sufletească cu Isus. În această prietenie, păzești Cele Zece Porunci de dragul lui Isus, care ți-e Prieten, Mântuitor și Tată. Aceia sunt copiii Lui, care-L iubesc și păzesc Cele Zece Porunci.

– Prostii, femeie. Cum să iubești o plăsmuire, o... fantomă, un... vis?

– Prin credință, domnule, răspunse respectuos Ileana.

– Și credința ce-i? pară jandarmul.

– Credința? Este ceva ce primești după ce studiezi Cuvântul lui Dumnezeu și profețiile biblice. Dați-mi voie să dau o pildă. Dumneavoastră credeți că există America?

– Da! răspunse scurt Țugui.

– De unde aveți această credință?

– Am auzit, am citit jurnalele și, dacă așa... spun guvernul și regele, cum să nu cred!

– Așa-i și-n religie, domnule, eu cred, pentru că așa am citit în Biblie, așa am auzit de la oamenii credinței și așa îmi spune Regele meu, Isus.

– Bine, bine, văd că și tu ai luat-o razna ca și bărbatu-tău și ca ceilalți acoliți ai voștri. Da... ia spune-mi, de ce ai venit? Că... nu dorul de a mă îndupleca și pe mine la credința voastră te-a făcut să ieși din casă pe o viforniță așa mare.

– Doresc să știu dacă bărbatul meu și cei arestați au ajuns cu bine în postul următor. Sunt aproape trei zile și n-am nici o veste de la el. Poate, prin telegraf, ați aflat ceva.

Plutonierul simțea întrebările muștrătoare ale femeii ca pe niște săgeți și de aceea se ferea să o privească în față. Și el trăia zbuciumul necunoașterii. Nu știa nimic de soarta lui Tudor și a celorlalți. Se căia că n-a ascultat sfatul nevastei. Nu înțelegea de ce s-a amestecat el în tărășenia asta a preotului. Și apoi, când privea la Ileana, o copilă cam de-o seamă cu a lui, îi era și ciudă, și milă.

– Nu știu, femeie, nu știu nimic. De trei zile telegraful tace, e mort, o fi rupt vântul firele, nu știu ce să-ți spun. Îmi pare rău că Tudor, în loc să aibă grijă de nevastă și copil, se ține de prostii.

Ce-o fi crezând, că mântuiește el lumea!? Se ia după un zevzec de bătrân. Dacă m-ar fi ascultat n-ajungea aici.

– Bărbatul meu împlinește porunca Domnului, răspunse cu demnitate Ileana.

– Care poruncă, se răsti plutonierul, care poruncă? Aia care l-a dus la moarte? Crezi tu că a mai scăpat vreunul, dacă ne amintim pe ce vreme au plecat? Și... ia ascultă, femeie, voi ziceți că țineți poruncile?

– Da, domnule.

– Între poruncile voastre este și aceea care-ți interzice să uciți?

– Da, domnule.

– Atunci voi de ce călcați această poruncă?

– Cum, domnule?

– Păi... voi, care nu ucideți, îi obligați pe alții să vă ucidă. Voi, care nu faceți rău, îi puneți pe alții să vi-l facă.

– Nu înțeleg, domnule.

– Păi nici nu trebuie să m-aștept să înțeleagă o femeie gândul ăsta, dar hai să-ți explic: atunci când voi, ascultând de legile voastre, călcați rânduiala statului și a sfintei Biserici Ortodoxe, mă puneți pe mine în situația să vă bat, să vă arestez și... pe înaltul tribunal să vă condamne; iar... cum e cazul lui Tudor, dacă a murit în viscol – cine-i vinovat de moartea lui? Să dea Cel de sus să nu fie așa, dar dacă...?

De când a venit, Ileana sta în picioare în lumina ferestrei. Era o femeie frumoasă. Durerea și întristarea scoteau și mai mult în evidență bunătatea și frumusețea vădite în trăsăturile feței și-n privirea ochilor. Era de înălțime mijlocie, bine proporționată, iar pe fața curată, de-o ușoară tentă spre brunet, străluceau ochii albaștri, de culoarea cerului curând îmbăiat. Privirea-i cu profunde nuanțe de melancolie te obliga să nu fii ușuratic sau vulgar cu ea. Avea în purtare și în mișcare o demnitate născută din neam și din crez. Cei doi polițiști simțeau o anumită stânjeneală în fața ei. Chipul ei căpătase în sufletul lor dimensiunile unei eroine. Fanatismul de care o acuzau avea pentru ei aspectul unei credincioșii dumnezeiești.

– Acuzația dumneavoastră are un anumit temei, dar ceea ce numiți călcarea poruncii nu este decât o ascultare de legea iubirii – zise, ca răspuns, Ileana. Când oamenii poruncesc ceva contrar Legii divine, este drept să ascultăm de Dumnezeu, chiar dacă vom supăra autoritatea omenească. A iubi și a asculta până la jertfă nu este călcare de lege. Cu judecata dumneavoastră, Îl acuzați pe Isus care S-a lăsat ucis pentru a ne salva pe noi; îi acuzați pe toți eroii neamului care s-au jertfit pentru țară și pentru urmașii lor.

Politiștii o priveau așa de curioși, de parcă atunci ar fi văzut-o pentru prima dată. Trezit din surpriză, plutonierul replică:

– Politică, femeie, politică, ce-mi spui tu de eroii neamului. Copiii care și-au lăsat oasele albite pe nu știu unde și neștiind de ce, în timp ce barosanii trăgeau chefuri prin palate. Ce-mi spui tu de eroi, că... la voi eroi sunt nu cei ce bat, ci cei ce se lasă bătuți și maltratați în numele unei himere. Sergent, condu-o pe femeia asta acasă, că moare în vifor.

– Mulțumesc, domnule Țugui...

– Ascultă, femeie, domnul Țugui sunt acasă, aici sunt don' șef de post, ai înțeles?

– Da, domnule... șef de post, doream să vă spun că nu-i nevoie să mă duceți acasă, pentru că cine m-a adus mă și duce.

– A... te-a adus cineva? Așa spune femeie. Dar unde-i acel cineva, că n-o sta în vifor?

Ileana făcu un semn arătând spre tot ce o înconjura.

– A... nu este aici.

Politiștii se uită curioși la femeie, apoi sergentul deschise ușa, se uită pe hol, controlează prin celelalte încăperi, se întoarce și șopti la urechea plutonierului:

– E nebună, don' șef, nu-i de mirare după atâta necaz. S-o lăsăm să plece.

Plutonierul îl împinse cu mâna, dorind să-l lase în pace, înțelegând că-i era frică de vifor. În acest timp, Ileana își întărise legăturile la cizme, își legase bine broboada peste căciula cu urechi, lăsând descoperite doar luminițele albastre ale ochilor. În mâinile

înfășurate-n mânuși, ținea un toiag din lemn de corn, cu măciucă frumoasă, pe care era încrustat numele lui Tudor.

Sergentul a urmărit-o pe Ileana escaladând nămeții albi din fața intrării până când a fost înghițită de vârtejul orb prin care nu mai puteau desluși nimic. În afară de pulberile zăpezii, nu mai vedea la trei pași; pieriseră casele, arborii, gardurile, chipurile omenești; auzea doar din când în când câte-o pală de voce omenească sau urlat de câine, zburând prin potopul alb, dar nu știa de unde vine și încotro a pornit. După ce femeia i-a pierit din ochi, sergentul s-a întors în biroul șefului. Acesta se făcea că are treabă într-un dosar. După ce a mai umblat o dată în focul sobei, sergentul a zis:

– Ce lume nebună, don' șef!

– Cine e nebun, sergent?

– Femeia asta, don' șef, câte gogorițe are-n cap! Dacă ar fi nevastă-mea, i le-aș scoate eu pe toate.

– Ești grămadă, bă, sergent.

– De ce, don' șef?

– Păi... dacă așa te-a făcut măta.

– Și ce-s eu de vină, don' șef?

– Ești de vină și tu bă, că nu te ridici.

– Ba... mă ridic, don' șef – și sări în poziția regulamentară, de pe scaunul pe care se așezase lângă sobă, ca să rupă pe genunchi vreascurile, mărunțindu-le.

Plutonierul se uita la el, zâmbind cu o mimă de amărăciune și deznădejde, zicându-i:

– Nu de pe scaun să te ridici mă, sergent.

– Da de unde, don' șef?

– Să te ridici și tu mă, la... nivel, la diblă, la cultură, la... politică mă, să te ridici la... civilizație, acolo să te ridici, nu de pe scaun, că... de pe scaun se ridică și maimuța lui Beznea, colo la circ, în târgul Rușilor, la Sta'Mărie. Of... ce prost ești! Cum te-o fi angajat mă, înalta autoritate pe care cu cinste o slujesc? Să spui tu că femeia asta a lui Tudor e nebună, că se interesează de soarta bărbatului ei! Tu ce ai vrea, să ai o nevastă care să nu se intereseze de tine? De fapt, pe-a ta nici n-a interesat-o, căci de aceea te-a

lăsat. Eu aş muri fericit să ştiu că nevastă-mea ţine aşa de mult la mine şi se interesează de soarta mea.

– O... să nu duceţi nici-o grijă don' şef, că... din câte o cunosc eu pe conişa, ţine la dumneavoastră... mai mult decât... să fiţi fericit, don' şef!

Convorbirea le-a fost întreruptă de un zgomot de paşi în holul de la intrare. Erau doi musafiri, surpriză pentru poliţişti. Unul era Ion Dunca, un tânăr adventist venit de prin părţile Cărlomanului, iar celălalt era Mihai Dobrescu, la fel de tânăr, dar necăsătorit, şi el venit de prin părţile Oltului. Se vedea că vin de la drum lung. Purtau pe ei cojoace lungi, căciuli mari, de sub care se strecurau şiroaie de transpiraţie. După ce lepădară din zăpadă, atât cât cădea, cerură sergentului să vorbească cu şeful. Fură primiţi cu bineţe şi curiozitate.

– Ce-i cu voi măi, oameni buni, de pornirăţi pe-o astfel de vreme?

– Apoi..., ştiţi dumneavoastră, domn' şef, necazurile.

– Ce necazuri măi, oameni buni?

– Păi... necazul fraţilor noştri.

– Cum? Păi... ce-au păţit fraţii voştri?

– Ne refeream la fratele Tudor Petrescu şi ceilalţi doi.

– A..., dădu deodată fără veselie din cap plutonierul. Păi... ce vreţi voi să ştiţi, că nici eu nu ştiu. A mai fost pe aici mai devreme muiera lui Tudor, dar... n-am avut ce-i spune. Telegrafu-i mort. N-am pe cine trimite să afle veşti. Că... şi voi, bă, stricaţi. Vă puneţi voi cu sfânta noastră Biserică Ortodoxă, autocefală, şi cu sfinţii părinţi, cu preoţii, mă, vă puneţi voi? Păi lor nu le stă nimeni în cale, mă, ei când ţi-or deschide Scriptura te fac praf, nici avocaţii nu se contrează cu ei.

– Nu, domn' şef, noi nu contrăm decât păcatului.

– Cum? Ăsta cine-i?

– Nu-i nimeni, e păcatul, fapta rea.

– A..., da, da ştiu – păcatul, îl ştiu şi eu, bată-l păcatul.

– Noi, am venit pentru a vă înmâna un răvaş – vorbi pentru prima dată Mihai Dobrescu.

– Ce răvaș? De unde răvaș?

– Noi venim din postul Băcăleștilor, am fost să vedem ce fac frații noștri și să le mai ducem câte ceva. La plecare, șeful de post ne-a dat un răvaș pentru dumneavoastră. Așa că noi vi-l dăm și nu vă mai supărăm.

Polițistul rămase cu gura căscată și nu știa ce să mai creadă. Cum este posibil să călătorești acum până la Băcălești?! Nu e posibil. N-a cerut răvașul, care aștepta în mâna lui Dunca, dar puse câteva întrebări:

– Și... cum! Spuneți că veniți din postul vecin?

– Da, domn' șef.

– Și ați fost pe jos?

– O... nici nu se poate merge altfel.

– De ce v-ați dus?

– Să aducem vești de la frații noștri.

– Cine v-a trimis?

– Biserica.

– Cum? Sunt așa interesați ei de soarta arestaților, încât să vă trimită riscând atât?

– Am avut cu noi un câine ciobănesc. Ne-a arătat drumul prima zi, până în satul Băseștilor, apoi a dispărut. Nu știm ce s-a făcut. Ne miră dispariția lui. După ce am rămas peste noapte la un prieten, am plecat mai departe, călăuziți de îngerii Domnului, până ne-am găsit frații.

– Bine, dați răvașul și sunteți liberi!

După ce predară biletul, cei doi călători plecară. Polițistul șef nu mai spuse decât atât:

– Trebuie să fie o putere în religia aceasta; și, deoarece își desfășoară forțele pe teritoriul meu, trebuie s-o cunosc. De unde oare au adventiștii atâta putere și curaj? Vremea asta, cât e de sălbatică, nu i-a dat înapoi de la a arăta cât de mult își poartă de grijă unul altuia.

– Așa este, să trăiți, don' șef, ați făcut o constatare bună – zise sergentul.

Călătorii s-au îndreptat spre casă, unde știau că frații lor sunt adunați pentru rugăciune. De la arestarea lui Tudor și a Hagiului, credincioșii adventiști aveau „foc continuu” de rugăciune. Posteau, studiau și se rugau, unindu-și mâinile ca Domnul să dea izbândă Evangheliei și fraților lor. Diaconeasa și ajutoarele ei se îngrijeau ca Ileana Petrescu să nu fie singură, mai ales că piciorul copilului se umflase și era pus în bețe.

Pe înserat, viscolul s-a înmuiat, a încetat să mai ningă, iar zarea s-a limpezit. Vântul mai sufla în rafale slabe, mișcând câțiva pași puful zăpezii de pe vârfurile nămeților. Satul a înviat deodată. Oamenii curățau zăpada din fața prispelor, dădeau în lături ușile și porțile saivanelor, făceau cărări printre case, iar copiii o zbugheau afară în strigăte de bucurie, tăvălindu-se în zăpada afânată.

În ograda lui Tudor Petrescu, Ion, fratele lui, croia pârție spre grajdul vitelor. De la arestarea lui Tudor, el îngrijea de gospodăria părintească și a fratelui său.

În casă, Ileana pregătea un plasture din tărâțe calde amestecate cu tătăneasă zdrobită pentru piciorușul copilului. Evenimentele legate de arestarea lui Tudor o împiedicaseră la început să trateze cu toată atenția piciorușul micuțului. Abia după plecarea bărbatului ei a observat că nu-i de glumă cu necazul băiatului. În următoarele zile, piciorul s-a umflat, iar copilul plângea și-n somn, când i se mișca copai. A chemat câțiva vecini mai pricepuți, dar eforturile lor au rămas fără rezultate liniștitoare. Viscolul a oprit-o să meargă în satul Dorobanțu, unde cunoștea un vindecător.

Sufletul îi era frământat cu violență. În fața celorlalți părea liniștită și stăpână pe sine, dar în singurătate își deschidea sufletul înaintea lui Isus și plângea, cerându-I iertare că nu-i mai tare. „Doamne, am încredere în Tine, deși simt că nu mai rezist. Lasă-mă să plâng înaintea Ta! N-aș face aceasta înaintea oamenilor, dar Tu-mi ești Părinte și mă înțelege. Îmi iubesc bărbatul și am încredere în statornicia lui, dar... când îl știu în mâna celor răi îmi vine să plâng pentru el. Ajută-l, te rog, să nu-și piardă iubirea și credințioșia. Știu cât ne iubește și suferă pentru noi, lăsându-ne singuri. Suferă pentru băiatul nostru. Știu că vei avea grijă de

copil și-i vei vindeca piciorul. De la naștere Ți l-am dăruit ca să Te slujească și să fie solul Tău. Ai grijă de picioarele lui, Doamne, și nu ține în socoteală roabei Tale, slăbiciunea ei!”

De mai multe ori pe zi, se pleca în rugăciune tăcută și fierbinte. De fiecare dată simțea o ușurare, ca și când cineva îi lua povara nevăzută de pe suflet. Când primea vizita surorilor, reușea să uite apăsarea, dar când rămânea singură o ispiteau gândurile și necredința. Uneori, i se părea că Dumnezeu cere prea mult de la ei, în timp ce altora nu li se întuneca fruntea. Alteori, simțea că Domnul rabdă fără rost lumea aceasta străină. Când și când, avea îndoieli, crezând că Domnul cere o jertfă zadarnică din partea lor. Sufletul îi era încercat până la limită, fiind trecut prin văile necredinței și urcat pe culmile speranței. Din când în când, se ridica brusc în picioare, ridica ochii și mâinile spre cer, spunând cu glas stins: „Isuse, Domnul meu, nu vreau să-mi rățăescă sufletul...”. Când zbuciumul sufletesc se domolea, gândurile i se ancorau în chipul blajin al lui Tudor. Nu primise nici o veste de la el, dar avea simțământul că trăiește. Frații plecați pe urmele lor nu veniseră cu vești, și așteptarea o făcea să viseze cu ochii deschiși. Auzea destul de viu întrebarea polițistului: „De ce ne obligați să vă facem rău?”

A treia zi de la plecarea lui Tudor, spre seară, sosi în vizită diaconeasa, care-i vesti că au sosit trimișii cu știri bune despre Tudor și Hagiu. Ei povesteau că Domnul le-a salvat viața în mod miraculos. Iar acum sunt în postul Băcăleștilor, așteptând vreme bună pentru mers mai departe. Șeful jandarmilor din Băcălești e om bun și le-a dat o odaie caldă și pâine din belșug. Bucatele veneau de la masa soldaților cantonați în sat.

Vestea a bucurat-o mult pe Ileana. Înnourarea sufletească a părăsit-o și simțea că totul va fi o izbândă pentru Domnul. Îi era rușine de îndoielile și gândurile răzvrătite ce-o asaltaseră în amărăciune. Simțea o prezență tainică în casa ei. Se oprea din când în când și spunea cuvinte de mulțumire și recunoștință îngerilor, pe care nu-i vedea, dar îi simțea prezenți în singurătatea ei.

La o zi după încetarea viscolului, Ion Petrescu a năvălit în casa Ilenei, întrebând aproape speriat:

– Cumnată, ai fost tu în dimineața asta la țarcul oilor?

– Nu, răspunse surprinsă Ileana.

Ion se opri în pragul camerei, uitând să închidă ușa. Privea îndurerat și jalnic pereții camerei, neîndrăznind să-i spună Ilenei ce s-a întâmplat.

– Da' de ce mă întrebi? S-a întâmplat ceva cu oile?

– Păi... lipsește țurcana, vârgata, beteaga și două mioare.

– Le-ai căutat bine?

– Da.

– Hai să ne uităm împreună!

Privind împrejurimile saivanului, constatară cu ușurință că urmele străine duceau spre grajdul vecinului Neagu Cârcel. Se putea observa ușor cum au fost scoase câteva uluci din gard pentru a putea fi trecute animalele. Era clar că vecinul Cârcel furase oile. În curtea lui era liniște. Ion a privit în țarcul vecinului, dar nu și-a recunoscut oile dispărute. Nu știa ce să facă. Ileana, cu chipul răvășit de mâhnire, zise într-un târziu:

– Domnul a dat, Domnul a îngăduit să dispară.

– Nu-i chiar așa, replică Ion, care a părăsit curtea și se îndrepta spre șoseaua satului, având în minte un plan nemărturisit.

Ileana aproape că nu mai știa ce face; venea până în casă, se întorcea la saivan, încerca să caute ceva, dar nu știa ce. Două șiruri de lacrimi îi brăzdau fața. Simțea o amețeală pornită din piept și care-i cădea în picioare. Numai cerul rece și ascuțit o ținea să nu se prăbușească.

Când ajunsese în casă, se prăbuși pe pat și plânse până când izvorul lacrimilor a secat. Nu era oare prea mult pentru sufletul ei tânăr și plâpând? Oile erau speranța lor de hrană. Abia aștepta să fete, după zilele Crăciunului, ca să dea lapte copilului. Câtă speranță aveau în oile lor, dar... acum totul se spulberase. Cum avea să-i spună lui Tudor, acest nou necaz? Refuza să se mai gândească și se lăsă moale pe pat ca într-o cădere veșnică, de unde n-ar fi dorit să se mai întoarcă. N-ar fi dorit să mai deschidă ochii și să vadă casa goală, fără Tudor, copilul țipând în dureri, și bruma bunurilor lor dispărută...

Încetul cu încetul căderea se stinge, regăsindu-se împreună cu Isus într-o călătorie. În jurul lor, păseau mulți bărbați și multe femei, cunoscuți și necunoscuți.

Toți erau fericiți și eliberați. În timp ce grupul de călători trecea pe lângă o cetate, avându-L pe Isus între ei, la ferestrele zidului au apărut capetele multor bărbați și femei înlănțuiți și închiși între ziduri. Isus S-a oprit și i-a întrebat, privind insistent la Ileana: „Dacă vă este milă de oamenii aceștia, pot să-i eliberez. Vreți s-o fac?” „Da, da”, răspunseră toți în cor.

Curând, ușile se deschisă și, unul câte unul, înlănțuiții treceau prin fața lui Isus, pentru eliberare. La fiecare trecere, cineva din rândul însoțitorilor lui Isus exclama surprins:

- Doamne, acesta mi-a ucis fiul!
- Doamne, acesta mi-a furat fiica!
- Acesta mi-a nenorocit soția!
- Acesta mi-a-a...!
- Acesta mi-a-a...!

Deodată, în omul care păsea înlănțuit spre Isus, Ileana descoperi chipul vecinului Neagu Cârcel. Instinctiv puse mâna pe brațul lui Isus și spuse mâhnită: „Isuse, acesta, azi-noapte, mi-a luat oile și nu merită să fie liber”. Isus a privit-o cu blândețe și i-a răspuns: „Mie mi-a luat viața, dar nu pot să nu-l iubesc”. Ileana a lăsat privirea în jos, căutând să înțeleagă spusele Domnului. În timp ce Isus îi mângâia capul, a întrebat-o: „Ce facem cu vecinul tău?” Privindu-L în ochi, Ileana a răspuns: „Pot eu oare să urăsc ce iubești Tu și să resping ce primești Tu?”

Țipătul copilului care se trezise, a speriat-o. Sărind în capul oaselor, a înțeles că a avut un vis prin care a vorbit cu Domnul ei. Ultimele cuvinte din vis îi erau încă pe buze: „Pot eu oare să urăsc ce iubești Tu și să resping ce primești Tu?” Sări în ajutorul copilului, murmurând și repetând cuvintele ce i se păreau divine.

După adormirea copilului, Ileana a ieșit în curte. Aici descoperi că uitase ușa țarcului deschisă și cele câteva oi și caprele erau slobode prin curte. Încerca să le strângă spre adăpost, dar ele

alergau prin spatele țarcului și prin fundul curții. După ce le-a închis și-a dat seama că toate urmele hoților fuseseră șterse.

Miraculos, sufletul îi era liniștit și ușor. Pierise durerea și apăsarea de mai înainte. Știa că nu-i singură în această luptă. Ajungând în casă, s-a plecat pe genunchi și s-a rugat Domnului. A cerut ca Ion să nu fie lăsat să facă rău prin planurile și hotărârile sale: „Păstrează-mi încrederea în Tine, Doamne”, își încheie rugăciunea Ileana.

Afară, începuseră să fluiera iarăși stihiiile. Tiugile legate la strașina casei se loveau în bătaia vântului, sunând ca toaca la vecernie. Începuse o nouă seară a lumii.

* * *

Capitolul II

În timpul celor trei zile de viscol, soldații care-i escortau pe arestații jandarmilor din Lacul Sărat au trăit tragedia morții și a învierii. Deși aveau curaj din belșug, putere tânără de oameni încercați și înțelepciunea unei experiențe vii, ar fi pierit ca un pluton de sacrificiu, dacă Cel care stă deasupra anotimpurilor și a tenebrei n-ar fi intervenit, sfidând legile morții.

Unul în spatele altuia, avându-i între ei pe arestați, soldații conduși de un locotenent priceput înaintau înotând printre malurile înalte, acoperite de zăpadă. Nu se mai cunoștea drumul. Totul era înecat în omătul involburat. Zarea era mată și nepătrunsă. Se lăsau duși de instinct în direcția vântului. Mergeau printre două dâmburi, urmărind înălțimile Călmățuiului, spre nord. Dacă nu ar fi fost adăpostul dunelor înalte de zăpadă, vijelia i-ar fi purtat care încotro, ca pe niște frunze uscate. Șuierăturile erau înspăimântătoare și ucigașe de speranțe. Se târau în șir, unul după altul, călcând pe urmele primului pe care nu-l vedeau în capul coloanei. Ultimul pășea mai ușor în urmele clare ale înaintașilor, dar tresărea la gândul rămânerii în urmă. Dacă ar fi căzut sau s-ar fi întâmpnat altceva, ușor ar fi fost rupt de grup, și aceasta ar fi însemnat moartea.

Din când în când, privea în urmă, așteptând parcă un atac, știindu-se fără apărare. Peste ei și prin ei, trecea furtuna nebună și fără milă. Frigul se furișa prin mâini și prin picioare, iar respirația se transformase în pojghiță de gheață, așezată pe obraji și pe frunte. Hainele erau prinse într-o învelitoare sticloasă, formată din zăpadă vârată de viscol prin toate încheieturile. Căldura

trupului o topise, iar gerul viscolit o transforma în gheață. Măinile prinse în buzunare, erau apărate, dar lăseau corpul fără echilibru. Îngheboșați, oamenii înaintau chemați înainte de-o vrajă. Pentru locotenent era vraja datoriei, pentru arestați, vraja ascultării. Cel mai greu înainta Hagiul. Era mai în vârstă, iar lupta cu nămeții îi seca puterile. De mai multe zile și nopți nu se odihniise, iar de mâncat, mâncase mai multă bătaie decât hrană. Soldații îl împingeau neprietenos înainte, zorindu-l înfricoșați de apropierea nopții. Ca să-l ajute, Ilie Petrescu trecuse în spate, iar Tudor în față, întărind urma în care avea să pună piciorul. Din când în când, încercau să-și vorbească, dar furtuna îi împiedica să se înțeleagă.

Încetul cu încetul, o altă îngrijorare punea stăpânire pe ei. Mergeau fără oprire de mai multe ceasuri și nu întâlniseră așezări omenești. Ar fi trebuit să întâlnească bordeiele din satele vecine, dar pustiul alb părea nesfârșit. Teama că au apucat pe una dintre văile care se desprindea de albia râului spre câmpuri și Pădurea Stejarului le dădea fiori mai iuți decât vijelia. Arestații se pomeniră cu locotenentul în pieptul lor. I-a atras într-un cerc strâns și i-a întrebat, strigând:

- Voi sunteți de prin partea locului, știți unde ne aflăm?
- Nu, răspunse îngrijorat Tudor.
- Credeți că suntem pe drumul bun?
- Nu știm, răspunseră șovăitori arestații.
- Dacă ne oprim, pierim – zise obosit Hagiul. Trebuie să mergem fără oprire până ajungem în sat, la adăpost. Curând se va lăsa întunericul, însoțit de moarte.

Locotenentul era îngrijorat până la spaimă. Prinse cu mâinile înmănușate brațul lui Tudor și al Hagiului Ștefan și le strigă:

- Am auzit că sunteți credincioși. Dacă este așa, rugați-vă Dumnezeuului vostru să ne scape de moarte.

Soldații se lăsaseră în omățul pufos și, în câteva minute, aproape că îi acoperise zăpada. Oboseala îi făcea să simtă o plăcere adâncă și ucigașă, în culcușul alb.

Arestații și-au unit capetele într-un cerc strâns și s-au rugat laolaltă, fără să se audă unul pe altul, până când au simțit răspunsul într-o undă de speranță și de încredere.

Cu greu, locotenentul și-a ridicat în picioare soldații. Șirul s-a pus în mișcare, pătrunzând mai adânc în miezul necunoscutului. Nu peste mult timp, din cerul fără lumină a început să coboare duhul nopții, ca o ceață lăptoasă, prin care nu se vedea nimic. Totul era halucinant și incert, iar viforita izbea furioasă în față și-n piept. Era un infern alb, plin cu gemete și suierături. Din când în când, soldații tresăreau și ascultau glasul vântului, în care desluseau urlete ucigașe de lupi flămânzi. Uneori, li se părea a fi un lătrat de câine, alteori un amestec de răcnete sălbatice, necunoscute, ce păreau că vin de pretutindeni.

Frica le-a înzecit puterile. Înaintau aproape fără să se mai întrebe încotro merg. Simțind sfârșitul puterilor, s-ar fi oprit puțin în zăpadă sau ar fi scobit un adăpost în peretele dâmbului, dar spaima neagră îi mâna din spate. Simțeau mirosul fiarelor sălbatice și flămânde, care, la prima oprire, ar fi început măcelul. Cu toate acestea, nu înțelegeau de ce nu și-au arătat colții ucigași. Locotenentul, cu eforturi mari, trecea de la soldat la soldat și-i îndemna să nu se oprească și să țină arma gata de tras. În coada șirului așezase doi dintre cei mai buni ostași, pregătindu-i să riposteze cu foc, în caz de atac. Toți trăiau simțământul ultimelor clipe de viață. Soldații mai tineri erau gata să plângă, dar gerul turbat le îngheța lacrima.

Arestații se luptau tăcuți cu valurile furtunii, fiecare ascuns în sine însuși, căutând chipul Dumnezeului său, către care să-și rostească ultimele dorințe. Fiecare încerca să-și cerceteze viața și umblarea. Tudor simțea o durere ascuțită în inimă, gândindu-se la Ileana lui și la băiat. Îl săgeta tot mai des gândul că piciorul băiatului ar avea probleme. Simțea iubirea cum n-o simțise niciodată; gândindu-se la feciorul său, ar fi murit fără șovăire pentru fericirea lui. În timp ce era uimit de acest nou simțământ ce-i umplea cu putere pieptul și gândul, auzi o voce care i-a umplut ființa: „Mult mai mult decât ce simți tu pentru fiul tău, simte Isus pentru tine”.

Tudor s-a oprit de parcă cineva îl ținea pe loc și se întreba: „Cum? Simți Tu Isuse pentru mine, ce simt eu acum pentru băiatul meu? Dar asta înseamnă ceva ce greu reușesc să păstrez în suflet. Dacă doar atât mă iubești, Isuse, și n-ar trebui să mă tem de nimic, nici o clipă.” Și privind în jur, avu simțământul unei prezențe fizice. Simțea că o ființă divină pășește alături de el, îndulcindu-i amărăciunea și luminându-i calea. O ușurare sufletească și fizică l-a învăluit și totul i s-a părut doar un vis. Așa că un timp a mers conversând tăcut cu Însoțitorul nevăzut.

În fața unui dâmb mare, plutonul s-a oprit o clipă, deoarece spărgătorul de pârtie nu putea să înainteze. Tudor s-a întors spre Hagiul, întrebând:

- Părinte, știi că suntem însoțiți?
- Știu, i-a răspuns Hagiul.
- Nu mai simt nici o greutate de-o bucată bună de drum, continuă Tudor.

- Nici eu, zise Ilie, care părea liniștit și imun la viscol.

Vocea locotenentului ajungea până la ei, purtată de vânt; țipa la soldații care nu puteau să se mai ridice din zăpadă. Când renunță să mai urle, se apropie de arestați și li se adresa rugător:

- Vă rog, ajutați-mă, oameni buni, rugați-vă Domnului, că suntem pierduți. Soldații nu mai pot înainta. Faceți ceva, vă rog!

Arestații ascultau liniștiți tânguirea locotenentului. Când acesta tăcu, izbucnind în plâns, Hagiul a întins mâinile, apropiind capetele celor trei și s-a rugat scurt, mulțumind lui Isus pentru că i-a salvat. După ce a terminat, i-a strigat locotenentului care se depărtase:

- Să pornim, domnule locotenent!

În timp ce comandantul se îndrepta spre capul coloanei, auziră clar în fața lor, în furtună, lătratul unor câini care vesteau așezare omenească. Soldații și-au ridicat capetele, înțelegând că salvarea e-n față și, cu puteri nebănuite, s-au aruncat înainte să înfrunte viscolul, în speranța salvării. Era o înaintare disperată, mână de groază și speranță.

Viscolul nu-i slăbise nici-o clipă; mereu își trimitea pumnii în piepturile lor, și săgețile în ochi și în obraji. Din când în când, îi

răsuca și-i tăvălea prin zăpadă, oprind tot convoiul. Locotenentul, ca și când ar fi avut zece inimi, trecea de la unul la altul, încurajând și dând ordine. Văzând plutonul pe picioare, trecu în față, căutând să urmărească exact direcția în care auzea din când în când lătratul de câine.

Trecuse cam un ceas de luptă cu vântul și valurile zăpezii, dar se părea că nu vor ajunge la sat.

Descurajarea îl asalta din nou și muia elanul locotenentului. Nu mai credea că vor mai întâlni dimineța. Simțea o dorință teribilă de a se așeza în plapuma albă, toropit de oboseală. Dar ceva înăuntrul lui îi cerea să lupte. Toți știau că el va lupta până în ultima clipă și că îi va duce la adăpost pe arestați. Când se gândea mai bine, nici nu știa cine sunt arestații pentru care-și punea viața în pericol. Știa că sunt pocăiți, și atât. Dar... ce fel de pocăiți sunt, când toată lumea e-mpotriva lor?" se întreba mirat locotenentul, neînțelegând răspunsul. După o poticneală din care s-a ridicat greu, scrută întunericul alb și descoperi la câțiva pași în față o pată neagră, mișcătoare, o jivină a groazei, poate!? Nu-și dădea seama dacă e lup sau câine. Din instinct, puse arma în poziție de tragere, dar un gând îl opri să apese pe trăgaci: „Dacă-i câinele după al cărui lătrat ne-am luat, nu fac bine să trag...”. Cei din spate îl împingeau înainte. Ei nu văzuseră jivina. Locotenentul porni dornic să urmărească vietatea. Aceasta înainta în pasul lor, conducându-i spre undeva. Din când în când urla, chemând parcă pe cineva.

Convoiul se oprea din ce în ce mai des. Puterile oamenilor se sfârșiseră, părând că sunt sortiți morții. În afara arestaților, toți își pierduseră speranța în salvare. Locotenentul s-a apropiat de Hagi, strigându-i:

– Moșule, mai crezi că vom trăi?

– Da, domnule locotenent, puterea Domnului e mare. El ne este adăpost în furtună.

– Vântul e Dumnezeu acum, bătrâne, el stăpânește viața noastră, suntem în mâna lui.

– Aveți încredere în Dumnezeu, domnule locotenent!

– Nu mai cred în nimic, bătrâne, suntem la cheremul hazardului. Și voi..., cu toată credința voastră, veți fi o carne dulce pentru lupi. Dacă ar exista un Dumnezeu, oricât de rău ar fi, și-ar face milă de noi în halul în care suntem, dar... nu mai cred nimic.

– Veți vedea puterea Domnului și veți crede, domnule locotenent!

Locotenentul nu mai auzise ultimele cuvinte ale Hagiului, căci se îndreptase spre capul plutonului. După ce își reluă locul în frunte, iuți înaintarea, apropiindu-se mai mult de vietatea care pășea în fața lor.

După un timp, fața i s-a lovit de trupul unui perete înalt și alb. Plutonul s-a oprit, neștiind ce se întâmplă. După ce și-a revenit din uimire și spaimă, locotenentul a început să cerceteze peretele, căutând o intrare sau o trecere. Câinele ce-i călăuzise, dispăruse. Abătându-se de-a lungul peretelui, locotenentul a descoperit o ușă pe care a împins-o, lăsând să se vadă întunericul unui adăpost.

Zăpada viscolită a zbughit-o pe ușă o dată cu el și s-a pierdut în liniștea întunecoasă. „Orice-ar fi”, spuse locotenentul „tot e mai bine decât în viscol”. Fără să cerceteze interiorul, s-a întors în ușă și a fluierat cu putere spre pluton. Soldații, înțelegând semnalul, s-au pus grăbit în mișcare spre locul de unde venea chemarea. Curând, se găseau toți la adăpost. Ușa de la intrare a fost închisă și zăvorâtă.

După o sumară cercetare, din care n-au înțeles prea mult, soldații s-au strâns unul lângă altul, cu arestații la mijloc, căutând un loc mai dosit unde să simtă mai multă siguranță, să se încălzească și să adoarmă. Locotenentul, ca să zădărnicească orice posibilitate de evadare, a pus o santinelă care ar fi trebuit să vegheze. Curând atmosfera s-a liniștit, și căldura răsărea sub străiele fiecăruia. Alături de Hagi, era Ilie Petrescu, așezat spate în spate cu locotenentul. El s-a aplecat spre bătrân și i-a șoptit:

– Domnul nostru nu uită niciodată să fie părinte.

– Așa e, frate. El e totdeauna prezent în furtuna ce-I înconjoară copiii.

– Despre ce Dumnezeu vorbiți? întrebă liniștit locotenentul.

- Despre Dumnezeu nostru, răspunse Ilie.
- Credeam că vorbiți despre cel ce a făcut adăpostul acesta, replică locotenentul.
- Dumnezeu nostru ne-a oferit acest adăpost, răspunse Ilie.
- Nu cred, zise locotenentul, vom vedea mâine al cui e grajdul acesta sau... ce-o fi cu el. Oricum pentru noi e mai valoros decât un palat. Am fi pierit sigur, dacă nu ne ieșea în cale. Acum vom rezista până la ziuă și-atunci va fi altceva.
- Eu cred că Domnul ni l-a oferit, continuă Ilie.
- Crezi ce vrei! răspunse locotenentul. Dacă nu l-ar fi făcut un om, ai fi pierit cu Dumnezeu tău cu tot.
- Eu cred că, atunci când omul face un bine, este „mâna” lui Dumnezeu.
- Deci și voi credeți învățătura cea nouă, care vine dinspre Răsărit, cum că omul este Dumnezeu? Nu degeaba spune preotul că sunteți bolșevici.
- O, nu, domnule locotenent, mergeți prea departe cu bănuiele. Ilie a vrut să spună că orice bine pe care-l face omul îl face sub influența lui Dumnezeu – interveni Hagiul.
- De unde știți voi aceste lucruri? îl întrerupse locotenentul.
- Din Biblie, domnule locotenent.
- Așa scrie în Biblia voastră pocăită?
- Biblia este una singură, noi nu avem o Biblie a noastră, și ea nu poate fi pocăită sau nepocăită. Avem Biblia tradusă de preoții Bisericii Ortodoxe din România.
- Cum? Bibliile pe care le folosiți voi sunt traduse de preoți?
- Da. În limba română traduceri sunt făcute de preoți ortodocși.
- Bine, bine, dar de ce unele au cruce și altele nu?
- O..., crucea aurită de pe coperta unor Biblii a fost pusă de cei care au tipărit Biblia, nu de biserică sau traducător. Unii editori, în dorința de a face cartea mai atractivă și de a arăta că este o carte în care se vorbește despre Hristos, au pus o cruce pe coperta din față, adică la începutul Vechiului Testament, care este mai puțin creștin. Aceasta a ținut, pur și simplu, de fantezia tipăriturilor.

Când au fost scrise cărțile Bibliei nu se inventase semnul crucii, ca semn sacru. Așa că nu are nici o legătură conținutul Bibliei cu semnul crucii de pe copertă. Oricine poate pune semnul unei cruci pe o carte atunci când îi pune coperte. Semnul crucii de pe un mormânt nu garantează că acolo a fost înmormântat un sfânt. El este pus la toate mormintele creștinilor, cu toate că unii toată viața n-au știut că sunt creștini și nici nu i-a interesat creștinismul. Așa că semnul crucii nu poartă în sine nici o garanție.

– De ce ați spus mai înainte că Biblia voastră e tradusă de un preot, în timp ce nouă ni se cere a ne feri de Biblia voastră, a pocăiților, o Biblie pe care ați scris-o după rătăcirea voastră?

– Repet ce am spus: toate traducerile Bibliei în limba română, folosite de noi azi, sunt traduse de preoți ortodocși. Noi nu folosim decât Biblia, traducere ortodoxă. Părinții noștri au folosit Biblia de Iași, cunoscută ca traducerea Nițulescu, preot, doctor și profesor la Facultatea de Teologie Ortodoxă. Prin anul 1923, prințesa Calimachi, constatând că Biblia de Iași era depășită ca formă a limbii române, l-a angajat pe Dumitru Cornilescu, un tânăr preot care terminase Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, să facă o nouă traducere a textului biblic într-un limbaj actual. Această traducere este folosită de noi.

– Bătrâne, ești un om în vârstă și mi-e greu să-ți spun că minți, dar nu cred că m-au mințit profesorii mei de la Academia Militară, în orele de religie. Religia am făcut-o cu înalte fețe bisericești, așa că nu pot să te cred.

– Când se va face ziuă, am să-ți dau să citești pe Biblia mea și ai să te lămurești!

– Nu știu ce să mai cred, sufletul îmi șoptește că ai avea dreptate, dar rațiunea îmi arată mulțimea celor care sunt împotriva voastră. Cred că-i mai bine să mă ocup de milităria mea, să-mi servesc țara și superiorii, iar dacă Dumnezeu există, să Se arate și să-mi lămurească drumul de apucat.

– Dumnezeu Se arată când într-un fel, când într-altul, dar omul nu ia seama, zise cu destulă blândețe Hagiul.

– Eu nu l-am văzut deloc în nenorocirea care ne înconjoară, replică locotenentul.

– Eu Îl văd în faptul că am ajuns la acest adăpost, pe care ni l-a oferit.

– Oricum am fi ajuns, zise locotenentul, amintindu-și de vietatea misterioasă pe care am urmat-o până la adăpost.

Simțea totuși că ceva nenatural a fost în călăuzirea spre acest loc de salvare. Înainte de a încerca să-și ducă fraza la sfârșit un val uriaș de furtună făcu să se scuture din temelii adăpostul. Toate hăururile gemeau în urletul lui.

Fluierături sinistre și urlete lugubre amestecate cu pocnete și trosnituri, frângeau lumea-n două, cutremurând orice curaj și speranță. Locotenentul și-a înghițit în sec ultimele cuvinte și a slobozit un oftat adânc. O tulburare adâncă îi frământa amintirea. Subconștientul încerca să schițeze o legătură între cuvintele hagiului: „Dumnezeu vorbește când într-un fel, când într-altul, dar omul nu observă”, și modul cum a ajuns el să plece în această misiune, el care ar fi trebuit să fie în altă parte, cu multă căldură și destul adăpost. Nu-și putea explica de ce căpitanul de la Parchet l-a trimis pe el, care primise o altă misiune. De la plecare, trăise fiorii unei misiuni neobișnuite. Gândurile îi fură întrerupte de șoapta abia perceptibilă dintre Hagiul și Tudor Petrescu.

– Cu siguranță, frații au venit după noi, dar locotenentul ne-a condus pe un drum pe care nu-l cunoștea și ne-am rătăcit, zise Tudor.

– Așa e și-n credință. Dacă vrei să-i conduci pe alții la Dumnezeu, trebuie să cunoști mai întâi tu drumul, altfel rătăcești oamenii sinceri și nevinovați.

Locotenentul ar fi dorit să se scuze într-un fel, dar tocmai atunci ajunseră la ei urletele reci ale lupilor. Era clar că nu erau departe. Deși trupul i se încălzise, simți că-i îngheață spatele de spaimă. Nu cunoștea mai nimic despre adăpostul lor. Nu știa cât de rezistent este și cât va putea să-i apere de atacul fiarelor. Orientându-se după faptul că nu simțeau deloc furia vântului și că aerul începuse să se încălzească, spera să fie un loc bine închis. În cele din urmă ceru santinelei să cerceteze tăria adăpostului.

Aceasta se întorsese curând și spuse că zidul e bun și nu prezenta nici un pericol. Singurul punct mai slab este ușa de scânduri, dar „voi fi cu ochii pe ea.”

Loviturile furtunii, spaima, oboseala și căldura-minune, răspândită în adăpost și sub haine, i-a atras repede pe soldați în poienile odihnei. Trecuse ceva timp după care santinela, trezită dintr-o picoteală adâncă, șopti soldatului de la margine:

– I-auzi cum mai bocănește vrăjitoarea la ușa de scânduri. Și-o fi schimbat oare vântul direcția?

Soldatul ascultă câteva clipe și răspunde:

– Nu cred că-i vântul, ar fi bine să-l trezești pe comandant.

Locotenentul se trezi speriat și puse instinctiv mâna pe arma. După ce a înțeles despre ce-i vorba, s-a sculat încet și s-a apropiat de ușă. Prin crăpătura a două scânduri, zărea în pâcla albă un contur întunecat, ce se mișca sub puterea vântului.

– E un lup – șopti locotenentul către santinelă. E unul dintre înaintașii haitei. Adulmecă prada, o urmărește, o localizează, și apoi dă de veste haitei. Când e singur nu atacă, dar când îi sosesc ajutoarele se năpustesc asupra prăzii și-o hărțuiesc neconținut.

Dihania, simțind că-i privită și urmărită, slobozi urlete de chemare și moarte, care se pierdeau în vijelie. Locotenentul își dădea seama că fiecare secundă era hotărâtoare. Trebuia ucis lupul înainte de a-și chema haita.

Urletul lupului îi trezise pe soldați și pe arestați, dar nici unul nu părăsise locul cald. Locotenentul le ceru să rămână pe loc. Secondat de santinelă, crăpă ușa, așa încât să încapă arma și să poată ochi sigur. Urmări un timp jivina. Toți ascultau cu răsuflarea reținută așteptând pocnitura. După câteva minute, care deveniră chinuitoare de lungi, se auzi un scurt bubuit însoțit de un răcnet turbat. Glonțul atinsese lupul care se pierduse în furia albă. Locotenentul a înaintat câțiva metri spre locul unde țintise fiara, în speranța că o va găsi căzută, dar s-a oprit fiindu-i teamă să nu fie atacat de alți pânditori. La întoarcere, observă că nu mai curgea ninsoarea, și vijelia se transformase într-un vânt obișnuit, care pulbera zăpada afânată.

În adăpost, fiecare comenta în felul lui evenimentul. Arestații ascultau liniștiți, ca și când ei ar fi cunoscut viitorul. Locotenentul s-a apropiat de ei și le-a zis cu multe înțelesuri:

– Pocăiților, rugați-vă să nu ajungă lupul rănit la haită că suntem pierduți.

– De ce, domnule locotenent? întrebă un soldat.

– Pentru că ceilalți vor lua urma sângelui și vor ajunge la noi.

– Vă mai îndoiiți încă de ocrotirea Domnului, comandante? întrebă Hagiul cu destulă seriozitate și blândețe.

După o mică întârziere veni răspunsul.

– Nu știu ce să mai cred, bătrâne. Măine, vom lămuri lucrurile, dacă vom mai fi în viață.

– Mie mi se par clare de acum – răspunse așa, într-o doară, Ilie.

– Și cum ți se par ție clare? întrebă rar și răspicat comandantul.

– Mie îmi vorbesc cu claritate multe lucruri petrecute cu noi azi. Și dacă m-aș referi doar la ce am petrecut de când suntem cu voi și e destul. Pe drum, când credeam că-mi dau duhul, am primit o putere și-o mângâiere de-aș mai fi mers încă trei zile fără oprire. Și putere ați primit și voi, dar n-ați sesizat. Ai uitat prea repede că ne-ai cerut să ne rugăm pentru salvare, când nu mai reușeai să scoți soldații din omăt? Apoi, lătratul câinelui pentru mine a fost un semn, el ne-a călăuzit la acest adăpost, care, după cum mi-amintesc eu zona, nu știu când a apărut. Eu am mai rămas peste noapte în adăposturi ca acesta, dar am tremurat zdravăn, pe când noi aici nu prea ne plângem de frig, ori credeți că ne apără ușa aceea de scânduri prin care îți vâri degetele spre afară? Mie mi-e foarte clar că aici nu suntem singuri.

Toți ascultau fiecare cuvânt al lui Ilie. Când acesta tăcu, unul dintre soldați izbucni în râs și zise către locotenent:

– Aiurează, domnule locotenent, se vede că nu-i soldat, și nu-i obișnuit cu vitregiile și viața dură de oștean. E o jignire să spui că noi, soldații armatei române, am fi căzut pe drum, dacă nu se ruga un prăpădit de țăran pocăit.

Se mai alăturară câțiva soldați simțindu-se și ei jigniți.

– Tăceți și culcați-vă! porunci locotenentul, iar tu, care ai vorbit, treci de strajă!

– Ai vorbit bine, îi șopti Hagiul lui Ilie, și eu înțeleg la fel lucrurile. Nu fi mâhnit de vorbele soldatului, el atâta pricepe.

Încetul cu încetul, atmosfera s-a liniștit, și parcă și vântul se mai potolise. Soldații și arestații, strânși în cerc, sprijiniți unul de altul cu picioarele în raniță, au adormit repede. Nu peste multe ceasuri, avea să apară lumina. Santinela, alături de grup, începuse să tremure. Mai de supărare, mai de frig sau de spaimă, își mișca picioarele care-i deveneau grele, curios de repede.

Curând atmosfera din adăpost deveni plată și rece, spartă din când în când de oftaturi și suspine, însoțite de rostirea unor cuvinte mușcate și neînțelese. Fiecare își luase zborul dincolo de om, luptând cu visul și agonia unor întâmplări trecute.

Arestații adormiseră liniștiți, cu respirația ritmică, semn că brațul pe care se sprijineau era sigur și cald.

Locotenentului nu-i era ușor să adoarmă. Avea întrebări care-l frământau. Mai dormise în adăposturi improvizate și cu alte ocazii, dar aproape că murise de frig, pe când aici căldura izvora din pământul pe care erau culcați. Trăiseră o zi groaznică, în care au fost epuizați până la cădere, fără să mănânce, și cu toate acestea, nimeni nu s-a plâns de foame. Avea simțământul că un mister se învârtea în jurul lor. Apoi, arestații, țăranii aceștia, ciudat de liniștiți și ascultători, cine erau de fapt? Misiunea pe care o primise era cu adevărat o misiune importantă sau doar una pentru probă și disciplinare? Avea oare legătură cu cererea lui de transfer mai aproape de locurile natale din nordul țării?

Gândurile-i alergau ca niște cai sălbatici, lăsând în urma lor puzderie de întrebări fără răspuns. Curând, în câmpul cu vise, a răsărit o ființă purtând straietele iubitei lui, rămasă la un conac între castelul Bran și piscurile Craiului. Totul s-a transformat într-o plutire ușoară peste câmpul cu flori, până când a înțeles că nu-și poate stăpâni zborul. Panica i-a înconjurat sufletul și aștepta de undeva ajutorul. A ridicat fruntea privind în spatele soarelui: „Dumnezeule, oprește-mi prăbușirea!”

Speriat a deschis ochii și-a înțeles că era pe pământ, în mănunchiul de soldați culcați pe paie, cu mâinile se ținea strâns de mâneca Hagiului, care se trezise și privea cu blândețe la ofițer.

– Ați visat ceva urât, domnule locotenent, zise în șoaptă Hagiul.

– Da, visam că zburam și nu mai puteam să controlez direcția!

– Oricum nu vă ciocniți cu vreo turmă de oi, se introduse în vorba Ilie, care se trezise, dar nu se mișca de teamă să nu piardă căldura.

– Fiule, zise Hagiul întorcându-se spre Ilie, orice zbor necontrolat înseamnă o prăbușire, și câte zboruri n-are tinerețea!

Lumina zilei stăpânea peste fața torturată a pământului. Vântul se zvârcolea-n rafale, purtând prin văzduh apa înflorată cu care acoperea murdăria pământului.

Curând, soldații erau în picioare și împachetau efectele din dotare. Toți păreau sănătoși și refăcuți pentru drum. Locotenentul cercetase împrejurimile și cu un plan în minte ceru să se facă liniște.

– Băieți, doresc să luați aminte la ce vă spun! Adăpostul acesta binecuvântat se află între Pădurea Stejarilor, la răsărit de noi, și o așezare omenească, la distanță de doi-trei kilometri. Am observat focul de la hornuri. Trebuie să ajungem acolo înainte de a se porni iarăși năpasta. Cerul e atât de încărcat, încât curând se vor prăvăli peste noi stihiiile. Mergem în lanț, ajutându-ne unii pe alții. Încolonați-vă și pregătiți-vă de mers!

– Domnule locotenent, interveni Hagiul, pot să înalț o rugăciune pentru ocrotirea noastră mai departe?

Locotenentul tăcea privindu-l mirat, neștiind ce să facă. Înainte de a îngâna ceva, un soldat pufni în râs, spărgând liniștea. Ofițerul l-a privit încruntat, apoi a răspuns Hagiului:

– Roagă-te pentru dumneata, noi nu avem nevoie de o religie care să ne ducă în lanțuri, avem religia noastră, și mă tem că, în urletul vântului de afară, nu te mai aude nici un Dumnezeu.

– Cum vi-i voia, domnule locotenent, permiteți-ne nouă să ne retragem pentru rugă.

– Acum plecăm, și aici nu-i biserică, hai! Încolonarea și... marș!

Zarea era aproape limpede, iar fața câmpiei era încrețită cu troiene. Erau porțiuni unde călcai pe scoarța înghețată a ogoarelor, dar în altele te afundai până la brâu în omăt. La câteva zeci de metri de adăpost, plutonul a coborât într-o vâlcea, care se pierdea spre sat și Călmățui. Locotenentul a privit-o cu bănuială, întrebându-se dacă nu cumva vâlceaua aceasta i-a îndepărtat de sat și i-a adus spre adăpostul din noaptea trecută. Înainte de a se hotărî ce cale să apuce, a privit de jur împrejur. Nu mai vedea adăpostul din pricina drumului și a nămeților, dar nici vântul nu-i mai lovea cu răutatea lui. Bănuia că prin vâlcea șerpuia drumul satului spre pădure, ascuns acum sub cerga albă. Locotenentul s-a întors cu fața spre soldați și a strigat:

– Soldați, vom părăsi vâlceaua și vom merge pe câmp direct spre sat, chiar dacă vântul ne va biciui, vom merge strânși unul lângă altul până-n sat, așa că urcați malul din față.

Chiar atunci s-a auzit vocea de bariton a sergentului:

– O clipă, domn' locotenent, permiteți să raportez.

– Permite, sergent.

Subofițerul s-a apropiat de ofițer și i-a spus mai șoptit:

– Cred că mi-am pierdut un încărcător și lopata, la adăpost, domn' locotenent.

Comandantul l-a privit cu mânie și i-a făcut semn să se întoarcă câteva zeci de pași pe dâmb și să-și caute lucrurile pierdute. În timp ce sergentul se strecura înapoi pe lângă pluton și arestați, locotenentul făcu semn soldatului de lângă el să-l urmeze pe sergent. Plutonul bănuia care-i problema, așa că fiecare își verifica lucrurile.

Ajunși în vârful dâmbului, sergentul și soldatul însoțitor s-au oprit un timp și priveau tăcuți în depărtare. Priveau mirați când înainte, când înapoi spre grup. În cele din urmă, soldatul însoțitor s-a întors la grupul din vâlcea și i-a spus comandantului:

– Domnule locotenent, domn' sergent vă roagă să urcați la dânsul, pentru că...

– Pentru că ce, mă?

– Nu știu, domn' locotenent, haideți să vedeți!

Locotenentul a privit spre sergent. Acesta făcea semne de chemare.

Ajunși sus, s-au oprit un timp, apoi au dispărut în spatele nămeților, în direcția adăpostului de noapte.

Soldații rămași în vâlcea s-au strâns în jurul arestaților și unul dintre ei s-a adresat Hagiului:

– Tataie, de ce sunteți arestați?

– Pentru credință, taică.

– Cum adică pentru credință? Dar ce credință aveți, sunteți turci?

– Nu taică, suntem creștini.

– Păi și noi suntem creștini, dar nu suntem arestați.

– Ba și noi suntem arestați, dar cu voia, dumnealor sunt fără voie, interveni un camarad care nu prea avea la inimă milităria.

Hagiul, printr-o introducere iscusită, a început să vorbească soldaților despre adevărurile Scripturii care-i dau lui și fraților de credință puterea de a suporta persecuția și nedreptățile din partea celorlalți creștini. Soldații erau vizibil interesați și uimiți de cele auzite.

Tocmai când cele spuse de Hagiu atingeau punctul maxim de interes, au sosit cei trei plecați. Fețele lor arătau o adâncă frământare din care răzbătea teama și nesiguranța. Ajunși lângă grupul soldaților, locotenentul s-a oprit, ascultând și privind fix la Hagiul. Când acesta se părea că a sfârșit argumentarea adevărurilor prezentate, locotenentul i s-a adresat militărește:

– Vino la mine, bătrâne, iar voi ceilalți încolonați-vă pentru drum.

– Vă ascult, domnule locotenent, zise cu bunătate Hagiul, în timp ce locotenentul privea fix prin el, undeva în adânc.

Într-un târziu, s-a trezit din cugetare, întrebând:

– Ai putea să-mi spui ce se petrece aici, adică... ce s-a întâmplat azi-noapte cu noi?

Hagiul îl privea atent, căutând să înțeleagă tot ce ar dori să știe locotenentul. El a pus pămîntește mâna pe brațul locotenentului, întrebând:

– Domnule locotenent, ce s-a întâmplat cu dumneavoastră? De ce păreți așa de tulburat?

Locotenentul s-a oprit, privindu-l ca și când l-ar fi văzut prima dată, și a întrebat:

– Ce vrei, bătrâne, de ce ai oprit plutonul? Pluton, înainte marș!

Primul, în fruntea coloanei era sergentul urmat de soldatul care-l însoțise la adăpost să-și caute încărcătorul pierdut și lopata. Mergeau tăcuți și cu un aer de complicitate. Din când în când, întorceau capul, privind spre arestați. Aceștia erau flancați de soldați cu armele pregătite pentru tragere. Locotenentul era ultimul în rând. De acolo, supraveghea întreaga coloană, avându-i în atenție în special pe arestați.

După ce parcuseseră câteva sute de metri pe coborâșul văii, plutonul s-a oprit din față. Locotenentul a grăbit pasul acolo unde sergentul și câțiva soldați priveau ceva în zăpadă. La picioarele soldaților zăcea mort un câine mare ciobănesc, care avea piciorul din spate zdrobit de un glonț. Glonțul îi străpunsese trupul.

Locotenentul s-a gândit imediat la lupul pe care l-a împușcat în noaptea trecută. Avea un simțământ că lupul era câinele găsit mort. Sub puful de zăpadă au descoperit urme de sânge ce-i orientau spre susul văii, de unde coborau ei.

Sergentul s-a îndreptat spre locotenent și i-a zis cu o oarecare îndoială:

– Cred că acesta-i lupul de azi-noapte, domnule locotenent.

– S-ar putea ca el să ne fi condus la adăpost, zise mai mult pentru sine locotenentul. Dacă el ne-a călăuzit și ar fi dorit un loc de adăpost cu noi, e rău că l-am împușcat. Dar de unde să știu? Încerca să se scuze comandantul.

Întorcându-se, locotenentul a întâlnit privirea Hagiului.

– Voi ce aveți de spus, pocăiților?

– Nu altceva, decât ce spune câinele acesta.

– Dar ce spune câinele acesta? Întrebă apăsător și curios sergentul.

– Cum! Nu-i înțelegeți mesajul?

– Ce mesaj, nebunilor, s-a înfuriat sergentul,ăștia-s vrăjitori, vânduți ălui rău, domn' locotenent.

Locotenentul, ca și când nu l-ar fi auzit pe sergent, se adresă lui Tudor Petrescu, convins că ceva misterios se întâmplă cu ei.

– Ce mesaj înțelegi tu de la acest câine?

– Păi câinele acesta ne dă speranță și ne spune adevărul.

– Cum? Ce speranță și ce adevăr? Eu de ce nu văd și nu aud nimic?

Se făcuse liniște între soldați și toți ascultau să vadă ce va ieși din această discuție absurdă.

– Pentru că nu priviți în adâncimea lucrurilor, domnule locotenent, răspunse respectuos Tudor.

– Tu ai putea să-mi arăți și mie?

– Da, domnule locotenent. Câinele acesta venea, probabil, dintr-o misiune a lui, pentru că, pe o vreme ca cea de azi-noapte, nici un câine n-ar fi ieșit de drag în calea viscolului și a lupilor, n-ar fi plecat la vânătoare și nici pentru vreun alt motiv. Dar pe acesta nu știm ce putere l-a purtat și ce scop l-a adus în aceste locuri. Oricum, după ce a fost rănit de glonț, așa cum era normal, a încercat să meargă spre casă. S-a târât până aici, unde se pare că pierderea sângelui i-a secăt puterea, iar gerul și furtuna i-au grăbit moartea. Însă ia priviți cum, înainte de moarte, a intrat pe acest drum, care se desprinde de cel pe care am venit până acum. Acesta este drumul care ne duce în sat, nu cel pe care vrem să mergem noi.

Locotenentul îl ascultă atent pe Tudor și a fost destul de surprins că el nu observase, și nici ceilalți, că drumul se desprindea de linia curgerii văii. Cu siguranță că ei ar fi mers la vale fără să observe bifurcația. A cercetat cu atenție drumul pe ambele direcții. Pe cel arătat de Tudor și de câine, că ar duce-n sat, a descoperit în creștetul unui dâmb spălat de furtună urmele roților de car în pământul înghețat. Amintindu-și că în direcția drumului, observase fumul din sat. Era din ce în ce mai convins că aceea-i direcția. S-a întors în grup, a privit spre Tudor și i-a zis liniștit:

– Mulțumesc, cred că ai dreptate.

– Domnul este cel care ne călăuzește și merge înaintea noastră, domnule locotenent.

- El este amestecat în pieirea adăpostului?
- Nu înțeleg la ce vă referiți.
- Ba înțelegi mai mult decât vrei să spui, numai că... într-o zi ai să spui tot.

Tudor, neînțelegând la ce se referă locotenentul, a privit cu mirare la ceilalți până când a întâlnit privirea dușmănoasă și iute a sergentului.

Curând, pe fața albă a câmpiei, șerpuia, străpungând barierele de gheață și de omăt, plutonul armatei române, purtând cu sine trei „ambasadori ai Cerului”. În depărtare, apăreau vizibile semnele prezenței omului. Vântul începuse să sufle mai tare, vânturând zăpada smulsă din căușuri de gheață. Plutonul înainta ca-ntr-un marș funebru. Nimeni nu vorbea. Toate spusele se consumau în lumea gândurilor și a simțămintelor.

Locotenentul scruta mereu zarea și urmărea un cârd de ciori care dansau în voia vântului. Mișcarea păsărilor arăta că, în curând, se va porni semănatul pufului alb.

Strigăte de biruință izbucniră din pieptul primilor soldați din pluton când, din coama dealului, zăriră în vale bordeiele și casele sătenilor. Nu știau ce sat este, dar asta nu conta, important era că se întorseseră printre oameni.

Dâmbul l-au coborât mai mult prăvălindu-se. Locotenentul încerca să impună ordinea, dar și el era fericit până la „ruperea rândurilor”.

Ajunși în sat, aflară de la un sătean că se aflau în comuna Rața, și că postul de jandarmi se afla lângă biserică, în curtea primăriei. Aproape subit, soldații au simțit un leșin în pânțele. Acesta făcea să li se înmoaie picioarele și să dorească desperați hrană și apă. La prima fântână își potoliră setea, dar foamea se întetea.

La postul de control găsiră un sergent și pe secretarul primăriei. Aceștia raportară că primarul și șeful de post sunt chemați la județ și că vin a doua zi.

După ce locotenentul se convinse că nu poate merge mai departe cu plutonul obosit și flămând, hotărâră să fie cantonați

într-o clasă a școlii și să li se aducă hrană de la săteni. Aceștia, aflând că a sosit în amărățul lor de sat un pluton al armatei române, escortând trei criminali periculoși, se îngrămădeau care de care să-i vadă, sub pretextul că le aduce hrană. Tot felul de zvonuri s-au răspândit repede în sat. Unii spuneau că au fost prinși trei criminali odioși, care au dezertat din războiul balcanic și au stat ascunși până au fost prinși în pădurile Bălceștilor. Alții spuneau că arestații sunt răzvrătiți împotriva bisericii și coroanei. Alții, cum că cei trei au ucis oamenii unui cătun și le-au mâncat inimile și ficații. Alții susțineau că cei trei sunt acoliți ai Anticristului, trimiși să pângărească creștinătatea ortodoxă.

Așa s-a făcut că locotenentul și soldații au primit hrană și băutură mai mult decât aveau nevoie. A doua zi trebuiau să ajungă la garnizoană.

Soldații s-au repezit ca lupii la pachetele cu hrană. Pentru arestați n-au fost restricții. Puteau mânca ce doreau. Mai toată hrana era de post. Era în ajunul Crăciunului.

În timp ce mâncau care pe unde apucase în sala de clasă, a venit polițistul satului și s-a adresat locotenentului:

– Domnule locotenent, permiteți să raportez.

– Ce-i?

– Cred că-i mai bine să veniți puțin afară. Ofițerul, cam nemulțumit că-l întrerupe de la masă, promisese în cele din urmă că vine.

Ajuns pe hol, polițaiul îi raportă că satul s-a adunat în fața școlii și cere să-i vadă pe criminali.

– Ce criminali, domnule?

– Păi... cei arestați de dumneavoastră.

– Aceștia nu-s criminali.

– Păi... satul așa crede.

– Și ce-mi pasă mie ce crede satul.

– Vă rog, domnule locotenent, mergeți și vorbiți cu sătenii.

Locotenentul s-a oprit în ușa de la intrare în școală. În fața ușii era adunat satul. Bărbați și femei, copii și bătrâni, așteptau tăcuți și-l măsurau cu privirea pe ofițer.

– Oameni buni, zise locotenentul, am fost surprins de bunătatea și bunăvoința voastră. În cadrul misiunilor mele, am poposit în multe localități, dar oameni săritori și buni ca voi, rar întâlnești. Voi raporta comandantului garnizoanei mele și voi lauda fapta voastră. Știu că sunteți mai săraci ca alții, dar mai bogați la suflet. Vă mulțumim, și Domnul să vă răsplătească. Dacă se va ivi vreodată ocazia să vă împlinesc o dorință, am s-o fac fără șovăire.

– Domnule ofițer, iertați-mă că îndrăznesc, dar... dorim să-i vedem și noi pe creminali. La noi în sat nu s-a întâmplat niciodată un eveniment ca acesta. Noi n-am văzut un creminal, așa că vă rugăm să ni-i arătați.

Locotenentul a început să zâmbească cu îngăduință și s-a sfătuit câteva clipe cu polițistul.

– Oameni buni, arestații noștri nu sunt criminali, sunt oameni tot așa de buni și pașnici ca și voi.

– Vrem să-i vedem, vrem să-i vedem, ziseră mai multe voci deodată.

– De ce sunt arestați, dacă nu-s criminali? insistă un bărbat care se distingea de ceilalți săteni printr-o statură impunătoare.

– Dacă voi doriți să-i vedeți și să-i întrebați de ce sunt arestați și pentru că v-am promis că vă îndeplinesc o dorință, îi voi aduce și le voi cere să răspundă la întrebările voastre.

– Așa e bine, așa e bine, răspunseră sătenii bucuroși.

Nu după multă așteptare, în ușa principală a școlii au apărut arestații însoțiți de locotenent și câțiva soldați înarmați, pregătiți pentru orice situație. Mulțimea tăcută îi cerceta pe cei trei. Erau surprinși de seninătatea și liniștea de pe fețele lor. Nu vedeau nici ură, nici viclenie în ochii lor. Erau mirați și nu le venea să creadă că atâția soldați au plecat pe-o așa vreme să aresteze niște oameni atât de simpli și liniștiți.

– Ce rău au făcut oamenii aceștia? întrebă un sătean din primele rânduri.

– De ce sunt arestați? insistă un altul

– Oameni buni, să-i lăsăm pe dumnealor să răspundă la întrebare, deoarece eu n-am fost prezent la arestarea lor. Eu doar i-am preluat cu ordinul de a-i duce teferi înaltelor autorități.

Ofițerul s-a întors spre Hagiul și i-a șoptit ceva. Bătrânul a făcut doi pași în față și s-a adresat mulțimii:

– Frați creștini, sunt bucuros că pot să vă mulțumesc pentru dărnicia și omenia voastră. Cu siguranță că bunul Dumnezeu v-a dăruit un suflet mare. Eu și frații mei trecem azi printr-un necaz, așa cum au trecut pe vremuri oamenii lui Dumnezeu.

În mulțime se produse un murmur, urmat de oarecare agitație.

– Vă bateți joc de noi, domnule ofițer? În loc de răufăcători arestați, ne-ați adus un popă, sau cântăreț, ce-o fi! Nu se cade să ne umiliți așa, poate că tăria și-a făcut lucrarea în capul dumitale, dar noi ne simțim batjocoriți, vorbi cu gravitate unul care făcea parte dintre fruntașii satului.

Mulțimea se agita și vocifera cu voci din ce în ce mai auzite. Locotenentul, la rândul lui, uimit de întorsătura pe care o luau lucrurile, ridica brațele cerând liniște și zise:

– Oameni buni, nu-i nici o păcăleală. Dacă nu mă credeți, accept ca trei dintre voi să meargă în școală și să constate dacă mințim sau spunem adevărul. Să vină trei dintre voi și să verifice.

Mulțimea, auzind oferta ofițerului, înțelese cu uimire că nu era nici o farsă și că aceștia-s arestații. După câteva minute, în care locotenentul îi aștepta pe cei trei voluntari, oamenii strigară:

– Te credem, domnule ofițer, deși suntem nedumeriți. Să ne spună arestatul de ce se află sub pază?

Hagiul luă din nou cuvântul și răspunse:

– Frați creștini, noi suntem arestați pentru credință. Noi credem că Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu după care trebuie să ne călăuzim viața, credem că în curând Isus va veni a doua oară să judece viii și morții și să aducă viața veșnică celor ce cred în jertfa Sa de pe Golgota și păzesc Cele Zece Porunci. Noi nu suntem arestați pentru fapte rele, noi suntem așteptători ai Domnului Isus care va reveni curând; sau dumneavoastră, oameni buni, nu știți că Domnul Isus Hristos vine curând?

Sătenii uimiți de cele auzite se uitau unii la alții ridicând din umeri și zicând:

– Nu știm, n-am auzit, nu știm! Spune-ne ce știi! Spune-ne!
– Frați creștini, Domnul Isus Hristos va veni curând pe norii cerului după cum scrie în crez: „Aștept învierea morților și viața veacului ce va să vină iarăși, să judece viii și morții și să întemeieze Împărăția care nu va avea sfârșit...”. Dacă n-ați știut și nu v-ați pregătit pentru acest eveniment, atunci pregătiți-vă și căutați-i pe adventiști și cereți-le lămuriri, căci ei știu precis calea cea adevărată și voia lui Dumnezeu.

Mulțimea devenise ca împietrită. Toți sorbeau cuvintele Hagiului. Acesta deschisese Biblia și prezenta Cuvântul cu claritate, așa cum nu auziseră sătenii din Rața niciodată. Soldații ieșiseră din școală și ascultau în spatele plutonierului. Curând, începură să curgă lacrimi, iar suspinele arătau inimi zdrobite de Cuvânt.

„Treziți-vă, fraților, că Domnul nostru vine...” se repeta în ecoul purtat peste zare. Vântul începuse să se trezească agitat, poate la gândul că într-o zi i se va porunci să tacă pentru totdeauna. Fiecare dovadă de iubire arătată din Scriptură încălzea inima sătenilor și rostirea fiecărei porunci făcea să tresalte firea speriată de judecata ce va să vină.

Trecuseră aproape două ceasuri, când cerul s-a spart, prăvălind peste valea Călmățuiului întuneric și ape înghețate. Sătenii se retrăgeau tăcuți pe la casele lor, nehotărâți să spună un „da” sau un „nu” la cele auzite. Cucuveaua țipa din turla bisericii. Oamenii se opreau, o ascultau și se întrebau: „Cine trebuie să moară azi? Cine trebuie să moară?”

* * *

Capitolul III

Lumina se strecura ca un vinovat peste satul amorțit sub pătura de ger. Peste noapte se oprise vântul. Din cer nu se mai cernea floarea iernii, nu se mai auzeau nici zgomote, nici trosnituri, nici lovituri. Căinii amuțiseră și sforăitul cailor încetase. Doar găștele și rațele concertau, semn că satul nu e mort de-a binelea.

Ileana Petrescu se trezise de mai multe ori în timpul nopții. Adormise greu. Tot felul de gânduri îi sfâșiau liniștea. Nu-și găsea locul. De câte ori închidea ochii, îl vedea pe Tudor, uneori înghețat și mort, alteori plin de sânge, căzut sub cizmele polițiștilor, când și când întindea mâna însângерată spre ea și-i șoptea: „Ai grijă de băiat; ai grijă de prietenii adevărului; mă voi întoarce...”. Se trezea brusc, transpirată și epuizată aluneca încet pe marginea patului și se ruga îndelung până se liniștea și prindea puțină dispoziție. Dar n-apuca să se liniștească bine, cu privire la soarta lui Tudor, că-și aducea aminte de piciorul copilului. Se alătura, încet, gândul pierderii oilor. Ca să scape de teroarea frământărilor grele, se apucă vârtos de treabă. Când tensiunea se acumula, șiruri de lacrimi brăzdau colinele obrazilor, până când sufletul ei găsea iarăși ușurare în rugăciune.

În dimineața aceea, speriată că s-a trezit târziu, s-a apucat în grabă să termine rânduilele dimineții. Schimbase ceva în ordinea lucrurilor. Studiul Scripturii, pe care-l făcea totdeauna înainte de a ieși la pășări, l-a lăsat pentru timpul de după treburi. Numai că rânduiala vitelor și a pășărilor i-a luat mult timp. Satul vuia de mișcare, și dimineața era pe sfârșite când a terminat treburile și dorea să intre-n casă. Acum, era hotărâtă să-și facă studiul, și

apoi celelalte treburi rămase. „O, de n-ar veni nimeni în vizită”, gândea ca o rugă. Își dorea să fie singură. Atunci își întâlnea mai repede Dumnezeu, și dialogul lor era mai liber. Simțea ca pe-o nevoie, această singurătate. O descoperise pe vremea când s-a împrietenit cu Tudor. Ii plăcea mult să meargă alături unul lângă altul și să tacă. Mult timp petreceau tăcând. Unul lângă altul, ținându-se de mână sau de braț, gustau fericirea singurătății. Căci în momentele acelea, fiecare sta de vorba cu Dumnezeu lui despre planurile lor de viitor. La început, i-a surprins bucuria acelor clipe, apoi au încercat tot mai des, până le-a devenit un mod de viață. Chiar și după căsătorie trăiau aceste clipe. Când li se întâlneau privirile se redescopereau și-și povesteau cu bucurie zisele Domnului. Deseori, viața pune spațiu între ei și atunci mai greu trăiau bucuria comuniunii cu Isus. Departe unul de altul se simțeau pustii, și pustietatea e-o stare de frică și spaimă. Acum Ileana simțea prin copil prezenta soțului ei. Uneori, era uimită cum se „sprijinea” pe această făptură plâpândă. Copilul era prezența unuia pentru celălalt.

În această dimineață ceva nu mergea. Când să deschidă Scriptura a țipat copilul, iar după ce l-a liniștit, a strigat o vecină pentru un împrumut. Când s-a întors de la poartă, o capră a sărit peste țarc. Întorcându-se de la țarc, s-a pomenit în pragul casei cu cine n-ar fi dorit să se vadă.

– 'Neața Ileană, ce-ai încremenit așa... în fața noastră, că doar n-ai văzut pe Tulbache?

– Bună dimineața, domnule Țugui. Sunt și eu surprinsă, ca orice om luat fără de veste. Cu ce v-aș putea fi de folos? Dar... intrați că doar n-o să stați în prag!

– N-am venit să intrăm. Dacă aveai o tărie dulce ziceam, dar voi n-aveți decât... vorbă dulce, și am auzit că ai o plângere de făcut.

– V-aș fi căutat, dacă era așa. Și apoi credeam că... mi-aduceți bărbatul sau vești despre el. Se face aproape o săptămână de când mi l-ați luat din casă și m-ați lăsat pustie, dar... și „pustia va înverzi”.

Polițiștii tăceau și priveau, căutând să prindă înțelesul vorbelor femeii. Se așteptau ca ea să nu colaboreze cu ei. „Trebuia să-i intru-n voie, ca să mă ajute”, gândea șeful de post.

– Ileană, n-am venit să-ți zgândăr rana la care mă simt și eu vinovat, dar vinovații adevărați...

– Da, noi suntem, domnule Țugui, noi și credința noastră, nu?

– Cine v-a pus să vă luați o credință care vă bagă-n necazuri? Uitați-vă și voi la lume! Câți sunt ca voi? Căutați ceva mai ușor, care să vă mulțumească și pe voi și pe alții! Altceva n-ați mai găsit? Începu a se înfierbânta șeful de post.

– Pentru dumneata, credința-i ca o mătură. Te duci în piață, o alegi, o cumperi, vezi care-i mai bună, și-ncepi să măтури sufletul și conștiința, nu-i așa, domnule Țugui?

– Măi femeie, eu am venit cu treburi importante pentru stat, nu să mă duelez cu una care nu știe să-și apere libertatea și binele.

– Iartă-mă, domnule Țugui! Cred că am fost necuviincioasă cu dumneata.

– Hei, lasă că nu m-am supărat și hai să trecem la ale noastre! Mi s-a spus că ți s-au furat câteva oi, este adevărat?

– Da, așa este.

– Și nu bănuiești cine ar putea fi?

– Ba da, dar, nu pot acuza pe cineva, fără dovezi sau martori.

– Bine, bine, dar cine crezi că ar putea fi?

– Nu vă pot spune, constatați singur, că-i slujba dumneavoastră.

Polițiștii au cercetat țarul, urmele, până s-au oprit la ulucile scoase dinspre Neagu Cârcel.

– Cunoști cine a umblat de curând la aceste uluci?

– Nu! zise Ileana.

Polițiștii priviră atenți urmele din curtea lui Neagu Cârcel, apoi intrară în curtea lui și cercetară amănunțit. Câteva smocuri de lână țurcană erau prinse-n lanțul ulucii. Polițiștii le-au luat cu ei. Neagu Cârcel nu era acasă. Soția lui, Ilinca, un al doilea „bărbat” în casa aceea, s-a certat de-a binelea cu polițiștii. A înjurat, a drăcuit, a blestemat și acestea cu direcția spre vecini.

– Unde ți-e omul? a întrebat șeful de post.

- Nu știu, a răspuns Ilinca.
  - Cum nu știi? Când a plecat?
  - Ieri, în zori.
  - Unde?
  - Nu știu.
  - Dar dacă te iau eu nițel la post, să-ți arăt babau, ai să-ți amintești?
  - Eu nu mă tem de babaul dumitale.
  - Nu? Ia să vedem!
  - Stai, domnule Țugui, că glumii și eu cu mata.
  - Ce, ești muierea mea să glumești cu mine, măi, femeie?
  - Ho, nu te prăpădi cu firea, domn' Țugui, ia, hai puțin în cerdac că am să-ți spun tot ce-ți place matală.
  - Io sunt în exercițiul funcțiunii, măi femeie și nu am timp să-mi arăți tu zestrea.
  - Vrei să afli unde s-a dus bărbatul meu sau nu?
  - Sigur că vreau.
  - Atunci hai în cerdac, că sunt femeie slăbită și nu pot sta-n zăpadă, ca bărbații.
  - Hai! făcu semn cu capul polițistul șef celorlalți.
- În cerdac, pe o masă curată se afla o oală cu țuică fierbinte și câteva căni de pământ. De cum intrară-n cerdac nările polițiștilor se dilată și căutau cu privirea locul cel mai bun. După destul timp, polițiștii părăsiră ograda lui Neagu Cârcel, destul de bine dispuși. Au mers direct la post, fără să-i mai amintească ceva Ilenei.
- Ileana nu știa cum să procedeze, unde să apeleze și cum să-și recapete oile. Pentru ei, aceste oi însemnau foarte mult. Să se lupte în tribunal cu vecinii? Ar fi putut, oare? Se cădea, oare? Dar cum să facă?
- La câteva ceasuri după plecarea polițiștilor, se auzi strigată la gard de vecina Ilinca.
- Ileană, vezi că o găină de-a mea a zburat la tine și s-a prins în lemne!
  - O clipă, țăță Ilinco!
- Când i-a dat găina, Ilinca i-a zis:

- Am auzit că ți s-au furat niște oi?
- Da.
- Când?
- Ieri noapte.
- Ileană, simt că bănuiala voastră cade asupra noastră.
- Da, așa este.

Ilinca tăcu un timp privind în lături și răspunse:

– Dacă așa crezi tu Ileana, n-am ce mai zice. Dar, să fim noi așa de nebuni să te lovim pe tine, acum, când ești așa de amărâtă?

– Domnul știe ce e-n sufletul omului, țăță Ilinco. Dar dacă voi ați făcut lucrul acesta, vă rog să-mi înapoiați oile, ele sunt speranța noastră de hrană. Eu n-am să reclam la poliție, aștept să vină nenea Neagu și am să vorbesc cu el. Dacă nu-mi va da înapoi oile, am să-l spun Domnului. Și, crede-mă, temeți-vă de Domnul meu!

– He, he Ileano, „până la Dumnezeu, te omoară sfinții”. Dacă pe Domnul tău l-ar fi interesat de tine, de ce nu l-a împiedicat pe hoț să te lovească? Un Dumnezeu ar fi găsit o cale să împiedice furtul. Dar se pare că nu l-a interesat de noi nici când ne-au atacat lupii, nici acum și niciodată.

Ileana privea uimită de cele auzite. Cuvintele loveau ascuțit în sufletul ei. Clocote de mânie băteau nervoase la ușile sufletului, dar dorea să rămână stăpână în ființa ei.

– Nu mânia pe Domnul prin cuvintele tale, țăță Ilinco!

– Ileano, ești sigură că ți s-au furat oile sau ai uitat țarcul deschis și-au ieșit pe uliță-n noapte? Poate că le-au luat lupii sau alții.

– He, cum să uit asta, țăță Ilinco?

– He, așa cum ți-ai uitat copilul la marginea patului, de era să ți-l omoare bărbatu-tău!

Ileana încremeni de-a binelea. S-a ridicat pe lanțul ulucii ca s-o privească în ochi pe vecină, lăsând ca lacrimile să-i întunece privirea. Vecina a amuțit și ea, parcă nedându-și seama de cuvintele grave spuse. Ileana a mai zis doar:

– Ți-am dat găina?

– Da, băigui Ilinca, privindu-și găina-n brațe.

Până să intre-n casă, Ileana s-a mai oprit de câteva ori să tragă aer în piept. Simțea că se sufocă. Îi venea să plângă tare, dar gerul îi înghețase lacrima. Din prag a auzit plânsul copilului. În timp ce-și hrănea pruncul o întrebare îi stăruia în suflet: „De ce, Doamne, ne lași așa batjocoriți? De ce? Ce vrei să învățăm din asta? Ce vrei?” și plângea. Simțea o durere pe care n-o mai cunoscuse, o durea inima, iar sufletul îl simțea strâns ca-ntr-o menghină.

Încet, încet, copilul s-a liniștit și i-a adormit în brațe. Cu multă grijă l-a așezat în troacă, așa ca să nu-i miște piciorul rănit. Umflătura nu se trăgea și copilul tresărea plângând la fiecare mișcare. După ce s-a asigurat că pruncul doarme, a luat cartea *Hristos, Lumina lumii* și a deschis-o la locul unde-i era rândul. Începea un nou capitol, se numea „Iuda”. A început să urmărească rândurile, lăsându-se furată de imaginea celor citite. După câteva pagini, s-a oprit, a ridicat capul și a întrebat: „Cum ai putut, Doamne? Cum de l-ai suportat? Nu știam că atât de mult rău Ți-a făcut. Cum poți să-l iubești așa, după ce Ți-a făcut atâta rău?” Aproape că nu-i venea să creadă. A recitat anumite paragrafe. „Uimitor!” zise Ileana.

Iuda se considera pe sine ca fiind cel mai capabil, neputând fi depășit de nimeni. După părerea lui, el constituia o onoare pentru cauza bisericii și totdeauna se prezenta astfel.

Declarația lui Isus, cum că Împărăția Sa nu-i din lumea aceasta, îl irita pe Iuda. El făcuse un plan și aștepta ca Domnul Isus să lucreze după el. El plănuise ca Ioan să fie eliberat din închisoare. Iuda dorea o luptă mult mai agresivă. Considera că, dacă Domnul Isus nu i-ar fi împiedicat pe ucenici să-și aducă la îndeplinire planurile lor, lucrarea ar fi mult mai plină de succes.

Iuda a fost primul care s-a folosit de entuziasmul declanșat de minunea înmulțirii pâinilor. El a fost acela care a pus la cale planul de a-L lua cu forța pe Isus și a-L face Împărat.

Cuvântarea lui Isus în Sinagogă, cu privire la pâinea vieții, a fost punctul de cotitură în istoria vieții lui Iuda. Din acel moment, el a început să exprime îndoieli, care-i puneau pe ucenici în

încurcătură. Semăna controverse și sentimente ce duceau în rătăcire. Repeta argumentele exprimate de farisei și cărturari împotriva susținerii Domnului. Toate necazurile mici și mari, supărările, greutățile și aparentele piedici în calea înaintării Evangheliei, Iuda le interpreta ca dovezi împotriva temeinicieii ei.

„Doamne, acesta a fost un mare dușman al Tău! Cum ai putut să-l suporti? Ce mult l-ai iubit Tu pe om! Cum ai putut s-o faci, Isuse? Ajută-mă să iubesc în felul Tău! Știu că mă iubești, dar ajută-mă să simt cu inima ce înțeleg cu mintea!”

După ce și-a învelit mai bine pruncul, a citit mai departe cu glas tare:

Iuda aducea texte din Sfânta Scriptură care nu aveau nici o legătură cu adevărurile pe care le prezenta Domnul Hristos. Aceste texte, scoase din contextul lor, îi puneau pe ucenici în încurcătură și făceau să crească descurajarea, care-i cuprindea adesea. Totuși, toate acestea au fost făcute de Iuda într-un astfel de mod, încât să apară că era un om conștiincios. Și în timp ce ucenicii căutau dovezi care să confirme cuvintele Marelui Învățător, Iuda îi conducea aproape imperceptibil pe un alt drum și astfel, într-un mod foarte religios și în aparență foarte înțelept, el prezenta problemele într-o lumină diferită de aceea în care le prezentase Domnul Hristos, alăturând cuvintelor Lui un înțeles pe care El niciodată nu-l dăduse. Sugestiile lui ațâțau totdeauna dorințe ambițioase după realizări pământești, îndepărtându-i astfel pe ucenici de la lucrurile importante cărora aceștia trebuiau să le acorde atenția cuvenită. Neînțelegerile cu privire la cine să fie mai mare dintre ei erau în mare măsura generate de Iuda.

Când Domnul Isus a prezentat tânărului bogat condițiile uceniciei, lui Iuda nu i-a plăcut acest lucru. El a considerat că se făcuse o greșală. ... Dacă Iuda ar fi fost primit cel puțin ca sfătuitor, gândea el, atunci ar fi putut să dea sugestii avantajoase pentru dezvoltarea bisericii. Principiile și metodele sale ar fi fost diferite întrucâtva de cele ale Domnului Hristos, dar în aceste lucrări el se considera mai înțelept decât Domnul Hristos.

În tot ceea ce Domnul Hristos spunea ucenicilor Săi, era ceva cu care Iuda nu era de acord în inima sa. ... Dar Domnul Isus a văzut că Satana îi transmitea lui Iuda atributele sale și, în felul acesta, deschidea o cale prin care să-i poată influența și pe ceilalți ucenici.

Cu toate acestea, Domnul Hristos n-a rostit nici un cuvânt de condamnare. El a privit cu milă la Iuda... (Hristos, Lumina lumii, capitolul „Iuda”)

„Cât de frumos Te-ai purtat, cu un om care ți-a făcut rău!” zise Ileana, lăsând să-i cadă cartea pe genunchi.

Uimită, privea peretele din față, căutând parcă, în adâncimea lui, un răspuns la uimirea ei.

Deodată, i s-a părut că zidul privit se clatină ca oglinda apei, când e mișcată. Imaginea peretelui se juca din ce în ce mai repede, până a dispărut, lăsând în loc, un tablou de seară.

Se făcea un drum de țară printre lanuri. În depărtare, o pădure verde păta linia orizontului. Soarele, roșu ca un cavaler înfierbântat, căta drum după coline.

– Ce faci aici? veni întrebarea de undeva din stânga, în timp ce Ileana murmură cuvinte, doar de ea înțelese.

– Ce să fac, caut să înțeleg ceea ce nu știu dacă poate fi înțeles. Vreau să știu, cum a putut Isus să-l iubească pe omul care l-a făcut așa de mult rău? Cum a putut să-l suporte pe Iuda, care zilnic lucra împotriva Lui?

– N-ai să știi decât atunci când vei înțelege cât de singur a fost Isus pe pământ.

– Cum adică, singur? Isus n-a fost niciodată singur, totdeauna era cineva cu El. Când dorea să vorbească cu Tatăl, o făcea pe când dormeau ceilalți sau mergea în pădure.

– Isus a fost cel mai singur om de pe pământ, cel mai lovit și neînțeles. O, dacă ai înțelege gândul acesta!

– Aș vrea, Doamne, dar fă să pot! Înțeleg doar singurătatea și pustiirea mea. Bărbatul mi-e în mâna celor răi, copilul cu piciorul rupt, iar oile, poate, la masa celor nelegiuți. Dacă n-ai fi Tu lângă mine, cine mi-ar înțelege pustiirea?

– Cel care a fost mai pustiit decât tine.

– Da, așa este Doamne! Dar... cum a reușit Isus să-i iubească pe oamenii care nu erau niciodată cu El, ci împotriva Lui?

– Isus n-a uitat niciodată că nu aparține acestei lumi căzute în păcat. *Nu voi mai vorbi mult cu voi, căci vine Stăpânitorul lumii acesteia. El nu are nimic în Mine.* (Ioan 14,30). De aceea întotdeauna a căutat să păstreze legătura cu lumea de unde venea.

Apoi, n-a uitat nici o clipă că aici, pe pământ, are o lucrare de făcut. El nu S-a abătut de la lucrarea Lui. El n-a venit să fie copil, ci a fost copil ca să-Și împlinească misiunea pentru copii. El n-a venit să fie tânăr, ci a fost tânăr ca să-i salveze pe tineri. El n-a venit ca să fie matur, ci a fost matur, ca să poată mijloci pentru maturi, înaintea lui Dumnezeu. *Fiindcă Fiul Omului a venit să mântuiască ce era pierdut.* (Isaia 18,11)

Și în al treilea rând, Isus, i-a iubit pe oameni așa cum erau ei, fără să aibă pretenția ca ei să-I răspundă la fel. El i-a iubit indiferent dacă erau cu El sau împotriva Lui. L-a iubit pe tânărul bogat, chiar dacă acesta a refuzat să meargă cu El. Isus nu S-a lăsat influențat în iubirea Lui de felul cum se comportau unii cu El. Așa a putut să-l iubească și pe Iuda și pe cei ce L-au răstignit, pentru care Se ruga: *Tată, iartă-i, căci nu știu ce fac!...* (Luca 23,34 p.p.)

– O..., de-ai înțelege cât de singur a fost Isus pe pământ, atunci va crește-n tine puterea iubirii și nu te vei mai clătina sub praful lumii.

– Doamne, prin ce vrei să mă treci de-mi spui astfel de lucruri?

– Învăță să fii singură cu Dumnezeul tău, când se năruie plămădeala lumii. Cine n-a învățat secretul Omului Isus și n-a înțeles cât de singur a fost El, nu poate trece prin „noaptea strâmtorării”.

– Iartă-mi murmurul și necredința, Doamne!

Și deodată, câmpul cu lanuri și drumul și soarele s-au topit în peretele din fața Ilenei. Ca trezită dintr-un somn, a pus cartea de-o parte, a sărit din pat, a întrebat cine este, cu cine a vorbit, a căutat prin camere până-n băutura casei și s-a întors înfricoșată

bâiguind: „Îngerul Domnului a vorbit cu mine. Dar cine sunt eu să-mi dea atâta atenție?”

Câteva bătăi în ușa de la intrare au făcut-o să tresară și să iasă înaintea oaspetelui.

- O, tu ești tată? Bine ai venit!
- Să trăiești tăicuțule, ce faci tu singură aici?
- Hai, dezbracă-te! Și-om sta de vorbă în casă.
- Înainte de a mă dezbrăca, mai ai ceva de făcut pe afară?
- Nu tată, doar n-ai venit la mine să te pun la treabă.
- Vreau să fac și eu ceva pentru tine.
- O, mulțumesc, dar... ce vreau eu să faci nu ești încă hotărât
- zise Ileana în timp ce, zâmbind, își strângea tatăl de umeri.
- Și ce bucurie vrei să-ți fac, fata tatii?
- Știi matale. Pentru bucuria aia mi-aș da și viața.
- Hei, hei, nici chiar așa. Ce face băiatul?
- Acum doarme. Sunt îngrijorată în privința piciorușului. Trebuie să-l ducem la trăgător.

– Am auzit că-i unul bun la Caravaneț. Dar să se mai potolească zăpada.

Bătrânul Moise povesti câte ceva despre familia lor, apoi o muștră că n-a venit să-i spună lui de furtul oilor. Cu siguranță ar fi făcut ceva, acum, a doua zi, de unde să mai prinzi hoțul. Oile au fost ascunse, vândute sau tăiate...

- Are Domnul un plan, dacă a îngăduit fapta asta – zise Ileana.
- Tu prea le vezi pe toate ca nelumea – răspunse bătrânul. Până să intru la voi în curte, i-am văzut pe jandarmi cu vecinul Neagu ieșind în poartă de vorbă.

- Când? Acum, când ai venit?
  - Da, acum...
  - Te superi dacă te las puțin singur? Am să mă întorc repede!
- Ileana și-a aruncat o bundă pe spate, a sărit în cizmele lui Tudor și a ieșit în curte. Mergând spre grajduri l-a văzut pe vecinul Neagu Cârcel în saivanul oilor. S-a apropiat de gard și a strigat:
- Nene Neagu, vino, te rog, până la gard, să te întreb ceva!

Cârcel a lăsat jos furca cu care arunca nutreț în jgheabul oilor și s-a apropiat de gard.

– Ce-i, măi femeie?

– Bună ziua, nene Neagule.

– Mda, zii că eu n-am timp de pierdut cu muierile.

Se vedea că nu era în apele lui și nu dorea să vorbească cu Ileana.

– Nene, ai auzit că ieri noapte mi-au dispărut niște oi, știi ceva de ele?

– Nu știu, femeie, zise Neagu, uitându-se spre țarcul său. Uite! Astea-s oile mele. Dacă recunoști vreuna, ia-o!

– Nene, urmele oilor dispărute duceau spre curtea dumitale.

– Ești nebună, femeie? Ți-ai băgat bărbatul la pârnaie și acum te legi de mine? M-ai turnat poliției, și acum o cauți cu lumânarea? Ți-arăt eu ție, să aud că mai scoți o vorbă. Îți pun foc și arzi cu progenitura ta cu tot. Să dispărești de-aici, jidani împutiți!

Ileana asculta răbdătoare vorbele de ocară ale vecinului. Acesta văzând-o liniștită, domoli glasul și încetă cu vorbele urâte. După câteva clipe de liniște, Ileana zise:

– Nene Neagule, eu am vrut să vorbesc cu dumneata liniștit și cu binețe. Eu te respect și știu că ești un om de cuvânt și înțelegere; ți-am spus ce cred eu, nu te acuz înaintea nimănui. Nu te-am acuzat la poliție și nici n-am depus plângere, dar bănuiesc că dumneata știi unde sunt oile noastre. Te rog, ajută-mă să le găsesc. Altfel, am să-i spun Domnului meu și-am să cer dreptate și nu uita că cel judecat de El nu are scăpare.

Neagu se uita din ce în ce mai mirat la ea, până când zise, în batjocură:

– Măi Ileană, eu am crezut că voi vă prefaceți că sunteți țicniți, dar voi sunteți nebuni de-a binelea. Pe cine crezi tu că sperii cu Dumnezeuul tău? Pe mine? Arăt eu atât de prost, încât să mă sperii de prostiile tale?

– Eu ți-am spus cu frumosul, nene Neagule, mi-am făcut datoria și-L rog pe Domnul să te ierte de ceea ce-ai spus până acum.

– Vezi-ți de treabă, femeie, și păzește-ți oile mai bine.

Ileana s-a îndreptat spre casă cu sufletul ușurat. Parcă i se luase o povară. Dorea să aibă această discuție deschisă cu vecinul ei, ca apoi să pună problema în seama Domnului, ca El să lucreze.

În casă nu era decât copilul care dormea. Curând, intră și tatăl ei.

– Unde ai fost, tată?

– Afară la grajd.

– Ai auzit discuția mea cu vecinul?

– Da. Ai vorbit cu înțelepciune, fata mea. Cu Neagu Cârcel să nu te pui niciodată. Dar, ia spune-mi, ce rost aveau vorbele alea, cum că îl spui Domnului?

– Eu n-am spus că-l pârăsc Domnului, ca și când El n-ar ști. Dar socotesc că eu mi-am făcut partea mea în această problemă și, pentru că n-am rezolvat-o, am să-L rog pe Isus s-o rezolve.

– Și crezi că Isus o să-ți aducă înapoi oile?

– Nu știu, dar oricum va fi, El știe mai bine cum trebuie. E posibil să-mi dea înapoi oile sau să nu mi le dea. Eu am încredere că, așa cum se va întâmpla, va fi cel mai bine.

După ce Ileana a golit sacoșele aduse de tatăl ei, acesta se pregăti să plece. Înainte de a ieși pe ușă, și-a sărutat fiica, și zâmbind, i-a zis:

– Am fost în mulțimea revoltată la arestarea lui Tudor. Am suferit, dar sunt mândru că am un astfel de ginere. Ce am auzit acolo m-a pus serios pe gânduri.

– Și eu aș dori să știu ce-a fost acolo – zise Ileana. Poimâine este Sabatul. Aș dori să merg la adunare și-o rog pe mama sau Anica să vină la mine și să rămână cu băiatul. Săptămâna viitoare vine mama Joița, și-o să-mi fie mai ușor.

– Bine, cred c-o să vină.

După plecarea tatălui ei, Ileana și-a dat seama că ziua aproape trecuse. Curând, sosi și Ion pentru treburile de seară. Gânditoare, Ileana se întreba de ce totuși a vizitat-o tatăl ei. Era sigură că bătrânul avea un motiv serios pentru care a venit. Era prima dată când nu și-a mai arătat nemulțumirea față de anumite practici ale credinței lor.

După lăsarea serii, a primit vizita unor surori. Ele i-au adus un plus de voie bună. Au vorbit despre veștile sosite de la frați și s-au rugat pentru cei arestați.

După plecarea diaconeselor, Ileana și-a pregătit copilul pentru noapte, a încercat să adoarmă, dar a renunțat, văzând că somnul n-o cuprinde. Alături de pat se aflau furca și fuiorul de lână pentru tors. Dorea să termine fuiorul, ca să înceapă o pereche de ciorapi și mănuși pentru Tudor.

Ascultând zumzetul fusului, gândurile alergau din vorbă-n vorbă și din pățanie în pățanie, ca albina din floare-n floare, luând de la fiecare ce-i mai dulce și curat. Repeta spusele vecinilor după revolta de la primărie. Mulți au fost străpuși în inimă și au promis că sâmbăta viitoare vor veni la adunare. Vecini la care nu se așteptase au vizitat-o și încurajat-o. Uneltirile preotului erau furtunos discutate și respinse de săteni. Frații pregăteau deja un program deosebit pentru Sabat, așteptând vizitatori. Și Ileana aștepta cu emoție sâmbăta. „Dar Tudor și ceilalți unde-și vor petrece Sabatul?” se întrebă Ileana, oftând adânc. „Cum arăta oare un Sabat, în lanțuri sau cătușe?” Și gândurile au purtat-o spre o astfel de ocazie petrecută de ea în arest. Chiar dacă părea de neînțeles, dar simțea bucurie, ori de câte ori își amintea de experiența aceea. Și-o amintea pas cu pas, păstrând-o ca mulțumire pentru feciorul ei. Întâmplarea a avut loc la puțin timp după ce se căsătoriseră. Mergeau voioși să viziteze bisericile frățеști din comunele răspândite pe Valea Călmățuiului.

Într-un Sabat, se aflau în vizită la biserica din Băduleasa. Întâlnirea cu tinerii din Băduleasa le-a produs o mare bucurie. Erau de față Zina și Aurica, fetele familiei Turturică Florea. Ele aveau un dar deosebit de a cânta.

După studiul Școlii de Sabat, în timp ce erau în pauză, au intrat pe poarta bisericii câțiva jandarmi și cei doi preoți din comună și au cerut ca să se strângă în biserică. Liniștiți, credincioșii s-au așezat pe scaune. A înaintat în față șeful jandarmilor și preotul mai bătrân, au privit încruntați peste sală, și apoi jandarmul a luat cuvântul:

– Oameni buni, sunt venit în satul acesta de mulți ani. Pe unii vă cunosc de mici. Printre voi sunt persoane care m-au ajutat în anii mei de început, vă respect ca cetățeni, dar...

– Hai, plutoniere, spune ce ai de spus și nu-i mai lăuda atâta! izbucni nervos preotul.

– Părinte, vezi-ți de treaba dumitale și lasă-mă să vorbesc! replică la fel de supărat polițistul.

– Așa cum spuneam, oameni buni, sunt aici din pricina unui ordin superior, care îmi cere să verific dacă faceți propagandă adventistă. Dacă descopăr c-ați făcut, trebuie să vă arestez și să vă trimit la prefectura din Turnu. Ați făcut?

– Da! răspunseră câțiva credincioși.

Polițistul se uita mirat și încremenit la preot. Ceilalți polițiști și preotul mai tânăr erau postați la ușa bisericii.

– Dar aveți de gând să mai faceți propagandă și după ce vă voi da eu ordin să încetați?

– Ne pare rău, domnule plutonier, dar înainte de a ne da dumneavoastră acest ordin, noi am primit un alt ordin care spune: *... Mergeți și faceți ucenici în rândul tuturor popoarelor, botezându-i în Numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. Învățați acești ucenici noi să respecte toate poruncile pe care vi le-am dat... și fiți siguri de acest fapt: că Sunt cu voi întotdeauna, până la sfârșitul veacului.* (Matei 28,19-20). Așa că... nu putem să ascultăm ordinul dumneavoastră – spuse cuviincios prezbiterul bisericii.

– Ați auzit, domnilor, ce intenții dușmănoase și periculoase pentru sfânta noastră biserică și pentru statul român au acești nemernici de jidani? Arestează-i pe toți, polițistule, și mari, și mici, pe toți!

Polițistul băigui ceva și făcu semn oamenilor să iasă din biserică, să se încoloneze și să pornească spre postul din Turnu. Până la ieșirea din sat, polițiștii au mai trimis acasă dintre arestați: bătrâni, neputincioși, copii mici și mamele cu copii. A mai rămas totuși un grup bun. Arestații erau liniștiți și dispuși, ca și când ar fi mers la plimbare. La ieșirea din sat, preoții s-au întors acasă. Arestații erau însoțiți doar de jandarmi. Aceștia le-au permis ca

atunci când treceau printr-un sat sau printre grădini, oriunde voiau să cânte, s-o poată face. Așa că prin fiecare sat arestații cântau. Sătenii ieșeau mirați la porți, ascultau și intrau în vorbă cu arestații. Nu se pierdea nici o ocazie de a mărturisi Evanghelia. Noaptea târziu au ajuns la Turnu. Au fost închiși la prefectură, în sala de festivități, până a doua zi.

Când au ajuns în sală, au constatat că nu erau singuri. Sosiseră înainte frații din Salcia și Putineiu. Printre ei era și fratele Ștefan Hagiul. El a stat de vorbă cu noi, ne-a încurajat și ne-a cerut să cântăm. Am cântat până noaptea târziu.

Dimineața ni s-a spus că prefectul vrea să stea de vorbă cu noi. Fiecare și-a aranjat hainele în vederea vizitei. Toți eram îmbrăcați frumos, deoarece am fost luați de la biserică. Grupuri, grupuri, ne-am rugat ca Domnul să fie proslăvit și cu ocazia aceasta. După ora zece dimineața, a intrat în sală prefectul, însoțit de subalterni. În timp ce ne privea cercetător, directorul de cabinet a zis:

– Domnule prefect, toate ca toate, dar adventiștii aceștia au niște cântări minunate, vă rog să le cereți să ne cânte și nouă câteva cântări de-ale lor.

Grupa fraților din Băduleasa și Putineiu au venit mai în față, pregătiți să cânte. Înainte de a începe, prefectul a zis:

– Înainte de a vă pune câteva întrebări, aș vrea să știu dacă vă este îngăduit de legile credinței dumneavoastră să cântați cântările religioase în afara bisericii?

– Da, domnule prefect, a răspuns Hagiul Ștefan. Dar mai frumos va fi dacă vor cânta două dintre fetele noastre, Zina și Anicuța.

– Bine, domnule, cum știți dumneavoastră, a zis prefectul.

Când au început să cânte fetele, funcționarii, soldații care păzeau prefectura și toți cei prezenți în clădire, au năvălit în sală să vadă ce fel de festivitate are loc așa... fără anunț. Prefectul a ascultat înmărmurit cântările și prezentarea textului cântat, făcută de către Hagiul Ștefan. După ce s-a scurs timpul, aproape cât un program religios normal, prefectul l-a întrebat pe comisarul-șef, care asculta lângă el:

– Pentru ce au fost aduși oamenii aceștia aici?

– Păi... au părăsit legea strămoșească și nu se mai închină la icoane, nu-și mai fac semnul crucii, nu mai pupă poala popii și nu mai merg duminica la biserică, ci se duc sâmbăta, după Scripturi – a răspuns comisarul.

– Nu numai atât, domnule prefect, interveni directorul de cabinet, acești oameni nu mai consumă carne de porc, nu mai iau parte la petreceri, nu mai beau alcool, nu mai fac pomeni și serbează sâmbăta, ca jidanii, în locul duminicii.

Prefectul a privit atent pe fiecare arestat, s-a plimbat printre ei, întrebându-i pe unii cum îi cheamă, apoi s-a îndreptat spre comisar și a zis:

– Vă ordon să-i puneți în libertate pe arestații adventiști, deoarece Constituția țării dă libertate de manifestare oricărei biserici și fiecărui cetățean al țării. Popii să facă bine să-i lămurească pe oameni cu Scriptura și cu duhul blândeții, nu cu baioneta jandarmilor.

Apoi, a părăsit sala. Comisarul-șef s-a întors spre arestați și a zis:

– Sunteți liberi, oameni buni, duceți-vă acasă și arătați creștinismul vostru respectând porunca lui Isus, care zice: ... *Pe dușmani să-i iubiți! Să vă rugați pentru cei ce vă persecută! În felul acesta, veți proceda ca adevărați fii ai Tatălui vostru din cer...* (Matei 5,44-45)

Părăsind prefectura, am fost invitați la familia fratelui Florea Iordănescu, care locuia pe strada Smârdan, numărul 34, din Turnu Măgurele. Sora Veta Iordănescu, ca și când ar fi știut că vom veni, a pregătit o masă îmbelșugată. Era vară, iar noi, peste treizeci de persoane, eliberate din arest. În grădina casei, s-a întins masa și a urmat o agapă frățească. După masă, am cântat. În scurt timp, s-au strâns toți vecinii. Trecătorii se opreau și ei și ascultau atenți predica fratelui Ștefan Hagiul. Spre seară, am pornit voioși spre casă. Atunci am învățat să recunosc stelele cerului.

Fusul se desprinsese de furcă, pentru că se terminase fuiorul. Ileana, întoarsă din amintirile ei, oftă adânc și șopti în timp ce îndrepta capul copilului în copaie: „Atunci am învățat să recunosc stelele cerului”.

Capitolul IV

După plecarea sătenilor, izgoniți de întuneric și viscol, soldații și arestații s-au retras în școală. Au încălzit bine una dintre clase, pe cea de la mijloc, iar pe mese și printre mese, fiecare și-a găsit un loc de dormit.

Ascultaseră toți cuvântarea Hagiului și fiecare avea nelămuriri. După ce și-au aranjat culcușul, s-au adunat în jurul arestaților, punându-le diferite întrebări. Răspunsurile erau clare și încurajatoare. După un timp, locotenentul i-a oprit și a zis Hagiului:

– Cu siguranță că nu ești un om de rând. Sunt uimit de știința și înțelepciunea ta. Am convingerea că există o taină în trecutul dumitale. Poți să ne povestești cum ai ajuns la această credință?

– Cu plăcere, domnule locotenent. Îmi face plăcere să povestesc experiența venirii mele la credință.

– Cred că Dumnezeu te-a urmărit de la naștere, părinte – interveni în discuție Tudor.

Hagiul răspunse printr-o mișcare a capului, pregătindu-se să înceapă.

– Convertirea sau trecerea mea la credință a fost un fapt ieșit din comun. Oamenii se opreau și comentau evenimentul, întrebând: „Cum e posibil, unul care până nu demult a fost un ortodox înfocat, ba mai mult, a vizitat chiar și sfântul Munte Athos, cum să facă așa o întorsătură?” A vizita Muntele Athos – inima ortodoxiei – era un lucru ieșit din comun. Doar oamenii care doreau în mod serios să se dedice slujirii ajungeau la Athos. Întorcându-mă de acolo, eram hotărât să mă dedic vieții monahale. De aceea oamenii

se întrebau: „Cum a putut să facă o cotitură așa de mare și să treacă în tabăra adversă, adică la adventiști? Aceasta înseamnă că învățătura adventistă e 'tare'...”

– Povestiți-ne de la începutul vieții, cerură mai multe voci deodată.

– Bine, atunci am să încep cu originea, dacă nu vă plictisesc.

– Nu ne plictisiți, avem toate condițiile, răspunse locotenentul.

– Eu m-am născut în anul 1874, în comuna Putineiu din județul Teleorman. Părinții mei se numeau Ion și Ivana, originari de prin părțile Gorjului. Ei sosiseră în Valea Călmățuiului prin anul 1860. Nu știu ce motive au avut să părăsească locurile natale și să se stabilească aici. Probabil că a fost o plecare în grup. După ce și-au săpat bordeie și și-au împrejmuit țarcul vitelor, au zidit biserica satului pe al cărui stâlp se află până azi săpat înscrisul: „Ctitor, Ion Ivăncică”.

– Înseamnă că ai avut părinți buni, de aceea și dumneata ești credincios, spuse ca o concluzie un soldat.

– Așa se pare, zise Hagiul. Părinții și moșii mei au prețuit religia. Ei vorbeau și cântau despre religie, dar... cât despre mine... e altceva.

Eu am fost al zecelea și ultimul copil al părinților mei. Fiind „prâslea”, am fost alintat, dar și neglijat de toți. Poate de aceea am fost un copil rău, și mai apoi un tânăr deosebit de violent și vicios. Bunătatea și blândețea părinților mei mă supărau. Îngăduința și cumințenia fraților mai mari mă umpleau de furie.

Clasele primare le-am făcut într-o continuă răzvrătire și ceartă cu toți, deși eram un elev silitor. Îmi plăcea să cunosc cât mai mult, dar nu-i sufeream pe oamenii buni. Cumințenia și blândețea lor mă acuzau, și-mi agitați conștiința.

Când am devenit flăcău, în două rânduri am săvârșit înjunghieri asupra a doi oameni. Mi-aduc aminte cu oroare cum, într-un moment de furie nebună, am lovit cu ciomagul un sătean până i-am zdrobit brațele, lăsându-l ciung pentru toată viața.

– Este... chiar adevărat, părinte? îl întrerupse Tudor Petrescu.

– Cum de nu ești la ocnă? întrebă un soldat.

– Asta știe numai Cel de sus. El a călăuzit viața mea.

– Povestește mai departe! ceru locotenentul.

– Când a venit vremea militariei, am mers în contingentul 1.897. Strictețea și ordinea militară nu făceau casă bună cu firea mea dezordonată. De aceea mi-am pus în gând să dezertez. Planul acesta l-am făcut cunoscut unui camarad, pe nume Farcaș Dumitru. Prin felul lui deosebit de sincer și curat, îmi câștigase încrederea. Într-o seară, m-a luat deoparte și m-a întrebat:

– Ce vrei să faci?

– Să dezertez, i-am răspuns.

– Și... te-ai gândit bine ce faci? După ce dezertezi unde te duci? Ai să fii căutat și urmărit și-n gaură de șarpe, iar după ce vei fi prins, vei zăcea în temniță ani grei. Și acolo v-a fi cu mult mai greu decât aici. Milităria este grea față de civilie, dar ea trebuie făcută. Este o școală care te pregătește pentru vremuri grele de război. Ai răbdare până trece perioada și apoi va fi mai ușor. Tu ești un bărbat viguros și ai să treci cu bine această criză.

Am luat aminte la sfatul prietenului meu și încet, încet, m-am adaptat regimului militar, așa încât am fost lăsat la vatră cu gradul de sergent. Anii de militarie produsese o schimbare majoră în firea mea. Vulcanul acela nestăpânit se stinsese și devenisem mai meditativ și mai singuratic.

La câteva luni după eliberare, mă aflu la câmp cu un vecin, un prieten. Ca să nu fim prinși de o furtună ce se abătea asupra câmpului, alergam spre casă. Până să ajungem în marginea satului, un trăsnet puternic l-a smuls de lângă mine pe prietenul meu, omorându-l pe loc. Vă imaginați prin ce clipe am trecut. Câteva săptămâni am fost puternic marcat. Pentru prima dată mi-am pus întrebări cu privire la viața mea. Gândindu-mă la trecutul și prezentul meu, mi-a fost rușine de faptele mele; era un simțământ nou, pe care nu-l mai cunoscusem. O dată cu el, s-a născut și dorința de a mă lăsa de rele și a intra în rândul oamenilor de bine.

Pe fondul acestor hotărâri, mi-a venit chemare de a mă angaja la jandarmi. Curând, am fost ridicat la gradul de plutonier și numit șef de post în comuna Stănești, județul Vlașca. Mi-am pus mari

speranțe în slujbă. Speram ca aici să dezvolt simțul dreptății, al curăției morale și al ajutorării nevoiașilor, dar... curând aveam să fiu dezamăgit. Când vedeam nedreptatea și corupția, mă întristam și sufeream. Liniștea mi-o căpătam când ajungeam la gazda mea. Locuiam la cântărețul bisericii din sat. Era un om evlavios în credința lui. Cânta cu mine, discuta subiecte religioase și mă invita la biserică, unde îmi plăcea foarte mult să cânt. Dorința mea de mai bine era împotriva a ceea ce eram obligat să fac la serviciu, de aceea, nu peste mult timp, mi-am dat demisia.

– Un moment, părinte Hagiul, vreți să spuneți că viața de militar e în contradicție cu creștinismul? – întrebă un soldat, oprindu-l din povestire.

– N-am vrut să spun lucrul acesta.

– Mă iertați că vă întrerup, dar am o întrebare. Eu sunt locotenent în armata română și întreaga mea viață am consacrat-o milităriei. Sunt posibile evenimente nedorite, cum ar fi tulburările sociale și războiul civil, așa cum a fost nu de mult în Rusia țaristă. De asemenea, nu sunt mai puțin periculoase tulburările între state; care este atitudinea Bibliei față de război și față de serviciul militar? întrebă destul de serios locotenentul.

Hagiul a lăsat privirea în jos câteva momente. Era o întrebare dificilă. În răspuns trebuia să pună multă dibăcie și înțelepciune. Avea în fața lui militari și adversari religioși care ar fi putut să-l acuze, interpretându-i spusele. Tudor și Ilie au înțeles din priviri că trebuie să se roage. Hagiul, cu fața în jos, a cerut ajutor în virtutea făgăduinței din Matei 10,19-20, care spune: *Când sunteți arestați, să nu vă îngrijorați, gândindu-vă cum sau ce veți spune; căci ce veți avea de spus, vă va fi dat chiar în ceasul acela; fiindcă nu voi veți vorbi, ci Duhul Tatălui vostru va vorbi în voi.*

Înainte de a termina scurta rugă, a simțit o ușurare interioară, plină de siguranță, și o limpezire deosebită a minții. A ridicat privirea, cercetându-i pe ascultători cu seninătate și încredere, apoi a zis:

– Se cunoaște faptul că Isus s-a opus folosirii armelor și chiar a rostit o avertizare asupra acelor care folosesc sabia. El interzice

folosirea armelor chiar și atunci când vrei să-L aperi pe Hristos sau pentru a te apăra sau răzbuna. Cu atât mai mult nu poate fi conceput un război creștin de cucerire.

– Așa spune Biblia voastră? întrebă serios locotenentul. Cum? Isus este împotriva bărbăției, a curajului și a victoriei? De fapt biserica creștină a lăsat deoparte multe dintre cuvintele lui Isus, găsindu-le demodate. Aș fi interesat care a fost atitudinea bisericii creștine și cum este văzută în sânul ei armata și vitejia în războaie?

Hagiul simțea că întrebarea aluneca spre domeniul sensibil al politicii, astfel că s-a hotărât să se rezume doar la o prezentare a atitudinii bisericii creștine, de-a lungul istoriei, fără comentarii personale.

– În primele secole după Hristos, au existat unii creștini, ofițeri în armata imperială romană. În alte cazuri, creștinii erau scoși din armată, ca fiind nevrednici, sau în urma cererii lor. După zilele dezvoltării bisericii sub Constantin cel Mare, s-au rărit cazurile de nesupunere militară, pe motive religioase.

În anul 314, s-a ținut un sinod bisericesc la Arlescu. Cu această ocazie, s-a discutat problema necombatanței și „s-a hotărât ca aceia care aruncă armele în timp de pace să fie excluși din biserică...”. Creștinii pacifiști au fost persecutați, iar ceilalți se simțeau liberi să poarte și să folosească arme. Singurii scutiți de vărsare de sânge sub ordin și de serviciu militar erau cei ce făceau parte din cler. Aceasta a dus la aglomerarea mănăstirilor cu cei care se dedicau vieții monahale, ca să scape de serviciul militar. Așa că, dacă era permisă purtarea de arme pentru un creștin, armata putea deveni creștină. Deci folosirea armelor a devenit, pentru creștinii evului mediu, o datorie în slujba statului creștin. Abaterea aceasta de la spusele lui Hristos, a devenit periculoasă, când papalitatea a folosit „armatele creștine” împotriva celor ce se încumetau să gândească altfel și să rămână credincioși Dumnezeului lor. Confuzia în această problemă a devenit așa de mare, încât chiar și cei rămași credincioși au folosit armele pentru a ataca. Istoria ne vorbește despre cazul valdenzilor, al husiților și al protestanților. Cu toate acestea, de-a lungul istoriei creștine,

au existat grupări religioase care au ținut cu sfințenie la a nu se înrola, cu riscul pierderii libertății și al umilirii. I-aș aminti pe anabapțiști, frații moravi, bapțiști germani și quakerii.

– Despre biserica dumitale n-ai amintit nimic sau sunteți de acord cu marea creștinătate, că armele sunt periculoase, dar... necesare?

– În timpurile mai noi, după anul 1844, Biserica Adventistă a considerat nefolosirea armelor ca fiind ceva de la sine înțeles. Adventiștii de ziua a șaptea și-au precizat poziția cu ocazia războiului antislavagist din America. Ei se declaraseră împotriva sclaviei, totuși și-au declarat poziția, slujind în serviciul sanitar sau în alte domenii necombatante ale armatei.

Izbucnirea războiului din 1914 a ridicat iarăși problema militară. Este adevărat, nu pentru cei care nu-și făceau din aceasta o problemă de conștiință. Cei mai mulți dintre creștini privesc războiul ca pe o artă sau ca pe un sport. Marii generali sau geniile militare sunt pentru mulți modele de urmat. Gloria bărbatului a fost totdeauna legată de faptele de arme. Creștinismul popular a fost totdeauna în armonie cu această mentalitate păgână și nu trebuie să ne mirăm că bisericile creștine, nu au luat o poziție categorică împotriva războiului. Doar câteva grupări creștine au refuzat să intre în acest război, care a cuprins lumea întreagă. Dar ce însemnau acestea pe lângă marea masă creștină, care s-a aruncat în măcel și ruină?!

În războiul dintre anii 1914-1918, în Germania, biserica mea a trecut printr-o zguduire puternică. În contextul dictaturii germane, unii lideri ai bisericii locale au adoptat o atitudine în acord cu participarea la război. După război, atitudinea aceasta a fost regretată. A fost adresată guvernului german o nouă declarație de poziție, bazată pe descoperirea biblică. Deci, domnule locotent, creștinismul adevărat, Biblia și biserica mea susțin și luptă pentru respectarea legii blândeții evanghelice.

– Răspunsul tău, bătrâne, este așa de lung și de bine documentat, încât eu n-am înțeles prea mult. După siguranța cu care ai vorbit, e posibil să fie adevărat. Ce am înțeles eu, este că, Isus a făcut armata la sanitari.

Hagiul a zâmbit, aprobând o anumită interpretare a cuvintelor locotenentului.

– Aveți dreptate, domnule locotenent. Aș dori să-mi spuneți, cât timp îi trebuie unui tânăr să învețe arta uciderii și a războiului?

– Păi... atât cât e perioada de militarie, adică trei ani și jumătate.

– Aceeași perioadă, tânărul Isus a folosit-o să arate lumii și universului arta mântuirii și a tămăduirii.

– Mda..., răspunse surprins și gânditor locotenentul.

Tăcerea fu întreruptă de sosirea a doi soldați, care purtau câte o copaie plină cu floricele de porumb. Toți ochii s-au luminat, și fețele serioase ale soldaților și arestaților s-au destins, așteptând să fie invitați la masă. Meritau o mică destindere, după ce scăpaseră teferi din marșul morții. Locotenentul, care luă primul pumn de floricele, se adresă Hagiului:

– Acum poți să continui povestea vieții dumitale, care ne-a trezit curiozitatea.

– Apoi, domnule locotenent, după ce am părăsit jandarmeria și-am mers în satul meu, golul sufletesc și dorința după sfințenie nu s-au potolit. Nu-mi găseam locul și liniștea. Spre toamna aceluia an, m-am angajat ca picher de șosele. Aveam de supravegheat mai mulți kilometri de șosea pe ruta Roșiori de Vede – Turnu Măgurele. Călătoream zilnic mulți kilometri pe șosea, eu și gândurile mele. Devenisem cam singuratic.

Spre primăvară, un prieten m-a convins să merg cu el, ca muncitor, în cadrul căilor ferate. La terminarea șantierului, am fost trimiși acasă. Neavând cum să-mi câștig pita, m-am angajat la boierul Pietraru Constantin. Numele boierului se potrivea de minune cu caracterul și inima lui. Era un om hapsân și aspru. Pe toți oamenii îi trata nemilos. De mai multe ori, am fost revoltat de purtarea lui față de slugi. De teamă ca nu cumva să-mi pierd răbdarea și să mă ridic împotriva boierului hapsân, o dată cu primăvara l-am părăsit.

– Așa răi și nemiloși sunt boierii pe la voi? îl întrerupsese sergentul.

– Așa era acesta despre care v-am vorbit, dar el nu era rău pentru că era boier, ci... poate că, ajunsese bogat tocmai că era asupritor și nemilos. Cu greu scoteai de la el cei câțiva bănuți pentru munca depusă. Uneori, când munceam la cules de struguri sau fructe, refuza să ne dea simbria pe motiv că, în timpul culesului, am mâncat din roadele ce le culegeam.

– Gândurile acestea vin cumva din Răsărit, Hagiule? Dacă-i așa nu te văd bine.

– Nu, domnule locotenent, aceste gânduri vin din sfânta epistolă a apostolului Iacov, care în capitolul 5,1-6, zice:

Ascultați și voi, bogaților! Acum e timpul să plângeți și să gemeți... De pe acum au început să vă putrezească averile, iar veșmintele voastre alese devin niște amărâte de cârpe, mâncate de molii. Valoarea aurului și a argintului vostru scade vertiginos. Asta ați pus deoparte, asta veți avea în ziua judecății! Căci ascultați și veți auzi, plânsul lucrătorilor pe care i-ați jecmănit la plată. Strigătele lor au ajuns la urechile Domnului Oștirilor.

Voi v-ați cheltuit anii aici pe pământ în distracții și în satisfacerea oricărui capriciu... Ați osândit și ați ucis oameni cinstiți care n-aveau nici-o putere să se apere.

Se făcuse liniște. Unii dintre soldați nu mai mâncau, surprinși de cele auzite. Locotenentul s-a îndreptat spre Hagiul, zicându-i:

– Ia să văd eu, dacă scrie așa!

Hagiul i-a oferit Biblia, arătându-i locul unde să citească. Câțiva camarazi au aplecat capul să vadă și ei. Locotenentul a citit o dată, apoi încă o dată cu voce tare și a zis:

– Sunt uimit! Dacă n-aș fi văzut, nu credeam.

– Credința vine în urma cercetării și auzirii, domnule locotenent.

– Deci, Biblia l-a învățat pe Lenin să lupte împotriva bogaților?

– Nu, domnule locotenent, Biblia nu învață revolta împotriva bogaților, ci îi învață pe bogați să fie cinstiți și miloși cu semenii lor. Ea vorbește jalnic despre bogăția izvorâtă din asuprire, dar recomandă oricui, bogăția care vine din binecuvântare. Dacă omenirea ar fi respectat legea proprietății, recomandată de Biblie, oamenii nu ar fi ajuns unii prea bogați, iar alții prea săraci.

Locotenentul tăcea, privind parcă prin sine undeva, departe. Tudor Petrescu, care tăcuse tot timpul, simți îndemnul să intervină.

– Am dori să auzim ce ți s-a întâmplat mai departe, părinte Hagi.

– Da, da și noi vrem – ziseră ceilalți.

– Întorcându-mă acasă, eram îngrijorat de gândul că nu-mi voi găsi locul. Vechii prieteni se risipiseră care încotro. Unul dintre ei m-a anunțat într-o zi că primăria caută un agent pentru strângerea cotelor către stat. Cum eram unul dintre știutorii de carte ai satului, s-a gândit la mine. În scurt timp, am fost angajat pe postul acesta. În cea mai mare măsură, datoria mea consta în aceea că trebuia să-i constrâng pe săraci să-și plătească dărilor către stat. Fiind zilnic în contact cu sărăcia și mizeria, inima mi-era îndurerată și căutam pacea. O întrebare îmi stăruia în minte: „Cum aş putea să ajung să cunosc și să împlinesc voia lui Dumnezeu pentru a fi sigur că ajung în sânul lui Avraam?” O! Cât de fericit aş fi fost să ajung așa, scăpând de păcat! Căutam cu mintea căi și mijloace care să mă ducă la starea aceasta.

Prin părțile acelea era un preot bătrân, cu numele Bălăceanu. Cu el vorbeam adesea când mă întâlneam. Îmi plăcea să ascult sfaturile lui duhovnicești și părintești. Într-o zi, l-am întâlnit și l-am întrebat direct:

– Cum am putea, noi, părinte Bălăceanu, să ajungem a trăi după voia Domnului, ca să fim siguri că suntem iertați de păcate?

– Cred că prin călugărie – a răspuns preotul. Am auzit că există călugări la Ierusalim, la mormântul Domnului Isus.

– Ce fericiti și siguri de iertarea păcatelor noastre am fi, dacă am ajunge acolo!

– Cred că nu este sfințenie mai mare decât aceea de a călca pe unde a călcat Domnul Isus, de a atinge mormântul Său și a respira aerul respirat de El – a zis preotul Bălăceanu.

– Cred că aceasta ar fi fapta cea mai bună primită de Domnul, să ne călugărim acolo, am continuat eu. Ce zici, părinte Bălăceanu, n-ar fi bine să mergem acolo și să ne călugărim?

– Păi... ce să zic eu, mă Ștefane? E bine, numa' că eu îs cam bătrân, călugăria e mai mult pentru voi, ăștia tineri, în care n-a intrat păcatul prea adânc. Eu zic că n-ar fi rău să te pregătești și să mergi la Ierusalim.

Zis și făcut. În scurt timp, l-am convins și pe fratele meu. În anul 1910, am vândut niște pământ și am făcut rost de bani. Ne-am lăsat bărbile să crească, ne-am interesat încoace și-ncolo, căpătând recomandări de la Biserica Ortodoxă, apoi am pornit către Constanța, de unde aveam să luăm vaporul până în Palestina. Drumul trecea pe la Constantinopol, așa că, din anumite motive, am luat bilet la vapor până la Istanbul. Acolo, urma să vedem cum mai stau lucrurile și, dacă avea să ne ajungă banii, porneam mai departe. Biletul până la Ierusalim mi s-a părut foarte scump, iar noi cu micile pregătiri, cu mâncarea, am înjumătățit banii.

Ajunși la Constantinopol, am întrebat un cârmaci cât mai este până în Palestina. Cârmaciul, care știa românește, dar nu era român, s-a uitat la noi, cercetându-ne și ne-a răspuns că n-am mers nici pe sfert.

M-am retras într-un loc mai singuratic împreună cu fratele meu și ne-am făcut bine socotelile. În final, am înțeles că banii nu ne ajung până la Ierusalim. Pe când ne întorceam în port, l-am reîntâlnit pe cârmaci. El ne-a zâmbit, s-a oprit în fața noastră și ne-a întrebat:

– Pentru ce vreți să mergeți la Ierusalim?

– Vrem să mergem pentru a vizita locurile sfinte. Dorim să vedem mormântul Domnului Isus Hristos pentru a ni se ierta păcatele, ca să ajungem în sânul lui Avraam.

– Apoi, dacă locuri sfinte căutați, nu-i nevoie să mergeți la Ierusalim, pentru că avem și noi, aici, locuri sfinte în ortodoxia noastră. Iată, în Grecia, nu la mare distanță de aici, se află sfântul Munte Athos, „Muntele lui Dumnezeu”, dacă veți merge și îi veți cunoaște pe sfinții care locuiesc acolo, păcatele vă vor fi iertate, așa cum pot fi iertate și la Ierusalim.

Spusele cârmaciului ne-au bucurat, dar ne-au pus și într-o oarecare încurcătură. Dacă există un loc așa de sfânt ca și Ierusalimul,

și chiar mai aproape, de ce nu ne-a spus părintele Bălăceanu? Nu cumva cârmaciul dorea să-și bată joc de noi, trimițându-ne pe drumuri greșite?

După multă chibzuială și frământare, ne-am hotărât să ne lăsăm călăuziți de spusele cârmaciului, mai ales că nu prea mai aveam destui bani. Așa se face că am plecat pe jos spre Muntele Athos. Am ales drumul cel mai greu, pentru că pelerinajul trebuia să fie cât mai greu și chinuitor, ca să ni se ierte păcatele prin suferință și ispășire. Mergeam desculți, pe drumurile cele mai neumblate, zile întregi nu mâncam decât poame uscate și ierburi, răbdam cât mai mult de sete și dormeam în cele mai jalnice condiții. Din când în când, poposeam la mănăstiri sau așezăminte monahale, unde eram primiți cu bunăvoință, după ce arătam recomandările obținute de la chiliahii Bisericii Ortodoxe Române. Aceste recomandări arătau că suntem în pelerinaj.

După câteva săptămâni de călătorie am atins Muntele Sfânt. Am fost primiți cu multă atenție. Am luat parte la vecernie, la liturghie și la celelalte slujbe; treizeci de zile am participat la diferite slujbe. În scurtele pauze, vizitam schiturile și mănăstirile, răspândite pe tot Muntele Athos.

– Ai putea să ne spui ceva despre Muntele acesta Sfânt, deoarece noi cunoaștem foarte puțin despre el. Unii nici nu știm că există, zise sergentul.

– Am să vă spun câteva lucruri pe care le-am aflat și eu cât am stat acolo.

– Și eu îmi amintesc foarte bine lecția de religie legată de Muntele Athos – zise locotenentul. Muntele Athos, zis Muntele lui Dumnezeu, se află în nordul Greciei, în Peninsula Kalcinica, în partea de sud-est. Muntele are o suprafață de 336 km², lung de 50 km și lat de 7 km. Este un munte calcaros, atingând până la 2.033 m înălțime. Viața monastică a început în anul 963, când Sfinții Atanasie și Antonie, ajutați de regele Bizanțului, au fondat aici primul așezământ monahal – mănăstirea Marea Laura. Apoi, de-a lungul timpului, au fost construite aici peste douăzeci de

mănăstiri și nenumărate schituri. România are trei schituri, dintre care mai cunoscut este Podromul.

Approape pe nerăsuflăte, a rostit locotenentul ce mai reținea din lecția de religie despre Athos. După ce s-a oprit, Hagiul a luat cuvântul și a zis:

– Vreau să mai adaug la cele spuse de comandant că la Sfântul Munte este interzisă prezența femeilor. Ba mai mult, nu se permite intrarea în munte nici a femelelor. Acolo nu poți întâlni oi, capre, vaci, măgărițe și altele, ci numai berbeci, țapi, boi, măgari, cai și tot ce este de sex masculin. Așa este acolo.

– Și așa mai adăuga din lecția mea de religie – zise locotenentul – că muntele, deși este numai piatră și pare sărac, el este totuși bogat în opere de artă unice în lume, picturi, sculpturi, obiecte lucrate în aur, argint și pietre prețioase. Cei mai mari artiști ai lumii ortodoxe au lucrat pentru mănăstirile de acolo. Acum, Sfântul Munte constituie cel mai bogat tezaur al ortodoxiei.

– Și cum se face că n-ați rămas acolo? Nu v-au primit, pentru că erați români? Întrebă sergentul, dorind să reia povestirea.

– O, nu! Muntele Sfânt aparține tuturor națiilor ortodoxe. Așa că puteam rămâne acolo, și acesta ne era și planul. Însă acasă aveam lucruri nepuse în ordine. Așa că m-am sfătuit cu fratele meu să ne întoarcem în țară. Trebuia să ne achităm de ultimele datorii, să ne asigurăm că familia rămâne în rânduială, să ne luăm rămas-bun, să primim binecuvântarea bisericii și mai aveam noi un plan. Ne gândeam că ar fi mai sigur pentru mântuirea și iertarea noastră dacă am mai converti la călugărie și alți români de-ai noștri. Apoi, am văzut că ar fi fost mai bine să fim mai mulți din aceeași nație.

Înainte de a pleca spre țară, am cumpărat multe cruciulițe, mărgelile de chihlimbar, mătânii, icoane citite și sfințite, cărți și odoare sfinte. Ne-am întors în țară pe același drum pe care sosisem la Athos.

Vestea sosirii noastre acasă s-a răspândit repede. Lumea era alarmată și curioasă afar' din cale, să ne vadă. Devenisem cei mai discutați și importanți oameni de prin părțile locului. Se strângeau

cu grămada în fața porților și trebuia să ieșim să le povestim ce am văzut și ce am auzit la Athos. Deseori, îl scoteau pe fratele meu Lazăr să le povestească. El era mai concis ca mine-n vorbire. Își formase un rezumat pe care-l repeta de câteva ori într-o duminică. El le zicea:

„Păi să vedeți dumneavoastră, oameni buni, ce liniște și sfințenie e acolo! Acolo totul e sfânt și curat. Acolo nici praf nu-i. Toți călugării umblă cu mătăniile-n mână și înalță rugăciuni zi și noapte. Acolo nu încetează slujba nici zi, nici noapte și se arde tămâie într-una, ca pe vremuri la Templul din Ierusalim. E sfințenie mare, acolo. Acolo n-are voie să pună piciorul nici o femeie, deoarece femeia, Eva, a adus păcatul în lume. Călugării vor să trăiască izolați de femei. Așa că cine vrea să fie sfânt, ca să i se ierte păcatele, spre a merge-n sânul lui Avraam, să ni se alăture pentru a ne întoarce călugări la Sfântul Munte. Nu vă lăsați ademeniți de lume și de frumusețea Evei – haideți să ne călugărim, frați români!”

Oamenii plecau uimiți de cele văzute și auzite, iar vestea despre „sfinții” de la Putineiu se răspândea. Oamenii comentau și discutau despre cei doi semeni de-ai lor, care au devenit sfinți. Mulți veneau să ceară sfat și să cunoască voia Domnului pentru viața lor. Alții încercau să se spovedească și să capete iertarea Domnului, de la noi. Ne simțeam bine în această poziție. Uneori ne era teamă de încumetare, dar simțeam ca pe o dulceață cinstirea ce ni se aducea din partea oamenilor. Gândul plecării la Athos nu ne dădea pace. Nevestele noastre erau triste și încercau să ne înduplece să rămânem. Ori de câte ori ne vorbeau despre acest subiect, ne supăram și îl vedeam în ele pe diavolul care urmărea să ne împiedice să devenim sfinți. De aceea aveam simțământul că trebuie să ne grăbim în planurile noastre. Așa am început să vizităm anumite persoane mai bisericoase, cunoscute, și încercam să le înduplecăm spre călugărie. Aveam nevoie de încă zece bărbați dornici de călugărie și cu noi doi să alcătuim un grup de doisprezece și să ne întoarcem la Sfântul Munte ca și grupa ucenicilor Domnului.

Zilnic predicam cele văzute și auzite la Sfântul Munte. Făceam rugăciuni și mătânii zilnic, până după miezul nopții. Numai seara

aveam de făcut trei sute de mătănii, în timp ce treceam printre degete mărgelile de chihlimbar. Nimeni și nimic nu ne împiedica de la aceasta. Până nu ne slujeam sfințenia, nu răspundeam nimănui. Eram numit hagiul, ca și fratele meu, adică om sfânt și trebuia să mă ocup de sfințenia mea și să mă feresc de tot ce era necurat. De atunci unii îmi zic Ștefan Hagiul.

– Bătrâne, zise locotenentul, am înțeles că aveți o atitudine cam neprietenoasă față de femei, este adevărat că femeia a adus păcatul și răul în lume?

Hagiul s-a gândit un timp, lăsând privirea în podea, apoi s-a uitat la locotenent și a zis:

– Dacă mă întrebai atunci, îți spuneam că „da”, însă acum, după ce am studiat Scriptura, am înțeles altfel acest lucru.

– Ai putea să ne explici ce ai înțeles?

– Cu siguranță, zise Hagiul. Biblia explică amănunțit cum s-au petrecut faptele. Este adevărat că Satana a început discuția cu Eva. El a înșelat-o pe Eva, făcând minuni înaintea ei; el a făcut ca, aparent, un șarpe să vorbească, să gândească, să spună viitorul, să calce intenționat ordinul lui Dumnezeu și cu toate acestea, să trăiască, ba mai mult, să și capete caracter omenesc. Toate acestea au înșelat-o pe Eva, care se depărtase, nepermis de soțul ei. În schimb, Adam n-a fost înșelat; el a fost conștient când a ales să calce porunca Domnului. De teama de a nu o pierde pe Eva, a mâncat și el din fruct. Dar a făcut-o conștient că aduce peste lume păcatul și moartea.

– Deci, tot din cauza Evei a păcătuît Adam; ea este vinovată – îl întrerupse iritat sergentul. Toate relele le-a adus femeia. Mai toate bătăliile și răzmerițele pornesc de la femeie. Nu știe decât să-și înșele bărbatul, așa a făcut cu Adam, așa face și cu noi azi.

– Nu-l asculta, Hagiule, e supărat că i-a fugit nevasta cu altul, zise locotenentul.

– Îngerii au neveste? întreba și serios, și glumeț un soldat.

– Nu, îngerii nu sunt ca noi, bărbați și femei.

– De ce nu ne-a făcut și pe noi Dumnezeu așa, numai bărbați, că atunci multe rele nu s-ar mai fi întâmplat și apoi eram azi cu

toții în sânul lui Avraam, a zis un soldat care părea mai în vârstă decât ceilalți.

– Păi... nu știu dacă era așa de bine să fi fost numai bărbați.

– Ba, era mai bine, zise unul dintre soldați.

– Atunci tu cum ai fi apărut, măi, fecior? Sau n-ai auzit că mama ta e femeie!

Soldații rămaseră surprinși de răspunsul direct și puțin ironic al Hagiului.

– Nu bătrâne, el n-are mamă, e făcut de-o verișoară a lui taică' său, sări la vorbă unul mai glumeț.

– Vă rog să rămâneți serioși și să-l lăsăm pe Hagi să ne vorbească sau, dacă nu, anunț stingerea.

– Să mai spună, domn' locotenent, insistară mai mulți soldați.

– Mi s-ar părea interesant, dacă știi ce să răspunzi la întrebarea: De ce Dumnezeu ne-a făcut bărbat și femeie?

– Ca să răspund la această întrebare, ar trebui să mă întorc cu istorisirea înainte de apariția acestei planete. Atunci nu exista nici o pulbere din lumea noastră. Înainte cu mult de primul cântat de cocoș, în cer era numai armonie și bunăînvoire. Toți erau fericiți și bucuroși că trăiesc să-L laude pe Dumnezeu. Atunci căpetenia îngerilor, care se numea Lucifer și care mai târziu a devenit diavolul, a început să se simtă ofensat că Dumnezeu, Tatăl, Îl iubește în mod deosebit pe Fiul Său Isus. Dumnezeu, Tatăl, a încercat să le explice că Isus Îi este Fiu, de aceeași natură cu El, și un fiu este iubit într-un mod deosebit de tatăl său. Însă îngerilor le era greu să înțeleagă calitatea de Tată și Fiu, mai ales că ei, în cadrul familiei lor, nu aveau calitate de fii sau de tați. Dumnezeu le-a explicat că locul unui fiu în inima unui tată nu poate fi ocupat de nimeni și de nimic, dar ei nu înțelegeau. În acest timp, Lucifer făcea propagandă printre îngeri, acuzându-L pe Dumnezeu că-Și iubește Fiul mai mult decât pe ei, creaturile. Așa a început declanșarea războiului din cer, provocat de păcatele lui Lucifer și a celor o treime dintre îngeri. În acele vremuri, în Sfânta Treime, se plănuia crearea pământului și a omului. În sfatul acela sfânt, s-a hotărât să fie creată pe pământ o ființă care să-i înlocuiască, la tronul Tatălui din cer,

pe îngerii necredincioși și să fie ca Dumnezeu, capabilă să înțeleagă că un fiu rămâne unic în inima tatălui. Această ființă nu avea să se mai mire de ce Dumnezeu, Tatăl, își iubește Fiul mai mult decât pe creaturi. Omul avea să aibă calitatea de părinte și de fiu în familia lui și n-avea să fie surprins niciodată că Dumnezeu, Tatăl, Îl onorează pe Isus mai mult decât pe alții. Biblia, din care vreau să vă citesc, zice așa, în cartea Facerii (Geneza), la capitolul 1,27 și 28:

Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu; parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut.

Dumnezeu i-a binecuvântat și le-a zis: „Creșteți, înmulțiți-vă, umpleți pământul, și supuneți-l; și stăpâniți peste peștii mării, peste păsările cerului, și peste orice viețuitoare care se mișcă pe pământ”.

Așa că vedeți și dumneavoastră faptul că Domnul ne-a făcut bărbat și femeie, calitatea de tată și fiu, este un privilegiu special al creației, nu un rău, cum ați lăsat să se înțeleagă mai devreme. Ca părinți și copii, putem înțelege mai bine iubirea lui Dumnezeu pentru noi. Prin familiile noastre, putem înțelege mai bine iubirea familiei cerești, de care ne-am rupt prin păcat.

Când să rostească următoarea frază, ușa clasei s-a deschis destul de violent și în prag era șeful de post al comunei, care fusese plecat, preotul și primarul comunei Rața. Figurile lor nu erau deloc binevoitoare și prietenoase.

Locotenentul s-a ridicat binevoitor și s-a îndreptat spre ușă cu intenția de a-i invita pe oaspeți înăuntru. Preotul, un bărbat voinic și bine făcut, a înaintat un pas și a pus pe un ton poruncitor între-barea:

- Ce se întâmplă aici, domnule locotenent?
- După cum întrebați, știți deja că se întâmplă ceva rău. Ați putea să-mi spuneți și mie ce rău se întâmplă aici, de vorbiți așa, domn’părinte?

Preotul nu se așteptase la o așa contra-întrebare și se încurcase, făcând eforturi vizibile să-și recapete stăpânirea de sine.

- Nu, nu știu despre nici un rău, domnule locotenent.

– Atunci vreau să vă învăț ce se face când se intră într-un loc unde sunt soldații armatei române. Mai întâi îl salutați pe comandant, apoi îi salutați pe soldați și cereți permisiunea să spuneți ce aveți de spus sau de întrebare.

– Da, da așa fac, dar... să știți că și eu sunt ofițer în rezervă al armatei române – zise, căpătându-și curajul, preotul.

– Da? Și... la ce mănăstire v-ați obținut gradele, de nu știți să-i respectați pe ceilalți ofițeri și chiar pe soldați?

– În schimb, am să vă arăt că știu să raportez superiorului dumitale cum încalci ordinele de serviciu.

– Și... aveți curajul moral să arătați în fața acestor soldați, care ordine le-am încălcat?

Preotul înaintă printre soldați și s-a oprit în dreptul arestaților, întrebând mirat:

– Și de când armata română nu mai are haine să-și îmbrace soldații, ori dumneata nu-i mai cunoști regulamentul?

Locotenentul se înroșise de mânie și era gata să explodeze spre preot. Atunci a intervenit primarul, cerând să treacă în cancelaria directorului și să vorbească pe înțelesul tuturor. Șeful de post s-a îndreptat spre preot, cerându-i să părăsească sala și să continue discuția la cancelarie. Locotenentul a făcut sergentului semn să preia comanda plutonului în lipsa lui și a ieșit după ceilalți.

După aproape un ceas, locotenentul a revenit și a cerut arestaților să se ridice, să-și ia lucrurile și să-l urmeze. Împreună cu arestații au fost luați și doi soldați. Au fost duși în cancelaria directorului. Aici era puțin mai răcoare, dar focul duduia în sobă. Locotenentul le-a zis:

– Dumneavoastră veți dormi aici, până mâine. Veți fi păziți de soldați. Dacă nu vă e somn, am să mă întorc ca să-mi răspunzi la o întrebare – se adresa direct Hagiului. Acum las doi soldați aici, după cum e regulamentul.

Locotenentul a ieșit, închizând cu zgomot ușa. Nu-i trecuse ciuda. În mintea lui țâșneau, ca dintr-un izvor, întrebările. Nepuțința de a le găsi răspuns, îl frământa. „Ce taină ascund oamenii aceștia? De ce-s așa de înverșunați preoții și poliția împotriva

lor? Cum de nu dibuiesc eu care-i baiul? Am să-l descos pe bătrân și trebuie să se dea de gol și-apoi, ce s-a întâmplat cu adăpostul? Să fie vreo vrăjitorie la mijloc? Dar oricum, fie ce-o fi fost, noi am fost salvați de la moarte.”

Noaptea se așezase de-a binelea. Viscolul blând, de cu seară, se întetșise acum și alerga ca o turmă de capre speriate, de-a valma, prin cerul răscolit de ninsoare și întuneric.

„Trebuie să fie o putere în taina asta”, mai zise locotenentul înainte de a intra în clasă. „O putere pe care trebuie s-o cunosc!”

* * *

Capitolul V

Zia de pregătire a trecut pe nesimțite. Ileana a trebuit să se miște repede. Abia i-a ajuns timpul să rânduiască casa în așteptarea Sabatului. Aflase că frățietatea dorea să înceapă „odihna”, fiind deja adunați în biserica lor. Începea Săptămâna de Rugăciune de la sfârșitul anului. Așteptau cu deosebită nerăbdare aceste zile. Le plăcea să spună și să creadă, că biserica se afla în „camera de sus” și aștepta Rusaliile ploii târzii. Aveau loc întâlniri pline de căldură sufletească, mărturisiri, împăcări și hotărâri deosebite. Mai mult ca oricând, așteptau împuternicirea Duhului Sfânt. Aveau speranțele lor, legate de această „ploaie”. Se rugau și vorbeau despre ea, nu ca și când n-ar fi primit-o, dar o doreau mai multă, să fie de ajuns până la sfârșit, până când iadul vă rămâne pustiu.

Zvonul că vor avea musafiri, marea și mai mult febra pregătirilor. Așteptau oaspeți de la alte biserici, săteni, precum și pe frații din Stejaru și satul bulgarilor.

Întâlnirea de vineri seara a avut pentru Ileana ceva unic. Sala era arhiplină. Erau așa de mulți vizitatori din sat, încât era destul de greu să-i găsești pe adventiști printre ei. Este adevărat că frații cedaseră locurile oaspeților, ei rămânând prin colțurile mai întunecoase.

Familii întregi ale unor săteni, care niciodată n-au pășit într-o biserică adventistă, ascultau cu răsuflarea la gură cuvintele vorbitorului. Programul tinerilor a fost plin de chemare, spirit și sensibilitate. Predica a început cu o expunere a evenimentelor din ultima săptămână, având în centru arestarea și mărturia de credință a fraților arestați. Pe nesimțite, vorbitorul a îndreptat

atenția ascultătorilor spre „planul lui Dumnezeu cu tine”. Cuvintele sfinte ținteau inima, făcând să se audă suspinul și să curgă lacrimi.

Ileana avea impresia că n-a mai auzit aceste cuvinte. Trăia aceleași simțăminte, ca atunci când pentru prima oară a intrat în Casa Domnului. Toate gândurile predicii veneau ca răspuns și încurajare la frământările și întrebările ei. Era foarte mulțumită, că Domnul a trimis-o pe Anica să rămână cu copilul, ca să poată veni ea la biserică.

Finalul a zdrobit multe inimi. Apelul puternic și limpede a smuls hotărâri clare ascultătorilor. Au fost rugați toți cei care vor să se predea Domnului în seara aceea, să se ridice în picioare. Ascultătorii au țâșnit în sus. Ileana privea ca-ntr-un vis mulțimea celor ridicați. I s-a părut că în mulțime zărește chipul tatălui ei, iar puțin mai în față pe-al vecinei sale, Ilinca Cârcel. S-a frecat la ochi de mai multe ori, ca să se convingă că nu are halucinații, apoi a zis: „Doamne, e mai mult decât am sperat”. Plângea de bucurie. Greu ar fi putut bănui că tatăl ei, respectabilul gospodar Moise Stîngă, va păși așa de curând pragul Casei Domnului. L-a așteptat la ieșirea din biserică. Ajunși față în față, s-au privit cu ochii înlăcrimați, s-au îmbrățișat și nu și-au spus decât:

- Bine te-am găsit, fata mea!
- Sunt așa de fericită, tată!
- Vreau să rămân cu tine, fata tatii!
- Vă iubesc așa de mult tată, chiar dacă voi m-ați considerat pierdută. Abia aștept să fim toată familia împreună.
- Să te audă Dumnezeu! și s-au despărțit, unul luând-o spre răsărit, și altul spre apus.

Pentru Ileana, drumul cel mai scurt, era pe marginea lacului. În seara aceea avea tovarăși până la intrarea pe uliță.

Rămânând în urmă, a iuțit pasul să ajungă grupul. Curând s-a alăturat ultimilor din rând. După câțiva pași, a constatat că în stânga ei pășea tăcută Ilinca lui Cârcel, vecina ei. Aceasta a întors capul, a privit-o o clipă, a oftat și n-a mai zis nimic. Ileana și-a întins mâna, a prins-o de umeri, trăgând-o spre sine cu duioșie.

- Ți-am făcut rău, Ileano.
- Nu mie, țăță Ilinco.
- Dar cui?
- Cred că vouă v-ați făcut rău.
- Cum adică?

– Păi... pe cine mustră cugetul? Cine e frământat și neliniștit? Cine se simte vinovat? Eu nu. M-a durut pierderea oilor l-a început, dar am pus în seama Domnului această problemă – și știu că nu va fi o pierdere. Însă cel ce mi-a furat oile, va suferi și nu-și dă seama că și-a furat liniștea și libertatea de a zâmbi și de a se bucura.

– Așa este și nu știu de unde ai puterea să vorbești așa, zise Ilinca.

– Cum? N-ai auzit în seara aceasta cine ne dă puterea și ce gânduri de pace are El cu privire la noi?

– Ba am auzit și sunt topită. Trebuie să-mi schimb și eu viața, ca să am bucuria voastră.

– Aș fi cea mai fericită să am o vecină soră, zise Ileana prinzând-o cu dragoste de braț.

Discuția le-a fost întreruptă de o tovarășă de drum, care a început o altă vorbă. Vizitatorii își exprimau dorința de a veni la biserică și a doua zi. Ileana nu contenea a găsi cuvintele cele mai frumoase, pentru a-i încuraja să se țină de promisiuni.

După ce au mers o bucată bună din drum pe marginea lacului, Ileana și Ilinca rămaseră singure, intrând pe uliță. N-aveau mult de mers până la porțile lor. Căinii vecinilor urlau nemulțumiți că străinii se apropiau de ogrăzile lor. În lătratul lor, auzai respingere și neprietenie. Parcă strigau răgușit: „Plecați! Nu vă vrem, ne deranjați, ne stricați liniștea. Nu vă vrem!” Femeile ascultau înaintând în zăpada scorțoasă de ger. Aproape de poarta Ilincăi, Ileana zise șoptind:

– Măine, dacă vrei să mergi la adunare, strigă-mă și pe mine să mergem împreună.

– Nu știu cum voi face cu omul meu. S-ar putea să mă prefac că merg în altă parte și nu știu dacă voi reuși să te anunț.

- Oricum, important este să fim acolo.
Rămaseră cu vorba-n gură, încremenite.
- Și... unde vrei să-mi duci nevasta, Ileană? se auzi cu duritate vocea unei fantome ce se desprindea din umbra porții.
- Era Neagu Cârcel, ținând în mână o bătă pentru paza oilor.
- Vorbeam și noi, nene Neagule, așa ca femeile. Avem și noi vorba noastră femeiască.
- De unde vii, Ilinco?
- Păi... de pe-aci.
- De unde de pe-aici?
- Păi... am fost cu Ileana.
- Unde?
- Am..., am... fost la adunare.
- Unde?
- La, la... unde se duce Ileana.
- Ai fost la ivanțiști?
- Da, își recăpătă curajul Ilinca.
- Și pe mine, m-ai întrebat?
- Păi... nu erai... în casă, erai afară.
- Și... ți-a fost greu să vii până la țarc?
- Nu, dar...
- Ce ți-am spus eu ieri, când am aflat unde vrei să te duci?
- Că nu mă lași.
- Și... mai ce?
- Că..., că mă omori, dacă mă duc.
- Și te-ai gândit la moarte, când ai plecat?
- Da, m-am gândit...
- Și... ce te-ai gândit?
- Păi... am zis că mai bine mor din bătaia ta, decât de focul veșnic.
- Așa... va să zică, deja ai înnebunit și-ai luat-o razna. Las' că vă scot eu nebunia din cap. Tu stai aici! și o împinse cu violență pe Ilinca în stâlpul porții.
- Las-o pe Ileana, n-are nici o vină – bâigui abia auzit Ilinca.

– Și tu, Ileană, până când ai să-mi stai în cale și ai să-mi aduci necazuri?

– Ce necazuri ți-am făcut, nene Neagule?

– Pe mine m-ai întrebat, când mi-ai dus nevasta în bârlogul vostru diavolesc?

– Ce bârlog, nene?

– A... nu mai știi? Ți-a pierit mintea? Ți-am spus ultima dată când m-ai chemat la voi, că nu cumva să-mi chemi nevasta sau să mă chemi pe mine, că te bat?

– Da, mi-amintesc.

– Și... de ce-ai făcut-o?

– Pentru că așa ne-a spus Domnul Isus.

– Da... i-a să vedem dacă Isus are să-ți mai spună ceva acum; și în clipa aceea laba puternică a lui Neagu a lovit cu sete partea stângă a obrazului Ilenei.

Într-o clipă a fost aruncată în zăpadă. Picioarele încălțate în cizme grele, cazone, loveau în neștire trupul inert, amestecat cu zăpadă, al Ilenei. Ilinca privea încremenită ciomagul ce se abătea asupra trupului prăvălit. Ca-ntr-un șoc, s-a repezit să-și strângă în brațe bărbatul și să-l oprească din nebunia lui.

– Stai omule, c-ai omorât-o!

Neagu, ca trezit dintr-o beție, s-a întors tăbărând pe ea cu ciomagul și picioarele.

– Te omor, vă omor, v-am promis și mă țin de cuvânt, vă omor, nu mă opresc până nu vă omor și-am terminat, vă omor..., repeta ca ieșit din minți Neagu.

Ilinca se ținea cu mâinile de poartă și primea loviturile pe spate. Când mâinile îi slăbiră, căzu în șanțul plin de omăt. Atunci auzi un răcnet de fiară rănită, care o îngheță ca-n moarte. Aștepta ultima lovitură cu ochii închiși pentru totdeauna. Aștepta lovitură ce avea s-o arunce dincolo de pragul vieții: „Doamne, ai milă de mine, înainte de a închide porțile suflării”. Apoi, totul s-a transformat într-o liniște adâncă, în care i se părea că plutește de-o veșnicie. Ce bine se simțea în plutirea aceea! Nu s-ar mai fi întors niciodată la viața aceasta, în care se vedea chipul demonic al soțului ei.

Liniștea și plutirea fură tulburate de-un geamăt care o făcu să deschidă ochii. Dincoace de pleoape era un alt tablou. Bărbatul ei, străinul cu bâta, se târa prin poartă, văitându-se și gemând. Ileana zăcea mai departe în zăpadă. Ilinca s-a ridicat cu greu, a pășit spre ea, a strigat-o încet, parcă să n-o trezească din somn, încercând să-i curețe zăpada de pe față. Cu un suspin adânc, Ileana a deschis ochii, s-a ridicat în mâini, a privit mirată în jur, a văzut-o pe vecina ei și a întrebat:

– Ce s-a întâmplat, țăță Ilinco?

– Nimic, Ileană, nimic, hai să ne ridicăm!

Încet, încet au fost pe picioare, gemând la fiecare mișcare bruscă. Sprijinite de ulucă, s-au odihnit puțin, apoi au plecat spre poarta Ilenei. Ajunse-n ușă, Ilinca s-a întors acasă, rugându-se ca pentru ultima dată. Nu știa dacă mai apucă dimineața.

Ileana, s-a strecurat cu greu până la ușa casei. Dar neputând trece pragul s-a lăsat ușor pe scară, sprijinindu-se de tocul ușii și de balustradă. Capul îi era greu și îl simțea mare cât o baniță.

Nu simțea nici o durere în trup, ci numai o amorteală totală, care n-o lăsa să-și dirijeze mișcările. I se părea că ridică piciorul, în timp ce acesta nu se mișca, la fel mâinile și trupul. O amețelă plăcută a învăluit-o, în timp ce se întindea pe prag, ca-ntr-un fotoliu cald și pufos. Doar aerul rece al nopții o ținea în simțiri.

Nu știa de când zace pe prag, când a ridicat capul într-un spasm de frig. Căinii lătrau pe uliță, și cineva a intrat pe poarta ei. Curând, umbra care înainta spre ea, pe potecă, s-a oprit deasupra-i.

– Țăță, ce ți s-a întâmplat? Ce cauți aici? Hai să te ridic ușor!

Era Ion, cumnatul ei, venea de la adunare voios și bucuros. Întârziase la repetiția de cor, iar acum venea să stea de vorbă cu Ileana și Anica despre cele petrecute la biserică. Totdeauna se simțea bine să discute cu ele problemele lui personale sau ofurile tinereții. Deși era un flăcău chipeș, voinic și deosebit de puternic, avea un suflet cald și feciorelnic. Pe cât era de puternic la trup, pe atât de năvalnic la acțiune. Dar sensibilitatea și ușurința cu care ceda în favoarea altora, îi dădeau un aer de fragilitate sufletească. Ileana îl cunoștea de-acum bine și îi era un sprijin prietenesc.

Ajunși în casă, au constatat că starea Ilenei nu era tocmai bună. Era plină de sânge pe față și umflată în câteva locuri. Din cap i se prelingea încă un firicel de sânge. Pe spate avea mai multe vânătăi, iar un picior părea rupt sau scrântit. După ce și-au revenit din tulburarea primelor momente, au încălzit apă, au spălat-o cu ceai de mușețel la răni și au întins-o în pat, să se odihnească.

Ion era profund tulburat și înfuriat. Simțea că ar trebui să se răzbune pe omul acesta imposibil, ca vecin. După furtul oilor, acum bătaia, păreau prea mult de suportat până și de un creștin. Multe gânduri de revanșă și de „potolire” a vecinului îi veneau în minte. I se părea mai limpede, să-l strige-n poartă și să-i tragă o bătaie soră cu moartea, sperând să bage frica-n el pentru totdeauna. Cu forța lui, Ion oricând l-ar fi bătut măr. Să meargă iar la jandarmi, i se părea inutil. Fel și fel de gânduri îi treceau prin cap. Dar în avalanșa de chemări și îndemnuri, auzea o voce din ce în ce mai anemică: ... *Iubiți pe vrășmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blastă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc.* (Matei 5,44)

Încerca să alunge „vocea păcii”, dar ea revenea și îl împiedica în fierberea dulce a răzbunării. Dacă ar fi luat el bătaie, n-ar fi suferit atât. Când însă o privea pe Ileana și-i vedea fața vânătă și umflată, știind că sufletul îi e la fel de biciuit și încercat, îi venea să plângă. Simțea că, dacă se răzbuna pe vecin, i se va mai ușura povara. Poate l-o înspăimânta pe Neagu și va da înapoi și oile furate și i-or lăsa în pace pentru totdeauna. „Trebuie să fac ceva”, gândea în timp ce se plimba nervos prin cameră. Anica legăna copilul, trezit între timp, încercând să-l adoarmă.

Ion s-a strecurat ușor afară, simțind că nu mai are aer. Liniștea nopții îi părea o ființă care așteaptă de la el acțiune. „Hai, ce faci?” îi șopteau vocile minții. „Acum e momentul. Dacă lași pentru mâine, e prea târziu, se răcește ocazia...”. „Of, cum de s-a nimerit să fie și Sabat. Mi se pare totuși o prostie să te bați în Sabat, of, e și Săptămâna de Rugăciune... Doamne, cum să fac?” „Fii liniștit, n-o să afle nimeni! Nu trebuie să ai martori. Uite cum faci, îl chemi afară, și în curtea lui îl pocnești! După... te retragi liniștit

și n-are decât să reclame. Mai trebuie să ai și dovezi la reclamații... Doar el trebuie să știe, ca să te ocolească și să nu se mai atingă de Ileana. Ce crede el, că, dacă nenea Tudor e unde e, poate să facă ce vrea cu Ileana? Nu, nu, adventiștii nu sunt proștii lui. Plec! Doamne! Nu, nu pot să mă rog pentru așa ceva, dar... Domnul știe că trebuie să opresc furia acestui prigonitor. Dacă o omora pe Ileana și rămânea copilul pe drumuri, ce mai foloseau regretele lui Cârcel...” „Du-te și rezolvă o dată pentru totdeauna!” insistau vocile adâncului. „Bine, mă duc, Doamne!... Poate că nu trebuie să mă rog pentru așa ceva. Da, dar tu totdeauna te rogi când vrei să faci ceva mai deosebit. Așa este, dar... mă duc să-mi iau căciula din casă.”

Ajuns în casă, privi un timp copilul adormit, apoi pe Ileana care suspina ușor, gemând la fiecare mișcare a trupului. Imaginea de suferință îl înfuria și mai mult. „Trebuie s-o fac”, își zise hotărât ieșind pe ușă. În curte, chemă câinele, care trecu pe lângă el alergând spre poartă. Lătra furios. Ion așteptă un timp să se depărteze trecătorii pe uliță. La vecinul Cârcel era lumină, semn că nu se culcaseră. „Tocmai bine” își zise Ion. Deoarece lătratul câinilor nu înceta, s-a îndreptat spre grajduri. Aici era liniște. Animalele îl priviră voioase și liniștite. Oile îl miroseau prietenoase și-i lingeau mâna, semn că se bucurau de venirea lui. Câinii lătrau furioși pe uliță. „Ce să fie?” se întrebă Ion. „Nu cred că-i bine să mă arăt. Nu trebuie să fiu văzut în preajmă.”

Încercă să-și cheme câinele, dar acesta nu răspunse chemării. Lătra înfuriat la străinul din uliță.

Din ce în ce mai curios, Ion s-a strecurat până la colțul casei, privind dincolo de poartă. Auzea larma câinilor, amestecată cu scârțâitul zăpezii ce se spărgea sub pașii grei, dar nu vedea pe nimeni. S-a hotărât să se apropie de poartă. Rămase uimit, când descoperi în pârtie un cârd de oi strânse în jurul a doi măgari. Se opriseră în dreapta porții lor. „Ale cui or fi?” se întrebă. Deschise poarta și se apropie de turmă. A înțeles repede că era turma vecinului Cârcel. La așa ceva nu se așteptase. Nu înțelegea cum s-a întâmplat. Era imposibil pentru Cârcel să-și uite turma

nesupravegheată și neasigurată. „Ce să fac cu ea? Aș putea să i-o trimit în rătăcire spre baltă, s-o sfâșie câinii sau lupii, să vadă și el ce înseamnă să pierzi. Dar fac bine, oare? Am să intru în curte, ca și când n-aș fi văzut nimic, și întâmplă-se ce-o vrea Dumnezeu.”

După ce a intrat în curte, s-a oprit la colțul casei să mai chibzuiască o clipă. În timp ce frământarea i se întetea în suflet, tresări la cântatul unui cocoș, ce părea foarte aproape de el. Pasărea își trimitea semnalul peste liniștea lumii. A strigat cocoșul o dată, de două ori, de trei ori. „Ciudat” și-a zis Ion, „cântă cocoșul acesta ca-n curtea de judecată! Acolo Petru s-a lepădat de Domnul lui. Cum? Doamne, dar eu ce fac acum prin patima răzbunării mele? Ce fac eu oare?” Ca o greutate încinsă apăsa pe sufletul lui întrebarea și imaginea lui Petru. A ridicat capul privind spre stele, simțind că de acolo îl privește Cineva, șoptindu-i: „Mă rog să nu se piardă credința ta”. „Doamne, iartă-mă! M-am lepădat de Tine prin gândul răzbunării mele. Ce nebunie era să fac!”

Un timp a rămas rezemat de colțul casei.

Larma câinilor în uliță se mai potolise. „Doamne, ce să fac?” Patima se stingeă încetul cu încetul. Bătăile inimii își găseau ritmul și o limpezime de aer i se așeza peste suflet. Când frigul îi pătrunse picioarele, s-a ridicat, a ieșit în uliță, a mânat turma spre ograda vecinului, până-n curte. După ce a închis poarta a dat să plece, dar gândul că animalele vor strica câpițele de fân și nutreț, l-a oprit. Cu greu, dar hotărât, a intrat în curte, pășind spre casă. Câinii vecinului erau legați. Obişnuia să le dea drumul după treburile de seară. A trebuit să bată de mai multe ori până să primească răspuns.

– Țață Ilinca, cred că ați uitat saivanul deschis că v-am găsit oile-n uliță. Le-am băgat în curte, dar nu pot să le închid că s-au dus în preajma câinilor și mi-e teamă că m-ar rupe.

Ilinca, cu fața plânsă, privea la Ion, ca la o fantomă. Era clar că nu înțelesese nimic din ce spunea Ion. Privea prin el undeva în măruntaiele nopții.

– Te simți bine, țață Ilinco? întrebă Ion.

– Cum? băigui ea.

- Ți-e rău, țăță?
  - Tu ești, Tudor?
  - Nu, nu, sunt Ion.
  - Doamne, am vedenii. De ce ai venit? Să-l bați?
  - Ce vorbă-i asta, țăță?
  - Ileana îi bine?
  - Cum? Știi și dumneata? întrebă surprins Ion.
  - Știu, că pe amândouă ne-a bătut – răspunse femeia.
  - Cine? întrebă Ion cu toate că știa.
  - Nebunul ăsta al meu.
  - De ce?
  - Am fost în seara asta și eu la voi la adunare.
  - Da?!... rămase mirat Ion.
  - Da, am fost. Am fost uimită de purtarea Ilenei, după furtul oilor. Purtarea ei, vorba și felul deosebit m-au pus pe gânduri. Numai Dumnezeu poate să dea omului un asemenea fel de a fi, și-am zis să merg și eu acolo unde mergeți voi, că poate s-o îndura și de mine Dumnezeu. Apoi, am fost și la arestarea lui Tudor. Eram în mulțime, la primărie. Am rămas pătrunsă de predica bătrânului aceleuia, Hagiul, care era cu Tudor.
  - Și după aceea?
  - Păi... eram așa de fericită când veneam de la adunare. Eram cu Ileana. Ea m-a iertat de vorbele prostești pe care i le-am spus alaltăieri. Când am ajuns în poartă, a tăbărât nebunul pe noi cu ciomagul.
  - Acum unde-i?
  - E-n cerdac, zace pe pat și geme. Nici nu m-am dus la el, că mi-e frică.
  - Hai, să-i spun că sunt oile slobode, zise Ion.
- În cerdac Neagu Cărcel zăcea pe un pat de scânduri, fără saltea. Avea sub el o rogojină. Stătea chircit, tresărind aproape ritmic. Au strigat ușor la el, dar nu le-a răspuns. Surprinși de tăcerea lui, s-au apropiat mai mult. Privindu-l, Ion s-a retras speriat. Ilinca a intrat în panică, lovindu-se cu mâinile peste poale. Țipa și spunea vorbe fără noimă. Ion s-a apropiat iarăși, privind fața schimonosită

și pocită a lui Neagu. Obrajii îi erau deformați, bărbia strâmbă, și din gură îi curgeau bale. Aerul din jur duhnea neplăcut.

– A damblagit, Ioane, l-a lovit Dumnezeu, e blestemat, strigă Ilinca trăgându-se de păr. Ce mă fac cu el, acum? Cine ne ajută, că are numai dușmani, n-are prieteni și nici rude. De vecini și-a bătut joc. Ce mă fac cu el? Unde să mă duc?

– Liniștește-te, țăță, o domoli Ion prinzând-o ușor de umeri.

– La cine să mă duc, Ioane, la cine...? plângea Ilinca.

– Las' că nu ești singură!

– Ba sunt, că un băiat am avut și ăla și-a luat lumea-n cap din pricina lui. Nu mai am pe nimeni.

– Las' că ne ai pe noi. Hai să închidem oile, că strică glugile, hai!

– Lasă-mă să pun o cergă pe amărâtul ăsta!

Afară, aerul rece a înviorat puțin sufletele amărâte. Cu greu închiseră oile și le zăvorăra pentru noapte. Ilinca se mișca greoi, clătinându-se la fiecare pas. Simțea o durere ca o bubă coaptă. „M-ai omorât, Neagule, m-ai omorât”, bâiguia în timp ce se căznea să închidă poarta.

– Cu ce să te mai ajut, țăță?

– Ce fac cu el, Ioane, ce fac?

– Eu zic că ar trebui să mă duc după felcer.

– Unde?

– După Stelică, a lui cântărețu', după sanitar.

– Te duci tu?

– Mă duc.

Sanitarul era acasă, așa că de grabă s-a îmbrăcat și a pornit cu Ion. Pe drum, au povestit ce se întâmplase și au stabilit ce aveau de făcut. După examinare, sanitarul a zis:

– Ura și răutatea or să-l ucidă, dacă nu s-o îngriji Dumnezeu! I-am dat un prim ajutor, așa că până mâine să nu-l mișcați de pe pat. Nu știu ce să vă spun mai mult. Dacă scapă până mâine, om mai vedea.

– Nea Stelică, crezi că mai pot ajuta la ceva?

– Nu cred că ai cu ce să mai ajuți.

- Bine, atunci eu o să plec, țăță Ilinco.
- Mulțumesc, Ioane, dacă nu erai tu...
- Dar dumneata ce ai pe față și pe mâini? o întrebă sanitarul.
- M-a bătut el – și arată spre bolnav.
- O să plătească greu pentru asta, zise sanitarul.
- O să mă chinui eu, că am rămas cu toate, se vaită Ilinca.
- Lasă că o să treacă.

Ion a lăsat-o pe Ilinca de vorbă cu sanitarul în poartă și a intrat în casă. Anica și Ileana stăteau de vorbă. A fost surprins cât de vioaie arăta Ileana după răul de la început. S-a dezbrăcat dornic să le povestească noutățile.

- Unde ai fost? întrebare ele deodată.
- Să mă răzbun.
- Fetele amuțiră, uitându-se una la alta.
- Ce vrei să spui? insistă Ileana.
- Ce ați auzit, să mă răzbun.
- Pe cine?
- Pe Cârcel, vecinul.
- Nu se poate!
- Ba se poate.
- Dar, ce ți-a făcut ție vecinul? întrebă Ileana.
- Mie nu, dar ție destule.
- Și cum te-ai răzbunat?
- Așa... cum s-a răzbunat și fratele Hagiul.
- Cum?! insistară intrigate fetele.
- Cum, nu știți?! Nu v-a spus nenea?
- Nu.

– Atunci să vă spun eu. Hagiul avea un tabun cu fâneață foarte frumoasă. A îngrijit-o de cu primăvară, a presărat-o cu gunoi de grajd, a păzit-o, pentru că avea o vacă și era nevoie de fân pentru iarnă. Când a venit vremea de coasă, a angajat câțiva coșași buni și a tuns, pur și simplu, fâneața. A lăsat iarba la uscat, veghind să nu i-o apuce ploaia întinsă sau să nu se usuce prea rău pe-o parte. Ce mai, avea o fâneață pe cinste. Așa a sosit vremea s-o ducă acasă. Dar nu avea carul potrivit pentru aceasta. A tocmnit unul,

dar era liber abia peste două nopți. Neavând încotro, a trebuit să aștepte.

Într-una din nopți, spre ziuă, a primit în somn îndemnul să meargă la fâneăță. Considerând că e un semn deosebit, s-a sculat, s-a îmbrăcat, și-a luat furca cu trei coarne și a plecat. Se vărsau zorile, dar era încă întuneric. Apropiindu-se de tabun, a observat că pe fâneța lui se mișcau niște umbre. Într-adevăr era un car în care trei persoane încărcau fânul.

– Cum? Fânul lui? Întrebară curioase fetele.

– Da, fâneța Hagiului.

– Și ce-a făcut? Dar cine erau străinii?

– Erau niște bărbați mai tineri din sat, care se ocupau cu furțișaguri și care vânduseră deja fânul Hagiului unui sătean, pe băutură.

– Și ce-a făcut Hagiul?

– O, așteptați, că veți afla.

– Hai, spune mai repede și nu ne fierbe atâta! se rățoi Anica.

– Hagiul s-a apropiat încet, pe nesimțite și a început să arunce și el fân în car. Hoții nu l-au observat, pentru că era întuneric. L-au simțit, dar au crezut că e unul de-al lor. Mergeau din căpiță în căpiță și încărcau în car. Când au ajuns la ultima căpiță se mai luminase, dar cu toate acestea, fiind grăbiți, hoții nu l-au observat, până când Hagiul nu le-a zis: „Îmi pare rău băieți, n-am avut decât atâta. Dacă aș mai fi avut, vi l-aș fi dat pe tot...”. Abia atunci hoții au văzut că aveau un însoțitor. L-au privit uimiți și îngroziți, apoi rușinați au pornit boii și au plecat în sat. Hagiul a rămas singur pe fâneța goală. După ce s-a depărtat carul, s-a plecat pe genunchi și s-a rugat Domnului, punând în grija lui nevoia de nutreț pentru vacă. A mai ocolit de câteva ori tabunul, rugându-L pe Domnul să dea ploaie, ca să aibă o a doua coasă, în speranța că va lua el fânul, apoi s-a îndreptat spre un vecin de tabun care tocmai sosise să-și încarce fânul. După ce a dat binețe, a început să-l ajute la încărcatul fânului. S-a mirat mult vecinul de fapta Hagiului, neînțelegând de ce a mai venit Hagiul dacă fâneța și-a dus-o acasă. După ce au încărcat, au plecat spre casă. Răsărea soarele, când ei au plecat spre sat.

– Nu cred că aş fi acceptat aşa ceva, zise Anica nemulţumită de cele întâmplate.

– Cred că tu n-ai fi procedat aşa – întări Ion – numai că Hagiul aşa s-a răzbunat, ajutându-i la încărcat.

Ileana asculta liniştită, gândindu-se la cum a procedat ea când i s-au furat oile. Înţelegea gândirea Hagiului. Ştia că e dumnezeiască. Îşi amintea cuvintele lui Isus: *Dar Eu vă spun: Nu vă opuneţi violenţei! Dacă sunteţi palmuiţi pe un obraz, întoarceţi-l şi pe celălalt. Dacă sunteţi aduşi cu forţa... şi vi se ia haina, cedaţi şi cămaşa. Dacă cineva vă sileşte să mergeţi cu el un kilometru, voi să mergeţi doi.* (Matei 5,39-41)

– Ei, şi... a lăsat-o aşa până la urmă? insistă Anica.

– Când a ajuns acasă, nevasta mătura curtea şi strângea iarba uscată, căzută prin curte. Nici n-a apucat să închidă Hagiul poarta, că ea l-a luat în primire:

– Bine măi bărbate, laşi oamenii ăia să descarce singuri tot fânul. Unde ai rămas? Iar te-ai apucat de palavrele tale cu careva şi ai uitat treaba la care ai plecat?

– Ce oameni, nevastă? întrebă mirat Hagiul.

– Cum ce oameni? Tu ţi-ai pierdut minţile, omule? Ai uitat unde ai plecat?

– Stai puţin, femeie!

Nevasta lui nu era încă botezată.

– Ce să stau omule, ce să stau! Mi-ai trimis oamenii ăia cu fânul, iar eu încă dormeam. M-au găsit cum nu trebuia.

– Ascultă, nevastă! Au venit nişte flăcăi cu fânul?

– Da.

– Şi unde-i fânul?

– Păi... i-am pus să-l bage în fânar.

– Şi... l-au băgat?

– Păi... unde să-l fi băgat?

– E bine, acolo trebuia, zise liniştit Hagiul, înţelegând ce s-a întâmplat.

– Cum adică? întrebă neînţelegând Anica.

– Păi... n-ai înțeles? Hoții, văzând purtarea Hagiului, s-au rușinat și, în loc să ducă fânul unde hotărâseră, l-au dus la Hagi și l-au așezat și unde trebuia.

– Așa da! zise Anica.

– Dar tu, cum te-ai răzbunat pe vecini? întrebă Ileana.

– Ei, cum! Tot cam în felul acesta.

– Cum adică? insistară fetele.

Ion le-a povestit încet și tacticos tot ce se întâmplase în sufletul lui, cum a fost trezit din patima răzbunării de cântatul cocoșului și cum a ajuns în casa vecinului. Pe măsură ce avansa cu povestirea, fetele erau mai curioase și mai uimite. La un moment dat al povestirii, Ileana s-a întristat. La terminarea istorisirii, ea se adresa celor doi:

– Eu simt că trebuie să ne plecăm în rugăciune și să mijlocim la Dumnezeu pentru vecinii noștri.

Cei doi o priveau cumva surprinși de cererea ei. Cu greu, până la urmă s-au plecat la rugăciune. Ileana s-a rugat cu lacrimi pentru vecinul ei și pentru Ilinca, ca să nu se piardă puțina ei credință.

După rugăciune, atmosfera a rămas un timp tăcută, până ce Ion a întrebat:

– Crezi că poți merge mâine la biserică? se adresa el direct Ilenei.

– Nu știu, deși mult aș dori.

– Dacă tu nu poți merge, poate merge Anica.

– Cine? Eu? accentuă întrebător Anica.

– Da, ție, nu ți-ar plăcea?

– Trebuie să-l întreb pe tata sau pe nenea Minică.

– O să-l întrebi pe taică-tău, dar o să-l întrebi la adunare, zise

Ion.

– Dar... ce caută tata la adunare? Aș vrea s-o văd și pe-asta.

– Dacă ai fi mers în seara asta la adunare, l-ai fi văzut.

– Ce vorbește ăsta, țăță? se adresa Anica Ilenei.

– Da, așa este, tata a fost la adunare în seara asta și mi-a spus că vine și mâine.

– Nu-mi vine să cred!

– Ba să crezi, că ai să vezi altele și mai și, zise Ion.

- Atunci, vin și eu mâine, dacă nu vine țața.
- Am să trec să vă iau, promise Ion în timp ce-și îmbrăca cojocul ca să plece.
- Ca o minune, aproape că nu mai simt loviturile, zise bucuroasă Ileana.
- Oricum, semnele sunt clare, răspunse Ion. Eu vă las cu bine și vă urez o noapte bună.
- Ioane – zise Ileana – n-ai face rău să mai treci pe la vecina Ilinca, să vezi ce mai face.
- Dacă n-a dat drumul la câini, am să trec.

La vecini era întuneric și câinii lătrau slobozi în poartă. Ion își aminti că sora lui, Maria, îl rugase să treacă pe la ea s-o ajute într-o problemă. Soră-sa era singură, pentru că bărbatul ei era în cătănie. S-a gândit că e târziu, dar porni la deal spre casa soră'sii. Ajuns în șosea, văzu un grup de flăcăi, adunați în fața primăriei. După voce, pe unii îi cunoștea. Unul era un prieten de-al lui, din clasele primare, un băiat bun, dar lumesc. Dorea de mult să-l invite la adunare. Simțea îndemnul s-o facă acum.

Din apropierea grupului, l-a strigat pe Jane să se apropie. Acesta, auzindu-se strigat, s-a desprins de grup și-a venit lângă Ion.

- Bună, Jenică.
- Care ești mă, de mă cunoști de la distanță?
- Eu mă, sunt Ion.
- A... tu? și păli vocea lui Jenică. Bă sunt nițel cam cherchelit.
- Nu-i nimic – zise, zâmbind Ion – ce mai faci?
- Păi, ce să fac. Trăiesc, Ionică, trăiesc și mă distrez.
- Bine, te distrezi, dar... la ce am mai vorbit noi, te-ai mai gândit?
- La ce? întrebă Jane.
- Știi tu, la suflet.
- Lasă-mă, Ionică! De cele sufletești se ocupă părintele, că doar cu el chefurăm și trăsărăm un bâlci de toată frumusețea.
- Nu cred mă, cum cu părintele?

– Bă, tu nu mă crezi? Vrei să mă drăcui? Dar tu nu vrei să auzi de...

– Te cred, te cred, nu-i nevoie să te drăcui.

Tocmai atunci ieșea din primărie un jandarm și cu un civil. Ion l-a cunoscut pe jandarm după chipiu și după țeava puștii care-i depășea umărul, dar pe celălalt nu-l vedea la față. Când cei doi ajunseră în dreptul flăcăilor, civilul le-a zis din mers:

– Ne-am înțeles, băieți, da?

– Da, da, să trăiți, săr'mâna!

– Ioane, dă-te mai încoa', că ne aud ăștia – și Jane îl trase pe Ion mai la vale, în sensul opus față de direcția unde plecase jandarmul și civilul.

– Cine era civilul? întrebă Ion.

– Taci, că-ți spun! Hai mai la vale!

Când s-au oprit, Jane i-a șoptit:

– Ascultă bine ce-ți spun! Împotriva ivantiștilor, la noapte și mâine, se pregătește ceva rău.

– De unde știi?

– Civilul ăla era popa. El și cu jandarmii pun ceva la cale. Ne-au chemat pe noi, ne-au dat de băut, și-or să ne mai dea acum, ca să ne distreze până după miezul nopții, apoi au ei un plan. După câte am înțeles, vor să dea foc la biserica voastră.

– Cum?

– Așa cum ai auzit.

– Nu cred! zise Ion uimit.

– Nici eu nu cred, dar...

– Eu te-am chemat să te invit mâine la noi la biserică.

– Poate viu, dacă oi mai găsi-o întreagă. Acum vezi ce faci! Eu mă duc la băieți, ca să nu se bage de seamă.

Ion rămase un timp în șosea, gândindu-se încotro să apuce și ce să facă. Să dea alarma la frați? Dacă n-o fi nimic și strică Sabatul? Nu contezi totdeauna pe spusele unui bețiv. Dar dacă o fi ceva? Porni mai departe spre casa soră-sii, cugetând și căutând o soluție. Maria îi spuse prin geam că a rezolvat și că acum s-a culcat cu pruncii. Ion n-a mai intrat în casă.

Ajuns în șosea, o găsi liberă. Nu mai era nimeni. Aproape fără să-și dea seama porni spre ulița bisericii. Era liniște, doar două pisici traversară șoseaua, alergându-se și mieunând strident. Ulița adunării era pustie. De la distanță se vedea măreț, în noapte, frontispiciul Casei de rugăciune. Pe partea înaltă a fațadei, se distingeau clar, cele două simboluri. Când s-a oprit în dreptul porții, a simțit îndemnul să intre. Știa cum poate fi descuiată poarta și ușa de la intrare.

În adunare, se simțea căldura de cu seară; s-a așezat pe un scaun, rostind o rugă din inimă; simțea că este singur cu Dumnezeu lui. Se gândea că ar trebui să-i fie frică, dar nu, Îl simțea pe Isus aproape de sufletul lui. Gândurile îl purtau prin toate timpurile, arătându-i ce e frumos și ce e veșted.

Nu mai știa de cât timp vorbește cu Domnul lui, când un scârțâit de poartă îl făcu să tresară. Cineva era la ușă. S-a sculat încet și s-a dus să asculte.

– Tu întinzi gazul pe covor, eu dau foc și-o zbughim repede după ce închidem ușa. Nu trebuie să se vadă focul până nu ieșim din uliță. Respectăm întocmai ce ni s-a spus. Hai, intră!

– Mi se pare curios că pocăiții țin descuiat noaptea.

– Cu atât mai bine pentru noi!

– Ține bidonul cu gaz și lasă bâta aia!

– Las' că-i bună, mai știi?

Și în timpul acesta s-a deschis ușa adunării.

– Ce este, măi, băieți? Ce vreți voi să faceți? zise liniștit Ion.

– Lovește-l, se auzi o voce înfundată și bâta s-a abătut cu toată puterea asupra capului lui Ion.

Deodată, totul s-a întunecat și s-a făcut o liniște adâncă, „colorată” cu un piuit prelungit.

.....

Un miros de fum ascuțit îi îneca răsuflarea. Ion, care nu-și aducea aminte ce e cu el, s-a ridicat și și-a izbit privirea de flacăra fumegândă ce se întindea pe podea. Ca un fulger și-a amintit totul. S-a ridicat grăbit. A vrut să strige, dar nu avea glas. A început să

răsucescă covorul aprins. Când l-a terminat, era strâns în fața amvonului. Flacăra înăbușită se mai stinse. A alergat la gălețile cu apă așezate în spatele sălii și a stropit covorul aprins până s-a stins. Apoi a stropit cele câteva scaune, ale căror picioare luaseră foc. Pe întuneric, stingea tot ce sclipea și scânteia. Era fericit că a stins focul. Sala era plină de fum. Gândi că ar trebui deschisă ușa. În timp ce se îndrepta spre ușă, a simțit un gol în stomac și că se învârtește pământul cu el din ce în ce mai repede. S-a lăsat neputincios pe podea, prăvălindu-se într-o cădere adâncă.

Noaptea domnea liniștită peste fire. Cerul, încremenit de ger, atârna neclintit de-asupra lunii. Din când în când, obrazul pistruiat îi era murdărit de cenușa stelelor căzătoare. Lumile universului se bucurau, ascunse după neputința omului, de a privi până la ele. Ochiul ochilor urmărea înțelept și iubind atâtea lumi de vis, ce ieșeau la trăire abia când oamenii respirau, dormind. O! Câte n-ar fi fost de privit acolo unde nu se privește!

* * *

Capitolul VI

Cancelaria învățătorilor și a directorului era tocmai potrivită pentru găzduirea celor trei arestați. Pe jos erau preșuri, o masă mare pe care puteau dormi două persoane fără probleme, apoi mai erau două canapele mari, destul de late pentru a dormi câte un om pe fiecare. Soba răspândea căldură prin toată camera. Nu era frig, chiar dacă ai fi stat lângă fereastră sau lângă ușă.

În ciuda stării lor, arestații trăiau bucuria unei bune dispoziții. Dialogul cu sătenii și propovăduirea Cuvântului, într-un loc unde nu se așteptau și la un număr așa de mare de oameni, era pentru ei un semn dumnezeiesc. Parcă nici n-ar fi fost arestați. Simțeau că sunt într-o misiune de evanghelizare. Soldații se purtau într-un mod prietenos, iar locotenentul era din ce în ce mai interesat de adevăr.

– Părinte – zise Tudor Petrescu șoptit către Hagi – ce însemnau cuvintele acelea despre adăpostul din noaptea trecută, amintite de câteva ori de locotenent?

– Nu știu ce vor să spună, poate le-a arătat Domnul ceva.

Ușa cancelariei s-a deschis și-a intrat locotenentul, însoțit de un soldat care-i purta obiectele din dotare.

– Pune-le pe canapea – porunci comandantul soldatului. Aici am să dorm la noapte. Vreau să-i păzesc personal pe arestați, iar voi, faceți de planton pe coridor!

După ce soldații eliberară camera, locotenentul și-a desfăcut ranița, și-a scos câteva lucruri personale, apoi s-a adresat arestaților:

– Nu vreau să vă simțiți stingheriți de prezența mea. Pregătiți-vă loc pentru odihnă, unde doriți! Eu am să mă culc aici pe

canapea. Am încredere să dorm în „boxa” acuzaților. Voi sunteți niște...

– Fiți fără teamă, domnule locotenent, ne-am da și viața ca dumneavoastră să fiți salvat, zise Tudor Petrescu.

– De cine să fiu salvat, ce pericol mă paște? Sunt un om credincios în religia mea, n-am comis păcate sau rele, nu mă simt vinovat față de oameni.

– Cuvintele lui Tudor au un alt înțeles, domnule locotenent, interveni Hagiul.

– M-am gândit eu că dumnealui vorbește în pilde, zise locotenentul.

– Pildele noastre sunt simple și ușor de dezlegat, numai să fii interesat.

– Dar de ce credeți că am ales să dorm cu dumneavoastră, nu ca să aflu mai multe despre taina ce-o ascundeți?

– Este o dorință bună, comandante! Și eu am fost mistuit de același foc. Este un foc pus de Dumnezeu în inima oamenilor sinceri.

– Nu mă peria, moșule!

– Este o constatare, domnule locotenent.

– Aș dori să știți că, prin discuția publică din seara aceasta, m-am supărat rău pe jandarmul satului și pe preot. Dumnealor au gânduri de răzbunare pe mine și chiar pe voi, dar armata e cu noi și n-au nici o putere. Măine pornim mai departe și ne vor uita.

– Nu se va întâmpla decât ce va îngădui Domnul să se întâmple. Iar El va îngădui doar ce-i spre binele nostru și al lucrării Sale – zise mai departe Hagiul.

– Eu nu înțeleg gândirea aceasta.

– Nici eu nu o înțelegeam înainte de convertire.

– Ce vrei să spui prin „convertire”.

– Adică înainte de a cunoaște Scriptura și noul mod de viață creștin.

– A... așa se numește credința voastră „convertire”?

– Și așa s-ar putea numi, dacă vreți dumneavoastră.

– Aș fi curios să-mi povestești cum a avut loc convertirea dumitale, dacă nu e cea despre care mi-ai vorbit până acum, cu Muntele Athos.

– O! E ceva mai mult decât aceea. Dar ne va lua ceva timp și n-aș dori să vă răpesc timpul de odihnă.

– Eu ți-am cerut, zise locotenentul scurt.

– Vreau să știți, domnule locotenent, că armata română a avut un rol important în convertirea mea. Dumnezeu a folosit ostașii români pentru convertirea mea. Ei au dat dovadă de curaj, sacrificiu și pasiune deosebită. Apoi, stilul direct, milităresc, cu care am fost tratat a produs asupra mea o adâncă impresie, fapt ce m-a determinat să iau aminte, serios, la Scriptură.

– M-ai făcut tare curios, bătrâne. Te rog, povestește-mi!

– Era spre finele anului 1912. Bătea vânt de război la sud de Dunăre. Țările supuse multă vreme Imperiului Otoman au format Alianța Balcanică, și în 1877 au pornit război împotriva turcilor. După victorie, aliații nu s-au înțeles asupra împărțirii teritoriilor, și Bulgaria i-a atacat pe ceilalți. Serbia, Grecia și Muntenegru au cerut ajutor României. Trupele române au trecut Dunărea și au determinat Bulgaria să cedeze și să încheie pacea la București, pe 10 august 1913. Cu această ocazie, o bună parte a trupelor române erau masate de-a lungul Dunării. Într-o seară, în Regimentul 20 Infanterie, din Turnu Măgurele, se apropia ora stingerii. Soldații se pregăteau de culcare. Printre ei, soldatul Diaconu Vasile, originar din Tecuci, trecea de la camarad la camarad, dialogând liniștit. Soldații îl ascultau curioși, mai ales că fusese recomandat ca un element periculos prin propaganda lui. Era mutat disciplinar de la Galați, urmând să fie trimis pe front sau undeva unde avea să i se piardă urma. Vina lui era că devenise adventist și propovăduia fără răgaz credința lui.

Alături de patul său era sergentul Petre Turturică. Acesta citea atent într-un ziar local, analizând știrile la zi. Ceea ce-i stârnea curiozitatea erau concluziile unui raportor în urma grevei generale a muncitorilor de la „Creditul petrolier”, din Cîmpina, după care

patronii au fost nevoiți să-și mute atelierul metalurgic „Creditul petrolier” de la Cîmpina la Ploiești.

– Frate Vasile, zise sergentul Turturică, care fusese câștigat la adventism de câțva timp, crezi că valurile grevelor din ce în ce mai mari fac parte din împlinirea profetică a zilelor din urmă?

Diaconu Vasile s-a apropiat de sergent, s-a uitat și el pe ziar, căutând un răspuns cât mai potrivit. Până să răspundă, un soldat din apropiere a zis:

– Lăsați-l, domn’ sergent! De unde să știe el? Face el pe sfântu’, dar nu e sfânt.

– Tu de unde știi cum arată un sfânt? întrebă sergentul.

– Am văzut, domn’ sergent; la noi acasă am văzut!

– Știu și eu ce-i la noi acasă, zise dând din cap sergentul.

– Măi Diacone, tu zici că ții adevărata credință a lui Dumnezeu, măi? insistă mai departe soldatul care vorbise neîntrebat.

– Da, așa zic.

– Mă, tu ai auzit mă, de Hagiul Ștefan?

– Nu, n-am auzit.

– Mă, Hagiul e un om sfânt, care a fost la Muntele Athos și a devenit sfânt prin milostivirea călugărilor sfinți. El a călcat piatra sfântă, a atins moaște preasfinte, a dormit în locuri dumnezeiești și-a devenit sfânt. Să-l auzi tu cum vorbește, te-ai uimi. El te-ar lămuri care-i adevărata credință, că așa cum spune el, așa-i adevărata credință, nu cum spui tu, mă.

– Dar ce zici tu că e Hagiul? întrebă Diaconu Vasile.

– Hagiul este un creștin care a fost în hagiălăc.

– Unde!?

– În hagiălăc.

– Ce este hagiălăcul?

– Este un... pelerinaj la locurile sfinte.

– Și... un om devine sfânt prin pelerinaj? întrebă Diaconu.

– Da, pentru că el calcă locurile sfinte, se chinuie și-și ispășește păcatele. Apoi, este curățit de călugări sfinți. Hagiul nostru a cumpărat de acolo multe cruciulițe, mărgelile de chihlimbar, mătânii, icoane citite și sfințite, cărți sfinte și piatră din mormântul

Domnului Isus. Ba mai mult, s-au întors exact pe drumul pe care s-au dus.

– Și unde zici că locuiește acest Hagi? întrebă Diaconu Vasile, din ce în ce mai interesat.

– În comuna Putineiu, județul Teleorman.

– E consăteanul dumitale, frate Turturică, zise către sergent Diaconu Vasile.

– Da, e la mine în comună – răspunse sergentul – dar... stai liniștit, că nu-i chiar așa cum zice dumnealui.

– Și... câți kilometri sunt până acolo, insistă Diaconu, ca și când n-ar fi auzit spusele sergentului.

– Optsprezece kilometri, răspunse Turturică.

– Mergem acolo! spuse hotărât Diaconu. Hai până la Putineiu!

– Păi cum? Așa în toiul nopții? Când ne ducem, când venim? zise uimit sergentul.

– În două ore, suntem acolo, adică la ora douăzeci și patru, discutăm două ore, apoi în trei ore ne-am întors; când se va da deșteptarea suntem înapoi. Gata, pe cai!

– Gata, gata, dar cine ne va da nouă voie să părăsim cazarma în toiul nopții? zise încă nedumerit sergentul Turturică.

– Mergem fără voie, băieții n-au să raporteze, deoarece ei știu pentru ce mergem.

S-au îmbrăcat în grabă, au ieșit prin spatele cazărmii și au pornit pe șosea spre Putineiu. După trei ore de marș forțat, au ajuns. Hagiul nu se culcase, era la mătănii. În fiecare seară, avea de făcut câte trei sute de mătănii. Nimeni și nimic nu l-ar fi putut întrerupe.

– Eu eram, domnule locotenent „hagiul cel sfânt”.

– Mi-am dat seama, zise locotenentul care asculta vădit interesat povestea Hagiului.

– Cei doi soldați m-au așteptat până am terminat. Și-așa era pe sfârșite, continuă povestirea Hagiul. Sergentul Turturică, pe care-l cunoșteam, ne-a făcut cunoștință, spunându-mi că tovarășul lui a venit să stea de vorbă cu mine despre credință.

– Fii binevenit, fiule! i-am zis.

– Bine te-am găsit, unchiule, a răspuns soldatul.

Diaconu Vasile avea metoda lui care m-a prins repede.

– Uite, unchiule, noi venim de la Turnu Măgurele, suntem din Regimentul 20 Dorobanți și vrem să discutăm cu matale despre credință. Dar n-avem prea mult timp, pentru că la cinci dimineața trebuie să fim la regiment.

– Bine ai făcut, fiule, am zis eu, gândindu-mă că ar putea fi un viitor tovarăș de călugărie.

– Să nu te superi, unchiule, dacă voi pune câteva întrebări.

– Vai de mine, nu mă supăr de fel.

– Aș vrea să știu pentru ce ai fost dumneata la sfântul Munte Athos?

– Cum, nu știi? Că toată lumea știe. Nu știi că cine se duce acolo devine un om sfânt? Și eu, și fratele meu Lazăr am fost acolo și am devenit sfinți.

– Înseamnă că dumneata te socoteai păcătos, dacă ai dorit să fii sfânt, nu-i așa?

– Da, sigur că da, mă socoteam și așa și eram cu adevărat, eram păcătos, un mare păcătos.

– Și crezi sincer, că aceasta este calea să scăpăm de păcate și să devenim sfinți? a zis Diaconu Vasile.

– Sigur că da, păi... altfel cum? am întrebat mirat.

– Acum te-aș mai întreba un lucru.

– Da, întreabă-mă!

– Mata, știi ce este păcatul? Explică-mi și mie, ce este păcatul.

Am rămas șocat și oarecum jignit. M-am uitat muștrător la el și i-am zis:

– Da' ce, nu știe toată lumea ce e ala păcat?

– Să zicem că eu nu știu, te rog spune-mi sau dă-mi o definiție, insistă Diaconu Vasile, făcându-se că nu vede supărarea și iritarea mea.

Aveam impresia că știu, și... că știe toată lumea, dar când să spun cu adevărat, cuvintele mi se opreau în gât și nu-mi veneau pe limbă. De fapt, nu aveam o definiție clară. Cu toate acestea, am răspuns ce ar fi răspuns oricine.

– De, cum să zic, păcat înseamnă... relele, păcatul pe care-l face omul.

– Da, dar cu aceasta nu m-ai lămurit ce înseamnă „păcatul” – insistă soldatul. Unchiule, noi nu avem mult timp, așa că nu te supăra dacă mai pun o altă întrebare: Cunoști dumneata Sfânta Scriptură?

– Da..., o cunosc.

– În casă ai o Biblie?

– Da, am una bisericească.

– Bine, dar o cunoști? Adică... citești în ea ca să-i cunoști conținutul?

– Păi... nu prea citesc, în ea trebuie să citească numai preotul, eu cunosc tipicul, căzania, moliftelnicul, viețile sfinților și alte cărți de istorie și slujba bisericească. În Evanghelie citește numai popa, la zile de sărbătoare și numai el o tâlmăcește.

– Da, dar Domnul Isus, în legătură cu cercetarea Scripturilor, zice în Ioan 5,39: *Cercetați Scripturile, pentru că în ele aveți viața veșnică, dar tocmai ele mărturisesc despre Mine*. E clar că, doar cercetând Scripturile, aflăm voia lui Dumnezeu. Ele ne arată cum putem scăpa de păcat și la cine să apelăm pentru salvare. Iar ca să lămurim întrebarea pe care am pus-o mai înainte cu privire la definiția păcatului, eu am să citesc la mine în Scriptură, iar dumneata să mă urmărești pe Scriptura dumitale. Să deschidem la 1 Ioan 3,4. Aici găsim definiția păcatului: *Oricine face păcat, face și fărădelege; și păcatul este fărădelege*.

Eu eram din ce în ce mai mirat și nu mă gândisem vreodată că Biblia vorbește pe înțelesul meu. Credeam că-i o carte tainică și-și arată înțelesul doar teologilor. Eram uimit cum vorbea Biblia din mâna tânărului soldat.

– Nu știam că se afla o astfel de explicație în Scriptură, am zis către cei doi soldați.

– Nu-i nimic, acum știi; dar la ce lege se referă aici textul, despre care spune că, atunci când o călcăm, săvârșim păcat?

– Nu prea știu, am răspuns, bătând în retragere.

– Păi... unchiule, un om care se consideră sfânt și dă și altora lecții de sfințenie, să nu cunoască nici Scriptura, nici Legea? Nu-i este îngăduit, nu-i drept și nu-i cinstit. Mata' îți mai aduci aminte de Cele Zece Porunci, sau Decalogul, învățate la școală, la ora de religie?

– Da, mi-amintesc câte ceva, am răspuns timid.

– Ei, vezi, Decalogul, sau Cele Zece Porunci, reprezintă Legea pe care, dacă o călcăm, săvârșim păcat. Dar mai știi poruncile?

– Drept să spun, nu le mai știu, că n-am mai citit cărțile de religie din școală.

– Bine, dar nu știi că Cele Zece Porunci sunt scrise-n Biblie?

– Se poate, dar... eu nu știu, am răspuns cuviincios, dar din ce în ce mai descumpănit.

– Deci nu știi unde sunt scrise?

– Nu știu.

– Îți dai seama că asta nu se admite unui om care se consideră sfânt?

– Văd, am răspuns foarte frământat.

– Decalogul se află în Biblie și de aici l-au luat cei care au alcătuit manualele de religie. Vrei să vezi unde sunt scrise?

– Vreau, sigur că vreau.

– Uite, eu sunt tâmplar – zise soldatul – și când vreau să probez dacă am măsurat bine și dacă am tăiat drept, fac proba cu vinclul sau colțarul, el este dreptarul în ale tâmplăriei. Tot așa este și Decalogul în religie. El ne arată dacă suntem pe calea dreptății sau dacă trăim o viață curată înaintea lui Dumnezeu.

– Da, dar de ce nu mi-au spus aceste lucruri preoții sau sfinții călugări? am întrebat eu nedumerit și puțin nemulțumit.

– Bine, dar nu ești mulțumit că ți-o spune direct Dumnezeu prin Cuvântul Său?

– Bine, bine, dar a trecut atâta timp și am comis atâtea fărădelegi.

– Poate că El a așteptat, deoarece dumneata nu erai pregătit și dispus să-L ascuți. El a considerat că acum ești pregătit să-L ascuți și acum a venit să-ți vorbească. Vom citi Cele Zece Porunci

și vom vedea dacă le-am respectat sau nu. Ele ne vor arăta dacă trăim sau nu în sfințenie. Se găsesc scrise în cartea Exodului, la capitolul 20, de la versetul 1. În Biblia dumitale, traducere Nițulescu, Biblia bisericească, titlul zice: *Cele zece porunci dumnezeiești*. Să citim porunca întâi!

Atunci Dumnezeu a rostit toate aceste cuvinte, și a zis: „Eu sunt Domnul, Dumnezeul tău, care te-a scos din țara Egiptului, din casa robiei. Să nu ai alți dumnezei afară de Mine.”

– Nu înțeleg porunca aceasta, am zis eu privindu-l pe Diaconu Vasile.

– Porunca întâi arată că cel care Îl are pe adevăratul Dumnezeu nu mai e rob păcatului, adică nu mai face păcat. Este liber în sufletul lui și fericit că se află sub ocrotirea Domnului, care l-a eliberat de vina păcatului. Apoi, el nu caută după alți dumnezei. Și, ca să înțelegem mai bine, ar trebui să știm că tot ce iubește omul, mai mult decât pe Creatorul său, acela este un zeu pentru el, fie că e soț, soție, copil, casă, avere, pământ, plăceri, ambiții personale sau orice altceva. Ai păzit mata această poruncă?

– Nicidecum, n-am păzit-o, pentru că sunt încă în robia păcatului, mă simt împovărat de vinovăție și nu-L cunosc pe Dumnezeul meu.

– Deci ai nevoie de pocăință, și asta înseamnă că încă nu ești un sfânt, mi-a zis Diaconu Vasile.

Porunca a doua – a continuat Diaconu – zice:

Să nu-ți faci chip cioplit, nici vreo înfățișare a lucrurilor care sunt în ceruri sau jos pe pământ, sau în apele mai de jos decât pământul. Să nu te închini înaintea lor și să nu le slujești; căci Eu, Domnul, Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii până la al treilea și la al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, și mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele.

Urmăream din ce în ce mai șocat această poruncă. Nu înțeleg cum de nu cunoaște biserica mea ortodoxă această poruncă, ce vorbea cu atâta limpezime.

– Se închină oamenii la lucruri omenești, chipuri, imagini, sculpturi și înfățișări ale lucrurilor din cer și de pe pământ? Întrebă Diaconu privindu-mă țință. Se închină creștinii de azi la cruci, cruciulițe, troițe, icoane și iconițe? Le slujesc ei, sărutându-le și punându-le candelile cu untdelemn sub ele sau arzându-le tămâie sau lumânări?

– Sigur că așa fac, am zis aproape fără respirație.

– Îți este clar că e un păcat, adică o călcare de lege să te închini la icoane sau sculpturi înfățișând diferite chipuri ale celor din cer sau ale sfinților, martirilor sau eroilor, precum și ale Maicii Domnului?

– Văd, dar... nu înțeleg. Cum ar trebui să mă închin Domnului?

– Nu te teme, pentru că e simplu de aflat – îmi zise, sigur pe sine, Diaconu Vasile. Dacă deschidem Scriptura la Ioan 4,23-24, aflăm ce ne răspunde Isus la întrebarea dumitale: *Dar vine ceasul, și acum a și venit, când închinătorii adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr; fiindcă astfel de închinători dorește și Tatăl. Dumnezeu este Duh; și cine se închină Lui, trebuie să I se închine în duh și adevăr.* În spirit înseamnă a ne îndrepta atenția spre Dumnezeu și a vorbi cu El așa cum vorbești cu un părinte, căruia îi ești îndatorat și pe care-l venerezi. Preotul ortodox Chirițescu, în *Istoria Dogmelor*, spune: „Biserica creștină primitivă nu cunoștea icoane religioase...”, iar preotul Badea Cireșanu, în *Tezaurul liturgic*, apărut în anul 1911, zice: „Păgânii se închină chipurilor de lemn, pe care le cred imaginea lui Dumnezeu...”

– Cum, spun preoții Bisericii Ortodoxe așa? am zis mirat.

– Da, caută cărțile amintite și ai să afli lucruri uimitoare, răspunse Diaconu Vasile.

– Am să-l întreb pe preotul Bălăceanu. Dar... ce înseamnă *în adevăr*?

– ... *În adevăr*, așa cum am citit în textul de mai înainte, înseamnă că adevărații închinători vor respecta cuvintele lui Dumnezeu din Biblie și mai ales vor păzi poruncile lui Dumnezeu, căci Isus zice: *Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.* (Ioan 14,6). Iar în Ioan 8,31 scrie: *A zis*

iudeilor, cari crezuseră în El: „Dacă rămâneți în Cuvântul Meu, sunteți în adevăr ucenicii Mei”. „Atunci un Împărat tot ești!” i-a zis Pilat. „Da”, a răspuns Isus. „Eu sunt Împărat. Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.” (Ioan 18,37). Și acum ia să ne gândim, unchiule, ai păzit mata această poruncă, ca să poți fi numit sfânt?

– Nicidecum, ba pe aceasta o calc cel mai mult, căci uite câte chipuri cioplite și pictate am în casa mea, la care mă închin necurmat.

– Deci ai nevoie de pocăință?

– Da, am nevoie de pocăință, am zis hotărât să răspund până la capăt.

– Bine, atunci să vedem ce zice porunca a treia: *Să nu iei în deșert Numele Domnului, Dumnezeului tău; căci Domnul nu va lăsa nepedepsit pe cel ce va lua în deșert Numele Lui*. Observăm că această poruncă, ne cere să recunoaștem starea noastră de creatură a lui Dumnezeu, având obligația să îmbrăcăm comportamentul nostru față de Creator, în căldura aceluia respect care să arate o demnă și pioasă atitudine de închinare. Și nu e vorba numai de înjurături și blesteme, ci și când se vorbește în mod ușuratic sau nerespectuos despre Dumnezeu, sau când se rostește Numele Lui fără să fie nevoie. Matale ai respectat porunca aceasta?

– Nici pe aceasta, pentru că mereu rostesc Numele Domnului, zicând: Doamne, Doamne miluiește, dorind să arăt că sunt religios.

– Atunci ai nevoie de pocăință?

– Mai încape îndoială? am zis.

– Bine, atunci să mergem la o altă poruncă, a patra. Aceasta zice: *Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești. Să lucrezi șase zile, și să-ți faci lucrul tău. Dar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului, Dumnezeului tău: să nu faci nici o lucrare în ea, nici tu, nici fiul tău, nici fiica ta, nici robul tău, nici roaba ta, nici vita ta, nici străinul care este în casa ta. Căci în șase zile a făcut Domnul cerurile, pământul și marea, și tot ce este în ele,*

iar în ziua a șaptea S-a odihnit: de aceea a binecuvântat Domnul ziua de odihnă și a sfințit-o. Înțelege care-i Sabatul?

– Duminica, care să fie, am zis surprins de întrebare.

– Așa ai auzit mata, dar ia să vedem ce zice porunca. Să mai citim o dată textul!

Soldatul citea rar și apăsător asupra cuvintelor-cheie din text. Cu cât citea, eram mai încurcat. După citire, Diaconu m-a întrebat:

– Înțelege care-i Sabatul?

– Nu prea înțeleg, am zis eu.

– Păi... vei înțelege când vom socoti zilele. Care-i ziua întâi?

– Luni, zisei eu.

– Asta o spun necunoscătorii Sfintelor Scripturi, mi-a replicat Diaconu Vasile.

– Atunci care-i, că văd că la mata toate sunt pe dos, răspunsei cam iritat și nemulțumit, din pricina neputinței mele.

– Știi în ce zi a săptămânii a înviat Domnul Isus? întrebă liniștit soldatul, făcându-se că n-a observat iritarea mea.

– Duminica.

– Așa-i, dar a câta zi a săptămânii este duminica?

– Nu știu.

– Atunci să căutăm în Scriptură și să vedem în a câta zi a săptămânii a înviat Domnul; adică a câta zi a săptămânii este duminica. Să citim la Marcu 16,1-6: *După ce a trecut ziua Săbătului, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov și Salome au cumpărat miresme, ca să se ducă să ungă trupul lui Isus. În ziua dintâi a săptămânii, s-au dus la mormânt dis-de-dimineată, pe când răsărea soarele. Femeile ziceau una către alta: „Cine ne va prăvăli piatra de la ușa mormântului?” Și când și-au ridicat ochii, au văzut că piatra, care era foarte mare, fusese prăvălită. Au intrat în mormânt, au văzut pe un tinerel șezând la dreapta, îmbrăcat într-un veșmânt alb, și s-au spăimântat. El le-a zis: „Nu vă spăimântați! Căutați pe Isus din Nazaret, care a fost răstignit: a înviat, nu este aici; iată locul unde îl puseseră”.*

– După ce a trecut Sabatul, a câta zi spune aici că a urmat?

– Întâia, am exclamat uimit peste măsură.

– Foarte bine, a zis Diaconu Vasile. Dacă duminica este ziua întâi, să numărăm și să vedem care este a șaptea zi, recomandată de poruncă a fi respectată ca zi de odihnă. Deci, duminica este ziua întâi, luni doi, marți trei, miercuri patru, joi cinci, vineri șase, sâmbăta a șaptea. Am numărat bine?

– Da, da – am bâiguit nedumerit.

– Am reținut noi ce zi a binecuvântat Domnul, la creațiune, ca zi de odihnă? Să mai citim o dată textul din Geneza 2,2-3: *În ziua a șaptea Dumnezeu Și-a sfârșit lucrarea, pe care o făcuse; și în ziua a șaptea S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o făcuse. Dumnezeu a binecuvântat ziua a șaptea și a sfântit-o, pentru că în ziua aceasta S-a odihnit de toată lucrarea Lui, pe care o zidise și o făcuse.* Deci, ce zi a binecuvântat Domnul pentru odihnă?

– Sâmbăta, a șaptea zi, am răspuns uimit de descoperirea pe care o făceam.

– Cred că ai înțeles exact ce trebuie, a zis Diaconu Vasile.

– Acum am înțeles că sâmbăta este ziua Domnului de la creațiune, am repetat cuprins de o bucurie neînțeleasă.

– Să citim și celelalte porunci și să continuăm!

Exod 20,12-17: *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să ți se lungească zilele, în țara, pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeul tău. Să nu ucizi. Să nu preacurvești. Să nu furi. Să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău. Să nu poștești casa aproapelui tău, să nu poștești nevasta aproapelui tău, nici robul lui, nici roaba lui, nici boul lui, nici măgarul lui, nici vreun alt lucru, care este al aproapelui tău.*

În timp ce soldatul citea în Scriptură, mi se părea că am o revelație. Niciodată Dumnezeu nu-mi vorbise atât de limpede și de profund. Soldatul mi se părea un sol ceresc venit să mă trezească la viață. El mă privea cu atâta blândete și luminează în ochi, încât îmi fulgeră în gând o întrebare: „Nu cumva acesta este un sol divin?”

– Aceste porunci, unchiule, le-am păzit noi, oare? m-a trezit el din cugetare.

– Nicidecum, nicidecum, am răspuns gânditor.

– Ai înțeles deci că, păcat înseamnă călcarea poruncilor din Decalog?

– Da, am înțeles.

– Știi care-i plata păcatului?

– Nu știu, zisei privind la el ca la o minune.

– În Romani 6,23 ni se spune: *Fiindcă plata păcatului este moartea, dar darul fără plată al lui Dumnezeu este viața veșnică în Isus Hristos, Domnul nostru.*

– Bine, dar... toți murim, și-atunci de ce mai suntem credincioși? întrebai nedumerit.

– Moartea despre care se vorbește aici, nu este aceasta vremelnică, de care are parte orice om și pe care Isus o numește somn, ci e vorba de pierderea vieții veșnice. Ea se pierde prin păcat. Știi cum se poate scăpa de moartea veșnică?

– Nu știu, am zis sincer și supus.

– Prin credința personală, nemijlocită, nespovedită la preoți, duhovnici sau alți ierarhi. Prin credința în Domnul Isus Hristos, așa cum ne spune Faptele Apostolilor 4,12: *În nimeni altul nu este mântuire: căci nu este sub cer nici un alt Nume dat oamenilor, în care trebuie să fim mântuiți.*

Apoi, mi-a citat mai multe texte care întăreau cele susținute. După fiecare text, mă privea să vadă dacă am înțeles. Apoi, mi-a citit în 1 Ioan 1,5-9: *Iată mesajul pe care ni l-a încredințat Dumnezeu să vi-l transmitem: Dumnezeu este Lumina și în El nu se află nici un pic de întuneric. Prin urmare, dacă afirmăm că suntem prieteni, dar continuăm să trăim în păcat și în întuneric spiritual, mințim. Dacă însă, asemenea lui Hristos, trăim în lumina prezenței lui Dumnezeu, stabilim o minunată frăție și bucurie unii cu alții, iar sângele lui Isus, Fiul Său ne curăță de orice păcat. Dacă zicem că n-avem păcat deloc, nu facem altceva decât să ne înșelăm singuri și să respingem adevărul. Dar dacă Îi mărturisim păcatele noastre, ne putem bizui pe El că ne va ierta și ne va curăți de orice rău. Și e întru-totul drept ca Dumnezeu să procedeze astfel, întrucât Hristos a murit ca să ne spele cu desăvârșire păcatele.*

– Când cineva îți rezolvă o problemă așa de mare, cum ar fi iertarea păcatelor, e normal să te simți dator?

– Da, am răspuns cu siguranță.

– Și ce trebuie să fac cu această datorie?

– Să mi-o plătesc, am răspuns repede, nerăbdător să văd unde vrea să ajungă.

– Să vedem acum ce datorie avem noi față de un Mântuitor așa de bun și iertător. Să deschidem Scriptura la Eclesiastul 12, 13-14: *Să ascultăm dar încheierea tuturor învățăturilor: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om. Căci Dumnezeu va aduce orice faptă la judecată, și judecata aceasta se va face cu privire la tot ce este ascuns, fie bine, fie rău. Vrei să te achiți de datoria aceasta față de Isus, care este gata să ne ierte și să ne mântuiască?*

– Vreau, sigur că vreau!

– Dacă vei face așa, abia atunci vei fi considerat sfânt de către Tatăl Ceresc, nu de oameni, așa cum spune Scriptura în Apocalipsa 14,12: *Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus.* Aceștia sunt sfinții lui Dumnezeu.

– Acum a sosit timpul să ne întoarcem la unitate. Înainte de a pleca vrem să te încredințăm Domnului, ca El să te întărească în hotărârea pe care ai luat-o acu', la această oră târzie din noapte. Vrei să iei hotărârea înaintea Domnului Isus, a Tatălui și a Duhului Sfânt, înaintea îngerilor și a noastră, ca martori, că vei sluji lui Dumnezeu cu adevărat și că îți vei pune toată credința în sângele ispășitor al Domnului Isus, păzind cu strictețe legile și poruncile Sale și că-L vei iubi și-L vei vesti și altora care nu-L cunosc?

– Vreau, vreau, așa să-mi ajute Domnul!

– Atunci să ne plecăm la rugăciune!

Diaconu Vasile a rostit o rugăciune deosebită. Toți plângeam. Când ne-am ridicat de la rugăciune, ne-am îmbrățișat ca frații. Înainte de a pleca, sergentul Turturică mi-a lăsat o broșură cu titlul *Scriptura descifrată*, o broșură despre profeția biblică și împlinirea ei. O pace dulce a pus stăpânire pe mine, căci o mare

lumină mă luminase. Niciodată în timpul mătăniilor sau posturilor nu simțisem o așa pace. Am încercat să dorm, dar pleoapele nu mi s-au închis.

Dimineața, în loc să merg la locul unde făceam mătăniile, m-am dus și mi-am ras barba. După ce am mâncat, am mers la fratele meu Lazăr și i-am istorisit totul. El a rămas pe deplin convins că adevărul era cel din Scripturi. Pe loc s-a hotărât și el să mi se alăture în noua credință.

Soția mea, văzând că mi-am ras barba a dus vestea în vecini, că soțul ei a înebunit. „Și-a ras barba”, spunea ea. Vestea a fost întărită de alte femei care mă văzuseră mergând și venind de la fratele meu Lazăr. Lucrul acesta a trezit curiozitatea oamenilor. Ei veneau și întrebau ce s-a întâmplat. Eu foloseam ocazia să vestesc noul adevăr.

– Dar rudele cum au reacționat? întrebă curios locotenentul.

– Rudele, până atunci, se făleau cu mine. Nu era un lucru mic să te lauzi că o rubedenie de-a dumitale era hagi, om sfânt. Nu numai atât, dar cei ce fuseseră geloși pe rudele mele, care se făleau cu „sfântul lor”, acum, cu bucurie răutăcioasă, îi luau în batjocură și le ziceau: „Cum se face, mă, că sfântul vostru de la Athos a ajuns un eretic și nu mai e nimic?” Rudele mele erau foarte supărate.

Vâlva creștea mereu și oamenii se întrebau: „Cum se face că tocmai la această credință a trecut un om așa de deosebit?” La data aceea, încă mai eram agent de percepție. Așa că a trebuit să merg la șefii mei și să le spun că nu mai pot încasa în zilele de sâmbătă, deoarece este ziua de odihnă arătată în Scripturi. Șefii mei m-au luat în răs și m-au dat afară din serviciu.

Pierderea locului de muncă a mărit și mai mult curiozitatea oamenilor cu privire la noua mea credință. Fel de fel de oameni mă vizitau ca să discute cu mine. Într-o zi m-a vizitat preotul comunei, Dobre Manghiru. Am avut discuții interesante în mai multe rânduri. Preotul a rămas profund marcat de adevărul advent. A început să țină predici la biserică și să înlocuiască anumite

slujbe din tipic. Vorbea frumos preotul Manghiru, vorbea ca un pastor adventist!

Schimbările aduse de preotul Manghiru în slujire și tot mai intensele sale chemări la pocăință au început să-i deranjeze pe anumiți fruntași ai satului. Nemulțumiți de chemarea la cinste și evlavie, așa cum cereau și adventiștii, s-au adresat primarului. Primarul, un om lumesc, pus pe căpătuială și trai ușor, s-a adresat, într-o duminică, oamenilor care se întorceau acasă de la slujbă:

– Băi, oameni buni, voi vedeți că popa Manghiru s-a făcut adventist?

– Cum văzuși mata, domn' primar? a întrebat un bătrân care mergea în preajmă.

– Păi... voi nu vedeți că a început lumea să-i înțeleagă slujba? Nu vedeți că slujba lui nu mai e ortodoxă?

– Cum nu mai este, că mie îmi place? Acum înțeleg și eu ceva, zise un alt localnic.

– Nu, nu, nu mai face slujba cum o făcea popa Ivan, înaintașul său.

– Nici nu trebuie, pentru că nu înțelegeam nimic de la popa Ivan.

– Tocmai aici îi baiul, o slujbă îi mai sfântă și mai ortodoxă cu cât îi mai neînțeasă, continuă primarul.

– Lasă, domn' primar, să înțelegem și noi ceva; apoi, chemările la pocăință, chiar dacă se aseamănă cu ale adventiștilor, sunt din Scripturi. Am auzit zilele trecute că adventiștii sunt tot ortodocși, dar sunt dintr-aceia adevărați, de la începutul ortodoxiei, spuse cu siguranță și calm bătrânul ce pășea alături de primar.

– Orice ați spune în apărarea preotului, dacă nu revine la tipicul nostru ortodox, o să-i punem țoalele-n car și o să-l dăm afară din sat, că nouă popă adventist nu ne trebuie.

Oamenii au tăcut și s-au răspândit pe la casele lor.

Cum era de așteptat, spusele primarului au ajuns repede la urechile preotului. Aceasta l-a înfricoșat. O vreme, s-a luptat preotul Manghiru între chemarea adevărului și pâinea slujbei. În cele din urmă, a cedat amenințărilor celor care doreau slujbe după poftele

lor, care să nu acuze faptele lor rele. Așa cum zice și Scriptura în 2 Timotei 4,3-4: *Căci va veni o vreme când oamenii nu vor mai vrea să audă adevărul, ci vor umbla după învățători care să le spună doar ceea ce este pe placul auzului lor. Ei nu vor asculta ce spune Biblia, ci, cu nepăsare, vor urma propriile idei rătăcite.*

Așa s-a făcut că preotul Manghiru, de frica primarului a renunțat la adevărul care-i încălzise inima. Dar... de atunci i-a zburat bucuria de pe față și a fost totdeauna un om bolnav.

– Dar a mai avut discuții cu dumneata? a întrebat Tudor Petrescu.

– Nu, m-a respectat, dar m-a ocolit. Nu ne-a făcut nici rău, nici bine.

– Însă mă întreb, Hagiule, de ce preoții nu primesc adevărul vostru? A primit vreun preot sau prelat credința voastră? a întrebat locotenentul.

Hagiul s-a gândit puțin, în timp ce-și mângâia barba și a răspuns:

– Chiar cu câteva săptămâni în urmă, domnule locotenent, am luat cunoștință de minunata convertire la credința adventă a preotului Benedict Iliescu, originar din satul Păcureți, județul Prahova. Dacă Domnul ne va îngădui am să vă redau, cu o altă ocazie, experiența lui. Așa că Biblia a fost lăsată și pentru preoți sau păstori, indiferent cum se numesc ei.

– N-ai spus nimic despre botezul dumitale, părinte, îl întreburse Ilie.

– Da, după evenimentele acelea, frații de la conducerea Bisericii Adventiste, luând cunoștință de convertirea mea l-au trimis pe fratele Dănilă Gheorghe, prezbiter cu binecuvântare, care m-a examinat și m-a botezat împreună cu fratele meu Lazăr și cu alte câteva persoane, care se atașaseră nouă, între timp. Era iarnă când ne-am botezat. Era spre sfârșitul lui ianuarie, în anul 1913. Am mers la râul Vedea, am spart gheața și am fost botezați. După botez am înființat prima grupă de adventiști în comuna Putineiu.

– Cum, nu erau biserici adventiste în zonă? întreabă mirat Tudor.

– Nu, nu erau. A doua grupă s-a înființat la Băduleasa. După aceea, au început să se grupeze toate persoanele care primiseră solia și care erau răspândite în satele de pe Valea Călmățuiului. Așa au apărut mici biserici adventiste la Turnu Măgurele, la Piatra, Pirlita și alte localități.

– Aceste organizări n-au atârșat mânia bisericii majoritare? a întrebat scurt Tudor Petrescu.

– Sigur că da. O dată cu organizarea noastră, a început o cruntă prigoană, atât împotriva celorbotezați, cât și a celor ce simpatizau și cercetau adevărul. Am fost arestați și bătuți crunt. După ce eram eliberați, iarăși eram arestați.

– Iartă-mă că te întreb, nu te-ai gândit să renunți la credința aceasta, care vă aduce atâta necaz? a întrebat mirat locotenentul.

– O... nu! Entuziasmul iubirii dintâi ne dă putere să suportăm totul.

– Dar... cine vă producea atâtea necazuri? insistă locotenentul.

– Reprezentanții Bisericii Ortodoxe apelau, ca și acum, la brațul puterii civile pentru a ne constrânge să ne întoarcem la vechea credință. Cine crezi că te-a trimis pe dumneata, locotenente, să-ți riști viața, în această „misiune”... cum vrei dumneata să-i zici? Crezi dumneata că-ți faci datoria, apărând țara? De cine? De noi? Și noi ne iubim țara și neamul. Pentru că ne iubim poporul, facem aceste sacrificii; dorim să ducem solia speranței, și a mântuirii. Domnul va veni curând să judece lumea după Lege și Evanghelie, și poporul nostru nu cunoaște că în curând va sta la bara judecății. Noi am înțeles lucrul acesta din Scripturi și vrem să spunem și altora ce spune în Evanghelie. Aceasta-i „vina” noastră pentru care suntem urâți și persecutați. Dumneata, locotenente, nu vrei ca la ziua venirii lui Isus să fii printre cei credincioși, cu păcatele iertate?

Locotenentul privi îngândurat și răspunse după un timp:

– Ba da. Cine n-ar vrea? Dar... nu înțeleg cum de se amestecă în treaba asta armata și poliția?

– E simplu, zise Hagiul. Mulți dintre prefecți și jandarmi sunt rude ale preoților, chiliahilor și ale altor prelați. Pe de altă parte,

mitropoliții, patriarhul și alte înalte fețe bisericești sunt senatori de drept în parlamentul țării sau sunt deputați. Așa că vă dați seama. Dacă preoții nu știu să mănuiască Biblia, se pricep în schimb să folosească brațul puterii civile și politice. Așa că de aceea abuzurile și persecuțiile se țin lanț. Suntem purtați din post în post, uneori legați cu frânghii sau lanțuri, ca cei mai periculoși criminali, socotind că în felul acesta noi ne vom speria și mișcarea noastră adventistă va înceta. Noi am fost convertiți de Scriptură și numai Scriptura ne poate abate de la convingerea noastră. Nu sub presiune fizică am apucat calea cea nouă, ca să ne întoarcem, de frica pedepsei și a persecuției. Persecuția nu va stinge puterea noastră și nu ne va dovedi răătăciți. Ba... s-ar putea să ajute cauza noastră.

– Cum? întrebă șoptit și mirat locotenentul.

– Ați încercat să stingeți vreodată un foc, lovind cu bățul în jăratice?

– Da, cred că da, răspunse nedumerit locotenentul.

– Ei... și ați reușit?

– Nu prea.

– Sigur că nu. Cu cât lovești mai tare în foc cu ciomagul, cu atât sar cărbuni mai departe, aprinzând alte focuri, care nu s-ar fi aprins, dacă focul cel mare n-ar fi fost lovit. Ați fost martor mai devreme la desfășurarea Cuvântului lui Dumnezeu în fața sătenilor de aici, din Rața. Dacă noi n-am fi fost arestați, sătenii aceștia n-ar fi ascultat solia lui Dumnezeu. Nu-i de mirare ca solia să fi mișcat inima lor și să răsară adventiști în locul acesta.

Un ciocănit nervos a zgâlțâit ușa încăperii și le-a întrerupt conversația. Curând, își făcură apariția jandarmul-șef și preotul. Păreau întunecați la față.

– Ce faceți aici, domnule locotenent? întrebă ironic preotul.

– Ce se vede, părinte.

– Mai mult se aude, domnule locotenent.

– Pe semne că nu prea v-a plăcut ce ați auzit, părinte.

– După cum nici dumitale nu-ți place să respecti disciplina militară și ordinele superiorilor.

– Despre asta răspund eu, părinte.

Și locotenentul a făcut semn oaspeților nepoftiți să părăsească încăperea și să discute în hol. Ajunși pe coridor, preotul îi mai atrase atenția locotenentului că a comis o mare eroare, lăsându-i pe arestați să vorbească mulțimii. Ba mai mult, de câteva ore asculta dezbateri rătăcitoare și de calomnie la adresa Statului Român și a sfintei Biserici Autocefale Ortodoxe.

– Voi da socoteală superiorilor mei despre modul cum mi-am făcut datoria.

– Chiar acum superiorul tău așteaptă la telefon.

– Despre ce vorbește? s-a adresat locotenentul către șeful de post.

– Căpitanul mi-a ordonat să vă invit la telegraf. Mai târziu, dumnealui o să sune și dorește să fiți acolo.

Locotenentul privea surprins, când la unul când la celălalt. Simțea că ceva nu-i în ordine. „La o oră așa târzie s-ar deranja căpitanul!” „Dar dacă-i adevărat?” se gândea locotenentul. După o oarecare frământare, s-a îndreptat spre sala de cantonament a soldaților, a dat câteva ordine sergentului și a plecat la telegraf.

La primărie, în biroul șefului de post, era așezată o masă, având pe ea bucate și zaiibăr.

– Ne-am gândit că, în timp ce așteptăm sunetul telegrafului, să ne întărim trupul și sufletul cu ce-a dat Dumnezeu, a zis șeful de post.

– Chiar Dumnezeu le-a dat sau careva de pe aci din jur.

– Sunt de la părintele – zise jandarmul – și ce dă el dă Dumnezeu.

– Se poate, răspunse locotenentul curios că preotul lipsește.

Curând, atmosfera s-a încălzit în jurul mesei, în așteptarea telefonului care întârzia. Jandarmul povestea ceva hazliu despre prinderea unor hoți de găini, primarul insista asupra paharelor care se goleau din ce în ce mai repede.

Locotenentul, la început mai reținut, s-a prins în discuții uitând aproape de întârzierea telefonului.

După aproape două ceasuri de așteptare, locotenentul înțelese că nu va mai primi nici un telefon. Era cazul să se întoarcă la

pluton. După ce goli paharul ce-l avea în față, mulțumi politicos pentru tratația oferită de jandarm și primar. Nu era amețit, dar simțea o bună dispoziție, provocată de „sângele zaibărului”.

Era trecut de miezul nopții. Afară vântul își mîna constant caii spre apus. Carele lui răscoleau zăpada și făceau să trosnească plopilor pe șoseaua satului. Fulgii de zăpadă, rari, erau mînați spre zări apuse. Cocoșii somnambuli anunțau trecerea în straja a treia. La școală, soldații dormeau, iar plintoarele vegheau pe coridor.

– Totul e-n ordine, băieți? îi întrebă locotenentul pe străjeri.

– Așa cum ați ordonat, domn’ locotenent.

– Toată lumea doarme?

– Da, în afară de... și arată cu mîna spre cancelarie unde erau arestații.

– Ei de ce nu dorm?

– Păi... le-a dat părintele de lucru.

– Cum? întrebă sărind ca ars locotenentul.

– Păi... așa cum...

– Ce cum, bă, răspunde odată! îl prinse de mână locotenentul.

– Nu știu, domn’ locotenent, domn’ sergent știe.

Locotenentul intră în cancelarie. Aici, la lumina unei lămpi, arestații se oblojeau unul pe altul, ștergându-se de sânge și legând rănilor mai dureroase. Erau vineți și umflați la față, gemeau la fiecare mișcare.

– Ce s-a întîmplat, oameni buni?

Un timp nici unul dintre cei trei nu răspunse.

– Cred că dumneavoastră știți mai bine, zise Ilie Petrescu.

– Cine v-a făcut asta? insistă locotenentul.

– Nu-i cunoaștem pe bătauși, nu sunt soldați. Au venit cu preotul.

Locotenentul a părăsit cancelaria și s-a îndreptat spre sala unde dormeau soldații. După ce l-a scos afară pe sergent l-a întrebat:

– Ce s-a întîmplat aici, sergent?

– Ce ați ordonat, domn’ locotenent.

– Anume, ce am ordonat eu?

– Păi... ce mi-a transmis părintele.

– Ce anume ți-a transmis părintele de la mine?

- Cum, nu știți, că doar nu m-o fi mințit părintele?
- Te rog să-mi povestești tot ce s-a întâmplat!
- După ce ați plecat dumneavoastră, pe când mă pregăteam să dau stingerea, a venit părintele însoțit de un jandarm, dar nu șeful de post, și mi-a spus că are aprobarea dumneavoastră să stea de vorbă cu arestații și să-i chestioneze în probleme de credință. Eu nu m-am opus, considerând că asta vă e dorința, doar plecaserăți împreună la primărie.
- Și cum a procedat părintele? întrebă locotenentul.
- Prea bine nu știu, pentru că jandarmul ne-a adus o damigeană cu vin ca s-o împart la soldați și-am fost cam ocupat. Dar am lăsat plantoanele să supravegheze. Să-i întrebăm pe ei!
- Bine, dar tu nu știi ce s-a întâmplat?
- Ba da, am aflat de la soldați.
- Ce ai aflat?
- Părintele a trecut alături în sala de festivități cu câte un arestat și i-a chestionat acolo.
- Și i-a bătut?
- Sergentul a lăsat capul în jos și a răspuns:
- Cred că i-a atins puțin.
- Puțin? Tu te-ai uitat la ei?
- Așa... în treacăt.
- Cu cine era părintele?
- Mai erau trei civili și jandarmul.
- Ascultă, sergent, dacă civilii îi eliberau pe arestați, ce se întâmpla cu noi?
- Oare, domn' locotenent!?
- În timp ce tu te ocupai de damigeană, civilii puteau dispărea cu arestați cu tot.
- Oare, domn' locotenent!?
- Ai încălcat ordinele mele directe, sergent, și te-ai dovedit incapabil de a veghea asupra obiectivului. N-am să uit această abatere, sergent. Acum, treci la odihnă!
- Locotenentul a luat apă din vasele aduse de soldați, i-a ajutat pe răniți să se spele și le-a promis că îi va răzbuna.

– Acum am înțeles că sunteți victime ale urii și răutății preoților și jandarmilor. Nu înțeleg de unde le vine ura împotriva voastră, dar mi-e clar că sunteți nevinovați.

– Domnule locotenent, noi știm de unde vine.

– Și pe asta o știi, Hagiule? De unde vine ura lor?

– De acolo de unde venea ura preoților și a cărturarilor, a aprozilor și a celor ce L-au răstignit pe Domnul Isus, care n-a avut nici o vină. Este ura minciunii împotriva adevărului. Isus, în capitolul 15,17-21, zice:

Cer să vă iubiți unii pe alții, fiindcă și așa din partea lumii veți avea parte de suficientă ură. Lumea v-ar iubi, dacă ați fi de ai ei, dar nu sunteți – fiindcă Eu v-am ales să ieșiți din această lume, și astfel ea vă urăște... Astfel, dacă pe Mine M-au persecutat, de bună seama că și pe voi vă vor persecuta... Oamenii din lume vă vor persecuta, fiindcă sunteți ai Mei, căci ei nu-L cunosc pe Dumnezeu.

– Este incredibil! zise locotenentul. Haideți să ne culcăm! Măine ne așteaptă o zi grea.

* * *

Capitolul VII

Sfârșitul primei săptămâni, după arestarea lui Tudor Petrescu și a celorlalți doi, s-a arătat neprietenos pentru șeful de post din Lacul Sărat. Era sâmbătă dimineață. Sosise la birou, ca de obicei. Deși era cald și curat, se enerva la tot ce i se părea nepotrivit. Venise mai devreme, dar nu pentru că ar fi avut treabă. Plecase din pricina a ceea ce auzise în propria casă. Aceasta îl scotea din sărite. Toată noaptea se chinuise. Nu putea să suporte gândul că-i va fi compromisă slujba și numele lui de... șef de post la jandarmi. Își iubea nevasta și n-ar fi dorit în ruptul capului să pună în pericol căsnicia lor, dar nici așa nu se putea. Era de neacceptat.

„Tocma-n casa mea, domnule, tocma-n casa mea! Asta nici unui rege nu i se întâmplă.”

Trase un sertar de la birou, scotocind fără țință printre lucruri. Puse mâna pe un răvaș. Îl despături încet, cu mâinile ținute-n frâu, ca să n-o ia razna și să rupă pergamentul galben. Văzând scrisul își aminti de unde venea. Parcurgea cu ochii textul și silabisea în gând cuvintele. După ce a terminat de citit, a ridicat capul și a repetat cu glas tare, privind pe fereastra ce căpăta culoarea luminii:

... Domnule Țugui, e-n interesul statului și al sfintei noastre biserici să stârpești această erezie care s-a cuibărit în teritoriul duminale. Nu uita că dintre cei vizați fac parte și cei ce ți-au înmănat înscrisul. Băcălești, șef de post G. I.

„E ușor să dai sfaturi când nu ești implicat”, gândi cu voce tare, polițistul, „dar sunt sătenii mei, oamenii de care mă lovesc

zi de zi și nu-i ușor să-i lovești. Dar, dacă până la urmă sunt obligat s-o fac, o fac.”

După ce a împăturit la loc mesajul, l-a aruncat în sertar și s-a lăsat greoi în scaunul biroului. „Nu știi ce să fac? Cu cine să mă sfătuiesc?”

Gândul îi fu luminat de-o amintire. Auzea clar cuvintele Hagiului rostite în casa lui, cu câteva zile în urmă: „Vin momente în viața noastră când nu putem găsi părtășie și spovedanie la oameni. Cei din jurul nostru ne privesc fără putere, se zbat a ne ajuta, dar nu pot. Părinții plâng neputincioși, frații saltă din umeri, înțelepții și sfătuitoarii amuțesc, cărțile își închid copertele, iar lumea trece surdă și mută pe alături. Degeaba scrutezi zările în toate direcțiile, în zadar scotocești întunericul și cercetezi printre stele – rămâi singur în 'groapa ta cu lei'. Atunci doar unul poate să coboare unde ești tu. Acela este Isus...”

Tocmai că, din pricina acestui Isus, am atâtea probleme”, gândi polițistul. „Până și pe nevastă-mea, se pare, că-i gata să mi-o fure acest Isus. Plăsmuirea proștilor”, conchise el.

După un ciocănit ușor, ușa se deschise și intra jandarmul de serviciu.

- Ce-i? întrebă șeful de post supărat.
- Minte naș o să aveți oaspeți, domn' șef.
- Pe cine?
- Pe popa.
- Bine.

După plecarea jandarmului, șeful de post se ridică și își îndreptă vestonul, aranjă hârtiile pe birou și se pregăti să-l aștepte pe preot, privind pe fereastră.

- Da, intră! răspunse jandarmul la ciocănitul discret în ușă.
- Bună dimineața, jandarmule, șefule – zise glumeț preotul.
- O fi bună, părinte, dacă pici așa de repede la mine?
- Dacă ai să ascuți voia Domnului, va fi bună, fiule. Dar parcă mă așteptai, de unde știai că vin?

– Un bun soldat al Maiestății Sale Regele nostru știe tot și vede tot, așa că nu știu de ce te miri! răspunse serios polițistul.

- Da! Și zici că știi tot și vezi tot?
- Prin atâția „ochi” care mă slujesc și atâtea „mâini” care mă servesc, zic că da.
- Și... care sunt ochii aceștia?
- Să zicem... dumneata, care vii acum, probabil să mă înștiințezi iarăși de vreo trăsnaie religioasă de-a ivanțiștilor.
- A... deci, cunoști, va să zică, ce pun la cale adventiștii împotriva sfintei noastre biserici.
- Și de ce ți se pare așa de periculos, părinte, ce fac adventiștii?
- Cum! Nu-i periculos, jandarmule, să cheme și să amăgească enoriașii ortodocși la adunările lor? Așa crezi dumneata, că nu-i periculos? Nu te-ai convins încă ce putere de convingere au predicile lor?
- Ei, cum? Chiar așa, părinte?
- Se vede că..., după ce ești polițist mai ești și...
- N-am vrut să te supăr, părinte.
- Aseară au fost zeci de săteni la adunarea lor. Astăzi, de asemenea, au invitat tot satul la slujbă. Mai mult decât atât, vor avea vizitatori și din alte localități. Rătăcirea se va răspândi, cum nu ne-am gândit. Și asta pe teritoriul dumatăle și-n parohia mea.
- Păi, n-avem ce face, părinte, Constituția le dă libertate – zise polițistul lăsându-l pe preot să înțeleagă că nu-l interesează problema.
- Lasă Constituția-n pace, mânca-o-ai friptă de Constituție. Eu nu cunosc nici o Constituție. E constituția liberalilor. Eu am constituția mea și tu ai fost trimis să mă ajuți.
- Știu eu, sfinția ta, dacă așa stau lucrurile?
- Nu fi prost, polițistule! Tu știi că prefectul nostru e ginerele mitropolitului? Știi ce decurge din asta?
- Jandarmeria și armata sunt în slujba țării și a regelui, zise cu destulă supușenie jandarmul.
- Atunci trebuie să știi că biserica e țara; adică biserica noastră, a poporului.
- Părinte, nu știu de ce, ori de câte ori ne întâlnim trebuie mai întâi să ne ciocnim și abia după aceea să ne înțelegem prietenește. Hai să trecem la o discuție mai omenoasă!

Preotul care măsura nervos camera, îl privi cercetător, căutând să vadă dacă vorbește serios. Mânia i se stingea repede și zise:

– Eu am venit cu planuri serioase și gânduri curate. Am venit crezând că voi găsi în dumneata un bun tovarăș, care să mă ajute.

– Vă stau la dispoziție, părinte; dar aș vrea să discutăm altceva decât despre ivanțiști.

– Nu se poate, fiule, pentru că ei sunt dușmanii cei mai periculoși ai bisericii în aceste zile.

– Mai sunt și alți pocăiți, replică jandarmul.

– Mai sunt, dar nu-s așa de periculoși.

– De ce?

– Pentru că n-au tot adevărul și nu sunt așa de organizați.

– Adevărul, am înțeles că e-n Biblie, părinte, nu la pocăiți.

– Așa este, numai că ei mânuiesc cu viclenie Biblia.

– Și ce crezi că putem face?

– Eu am următorul plan: azi este sâmbătă. Ei au vestit o mare adunare. Vor veni mulți. Printre ei vor fi și oamenii mei. Ei vor aștepta acțiunea soldaților tăi.

– Cum adică acțiunea soldaților mei?

– Tu vei trimite soldații, sub pretextul că... vei găsi tu ceva. Și când vor ajunge acolo, vor provoca puțină panică și oamenii mei vor încerca să atace soldații tăi, apoi îi vei aresta și pe ceilalți capi ai ereticilor, sub acuzație de revoltă împotriva autorității de stat.

– N-ai înțeles, părinte, că metoda asta, nu ține? Ivanțiștii nu se tem de baionetele noastre, și... ne facem de ocară înaintea oamenilor. Ai văzut că după cele petrecute la arestarea Hagiului și-a lui Tudor Petrescu, oamenii au dat năvală la ei. Loviturile noastre îi ațâță și mai rău în patima vestirii credinței lor. Chiar nu vezi părinte, că persecutându-i le facem propagandă?

– Da, dar le facem propagandă rea.

– Urmarea este aceeași, părinte. Trezim mila și curiozitatea oamenilor pentru ei.

– Judecata dumitale e înșelătoare, jandarmule, dar înțeleg că ai intenția să nu colaborezi cu mine la stârpirea ereticilor.

– Nu cred în stârpirea asta, părinte.

– Dar crezi că atitudinea dumitale va fi cunoscută curând de prefect?

– Nu cred, părinte.

– De ce nu crezi?

– Pentru că am să colaborez cu dumneata. Și dacă se va dovedi că am dreptate, biserica dumitale va fi batjocorită.

– Ascultarea și supunerea față de sfânta noastră biserică face mai mult decât adevărul, fiule.

– Rămâne de văzut, părinte! Acum spune-mi, de fapt, ce vrei?

Preotul i-a vorbit amănunțit despre planul lui. Totul părea bine pus la punct. Șeful de post n-a avut ce comenta în legătură cu strategia propusă. Planul însă i se părea dur, prea violent față de niște oameni așa de pașnici. În timp ce preotul vorbea, își aducea aminte de cele auzite de la Hagiul în casa lui. De câte ori își amintea, sângele începea să-i alerge nebun prin trup. Aproape că nici n-a mai auzit ultimele cuvinte ale preotului. După ce stabiliră încă o dată amănunțele, preotul și-a aruncat mantaua pe umeri, i-a urat succes jandarmului și a ieșit pe coridor. Plutonierul, deschizând ușa, se pomeni în fața a doi săteni care așteptau la ușă să fie primiți.

– Domnule șef de post, dorim să vorbim cu dumneavoastră.

– Așteptați un moment, să-l conduc pe părintele!

Șeful de post îl ajunse din urmă pe preot și-i șopti cu subînțeles:

– Ce faci părinte, când îți intră vânatul în cătare? Apeși?

– Eu aștept un vânat mai mare, fiule.

– Și dacă pierzi totul?

– Pădurea e de vină și, alături de ea, gonacii.

– Bine... rămâne de văzut! zise împăciuitor jandarmul.

– Am să trec mai târziu să văd ce-au vrut ăștia – și făcu semn spre sătenii care așteptau pe hol.

Întors în birou, jandarmul îi privi o clipă pe cei doi săteni. Îi cunoștea, știa că sunt adventiști. Știa că cel mai în vârstă dintre ei este șeful bisericii din Lacul Sărat.

– Care e problema, nea Diniță?

– Domnule șef de post, nu v-am fi deranjat, dar în dorința noastră de a respecta rânduiala statului, vă aducem la cunoștință

că, noaptea trecută, mâini și inimi nelegiuite au pus foc bisericii noastre.

– Cum? Care biserică? – întrebă surprins jandarmul.

– Biserica noastră adventistă.

– De unde știți.

– Știm precis, domn' șef.

– Cunoașteți răufăcătorii?

– Nu.

– Atunci?

– Domnule șef – insistă prezbiterul Diniță – azi pentru noi este Sabat și, ca de obicei, am venit dis-de-dimineață la adunare, ca să facem focul în sobe. Dorim ca, atunci când se strânge poporul, să fie deja cald. În dimineața aceasta însă, am găsit biserica răvășită, covoarele arse, și mai multe scaune atinse de foc.

– Și cum de n-a ars casa?

– Domnul a stins răul...

– Domnul, Domnul, dar cum? insistă jandarmul.

– El are multe căi și mijloace.

– Vecinii au simțit?

– Credem că dumneavoastră ar trebui să-i cercetați pe vecini și urmele lăsate de foc.

– Sunt stricăciuni mari?

– Nu prea mari, covoarele și câteva scaune. Oricum, sala a fost afumată și perdelele stricate.

– Bine că nu s-a întins focul, zise jandarmul.

– Suntem de acord cu dumneavoastră.

– Ce bine ar fi dacă ați fi și în celelalte probleme de acord cu mine, zise jandarmul.

– Care probleme, domn' șef?

– Măi, oameni buni, vreau să mă ascultați, pentru că vreau să vă vorbesc ca un prieten, nu ca un slujitor al Statului Român. Nu ca un supus al Maiestății Sale, Regele, vă vorbesc, ci ca unul de-al vostru.

– Vă ascultăm, domn' șef.

– O, de m-ați asculta voi, ce bine-ar fi pentru toți.
– Spuneți, domn' șef.
– Măi, oameni buni, de la un timp voi sunteți o pricină de tulburare în teritoriul meu. Nu am nimic cu credința voastră, în sinea mea am și eu credință, dar nu fac din ea o pricină de poticnire pentru alții. Nu deranjez cu ea pe nimeni. Mi se rupea inima când a trebuit să-i pun între jandarmi pe Tudor și pe ceilalți doi și să-i trimit cine știe unde.

Eu vă respect și vă apreciez, dar ați devenit greu de suportat cu credința voastră. Deranjați prea mulți oameni, deranjați Biserica Ortodoxă. Vă rog să încetați cu propaganda voastră și să nu mai vorbiți despre sfârșitul veacului. Aceasta îi deranjează pe mulți. Lăsați oamenii să trăiască liniștiți, fiecare cu credința lui. Hei, ce ziceți, încheiem tratatul buneii înțelegeri?

– Domnule șef – zise prezbiterul Diniță – recunosc în cele spuse dorința de bine și de bună înțelegere. Apreciem cuvintele frumoase adresate nouă. Suntem adepți ai păcii și buneii înțelegeri și luptăm pentru ele până la Legea lui Dumnezeu.

– La ce fel de lege vă referiți?

– Ne gândim la ordinul lui Isus din Luca 9,60, care zice: *Lasă morții să-și îngroape morții și du-te de vestește Împărăția lui Dumnezeu*. Acest ordin este atât de categoric pentru noi, încât nici chiar moartea celor dragi ai noștri nu ne poate opri de la aceasta. Chiar dacă cei dragi sau frații de credință ne sunt trimiși la moarte, noi nu ne putem opri din vestirea Evangheliei. Așa zice El: ... *Datoria voastră este de a predica lumii întregi despre sosirea Împărăției lui Dumnezeu*. (Luca 9,60). Cu toată bunăvoința noastră, domnule șef, dar nu putem să încetăm vestirea.

– Bine, oameni buni, dar adevărul vostru aduce tulburare și zădărnici în familii.

– Așa este, domn' șef, Domnul Isus ne-a spus asta în Matei 10,34-36: *Să nu credeți că am venit să aduc pacea pe pământ; n-am venit să aduc pacea, ci sabie. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fică de mama sa, și pe noră de soacra sa. Și omul va avea de vrăjmași chiar pe cei din casa lui*. Adevărul provoacă

nemulțumire în inima celor care-l resping. Și propovăduirea lui Isus a provocat mânie în inima fariseilor, a cărturarilor și mai ales a preoților. Biserica majoritară din timpul Domnului Isus s-a simțit jignită și ofensată de propovăduirea Domnului Hristos. Așa că ce se întâmplă s-a mai întâmplat, domnule șef, și chiar se va mai întâmpla.

– Eu un singur lucru doresc, oameni buni, în teritoriul meu vreau să fie liniște și nu vreau răzmeriță. De aceea vă invit la pace cu Biserica Ortodoxă, cu preotul și cu ceilalți.

– Noi nu avem nimic cu preotul și nici cu Biserica Ortodoxă, dar trebuie să ne împlinim misiunea. Și ar mai fi ceva, domn' șef; nu putem ține ascunsă vestea bună pe care Scriptura ne-a descoperit-o. În noi s-a născut o bucurie pe care n-o putem ascunde. Așa se întâmpla și pe vremea Domnului Isus, când oamenilor li se deschideau ochii și vedeau lumina, Îl vedeau pe Isus. Într-o zi, când plecau din Capernaum, *s-au luat după Isus doi orbi, care strigau și ziceau: „Ai milă de noi, Fiul lui David!” După ce a intrat în casă orbii, au venit la El și Isus le-a zis: „Credeti că pot face lucrul acesta?” „Da, Doamne”, I-au răspuns ei. Atunci S-a atins de ochii lor, și a zis: „Facă-vi-se după credința voastră!” și li s-au deschis ochii. Isus le-a poruncit cu tot dinadinsul și le-a zis: „Vedeți, să nu știe nimeni”. Dar ei, cum au ieșit, au răspândit vestea despre El în tot ținutul acela. (Mat. 9,27-31). Vedeți, domnule șef – nu poți să-L ascunzi pe Isus când L-ai descoperit. Când S-a atins de ochii sufletului și ai început să-L vezi pe El, nu poți să taci. Noi am fost vindecați de El. În viața noastră, s-au schimbat multe lucruri. Dumnezeu voastră ne-ați cunoscut pe unii dintre noi și înainte de a primi credința și vă amintiți ce probleme aveți cu noi? Vă amintiți ce familii chinuite aveam? Acum mai este ceva din trecut?*

– Tocmai aici este problema mea – zise polițistul. Eu cunosc acest lucru și tocmai aceasta mă oprește să lovesc cu toată puterea în voi. N-aș dori să vă mai am clienți, ca pe vremuri. Dar... un fel de clienți tot vă am. Poate că așa mi-o fi mie scris să nu scap de voi.

– Pe noi nu ne deranjează întâlnirile cu dumneavoastră, pentru că vă vrem fericit și împăcat cu Dumnezeu.

– Deci până aici ați ajuns?

– Până unde, domn' șef?

– Până la a amăgi organul de stat?

– Ce vrem noi nu este ispitire la păcat, domn' șef.

– Cum nu e? Când îmi cereți să-mi trădez biserica și regele.

– Nicidecum. Noi dorim să vă iubiți ca și noi, țara și neamul și Dumnezeu. Și să nu mai loviți în ele ca acum.

– Ce acuze sunt astea, nebunilor? Nu-mi iubesc eu țara și neamul?

– Atunci de ce sunteți împotriva acelor care-i aduc lumina? De ce doriți s-o țineți sub întuneric? De ce sunteți împotriva acelor care doresc să o pregătească pentru întâlnirea cu Domnul Isus, la a doua venire? De ce faceți jocul celor ce, pentru un câștig mârșav, țin în întuneric spiritual o lume întreagă? De ce, domnule șef, dacă vă iubiți țara și neamul?

– După câte văd, ați venit să mă judecați, nu?

– Noi nu vă judecăm. Dumnezeu este Judecătorul.

– Atunci ce faceți?

– Noi am venit, să vă cerem să ne apărați de mânia celor răi.

– De ce tocmai eu?

– Pentru că sunteți „orânduirea” îngăduită de Dumnezeu în locul acesta și pentru că iubiți adevărul, cinstea și buna înțelegere.

– Bun, și pentru că voi iubiți aceleași lucruri, vă cer ca azi să nu mai aveți întâlniri la biserica voastră. Prin întâlnirea de aseară, ați supărat rău Biserica Ortodoxă. Ați primit între voi ortodocși și ați invitat pentru azi și pe alții. Pentru a preveni unele tulburări și acte ilegale, vă cer să întrerupeți activitatea voastră din biserică. Vă puteți ruga la casele voastre. Ajutați-mă să pun ordine și, după ce se mai stinge mânia împotrivilor voștri... Din puținele mele cunoștințe de religie, mi-amintesc că și Isus obișnuia să plece pentru o vreme din locul unde I Se ridica împotrivire. Chiar Se ascundea până trecea furia adversarilor Lui. Voi, care spuneți că

Îi sunteți urmași, ar trebui să faceți la fel. Deci timp de câteva săptămâni să nu mai aveți întâlniri, da? Ați înțeles ce vă cer?

– De înțeles am înțeles, domn' șef, dar n-am zis „da”.

– Și de ce nu ziceți și „da”? Nu pricepeți că vă vreau binele?

Urmără câteva momente de tăcere. Polițistul urmărea intens fețele și mișcările oaspeților săi. Prezbiterul Diniță era foarte frământat. Se ruga în sine ca Domnul să-i dea un răspuns înțelept.

– Hai! Dați-mi un răspuns, că mai am și alte treburi.

– Domnule șef – luă cuvântul prezbiterul Diniță – noi am înțeles dorința dumneavoastră de a ne apăra împotriva răilor, dar Biblia ne dă o altă poruncă, în privința aceasta și noi trebuie să alegem între porunca Bibliei și porunca dumneavoastră, așa că vă întreb pe dumneavoastră: Ce ar trebui să alegem? Porunca Bibliei sau porunca dumneavoastră?

– Nu-nțeleg la ce poruncă te referi!

– La porunca Scripturii, care ne cere să nu neglijăm îndatoririle noastre către biserică și întrunirile din cadrul ei, cum fac unii, ci să ne încurajăm și să ne prevenim unii pe alții, mai cu seamă în vremuri ca acestea, când ziua întoarcerii Sale e atât de aproape.

– V-a dat Biblia o poruncă până și în sensul acesta? Întrebă mirat șeful de jandarmi.

– Da. Priviți aici!

Diniță a deschis la Evrei 10,25 și a citit sub ochii jandarmului: *Să nu părăsim adunarea noastră, cum au unii obiceiul; ci să ne îndemnăm unii pe alții și, cu atât mai mult, cu cât vedeți că ziua se apropie.*

– Nu știu cum s-o mai scot la un fel cu voi! Văd că este imposibil să ne înțelegem. Eu vă ordon să nu vă mai adunați și să nu mai faceți propagandă ideilor voastre.

– Domnule Țugui, în biserica noastră este un principiu care nu ne dă voie să hotărâm noi doi în numele tuturor.

– Păi nu sunteți voi, șefii?

– Chiar dacă. La noi, biserica și poporul hotărăsc în cazuri de felul acesta.

– Cum? Ca la ăia din... Răsărit?

– Nu ca la „ăia”, ci ca-n Biblie. În cartea Faptele Apostolilor ni se spune că, atunci când primii creștini aveau probleme care priveau întreaga obște, apostolii convocau adunarea și credincioșii hotărau ce au de făcut. Cred că acesta este și cazul nostru.

– Este treaba voastră cum veți face. Eu vă avertizez că, dacă în următoarele săptămâni vă adunați, veți suporta biciul stăpânirii. Voi trimite mai târziu oamenii mei să cerceteze urmele focului și sper să nu vă găsească adunați.

Șeful de post făcu semn că întrevederea a luat sfârșit și-i pofteste să elibereze biroul. Cei doi adventiști erau vizibil frământați. Situația era destul de încurcată. Ajunși în șosea, s-au oprit ca să hotărască ce au de făcut.

– Frate Stan, cum crezi că e bine să facem?

– Păi... cred că așa cum i-ați spus șefului de post.

– La care spuse te referi?

– Să întrebăm adunarea!

– Va fi destul de greu. Azi s-au anunțat oaspeți, avem Săptămâna de Rugăciune, apoi sunt mulți săteni care vor să ne viziteze în urma arestării Hagiului și a lui Tudor. Nu vom putea avea o adunare de consfătuire, e ceva imposibil de acceptat.

– Polițaiul ne-a vorbit ca și când hotărârea de a ne lovi era luată – rupse tăcerea Stan.

– Dacă nu avea o hotărâre luată, n-ar fi fost așa de îngăduitor. Chiar atunci când l-am tratat mai aspru, el a răspuns liniștit.

– De ce, oare?

– Încerca să-și păcălească conștiința cu atitudinea sa binevoitoare. S-a purtat frumos cu noi, ca să-și făurească scuze în fața conștiinței, pentru ce are să facă.

– Crezi că ne va lovi?

– A și spus-o, la plecare.

– De ce i-ai răspuns numai cu Scriptura?

– Ca să vadă, încă o dată, cu cine se luptă.

– Ai mai folosit vreodată textul din Evrei 10,25, argumentând ca acum? Noi mai înțelegem și altceva prin textul acesta.

– Pentru unul ca polițaiul nostru, sensul acesta e valabil. N-am mai folosit niciodată textul ca argument într-o astfel de problemă.

Ulița Bisericii Adventiste era pustie. Însemna că nu începuse sosirea credincioșilor la ora de rugăciune. Era bine, gândeau cei doi. Aveau timp să rânduiască sala de adunare. Nu-și explicau cum de s-au strâns covoarele într-un loc și au ars singure. De ce au găsit gălețile cu apă goale și lăsate în sală. Bănuiau că o mână omenească a stins focul și a făcut-o chiar în grabă. Cel mai mult le dădea de gândit urmele de sânge, găsite aproape de ușa de la ieșire.

Când primii sosiți au deschis ușa adunării, totul era aranjat. Cei doi conducători nici nu simțiseră când a trecut vremea. Oricum erau bucuroși că sala era primitoare și călduroasă. După primii sosiți, ușa de la intrare s-a deschis și s-a închis permanent. Într-un sfert de ceas nu mai erau locuri pe scaune și oaspeți tot soseau. Se părea că întregul sat curgea spre Biserica Adventistă. Mulți dintre cei ce veniseră vineri seara erau prezenți. Apoi, veneau alții noi. Într-o jumătate de ceas, sala era arhiplină. Membrii bisericii se retrăseseră în camera comitetului, care se deschidea direct din sală.

Ora de rugăciune, ținută de Stan Jilavu, a fost o mare ocazie de studiere a Scripturii, pentru noii veniți.

Studiul Școlii de Sabat a fost, de asemenea, ținut public. Deși trecuseră peste două ore de când ascultau, oaspeții nu erau obosiți și nu se plictisiseră. Nimeni nu dorea să plece, ba mai mult, alții încă mai soseau. Puține familii din sat nu erau reprezentate de cineva dintre ai lor la adunarea adventistă. Pauza de la ora zece a dat ocazia și ultimilor musafiri să-și găsească un loc în sală.

Serviciul public de la ora unsprezece a oferit unele surprize plăcute celor prezenți. După prezentarea subiectului de rugăciune, prezbiterul Diniță a prezentat oaspeții. Printre ei se afla unul care a stârnit curiozitatea celor prezenți. Prin statura lui athletică și serioasă, impunea oricui respect și părea un om serios. În ciuda dimensiunilor sale, fața lui exprima multă bunătate și blândețe. Când s-a anunțat din ce sat vine, un murmur s-a pornit în sală. Era din aceeași localitate cu Hagiul.

– Sunt nepotul Hagiului Ștefan, arestat acum o săptămână, aici, la dumneavoastră. Am venit să aflu vești despre el și să petrec un Sabat cu voi, care sunteți încercați – a început el să se prezinte.

– Biserica ar dori să ne împărtășești ceva din experiența venirii tale la credință, îi ceru Diniță.

– Totdeauna o fac cu plăcere, mai ales că venirea mea la credință este legată de viața și lucrarea unchiului meu, Hagiul Ștefan. Venirea la credință a unchiului meu a produs multă tulburare în familia noastră. Noi, rudele, nu suportam să-l mai vedem. Ne simțeam rușinați față de lume, ca și când am fi făcut o faptă din cale afară de urâtă. Sătenii simțeau că ne e rușine și nu pierdeau nici o ocazie să ne tachineze și să ne ațâțe împotriva unchiului. Eu, ca unul mai tânăr, suportam cel mai greu batjocura tovarășilor mei de cârciumă. Veneam de multe ori acasă și mă certam cu mama, care era sora unchiului meu, din pricina a ceea ce-mi ziceau oamenii din sat. Nici dansa nu aproba fapta unchiului meu, în ce privește credința. Și dumneaei îl ocăra ori de câte ori îl întâlnea, dar în fața mea îl apăra.

După o ceartă zdravănă cu mama, m-am hotărât să mă duc să-i trag o bătaie unchiului meu Hagiul. Dar o bătaie din care să se aleagă cu ceva, care, mai curând sau mai târziu, să piară și astfel să scăpăm de rușine. Am băut ceva, ca să am curaj și am mărturisit planul meu unui camarad în care aveam încredere. De autorități nu mă temeam, pentru că ei ar fi mulțumit aceluia care i-ar fi scăpat de Hagiul Ștefan. Camaradul meu a fost așa de nerăbdător să vadă ce fac, încât m-a însoțit până în poarta unchiului meu. A rămas acolo să vegheze și să mă aștepte la ieșire. El mă încuraja și-mi ținea isonul.

După ce am intrat în casă, am constatat că unchiul meu era singur. Tocmai bine, mă gândeam, dacă moare nu sunt martori împotriva mea. Când am ajuns în camera unde era unchiul, l-am găsit citind pe o Scriptură mare, bisericească. Sta lângă sobă pe un scaunel cu Scriptura pe genunchi și citea din ea. Am intrat, cu fața întunecată, ținând la spate o bâtă scurtă.

– Bine ai venit, nepoate, ia loc pe pat, ca să putem discuta!

Ca răspuns la binețea lui, i-am răspuns:

– Așa unchiule, hai, ne-ai făcut neamul de răs cu rătăcirea dumitale.

Privea la mine senin, blând și cu un zâmbet plăcut pe față. După câteva clipe de tăcere, mi-a răspuns:

– Măi, nepoate Ignat, și eu credeam până nu demult că ce spun adventiștii ar fi o rătăcire. Eram gata, să-i condamn în orice ceas. Aș fi fost în stare să ridic mâna pentru moartea lor, așa eram de convins că sunt niște rătăciți. Dar acum, de când am citit Sfânta Scriptură și am văzut ce spune la Matei 22,29, că rătăciți sunt cei ce nu cunosc Scriptura mi-am schimbat vechea părere. Când eu am citit textul acesta care zice: *Vă rătăciți! Pentru că nu cunoașteți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu*, mi-am zis: „Da, eu cunosc Scripturile? Eu cunosc puterea lui Dumnezeu care-l schimbă pe om și-l face din rău, bun?” Când am citit la Ioan 3,3 unde zice: *Adevărat îți spun că, dacă un om nu se naște din nou, nu poate vedea Împărăția lui Dumnezeu*, m-am întrebat: „Tu, Ștefane, hagiule, sfântule, cum îmi place să mi se zică, tu te-ai născut din nou? Adică ai o viață sfântă, ca să crezi că vezi Împărăția lui Dumnezeu? Puterea aceasta de transformare o cunosc eu? M-a schimbat ea pe mine?” Și drept să spun, nepoate, nu cunoșteam nici Scriptura, nici puterea lui Dumnezeu, care îl transformă pe om. Deci eram în rătăcire. Dar, după o cugetare adâncă, mi-am zis: „De ce să rămân eu în rătăcire și să nu merg pe calea cea dreaptă?” Și vezi mata, nepoate, de aceea m-am atașat acestei credințe, bazate în totul pe Sfânta Scriptură. Și-acum nu te supăra că te întreb și eu pe mata, ce zici, cum stai? Mata’ cunoști Scripturile? Ești transformat în adevăr? Cunoști puterea lui Dumnezeu, care îl face pe om mai bun, mai credincios, mai evlavios de cum erai, hai, ce zici?

Încremenisem, priveam și nu-mi venea să cred că acesta-i unchiul meu, pe care-l știam un om aspru, care nu suporta să-l înfrunți sau să-l superi. Chiar și după ce venise din hagiălăc era greu de mulțumit în vorbă. Privindu-l cum vorbea liniștit și cumpătat,

iar în ochi îi mija lacrima, am simțit cum mă lasă mânia și planurile mele rele se stingeau. Când am văzut prima lacrimă prăvălindu-se peste obrazul ars de soare, am simțit că mă iubește. Vorbele au început să mă ardă și să-mi strângă inima. Am izbucnit în plâns și am zis:

– Unchiule, eu venisem stârnit de alții să te bat că ești rătăcit, dar văd că nu dumneata ești rătăcit, ci eu și cei ca mine, care nu cunoaștem Evanghelia. Unchiule, te rog să mă ierți pentru gândul cel rău cu care am venit aici! Vreau ca de acum încolo să merg și eu cu dumneata pe această cale a adevăratei credințe.

Unchiul meu a privit la mine, m-a încurajat, m-a asigurat de iertarea lui, apoi mi-a citit un pasaj din Scriptură. Eu, după ce m-am liniștit i-am pus mai multe întrebări lămuritoare. Când a socotit că mi-a spus destule, a îngenuncheat cu mine și a făcut o rugăciune de consacrare și predare în mâna lui Dumnezeu. M-a condus până la poartă, unde am mai stat puțin de vorbă, înțelegându-ne asupra întâlnirilor următoare.

Aproape că uitasem de tovarășul meu în cele rele, care mă aștepta pe uliță. Acesta mai adunase câțiva și așteptau curioși să ies și să le povestesc isprava. Când, într-adevăr, le-am povestit ce s-a întâmplat și ce hotărâre am luat, s-au depărtat de mine, dezamăgiți, batjocorindu-mă.

Zilele următoare, le-am petrecut mai mult în tovărășia unchiului meu, Ștefan Hagiul. Studiam împreună și îl ajutam la treburile gospodăriei, în timp ce el îmi propovăduia adevărul. Seara sau după-amiaza, mergeam cu el în vizite. Eram bucuros să aud mereu experiența venirii lui la credință, așa cum o povestea prietenilor de adevăr. Această experiență aducea multă convingere în sufletele celor care o ascultau.

– Vrem s-o auzim, vrem s-o auzim! se auziră câteva voci din sală.

Prezbiterul Diniță a intervenit și a promis ascultătorilor că, după-amiază sau într-o ocazie următoare, o vor povesti.

– Iar acum, te rog să continui, frate Caravețeanu – se adresă, prezbiterul, musafirului.

– La câteva luni de la convertirea mea, am plecat într-o seară cu unchiul Ștefan Hagiul să vizităm o familie interesată de adevăr.

La plecare din familia prietenilor, am fost opriți la un colț de uliță. Un grup de vrăjmași ai adevărului ne-a atacat cu bâtele. Erau porniți pe rău, în timp ce se lăudau că sunt adevărați creștini ortodocși. Ei credeau că apărarea credinței strămoșești se face cu ciomagul și cu înjurături. Acestea erau argumentele lor cele mai bune. Ne-au lovit cu ciomegele în cap, până am căzut amândoi în nesimțire. Văzându-ne la pământ și crezând că ne-au omorât, bătașii s-au împrăștiat. După un timp, aerul rece al nopții ne-a adus în simțire. Când ne-am revenit, cu mare greutate ne-am târât până la casa unchiului.

Vestea pățaniei noastre s-a răspândit repede printre frați. La scurt timp ne-am pomenit cu un grup dintre ei. Au fost foarte impresionați de starea jalnică în care eram. Eu fusesem lovit mai rău în cap, iar unchiul mai mult peste mâini.

Unchiul le-a vorbit fraților despre exemplul lui Pavel, care a primit multe bătăi, dar toate au devenit mijloace puternice în trezirea interesului pentru credință. Căci – zicea Hagiul – nimic nu se întâmplă fără îngăduința Domnului, și El știe pentru ce îngăduie toate acestea. Pe când vorbea unchiul Ștefan Hagiul despre aceste lucruri, unul dintre frații veniți s-a repezit la mâinile umflate ale Hagiului, le-a apucat cu duioșie și a început să i le sărute zicând: „Lasă-mă, frate Ștefane, să sărut cu buzele mele locul unde ai primit loviturile celor răi!”

– Frate Ignat – zise prezbiterul – propovăduiați numai în satul vostru, sau aveți cunoștințe și în alte sate?

– Cât am călătorit eu cu unchiul Ștefan, am propovăduit prin Băduleasa, Cârloman, Pârlita, Belitori, Peretu, Seaca, Dracea, Ologi, Turnu Măgurele, Troianu, Piatra, Udupu, Zimnicea și alte localități.

– Ați fost întâmpinați cu dușmănie? V-au mai atacat undeva?

– Aproape în toate aceste localități am întâlnit împotrivire. De cele mai multe ori, ne feream de ochii împotrivorilor. Dar

am luat bătaie, mai multă sau mai puțină, aproape de fiecare dată. Preoții erau cei care organizau atacarea noastră.

– Dumnealor vă loveau? insistă Diniță.

– Aproape întotdeauna preoții ne loveau. Unchiul Ștefan avea un fel al lui de a întâmpina loviturile preoților. Într-o localitate, în timp ce preotul și câțiva bătauși tăbărăseră asupra noastră cu ciomegele, unchiul a început să strige: „Dă mă, dă, că de câte ori ai să lovești, de atâtea ori are să iasă câte un adventist în satul acesta. Câte lovituri ai să dai, atâția adventiști au să iasă”. Când preotul l-a auzit spunând așa, a început să strige la bătauși: „Oprțiți, oprțiți loviturile, că ies prea mulți”. Și într-adevăr, întotdeauna au ieșit mai mulți adventiști decât numărul loviturilor.

– Autoritățile locale cum priveau lucrarea voastră? a întrebat prezbiterul.

– Autoritățile din Putineiu au fost tare nemulțumite de trecerea mea alături de unchiul Ștefan. Neputând face ceva, i-au reclamat prefecturii pe adventiști, ca elemente tulburente, și în special pe mine și pe unchiul meu. Într-o zi, ne-am pomenit chemați de însuși prefectul județului, Nicolae Racotă. Era un om mândru și orgolios. Când ne-a văzut la el în birou, ne-a luat la rost, adresându-se mai mult unchiului meu.

– Ascultă, cetățene, tu știi că în statul român este o biserică majoritară, Biserica Ortodoxă, care are de spus un cuvânt greu în țara asta și peste cuvântul căreia nu se poate trece ușor? Tu îți dai seama că, prin propagandă adventistă, este jignită Biserica Ortodoxă? Vă ordon să încetați imediat, atât voi, cât și tovarășii voștri de păreri și să reveniți imediat în sânul bisericii noastre ortodoxe, strămoșești.

Întrebându-ne ce avem de zis, unchiul Ștefan Hagiul a răspuns:

– Să trăiți, domnule prefect, ce spuneți dumneavoastră acum s-a mai spus pe vremuri ucenicilor Domnului Isus, de către biserica majoritară, Biserica Ortodoxă Iudaică și iată cum s-au petrecut lucrurile, și unchiul a scos Biblia din buzunar și i-a citit din Faptele Apostolilor 4,56.18-20: *Au pus mâinile pe ei, și i-au aruncat în temniță până a doua zi; căci se înserase. Însă mulți din cei ce*

auziseră cuvântarea au crezut; și numărul bărbaților credincioși s-a ridicat aproape la cinci mii și, după ce i-au chemat, le-au poruncit să nu mai vorbească cu nici un chip, nici să mai învețe pe oameni în Numele lui Isus. Drept răspuns, Petru și Ioan le-au zis: „Judecați voi singuri dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu; căci noi nu putem să nu vorbim despre ce am văzut și am auzit”.

Noi, domnule prefect, nu putem să nu vorbim despre experiența noastră puternică, pe care am avut-o la convertirea noastră. Eu nu pot să tac, așa cum tăceam înainte de a cunoaște Scriptura. Nu pot să nu vorbesc despre Evanghelie, despre Legea lui Dumnezeu și despre a doua Lui venire. Căci iată ce spune Biblia despre cei ce vor tăcea, în timp ce cunosc un adevăr lăsat de Dumnezeu a fi vestit – și a citit în Ezechiel 33,7-8: *Acum, fiul omului, te-am pus străjer peste casa lui Israel. Tu trebuie să ascuți Cuvântul care iese din gura Mea, și să-i înștiințezi din partea Mea. Când zic celui rău: „Răule, vei muri negreșit!” și tu nu-i spui, ca să-l întorci de la calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna ta.*

Așa stând lucrurile, domnule prefect nu vă dăm nici o asigurare că vom înceta să vestim și să înștiințăm lumea despre apropiata revenire a Domnului Isus. Noi trebuie să spunem că cei ce nu vor să se pocăiască și să se pregătească pentru întâlnirea cu Isus, vor fi aspru pedepsiți pentru păcatele lor, la venirea Regelui regilor.

Prefectul privea năuc la unchiul meu. Trezindu-se din mirarea lui, s-a întors spre un subaltern al său și a ordonat ca drept pedeapsă pentru neascultarea noastră, să fim arestați, să fim bătuți și duși acasă în satul nostru, din post în post, pe ruta cea mai ocolită. Așa că am făcut 45 de kilometri în 8 zile. Călătoria a fost o bună ocazie de propovăduire. Oamenii satelor pe unde treceam ne întrebau de ce am fost arestați. Unchiul îi făcea curioși, răspunzându-le: „Pentru credința Domnului Isus, taică, pentru credință”. Oamenii deveneau curioși și cereau amănunte. Și acesta era un bun prilej pentru a vesti adevărul.

În ciuda numărului mare de ascultători, nu se simțea nici o mișcare în sală. Ascultau cu sufletul la gură, încordați să nu piardă nici un cuvânt. Din când în când, câte un oftat sau un gest de mirare arăta că sala e plină de ascultători.

Brusc, oaspetele fu oprit din povestire de o voce dură și poruncitoare.

– Faceți loc, dați-vă la o parte, să vedem ce se întâmplă aici! Nu se mișcă nimeni de pe loc!

– Casa e înconjurată de poliție, așa că n-aveți unde fugi.

Mulțimea începu să se agite și să se miște dezordonat. Ușa de la intrare era barată de jandarmi. Când ajunse în față, sergentul ce conducea trupa de jandarmi, a privit peste cei adunați și a zis:

– Cu a cui permisiune ați venit aici? se adresă el oaspeților.

– Nu știam că trebuie să-ți cer dumitale voie, când ies din casă. Cine te crezi de ne iei așa – răspunse un bărbat.

Era cunoscut de ceilalți ca fiind un apropiat al preotului, la anumite ceremonii.

– Care ești mă, ia arată-te să-ți văd tiuga. Ia-l în seamă caporal – se adresă sergentul unui jandarm, care sta în ușă.

– Să pună mâna pe mine, dacă vrea să-și piardă chipiul – replică vocea răzvrătitudinii.

Conducătorii bisericii intuiau ce s-ar fi întâmplat dacă s-ar fi continuat într-un astfel de spirit. Prezbiterul Diniță se adresă sergentului:

– Domnule sergent, știm că ați venit ca urmare a cererii noastre de a cerceta urmele incendiului din noaptea trecută. Vă așteptam dimineață, înainte de a începe slujba noastră de Sabat. Acum, dacă socotiți că trebuie să vă împliniți datoria, trebuie să eliberăm sala, ca să puteți vedea urmele focului. Dacă aveți ordin să faceți arestări, noi conducătorii bisericii vă stăm la dispoziție.

– Oameni buni – și se adresă mulțimii – după cum ați aflat și ați văzut, azi-noapte am avut un incendiu. Era normal să anunțăm autoritățile în vederea cercetărilor. Acesta este motivul venirii jandarmilor. Ei nu sunt împotriva noastră, ci vor să ne ajute. Au fost totuși nemulțumiți că noi am intrat în sală înainte să începă

cercetările. E greșeala noastră, a conducerii bisericii și vom răspunde pentru aceasta. Acum vom încheia adunarea noastră cu un imn, apoi fratele Stan se va ruga pentru toți. Ne vom retrage în liniște, urmând a ne întâlni după cum am auzit la anunțuri.

Sergentul era agitat. Simțea că-i scapă situația din mână. În timpul cântării și al rugăciunii n-a zis nimic, dar după aceea a început să se agite și să strige:

– Nu pleacă nimeni, toată lumea pe loc, am ordinele mele, sunteți arestați! Vă acuz de atentat la autoritatea statului. Jandarm! – se adresa soldatului de lângă el – arestează-l pe dumnealui – și pe dumnealui, și pe acesta!

Arătase spre toți capii bisericii. Lumea se agita și se frământa, clocotea și devenea mânioasă.

– Oameni buni, stați liniștiți, e o glumă a jandarmilor! Vor să vadă cât de fricoși sunteți. Liniștiți-vă! Nu-i nici-o problemă! aproape striga prezbiterul.

– Gura! țipă sergentul la prezbiter. Sunteți toți arestați.

Atunci s-a întâmplat un lucru neașteptat. A fost ceva ce nu se întâmplă decât în momentele fierbinți ale istoriei. Numai atunci Dumnezeu îngăduie să se întâmple astfel de lucruri, ca să aducă aminte oamenilor că El este Ochiul și El hotărăște.

Dintr-un colț al sălii, de acolo de unde era mai întuneric, a început să-și facă drum spre amvon o femeie, urmată de alta. Până atunci n-o observase nimeni, căci se ținea cât mai în dos. Cum o vedeau sătenii, se dădeau în lături. Când ajunse în fața sergentului, acesta a amuțit.

– Sergent, ai certificatul de arest pentru oamenii aceștia?

– Păi, săr'mâna...

– Nici un păi, ai actul?

– Nu-l am la mine, știți...

– Dă imediat drumul oamenilor și să nu uiți niciodată că aici e biserică, nu e târla bandiților voștri. I-ați derbedei și pleacă de aici imediat, și să nu mai vii fără mandat.

– Am ordin de la domn' șef...

– Tu ai înțeles ce ți-am spus?

– Da...

– Atunci..., afară!

Sergentul rușinat, cu chipiul în mână, dar negru de furie și nemulțumire, și-a făcut drum spre ușă. În prag un jandarm mai tânăr, care nu auzise prea bine și nu văzuse ce se întâmplase în față, stătea în calea sergentului. Acesta a izbucnit și l-a plesnit peste ceafă furios, țipând: „Marș din calea mea, mă, boule”. În uliță, jandarmii, ca niște curci plouate, porniră tăcuți spre post. Din când în când, sergentul scăpa înjurături și suduieli. Se temea să spună pe față ce simte.

Cerul plumburiu, își vărsa peste ei duhul mâniei. Rafale scurte și tăioase vesteau pornirea crivățului. În Biserica Adventistă era primăvară.

* * *

Capitolul VIII

Biroul Preturii din Roșiori de Vede era înecat în fum de țigară Bieftină. Ca prin ceață, șeful Poliției, domnul Brătășanu, se ridică nervos de pe scaun, ținând în mână un răvaș. În ciuda fumului din birou, era limpede că-l chinuia mânia.

– Domnule Brătășanu, părintele arhimandrit dorește să vă vorbească – raportă militáros secretarul de birou.

Brătășanu rămase un timp tăcut, gândind că n-ar fi tocmai momentul să primească o față bisericească, dar... nici nu putea să refuze.

– Așteaptă puțin, că voi ieși să-l întâmpin.

– Înțeleș, domnule – răspunse la fel de militáros, secretarul.

Brătășanu a deschis fereastra cea mare și înaltă a biroului, încercând să facă ventilație cu draperia grea de pluș turcesc. Când a socotit că totul e aranjat, a ieșit în anticameră, invitându-l în birou pe trimisul bisericii.

– Cred că te-am găsit într-o zi bună, fiule, și doresc să-ți fie și mai bună – a urat preotul arhimandrit.

– Mulțumesc, părinte, și vă doresc la fel, o zi bună și rodnică. Luați loc!

Preotul, un om cu trup impunător și de dimensiuni apreciabile, s-a așezat greoi în fotoliul mare, parcă făcut special pentru asemenea oaspeți.

– Aici s-a risipit mult fum, fiule, semn că... ard focurile datoriei și ale mâniei – zise preotul privind de jur împrejur prin birou.

– Vremurile sunt tulburi, părinte și datoria slujbei apasă greu – răspunse liniștit Brătășanu.

– Ai avut evenimente deosebite în ultimul timp? Întrebă așa, într-o doară, preotul, vrând să dea o direcție discuției.

– Zi și noapte, noi avem belșug de evenimente, dar nu de cele bune și sfinte ca la biserică, ci de cele ca... la noi.

– Vrei să spui că-n ultimul timp au crescut nelegiuirile?

– Cu siguranță. Nu știu care o fi cauza!

– Cauza nu e departe de aici, fiule, numa' trebuie s-o vezi.

– Să fie chiar așa de aproape, părinte?

– Da, e foarte aproape și, dacă nu e văzută la timp, se poate transforma într-o nenorocire națională.

– Sunt nedumerit! Să mă gândesc la faptul că Biserica Ortodoxă ar trebui să se ocupe mai serios de creștinarea credincioșilor ei?

– Vorba ta poartă gânduri ascunse și neprietenești, fiule.

– N-am vrut să vă jignesc, părinte, dar prea nu mai au Dumnezeu oamenii ăștia ai noștri!

– Biserica este atacată și lăsată în paragină de cei ce ar trebui să-și puie brațul în slujba ei, fiule. Și iată că se văd roadele!

– De cine este atacată biserica, părinte și cine o lasă în paragină?

– Eu ar trebui să pun această întrebare, iar tu să-mi răspunzi. Nu este poliția, peste cele lumești, ochiul atotvăzător și brațul îndrumător, așa cum biserica este în cele sufletești?

– Da, dar... ochiul și mâna poliției nu-s așa de sfințite și preasfințite; au slăbiciuni, părinte, nu-s ca ale bisericii.

– Biserica este atacată de „necredincioșii roșii” și de rătăciții bapțiști și adventiști, iar poliția trece nepăsătoare pe lângă nimicirea neamului și a bisericii.

– Sunteți neîndurător, părinte!

Brățșanu căuta să tempereze năvala ce creștea în vorba preotului.

– Văd pericolul cum se strecoară în sufletul românului, în instituțiile statului și în familiile bravilor fii ai țării.

– Aveți informații concrete?

– Am, fiule. Aseară am primit la mitropolie plângerea preotului din Lacul Sărat. Acolo au loc evenimente din ce în ce mai grave. Satul e-n fierbere. Se petrec nelegiuiri mari. Rătăciții, ereticii ce-și zic adventiști, înfăptuiesc nelegiuiri mari. Jandarmii sunt nepu-

tincioși. Plutonierul Țugui, șeful de post, este depășit de situație și are probleme chiar și în propria familie.

– Dar ce anume s-a întâmplat, părinte?

– Multe fiule, dacă ai răbdare, am să-ți redau plângerea preotului local.

Cele povestite, uimeau și făceau să crească viteza sângelui în șeful poliției. În timp ce asculta, căuta să facă o legătură între vizita soției lui și aluziile din povestirea preotului. Simțea cum crește ura împotriva rățăciților adventiști, care tulburau și complica lucrurile, și așa destul de încâlcite, prin luptele dintre partidele politice.

– Și cum, spuneți că au întâlniri suversive toată săptămâna?

– Așa au raportat iscoadele preotului, răspunse trimisul bisericii.

– Dar..., de ce Țugui nu pune ordine? De ce spuneți că nu mai are putere?

– Preotul local n-a spus mai mult. Preasfinția sa, mitropolitul, cere să iei măsuri și să trimiți oamenii tăi să pună ordine. Zăbăugii trebuie învățați minte. Altfel, vom avea iar o răzmeriță ca-n '907. Sfinția sa crede că tu poți restabili liniștea și stârpi erezia. Ai binecuvântarea sfinției sale în tot ce găsești să faci.

– Sunt destul de șocat și încurcat, părinte.

– În încurcăturile cele mari ale lumii s-au plămădit vitejii, fiule. Ai binecuvântarea mea, căci trebuie să plec. Nu uita că biserica este alături de tine, contând pe sprijinul și ascultarea ta.

După plecarea arhimandritului, comandantul Brătășanu, a rămas mult pe gânduri. După ce a comunicat secretarului de cabinet că e plecat, s-a închis în birou, cerând legătura telefonică cu postul de jandarmi din Lacul Sărat. Îl cunoștea pe plutonierul Țugui. Nevestele lor au copilărit împreună. Ba mai mult, nevasta lui, rămasă orfană de mică, a fost crescută câțiva ani, până când a plecat la gimnaziu, în casa nevastei lui Țugui. Deși diferite ca pregătire intelectuală, au rămas prietene și se căutau ca două surori bune.

După convorbirea telefonică, s-a îmbrăcat grăbit și a plecat acasă. Tot drumul a murmurat din buze și a lovit pietricelele care- ieșeau în fața pantofilor. Contrar obiceiului, s-a dus neînsoțit. Vizitiul ce-i conducea șareta s-a mirat văzându-l pe domnul Brătășanu pornind pe jos.

Acasă era liniște. S-a strecurat ca un hoț până în apropierea bucătăriei și a privit pe fereastră. Un timp a stat și a ascultat cântecul soției sale. Doamna Brătășanu era frumoasă și cânta minunat. N-o mai auzise niciodată cântând o astfel de melodie. O privea uimit și nedumerit. Parcă niciodată n-a fost așa de frumoasă. Era blondă cu fața deschisă și ochii albaștri. Avea o fizionomie bine proporționată. Era zveltă și foarte feminină. Capotul de casă, lung până la glezne, îi dădea un aer deosebit de stilat și nobil. Pentru prima oară, domnul Brătășanu a observat că doamna lui nu mai purta bijuteriile, dar aceasta, parcă accentua distincția ei feminină. Minute-n șir domnul Brătășanu și-a privit nevasta. Simțea că ar muri, dacă ar pierde-o sau l-ar trăda. Ar fi în stare să ucidă pe toată lumea ca s-o apere. Mânia cu care pornise spre casă dispăruse. Era din ce în ce mai fericit c-a avut inspirația să vină acasă și să privească un astfel de tablou.

Tocmai când dorea să pună mâna pe clanță și să-și facă simțită prezența, a văzut-o pe doamna Brătășanu scoțând din buzunar o hârtie, ca un bilet, pe care s-a apucat să-l citească în gând. Fața ei se bucura și căpăta culoarea fericirii. Domnul Brătășanu urmări încordat și se încrunta, pe măsură ce vedea fericirea pe fața soției lui. Gânduri ciudate au început să-i bată la porțile minții. Gelozia și bănuiala începeau să facă război în sufletul lui. Urmări mai departe, aproape înțepenit.

În acest timp, doamna Brătășanu parcurse de câteva ori înscrisul de pe bilet, apoi îl feri de privirea ochilor și încerca să-și verifice memoria redând cu voce tare:

„Vestiți oricui că timpu-i pe sfârșit,

Isus Hristos e gata de venit.

Deci să umblăm cum El ne porunci,

Ca-n față-I să putem să stăm, când va veni.

Tresaltă și cântă, sărmane păcătos
 Căci vine mântuirea ta, venind Hristos.
 Vestiți la toți să fie curajoși,
 Căci Dumnezeu iubi pe păcătoși,
 De aceea, noi să-I fim încrezători,
 El ne va scoate din nevoi biruitori.
 Și mântuiți vom sta în paradis.
 Nu merităm, dar, iată! Așa stă scris.
 O, scump Isus, cu dor te vom ruga
 Vin, că Te așteaptă-n nerăbdare,

Mireasa Ta!”

În timp ce punea pe melodie versurile cântării, simți cum îi zboară din mână hârtia scrisă. Femeia s-a întors, întâmpinându-l cu un zâmbet pe soțul ei.

– Ce face soția mea aici? întrebă domnul Brătășanu.

– Visează și își așteaptă soțul iubit, răspunse șăgalnic doamna Brătășanu.

– Și cine îi trimite mesaje soției mele?

– Dumnezeu, răspunse doamna Brătășanu, devenind serioasă.

– De când ai tu legături așa de strânse cu biserica?

– O, nu, cu biserica nu prea mai am legături în ultimul timp, dar cu Dumnezeu, da.

– Mă uimești! Și... ce-ți spune Dumnezeu?

– Că vine curând și că trebuie să fim pregătiți.

– Cine a băgat în căpșorul tău ăla frumos așa prostii mari?

– Nu sunt prostii, dragul meu.

– Ascultă! Tu, nu cumva...? și s-a depărtat de ea puțin, privind-o în ochi și ridicând mâna a dojană.

– Nu înțeleg la ce te referi, dragul meu.

– Ceva se întâmplă cu tine, dar să știi că nimeni nu mi te poate lua.

– O, nu te teme! Nu mă ia nimeni dintre oameni, dar aș vrea să ne ia Domnul la venirea Lui.

– Ascultă, tu ești bolnavă?

– Din contră, mă simt foarte bine.

– Atunci poți să-mi povestești și mie cum ai petrecut la prietena ta, la Țugui, în Lacul Sărat?

Doamna Brătășanu își întoarse privirea, căutând ceva de lucru, înainte de a răspunde soțului. El se așezase pe un scaun și aștepta.

– Deci acesta este scopul vizitei tale, așa devreme acasă? Și care va să zică eu, care credeam că ai venit de dragul meu, m-am înșelat?

– Tu știi că te iubesc, dar viața mai înseamnă și altceva, nu numai iubire, vreau să știu ce s-a întâmplat în Lacul Sărat.

– N-am mai auzit, că vreun polițist și-ar fi transformat nevasta în iscoadă.

– Ei! N-o lua și tu așa! căută s-o îmbuneze domnul Brătășanu. Eu vreau să-mi povestești așa ca... soțului tău. Trebuie să știe și el ce i s-a întâmplat soției lui, ca să poată s-o apere, nu de alta.

– Bine, dragul meu, am să-ți povestesc, mai ales că pentru tine vor fi multe surprize.

Și a început doamna Brătășanu să-i povestească amănunțit și cu tact cele petrecute. Din când în când, domnul Brătășanu ridica din sprâncene a mirare. Când povestirea ajunsese la un oarecare punct, el întrebă:

– Și cum, ai fost tu acolo în Biserica Adventistă?

– Da, am fost cu prietena mea.

– Și a acceptat doamna Țugui să meargă acolo?

– Ai pus în așa fel întrebarea, ca și când ai ști că eu am cerut prietenei mele să meargă la adunare. Înseamnă că tu știi mai multe și vrei doar să mă încerci. Crezi că e cazul? Am fost vreodată nesinceră cu tine, de mă iscodești atâta? Întreabă-mă direct și-ți voi răspunde după adevăr!

Domnul Brătășanu era puțin încurcat și se simțea stingherit, pentru că tactica lui era dejucată de limpezimea gândirii și de personalitatea soției sale.

– Dragă mea, știi că îmi place cum povestești, de aceea ți-am cerut să îmbraci răspunsurile tale directe în povestire. Am vrut să prelungesc plăcerea de a te asculta.

– Iubitule, suntem de atâția ani împreună și te cunosc bine. Numai cât te-am auzit vorbind în somn și mi-ar fi de ajuns să știu ce gândești și ce faci, ce știi și ce nu știi, așa că... treci direct la problemă!

– Bine. Este adevărat că nevasta lui Țugui a împiedicat jandarmii să-și împlinească misiunea?

– Chiar dacă a intervenit, nu e cinstit să se înțeleagă așa.

– Dar cum?

– Jandarmii nu aveau bilet de arestare. Și apoi, metoda lor era neînțeleaptă. Erau acolo mulți neadvențiști, așa că le-ar fi pus viața în pericol. Apoi, eram în timpul unei slujbe religioase, puțin respect pentru Dumnezeu, dacă pentru oameni nu mai există. De fapt, cine nu îl respectă pe semenul său, L-a alungat pe Dumnezeu din sufletul lui.

– De când ați trecut voi de partea răzvrătirii?

– Credeam că știi, de când!

– Contez pe ce îmi spui tu, nu pe ce știu eu.

– Noi nu suntem de partea răzvrătirii, ci dorim să fim cinstite și credincioase lui Dumnezeu.

– Și soților?

– Și soților.

– De aceea îi batjocoriți și stați în calea misiunii lor?

– Dorim ca soții noștri să fie cinstiți și drepti, ca unii care vor fi judecați de Dumnezeu, nu slugile preoților și ale celor care sunt vânduți în sufletul lor.

– V-ați gândit câtă dezonoare aduceți soților voștri? Cum este Țugui văzut acum de superiorii lui?

– Dar cum e Țugui văzut de Dumnezeu, te-ai gândit, dragul meu?

– Sunt uimit cum a ajuns să vorbească și să gândească o intelectuală!

– Crezi că mă înjosesc vorbind duhovnicește?

– Ce mai contează ce cred, de vreme ce ai ajuns în halul ăsta! Simt că vrei să mă depărtezi de la problemele care mă interesează.

Nu mă interesează doamna Țugui, dar de tine mă interesează; ce legături ai cu adventiștii?

- Legături de frăție în ale credinței.
- De când ai luat legătura cu ei?
- Mai de mult.
- Unde?
- La întâlnirile lor, aici în oraș.
- Cine te-a convertit?
- Fratele Ștefan Hagiul, din comuna Putineiu.
- De aceea nu mai mergi cu mine la petreceri și spectacole?
- De aceea.
- Și... ești de-a lor definitiv?
- Definitiv, așa să-mi ajute Domnul.
- Ești botezată?
- Da.
- Cine te-a botezat?
- Fratele Ștefan Hagiul.
- Cu a cui permisiune?
- Cu a mea și a Domnului.
- Da?
- Da, dar... nu trebuie să fii îngrijorat, voi fi o soție și mai bună pentru tine. Te iubesc, dar îl iubesc și pe Isus, Domnul meu.
- Bineee...

Și domnul Brătășanu, și-a luat pălăria și paltonul, și-a sărutat soția și a dat să plece. Când a ajuns în prag s-a întors spre soția lui și-a întrebat:

- Știi ce fac dresorii când vor să dreseze un pui de leu sau de tigru?

Doamna Brătășanu își privi soțul, neînțelegând întrebarea lui. Il privea în ochi, urmărindu-i sufletul în tulburarea ochilor.

- Aștept să-mi spui tu, zise doamna.
- Scot animalul din familia lui, îl izolează și-l supun dresajului.
- Cum îl izolează? întrebă îngândurată doamna Brătășanu.
- Ucigându-i familia și neamul.

– E o nebulie să faci așa ceva, pentru că s-ar umple pământul cu iepuri, șobolani și stârvuri.

Brătășanu se mai uită o clipă la soția lui încruntat, apoi a plecat. Pe drum, îi vuia capul de mânie și neînțelegere. Ce-au să zică superiorii lui când vor afla că frumoasa doamnă Brătășanu s-a rătăcit? Ce om mai este el? Cariera lui e compromisă! Va fi dat afară din funcție, cu siguranță, dacă aude prefectul. Dar nu înainte de a lua viața celui nemernic de Hagiu, care i-a dus soția în rătăcire. Tot drumul și-a vărsat amarul, certându-se de unul singur cu vinovații, pe care nu-i văzuse niciodată.

Ajuns la birou, i-a chemat la el pe ofițerii din subordine. După ce s-au adunat toți, a discutat cu ei despre diferitele lor misiuni, întrebând dacă vreunul i-a întâlnit pe ereticii adventiști și ce părere au despre ei; cei mai mulți au spus vrute și nevrute, auzite și închipuite despre „pocăiți”, în general. Unul a mărturisit că n-a auzit despre asemenea „pocăiți”, iar un alt ofițer n-a zis nimic, dar când a auzit rostindu-se numele adventiștilor, s-a întunecat pe loc. Se vedea clar că le poartă o ură teribilă. Șeful Brătășanu l-a observat și a înțeles starea ofițerului. Când le-a dat liber, i-a cerut ofițerului „întunecat” să rămână pe loc.

– Ce rău ți-au făcut adventiștii, de-i urăști atât de mult? îl întreabă direct șeful Brătășanu.

Ofițerul fu surprins că a fost descoperit.

– Mi-au furat sora. O singură soră aveam și-am pierdut-o printre ei.

– Cum adică, ți-au furat-o?

– A fost atrasă la întrunirile lor și s-a dus cu totul după ei. Nu mai mănâncă cu noi, nu mai vorbește ca noi, nu se mai închină la Biserica noastră Ortodoxă, ce mai... nu mai este ca noi. Când o inviți la bal sau la vreun spectacol, ne refuză motivând că are oră de tineret sau se duce în vizită la bătrâni, bolnavi, sau știu și eu ce bazaconii mai scornește. Dacă aș putea, i-aș împușca pe ăștia.

– Ești omul care îmi trebuie. Și eu îi urăsc de moarte. Și mie mi-au furat ce am mai drag.

– Aoleo, domn' comandant, vreun copil, ceva?

– Lasă, asta nu-i important. Să ne gândim cum scăpăm lumea de ei și de propaganda lor.

– Păi..., dați ordin și gata-s!

Brățășanu l-a invitat să se așeze pe scaun și după câteva minute de cugetare, i-a dat instrucțiuni clare și precise. A tănuț mult domnul Brățășanu cu ofițerul. Se aprinsese la față de mânie și încordare. Ofițerul era numai ochi și urechi, dând mereu din cap și repetând: „Așa, să trăiți! Da, să trăiți!”

– Găsești trei sânni mari, trase de cai, pornești spre Lacul Sărat. Am să-i telefonez lui Țugui să-ți dea ajutor. Ia-ți soldați de încredere și stai acolo până rezolvi.

– Da, să trăiți! Întocmai voi face.

A două zi până-n prânz, s-au zărit venind pe muchia dealului de răsărit soldații. Câțiva călări, iar ceilalți trântiți în sânni. În frunte mergea călare și aspru ofițerul. Au coborât pe lângă cimitir și-au trecut prin spatele bisericii, până la primărie. Când au ajuns, s-au închis în curtea postului de jandarmi. Au adăpostit caii, au mai dus câțiva și la Țugui, șeful de post, apoi au făcut planuri. Au trimis după primar. L-au adus și pe popa; ca și primarul, popa e omul stăpânirii, după cum și oamenii stăpânirii sunt oamenii popii.

– Să-mi faceți lista cu ereticii! a cerut ofițerul.

A făcut primarul lista; n-a fost mulțumit popa și a făcut și el o listă. Au ieșit mai mulți la popa; el a trecut și copiii, și pruncii, ba... și abia zămislății; păi, el îi știa pe toți. Se considera specialist. Și era specialist...

Cu lista în mână, ofițerul a vrut să plece, să-și împrăstie oamenii pe uliți, ca să culeagă... să culeagă? Pe uliți sufla doar vântul și pustiul. Să culeagă...! Primarul l-a oprit pe ofițer.

– Stai, domnule ofițer, că satul acesta nu-i sat de răzvrățiți! Aștia-s oameni liniștiți și cuminiți, au doar o altă religie, și asta până la urmă, tot creștină-i.

Ofițerul, cu listă în mână, a fluturat-o zicând:

– Primarule, am aici o lista cât un sat, cum de spui că-i altfel?

– E lista sfinției sale, și dumnealui vede rățăciți și-n pisicii ce-i miaună noaptea sub fereastră. Potoliți-vă, domnule ofițer și hai

să hrănim oamenii și caii, că avem vreme și pentru ivantiști. Îi găsim noi pe toți adunați diseară, nu-i nevoie să batem acum zăpezile și coclaurile.

Ofițerul s-a uitat nedumerit și la primar, și la preot, până când părintele a aprobat zicând:

– Deși primarul a spus un car de prostii, găsești și un sămbure de adevăr. Să așteptăm până diseară.

Și au așteptat, și nu stând degeaba. Au golit multe ulcele. Preotul a avut grijă să fie mereu pline. Au căpătat un chef soldații! Se simțeau așa de puternici, că ar fi arestat o lume întreagă, nu un sat, sau o mână de oameni pașnici.

Când s-a lăsat bine întunericul și s-au întors iscoadele, soldații s-au împărțit în trei grupe, alături de gardieni și de jandarmi și au plecat spre locurile de întâlnire ale adventiștilor. I-au găsit adunați împreună cu femei, bătrâni și copii. Se rugau, cântau și își exprimau fericirea că L-au găsit pe Dumnezeu. Așteptau ploaia târzie. Nu bănuiau că înainte de ploaie va tuna și va fulgera; va izbucni furtuna.

Soldații s-au purtat urât, ca niște oameni beți. Țipau, urlau, loveau, îmbrânceau și înjurau. I-au mânat pe oameni ca pe niște animale și s-au purtat cu ei ca niște animale, străine de om.

– Vă ordon să-i bateți cu arma! a urlat la ei ofițerul, când au plecat în misiune. Cu parul să-i bateți! Să nu scape nici unul! Pe cei ce se împotrivesc să-i legați în răscol!

Dar nu s-a împotrivit nimeni. Când rumânii adventiști au fost adunați la primărie, cu mic cu mare au fost împinși în pivnița arestaților. S-a umplut pivnița. Nu mai aveau loc rumânii. Abia puteau să stea jos bătrânii, femeile și copii. Bărbații și tinerii au făcut lanț de-a lungul pereților, acolo unde trăgea frigul. După ce ultimul a fost îmbrâncit pe scări și și-au găsit locul, un bătrân a luat cuvântul și a povestit cu mult har despre noaptea apostolului Pavel în închisoarea din Filipi. Bătrânul a redat pe întuneric descrierea din Fapte 16,16-34. Povestea frumos creștinul. Toți erau liniștiți și fericți că sufereau pentru Hristos. Apoi, au început să cânte. Răsuna micuța temniță. S-au speriat caii de deasupra. Unii

au rupt frâiele și au ieșit, umblând slobozi prin curte. Soldații gălăgioși și nestingheriți, încetul cu încetul s-au potolit, ascultând cântările arestaților. Auzeau cu claritate cuvintele:

„Cetate tare-i Dumnezeu și arma-apărătoare;
El ne ajută-n orice greu, ce-ar vrea să ne doboare.
Vrăjmașul cel bătrân se crede-acum stăpân;
Putere, vicleșug, el are din belșug, cât nu-i poți da de seamă!

Tăria noastră nu-i de-ajuns și-am fi răpuși pe dată;
Dar pentru noi luptă Isus; El duce lupta toată.
Și-ntrebi tu cine-i El? El e Emanuel, E Domnul Sabaot
Și Dumnezeu a tot; El e biruitorul!

De-ar fi cu draci pământul plin ce-ar vrea să ne înghită,
Nu ne-ndoiim cât de puțin de-a noastră reușită.
Al lumii-acestea prinț scrâșnește-amar din dinți,
Dar oricât ar scrâșni, nimic n-ar izbuti; Scriptura-l va răpune.

Să nu se-atingă de „Cuvânt”, să-l lase cum e-n Carte!
Cuvântul și cu Duhul Sfânt ne sunt a noastră parte.
Și-atunci pot-să ne ieie bărbat, copii, femei
Tiranul neamic, noi n-am pierdut nimic: pământul nou e-al nostru!”

(Imnuri creștine, nr. 144)

Soldații au dat buzna afară și s-au înghesuit pe scara ce cobora în pivniță. Ascultau și nu comentau. Erau din ce în ce mai curioși. Așa arestați nu mai întâlniseră. Au cântat întruna adventiștii. S-a enervat ofițerul când a auzit. Un caporal s-a dus la casa preotului, unde ofițerul lua masa și i-a raportat.

– Ce-i, caporal? a întrebat mirat ofițerul când l-a văzut pe gradat.

– Permiteți să raportez, domnule comandant: arestații cântă.

– Ce fac, mă?

– Cântă, să trăiți!

- Mă prostule, plâng!
- Permiteți să vă contrazic, cântă, domnule.
- Ce cântă?
- Nu știu, dar cântă.
- Plâng bă, dar tu ești beat.
- Cântă, domnule!
- Atunci du-te și fă-i să plângă!
- Să trăiți, am înțeles!

A venit caporalul pus pe fapte mari. A țipat din capul scării la români, ordonându-le să plângă. Românii au cântat mai departe. S-a dus vestea-n sat. Au început să se adune la primărie sătenii mai interesați, mai curioși și cei nemulțumiți de cele întâmplate. Oamenii au început discuțiile și harța cu soldații și cu jandarmii. Adventiștii cântau! Cântarea le oțelea sufletul, le alunga spaima, și îi făcea să uite de teamă. Parcă erau la o clacă de binefacere. Doar că era întuneric. Frig nu le mai era. Erau așa de înghesuiți, că se încălziseră.

Mai târziu au venit ofițerul și preotul. Erau furioși. Când au auzit cântarea adventiștilor, au turbat de mânie. S-au coborât în pivniță și-au ordonat conducătorilor bisericii să iasă. Au ieșit românii în fața turbării. I-au batjocorit, i-au înjurat și le-au cerut să declare că se lasă de rătăcire.

– Cu toată plăcerea, dar dovediți cu Scriptura că suntem rătăciți, au cerut credincioșii.

Când a auzit ofițerul s-a luminat crezând că e pe cale să capete o avansare. I s-a părut simplu. Se și vedea în fața domnului Brătășanu raportând izbânda. S-a întors spre preot și i-a zis:

– Părinte, nu pierde ocazia! Arată-le cu Scriptura! Hai, fă-o, că-s eretici! Arată-le că-s rătăciți și-s ai noștri!

Fața preotului era pământie. Spumega, și pentru că ofițerul insistă, s-a întors spre el zicându-i:

– Taci, ofițerule, nu fi prost! Ai venit aici să faci ce spun eu, nu să-mi dai ordine.

Ofițerul a bătut în retragere. Era nedumerit. Nu înțelegea de ce preotul nu rezolvă problema, când părea așa de simplă. Preotul s-a întors spre arestați, spunându-le:

– Pentru că nu mi-am luat Sfânta Evanghelie cu mine când am plecat, am să vă conving de rătăcirea voastră cu asta, și ridică o vână de dud, destul de groasă și elastică, abătând-o asupra capetelor celor arestați.

S-a repezit cu sălbăticie asupra lor preotul. I-a lovit până i-a trântit. S-a înfierbântat și ofițerul, s-au ridicat tenebrele-n el și a sărit cu picioarele pe ei. I-a călcat zdrobindu-i cu călcâiul. Zdrobeau și urlau ca fiarele. Se împiedica de popă și popa se împiedica de ofițer. S-au împiedicat unul de altul, căutând să se mențină-n echilibru pe trupurile celor căzuți, până au obosit. Preotul își pierduse vâna, iar ofițerul chipiul. Până la urmă, l-a găsit într-o baltă de sânge scurs din capul unui adventist. S-a supărat ofițerul că i s-a murdărit chipiul și, încă o dată, furios, a lovit cu piciorul pânțelele căzutului, că-i murdărise chipiul cu sânge. Obosiți, au căzut pe scaune; se priveau rătăciți unul pe altul. Din podea, începuse să-i ardă sângele nevinovat.

- Ce făcurăm, părinte? întrebă parcă buimac ofițerul.
- Nimic, soldatule.
- Păi... dâșșii?
- Adversarii lor religioși i-au omorât.
- Care părinte?
- Aia de afară.
- Și-acum?
- Îi înviem cu apă și-i facem să mărturisească.
- Cum?
- Așa cum ai auzit. Cheamă soldații, aruncați apă pe ei, înviați-i și puneți-i în răscol până li se usucă hainele! Dacă nu se leapădă de rătăcire, faceți-i s-o facă!

Preotul s-a retras într-un birou alăturat. Soldații au adus apă în găleți și-au aruncat peste cele patru trupuri căzute. Apa rece i-a trezit. S-au ridicat gemând și au privit curios în jur. Aproape că nu știau ce s-a întâmplat. Soldații i-au ajutat să se ridice, au scuturat apa de pe ei, și-au aranjat hainele, priveau tăcuți la cei care-i înjurau și-i învinovăteau de harababura din cameră. Abia își reveniseră puțin când a intrat ofițerul cu patru lemne mari de doi metri și groase ca un pălimar.

– Ce ziceți, oameni buni, rezolvăm împreună problema, ca să nu recurgem la metode dure? Cu preotul nu prea v-ați înțeles, eu sunt altfel cu cei care mă înțeleg, dacă nu, sunt un dur. Hei, ce ziceți?

– Nu știm ce doriți de la noi, domnule?

– Să vă lăsați de rătăcire.

– Care?

– Păi cum care? Aia a voastră.

– Arătați-o și suntem gata să fim împotriva ei!

– Păi... ce, eu sunt popă să mă ocup de rătăcirii?

– Atunci de ce ne-o cereți?

– Nu știi?

– Nu.

– Uite, de asta!

Și-l pocni cu laba peste gură pe vorbitor.

Acesta și-a șters ușor firicelul cald ce-l simțea în colțul gurii și a murmurat ceva, privind cu milă la ofițer.

Urmară momente de tăcere, în care ascultau ecoul cântărilor ce răzbătea din pivniță. Cântau ca niște martiri în fața rugului aprins. Conducătorii bisericii ascultau înfiorați de bucurie lăuntrică. Se întrebau dacă n-au început evenimentele apocaliptice.

Tăcerea fu spartă de intrarea doamnei Țugui. Ea privi îngrozită la cei bătuți, oftă adânc și se adresă ofițerului care se întorsese spre ea.

– Domnule ofițer, doresc să vă vorbesc.

– Vă ascult, doamnă.

– Soțul meu are o criză de rinichi și zace acasă. Vă roagă să-l scuzați și să-l înțelegeți.

Ofițerul o privea îngândurat. Înțelegea că Țugui nu vrea să participe la acțiune sau, chiar mai mult, sabotează.

– Aș putea să-l văd?

– Desigur, poftiți.

Afară, noaptea își consumase o strajă și trecea într-a doua. Cocoșii ascunși în cotețe trăgeau semnalul, anunțând lumii că orice noapte e trecătoare. Gerul lipea nările și îngheța respirația. Cei doi păseau în zăpada sticloasă și ascultau cântarea adventiștilor.

- Cântă dumnezeiește – zise doamna Țugui.
  - Vă place? întrebă surprins ofițerul.
  - Dumitale nu?
  - Nici nu vreau – replică soldatul.
  - Îi disprețuiești?
  - Ba mai mult, îi urăsc, i-aș împușca și nu știu dacă n-am s-o fac.
  - Dar... cu ce te-au supărat oamenii aceștia?
  - Aceștia nu, dar adventiștii m-au lovit rău.
  - Nu înțeleg.
  - Mi-au ucis sora.
  - Cum? întrebă apăsător doamna Țugui, oprindu-se în loc.
- Ți-au ucis-o?
- Da – răspunse scurt ofițerul. Pentru mine e ca și moartă.
  - Stai, domnule, ți-au omorât-o sau nu?
  - Trupul nu, dar sufletul da.
  - Poți să-mi spui cum s-a întâmplat?
- După o mică pauză, ofițerul îi povesti doamnei Țugui istoria convertirii surorii lui la adventism.
- Și de atunci, sora dumitale, s-a izolat de familie?
  - Cu sufletul da.
  - Adică... nu vă mai iubește?
  - Ea spune că mai mult.
  - A apucat pe căi rele?
  - Nu, din contră.
  - Și-atunci?
  - Da, dar nu se mai închină la biserica noastră.
  - Tu de câte ori te duci la biserică să te închini?
  - Eu sunt militar.
  - Și ce, militarii n-au suflet?
  - Ba da, dar... nu neg biserica.
  - Dacă n-o negi cu gura, dar o faci cu atitudinea, nu-i tot una?
  - Nu știu ce să mai zic.
  - Sora dumitale a rămas tot așa de caldă și apropiată de familie, de când s-a făcut adventistă, s-au s-a înrăit?

– O, nu. Este mai bună și mai curtenitoare, dar... de unde să știu că n-o fi falsă, ca să ne atragă și pe noi?

– Eu îi cercetez pe oamenii aceștia de mai multă vreme, deoarece și eu am bănuțit asta. Dar acum sunt sigură că purtarea lor e adevărată.

– Cum v-ați dat seama?

– I-am urmărit cum se poartă unul cu altul, când nu sunt străini de față. I-am urmărit cum se poartă cu copiii, cu animalele lor și chiar cu câinii. L-am văzut o dată pe un adventist cum s-a făcut că scapă un șobolan. Și asta pentru că au un respect deosebit pentru viață. Ei nu sunt dușmanii nimănui. Nu știu prin ce putere s-au lepădat de ură și răutate. Oricum e un miracol.

– Sunt frământat și nu înțeleg cum de s-au purtat așa de calmi în timp ce-i bătea preotul? Nu s-au opus, n-au înjurat, n-au țipat, n-am văzut nici o urmă de teamă și frică. Ori pun ceva la cale, ori nu sunt oameni, ci... vrăjitori. Și... ascultă, ascultă-i cum cântă! De când i-am adus cântă. Nu știu ce fel de oameni sunt.

– Și dacă ai auzi cum vorbesc! Dacă ai ocazie, pune-i să-ți predice. Întreabă-i care este vestea lor; de ce sunt deosebiți de ceilalți și de unde au puterea aceasta ce-i face viteji!

Ofițerul și doamna Țugui se opriseră în bucătărie să bea un pahar pe care femeia îl umpluse cu vin. Ea urmărea să vorbească singură cu ofițerul. Înainte de a intra în odaia soțului, doamna Țugui mai zăbovi de vorbă, zicând:

– Domnule ofițer, nu credeți că preotul ar trebui să lupte împotriva acestor oameni cu Scriptura? Deoarece vina acestor oameni e religioasă, n-ar trebui ca preoțimea să-și apere credința pe căi bisericești?

– Cu siguranță, doamnă; e cinstit așa. Dar...

A vrut să zică ceva, însă s-a oprit. Și-a amintit scena în care preotul a refuzat arestaților să-i lămurească din Scriptură, luându-i la bătaie.

– Mă întreb de ce nu-i lămuresc preoții, fără să mai pună armata pe drumuri?

– N-au cu ce, domnule.

– Cum adică, n-au cu ce? o privea mirat ofițerul.

– Evanghelia zice cum zic adventiștii.
– Nu se poate!
– Așa este, eu am asistat la dezbateri publice, între preoți și adventiști.

– E posibil oare?
– Da. Tot ce spui dumneata că face greșit sora dumitale, face după Evanghelie. Preoții sunt greșiți. Sora dumitale știe ce face. Dumneata nu ți-ai luat timp să cercetezi Evanghelia sau n-ai ascultat cu luare aminte ce spune sora dumitale, de aceea crezi ce crezi.

– Doamnă, mă umiți, vorbiți ca una de-a lor.
– Îmi pare rău că nu sunt una de-a lor, domnule. Am gustat din adevărul lor și mi-am pierdut pacea. Nu știu ce am să fac.
– Vreau să-l văd pe soțul dumneavoastră!
– Da, imediat.

Ajunși în camera bolnavului, ofițerul constată că într-adevăr Țugui era suferind. Criza de rinichi îl chinuia vizibil pe plutonier. Nu era prima dată.

– Îmi pare rău, domnule ofițer, că nu vă pot ajuta.
– Nu-i nimic, domnule, mă ajută preotul.
– Ar fi bine să cereți ajutorul primarului. Preotul e parte în litigiu și nu vă poate fi de folos. Domnule, arestații sunt săteni de nădejde. Dați drumul femeilor și copiilor și lăsați bătrânii și tinerii să le ajute. Poate îi rețineți, dacă e cazul, numai pe capi.

– Domnule, te ascult ca pe un bolnav, dar în cele legate de misiunea mea, mă privește cum voi face.

– Cum vi-i voia, domnule ofițer.

La plecarea ofițerului, doamna Țugui îl însoți până-n prag și-i spuse:

– Domnule ofițer, gândește-te că printre arestați e și sora dumitale. Ea este de-a lor. Poartă-te frumos cu frații și surorile sorei dumitale!

– Doamnă...! se întoarse milităros și supărat ofițerul, apoi porni spre poartă.

Noaptea îl acoperi cu pletele ei, și-l ascunse privirii. Doamna Țugui îi auzea doar pașii în zăpada uscată de ger. Călca nervos,

semn că vorbele ei lucrau în sufletul lui. Ajuns în post, găsi liniște. Soldații dormeau prin birourile primăriei, răpuși de oboseală și alcool. Arestații picoteau rezemați de soba aproape rece a camerei în care erau încuiați. Preotul plecase. Din pivnița arestaților nu se auzea zgomot. Ofițerul era frământat, obosit și nedumerit cu privire la cele auzite. Vorbele doamnei Țugui i-au mers la inimă. Nu-i dădeau pace. Își amintea sfatul șefului de post. Gândul eliberării arestaților nu-l părăsea; dar ce va spune preotul? Ce va zice domnul Brătășanu? Dar sora mea?

Aproape inconștient porni spre pivniță. Era liniște. Arestații păreau adormiți. Când însă coborî scara spre ușa pivniței, simți că cineva vorbea arestaților. S-a oprit în spatele ușii, ascultând.

– Planurile Domnului sunt așa de diferite, încât noi nu le putem cuprinde decât pe porțiuni. El își împlinește voia, prin vremuri de pace, ca și prin vremuri de necaz. El este la cârma vremurilor, oricum ar arăta ele. Când copiii Lui au fost prizoniți, El a îngăduit aceasta pentru curățirea sau purificarea atitudinii și a atașării lor. S-a observat că atunci când doi tineri se cunosc și încep o prietenie, dacă faci presiuni asupra lor să-i despartă, dragostea lor unul pentru altul crește. Ei se apropie și mai mult. Se iubesc mai mult și caută să stea împreună mai mult. Așa se întâmplă și cu noi, și cu toți copiii lui Dumnezeu, când sunt prizoniți și li se cere să renunțe la Isus și la credința lor. Niciodată creștinul nu este gata să moară pentru Dumnezeul lui, ca atunci când este prizonit.

– Este prigoana arma lui Dumnezeu? întrebă un bărbat tânăr.

– Nu, nu este arma lui Dumnezeu, este a lui Satana, dar, așa cum spune Biblia, *nebunul chiar și în nebunia lui laudă pe Dumnezeu*. Dumnezeu întoarce orice eveniment în favoarea celor iubiți ai Lui, așa cum mărturisea, din experiența sa, apostolul Pavel: ... *știm că toate lucrurile lucrează spre binele celor ce-L iubesc pe Dumnezeu*. (Romani 8,28). De exemplu, Domnul ar fi dorit ca noi să dormim liniștiți, fiecare la casa lui, în această noapte. Dar El a îngăduit să fim aduși aici, aparent spre răul nostru, dar cu siguranță starea noastră va ajuta cuiva să se lămurească de adevăr. Noi nu știm cine, dar poate careva dintre soldați, sau jandarmi,

sau dintre sătenii noștri vor înțelege adevărul. Atitudinea noastră liniștită, blândă, dar sigură de partea adevărului, le va atrage atenția și vor căuta să cunoască Scriptura. Să ne aducem aminte că ofițerul trimis să-L răstignească pe Isus, s-a convertit și L-a recunoscut pe Hristos ca Domn, privind la atitudinea și comportamentul blând al Domnului. Așa trebuie să ne purtăm și noi, dacă dorim să avem de câștigat din acest necaz.

Fraților și surorilor, mă rog Domnului să ne lumineze, ca să putem înțelege ce poziție privilegiată avem!

Noi suntem cei mai iubiți dintre oameni. Mulți bărbați ai lui Dumnezeu ar fi dorit să trăiască azi sub împlinirea vizibilă a profețiilor lui Dumnezeu.

Este un lucru uimitor ca Dumnezeu cerului să pună azi în mâna mea și a ta împlinirea planurilor Sale. Toate lumile universului și toți îngerii sunt cu ochii pe noi. Ne urmăresc, ne laudă sau plâng pentru noi. Ei știu că suntem iubiții cei mai de preț ai Cerului. Acum, chiar în aceste clipe, în întunericul acestei pivnițe, Isus este prezent și Se bucură sau suferă cu noi, așa cum alături de El în întunericul ce-I înconjură crucea, coborâse Tatăl sfânt. Lui Isus Îi place să coboare în întunericul ce-I înconjoară copiii. Noi nu suntem părăsiți, cum se pare; cu noi sunt mai mulți decât cu ceilalți.

– Amin, amin – rostiră câteva voci de femei.

– Eu propun să ne rugăm pentru frații arestați acum o săptămână, pentru conducătorii noștri de sus, și în primul rând pentru prigonitorii noștri.

Rugăciunile au fost pline de spirit și patos. Cei ce se rugau au dat frâu liber inimilor să strige la Dumnezeu. Când au început să se roage pentru prigonitori, ofițerul a oftat adânc și a fost zgâlțâit de frisoane. O lacrimă i-a alunecat peste mustață. Pentru prima dată, înțelegea în ce tovarășie a intrat sora sa. Nu-i venea să creadă că există asemenea oameni. Nu și-ar fi imaginat că cineva ar fi putut să se roage pentru prigonitorii lui. După rugăciuni, arestații au început să cânte: „Acum se spune orișicui, chiar celui ce nu vrea să-i spui”. Ofițerul n-a mai putut să rabde la ușă, a intrat ușor în pivniță, atent să nu întrerupă cântarea.

După terminarea cântării, înainte de a începe altceva, ofițerul a luat cuvântul și le-a zis:

– Oameni buni, am hotărât să vă eliberez. Numai că vreau să plecați în liniște și pe rând la casele voastre. Vă grupați pe vecinătăți și plecați în liniște câte-o grupă. Vreau ca unul dintre voi să organizeze plecarea.

Grupuri, grupuri au fost eliberați. La urmă, au rămas bărbații și flăcăii, care nu conduceau grupurile. Înainte de a pleca și ultimii, Ion Petrescu s-a apropiat de ofițer și l-a întrebat:

– Domnule, cu frații noștri conducători ce se întâmplă? Au fost eliberați?

După un timp ofițerul a răspuns:

– Tinere, mergi liniștit acasă și bucură-te de libertatea ta și nu mai purta de grijă altora!

– Nu vă supărați, domnule, eu am fost liber totdeauna și nimeni nu poate să-mi ia libertatea, chiar dacă sunt în lanțuri, tot liber sunt. Iar cei despre care am întrebat sunt frații mei și sunt îndreptățiți să întreb.

– Domnule, du-te liniștit acasă și lasă-i pe ceilalți! Nu spuneți voi că Se va îngriji Dumnezeu și de ei?

– Da, domnule, așa spunem – zise liniștit Ion urcând scara pivniței.

Ofițerul rămase multă vreme în frig sub streșina grajdului. Trăgea în piept aerul rece și încerca să-și adune gândurile. O mulțumire intensă îi scălda sufletul. Simțea cum se naște în el simțământul bravurii, pentru că a luat singur o hotărâre nobilă. Eliberarea arestaților i se părea un act de curaj. Îl săgeta gândul să pornească spre oraș, dar... era toiu! nopții și soldații dormeau. Cocoșii cântau a treia strajă. La casa preotului, unde era găzduit, găsi lumină, căldură, un pat moale și o ulcică cu vin pe masă. Ai casei dormeau duși. Încet s-a strecurat sub dună și a încercat să prindă din urmă carul cu somn. Se apropia greoi, împiedicat de gânduri și mustărări de conștiință. A adormit căutând răspunsuri pentru domnul Brătășanu, în timp ce lega rănilor celor bătuți și îl purta pe fiecare la casa lui.

Capitolul IX

În ajunul Crăciunului, satul Boianu începea să fiarbă și să forfotească, o dată cu aurora dimineții. Totul învia brusc. Spre ziuă, gerul se înăsprise și, pentru că venea în urma a două zile mai umede și cețoase, gardurile, sârmele și copacii se umpluseră cu chiciură, de parcă s-ar fi cernut din cer floare de făină. Natura devenise albă, ca un „îmbătrânit de zile”. Soarele se chinuia să-și arunce privirea până la pământeni; ținea în față o pânză străvezie de păclă. Urca încet pe cerul albastru, palid și obosit de atâta noapte și frig. Nu încălzea aproape de loc. Toate viețuitoarele de jos, înotau în aburii răsuflării, ca în niște valuri de ceață.

Câmpiile din jurul satului, se întindeau albe, cuprinse de o toropeală posacă și tristă. Uneori, câte-o pasăre trecea prin văzduh și umbra ei, aproape ștearsă, luneca peste covorul alb. Din când în când, stoluri de păsărele zburdau bucuroase peste câmp, apoi veneau și se cuibăreau în șurile cu paie din ogrăzi. Porumbeii organizau adevărate întreceri, în care jucătorii se rostogoleau amețitor, până aproape de pământ. Alteori, dar rar, se ivea câte un iepure. Sărind peste nămeți, el se apropia sfios de livezi, unde încerca să roadă scoarța pomilor tineri, dar, speriat de câini, se făcea nevăzut spre pădurea acoperită de promoroacă. Liniștea domnea peste câmpiile înzăpezite, până unde vedeai cu ochii și doar ici, colo, în zărilor albastre, mijeau satele, fumegau hornurile și scânteiau râurile înghețate. Peste toate, frigul pătrunzător, apăsa firea, înăbușind-o cu tăcerea lui de moarte.

Era atâta liniște, că ți se înfiorau oasele și se încrunta carnea. Nu vibra nici un glas, nici măcar vreo răsuflare de vânt nu mângâia

zăpezile înfipse în obrazul pământului; doar din când în când, dinspre drumul pierdut în spatele satului, spre izvoarele Călmățuiului, se auzea un zvon încet de clopoței atârnați de gâtul cailor; dar atât de slab și de îndepărtat, că abia îl prindea urechea; nici nu apucaai să deslușești de unde vine, că se și pierdea în marea tăcerii.

Ulițele din Boianu arătau încetul cu încetul altfel. Sătenii începuseră să se miște din ce în ce mai gălăgioși. Bucuria sărbătorilor pusese stăpânire peste tot satul; țâșnea din inima tuturor. Guițatul porcilor dolofani începuse să spargă oglinda bucuriei; venise Ajunul și sătenii jertfeau lui Crăciun.

Miros de păr și piele arsă agita nările mâncătorilor de carne. Căinii lătrau și dădeau ocol pârjolului în care se umflau și mai mult trupurile rotunde ale sacrificărilor. Supărați că nu se pot apropia de friptură, se tăvăleau prin zăpadă ca nebunii și se aruncau asupra ciorilor ce zburau pe lângă casă. Zarva era mărită de țipătul găștelor, ce-și scuturau aripile, gâgâind. Peste drumuri, alergau din casă în casă, cu treburi, băieți și fetișcane, atingând în fugă copacii ce-și scuturau zăpada, ca pe-o pulbere de stele.

La primărie era liniște. Primarul își încheiase activitatea. Biroul era închis. Doar la postul de jandarmi era mișcare. Polițiștii nu aveau sărbători. Când alții se odihneau și chefuliau, ei trebuiau să rămână treji și veghetori. Acum venise peste ei o altă dandana. Cu o seară în urmă, primiseră din postul Băcăleștilor trei arestați dubioși. Nu erau nici hoți, nici criminali, nici scandalagii; nu erau de nici unele. Păreau oameni de treabă. Așa povestea sergentul șefului său.

– Am ordin să-i ținem aici până le trec rănilile și umflăturile – zise sergentul.

– Cine ți-a dat ordinul? întrebă șeful de post.

– Șeful de escortă.

– Dar... pentru ce sunt arestați și unde să-i predăm?

– Cel de la care i-am primit nu știa de ce sunt arestați și ne-a spus că, după sărbători, să-i ducem în postul următor.

– Cum? Să-i țin aici de sărbători? Cine le dă să mănânce, cine-i păzește? Eu n-am sărbători? Nu se poate, domnule!

Polițiștii se îndreptară spre camera unde erau arestați.

– Ce-i, măi oameni buni, cu voi? Cine v-a adus în halul ăsta și de ce?

– Domnule șef de post, permiteți să răspund la întrebările dumneavoastră. Noi am fost arestați în Lacul Sărat. Mie mi se spune Hagiul Ștefan, pe el...

– Să spună el, bătrâne!

– Pe mine mă cheamă Petrescu Ilie și sunt din comuna Dorobanțu.

– Iar eu mă numesc Tudor Petrescu din Lacul Sărat.

– De ce ați fost arestați?

– Pentru credință, domnule șef.

– Pentru ce?

– Pentru credință, domnule.

– Eu știam că un bun credincios este lăudat din străină, nu dat pe mâna justiției. Mie să-mi spuneți adevărul, că eu tot aflu și mă supăr repede, când sunt proștit! Sergent, n-au venit însoțiți de actul acuzării?

– Nu, domnule șef. Am cerut actele și mi-a spus șeful escortei că actele lor au fost trimise la pretură. Amănunte despre ei, putem afla de la preot.

– De la cine?

– De la preot, domnule.

– De când preotul conduce poliția?

– Nu știu, domnule.

– Toată noaptea i-ai ținut pe oamenii ăștia legați la mâini?

– Așa am primit recomandarea, domn' șef.

– De la cine?

– De la șeful escortei. Sunt periculoși, domn' șef. Au atras la rățacirea lor pe locotenentul care i-a escortat din Lacul Sărat. Acum, locotenentul a fost scos din serviciu și trimis disciplinar la garnizoană.

– Chiar așa, domnule? Și ca să nu te amăgească și pe tine, le-ai legat mâinile și picioarele?

– Ca să nu fugă, domn' șef.

– Un’ să fugă, mă, tu nu vezi că sunt zdrobiți în băței?

– Văd, domn’ șef.

– Păi, și-atunci?

– Așa am crezut că-i bine.

– Bine pentru tine, ca să dormi liniștit. Pleacă de-aici!

Sergentul a plecat vijelios pe ușă. Șeful de post s-a apropiat de arestați și liniștit le-a dezlegat mâinile și picioarele; i-a ajutat să se ridice și le-a adus scaune.

– Oameni buni, voi nu păreți a fi nici periculoși, nici hoți; care-i povestea voastră? De ce sunteți aici?

– Povestea noastră e lungă, domnule șef. Dacă doriți v-o povestim – răspunse Hagiul. Noi suntem arestați pentru credință.

– Nu înțeleg. Sunteți creștini?

– Da, domnule șef.

– Păi și-atunci?

– Am să vă explic ce credem noi, ca să vedeți de ce am fost arestați.

– Bine, vă ascult – zise polițistul, așezându-se comod pe un scaun. Hagiul cu Biblia în mână a început să-i explice punct cu punct credința lor, întrebând din când în când:

– Scrie așa, domnule șef? Ați văzut în Scriptură?

– Da, așa scrie – răspundea scurt șeful de post.

– Pentru ce stă scris, domnule șef suntem arestați și prizoniți.

– V-am înțeles, oameni buni, dar trebuie să văd care-i părerea autorităților cu privire la voi. Acum liniștiți-vă, odihniți-vă, și am să vă trimit ceva de mâncare.

– Dar am vrea ceva de post, domnule șef – insistă Hagiul.

– Ce-oi găsi, măi, oameni buni, ar fi bună și-o friptură sau un șoricel.

– Domnule șef, iertați-mă, dar vreau să vă mai arăt ceva. Deschise Biblia la Leviticul 11,7 și citi rar și cu înțeles: *Să nu mâncați porcul, care are unghia despicată și copita despărțită, dar nu rumegă; să-l priviți ca necurat.* Noi respectăm această regulă biblică și vă rugăm să nu ne aduceți mâncare gătită cu carne sau untură de porc.

Polițistul privi un timp mirat și zise:

- Bine, domnule, atunci o să mâncați mămăligă cu ceapă.
- Mai bine, domnule șef, răspunseră toți o dată.

Arestatții se bucurau pentru înțelegerea găsită în vorbele polițistului. Totuși, se temeau să nu fie doar o aparență vicleană. Așa au fost întâmpinați și în postul Băcăleștilor, apoi au fost... aproape uciși. Au mâncat bătaie cât în trei posturi. Primarul, frate cu preotul din Bușca, s-a purtat ca un câine turbat. I-a anchetat separat și i-a bătut cu parul. Apoi i-a udat și i-a legat în ștreang, închizându-i într-o magazie prin care vedeai noaptea stelele. Au înghețat cumplit. După miezul nopții, polițistul de serviciu s-a îndurat de ei și i-a dus la căldură. Au fost așa de loviți, încât n-au putut pleca la drum. Au întârziat două zile. În acest timp, li s-a dat să mănânce doar slănă și să bea țuică. Sigur că au răbdat de foame. Setea și-au stins-o cu zăpadă căzută de pe încălțările celor care intrau la ei să-i batjocorească.

Locotenentul cu care veniseră din Lacul Sărat n-a mai apărut. Simțeau că ceva neplăcut s-a întâmplat cu el. Poate că superiorii lui au simțit că Duhul convertirii lucra în inima locotenentului. Curând, după sosire, plutonul a fost chemat la pretură.

– Știți ce mi-a mărturisit locotenentul? întrebă Hagiul pe Tudor și Ilie Petrescu.

– Nu – răspunseră ei, apropiindu-se de Hagiul.

– Mi-a spus că nu de mult a participat la o delegație militară, care a judecat cazul unui ofițer convertit la credința adventistă. Parcă spunea că-l cheamă Niculescu. În ciuda unui comportament curat, i s-au adus multe învinuiri. Preoții militari l-au condamnat și declarat eretic și trădător al valorilor militare. Soarta lui va fi scurtă în rândurile armatei.

– Și... chiar s-a botezat ofițerul?

– Nu știa exact, dar mi-a spus că se va interesa.

– Evanghelia este și pentru învățații lumii – conchise Ilie.

– Pe cine vezi tu învățat? zise ușor și trist Tudor.

– Ești îngândurat, Tudore.

– Sunt, frate Ștefane. Mă gândesc la cei de acasă. Mă gândesc la băiat, la Ileana, la toți. Dacă aș fi singur, mi-ar fi crucea mult mai ușoară.

– Oricum, n-o duci tu – zise Ilie.

– Da, așa este, n-o duc, dar o simt. Uneori este așa de rece, că-mi îngheață sufletul de spaimă. Nu mă tem că pierd încrederea, dar mă doare suferința lor. Am aflat de la un gardian că-n Băcălești au sosit trimișii bisericii, dar șeful de post i-a împiedicat să ne vedem. Nu știu nimic despre copil.

– Eu sunt sigur că Domnul îl veghează – zise Hagiul.

– Și eu, dar, cu toate acestea, mă gândesc mereu la ei. În fiecare noapte, îi am în vis. Îi văd, dar nu le pot vorbi. Ei vorbesc despre mine, dar nu mă văd că le sunt aproape. Cu două zile în urmă, în timp ce jandarmul îl bătea pe Ilie, mi s-a părut că în locul lui era Ileana. Puțin a lipsit să nu sar la gâtul jandarmului. Mulțumesc lui Dumnezeu că mi-a luat vedenia și n-am făcut un lucru necugetat.

Hagiul asculta îngândurat spusele lui Tudor. Simțea că trebuie să-l ajute; dar cum s-o facă? Întrezărea adevăratul pericol ce-i păstrea sufletul lui Tudor; trebuia să reziste presiunilor. După un timp, ajunsese la concluzia că trebuie să le abată gândurile celor doi tineri, povestindu-le experiențe din viața lui.

– Doriți să vă spun o experiență până ne sosește mâncarea?

– Da, dorim – răspunse repede Ilie. Să uităm mai repede foamea și apoi ne întărim și sufletește.

– Ne-ai mai făcut o promisiune, părinte – zise Tudor, rupându-se de gândurile lui.

– Care-i aceea? întrebă Ștefan.

– Că ne povestești experiența convertirii fratelui Benedict Iliescu.

– Da, așa este și sper să mi-o împlinesc. Dar acum vă voi povesti despre dezbaterile în contradictoriu de la Belitori, numai să nu ne tulbure gazdele noastre.

– Părinte! zise Ilie, de dimineață vreau mereu să te întreb ceva.

– Spune! – zise Hagiul.

– Părinte, de la convertirea dumitale, ai mai luat o bătaie ca aia de azi-noapte?

După ce s-a gândit puțin, Hagiul a răspuns:

– Da frate, am mai luat. Unele chiar mai rele.

– Și cum de mai rezști?

– Asta Domnul știe.

– Care a fost cea mai rea bătaie luată?

– Nu le-am comparat, dar pe cea de la Albești n-o s-o uit ușor.

– Cum a fost? insistă Ilie.

– Păi, eram prin 1924. Era spre primăvară. Într-o zi, i-am făcut o vizită fratelui Dumitru Bacarna din comuna Pîrlita. Când am ajuns la fratele Dumitru, l-am găsit pregătit să plece.

– Unde? întrebă interesat Ilie.

– La Peretu. Acolo aveam o grupă puternică de adventiști și fratele Bacarna era prieten cu fratele Marin Chiriță.

După câteva minute de socoteală, i-am propus fratelui Dumitru să-l însoțesc la Peretu. Așa că am pornit. Spre Peretu și Pîrlita e un drum peste câmp ce coboară peste Dealul Burnazului, în Valea Vedei. Pe drum, ne-am povestit ultimele experiențe cu Domnul.

Când am ajuns la Peretu, l-am găsit pe fratele Chiriță acasă. Abia venise de la moară. În timp ce noi ne bucuram de întâlnire și discutam despre „pecetele” din Apocalipsa, sora Chiriță a turnat pe masă o mămligă mare, pe care am mâncat-o cu brânză și ceapă.

– O, nu mai vorbi de mâncare, că mi-e rău – se ruga Ilie.

– Așa e; probabil că de foame mi-a venit în minte tocmai imaginea aceasta.

În timp ce mâncam, fratele Chiriță ne-a vorbit despre o familie de prieteni din comuna Albești, care studiază Scriptura. Bărbatul din acea familie era cântăreț la biserică și un om cu vază în sat. După ce a povestit, ne-a arătat că prezența noastră la el a fost rânduită de Dumnezeu, deoarece trebuia să meargă la Albești în vizită, și că avea nevoie de ajutorul nostru. Am acceptat să mergem împreună la Albești.

Până spre seară, timpul s-a scurs făcând câteva vizite pe la frații din Peretu. Când se apropia înserarea, ne-am îndreptat spre

podețul ce traversa Vedea și am urcat dealul spre Albești. Nu ne-am grăbit, pentru că trebuia să intrăm în sat pe întuneric. Când s-a lăsat înserarea, ca să nu mai poți vedea omul la față, am intrat în sat. Prietenii adevărului ne așteptau. Mare le-a fost bucuria când ne-au văzut. Aveau pregătiri speciale. Pe lângă familie, mai erau și câteva vecine și doi veri ai gazdei.

Când toate au fost gata, am cântat, ne-am rugat, iar eu am vorbit, începând cu textul din Proverbe 23,23 care zice: *Cumpără adevărul și nu-l vinde...* M-am oprit la prima parte a versetului. În timp ce vorbeam, toți plângeau și se simțeau vinovați de trădarea și vinderea adevărului. Gazdele au făgăduit înaintea lui Dumnezeu că se vor preda definitiv Domnului, orice ar fi.

În timp ce ne aflam plecați la rugăciune și Îl rugam pe Domnul să primească predarea gazdelor noastre, ușile au bubuit, o fereastră s-a spart și câinii au început să urle. În pragul casei, o voce dură și aspră chema gazda să iasă. Curând am văzut ce oaspeți aveam. În frunte era jandarmul satului cu preotul și doi gardiști. Ne-au cerut actele, ne-au pus o serie de întrebări și, cu toată intervenția gazdei, ne-au declarat arestați și ne-au luat la post.

– Cine vă turnase? întrebă Tudor.

– Nu știm și nici nu ne-am străduit să aflăm. Bănuiala a căzut asupra unei vecine, care în timpul discuțiilor a fost chemată de urgență, dar nu știm exact.

Se făcuse aproape ora unsprezece noaptea când am ajuns la post.

Jandarmul parcă era ieșit din minți, țipa, urla, dădea cu chipiul de pământ și speria tot ce era în jurul lui. Ne-a anchetat pe rând. Punea tot felul de întrebări prostești și ne batjocorea în toate felurile.

După ce ne punea întrebări la care nu aștepta răspuns, ne lua la bătaie și ne bătea crunt. La început eram doar eu cu el în birou și când a vrut să mă lovească i-am prins mâna și i-am spus:

– Domnule șef de post, ai grijă ce faci. Și eu am fost jandarm și chiar șef, ca dumneata. Știi să bat crunt. Dacă pun mâna pe dumneata, te snopesc, așa că, dacă vrei să mă bați, bate-mă în public, singur să nu încerci. El rămăsese cu mâna ridicată și mă privea năuc. Când și-a revenit, a țipat la gărzi, chemându-le, și

când le-a văzut intrate, a sărit asupra mea. După ce m-a trântit, lovindu-mă cu un ciomag în cap, m-a călcat în picioare. Când a obosit a aruncat apă pe mine și m-a dus la ceilalți, trecând la rând fratele Bacarna. Pe toți trei ne-a bătut în fața gărzilor. După ce a terminat cu primul rând, a luat-o cu al doilea. De șase ori ne-a luat la rând cu bătaia. Până la șase dimineața ne-a bătut. Obosise polițaiul; de abia se mai ținea pe picioare. Se rugau gărzile de el să termine cu chinuitul, dar parcă era apucat de spiritul cel rău. Fiecare a primit peste optzeci de lovituri de ciomag.

– Cum de nu v-a ucis, frate? – se miră Tudor.

– Este minunea lui Dumnezeu. Aș vrea să vă întreb ceva, zise Hagiul. Voi când sunteți bătuți simțiți toate loviturile?

– Eu nu, răspunse Tudor. Nu știu cum se face că după o lovitură mai zdravănă cad și nu mai simt nimic până la sfârșit.

– Și eu la fel – zise Ilie. Pe mine mă dor mai mult vânătăile, după aceea.

– Tot așa s-a întâmplat și cu noi. Dar eram așa de mutilați, cum nu mai fusesem vreodată.

– Ai mai luat asemenea bătăi? întrebă Tudor.

– Da, am mai luat la Pîrlita, de trei ori, la Peretu, când am început să vestesc solia în comună, apoi la Plosca, la Rădoiești, la Antonești, Crângeni, Salcia, Seaca, Traianu și Vârtoapele de Sus. Dar parcă au fost mai ușoare. În comuna Vânători, șeful de post nu m-a bătut, dar fiind în miezul iernii, a poruncit să arunce apă pe mine până m-a udat, apoi m-a legat și m-a ținut toată noaptea în picioare într-o cameră fără căldură. Aș fi murit, dacă Domnul nu trimitea un gardist, care n-a mai putut suporta tratamentul la care eram supus, m-a dezlegat, mi-a adus alte haine și m-a dus într-o cameră caldă până la ziuă.

– Și... ce s-a mai întâmplat la Albești? întrebă nerăbdător și curios Ilie.

– Când a sosit dimineața la Albești, nu ne mai puteam ține pe picioare. Aproape că nici polițaiul nu mai putea merge. Îl topise mânia. După ce ne-a întocmit acte, ne-au aruncat într-o sanie și ne-au dus la Pretura din Roșiori de Vede.

Când ne-au văzut polițaii nu voiau să ne primească în arestul lor. Spuneau că ei nu primesc în arestul lor morți și răniți. Până s-au tocmit polițaii între ei, noi am înghețat în sanie. Dacă mai întârziiau, ne luau țepeni. În cele din urmă, s-a făcut zarvă și a venit comandantul preturii. Când ne-a văzut și a aflat cine ne-a adus în halul ăsta, a ordonat să fim trimiși la infirmeria garnizoanei. Pe semne că îl cunoștea pe polițai și l-a apărat. Ne-a ținut acolo cinci zile, până ni s-au mai desumflat loviturile. Apoi, am fost puși în libertate.

– Și n-ați făcut nici o plângere? – întrebă Ilie.

– Știi tu cum sunt ascultate plângerile noastre de către stăpânire?

– Cum? întrebă scurt Ilie.

– Cum asculta Baal cererea închinătorilor lui pe Muntele Carmel.

– Înțeleg! zise Ilie.

– După eliberare ne-am dus la București și ne-am prezentat la Institutul Medico-Legal; am obținut certificate medicale, care arătau că am fost maltratați. Cu aceste certificate, ne-am înfățișat înaintea domnului Richard Franasovici, subsecretar de stat la Ministerul de Poliție. El ne-a vorbit frumos, promițându-ne că va ancheta cazul și ne va face dreptate.

– Și a făcut ca Baal, nu? întrebă Tudor.

– Întocmai, răspunse Hagiul.

Când să spună o altă vorbă, ușa camerei s-a deschis și a intrat o sateancă purtând o coșniță mare, acoperită, iar în spatele ei, un polițist purta o tiugă cu apă. Curând, pe o masă improvizată din scaune, se afla o mămăligă aproape caldică, o bucată bună de brânză, ceapă și câțiva cartofi fierți.

– Măi, oameni buni, asta a cerut domn' polițai, asta am adus. Eu aș fi avut și câteva jumări cu murături și usturoi, dar n-a vrut.

– Noi mulțumim femeie, și Domnul să te răsplătească. Dar înainte de a pleca, te rugăm să mai zăbovești oleacă.

– Da, de ce? Eu am multă treabă acum, în Ajun.

– Noi vrem să ne rugăm Domnului pentru mata.

– Da! se miră femeia.

– Rămâi, femeie! stăruie jandarmul. Dânșii sunt credincioși mari.
– Păi, dacă-i așa, de ce-i ții aici, nene, că ar avea și ei ce face acas' în ajunul sărbătorilor, dar... pe semne că ați fluierat în biserică, de-ați ajuns aici.

– Lasă că presupunerile nu-s pentru femei! o opri polițistul.

Când se făcu liniște, Hagiul s-a rugat cu multă inimă pentru toți și în special pentru femeie și familia ei. Femeia stătea cu ochii deschiși și privea năucă la arestați. Așa vorbe nu mai auzise. Când cel care se ruga aminti copiii ei înaintea lui Dumnezeu, femeia scoase un oftat adânc și bănuie că omul acesta ciudat cunoaște durerea ei de acasă. „De unde știe el că am o fiică bolnavă de doi ani?” se întrebă ea. La sfârșitul rugăciunii, femeia plângea, iar jandarmul era emoționat.

– Am să vă aduc mâncare și diseară, și mâine – zise femeia. Eu am simțit că Domnul vă ascultă pe voi. Nu știu cine sunteți și de ce sunteți în mâna jandarmilor, dar am simțit că Domnul vă ascultă.

– Noi îți mulțumim, pentru mâncare și ne vom ruga pentru tine și casa ta, dar mâine să nu ne aduci mâncare pentru că noi sâmbăta postim.

– Mâine nu le mai aduci, Rădițo, că-n zori pleacă! Așa l-am auzit pe domn' șef – interveni jandarmul.

Arestații se priviră unul pe altul cu un anumit înțeles. După plecarea celor doi, Hagiul și Petreștii mâncară încet și bine. După multe zile, s-au simțit sătui. În timpul mesei, vorbiră despre Sabatul ce le stătea în față. Nu doreau să plece în Sabat pe drum. În cele din urmă, cerură să vorbească cu șeful de post.

După amiază, sosi șeful. Hagiul deschise Biblia și îi explică polițistului adevărul despre Sabat și îi ceru să nu-i pornească mai departe a doua zi.

– N-am mai auzit așa ceva, zise polițistul. Nu înțeleg de ce doar voi știți aceste cuvinte ale Bibliei. Preoții de ce învață altfel? Lumea aceasta de ce ține o altă zi?

Hagiul îi explică cum a fost schimbată în decursul istoriei ziua de Sabat, ceea ce îl nedumeri și mai mult pe polițist. El aprobă cu ușurință cererea lor de a fi lăsați în pace a doua zi.

Aproape de asfințit, a venit în vizită preotul comunei. Era un bărbat între două vârste, impunător și serios. Discuția lor a fost frumoasă și clăditoare. Au discutat mai întâi despre punctele comune și apoi preotul întreba, iar Hagiul răspundea cu „stă scris”. Preotul a rămas profund impresionat. După ce a ascultat experiența convertirii Hagiului, a spus:

– Cred că Dumnezeu are un plan cu tine. Păcat că nu ești în biserica mea. Am putea face multe pentru poporul nostru.

– Și acum putem face, părinte – replică Hagiul.

– Așa... pe poziții diferite?

– Nu, ci trecând amândoi pe poziția Bibliei.

– De aceea ai neplăceri; tu ceri hotărâri rapide.

– Timpul e scurt, părinte.

– Da, este adevărat. Când plecați?

– Măine, nu.

Înainte de a ieși, preotul mai zise:

– Eu nu mă supăr dacă propovăduiți aceste adevăruri credințioșilor mei. Nu cred că sunt prea mulți gata să ia asupra lor jugul lui Hristos.

– Dar dumneata, părinte? – atacă Hagiul...

– Despre astfel de lucruri vom discuta altădată, răspunse preotul trăgând ușa după el.

Haina nopții începuse să se lase peste câmpia Mihăieștilor. Soarele alunecase după hotarele Oltului, lăsând pe cer urme însângerate. Zăpada devenise portocalie, iar satul se potolea din ce în ce mai mult. Ici, colo, câte un întârziat purta pe umăr vase cu apă de la cișmea, câte-o poartă mai scârțâia sau câte-o sanie tăia zăpada mărunțită în goana cailor speriați de umbrele nopții. Se mai auzeau strigăte, dar tot mai rar. Mișcarea înceta prin ogrăzi. Grămezi mari de paie uscate umpleau vatra, unde copiii băgau mănunchiuri sub ceaunul pus pentru mămăligă. În grajduri, vitele lingeau pleava amestecată cu tărâte, nemulțumite din pricina porțiilor prea mici. Drumurile se goleau și porțile deveneau pustii. Noaptea de iarnă venea repede, îmbrățișa așezările și sufla peste geamuri, acoperindu-le cu desene ciudate.

Satul Boianu fu înghițit de negura albăstruie, ce se cuibărea peste tot; nu mai vedeai aproape nimic, doar umbrele livezilor, caselor și grajdurilor. Luminile sclipeau mai des ca de obicei, căci aproape peste tot se făceau pregătiri pentru ospățul din ajunul Crăciunului.

Oamenii, așa cum știau ei, bogați sau săraci, așteptau sărbătoarea Domnului. Așteptau să se întâlnească cu povestea „Pruncului din iesle”, ca apoi să aibă motiv să bea și să mănânce.

Și cei trei arestați închiși în biroul jandarmeriei doreau să se întâlnească cu Dumnezeu și chiar se întâlнисeră, dar nu cu un prunc, ci cu un Mântuitor. Ei nu așteptau a doua zi, Ajunul, ci întâlnirea lor începuse cu puțin înainte de asfințit. Pentru ei, întâlnirea de Sabat era mai importantă decât orice sărbătoare anuală.

Noaptea a fost liniștită; cea mai liniștită de la arestare. Deși dormeau pe jos, aveau căldură și liniște. Au pășit în Sabat „flămânzi” după odihnă și părtășie. Erau bucuroși de buna înțelegere cu jandarmii și preotul. Gândurile îi purtau la cei dragi și la biserica lor. Urmăreau cu mintea desfășurarea slujbelor din biserică și îi însoțeau cu imaginația și sufletul pe cei dragi în ritualul vieții lor. Rănile se vindecau rapid și aproape că nu mai simțeau dureri. Din când în când, le amorțeau mâinile și picioarele din pricina loviturilor; erau locurile cele mai lovite de bățauși.

Sâmbătă dimineață s-au simțit liberi în captivitate. Neavând voie să părăsească încăperea, au rămas singuri aproape toată ziua. Erau rar vizitați. Și sătenii, și oficialii erau ocupați cu tăierea porcilor și pregătirea ospățului din Ajun. Toată suflarea se pregătea pentru întâlnirea cu „Mielul din iesle”.

– Frate Ștefane, zise Ilie Petrescu, cred că e timpul să ne povestești experiența promisă ieri.

– Mda – zise Hagiul. Te referi la discuția în contradictoriu de la Belitori?

– Da, aceea sau alta.

– Bine, așezați-vă și prindeți tâlcuirea!

– Trecuseră peste opt ani de la convertirea mea și se sfârșise și războiul mondial din 1918. Mulți cetățeni căpătaseră cunoștința

adevărului adventist în război. Sosiți în locurile natale, îl propovăduiau cu bucurie. Preoții se simțeau amenințați de noua credință, de aceea au început să lupte împotriva ei, deși erau nepregătiți. În cele din urmă, situația aleasă de ei, a făcut mai mult bine lucrării advente, decât rău.

– Ce soluție au ales? – întrebă Tudor.

– Au apelat la autoritatea civilă și la brațul poliției, așa cum bine vedeau și simțeau. De ce suntem noi închiși în postul de jandarmi și nu în altarul bisericii?

– Mai bine – zise Ilie. Acolo n-au sobă și am fi murit de frig.

– Cam necinstită luptă – zise Tudor în timp ce-și muta compresa cu gheața de la o umflătură la alta.

– Lupta oricum ar fi ea, nu e în favoarea noastră – răspunse Hagiul. Era spre sfârșitul verii, când într-un Sabat am vizitat biserica din Belitori. Eram chemat de fratele Gheorghe Manea, prezbiterul bisericii. Plănuiseră ca a doua zi, duminică, să aibă loc o serbare de tineret cu participarea mai multor comunități. Erau invitați tinerii de la Putineiu și Băduleasa. Adventiștii din Belitori făcuseră invitații în tot satul, chemându-i pe săteni la serbare. O mare parte a tinerilor din alte localități au venit la Belitori de sâmbătă după-masă. Pe drum și prin sat, tinerii noștri cântau și răspundeau la întrebările oamenilor. În repetate rânduri, sătenii îi puneau să repete cântarea: „Vestiți oricui că timpu-i pe sfârșit”. Cântarea aceasta avea o puternică influență asupra ascultătorilor. Ba mai mult, seara, grupul de tineri a străbătut șoseaua în sus și în jos de-a lungul satului, anunțând serbarea de a doua zi. Prin aceste manifestări și prin invitații, tot satul a fost anunțat și invitat. Și cum era de așteptat, au aflat și cei doi preoți ai comunei. După ce s-au sfătuit cu cei patru cântăreți bisericești, au început să facă propagandă împotriva adventiștilor. Au plecat și ei în sat, se opreau în grupurile aflate pe șosea și pe uliți și spuneau oamenilor tot felul de lucruri rele despre adventiști: „Adventiștii sunt păcătoși și rătăciți; duc lumea în rătăcire s-o câștige de partea lor; adventiștii s-au lepădat de legea strămoșească și cer oamenilor să nu mai bea vin, să nu mai mănânce

porc, să nu mai țină sfintele sărbători, posturile, pomenile și altele. Apoi, adventiștii vor să vă facă să nu vă mai închinați la icoane și să disprețuiți crucea...”

Ca și când n-ar fi fost destul, ei anunțau oamenii că a doua zi, ei, preoții, vor merge acolo, la serbarea adventistă, spre a-i combate în văzul satului și-i vor face de râs, dovedindu-le că sunt rătăciți. Astfel, și ei cereau oamenilor să fie prezenți la serbarea adventistă, ca să vadă ce n-au mai văzut.

Așa că vă imaginați ce efect au avut toate acestea asupra sătenilor.

A doua zi, încă de dimineață, satul fierbea. Când se apropia ora anunțată, lumea a început să iasă de prin case și să curgă puhoi, ca la bălci. Toți discutau despre ce-o să vadă și să audă la serbarea adventistă. Sala de întâlniri a adventiștilor era amenajată în casa prezbiterului Gheorghe Manea. În aceste condiții, sala era cu mult neîncăpătoare. N-ar fi acoperit nici a cincizecea parte din puhoiul de lume ce curgea spre curtea lui Gheorghe Manea. Conducătorii bisericii s-au hotărât să țină serbarea în curtea casei, care era largă și încăpătoare. Prisma mare și lată era potrivită ca o estradă. Pe ea aveau loc corul și cei ce aveau de prezentat programul. De la prispă, curtea pornea în pantă ușoară spre poartă, așa că toți îi puteau vedea pe cei care prezentau serbarea.

Spre surprinderea tuturor, ograda aceea mare s-a umplut de lume. Curând nu se mai putea intra.

Oamenii sosiți mai târziu au umplut ulițele de o parte și de alta a ogrăzii. Unii așteptau să vadă serbarea, iar alții combaterea publică. Cu puțin înainte de începerea programului au sosit și cei doi preoți. Ei au cerut conducătorilor adventiști să aibă o dezbatere publică. Din partea adventiștilor erau de față frații: Ioan Tănăsescu, fost plutonier major de artilerie, Florea Iordănescu, sergent major de muzică la Regimentul 20 Dorobanți din Turnu Măgurele, George Manea, prezbiterul local și eu.

– Și dumneata, fost hagi și polițist, șef de post – completă Tudor.

– Da, și eu am fost jandarm.

După ce ne-am sfătuit, am acceptat provocarea, cerând să se fixeze punctele asupra cărora vom discuta. Dar preoții, deși inițiaseră acțiunea, nu aveau nici un plan de discuție. Atunci noi, în mod public, le-am cerut ca să dovedească cu Scriptura acuzațiile pe care ni le-au adus și pe care le-au răspândit prin sat. Le-am cerut să dovedească și să arate cu Scriptura:

■ Ce este rătăcirea de care îi acuză pe adventiști, spunând că ei sunt rătăciți.

■ Ce este păcatul, deoarece ei îi acuză pe adventiști că sunt niște păcătoși.

■ Ce este curat și ce este necurat în ce privește mâncarea și băutura, pentru că suntem acuzați de fanatism.

■ Ce este închinarea și la ce să ne închinăm, deoarece îi acuzau pe adventiști de păgânism, pentru că nu se închină la icoane și nu pupă cruci.

■ Ce zi săptămânală trebuie ținută ca zi de odihnă, pentru că ne acuzați de iudaism.

■ Când trebuie să se dea botezul? La copii nematurizați sau la adulți? Pentru ce ne batjocoriți copiii, socotindu-i păcătoși și spurcați nebotezați?

■ Ce lege trebuie să ținem, pe a oamenilor sau pe a lui Dumnezeu, și care este aceasta? Înlocuiesc datinile Cuvântul lui Dumnezeu?

■ Unde merg cei morți, în rai sau în iad? Le mai trebuie după moarte mâncare, haine, bani, lumină sau pomeni? Mai consumă ei toate acestea?

■ Cui trebuie să-și mărturisească omul păcatul: preotului ortodox, sau lui Dumnezeu? Când se dă plata pentru păcat și cine o dă, preotul sau duhovnicul?

■ Cum explicați articolul din crezul creștin: „... Aștept învierea morților și viața veacului ce va să vină, să judece vii și morții, a cărui împărăție nu va avea sfârșit...”. Vă cerem aceasta, deoarece susțineți că adventiștii mint, când vestesc a doua venire a Domnului Isus.

Voi ne acuzați pe noi în problemele acestea.

Frații mi-au cerut să deschid eu discuția și dezbateră, așa că am pășit în față și am zis cu glas tare:

– Oameni buni, ați venit aici invitați de noi pentru a asista la un program festiv religios. Noi ne-am oferit să vă prezentăm un cuvânt frumos din partea lui Dumnezeu. Dar o dată cu dumneavoastră ne-au făcut bucuria să vină și cei doi cucernici preoți ai satului. Dânșii doresc să modificăm programul nostru și să avem o dezbateră publică asupra adevărului ca să vedeți și dumneavoastră care-i adevărul, cel susținut de adventiști sau cel susținut de preoți.

– Vrem, vrem, așa vrem, asta vrem – strigau oamenii și în curte, și pe ulițe.

– Pentru a se auzi, trebuie să faceți liniște. După aceea Îl vom ruga pe Dumnezeu să fie prezenți aici Duhul Său și îngerii, ca să ne lămurească. Doriți să chemăm prezența lui Dumnezeu?

– Da, da, vrem, dorim – strigau oamenii.

– Bine, atunci mai întâi, vom cânta, apoi ne vom ruga. Și au intonat cunoscuta cântare: „Acum se spune orișicui”, apoi fratele Tănăsescu s-a rugat puternic; după care am luat iarăși cuvântul:

– Fraților, noi nu cunoaștem alt îndreptar al învățăturilor dumnezeiești decât Sfânta Scriptură. Dumneavoastră recunoașteți Sfânta Scriptură ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu în materie de credință? Cei ce cinstiți Biblia să spuneți tare „da”!

O mare de glasuri strigau:

– Da, da, Biblia, Sfânta Scriptură.

După câteva clipe, le-am făcut semn să facă liniște și am continuat:

– Deci, fiind de acord până aici, frați creștini, noi cerem cucernicilor preoți să dovedească cu Scriptura acuzațiile aduse nouă înaintea dumneavoastră. Să explice dumnealor „ce este rătăcirea de care ne acuză pe noi; deci, ce este rătăcirea?” Aveți cuvântul cucernice! m-am adresat preotului mai vârstnic.

Preotul a înaintat pe prispa casei, ca să răspundă la întrebare. Avea cu el o Biblie legată, ce părea nouă. Când a început să vorbească și după ce a promis că va dovedi din Scripturi rătăcirea

adventistă, a dat să deschidă Cartea, dar cu groază a constatat că Biblia lui nu avea foile tăiate. S-a fâstâcit și s-a pierdut de tot. În timp ce se bâlbâia, a încercat să desfacă totuși câteva foi, dar fasciculele, fiind cusute cu ață subțire, au cedat, s-au rupt și au început să se împrăștie pe jos. Preotul a uitat și care era problema în discuție, de aceea a început să vorbească alte lucruri.

Oamenii, doritori să afle adevărul, au observat că preotul lor nu numai că nu cunoștea textele, dar nu știa să caute în Evanghelie, și Biblia lui nici măcar nu avea foile tăiate. L-am așteptat un timp, apoi, văzând că nu știe să iasă din încurcătură, i-am zis:

– Cucernice, dacă nu găsești textul, spuneți-ne nouă unde se găsește ca să-l căutăm noi.

Situația preotului era rușinoasă; nu răspundea nimic, tăcea și ținea capul în jos ca un copil vinovat în fața părinților. M-am adresat mulțimii și am zis:

– După cum vedeți și dumneavoastră, oameni buni, cucernicul nu știe unde se află textul care vorbește despre rătăcire. Dumnealor ne-au acuzat pe noi de rătăcire, dar dumnealor nu știu ce este rătăcirea. Noi o să vă citim textul și o să vă dăm explicația lui. Apoi, m-am adresat preotului și am zis:

– Avem cu noi, cucernice, Biblia bisericească, traducerea de Iași a doctorului teolog Nițulescu, profesor la Facultatea de Teologie, așa că voi cita din Biblia ortodoxă, nu adventistă, pentru că adventiștii nici nu au o traducere a lor. Din Biblia dumneavoastră deci, să citim la Matei 22,29. *Drept răspuns, Isus le-a zis: „Vă rătăciți! Pentru că nu cunoașteți nici Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu”.* Cunoașteți textul nu? îi întrebă Hagiul pe cei doi Petrești.

– Da, da îl cunoaștem – răspunseră Tudor și Ilie. Spune mai departe! Atunci am zis:

– Oameni buni, dumneavoastră sunteți martori că dumnealor, preoții, v-au îndemnat să ne ocoliți și să ne urăți, socotindu-ne rătăciți și eretici, este așa?

– Da, da, așa este – răspundea ca unul mulțimea.

– Atunci, dacă Scriptura spune că rătăciți sunt cei ce n-o cunosc, răspundeți dumneavoastră cine sunt rătăciții, noi adventiștii sau

dumnealor? Cine se dovedi a nu cunoaște Scriptura, noi sau dumnealor?

Oamenii tăceau. Nu se auzeau decât oftaturi, iar în depărtare păcănitul unei mori. Preoții stăteau blazați ca la bara judecății.

– Frați creștini, vrem să răspundeți voi, ca martori, este adevărată acuzația adusă nouă cum că suntem rătăciți?

– Nu, nu, nu este adevărată, văzurăm noi cine sunt rătăciții, cine nu cunoaște Scriptura, preoții noștri sunt rătăciții, noi suntem rătăciți. Dumnealor ne țin în rătăcire.

După ce mulțimea s-a potolit, am luat cuvântul:

– Acum, frați creștini, vom căuta răspuns la celelalte acuzații și-i invităm pe cucernici să i-a cuvântul.

Preoții nu se mișcau, nu mai încercau nimic, în cele din urmă, preotul cel tânăr urcă pe prispă. A doua problemă era legată de acuzația ce ni s-a adus că suntem păcătoși.

– Îl rugăm pe cucernicul să ne spună ce este păcatul și să arate din Scriptură ce este păcatul. Apoi, vom vedea unde este păcatul și cine sunt păcătoși.

Preotul spuse câteva cuvinte, mai mult de dumnealui auzite, răsuci de câteva ori în mâini Biblia și coborî de pe estradă. Oamenii au început să se agite. Abia i-am liniștit.

– Oameni buni, pentru că dumnealor s-au dovedit nepregătiți să răspundă la întrebările noastre și pentru că dumneavoastră ați venit să aflați adevărul o dată pentru totdeauna, noi vă vom răspunde cu Scriptura la toate acuzațiile aduse.

Ca să nu obosim ascultătorii care stau în picioare, în drum și în căldură, am folosit o anumită metodă. Fiecare dintre noi, cei ce eram pe prispă și conduceam programul, am prezentat și explicat cu Scriptura câte un punct în discuție.

Mulțimea sorbea cuvintele Scripturii, asculta și plângea. Era conștientă că merge pe un drum greșit. Apelurile divine au primit răspuns în inima a zeci de săteni. Ei au cerut public să-i primim la adunarea noastră. Dar tot mai mulți erau supărați și înfuriați, au început să strige: „Ne-am lămurit, ne-am lămurit, nu mai vrem lămuriri; conducătorii noștri ne-au ținut legați la ochi cu fel de fel

de povești, nu ne mai trebuie, dați-i pe mâna noastră! Lăsați-i pe mâna noastră, să-i tăvălim, să le rupem veșmintele lui Aron, să-i pedepsim pentru că ne-au ascuns adevărul.”

– O asemenea scenă, a mâniei poporului împotriva conducătorilor lor religioși, pentru că le-a ascuns adevărul, n-am auzit să mai fi avut loc în țară – zise mirat Tudor Petrescu.

– Nici eu n-am mai auzit – confirmă Hagiul.

– De obicei, oamenii țin cu preoții lor – interveni Ilie.

– Sigur că poporul îi iubește, deoarece le liniștește temerile și-i lasă în voia plăcerilor lor, așa cum zice în Ieremia 6,14 – zise Tudor.

– Dar ce zice în Ieremia 6,14? întrebă Ilie.

– Poftim și citește – zise Hagiul întinzându-i Biblia.

Ilie citi cu glas tare: *Leagă în chip ușuratic rana fiicei poporului Meu, zicând: „Pace, Pace!” și totuși nu este pace!*

– Mai citește și în 2 Timotei 4,3-4! îi ceru Hagiul.

– Da – răspunse Ilie. *Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă; ci îi vor gâdila urechile să audă lucruri plăcute, și își vor da învățători după poftele lor. Își vor întoarce urechea de la adevăr, și se vor îndrepta spre istorisiri închipuite.*

– În această ocazie – zise Hagiul – lucrurile nu s-au petrecut așa. Sătenii doreau sincer să cunoască adevărul. Se simțeau că au fost înșelați. Ei doreau să cunoască voia lui Dumnezeu, indiferent de atitudinea pe care o vor lua.

Când mulțimea s-a apropiat de cei doi preoți, ca să-i linșeze, adventiștii, conduși de capii lor, au făcut un zid de apărare cu trupurile lor, ascunzându-i de furia poporului pe cei doi preoți. Prezbiterul Gheorghe Manea i-a luat pe cei doi preoți și cei doi țârcovnici, i-a strecurat în casă pe neobservate, apoi i-a scos printr-o tindă în grădina din spatele curții, într-o uliță pustie și i-a condus, însoțit de câțiva adventiști solizi, pe fiecare preot și cântăreț la casele lor. Așa au fost salvați de mulțimea înfuriată.

După plecarea preoților, m-am ridicat și am cerut să se facă liniște. Mulțimea încet, încet s-a potolit.

– Oameni buni – le-am zis – vă rugăm să vă liniștiți! Noi am venit aici să vă prezentăm o serbare a tinerilor noștri. Noi nu am avut în plan această discuție, ci preoții ne-au poruncit s-o ținem. Noi am acceptat și dumneavoastră ați văzut rezultatul. Vă sfătuim și vă arătăm drumul de urmat. Ce aveți acum de făcut, nu e să vă răzbunați pe conducătorii voștri religioși, că nu v-au spus adevărul, pentru că voi personal trebuie să căutați adevărul; să cercetați Scripturile, să vă pocăiți, să credeți în Isus ca Mântuitor personal, să păziți Cele Zece Porunci și să vestiți a doua venire a lui Hristos. Aceasta este datoria noastră. Așa să facem!

Mulțimea a aprobat entuziasmată. Fratele Florea Stoica a anunțat continuarea programului muzical. Tinerii au răspândit prin cele prezentate un entuziasm și o mare bucurie. Oamenii trăiau bucuria descoperirilor lui Dumnezeu. La sfârșit au cântat „Vestiți oricui că timpu-i pe sfârșit”, în final s-a rugat Florea Iordănescu. Sătenii, mulțumiți de cele auzite, s-au răspândit pe la casele lor, comentând și acuzând poziția preoților lor.

– Scena aceasta mi-amintește de cele descrise de serva Domnului în cartea *Experiențe și Viziuni* – zise Tudor Petrescu.

– Da – aprobă Hagiul – de multe ori am recitit acele cuvinte sub impresia celor petrecute la Belitori. Am învățat pe de rost cuvintele inspirate. Ele se găsesc la sfârșitul capitolului „Încheierea soliei îngerului al treilea” și spun așa:

Mulți nelegiuți erau foarte înfuriați când au trebuit să sufere plăgile. Era o scenă îngrozitoare. Părinții făceau copiilor reproșuri amare, și copiii părinților, frații surorilor și surorile fraților. Jale mare se auzea pretutindeni: „Tu ai fost cel care m-a împiedicat să primesc adevărul”. Oamenii se întorceau cu o ură înverșunată contra păstorilor lor și ziceau: „Voi nu ne-ați avertizat, ci ne-ați spus că toată lumea se va mântui. Ne-ați strigat pace, pace, pentru a înăbuși orice temere. Voi nu ne-ați spus nimic despre această oră și pe acei care ne-au avertizat față de aceasta, voi i-ați numit oameni fanatici și răi, care voiau să târască în prăpastie.”

... Și un alt paragraf, dintr-o altă carte, spune:

Oamenii vor vedea că au fost duși în rătăcire. Ei se vor acuza unul pe altul, dar toți se vor uni în a-și manifesta cea mai crudă condamnare față de slujitorii religiei. Aceștia i-au condus pe ascultătorii lor să facă fără valoare Legea lui Dumnezeu și să-i prigonească pe aceia care au sfințit-o. Acum, în deznădejdea lor, conducătorii religioși mărturisesc înaintea lumii lucrarea de amăgire. Mulțimile se umplu de furie. „Suntem pierduți!” strigau ei „și voi sunteți cauza pieirii noastre”; și se vor arunca asupra păstorilor care i-au dus la pieire. Chiar aceia care odinioară îi admirau în cel mai înalt grad vor rosti împotriva lor cele mai grozave blesteme. Săbiile care erau destinate să ucidă poporul lui Dumnezeu vor fi folosite pentru a-i distruge pe învățătorii falși. Pretutindenii va fi luptă și sânge vărsat. (Tragedia veacurilor, capitolul „Pustiirea pământului”)

– Grozave vremuri – zise Tudor îngândurat.

Clopotul bisericii dăgănea jalnic, amintind trecerea morții prin trupul unui sătean. Vaietul lui marea și mai mult frământarea și cercetarea celor trei. Pe fereastra de apus, priveau norii negrii și grei, ce se ridicau purtători de vești rele.

* * *

Capitolul X

Vremea se îndulcise puțin, dar cerul era acoperit cu nori groși și începuse să ningă cu fulgi mari și rari. Din când în când, vântul trimitea rafale, îndoind copacii ce-și aruncau ultimele zdrențe de gheață prinse-n coroană. Satul răsună de strigăte voioase, sărbătorești. Șoseaua era înțesată de oameni. Sătenii stăteau de vorbă bucuroși pe lângă uluci. Vecinii se vizitau unii pe alții, și rudele la fel. Grupuri de copii, ca niște cârlani, se hârjoneau prin șanțul șoselei. Aveau loc adevărate bătăi cu zăpadă.

De la una dintre ferestrele postului de jandarmi, Tudor Petrescu urmărea mișcarea de afară. Își amintea zilele când era ca unul sau ca altul dintre puștii războinici. Văzându-i ieșind de sub sălciile albe, își amintea cum stătea cu orele, ascuns sub podul șoselei, lângă școală, fiindu-i frică să intre la orele de religie; pentru că nu se închina și nu pupa icoana, lua bătaie zdravănă. Învățătorul îi era rudă, de aceea nu se sfia să-l bată crunt; nu-l bătea decât la palmă. Îl bătea până îi plesnea pielea și nu mai putea face nimic cu mâinile. Degeaba a intervenit mama Joița, învățătorul Ștefăniță a rămas de înduplecat. Când nu s-a mai întors de pe front, copiii s-au bucurat, mai ales copiii adventiștilor. Luciseră peretele din spatele clasei, sprijinindu-se cu mâinile, în timp ce erau puși să stea cu genunchii pe coji de nucă. În fiecare luni erau torturați. Intr-o zi, omul de serviciu s-a supărat și a strigat învățătorului:

– Da' ce, domnule învățător, de unde să mai adun coji de nucă? Nu mai am, am curățat nucile la juma' din sat, ca să le iau cojile pentru dumneata. Nu mai am de unde aduce.

Atunci, învățătorul a schimbat tactica – i-a pus să stea ca stârcul, într-un picior, cu mâinile ridicate la ceafă. Până la vacanță, au tot stat ca barza. În vară, a fost chemat pe front. Cât s-au bucurat! Ca niște copii fără minte s-au bucurat. Într-o zi, a venit la Tudor un coleg din celălalt cap de sat și i-a zis: „Băi, Tudore, vreau să merg și eu sâmbătă cu tine, să văd ce-i acolo, că doar n-oi suferi tu ca prostu’!”

A mers, și de atunci în fiecare luni făcea „barza” cu mine. Devenisem ca doi frați până la moarte; la moartea lui. La câteva luni după încorporare, l-au dus acasă într-o ladă. Am fost anunțați că a murit ca un erou; dar nimeni nu știe ce fapte de eroism a făcut. Au umblat mai multe zvonuri. Unii spun că a fost bătut pentru nesubordonare, de către capelanul unității. Alții că l-au bătut niște camarazi, supărați că sâmbăta nu execută programul administrativ; alții că ar fi fost aruncat în cala unui vapor și ar fi murit asfixiat, curățind magazinele. Eu cred că a murit ca un erou, dar nu al armatei române, ci al Domnului.

– Frate Tudore, vrei să te rogi cu noi pentru reușita de diseară? Nu mai sunt multe ore și va avea loc minunea lui Dumnezeu. Mă simt slab. Nu am mai avut ocazii dintre acestea. Să ne consacram Domnului și pregătiți-vă și voi că s-ar putea să interveniți și să mă ajutați. Ați auzit ce-a zis preotul? Să nu-l facem de rușine.

– Să ne ajute Domnul, că, dacă te bazezi doar pe ajutorul nostru, ai și pierdut – zise Tudor în timp ce se depărta de fereastră și se alătura celor doi.

Se lăsa înserarea când s-au ridicat de la rugăciune. Erau liniștiți; le pierise teama și încordarea. Mai înainte se simțeau slabi, ca și când nu ar mai fi apărut niciodată în fața mulțimii. Și totuși, simțeau că acum nu va fi ca până atunci. Plutea în aer un mister. Se temeau și de ceva rău. Le trecea prin minte gândul de a renunța. Ar fi avut destule motive; dar dacă Domnul le cerea să meargă acolo, n-ar fi greșit refuzând? Ar fi dorit să treacă Sabatul mai repede și să sosească clipa aceea. „Mai bine nu ne-ar fi spus”, gândeau când unul, când altul.

Când auziră clopotul bisericii chemând lumea la vecernie fură gata. Priveau prin cele două ferestre oamenii care ieșeau din curți pregătiți pentru biserică. Se înnoptase și coborâse gerul. Din loc în loc, prin ușile caselor deschise, lumina năvălea cu sclipiri de fulger peste zăpada sticloasă. În altă parte, ferestre luminate se stingeau. Curând se porni o ploaie de scârțâituri, sub pașii greoi ce sfărâmau zăpada. Oamenii se salutau cu vorbe cucernice. Cete, cete, curgeau și tropăiau prin ulițele murdare de lumina nopții. Tot satul se ducea la biserică. Arestații erau uimiți. Nu văzuseră așa ceva.

Doi jandarmi îmbrăcați în civil au intrat în camera lor, cerându-le să fie gata de pornire. Trebuia să plece mai devreme, dacă doreau să intre-n biserică.

După apus își curățaseră bine hainele și acum arătau binișor. La vânătăi, umflături și răni n-aveau ce le face. Acestea erau bijuteriile lor.

Geamurile luminate, înalte și înguste ale bisericii se vedeau de departe. Prin ușa larg deschisă, plină de lumină, intrau și ieșeau umbre fără chip. Cu cât se apropiau, umbrele prindeau contur omenesc. Oamenii curgeau înăuntru ca o funie, tăcută, foșnind și trăgându-și sutele de picioare peste lut și piatră.

Biserica era plină cu cetină de brad și pin, ca o oază în deșertul de piatră. Crengile se mișcau și se legănau atinse de oamenii ce înaintau prin ceața răsuflărilor, prin aburul în care abia se zăreau luminile altarului.

Arestații, însoțiți de călăuzele lor militare, s-au strecurat cu greu până în dreapta altarului, aproape de strană. Priveau surprinși de tabloul acela mirific. Oamenii încă soseau; cete, cete. Veneau din cele trei sate care nu aveau încă biserici. La sărbători mari, oamenii veneau aici, în satul mumă.

Biserica devenise înțesată de oameni. Ultimii veniți, rămăneau afară. Acolo își spuneau rugăciunile, în ger. Mulțimea de bărbați și femei, tineri și bătrâni, se legăna și vuia ca un codru. Pe mijloc se formase un curent de du-te-vino. Cei deranjați reacționau

nemulțumiți și blocau trecerea. După scurt timp, nu mai rezistau presiunii și se dădeau într-o parte.

Când preotul apărură pentru prima liturghie, formația celor patru târcovnici începu să cânte. Cântarea lor era auzită de primele rânduri; dar curând se așternu liniștea și poporul căzu în genunchi înaintea altarului. Se făcuse liniște; nimeni nu mai vorbea; fiecare își bolborosea ruga și se închina, cu ochii ținți la preot și la lumina ce se consuma deasupra altarului. Preotul cânta și vorbea în același timp, aruncând vorbe doar de el înțelese.

După ce isprăvi liturghia, popa urcă-n strănă și vorbi, arătând învățămintele acelei zile. Îi sfătuia pe săteni să se ferească de rele, muștrându-i, dând din mâini și tunând cu o voce puternică. Mulțimea era mișcată de cuvintele preotului; mulți se căiau de păcatele lor, unii se băteau în piept, alții mai slabi – și mai ales femeile – plângeau.

După a doua liturghie, oamenii se simțeau mai ușurați. Preotul începu să cânte cu voce frumoasă și caldă:

„Când magii veniră
În iesle-L găsiră
Un prunc înfășat
Cu chip de împărat...”

Mulțimea s-a ridicat din genunchi și începu să cânte după preot și cântăreți:

„... Pruncului să colindăm
Daruri multe să-I dăm...”

Vuietul de glasuri făcea să tremure arborii și să pâlpaie speriate luminile. Păreau așa de uniți în cântarea lor, ca o voce! Melodia mergea la inimă. Către sfârșit, oamenii se întorceau spre corul cântăreților, mutându-se de pe un picior pe altul. Cei ce stau în scaunele așezate pe lângă zid, moțâiau răpuși de oboesală și căldură.

După cântare, preotul urcă în strănă și zise:

– Credincioșii mei, vă amintiți că în fiecare an, cu ocazia acestei sărbători, v-am făcut câte o surpriză plăcută.

– Da, da, părinte, așteptăm – confirmară mai multe voci.

– Și anul acesta îmi voi împlini făgăduința; numai că surpriza va fi cu totul deosebită.

Se făcuse liniște în biserică; doar cei din spate și din uși întrebau: „Ce-a zis? Ce-a zis?” Oamenii îl cercetau pe preot să vadă ce surpriză le ascunde. Nu descopereau nimic curios la părintele lor. Acesta se întoarse spre locul unde erau cei trei adventiști și se adresă mulțimii:

– Dragi credincioși, voi știți că eu mi-am dat toată silința să vă descopăr adevărul mântuitor, tot ce vă ajută să fiți buni creștini. În același timp, v-am vorbit despre noile învățături venite din Răsărit sau din Apus, v-am explicat învățătura fiecăreia, ca să nu fiți în necunoștință. Azi avem trei frați creștini ce se călăuzesc după un crez deosebit de-al nostru. Mă întristează povestea venirii lor la noi și sunt mâhnit că frați creștini, ca noi, au avut purtări necreștine cu ei. Am socotit că vă veți bucura dacă-i invit alături de noi, rugându-i să ne vorbească despre credința lor. Mai suportați să-i ascultăm grăind despre solia lor?

– Da, da, să vorbească – izbucni mulțimea.

Preotul a coborât din strănă, i-a spus ceva Hagiului, și a urcat împreună în strana strâmtă. Hagiul, vădit emoționat, a luat cuvântul și a zis:

– Frați creștini, mă aflu înaintea voastră cu voia preacucernicului și după planul lui Dumnezeu. El îmi conduce viața pas cu pas în împlinirea voiei Sale. Eu vă fac cunoscută cea mai mare veste trimisă omului, de la noaptea Betleemului încoace. Mă minunez când mă gândesc cât de mult vă iubește Dumnezeu! El a condus venirea noastră aici prin atâtea peripeții; urmele lor se văd clar pe fața noastră.

Sunt uimit să descopăr aici, un preot atât de devotat turmei sale, iar pe dumneavoastră atât de religioși. Cinstirea primei venituri a Domnului Isus este vizibilă. Am urmărit cu câtă pioșenie v-ați rugat și închinat; v-am ascultat mărturisirile și mi-am dat seama că voi v-ați legat nădejdea de prima venire a lui Isus; și e lucrul cel mai bun pentru om. El este speranța oricărui păcătos care se pocăiește și-și mărturisește vina. El a oferit iertarea oricui i-a

cerut-o. Însă, frații mei, venirea lui Isus la Betleem ne-a adus și o altă făgăduință a lui Dumnezeu. El a venit să Se jertfească pentru noi, să ne arate cum să trăim, după ce suntem iertați; dar a venit să ne spună că va reveni, ca să ne ducă cu Sine acolo unde ne-a pregătit locuințe. El spunea ucenicilor, înainte de plecare: *Să nu vi se tulbure inima. Aveți credință în Dumnezeu, și aveți credință în Mine. În casa Tatălui Meu sunt multe locașuri. Dacă n-ar fi așa, v-aș fi spus. Eu Mă duc să vă pregătesc un loc. Și după ce Mă voi duce și vă voi pregăti un loc, Mă voi întoarce și vă voi lua cu Mine, ca acolo unde sunt Eu, să fiți și voi.* (Ioan 14,1-3)

Vestea revenirii lui Isus, deși a fost vie printre creștinii primei biserici, ea s-a pierdut până la noi. Acum lumea noastră este străbătută de această veste, și azi a ajuns și la noi.

Unii poate că au mai auzit de ea, alții poate că nu. Oricum, în aceste momente se vestește de la strana bisericii voastre și-a lumii întregi; Domnul, pe care ați venit să-L cinstiți, căruia v-ați rugat și la picioarele căruia ați plâns, vă vestește în această seară că se va întoarce să vă ia la El.

– Când, domnule, când va veni? întrebă cu lacrimi în ochi o femeie îmbrăcată în doliu.

– Curând, foarte curând, atât de curând, cât de repede lumea este gata. *Domnul nu întârzie în împlinirea făgăduinței Lui, cum cred unii; ci are o îndelungă răbdare pentru voi, și dorește ca nici unul să nu piară, ci toți să vină la pocăință. Ziua Domnului însă va veni ca un hoț. În ziua aceea, cerurile vor trece cu trosnet, trupurile cerești se vor topi de mare căldură, și pământul, cu tot ce este pe el, va arde. Deci, fiindcă toate aceste lucruri au să se strice, ce fel de oameni ar trebui să fiți voi, printr-o purtare sfântă și evlavioasă, așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor pieri, și trupurile cerești se vor topi de căldura focului? Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea. De aceea, prea iubiților, fiindcă așteptați aceste lucruri, siliți-vă să fiți găsiți înaintea Lui fără prihană, fără vină și în pace.* (2 Petru 3,9-14)

– Din aceste cuvinte, înțelegem că cel ce așteaptă este Domnul, nu noi. El urmărește cu răbdare pocăința noastră.

– Domnule, ce trebuie să facem pentru a fi pregătiți, așa cum spui dumneata?

– Este o întrebare înțeleaptă; ea arată că sunteți preocupați și interesați de întâlnirea cu Isus. Apoi, voi cunoașteți prea bine că, atunci când aștepți pe cineva așa de important cum este Isus, te interesezi de viața, obiceiurile și lucrurile care îi fac plăcere acelei persoane, ca să faci pregătirile după gustul ei. Te interesează felul de vorbire, cum îi place să i se vorbească, ce-i place să mănânce, să bea, cum se comportă cu semenii, ce tovarășii îi place să aibă; și aștepți cu nerăbdare să vezi ce misiune are; apoi, dacă îți cere să-l ajuți în lucrarea lui, nu rămâi nepăsător. Sunteți de acord cu mine că așa face un om înțelept atunci când așteaptă pe cineva foarte important?

– Da, da – răspunseră mai mulți săteni deodată.

– Dacă această persoană importantă este Domnul și Mântuitorul nostru, judecați voi, cât de serios trebuie să privim pregătirea noastră, pentru întâlnirea cu el.

Se făcuse liniște deplină în sală. Oboseala se stinsese în trupurile sătenilor. Erau ochi și urechi, cei de afară se cățaraseră ciucuri pe ferestre. Hagiul a desfășurat punct cu punct cererile lui Dumnezeu prezente în credință și Lege. Arăta principiul și argumenta cu „stă scris”. În timp ce întărea cu texte adevărul că „El vine”, un sătean bătos, care asculta fără să-i tresare mușchii feței, întrebă:

– Domnule, cum avem siguranță că El vine, ca să nu-L așteptăm degeaba?

– E bună întrebarea. Siguranța de care avem atâta nevoie vine în inima noastră pe măsură ce căpătăm încredere în Isus și păzim poruncile Lui. Știți, că pofta, vine mâncând. Când vei simți cum vine zilnic în ajutorul tău, în cămăruța ta de rugăciune, în biserica ta și oriunde stai să studiezi, atunci capeteți și siguranța venirii Sale pe norii cerului. Dacă nu capeteți experiența venirii Sale zilnice în viața ta, atunci e greu să crezi că va veni pe norii cerului.

– Domnule, zise unul dintre cei patru cântăreți – era un fruntaș mai răsărit al satului – voi adventiștii ați așteptat venirea lui Isus la 1844 și după cum se vede v-ați înșelat. Ce ai de zis?

– Este adevărat că, la 1844, o bună parte a creștinilor din America și unii chiar din Europa au așteptat revenirea lui Isus. Unii spun că a fost o nebulie așteptarea lor, deși... doar Dumnezeu știe adevărul. Mai mult decât atât, adventiștilor de ziua a șaptea li se pune în cărcă această greșală, în ciuda faptului că ei nu existau ca biserică. Și... oricum, nu erau primii care au așteptat revenirea lui Isus pentru a doua oară. L-au așteptat mai întâi apostolii. Ei credeau că Isus va veni în timpul vieții lor, dar n-a venit. L-au așteptat creștinii de la Apus și de la Răsărit, la finele anului 1000 d.Hr., și n-a venit. L-au așteptat și cei de la 1844; dar aceasta nu înseamnă că nu mai vine. El ar fi venit, dacă lumea ar fi fost pregătită. El a promis; îngerii au promis și apostolii au promis că El va veni, și eu cred, pentru că vine zilnic în viața mea. Dumneata, care mi-ai pus ultimul întrebarea – și arată cu mâna spre cântăreț – ai avut vreun fecior în armată?

– Da, am avut – zise omul surprins de întrebare.

– S-a întâmplat să-ți trimită epistolă că vine în permisie?

– Da.

– S-a întâmplat să-l aștepți și el să nu vină?

– Da, sigur, de mai multe ori.

– Ei bine, pentru că n-a venit atunci când l-ai așteptat, înseamnă că n-a mai venit niciodată?

– Ba a venit până la urmă, și a venit când nu mă așteptam. A venit pe nepregătite.

– Nu trebuie să ne temem că nu va veni! În Evanghelia lui Marcu El a spus: ... *veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta puterii și venind pe norii cerului.* (Marcu 14,62). S-ar putea ca în jurul nostru să mișune vestitori ai necredinței și să ne amăgească, spunându-ne că Isus nu mai vine, sau că a venit, cândva, sau undeva, în pustie, sau în vreo cămăruță. Ca buni creștini ce ne place să fim, să ascultăm mai presus de toate sfatul apostolului Pavel, care ne îndeamnă: *Să nu vă păcăliți dar încrederea voastră,*

pe care o așteaptă o mare răsplătire! Căci aveți nevoie de răbdare, ca, după ce ați împlinit voia lui Dumnezeu, să puteți căpăta ce v-a fost făgăduit: „Încă puțină, foarte puțină vreme” și „Cel ce vine va veni, și nu va zăbovi”.

– Domnule, vrei să spui că viața noastră este rea și păcătoasă? Vrei să spui că noi suntem necredincioși? Încerci să ne umilești? Care sunt faptele noastre rele? – întrebă cu destulă mânie în glas fratele primarului.

– Frați creștini! Noi nu acuzăm și nu învinuim pe nimeni, noi nu cunoaștem faptele voastre, doar Dumnezeu le cunoaște. Așa că trebuie să vă cercetați în lumina Scripturii. În cartea a II-a a Facerii, la capitolul 20, începând de la versetul 1, veți găsi Cele Zece Porunci dumnezeiești. Cercetați-le și apoi vedeți dacă trăiți sau nu după voia Domnului! Constatați dacă respectați cuvintele sfinte. Marele David spune în Psalmi 106,3: *Ferice de cei ce păzesc Legea, de cei ce înfăptuiesc dreptatea în orice vreme!* Dacă însă veți constata că unele dintre faptele voastre nu corespund cu Legea Domnului, atunci, neîntârziat, trebuie să...

– Să ne spovedim la preot – îl întrerupse un cântăreț, pe vorbitor. Știam și noi asta, altceva, că de mers la preot pentru spovedanie știam, că am tot mers până acum.

Se produse o rumoare printre ascultători. Unii erau nemulțumiți pentru întreruperea vorbitorului, iar alții murmurau împotriva celor auzite. Câțiva bărbați încercau să plece, dar nevestele lor stăruiau să mai rămână. Erau interesate de cele auzite. În cele din urmă, mișcarea maselor se potoli și Hagiul continuă:

– Frați creștini, îngăduiți-mi să repet ce se pare că voi știți. E foarte bine că voi ați mers la preot să cereți sfat și îndrumare pentru a scăpa de păcat, dar, cine a ascultat sfatul cel bun? Am alergat noi la Isus, singurul în stare să ierte păcatele noastre? Apostolul Ioan pe care voi îl cinstiți și care a fost mai mare și mai sfânt decât toți preoții din zilele noastre, ne-a scris o epistolă în care ne zice: *Copilașilor, vă scriu aceste lucruri, ca să nu păcătuți. Dar dacă cineva a păcătuțit, avem la Tatăl un Mijlocitor, pe Isus Hristos, Cel neprihănit. El este jertfa de ispășire pentru păcatele*

noastre; și nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi; și prin aceasta știm că Îl cunoaștem, dacă păzim poruncile Lui. Cine zice: „Îl cunosc” și nu păzește poruncile Lui este un mincinos, și adevărul nu este în el. Dar cine păzește Cuvântul Lui, în el dragostea lui Dumnezeu a ajuns desăvârșită; prin aceasta știm că suntem în El. Cine zice că rămâne în El, trebuie să trăiască și el cum a trăit Isus. Prea iubiților, nu vă scriu o poruncă nouă, ci o poruncă veche, pe care ați avut-o de la început. Porunca aceasta veche este Cuvântul, pe care l-ați auzit. (1 Ioan 2,1-7)

Trecuseră aproape două ceasuri de când Hagiul vorbea mulțimii. De mult nu vorbise așa. Era cu totul un foc. Îi vibra toată ființa. O putere tainică îi dirija vorba și gândul. Apelurile ținteau inima ascultătorilor. Tudor și Ilie plângeau lângă strană. Nu-l auziseră niciodată vorbind cu atâta putere. Pentru ei, coborâse cerul pe pământ. Simțeau că Dumnezeu a luat chipul Hagiului și le vorbește. Curgea speranța în șuvoaie prin vorbele lui, iar cerul părea dincolo de fereastra bisericii. Din când în când, își aruncau privirile peste mulțime. Era ca împietrită. Totul părea un bloc uriaș, cafeniu, în care un sculptor cioplise fața lumii.

Pe când Hagiul își construia apelul final, liniștea a fost spartă de-un strigăt străin.

– Părinte, părinte, lasă-mă să spui ceva! Oameni buni! Să vă spui, o minune să vă spui!

Era o femeie.

Toate privirile se îndreptară spre ea. Între timp, ajunsese lângă strană. Preotul și un cântăreț o prinseseră din părți și încercau s-o liniștească. Ea lupta să se elibereze din mâna lor și le cerea îngăduință să vorbească. Până la urmă, preotul îi zise:

– Bine, vorbește, dar nu vreau să-mi superi oaspeții.

– Nu părinte, am să spui doar minunea.

– Bine, spune!

– Oameni buni, nu e nevoie să vă spui cum mă cheamă, că mă știți toți, mai ales de când s-a abătut blestemul asupra casei mele. Voi știți că-s o femeie vrednică, la casa mea. Totdeauna la masa mea au mâncat săracii satului și toți nealivăniții. Omul meu, să-l

ierate Dumnezeu, v-a omenit pe toți și eram blagosloviți de Ăl de sus, până când fata noastră – singura pe care o aveam, a căzut din nuc și a damblagit. Sunt doi ani de când zace la pat. Am fost cu ea pe la toți vracii, au tras-o toate babele, i-au dat buruieni cât un fânar, dar degeaba. Omul meu și-a dat duhul cu oful în inimă. Mă rog la Dumnezeu, zi și noapte, să-i ușureze sufletul. Cum s-o chinui el, săracu', acolo-n sânul lui Avraam, văzându-ne pe noi cât de amărâte suntem!

- Hai, lasă morții-n pace și zi ce ai de zâs – se răsti la ea țârcovnicul.
- Las-o Nae în pace, săraca! îl înghioldi nevasta pe țârcovnic.
- Și după cum vă spusăi, a venit la mine jandarmul ieri și m-a întrebat dacă mai dau de pomană pentru omu' meu.
- Mai dau, îi zăsăi.
- Da' la eretici dai?
- La ce mă, omule?
- La eretici, zăsă jandarmul.
- De unde ereți? I-ați prins voi?
- Nu, ăia din Lacul Sărat, dar ni i-au trimis nouă.
- Ce să faceți cu ei?
- Îi trimitem și noi mai departe.
- Asta e un semn rău; a înnebunit lumea, am zâs.
- Hai! Lasă lumea. Le dai sau nu le dai?
- Le dau, am zâs. Stai puțin să-ți dau niște boabe.
- Ce să-mi dai, femeie?
- Boabe, să dai la ereți.
- Mă, proasto, ăștia-s oameni, nu păsări.
- Cum, nu sunt dăia de atacă puii și găinile?
- Nu, sunt oameni, trei oameni, ai înțeles?
- Da, da, am înțeles – i-am zâs buimăcită de vorbele lui.

Mă tot gândeam și mă întrebam ce oameni o fi ăia ereți. Așa că m-am grăbit să pregătesc mâncare și să mă duc să văd ereții. Am rămas mirată când am fost dusă la acești oameni ai lui Dumnezeu. Nu erau deloc ereți, ci erau așa cum îi vedeți. Erau în biroul jandarmilor, cu hainele boțite și cu fălcile umflate; ăluia mai mic, ăștia care stă lângă strănă, îi mai curgea sânge dintr-un

ochi – și se întoarse să-l arate pe Ilie care stătea rezemat de strană. După ce le-am golit coșnița, am dat să plec, dar ăl bătrân mi-a zâs: „Stai să ne rugăm pentru tine, ca să te blagoslovească Cerul pentru cele aduse. Am stat și eu și jandarmul. Și ce să vedeți, când a început să se roage, am început să plâng, se ruga de parcă era Sfântul Anton, pupa-i-aș tălpile, că numa' el mă mai miluește și se roagă pentru mine, păcătoasa. Și s-a rugat. Când a sfârșit milostivirea, era să-i cad la tălpi, că s-a rugat pentru amărâta aia a mea de-acasă. Pe nimeni n-am auzit rugându-se pentru ea. Știa, oameni buni, ce năcaz am eu acasă. Am plecat cu inima ușurată.

Când m-am dus acasă, amărâta mea dormea. Când am intrat eu, s-a trezit. Parcă nu mai era așa galbină. S-a uitat la mine cam prosteste, apoi m-a strigat:

– Mamă!

– Ce e, fato – i-am zâs.

– Uite! mi-a zâs, și a ridicat mâna aia bleagă.

Apoi, s-a dat jos de pe rogojină. Mi-am făcut cruci, mi-am scuipat în sân, dar ce vedeam era adevărat; adevărat, adevărat.

Mulțimea începu să murmure și să se agite. Unii râdeau, alții erau supărați că le fură timpul și l-a întrerupt pe Hagi. Unii începură să strige:

– Dă-o afară, părinte, că n-am venit s-o ascultăm pe asta!

– Lițo! Lițo!

Strigă puternic săteanca, către o femeie ce era așa de îmbrobodită că nu i se vedea fața și care sta ascunsă după un stâlp.

– Lițo, vino încoa'! strigă femeia.

Fantoma se desprinsese greu din umbra stâlpului și își făcea loc cu coatele, strecurându-se spre strană. Când ajunsese, își trase broboada de pe față și lăsă să-i cadă baticul după gât.

– O vedeți, oameni buni? El s-a rugat și mi-a vindecat-o – și arată spre Hagi.

Se făcuse tăcere de mormânt. Nici răsuflările nu se mai auzeau. Toți priveau încremeniți; așa ceva nu mai văzuseră. Minuni aveau loc numai în povestirile lor, spuse la un pahar de zaibăr, când se strângeau să tănuiască. Un bărbat se desprinsese din rândul lui și

se apropie de Lița. O pipăi, îi luă mâna beteagă, care acum era ca toate mâinile, i-o săltă în sus, lăsându-i-o să cadă brusc. Pipăi bărbia care fusese strâmbă, se minună, se întoarse spre săteni și zise:

– Așa-i lume, e Lița și e sănătoasă. Trebuia să și fie, după câte daruri i-au făcut Sfântului Anton și părintelui ca să mijlocească pentru ea. Ei au vindecat-o, că ei sunt sfinți; sunt sfinții noștri din străbuni. Pe străinii aceștia nu-i cunoaștem. Au venit la noi într-o vreme nepotrivită și nechemați.

– Nu-i adevărat, oameni buni, oamenii aceștia s-au rugat și mi-au spus că o să văd binețea Domnului. Și am văzut-o în tămăduirea fiicei mele. Sfântului Anton de ani de zile îi cer și n-am sâmtât nimic; iar părintelui ce să-i cer, că e și el om, e om bun, și are soacra bolnavă, așa cum a fost fata mea.

– Spui vorbe proaste femeie – o opri bărbatul de lângă ea. Domnule, se adresa el Hagiului, la dumneata-n sat sunt bolnavi?

– Sunt – spuse liniștit Hagiul.

– Și de ce nu te rogi pentru ei, să-i vindeci?

– Mă rog, dar vindecarea e a Domnului.

– Deci recunoști că nu tu vindeci?

– Am spus că eu mă rog, dar vindecarea vine de la Domnul. El o dă celor ce au credință în El, așa cum a avut femeia aceasta a cărei fiică s-a vindecat.

Omul s-a făcut că n-a sesizat spusele Hagiului și a continuat:

– În familia ta ai bolnavi?

– Am niște rude.

– Dar printre ivantiștii tăi, sunt bolnavi?

– Mai sunt.

– Atunci de ce nu-i vindeci, domnule, și vii aici să ne tulburi și să ne strici sărbătoarea? Vrei să ne îndupleci la rătăcirea ta? Vrei să călcăm în picioare ce a fost mai scump pentru părinții noștri? Sunt uimit, oameni buni, cum ați privit nepăsători, în timp ce omul acesta învățea în mâini o cârtică și își bătea joc de credința noastră strămoșească. Ați privit la el cum batjocorea sfânta cruce, spunând că e un lemn. Ne-a umilit, spunându-ne că ținem o zi falsă, că sfânta duminică nu e sfântă. Sfânta slănă pe care o

mâncăm în cinstea sfântului Crăciun, domnul nostru, a zis că este spurcată. Tăria care ne veselește inima, a numit-o zeama nebuniei. Ce e cu voi, sătenii mei, nu cumva v-ați pocăit? Ia să vedem, dați slana la câini, scoateți cepul la butoiu' cu vin? Nu mai înjurați? Nu vă mai bateți muierile? Ha, ha, ha, ia te uită, domnule, Boianu, sat de sfinți! Nu mai veniți duminica la slujbă? O faceți sâmbăta? Ia să vedem cine nu-și mai trimite copiii sâmbăta la școală? Sunteți mulți și proști, căscați gura la palavre. Părintele s-a cam întrecut cu surpriza, de această dată. Probabil că nici dumnealui n-a știut ce ascunde năpârca asta – și arată mânios spre Hagiul.

– Domnule învățător, v-a biruit mânia în această seară; trebuie să vă poruncesc un număr de mătăanii pentru curățire de mânie – zise preotul încercând să-l oprească.

– Dă-i multe părinte, dă-i multe, pentru că ne-a umilit. Învățătorul ne-a batjocorit în această seară – strigă unul din mulțime. Are datorii și nu le plătește.

– Care ești mă? se ridică pe vârful cizmelor învățătorul ca să-l vadă pe vorbitor. Ce mă Guță, vorbești pentru că n-ai copii, las' c-o făta nevastă-ta și vii tu la mâna mea.

– Aha! Până atunci îți mâncăm coliva, domn' Terci.

– Bine derbedeule, bine, ai tu nepoți sau neamuri, bine...

– Oameni buni, să nu uităm că sunt sfintele sărbători pe care le-am primit de la părinții noștri ce se hodinesc acum în sânul lui Avraam. Cinstind cu sfințenie sărbătorile, îi cinstim pe părinții noștri, și auzirăți din Decalog care grăi astfel: *Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să ți se lungească zilele în țara, pe care ți-o dă Domnul, Dumnezeuul tău.* (Exod 20,12) – luă cuvântul preotul.

În timp ce preotul rostea porunca, Hagiul s-a apropiat de el, șoptindu-i, că ar dori să mai spună ceva. Cucernicul i-a făcut semn că nu, deoarece agita mulțimea. Oamenii erau derutați și aproape că se ștersese impresia făcută de cuvintele Hagiului.

– Iubiții mei credincioși, sunteți de părere cu mine să mulțumim oaspeților noștri pentru cele spuse?

– Da, da, le mulțumim – ziseră o mare de voci.

– Să-i asigurăm că noi respectăm crezul lor, și le dorim izbândă în cele ale credinței. Nouă nu ne este rușine, ca unora, să-i numim frați. Ei s-au consacrat în credința lor, ca și noi într-a noastră. Ei se roagă aceluiași Isus, ca și noi, au aceeași Scriptură, ca și noi. Ei sunt creștini, ca și noi. Nu vă lăsați amăgiți de unii păcătoși care vă îndeamnă la răzbunare împotriva lor. Ei sunt frații noștri. Dacă dumnealor n-ar fi sub autoritatea jandarmilor, știu că mulți ați dori să-i aveți ca musafiri. Învățați să-i iubiți pe semeni, credincioșii mei! Nu vă lăsați să vă orbească micile diferende. Am să vă citesc ce ne învață sfântul Pavel în Epistola către Romani, la capitolul 14.

Hagiul fierbea lângă strană. Îl ardea viclenia preotului. Încearca mereu să ia cuvântul, dar preotul nu-i permitea.

– Ascultați, iubiți mei, ce spune Scriptura:

Primiți bine pe cel slab în credință, și nu vă apucați la vorbă asupra părerilor îndoielnice. Unul crede că poate să mănânce de toate; pe când altul, care este slab, nu mănâncă decât verdețuri. Cine mănâncă să nu disprețuiască pe cine nu mănâncă, și cine nu mănâncă, să nu judece pe cine mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit. Cine ești tu, care judeci pe robul altuia? Dacă stă în picioare sau cade, este treaba stăpânului său; totuși, va sta în picioare, căci Domnul are putere să-l întărească pentru ca să stea. Unul socotește o zi mai pe sus decât alta; pentru altul, toate zilele sunt la fel. Fiecare să fie deplin încredințat în mintea lui. Cine face deosebire între zile, pentru Domnul o face. Cine nu face deosebire între zile, pentru Domnul n-o face. Cine mănâncă, pentru Domnul mănâncă; pentru că aduce mulțumiri lui Dumnezeu. Cine nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă; și aduce și el mulțumiri lui Dumnezeu. În adevăr, nici unul din noi nu trăiește pentru sine, și nici unul din noi nu moare pentru sine. Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim; și dacă murim, pentru Domnul murim. Deci, fie că trăim, fie că murim, noi suntem ai Domnului. Căci Hristos pentru aceasta a murit și a înviat, ca să aibă stăpânire și peste cei morți și peste cei vii. Dar pentru ce judeci tu pe fratele tău? Sau pentru ce disprețuiești tu pe fratele tău? Căci toți ne vom înfățișa înaintea scaunului de judecată

al lui Hristos. Fiindcă este scris: „Pe viața Mea Mă jur, zice Domnul, că orice genunchi se va pleca înaintea Mea, și orice limbă va da slavă lui Dumnezeu”. Așa că fiecare din noi are să dea socoteală despre sine însuși lui Dumnezeu. (versetele 1-12)

– Auzirăți, frații mei, Scriptura ne interzice să comparăm credințele. Fiecare să-și vadă de ale lui, că... va răspunde în fața Marelui Judecător.

Hagiul vru să urce-n strană, dar preotul și cântărețul începuseră slujba finală pentru binecuvântarea obștei. Mulțimea tăcută, dar mai confuză decât oricând întorsese spatele altarului și își făcea loc spre ușă. Mulți erau frământați! Cuvintele Hagiului le străpunseseră inima, dar și preotul vorbise bine, pentru mulți.

Celor arestați nu le venea să creadă că nu era un vis. Hagiul plângea. Fu trezit din durerea lui când Lița, îngenunche la picioarele lui, ca-n fața popii și-i pupa mâinile plângând.

– Ridică-te fetițo! Nu mie trebuie să te închini, ci lui Isus. El te-a vindecat, eu doar m-am rugat pentru tine.

Fata plângea de bucurie; lângă ea, plângea și mamă-sa. În spatele femeilor, mai mulți săteni așteptau să vorbească cu Hagiul. Toți aveau bolnavi și îi cereau Hagiului să se roage pentru ei.

Preotul observa ce se întâmplă în jurul arestaților. A chemat la el un jandarm și i-a șoptit ceva la ureche. Acesta s-a apropiat de arestați și le-a zis:

– Plecăm acum, că s-a golit drumul. Hei, voi, sătenilor, ce vreți? Ce, n-ați mai văzut arestați? se răsti la ei jandarmul. Dacă nu vă depărtați, ne obligați să le punem cătușele și zgarda.

Când auziră sătenii intenția polițiștilor, sparseră cercul. Unul dintre jandarmi păși primul printre fețele încruntate și triste ale oamenilor.

– Roagă-te pentru mine, și pentru mine, și pentru fata mea, nevasta mea, a mea, a mea, se repezică să șoptească sătenii, în timp ce Hagiul trecea printre ei.

Jandarmul din spate îi zorea pe arestați.

Afară, întunericul atârna peste sat greoi și rece. Vântul zgâlțâia copacii goi, șuierând obraznic peste liniștea lumii. Nu se văd

stelele. Sătenii le căutau. Sperau să vadă și ei ce-au văzut păstorii în noaptea nașterii.

- Acum nu se mai nasc stele! zise un sătean în urma arestaților.
- Stelele... acum mor!
- Mor și stelele? întrebă un altul.

Tudor Petrescu observă primul că nu mergeau spre postul de jandarmi. Se abătuseră de la șosea și înaintau tăcuți pe o uliță îngustă. Căinii îi întâmpinau cu un lătrat furios. Nu mult după ce apucaseră pe intrare, pentru că era mai mult o intrare decât uliță, s-au oprit lângă o poartă mare. Jandarmul a intrat fără să bată. În curte două javre se dădeau la ei cu frică, spulberând zăpada prin învârtituri nebunești. După ce sergentul s-a făcut că aruncă după ei cu ciomagul, au rupt-o la fugă spre șura cu paie. De acolo, aruncau vaiete spre nori. Curând, ieși preoteasa însoțită de-o femeie grasă, dar vioaie foc. Polițistul îi șopti ceva, după care femeia o luă înainte spre un alt corp de case mai joase și mai în spate.

După ce au intrat într-o încăpere cu tavanul aplecat și cu vatra deschisă, polițistul spuse arestaților:

– Aici veți rămâne peste noapte. E casa părintelui. El dorește să vă găzduiască și să vă omenească în seara asta.

Arestații rămaseră surprinși și tăcuți. Alături de odaia cu vatră se afla alta mai mare, văruiată și cu pământ proaspăt dat pe jos. Două paturi mari cu rogojină nouă așteptau libere. Era bine; era cald și mirosea a pâine proaspătă.

– Mi-e sufletul greu de atâtea întrebări – zise după multă tăcere Hagiul. Sunt așa de tulburat că nu mai pot pătrunde adâncul. Când simt limpezimea, mintea mi-aruncă întrebări și mă tulbură iarăși.

Tudor îl privea cu ochii înlăcrimați și căuta un cuvânt de mângâiere, dar până să răspundă s-a deschis ușa și a intrat preotul.

- Hei,... cum e oameni buni? E bine?
- Depinde, cucernice – răspunse Ilie.
- De ce depinde, măi fraților?
- De cum înțelege fiecare binele – răspunse Hagiul.

– Uite, acu' o să vină Rada să vă întindă masa. Mai întâi, o să facă un pui de mămăligă; avem și pâine, dar voi nu mâncați, pentru că e făcută în Sabat; acuși se face mămăliga.

– Bine părinte, dar... cum se face că nu suntem în arest?
– I-am zis șefului de post, că e bine să petreceți noaptea sfântă, într-un loc sfânt ca ăsta.

– Aici e un loc sfânt? întrebă Ilie.

– Păi..., nu omul sfintește locul?

– Da – răspunse Ilie dând din cap.

– Așa, fraților, acesta e un loc sfânt și voi n-o să-l părăsiți ușor. Eu vă repet că mă simt onorat să fiți sub adăpostul meu. Măine 'om mai vedea noi.

A deschis ușa și a plecat. În urma lui a rămas ecoul. Arestații s-au așezat tăcuți pe paturi.

– De ce crezi că ne-a adus aici? îl întrebă Tudor pe Hagiul.

– Ca să ne ascundă de săteni. Îi e teamă să ne lase singuri cu oamenii. N-am mai întâlnit un preot mai viclean. Bunătatea lui sângerează a viclenie.

Alături, la vatră, Rada pregătea mămăliga. Preotul o sfătuia să folosească vase bine curățate, dintre cele noi, nemânjite de hrana lor ortodoxă. Nu dorea să-i mânjească cu „necurații” pe oaspeți. Dorea ca ei să se simtă bine.

– Frații mei, eu nu pot mânca la ora aceasta târzie din noapte; o cană de apă e de ajuns pentru sufletul meu.

– Și eu la fel – zise scurt Tudor.

– Și eu – rosti mai moale Ilie – deși..., și lăsa vorba neterminată.

– Mă duc să-i spun femeii să nu se mai ostenească degeaba.

Femeia și preotul se opuneau dorinței Hagiului. O lua ca o jignire. După ce Hagiul le vorbi amănunțit abia, abia acceptară să păstreze hrana pentru a doua zi dimineața. Cei trei sorbiră totuși câte o cană de ceai îndulcit cu sfeclă.

În timp ce beau ceaiul, preotul, așezat pe un scaun, privea pe rând la fiecare. Privirea lui devenea stânjenitoare pentru oaspeți.

– Ați auzit că un preot ortodox a trecut la adventism?

– Când, cucernice? întrebă Hagiul.

– În urmă cu câțiva ani buni. Am fost chemați toți la protoerie și atenționați. Preotul acela mi-a fost coleg la seminar, la Sibiu.

– Cum îl chema?

– Pe când eram în seminar se numea Dumitru Iliescu, dar mai târziu, când s-a călugărit a primit și numele de Benedict, adică „binecuvântatul”; dar, până la urmă s-a dovedit că e invers.

– Cunosce bine istoria și experiența fratelui Benedict.

– Ai promis că ne-o faci cunoscută – zise cu o oarecare voioșie în glas Tudor. Aș dori să ne-o povestești acum. Cucernice, de-ați ști ce frumos povestește Hagiul!

– Da și eu aș vrea să-l aud și să aflu ce s-a mai întâmplat cu prietenul meu răătăcit.

– Chiar doriți să vă povestesc istoria lui?

– Vrem, răspunseră ceilalți.

– Bine... și se trase în pat, rezemându-se de perete.

– Până a intrat la călugărie, îi cunosc istoria. În școală a fost un învățăcel de frunte. M-am mirat când l-am auzit că după terminarea studiilor se călugărește. El credea sincer că aceea e calea mântuirii, și apoi dorea să obțină gradele ierarhice în biserică. Numai pe calea călugăriei se pot obține aceste grade. După seminar, eu am luat parohia unchiului meu, care a fost preot aici, în Boianu, iar el s-a dus la mănăstire.

– De unde era el? Unde s-a născut? întrebă Hagiul.

– Era din satul Păcureți, Prahova. Știu bine, deoarece am fost într-o vacanță la el. Mi-amintesc ce fericită era mama lui când îl vedea. I se scurgeau ochii după el. Era tare mândră de el. Niciodată n-am să uit bucuria ce țâșnea din ochii ei, când ne vedea venind pe poartă de la plimbările noastre. Mai târziu, când auzeam că Benedict a mai urcat câte un grad bisericesc, mă întrebăm: „Cum s-o simți mama lui Iliescu?”

– Fratele Benedict a obținut grade ortodoxe? întrebă Ilie.

– Da, a obținut toate gradele până la cel de arhimandrit. Lucrul acesta este foarte important în ierarhia bisericească ortodoxă; de aceea mirarea mea este mare. Cum de a ajuns el la adventiști, nu știu!

– Știu eu, zise Hagiul. Am auzit istorisirea chiar din gura dânsului. Am fost împreună la o conferință a noastră, a adventiștilor. Acolo el și-a povestit experiența.

- Și a spus el cum a început căderea lui? întrebă preotul.
- Depinde, cucernice. Când sfântul Pavel a căzut pe drum spre Damasc, de fapt a început să urce treptele cerului.
- Se poate; dar... ce-a spus el?
- Păi... a povestit că, pe când slujea la Mănăstirea Neamțului ca diacon, se plimba într-o zi prin curte, meditănd la unele lucruri citite într-o carte. Tot plimbându-se, l-a întâlnit pe starețul mănăstirii, care părea îngândurat și frământat. Benedict i s-a adresat:
  - Cucernice, vântul întristării îți tulbură apele?
  - Da, frăția ta, mai citii ceva în Sfânta Scriptură și de aceea...
  - Dar ce scrie acolo, de v-a pierit bucuria?
  - He... acolo scrie lucruri importante, foarte importante.
  - Apoi, dacă așa e vorba, că-s lucruri mari și importante, n-ar trebui să le aducem în auzul poporului? N-ar trebui să le citim poporului cu ocazia sărbătorilor?
  - O, aceasta niciodată, niciodată! a răspuns starețul.
  - De ce? De ce frăția voastră, de ce? Nu-i bine să punem Scriptura în mâna poporului?
  - Nu, nu e bine!
  - De ce, sfinția ta?
  - Pentru că atunci când oamenii vor citi Sfânta Scriptură, ne-am dus pe copcă.
- Și-a plecat mai departe starețul. Acum Benedict a rămas frământat pe gânduri. „Ce-o fi vrând să zică starețul?” se întreabă Benedict. „Nu cumva, rânduiala noastră nu-i după voia Domnului, și, dacă ar afla poporul, s-ar depărta de noi?” se întreba Iliescu.
  - A mărturisit el aceste gânduri? întrebă nemulțumit preotul.
  - Da, cucernice, redau ce am auzit din gura fratelui Iliescu.
  - Înseamnă că a făcut el ceva necugetat – zise preotul, pentru că de la Mănăstirea Neamț a mai trecut prin câteva, până a ajuns în cele din urmă la Mănăstirea Sinaia.
    - Nu, cucernice, n-a făcut nimic necugetat, ci din contră a fost o răsplată ajungerea lui în Sinaia. Apoi, cum îți explici că tocmai el a fost alesul patriarhului?
    - Ce vrei să spui cu asta? întrebă preotul.

– Păi... după cum știi și dumneata, cu câțiva ani înainte de primul război, Biserica Ortodoxă a trimis un fiu al ei, un preot de seamă, în America, ca să-i unească pe românii de acolo sub oblăduirea bisericii. He, omul de încredere al bisericii a fost tocmai Benedict Iliescu. Asta arată cât de cult și apreciat era.

– Mda, da – zise preotul. Și ce-a fost mai departe?

– Așa că, împuternicit de trimiterea bisericii, protosingherul Benedict Iliescu a reușit în scurt timp să întocmească prima parohie ortodoxă românească din America. În scurt timp, a devenit iubit și respectat.

Mergând în diferitele locuri să-și viziteze credincioșii, a aflat că în parohia sa se află și o mică comunitate de adventiști de ziua a șaptea. De cum a auzit, a simțit că e de datoria sa să aducă înapoi în sânul Bisericii Ortodoxe, aceste oi rătăcite.

– A greșit, zise preotul. E mare păcat să-l întorci pe om de la credința lui, la o alta.

– Cine spune asta, părinte?

– Epistola, cine?

– Care?

– Epistola lui Toma către goți.

– Cu siguranță că e secretă și numai ortodocșii au voie să citească această epistolă.

– Da sigur, numai ei, da.

– Și ce s-a mai întâmplat, întrebă nerăbdător Tudor.

– Da, și ce s-a mai întâmplat? reluă și preotul.

– Deci și-a pus în gând să-i viziteze pe adventiști. Și pentru că dorea să-i convingă pe toți o dată, s-a hotărât să se ducă sâmbăta la adunarea lor. Și așa a făcut. Într-o sâmbătă, a pășit în adunarea adventistă. S-a nimerit că tocmai atunci aveau Sfânta Cină. Cele văzute și auzite l-au impresionat profund. Nu-și imaginase că oamenii aceștia sunt așa de serioși în credința lor. N-a rezistat să nu se roage și să nu cânte alături de ei. A rămas până la sfârșit. După terminarea serviciului divin, niște „nazarineni” care erau în adunare, au început un schimb de cuvinte cu adventiștii de

ziua a șaptea. La un moment dat, unul dintre nazarineni s-a adresat preotului protosingher Benedict și i-a zis:

– Spune sfinția ta, care ești preot ortodox, ce spune Sfânta Scriptură? Ce zi să serbăm?

– Dacă vrem să cunoaștem adevărul, după cum spune Sfânta Scriptură, acolo stă scris că sâmbăta trebuie serbată.

– Cum, cucernicia ta, preot ortodox, poți să spui că sâmbăta trebuie serbată, ca jidanii?

– Eu am spus că Legea lui Dumnezeu e dată pentru om, nu doar pentru evrei, cărora dumneavoastră le ziceți jidani – a răspuns Benedict. Eu mă bazez pe cele scrise în Eclesiastul 12,13: *Să ascultăm dar încheierea tuturor învățăturilor: Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui. Aceasta este datoria oricărui om.*

Nazarinenii au plecat furioși, dar adventiștii l-au înconjurat cu dragoste pe fratele Benedict. L-au invitat acasă și au aprofundat adevărurile Bibliei. Curând a căpătat convingerea că adevărul lui Dumnezeu era cel prezentat de Biserica Adventistă. Așa că s-a hotărât să-l îmbrățișeze.

– Și a slujit mai departe ca preot? Întrebă mirat cucernicul.

– După convertire, a mers la parohie, a oficiat o ultimă slujbă după tipic, apoi le-a ținut o predică, arătându-le adevărul și hotărârea pe care a luat-o. I-a îndemnat să facă și ei la fel. Era ultima lui slujbă ca preot ortodox.

După ce s-a botezat și a devenit membru adventist, a început să vestească solia revenirii lui Isus. Lucrul acesta a ajuns la cunoștința conducătorilor bisericii noastre. I s-a propus să fie angajat ca pastor. El a acceptat și a lucrat mai mulți ani ca misionar printre românii din America.

– Și acum e tot acolo? Întrebă nedumerit Ilie.

– Nu, acum nu mai este acolo, ci aici.

– Și Biserica Ortodoxă l-a lăsat în pace? Întrebă preotul.

– Da, de unde. Chiar acolo în America, reprezentanții Bisericii Ortodoxe l-au dat în judecată că a oficiat slujbe adventiste îmbrăcat în sfintele odăjdii și chiar în fața sfântului altar. Aceasta însemna o blasfemie, după părerea dumnealor.

– Cam ce am făcut eu în seara aceasta, nu? întrebă preotul. Eu te-am urcat în strănă, și tu ai ținut o predică adventistă. Nu-i așa?

– Cam așa, cucernice, numai că dumneata mai departe nu mergi pe urmele prietenului dumitale Benedict.

– Iubirea e totul, oameni buni. Și ce s-a mai întâmplat?

– Judecătorul l-a absolvit de orice vină, deoarece în America libertatea de conștiință este garantată de lege.

– Dar cum a ajuns în țară? întrebă Tudor.

– În anul 1920, când s-a organizat Uniunea Română a Bisericii Adventiste, a venit în România președintele Conferinței Generale Adventiste. Cu acea ocazie, au aflat românii de convertirea fratelui Benedict. Președintele Uniunii, Petre Paulini, a cerut să fie trimis în țară fratele Benedict, deoarece era mai mare nevoie de el aici. Așa a ajuns din nou în țară. Aici a fost întâmpinat cu multă împotrivire din partea Bisericii Ortodoxe.

– Da, mi-amintesc, zise preotul. Toți am fost înștiințați și avertizați. Ni s-a cerut să veghem și să nu-l primim cu nici un chip. Ni s-a cerut ca, dacă aflăm că e în vreo localitate, să anunțăm autoritățile și să fie arestat.

– Așa că persecuțiile au început, continuă hagiul.

Odată a fost arestat de un șef de post. După ce l-a ținut mai mult timp arestat, i-a spus că are să-i facă ceva ce nu se aștepta și nici prin minte nu-i trece. Fratele Benedict se gândea la spusele șefului de post. După scurt timp, jandarmul a băgat, în camera unde era închis, câțiva bărbați cu ordinul de a-l bate. Când oamenii au intrat la el și au văzut fața blândă și iubitoare și pentru că îl cunoșteau n-au zis decât atât:

– Ce faci aici, domnule Iliescu?

– Iacă, ce să fac, cu ale noastre, cu treburile noastre adventiste. Nu au îndrăznit să-l bată.

– Bravo, bravo – bătu cu palma-n genunchi preotul. Așa ortodocși da, adevărați credincioși. Cum să-l lovească ei pe prietenul meu Dumitru, sau Benedict! Așa-mi place. Și ce au făcut mai departe?

– Atunci primarul s-a sfătuit cu jandarmul, cu notarul și cârciumarul și au hotărât să cheme toboșarul satului și să-l pună să umble cu fratele Benedict prin sat; să bată toba și când oamenii se strâng să strige-n gura mare: „Iată preotul care s-a lăsat de credința strămoșească și-i învață pe oameni să țină sâmbăta în locul duminicii...”

În timp ce mergeau prin comună, fratele Benedict l-a întrebat pe toboșar:

– Tinere, câte clase ai învățat matală?

– Șapte clase, a răspuns toboșarul.

– Citești bine? l-a întrebat Benedict.

– Sigur că da – i-a răspuns toboșarul.

– Fii bun, te rog și până ne odihnim puțin citește aici în cartea Exodului la capitolul 20.

Toboșarul a citit bine și atent. Când au ajuns la porunca a patra, toboșarul a citit: *Adu-ți aminte de ziua sâmbetei...* pentru că era Biblia ortodoxă.

– Vezi, tinere? Nu eu îi învăț pe oameni să țină sâmbăta, ci Cuvântul lui Dumnezeu îi învață.

A mai spus că oamenii vor da socoteală în ziua judecății de toată purtarea lor și i-a dat să citească în *Eclesiastul* 12,13-14.

– Vezi tinere, de aceea am părăsit serviciul meu preoțesc, ca să pot vesti Cuvântul lui Dumnezeu, să spun oamenilor adevărul, ca să ne pregătim pentru ziua revenirii Lui. Atunci vreau să fie bine și pentru mine și pentru tine, și pentru oricine. Mata n-ai vrea să te predai Domnului și să păzești poruncile Lui, ca să-L cunoști pe Domnul Isus?

– Ba da, aș vrea să fac și eu voia lui Dumnezeu, ca să-L văd și eu când vine pe nori și să nu fiu condamnat.

– Atunci, hai înapoi la primărie și spune-le lucrul acesta!

Toboșarul s-a întors la postul de jandarmi împreună cu fratele Benedict și i-a zis șefului de post:

– Domnule polițist, poftiți! Vă dau toba în primire, că eu de azi înainte nu vreau să mai fiu toboșar, vreau să fiu ca preotul Benedict Iliescu. Dați toba altcuiva să vă servească, pentru că eu

nu vă mai servesc. De azi sunt adventist. Șeful de post și primarul i-au luat toba și i-au lăsat să plece împreună.

Frații de la conducerea bisericii noastre l-au mutat pe fratele Benedict Iliescu în Bucovina, cât mai departe de locurile natale, unde mulți îi erau împotriva.

– Aceasta e cauza pentru care n-am mai auzit de el în ultimul timp? Întrebă preotul.

– Da, acesta este. Acum lucrează cu putere și trece prin multe primejdii în părțile Bucovinei de nord. Lucrează ca pastor adventist.

– Îmi pare rău pentru prietenul meu, zise preotul. A dat cu piciorul la o viață tihnită și plină de împliniri. Aleargă după himere, ca și voi.

– Himera aceasta e adevărul, cucernice!

– Care adevăr măi, oameni buni? Acela că în această noapte sfântă, casa vă e pustie? Vă gândiți la ce spun copiii voștri despre voi? Aveți copii?

– Avem – ziseră deodată Tudor și Hagiul.

– Ei și? Știți că ei trebuie îngrijiți? Știți că au nevoie de voi, pentru ocrotire și pregătire pentru viață? N-au avut trebuință de voi, numai ca să-i nașteți.

Răspundeți de femeile și pruncii voștri înaintea oamenilor și a lui Dumnezeu. Cu sufletul pe care-l aveți, nu puteți fi nepăsători față de durerile familiilor voastre, ca să alegeți alte chemări.

– Uneori trebuie să alegem între două lucruri la fel de dragi și scumpe – zise Tudor.

– Și apoi, câți sunteți voi? O mână de oameni împotriva unei lumi? Nu trebuie să ne răzvrătim împotriva a ceea ce Dumnezeu îngăduie de sute de ani. Ați văzut în seara aceasta? Biserica e plină de lume. Ea nu va rămâne niciodată pustie. Oamenii o umplu și-i dau târcoale.

– Dar ce să facă ei cu biserica, părinte, dacă tot robi rămân? Robii urii, ai neștiinței, ai prostiei și ai păcatului. Nu avea grijă că s-o găsi cineva să citească și Scriptura, și-atunci ne vom înmulți.

– Ești vinovat, Hagiule! Tu îi târăști după tine prin noroi și necazuri pe acești tineri și pe câți alții, alergând după năluci. Ești vinovat!

– Sunt vinovat, pentru că mi-am apărat dreptul de a fi liber în credința mea? Sunt vinovat, pentru că vorbesc împotriva ereziei, și a învățăturilor false? Sunt vinovat că nu-mi trădez Dumnezeu și virtutea?

Cucernice, vreau să-ți spun un lucru. Așa după cum poți observa și dumneata, omul este cea mai dăruită ființă. I s-a dat totul, dar toate cu împrumut. Cerul i-a dat suflarea, pământul i-a dat trupul, focul i-a dat căldura, aerul respirația, soarele lumina, lumea i-a dat locuința, faima și onorurile. Prietenii i-au dat tovărășia, părinții l-au crescut și i-au dat educația, iar învățătorii înțelepciunea. Căsătoria i-a dat iubire și copii, iar timpul i-a dat vârsta și coacerea. Toate i-au fost dăruite, date cu împrumut. Păcat, că acest „mare dăruit” uită că e doar un chiriaș, și nu stăpân. Într-o zi, toate acestea i se iau. Este trist că abia în ziua aceea se întreabă:

„Dar al meu ce e? Dacă toate sunt cu împrumut, mie ce-mi mai rămâne?”

Lumina începe să apună, roțile să scârțâie, copiii pornesc călătoria mai departe, lăsându-ne cuibul gol; aurul se înnegrește și își pierde strălucirea, prietenii pier înghițiți de vremuri, tovărășiile se răcesc, cununile câștigate se ofilesc, casele devin friguroase, tovarășul de viață îți spune „adio”, poporul pentru care ai luptat, nu te cunoaște, zborul tinereții se împiedică de tine, steaua îți apune, Cerul îți cere suflarea, iar trupul se întoarce în țărână. Atunci..., cu ce mai rămâi, cucernice? Dacă Dumnezeu nu ai, dacă misiune nu ai, dacă virtute n-ai avut? Ce-ți mai rămâne, cucernice? Ce-ți mai rămâne? Chiriașule! Dacă Dumnezeu nu ai, ce ai?

Doar Isus mi-e centrul fericirii, mi-e bucuria vieții, satisfacția cugetului, ospățul minții, fântâna mulțumirii și izvorul bucuriei mele. El este al meu. Pe El Îl slujesc, Îl vestesc, Îl aștept și pentru El mă pregătesc.

Da, știu, toți creștinii vor să pară că-L au pe Isus, dar cu adevărat, puțini Îl au. Toți doresc să-L vadă pe Isus, dar... la semenii lor. Aceasta asigură liniștea celorlalți. Toată lumea Îl laudă pe Isus în această noapte, Îl cântă, Îi dau daruri, Îl acoperă cu vorbe

alese, dar toți vor să-L știe cât mai departe de ei; pierdut undeva, într-o iesză, printre colinele Palestinei. Aici, lumea se mulțumește cu sărbătoarea Lui. Îl preamăresc și se unesc împotriva Lui. Creștinii sunt deranjați de revenirea lui Isus, cucernice. De ce, cucernicia voastră, preoții se împotrivesc așa de vârtos soliei revenirii lui Isus? Cumva deranjează venirea Lui? Strică planurile cuiva?

– S-a făcut târziu, oameni buni! Trebuie să ne mai și culcăm. Trupurile noastre au nevoie de odihnă, că mâine e o nouă zi.

– Dar pentru suflet avem odihnă, cucernice? Întrebă Hagiul în timp ce preotul ieșea pe ușă.

Ajuns afară, preotul a privit răsucindu-se în cele patru zări ale cerului și l-a chemat la sine pe sergentul ce păzea casa în care erau arestați.

– Vreau să vorbesc cu șeful tău!

– E la post, cucernice, acolo-i bai mare.

– Ce este?

– Au venit sătenii să-i caute pe arestați. Cică să le vindece necazurile.

– Și ce le-a spus?

– I-a mințit că arestații au pornit spre postul următor.

– Da?

– Da, părinte.

– E bine..., cheamă-l la mine! Până-n zori arestații trebuie să pornească spre închisoarea Preturii Roșiori de Vede.

Cerul acoperit cu nori groși muiase gerul. Ar fi dat să ningă, dar regina nopții întârzia porunca. Spre Olt se auzeau colindători întârziați. Buhaiul mormăia leneș, acoperit de plesnitul bicelor. Cocoșii cântau răgușit și speriați. Oricum, ei trebuiau să vestească schimbarea străjilor. Curând în camera arestaților s-a stins lampa. Respirau pe întuneric, prefăcându-se că dorm. Sufletele vegheau și mestecau cuvintele preotului despre copii și nevestele lor.

Capitolul XI

Săniile alunecau încet peste pânza albă a câmpiei. Trase de cai puternici, urcau dâmburile și coborau văile scurtând drumul Rușilor de Vede. Ca niște mogâldețe, sătenii, bărbați și femei, sub cojoacele mari cu lână groasă amorteau de nemișcare și frig. Se mutau când pe-o parte, când pe alta, slobozind aerul cald strâns sub straie. În unele sănii, oile și caprele purtate la târg pentru înstrăinare, răvășeau nutrețul pentru cai și provocau mânia oamenilor. În alte sănii, rațele prinse de picioare măcăneau în traistă; găștele găgâiau, și ici-colo câte un cocoș cânta; da, chiar pe ultimul lui drum cânta.

Într-una dintre sănii, învelită cu două cojoace mari, era Ileana Petrescu. În față stătea fratele ei, Minică, și cumnatul ei, Ion. Bărbații șopteau între ei, atenți să nu deschidă prea mult gura. Își fereau limba de gerul cumplit, arzător și uscat. Din când în când, Minică mișcă hăturile, îndemnând caii să țină pas cu cei din față.

Spre răsărit se roșiră zorile. Înceau să tragă după ele un soare palid și mort. Parcă-i era rușine să se arate lumii, gol și fără putere. Îi era rușine soarelui. Dar rușinea lui nu încălzea cu nimic pământul.

După ce coborâră dealul cimitirului, șirul de sănii se rupse. Fiecare o luă care-ncotro, după treburi. Sania Ilenei apucă spre Strada Mare, lunecând pe lângă zidurile zdrențuite ale prăvăliilor. Caii sforăiau nemulțumiți, pufăind aburul ca niște locomotive, ori de câte ori târگوveții le săreau în față trecând strada.

Ileana scosese capul de sub cojoace și privea tăcută vitrinele, citindu-le în gând. Orașul i se părea murdar și învechit. Sub zăpadă,

ghicea minciuna și neorânduiala. Aici nici zăpada nu mai era albă, nici aerul aer; și când privea trecătorii, i se păreau prea trecători.

În apropierea pieții, unde aveau să-și deshame caii, inima a început să-i bată cu putere. Se apropia momentul. Momentul pentru care părăsise casa, moment de răscruce pentru ea. Tot drumul se rugase pentru clipa aceasta. Se rugase câteva zile înainte de a se hotărî să plece. Orașul Rușii de Vede avea să-i ofere bucurie sau întunecare. Aici, între grămezile de gunoaie și la umbra zidurilor moarte, sta înlănțuit soțul ei, Tudor Petrescu. Nădăjduia să-l vadă, să-i mai numere o dată vânătaile, să-i atingă obrazul; obrazul acela ce și l-a păstrat totdeauna curat; să-i repete primul gungur al fiului lor și să-i arate cum își țuguie buzele parcă-ar fi vrut să întrebe: „Unde-i?” „O, dacă n-ar fi doar un vis”, dar... până la urmă și visul îi făcea bine. Când s-a oprit sania, a simțit că-i plesnește pieptul. Așa se temea să nu i se spulbere năzuința, încât ar fi dorit să fie mai lungă călătoria.

Minică a oprit pe una dintre străzile ce dau în piață. Ion a rămas să lege caii și să le dea nutreț. Ileana nu coborâse, ci privea în jur furnicarul viu ce se pierdea în străzi și prăvălii. Aștepta ordinele bărbaților.

- Unde s-a dus nenea? – îl întrebă Ileana pe Ion.
- La un prieten, care ar putea să ne ajute.
- Ce să ne ajute?
- Să intrăm în arest.
- Fără prieteni nu reușim?
- Știu eu? Minică cunoaște pe unu' al lui Scarlat, care are pe unu' Mailat, iar ăla-i pe bune cu un gardian. Cu ceva unsoare, sperăm să se deschidă ușile, fără să scârțâie.
- Da, dar ușa tot Domnul o deschide – zise Ileana.
- Cu siguranță, noi doar dăm piatra la o parte – replică Ion.
- Vom încerca să stăm de vorbă și cu ceilalți?
- Dacă vom reuși, dar nu cred. Vom încerca să le dăm pachetele prin Tudor sau prin gardian.

Cu strângere de inimă, pași prin porțile scunde, săpate în zidul de piatră. Nu-și imaginase că Vede are atâta piatră. Nu se gândise

niciodată că pietrele moarte-n albia râului, peste care calci și nu zic nimic, le arunci și nu ți-pă; pietrele mute, aici sunt în stare să te oprească pe loc, să nu-ți dea voie să înaintezi, să-ți ascundă chipul iubitului sau al dușmanului. „De ce, piatră neagră, de ce îmi ții ascuns bărbatul?” întrebă Ileana privind zidurile dincolo de care simțea bătând inima soțului ei. Simțirile adânci ale suflului prindeau răspunsul pietrei: „Pentru că semenii tăi și-a făcut inimă din mine”.

Încăperea în care au împins-o cei doi bărbați, Minică și Ion, era mare cât un hangar, împărțită pe din două de un gard de fier. De o parte stau vizitatorii, de cealaltă parte, închișii. Câteva canapele de lemn se întindeau de-a lungul pereților.

Ileana răsufla sacadat. Se ruga Domnului să n-o mai doară și să n-o mai apese pe piept așteptarea. Se lupta să nu plângă. Să-l întâmpine, stăpână pe sine, pe cel drag. S-a ridicat de pe canapeaua jengoasă și ciopârțită, când s-a deschis ușa de dincolo de gardul de fier. În golul pietrei apărură cojocul lui Tudor, urmară pantalonii, deasupra căciula. Între gulerul cojocului și căciula părea să-i fie fața. Nu cea cu care plecase de acasă. Aceasta era mai trecută, mai străină, costelivă și plină de vânătaii. Parcă trecuse peste el sania timpului, cu caii ei cu tot, și-i zdrobise trecutul harnic și frumos. ... Totul se cuibărise-n privirea vie ca un izvor. Se îngrămădiseră acolo toate; tinerețea și vitejia, dorul și spaima, credința, speranța și dragostea – toate se uniseră-n privire; țintea și pătrundea totul cu săgeata ochiului.

– Doamne, cât am așteptat ceasul acesta! Ce bine-mi pare c-ați venit! Nu mă priviți așa... fără să grațiți. Ileano, tu ești? Ce face băiatul?

Ileana, găsindu-și în cele din urmă glasul, zise:

– Bine, bine face, adică... nu știu ce să spun. Cred că te așteaptă.

Și pentru câteva minute au tăcut și s-au privit. Se priveau în ochi, se înțelegeau și aflau mai multe unul despre altul, privindu-se. Își curățau privirile în pânza de lacrimi ce li se așezase pe ochi.

– Am să mă întorc Ileană, cât de curând am să mă întorc. Mai am mult de lucru printre ai mei, și de aceea am să mă întorc. Să nu plângi, Ileană. Dacă ai venit aici, trebuie să fii tare.

– Dar tu de ce lacrimi? întreabă Ileana, ștergându-se la ochi cu colțul basmalei sub care-și ascundea frumusețea.

– Despărțirea de voi mă face să lacrimiez, nu suferința, nici loviturile; ele mă întăresc, dar chipul vostru îndepărtat îmi smulge lacrima.

– Tu ai vrut asta, se băgă-n vorbă Minică.

Tudor îl privi pe Minică, măsurându-l de sus până jos, neînțelegând la ce se referă.

– Parcă aș fi eu de vină că am ajuns aici!

– Ești, ești, ești! insistă Minică privind în lături. Nu știi ce necazuri s-au abătut asupra ei; plânge mereu, se ferește să n-o vedem, dar oricum nu ne păcălește.

– Mi-e și mie greu, Tudore. S-au schimbat unele lucruri de când ai plecat. Mi-e greu cu nopțile. În ultimul timp, am slăbit și-n credință. De când m-a bătut vecinu' Neagu, mă doare capul și-mi vine să plâng. Plâng până mă apucă zorile. Mă rog și plâng. Mă gândesc la tine. N-am uitat o clipă cât de bătut erai când te-au arestat și te-a înghițit viscolul. Casa e pustie, curtea e goală, toate au rămas triste după tine. Uneori, și sufletul îl simt gol, fără tine; parcă... și Dumnezeu lipsește când tu nu ești.

– De ce te-a bătut Cârcel?

– Mă bănuiește c-am dus-o pe țața Ilinca la noi la biserică. Într-o vineri seara, pe când ne întorceam de la adunare, ne-a așteptat în drum și ne-a bătut pe amândouă.

– O, Doamne! Unde-ai fost? murmură auzit Tudor.

– A fost acolo, pentru că...

– Pentru că ce? întreabă Tudor.

– În timp ce ne bătea, a damblagit.

– Vezi? Și zici că ești singură! De răutate a damblagit.

– Nu sunt singură, dar... simt că nu mai pot să lupt. În jurul nostru sunt oameni mai puternici decât noi, iar eu sunt singură, fără tine. Nu pot fi cum aș vrea, nu pot lupta ca tine, tu ești alături

de hagi, ai pe cineva în față, dar eu... uneori tremur de frică, mă tem de primejdii, mă tem pentru tine, pentru copil. Piciorul nu i se vindecă; a crescut mare, va trebui să meargă-n picioare, dar... cum? Am devenit slabă și neputincioasă în fața durerii, deși... o am mereu în casă, în mine. Mi-e teamă de ură și este atâta în jurul meu! Iar eu ce să fac? Te iubesc pe tine, pe copil, pe Dumnezeuul meu, și-atât; nu știu decât să iubesc și să aștept.

– Asta ne e călătoria Ileană, suntem condamnați la a iubi; a iubi cu orice preț!

– Cât o mai avea și iubire? Întrebă tăfnos Minică.

– De iubire nu te golești niciodată. Ura te golește, te seacă, te usucă; iubirea te umple, te crește, te păzește și te face să întinerești pe dinăuntru, zise șoptit Tudor.

– Vreau să trăim liniștiți. ... Și așa suntem năpădiți de nevoi. Să ajungem odată și-odată la liman, plângea Ileana.

– Totdeauna am crezut că ești o femeie tare.

– Vezi că nu sunt. M-am luptat, dar nu sunt. Tu ești bărbat, ai curaj, poți răbda, ai cuvânt și... ești puternic și bun. Răzbești prin bunătatea ta, pe când eu ...

– Și tu ești tare! Dacă n-ai fi, nu erai acu' aici. Sunt fericit că mi te-a dat Dumnezeu.

– Când pun mâncarea-n strachină, mă gândesc ce mănânci tu pe acolo, pe unde ești? Când privesc cerul, dimineața și seara, mă gândesc cât cer vezi tu în pivnițele și găurile în care te aruncă jandarmii? Tu care ești atât de însetat după cer! Ți-amintești astă vară, când dormeai afară, cum numărai stelele și căutai Orionul?

– Ce să fac Ileană, ce să fac? Să mă lepăd de crezul meu? Ce pot să fac?

– Nu la credință mă refer, cu ea trebuie să mori!

– Atunci ce să fac?

– Nu știu, sunt răspunsuri pe care nu trebuie să le aștepti de la alții.

– Crezi că eu nu mă gândesc la durerea pe care v-o pricinuiesc? Zi și noapte mă gândesc la voi. Uneori, mă trezesc cu gâtul uscat

de frământare. Îți simt în fiecare clipă lacrima și asta îmi dă o sete sărată și fierbinte. Dar ce să fac? Să tac și de frică să mă ascund de-acum în munți și în stânci? Putem avea noi o viață liniștită, în timp ce în jurul nostru bate clopotul a mort? Cercetați-mă cu îngăduință și mă veți înțelege. Trăim zile de luptă și strămtorare; și trebuie să lupt cu rătăcirea. Iartă-mă, Ileană! Simt o durere pentru voi, dar nu mă loviți cu durere! Dacă-mi nimeriți sufletul, ce mai rămâne?

– Tudore, dacă ție nu-mi vărs sufletul, cui? Străinilor?

– Dar eu cui? Dacă nu ție – îi răspunse Tudor zâmbind și mângâindu-i obrazul printre gratii și lacrimi.

– Nu te superi, dragul meu, uneori mă pomenesc vorbind ca o proastă.

– Povestește-mi, ce s-a mai întâmplat acasă, de cînd am plecat?

Ileana i-a povestit din toate atât cât socotea că trebuie să știe și să nu sufere. A zăbovit mai mult asupra persecuției din Săptămâna de Rugăciune. Apoi, i-a vorbit despre vecinul Neagu Cârcel, care după paralizie, a promis că vine la biserică; și chiar a făcut-o; dar nu înainte de a înapoia oile furate Ilenei. El furase oile și le ascunsese-n turma unui oier din Bulgari. I-a povestit cu bucurie, cum după arestarea prezbiterului Diniță și a celor doi slujbași, mulți prieteni de adevăr au umplut biserica. Frații rămași în sat se ocupă de ei, iar femeile fac cu bucurie lucrarea făcută mai înainte de conducătorii bisericii.

Minică și Ion se așezară pe o canapea lângă zid, lăsându-i pe soți singuri. Timpul a trecut ca un fulger. Gardianul le-a făcut semn că ar trebui să încheie. Se purta frumos cu ei. Simțise că erau protejați de sus. Înainte de a se despărți, Tudor zise:

– Ileană, nu spune nimic! Vreau să te privesc! V-am lăsat singuri și asta e tot ce mă doare, încolo n-am nimic pe suflet. Vă iubesc mai mult decât orice în lume; pe tine și pe băiat, de aceea ... oricând voi fi gata să mă jertfesc pentru onoarea lui Dumnezeu și salvarea semenilor noștri.

– Arestarea ta m-a făcut să mă simt femeia unui sfânt.

– Tu ești o sfântă!

– Nu sunt, dar aş vrea să fiu, ca să rămân veşnic cu tine.

Uşa din spatele gardului de fier s-a deschis şi a trecut prin ea un sergent tânăr şi curat îmbrăcat. A înaintat până când s-a oprit în spatele lui Tudor, şi a zis:

– Dumneata eşti Tudor Petrescu?

– Da, domnule sergent – a răspuns Tudor, întorcându-se cu faţa spre subofiţer.

– Am ordin de la domnul locotenent să mă însoţeşti în biroul dumnealui.

În acelaşi timp în spatele Ilenei, s-a oprit un alt sergent, care avea de îndeplinit acelaşi ordin. Minică şi Ion care urmăriseră scena de pe canapea, au păşit în faţa sergentului întrebând:

– Domn' sergent, ce s-a întâmplat? E o greşală domn' sergent!

– Poţi să-mi liberezi calea, ţărane? Gardian, a strigat sergentul, aruncă-i pe aştia-n stradă!

– Înţeles, domn' sergent.

Lângă sala de vizite, era un coridor unde Tudor şi Ileana ajunseră unul lângă altul, mergând în urma sergentului. Când s-au oprit în faţa unei uşi, Ileana l-a prins de mână şi i-a şoptit:

– Mai bine amândoi aici, decât afară despărţiţi de Dumnezeu

Curând fură invitaţi într-un birou. Când cel ce sta la masă îşi arătă faţa, Tudor rămase surprins, mormăind:

– Dumneavoastră, domn' locotenent, tocmai dumneavoastră! Credeam că nu vă mai văd; am auzit atâtea lucruri triste despre dumneavoastră.

Era locotenentul Luca Sabin.

– După cum vezi eu sunt, Tudore. Dar vă invit să luaţi loc pe scaune. Spune-mi, doamna asta frumoasă cine-i?

– Eu nu-s doamnă, domnule ofiţer, eu sunt ţărăncă din Lacul Sărat.

– Oi fi tu ţărăncă, dar eşti adventistă, şi pe voi religia vă ridică; citiţi, scrieţi, vă purtaţi frumos, cunoaşteţi din cărţile voastre lucruri pe care ceilalţi nu le cunosc; nu răspundeţi răului cu rău, deci asta înseamnă să fi doamnă, nu ca prăpăditele astea de analfabete, ce se războiesc în cafenele şi stabilimente şi care-şi zic „doamne”.

– Mulțumesc domnule, cum știți dumneavoastră, dar nu cred că m-ați arestat ca să-mi spuneți că sunt doamnă.

– Ei, vezi? Ți-am spus eu? Știe să vorbească mai bine decât o înfumurată de orașancă. Și-apoi să știi că nu ești arestată. Ești invitată, pentru că am vești bune pentru voi.

– Cum? ridică privirea spre locotenent Ileana.

– Am vești bune. Am o misiune oficială din partea domnului Brățășanu, comandantul Preturii Roșiori de Vede. Am înțeles că pe acolo au umblat prietenii dumneavoastră. Drept urmare, vă aduc o veste. Și e bine că ești și dumneata; cum ai zis că te cheamă?

– Ileana, Ileana Petrescu, soția acestui om care stă lângă mine.

– Văd, văd că-i omul tău, după cum te uiți la el.

– Mă uit domn' ofițer, că de când mi l-ai luat dumneata, nu l-am mai văzut până acum.

– Dacă zici că eu ți l-am luat, atunci de aia te-am chemat să ți-l dau.

– Deci, ce sarcină ați primit în legătură cu mine, domnule locotenent – întrebă serios și atent Tudor.

– Să-ți dau drumul acasă; să pleci cu nevasta ta.

– Singur?

– Nu, cu nevasta ta.

– Și totuși singur? Când m-ați luat din Lacul Sărat nu eram singur.

– Tudore, nu-mi spuneai tu pe drum că mântuirea este personală?

– Da, așa v-am spus, și așa și este. Dar... frații mei? Ce se va întâmpla cu ei?

– Nu eu dau ordinele aici. Ai văzut că acolo unde eu comand, răspundeam la întrebări; aici... eu execut. Apropo, se adresa Ilenei, ți-a spus că ceva miraculos, o minune s-a întâmplat cu noi în noaptea viscolului.

– Nu mi-a spus, domnule. Dar noi suntem obișnuiți cu minunile ca și cu aerul. Zilnic trăim prin minune. Tot ce se întâmplă cu noi e minune, așa că...

– Și totuși, când ajungeți acasă, pune-l să-ți povestească cum e cu adăpostul din noaptea morții, căci pentru mine e sigur că eram morți, sau „alergam” prin măruntaiele lupilor, dacă nu răsărea în calea noastră adăpostul.

– Am să-l întreb, domnule.

– Ei ce ziceți? Vreți să plecați împreună acasă?

– Vrem, domnule locotenent, dar nu singuri – zise Tudor.

– În cazul ăsta nu vreți.

– Și care sunt condițiile, domnule locotenent? – insistă mai departe Petrescu.

– Măi Tudore, tu știi că eu am ajuns să înțeleg felul în care voi gândiți. Și multe din spusele voastre le cred. Ba mai mult, v-am spus că l-am cunoscut pe ofițerul Niculescu, care a trecut la biserica voastră; eu înțeleg acum ce poți face și ce nu. M-a chemat domnul Brătășanu, comandantul, și mi-a spus că nu are nimic cu tine și cu Ilie; doar cu Hagiul are o socoteală. Dacă tu împlinești o mică condiție, ești liber și ferice, diseară dormi acasă cu Ileana.

– Aș dori să cunosc această condiție.

– De fapt e un lucru minor, pe lângă adevărurile mari pe care le aveți. Aceasta ar însemna să scrii cu mâna ta pe o bucată de hârtie că, de azi înainte, ai să te ocupi în cele ale religiei, doar de biserica ta și n-ai să mai vorbești celor care nu sunt adventiști, despre a doua venire. Nu văd un lucru imposibil în asta. Crezi chiar că e necesar să faci propagandă printre ortodocși? Oamenii vă știu și care e de venit la voi, va veni și așa; nu lasă Dumnezeu sufletele sincere să se piardă, pentru că nu te duci tu la ele. Nu lepăda această șansă. Dacă ajungi la proces, vei fi condamnat cel puțin șapte ani. Dacă accepți, acum pleci acasă.

– Ar fi o minune, domnule locotenent! zise Ileana.

– Ai dreptate femeie, minunea poate avea loc acum și aici. Știi că ți-a fost greu zilele acestea. Ai copil mic, înțeleg că e și bolnav. Veți avea o viață grea, dacă pierdeți ocazia. Vreau să știți că veți scăpa de multe greutăți, dacă Tudor acceptă propunerea comandantului Brătășanu.

– N-am visat când am plecat de acasă că mi se va întâmpla o așa minune.

– Uite, văd că nu mă înțeleg cu el, deși am trăit clipe dramatice împreună printre nămeți și boturi hulpave de lupi; te rog, vorbește tu cu el!

– Nu e ușor să-l îndupleci pe Tudor, într-o astfel de problemă, domnule ofițer.

Ofițerul întoarse spatele spre ei, ca să-i lase singuri și privea pe fereastră.

– Nu, nu vă întoarceți, domnule, zise Ileana. Ce am să-i spun soțului meu, puteți auzi și dumneavoastră.

– Tudore, sunt femeie, mai slabă ca un bărbat. Am făcut față cu greu necazurilor. Dacă n-ar fi fost Isus cu mine, n-aș fi aici. Avem un copil, am datoria să-l apăr și să-l cresc. Știu că trebuie să ne creștem copilul în pace și să-l ajutăm să ajungă om. Știi ce ți-ai spus la cununie? Că după nuntă nu mă vei părăsi niciodată, împreună și la bine și la rău; ți-amintești?

– Da, și n-am uitat.

– Azi suntem despărțiți. Tu aici, eu pe drum și copilul în troaca suferinței lui. Ai auzit ce-a spus domnul ofițer? Dacă spui „da” și scrii biletul, gata, ești liber și vom fi iarăși împreună.

– Cum? Ileană! Tu...

– Ca femeie și soție, îți cer un singur lucru.

– Vrei să...? întrebă uimit și desfigurat Tudor.

Ileana închise ochii câteva clipe și zise:

– Să spui hotărât: nu!

– Femeie, dar... nu înțeleg, contam pe dumneata; zise locotenentul.

– Cum să înțelegi, domnule locotenent! L-ai cunoscut dumneata pe Isus ca să înțelegi? Ai cunoscut suferința Lui, ca să înțelegi că drumul mântuirii trece prin necaz, singurătate și temniță? Nu ai cum să înțelegi!

– E de neînțeles, femeie! Îi ceri să rămână în închisoare?

– Nu noi suntem vinovați că am ajuns aici!

– Sunteți nebuni, nu vă gândiți la viitorul copilului vostru?

– Ba mă gândesc, domnule! Tocmai că are nevoie de un tată care nu și-a trădat credința și legământul. Cât despre viitor! Pentru el, trebuie să rămână statornic. Nu poți avea un viitor, dacă trădezi prezentul și-ți vinzi conștiința.

– Bine... dar... mai gândiți-vă câteva minute!

– Ne-am gândit, domnule, totdeauna ne-am gândit. Nu facem nimic fără să ne gândim.

– Ați auzit răspunsul nostru, domnule locotenent, duceți-l domnului Brătășanu!

– Așteptați un minut!

Locotenentul a plecat, lăsându-i singuri în birou. Când ușa s-a închis în urma ofițerului, Ileana a sărit în brațele lui Tudor. L-a sărutat și l-a strâns cu toată puterea la piept.

– Lasă-mă că sunt nespălat de când am plecat de acasă. Sunt murdar, dar n-am ce face. Sper să nu am păduchi, dar purici sigur am.

– Dacă sufletul ți-e curat, dragul meu, restul e mai simplu.

Locotenentul a venit mai repede decât se așteptau ei.

– Sunt mâhnit, dar trebuie să vă anunț că, de azi într-o săptămână, veți fi judecați și condamnați. Iar tu, femeie, i-ai rămas bun de la el, că, așa cum ai ales, n-o să-l mai atingi curând. Asta ai vrut, asta ai primit.

– Viețile noastre sunt în mâna lui Dumnezeu, ce va voi El aceea se va întâmpla.

– Să vă audă El! și a făcut semn sergenților să-i conducă afară.

Cinci pași au mai fost împreună, dar destul ca să rămână pentru totdeauna. Într-o privire de cinci pași și-au spus mai mult decât alții într-o viață.

.....
Judecătoria Preturii Roșiori de Vede era prea mică pentru furnicarul de bărbați și femei care se perindau zilnic pe coridoare, pe scări, prin sălile de judecată și prin birouri. Era greu să găsești un loc de tihnă, unde să convingi un apărător că ai dreptate și că ai fost năpăstuit. Dar cu toate acestea, aici erau date sau luate zilele de libertate ale oamenilor; aici unii sărăceau și alții se îmbogățeau. Aici se făcea orice. Un singur lucru lipsea, dreptatea.

Chiar și atunci când ți se dădea, era nedrept că atâta timp ți s-a luat și-ai suferit, că ai plătit cu vârf și îndesat.

Într-una dintre sălile de ședințe era gloată mare. Mulțimea se înghesuia, se călca pe picioare, își dădea coate, uneori se înjura pe sub mustață și căuta să treacă dincolo de ușă, în sală. Nu mai era vorbă de loc. Toți întrebau ce e acolo. Acolo nu era nimic, deocamdată.

Avea să fie mai târziu, după al nouălea ceas al zilei. Sala era lungă și îngustă, cu varul coșcovit și așa de vechi și afumat, de parcă era o tavernă părăsită. Băncile și scaunele cioplite și scobite arătau așa de vechi, încât aveau pretenția că pe ele și-a judecat Hamurabi supușii. Pe ici, pe colo, prin găurile din podea, scoteau șoriceii capul, priveau în sală, și de teamă să nu le pună careva kilogramele în cap, se ascundeau mai în adânc.

Când fu anunțată intrarea completului de judecată, se făcu liniște, dacă aia se putea numi liniște. Ca și când n-ar fi auzit ce era în sală, formația și-a ocupat locul. Sus pe podium, la o masă lungă, pătată de cerneală liliachie, era judecătorul. Un bărbat între două vârste, serios, mai mult sever decât serios, cu mustața ajustată și ascuțită. Căuta în teancul de dosare ceva doar de el știut. Alături, ajutorul, un proaspăt licențiat. Purta ochelari cu rame argintii, lăsați pe nas, așa ca să semene cu un autor de versuri slabe. Era la modă să scrii versuri slabe; trebuia să le înțeleagă oricine; orice mișca și făcea umbră pământului; dar ce? Faci versuri pentru aștri?! Grefierul, „domn’ Costică, grefierul”, cum îi spuneau, cei obișnuiți cu treptele tribunalului, era abătut în dimineța aceea. Avea și el necazurile și pricinile lui. Ce, credeți că un grefier n-are necazuri? Ba, are. De câte ori nu uită pe cine trebuie să ajute și pe cine să înfunde! Doar el face consemnările, nu? La urmă, nu ce a scris el citește judecătorul și... apoi hotărăște? Ochelarii obosiți, cu rame strâmbe de aramă, cravata cu nod bătrân, albită de soare, arăta că domn’ Costică e un om care muncește mult și câștigă puțin; un om nedreptățit chiar aici în templul dreptății. Hee, dacă ar fi putut și el să facă mai mult de două clase de normală, n-ar mai fi ascultat din capul mesei, scriind ce spun alții, ci ar fi stat la masă, mai în mijloc și ar fi dictat ce să se scrie.

Jos, lângă o bară de scânduri tocite și lucite stau avocații; când de un fel când de altul, când mai grași, când mai slabi, când mai buni, când mai proști, după paralele fiecăruia. Nu toți împricinații aveau avocați. Unii se apărau singuri, căci își ziceau ei: „Și-așa n-am gologani și... apoi ce-și face omul cu mâna lui e bine făcut”. La ușa din spate sta aprodul. Avea „misia” lui. Era tare mândru de ea. Trebuia să strige tare, ca o goarnă, să fie auzit peste mulțime. Împricinații? Mai totdeauna țărani; mai erau și orașeni, dar mai mereu țărani; bărbați, femei, tineri, bătrâni, unchi, mătuși, veri, frați, toate felurile. Cei mai mulți stau pe holuri prin sala mare, rebegiți de frig, de oboseală, rupți de cale lungă. Stau pe jos, pe vine, când pe un picior, când pe altul, rezemați de ziduri, pe oriunde. Când se dădea drumul în sală, se grăbeau să apuce un loc pe canapele. În urma lor rămâne praf, foi de porumb, mucuri de țigară. N-aveau voie să fumeze, dar, puteai să-i ții? Ascundeau țigările-n pumn sau în căciuli. Vedeai doar fumul ieșind din ei, ca aburul din arătura de primăvară.

După ce sosi procurorul, s-a deschis ședința. Mulțimea simțea că e un proces mare. Prea mulți popi, prea mulți țărani îmbrăcați curat; prea liniștiți pentru un loc ca acesta. Pe o ușă laterală, au intrat doi jandarmi cu trei arestați. I-au așezat pe-o bancă, în față.

Grefierul a luat un dosar, a scuipat în vârful degetelor, i-a desfăcut foile și a citit rar:

- Hagiul Ștefan din comuna Putineiu, Teleorman.
- Prezent – răspunse liniștit Hagiul.
- Petrescu Tudor din Lacul Sărat, Teleorman.
- Prezent – răspunse Tudor.
- Petrescu Ilie din Dorobanțu, Teleorman.
- Prezent.

Judecătorul se uita la ei și-i măsura de sus până jos.

- Sunteți frați mă? întrebă spre Ilie.
- Nu, domnule, doar veri.
- Al câtelea?
- Nu știu, că suntem mulți.

Judecătorul îi cântărea și-i măsura mereu cu privirea.

– Știți pentru ce crimă ați fost aduși aici?

„Hait...” se porni un val de mirare în rândurile din spate, „sunt criminali”. „O să fie proces tare”, comentau în surdina oamenii.

– Nu știm, domnule judecător – răspunse respectuos Hagiul.

– Pentru crimă împotriva sfintei noastre Biserici Ortodoxe, continuă judecătorul.

„Hait, a ucis biserica!” se mirau oamenii în spate. „Cum s-o ucidă, mă?” „A băgat cuțitul în zid”, șopti altul. „Stai locului! Că biserica nu moare dintr-un cuțit, nici dintr-o secure, nici dintr-un tun”, răspunse un țăran din rândul din față. „Ce să moară, bă, că-i moartă de mult”, zise unul mai scuturat dintre ei. „N-ați văzut că are cruce pe ea?”

– Nu știm când s-a întâmplat asta, domnule judecător – răspunse Tudor Petrescu.

– Nu știți? O să aflați din actul de acuzare. Dăm citire actului de acuzare:

Proces verbal de trimitere în judecată.

Astăzi, ziua 16, luna decembrie a anului una mie nouă sute... Chiar atunci se produse zarvă mare la ușa de la intrare. Judecătorul făcu semn secretarului de ședință să întrerupă, încercând să înțeleagă ce se întâmplă. Pe ușă intrară în sală mai mulți bărbați și femei, civili și militari, bine îmbrăcați. Judecătorul îi recunoscă pe oamenii de seamă ai orașului și ai județului; oamenii poliției, oamenii de cultură și de ordine, ofițeri și subofițeri, și chiar secretarul de cabinet al prefectului. Protopopul și arhimandritul dăduse sfoară-n județ și invitasă oficialități pentru a asista la condamnarea definitivă a sectei adventiste. După ce își găsiră locuri de pe care se ridicau grăbiți țăranii, secretarul de ședință continuă:

... noi Țugui Tufan, șef de post în Lacul Sărat, județul Teleorman, prin prezentul proces verbal, cerem trimiterea în judecată a mai jos numiților: Hagi Ștefan din comuna Putineiu, județul Teleorman, Petrescu Tudor din comuna Lacul Sărat, județul Teleorman și

Petrescu Ilie din comuna Dorobanțu, județul Teleorman, arestați în comuna Lacul Sărat, la data mai sus amintită, deoarece se fac vinovați de următoarele fapte incriminatorii:

Tentativă de crimă împotriva siguranței statului și a actualei ordini în stat.

Sus-numiții au atentat la integritatea ordinii statale prin aceea că ei s-au organizat și propovăduiesc organizarea oamenilor în comunități, ceea ce înseamnă că de la „comunitate” până la „comunism” nu mai este decât un pas, pe care-l fac pe ascuns. În felul acesta, în mod suversiv, camuflat, cu știință sau fără știință, ei au devenit dușmani ai statului de drept și avangardiști comuniști. Pentru aceasta am considerat că este de extremă urgență, a-i trimite în judecată, pentru a se lua măsuri severe împotriva acestor dușmani periculoși. Pentru întărirea celor susținute, avem martori care i-au auzit citind din Biblie următoarele: „Mulțimea celor ce crezuseră, era o inimă și un suflet. Nici unul nu zicea că averile lui sunt ale lui, ci aveau toate de obște. Căci nu era nici unul printre ei, care să ducă lipsă: toți cei ce aveau ogoare sau case, le vindeau, aduceau prețul lucrurilor vândute, și-l puneau la picioarele apostolilor; apoi se împărțea fiecăruia după cum avea nevoie.” (Fapte 4,32.34-35)

Am considerat că neintervenind la timp, ne facem vinovați de înlesnirea răspândirii acestor idei care pregătesc calea comunismului; iar actuala ordine în stat este primejduită. Astfel, cerem încadrarea inculpaților conform articolelor referitoare la revoltă împotriva orânduirii de stat, și condamnarea lor exemplară, chiar la pedeapsă capitală. Considerăm absolut necesar ca această propagandă adventistă să fie strivită chiar din plămădeală; să fie de învățătură tuturor celor ce vor mai pofti să adere la adventism.

Punctul doi al acuzării îi învinuiește pe inculpați de defăimarea bisericii majoritare în stat, adică sfânta și autocefala Biserică Ortodoxă, supusă numai Constantinopolului.

Punctul trei îi acuză de atac la legele strămoșești și la bunele moravuri.

Prin propaganda lor, acuzații au afirmat că biserica nu înseamnă clădirea, ci obștea, adică mulțimea credincioșilor. Astfel, tăgăduiesc

sfânta biserică cu toate podoabele și odăjdile sfinte, tăgăduind închinarea pe care i-o aduc cei ce intră sau trec pe lângă dânsa și se închină. Așa se slăbește respectul și considerațiunea pentru sfânta biserică. Ori în felul acesta, nația noastră este în pericol, nația fiind pe veci legată de biserică, căci nația e biserica și biserica este nația. Altfel spus, a slăbi biserica, slăbește statul, căci biserica și statul una sunt. Și așa ajungem tot la concluzia că inculpații se fac vinovați de defăimare și dispreț față de statul român.

În al treilea rând, adventiștii tăgăduiesc valabilitatea serviciilor noastre cultice. Ei sunt împotriva preoției, spovedaniei la preot, a sfinților, a crucii, a pomenilor, a cumetriilor, a petrecerilor cu lăutar, a horelor, a jocurilor, a mâncărilor noastre tradiționale, împotriva datinilor și legilor strămoșești. În felul acesta, ei slăbesc structura națională și aduc obiceiuri străine, cum ar fi: Sabatul, Școala de Sabat, Săptămâna de Rugăciune, reforma sanitară, dar de toamnă, evanghelizare, zecime, ziua întâi a săptămânii și alte obiceiuri și numiri neobișnuite la noi și străine de nația noastră. Acestea au o vădită tendință iudaizantă.

Pentru toate aceste acte subversive antinaționale, antistatale și antibisericești, cerem încadrarea lor la articolele din lege corespunzătoare, ca să fie condamnați la pedeapsa capitală, punându-se astfel capăt unei situații extrem de periculoase pentru țară și să fie stârpită din plămădeală secta adventistă și propaganda ei; drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal azi, 16 decembrie, anul curent; șef de jandarmi Țugui Tufan și sergent Mielu Turbatu.

În timpul acesta, sala era cufundată în liniște. Câteva rânduri din față, ocupate de țărani curat îmbrăcați, ascultau cu capul în jos. De fapt, erau credincioșii adventiști, veniți să-i sprijine pe frații lor. Tot timpul acesta, ei se rugau. Se rugaseră și acasă. Postiseră toate zilele și continuau. Se rugau ca biruința să fie a Domnului orice direcție ar urma. După citirea procesului verbal, președintele tribunalului care conducea judecata, a continuat:

– Aveți avocat să vă apere? i-a întrebat judecătorul pe inculpați.

– Nu avem, domnule judecător – au răspuns ei. Nimeni nu cunoaște cauza noastră mai bine decât noi. Și apoi Apărătorul nostru este însuși Domnul Isus Hristos. Cauza pentru care suntem trimiși aici, este a Lui, așa că L-am rugat pe El să ne apere – a răspuns Hagiul.

– Bine, bine, știu și eu că Domnul Isus ne apără în cer, dar... aici suntem la tribunalul din Roșiori, nu în cer. Conform legilor noastre trebuie să aveți și aici un avocat. Dacă nu aveți, instanța va numi unul din oficiu.

Curând apărură un avocat, care atunci îi vedea pentru prima dată pe inculpați, iar dosarul nu-l văzuse niciodată. Luând actul de acuzare, judecătorul a zis:

– Apărarea are cuvântul.

– Domnule judecător și onorată instanță, referitor la acuzațiile aduse clienților mei, las la aprecierea instanței.

Apoi a stat jos. Aceasta era toată apărarea.

– Acum, după ce ați auzit acuzarea și apărarea, spuneți ce aveți de zis – s-a adresat judecătorul celor trei. Vă recunoașteți vinovați de aceste fapte sau nu?

– Nu, domnule judecător – au răspuns inculpații.

– Ca să ne înțelegem mai bine, a zis judecătorul, trebuie să vorbiți pe rând sau să alegeți unul dintre voi să vorbească în numele tuturor. Cum alegeți?

– Să vorbească Hagiul – zise Tudor Petrescu.

Era vădit faptul că judecătorul se purta blând cu ei. El ar fi putut să încheie procesul, deoarece apărarea vorbise. Însă el a procedat legal, cum a crezut că e mai bine. Domnul Isus lucra prin el. Procurorul era foarte atent și asculta. Astfel, la invitația judecătorului, Hagiul a luat cuvântul și, în felul lui, s-a apărut și a pledat în favoarea adevărului.

– Domnule președinte, onorat tribunal, onorată asistență, am fost foarte atenți la citirea acuzației ce ni s-a adus și am înțeles că suntem acuzați de trei lucruri grave, și anume: că am fi contra statului, contra bisericii de stat și că am defăima obiceiurile strămoșești. La întrebarea dumneavoastră, noi am răspuns că nu ne

simțim vinovați. Și vreau să argumentez de ce nu ne simțim vinovați de acuzațiile care ni se aduc. De la bun început, vreau să spun că nici cei ce au întocmit acuzațiile nu cred în vinovăția noastră.

– Ca să răspundeți la obiect și să urmărim firul acuzațiilor – zise judecătorul – eu am să vă întreb și voi să răspundeți. Sunteți de acord?

– Da, domnule judecător.

– Bine, sunteți acuzați că sunteți comuniști. Ce aveți de zis?

– Nu suntem comuniști, domnule judecător și nici nu-i cunoaștem.

– Dar, ați auzit despre comuniști?

– Am auzit, domnule judecător.

– Știți ce urmăresc ei?

– Am auzit că ei urmăresc să întemeieze o împărăție a lor, un stat al lor. Am auzit că ei nu cred în Dumnezeu, batjocoresc Biblia, vor să dărâme bisericile, să desființeze religia, socotind că este o otravă pentru lume. Spun că omul a apărut din maimuță și că universul nu are Stăpân. Despre Domnul Isus spun că a fost un înșelător sau n-a fost deloc. Ei nu au biserici sau comunități, ci comitete de partid și sediu de partid. Astfel, socotesc, onorată instanță, că nu poate fi nici o asemănare între noi și ei.

– Am reținut cele spuse, dar cum răspundeți acuzației că voi învățați în comunități citind textul biblic din Fapte 4,32.34-35?

– Referitor la această acuzație, domnule judecător, răspund următoarele:

Este adevărat că noi citim aceste texte când vorbim de spiritul de dărnicie și ajutorare al bisericii. Dar aceste texte nu se referă la ceea ce numesc comuniștii, nivelarea raporturilor sociale. Aici nu este vorba de unitatea materială a oamenilor, pentru că Domnul Isus nu S-a ocupat de aceasta. În Luca 12,13-14, citim că: *Unul din mulțime a zis lui Isus: „Învățătorule, spune fratelui meu să împartă cu mine moștenirea noastră”. „Omule”, i-a răspuns Isus, „cine M-a pus pe Mine judecător sau împărțitor peste voi?”* Isus respinge ideea unității materiale propagată de comuniști. Ea nu este posibilă. Lucrul acesta se vede și în parabola talanților,

descrișă în Matei 25,14-30, unde Dumnezeu, Stăpânul, nu dă la toți robii Săi un număr egal de daruri și talanți. Dar El încurajează milostenia până la a-ți cheltui averea pentru salvarea fratelui tău. Acuzația că textul biblic incriminat se referă la comunism este neavenită. Aș întreba înaltele fețe bisericești, prezente aici, dacă în Bibliile dumnealor se găsesc aceste texte? Dacă da, dumnealor de ce nu le scot din Carte. Dacă nu le scot, atunci înseamnă că sunt sfinte, ca de altfel întreaga Biblie. În final, respingem această acuzație, ca fiind nefondată.

– Din actul de acuzare, reiese că urmăriți în mod ascuns să întemeiați o nouă împărăție. Ce răspundeți la aceasta?

– Onorată instanță, aș dori să răspund cu Biblia la această acuzație; voi citi textele din Ioan 18,33. 36: *Pilat a intrat iarăși în odaia de judecată, a chemat pe Isus și l-a zis: „Ești Tu Împăratul iudeilor?” Isus i-a răspuns: „De la tine însuși zici lucrul acesta, sau ți l-au spus alții despre Mine!” Pilat a răspuns: „Eu sunt Iudeu? Neamul Tău și preoții cei mai de seamă Te-au dat în mâna mea: ce ai făcut?” „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta”, a răspuns Isus. „Dacă ar fi Împărăția Mea din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâna Iudeilor; dar acum Împărăția Mea nu este de aici”. Același lucru amintește apostolul Pavel în Filipeni 3,20: *Dar cetățenia noastră este în ceruri, de unde și așteptăm ca Mântuitor pe Domnul Isus Hristos*. Năzuința aceasta o avea și apostolul Petru care scrie în a doua sa epistolă, la capitolul 3,13: *Dar noi, după făgăduința Lui, așteptăm ceruri noi și un pământ nou, în care va locui neprihănirea*. Chiar și crezul creștin, recunoscut de toate marile biserici creștine, exprimă speranța întemeierii Împărăției Domnului Isus Hristos, la a doua Sa venire și la învierea dreptilor. În concluzie, mărturisim că noi nu urmărim întemeierea unei împărății pământești, aici, în lumea păcatului, ci așteptăm Împărăția Domnului Isus, care ne-a fost făgăduită.*

– Al doilea punct al raportului vă acuză că defăimați biserica de stat. Ce aveți de zis la aceasta? întrebă judecătorul, încercând să țină discuția pe ideea raportului de acuzare.

– Respingem această acuzație, deoarece noi nu defăimăm pe nimeni. Noi nu socotim pe nimeni dușmani, ci frați; frați buni sau răi, credincioși sau amăgiți de păcat. Conform poruncii Domnului Isus de la Matei 28,19-20, noi propovăduim Evanghelia, arătăm voia Domnului; dacă cineva constată că nu este în rânduială cu cerințele Domnului să nu se supere pe noi! Noi nu defăimăm pe nimeni, dar trebuie să spunem adevărului adevăr și minciunii minciună.

– Sunteți acuzați că ați spus despre clădirea bisericii că nu e biserică, este adevărat?

– Domnule judecător și onorată instanță, este adevărat că așa am afirmat, și ceea ce am afirmat este adevărat; nu clădirea bisericii este biserica pentru care s-a jertfit Isus, Mântuitorul, și pe care va veni s-o mântuiască. Zidurile oricât de puternice și frumoase ar fi ele, oricâte odăjdii sfinte ar avea ele, nu vor fi mântuite, nu vor fi luate în cer sau în sânul lui Avraam. Judecați și dumneavoastră lucrul acesta! De altfel, Scriptura zice: *Spuneți-vă sănătate unii altora cu o sărutare sfântă. Toate Bisericile lui Hristos vă trimit sănătate.* (Romani 16,16)

Pavel salută biserica. Oricine înțelege că el nu salută zidurile, și apoi „biserica” nu se aduna în casa lor. De asemenea, în Epistola către Filimon este scris ... *către sora Apfia și către Arhip, tovarășul nostru de luptă, și către Biserica din casa ta...* (Filimon 2). De asemenea, Pavel scria corintenilor în prima epistolă la capitolul 16,19: *Bisericile din Asia vă trimit sănătate. Acuila și Priscila, împreună cu Biserica din casa lor, vă trimit multă sănătate în Domnul.* E clar că nu biserica zidurilor trimitea sănătate, ci obștea credincioșilor. Biblia susține că mulțimea credincioșilor formează biserica și asta credem și mărturisim și noi. Dacă Biblia e greșită, atunci greșim și noi, iar dacă ea are dreptate, atunci avem și noi. Judecați și dumneavoastră!

– În al treilea punct al raportului, sunteți acuzați că atentați la bunele obiceiuri și moravuri strămoșești. Ce aveți de zis?

– Onorată instanță, noi nu atentăm la bunele moravuri și obiceiuri, ci la relele moravuri și obiceiuri. Dumneavoastră vi-L

puteți imagina pe Domnul Isus jucând călușul? Sau vi-i puteți imagina pe apostoli venind beți, ținându-se unul de altul și neajungându-le drumul cât e de lat, chiuind, înjurând și spunând cuvinte triviale în urma unor nunți, cumetrii sau chermeze? Vi-i puteți imagina, bătându-și nevestele, sau surorile, sau prietenii; furând, mințind sau poftind de nevestele altora? Vă puteți imagina așa ceva? Noi în nici un caz, de aceea condamnăm aceste obiceiuri la cei ce-și zic că sunt creștini, ba mai mult, aceștia îi acuză pe adevărații creștini că sunt rătăciți și-i persecută, lovindu-i. Dacă nu vă supărați, onorată instanță, priviți pe fețele noastre și numărați vânătăile, cucuiele și rănilor; nu mai vorbesc de cele de pe corp, care sunt acoperite de haine. Toate acestea sunt făcute de cei ce-și zic creștini și chiar de fețele bisericești, unele chiar prezente aici.

Un murmur de mirare și dezaprobare se auzi în sală.

Între noi, onorată instanță, este un principiu simplu bazat pe ce spune Isus în Ioan 13,15: ... *Eu v-am dat o pildă, ca și voi să faceți cum am făcut Eu*. Deci, noi nu trebuie să facem ce n-ar face Isus și nu mergem unde n-ar merge Isus.

– Sunteți acuzați că-i disprețuiți pe strămoșii noștri și obiceiurile lor. Cum vă apărați de această învinuire?

Întreaga sală era numai ochi și urechi. Procurorul nu clipea. Judecătorul exprima o satisfacție ascunsă, iar fețele bisericești se foiau nemulțumite și nervoase. Într-o parte a sălii, domnul Brătășanu – comandantul poliției, exprima atâta ciudă, încât se vedea din colțul opus.

– Domnule judecător, cu toții știm că strămoșii noștri după trup au fost romani. Ei au avut o anumită atitudine față de Evanghelia Domnului Isus. Iată cum spune Biblia că s-au comportat ei față de Evanghelie și de apostolii Domnului. Citesc din Faptele Apostolilor, capitolul 16,19-23.35.37.39-40: *Când au văzut stăpânii roabei că s-a dus nădejdea câștigului lor, au pus mâna pe Pavel și pe Sila și i-au târât în piață înaintea frunțașilor. I-au dat pe mâna dregătorilor, și au zis: „Oamenii aceștia ne tulbură cetatea; sunt niște iudei, care vestesc niște obiceiuri, pe care noi,*

romanii, nu trebuie nici să le primim, nici să le urmărim”. Norodul s-a ridicat și el împotriva lor, și dregătorii au pus să le smulgă hainele de pe ei, și au poruncit să-i bată cu nuiiele. După ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniță și au dat în grija temnicerului să-i păzească bine. Când s-a făcut ziuă, dregătorii au trimis pe cei ce purtau nuiielele să spună temnicerului: „Dă drumul oamenilor aceloră”. Dar Pavel le-a zis: „După ce ne-au bătut cu nuiiele în fața tuturor, fără să fim judecați, pe noi, care suntem romani, ne-au aruncat în temniță, și acum ne scot afară pe ascuns! Nu merge așa! Să vină ei singuri să ne scoată afară!” Dregătorii au venit să-i potolească, i-au scos afară din temniță, și i-au rugat să părăsească cetatea. Ei au ieșit din temniță, și au intrat în casa Lidiei; și după ce au văzut și mângâiat pe frați, au plecat.

Noi ce atitudine luăm față de învățătura Domnului Isus, față de învățătura creștină? Tot pe aceea pe care au luat-o strămoșii noștri romani? Cât despre ceilalți strămoși, dacii, ei erau păgâni de-a binelea. Ca niște creștini adevărați, *nu avem ce lua de la ei.*

– Cu ce drept aduceți obiceiuri străine, iudaizante? întrebă, fără să i se dea cuvântul, protopopul care sta în fruntea preoților.

Judecătorul nu s-a formalizat de intervenția nepoliticoasă a preotului și i-a făcut semn Hagiului să răspundă.

– Suntem acuzați că aducem obiceiuri străine, iudaizante. Învinuirea aceasta nu este fondată. Toate aceste „așa-zise obiceiuri evreiești” sunt în Biblie și recomandate de ea. În Biblia bisericească, citim aceste lucruri. Noi nu avem o Biblie adventistă, ci Biblia tradusă de teologi ortodocși. Cine dorește să se convingă poate veni să verifice Biblia mea.

Hagiul a continuat pledoaria sa, vorbind despre întreaga doctrină adventă. Treceau orele, dar nimeni nu băga de seamă. Toți sorbeau cuvintele inspirate. Parcă erau într-o biserică de reformă și redeșteptare. Când Hagiul a afirmat că adventiștii sunt urmașii spirituali ai Israelului după spirit, protopopul a rupt tăcerea și a strigat:

– Aici v-ați prins singuri, ați recunoscut că sunteți urmașii jidovilor, care l-au răstignit pe Isus; v-ați prins singuri.

Judecătorul, l-a lăsat pe protopop și i-a făcut semn Hagiului să continue.

– Onorată instanță, oricine știe că Domnul Isus după trup a fost evreu, apostolii au fost evrei, primii creștini au fost evrei; așadar, evreii au fost de două feluri: unii care L-au primit pe Isus, devenind creștini și astfel părinții spirituali ai creștinismului de azi, iar ceilalți, care L-au respins pe Isus, sunt evreii de azi care așteaptă să Se nască Mesia și să facă din Ierusalim centrul lumii. Aceștia, care L-au răstignit pe Isus, sunt ușor de recunoscut, pentru că ei Îl resping și azi. Ori noi, fiind creștini, nu putem fi urmașii acestora. Cât despre teama unora față de tot ce este iudaic, Isus spunea în Ioan 4,22: *Voi vă închinați la ce nu cunoașteți; noi ne închinăm la ce cunoaștem, căci Mântuirea vine de la Iudei.* Și apoi, să mă ierte cucernicii, dumnealor după al cui obicei își zic preoți și se îmbracă precum preotul Aron? Dumnealor iudaizează când își zic preoți, au altar, cădelnițe, tămâie, sfeșnic și alte obiceiuri evreiești, preoțești.

În timp ce judecătorul se pregătea să pună o întrebare, din sală un domn bine spilkuit cere cuvântul și zice:

– Domnule judecător, vă rog să-i întrebați pe acuzați, din punct de vedere al culturii și civilizației, ce aport aduce credința dumnealor țării și poporului român?

Era directorul biroului de cultură socială pe județ. Judecătorul n-a îndeplinit decât formalitatea spunând:

– Instanța aprobă întrebarea, deși nu constituie subiect de acuzație. Ați auzit întrebarea, așa că, dacă aveți răspuns, puteți să-l prezentați.

– Domnule judecător – zise Hagiul care era tot timpul în picioare – dacă îngăduiți, aș dori să răspundă la această întrebare unul dintre cei doi frați ai mei de credință și de suferință, Tudor sau Ilie.

– Cum vreți și cum hotărâți – zise judecătorul.

După un schimb de priviri, Tudor s-a ridicat, a privit completul de judecată, apoi asistența și a zis:

– Onorată instanță, răspunsul la această întrebare ar putea fi o istorie întreagă; însă voi aminti doar câteva lucruri. Cei care citesc presa și jurnalul au citit de curând articolele jurnalistului C.G. Costa-Foru, apărute în ziarul *Dimineața*. De asemenea, articolele domnului Gh. Mărculescu, apărute în ziarul *Adevărul*, care arată uimitoarele schimbări care au loc în cei ce primesc și trăiesc credința adventă.

Se află aici în sală, domnule judecător, cel ce a întocmit procesul verbal de acuzare, domnul Țugui Tufan, șef de post la noi, în Lacul Sărat. Să spună dumnealui ce fel de oameni erau, înainte de convertire, cei care sunt azi credincioșii adventiști.

Judecătorul privi în sală și întrebă cine-i cel amintit.

– Eu, domnule judecător – zise Țugui, timid, ridicându-se de lângă domnul Brătășanu.

– Vino în față și depune mărturie cum ai fost rugat, dacă știi, bineînțeles!

Polițistul veni în față, așteptă puțin să-i coboare nodul din gât și zise:

– Onorată instanță, cât despre mine, eu sunt bucuros că mi-ați dat ocazia să-mi descarc sufletul de o povară grea. Eu, care sunt, de altfel, un suflet bun, asta poate s-o spună și nevasta mea, păcat că nu-i aici, că ar fi luat ea cuvântul. Cât despre mine și nevasta mea, eu sunt foarte supărat pe acuzarea pe care am scris-o acestor oameni. Că dacă ați ști dumneavoastră, domnule judecător, ce zile fripte aveam eu și toți polițaii cu anumite persoane, care acum au trecut la dumnealor și nu mai zic nici păs, m-ați înțelege și mi-ați plânge de milă. Cât despre mine, eu bag mâna-n foc că acești oameni sunt buni și n-ar trece peste cuvântul stăpânirii nici cât negru sub unghie. Așa că, onorată instanță, eu sunt chezaș că sunt buni, oameni buni.

Văzând că s-a oprit, judecătorul a zis:

– Păi, bine, domnule șef de post, n-ai scris dumneata procesul verbal de acuzare?

– Părintele, domn' judecător, puteți compara scrisul.

Sala începu să murmure și să şușotească.

– Bine, dar n-ai semnat dumneata?

– Da, dar părintele nu mi-a dat să citesc, spunând că e datoria lui să apere sufletele credincioșilor.

Oamenii râdeau și comentau între ei. Judecătorul a sunat clopoțelul și a cerut liniște.

– Inculpat, mai ai ceva de zis?

– Doresc, domnule judecător, să rezum următoarele: în casele unde a pătruns solia adventă, nu se mai aud certuri, bătaii sau scandaluri. Acolo e liniște, pace și bună învoire; nu se mai aud înjurături, drăcuiei, vorbe urâte și jignitoare; acolo se vorbește frumos și liniștit. Acolo nu se mai minte, nu se mai înșală, nu se mai fură. Acolo sănătatea oamenilor se îmbunătățește și casa arată altfel. Acolo nu se mai fumează, nu se mai bea alcool și nu se mai vine beat acasă. Solia adventă îi învață pe oameni să-și respecte corpul, păstrându-l curat, cu haine curate și cu miros plăcut. De când ne-am făcut adventiști facem baie corporală săptămânal. Dumneavoastră știți că pe la noi circulă o vorbă: „Românul face baie când se naște și când moare” și așa fac mulți săteni. Adventiștii însă nu se pot întâlni cu Domnul Isus sâmbăta, la biserică, fără să nu se fi spălat și primenit. Aceasta ne-a îmbunătățit sănătatea. Apoi în ce privește hrana, noi am învățat multe lucruri sănătoase din scrierile inspirate. Soțiile noastre au învățat să gătească mai multe feluri de mâncare și mai sănătoase.

În ce privește familia, noi am învățat că trebuie să ne respectăm ca soț și soție în familie, să ne ajutăm și să fim împreună atât la necazuri, cât și la bucurii. La noi este interzisă bătaia între soți.

În ce privește organizarea în familie, am învățat să ne organizăm timpul, lucrul și să punem ordine în ogrăzile noastre. Predicatorii noștri ne-au învățat să ne săpăm latrine sau, cum se spune acum, mai nou, pe la oraș, „closet”. Până să fim adventiști, n-aveam așa ceva. Și azi mulți săteni neadventiști n-au closet și folosesc spatele la șira de paie. Aceasta înseamnă boală și mizerie. Noi ducem muncă de lămurire cu vecinii noștri să adopte și ei aceste lucruri bune, chiar dacă nu sunt adventiști.

Ultimul lucru pe care vreau să-l amintesc este acela că dintre adventiști dispare neștiința de carte. Nu poți fi un bun adventist, neștiind carte. Toți adventiștii învață carte, pentru că trebuie să studieze Biblia și celelalte scrieri și reviste creștine. Chiar și bătrânii învață să citească. Toți sunt elevi în Școala de Sabat, al cărei studiu nu se termină toată viața. Credem, onorată instanță, că noi, adventiștii, avem datoria să aducem acest suflu nou de cultură și civilizație și să-l practicăm, influențându-i spre bine pe toți frații noștri români și pe oricine vine în contact cu noi.

Se scurseră câteva ore bune, dar asistența nu simțise. Rar puteai asista la un astfel de proces.

Ca trezit dintr-un vis plăcut, judecătorul a zis:

– Bine, s-a luat act, stai jos! Acum acuzarea are cuvântul! Rugăm pe domnul procuror să concluzioneze!

Procurorul, cunoscut de altfel de lumea tribunalelor ca un bun meseriaș în misiunea lui, a luat cuvântul și a zis:

– Domnule judecător și onorată instanță, de mai multe ore asist la desfășurarea acestui proces, luând notă de tot ce s-a spus aici. Sunt peste măsură de uimit și impresionat de cele ce am ascultat în timpul dezbaterilor. Împotriva acestor trei oameni s-au adus învinuiri foarte grave. Când am studiat acest dosar, mi s-a părut că va fi interesant; dar mărturisesc că am fost depășit în așteptările mele. Am crezut că voi vedea niște oameni speriați, fricoși, fără cuvinte; care vor cerși milă, iertare și vor promite marea cu sarea, că vor face și că vor drege. Dar n-a fost așa, după cum ați văzut.

Mă așteptam să văd preacinstitele fețe bisericești, cum vor prezenta argumente zdrobitoare, cum îi vor zdrobi pe adventiști cu dovezi biblice și vor arăta tuturor că adventismul e o înșelătorie. Dar n-a fost așa, după cum ați văzut. Cei fără cuvinte și dezorientați au rămas tocmai acuzatorii adventiștilor. Am văzut cum acești oameni s-au apărat magistral, aducând argumente și citate din Biblie, care nu pot fi discutate și puse la îndoială. Ba mai mult, au arătat că nu se amestecă în politică și aduc un suflu înnoitor pentru patria română.

Constituția țării, adoptată în 1923, acordă libertate de manifestare și cult tuturor a căror credință nu contravine bunelor moravuri; și am văzut clar că adventiștii, la punctul acesta, nu pot fi acuzați.

Mă adresez acum înaltelor fețe bisericești și le sfătuiesc ca, atunci când o oaie din turmă se rătăcește, să meargă s-o aducă înapoi cu duhul blândeții, nu s-o înjunghie cu spada stăpânirii.

Din cauza acestor considerente, eu nu pot să cer verdict de condamnare împotriva acestor cetățeni și cer eliberarea lor imediată.

Judecătorul s-a sfătuit cu plenul, apoi a luat cuvântul și a zis:

– Având în vedere dovezile de neculpabilitate, pe care inculpații le-au adus în apărarea lor, având în vedere concluzia și cererea de achitare pe care domnul procuror le-a făcut, pentru aceste motive tribunalul hotărăște: achitarea de orice penalitate pe numiții Hagiu Ștefan, Tudor Petrescu și Ilie Petrescu. Sentința rămâne definitivă și fără apel. Cheltuielile de judecată le suportă reclamații.

Sala a izbucnit într-o manifestare de bucurie ieșită din comun. Singurii care nu se bucurau erau preoții și domnul Brătășanu – șeful poliției. Fostii arestați se îmbrățișau și se bucurau, laudându-L pe Domnul, pentru izbăvirea minunată.

Ajunși afară, pe scările tribunalului, nu le venea să creadă că sunt liberi, neavând jandarmi în spatele lor. Adventiștii din localitate și din împrejurimi, care asistaseră la proces, se bucurau și nu conteneau cu mulțumiri la adresa Domnului.

Încetul cu încetul, grupul se micșora, fiecare având și alte treburi în oraș. Se apropia de ora prânzului. Până la urmă, cei trei rămaseră singuri, după ce refuzaseră toate invitațiile fraților din localitate. Ei erau însoțiți doar de Ion Petrescu, fratele lui Tudor, care venise cu sania trasă de cai, în speranța că se va întoarce cu fratele lui acasă.

– Noi credem că e bine să mergi cu noi, frate Ștefane. E mai ușor să ajungi acasă de la noi decât de aici.

– Simt că trebuie să ajung acasă mai repede, frate Tudore. Lipsesc de multă vreme și trebuie să ajung. Am să mă duc la gară, voi lua un tren până la Salcia și de acolo mai am puțin pe jos. Până la lăsarea nopții voi ajunge.

– Mi-ar fi plăcut să ne bucurăm împreună de această biruință!

– Te vei bucura cu Ileana și fiul tău. Acum vă las și vă rog să spuneți salutări bisericii. Am să vă vizitez curând.

După ce s-au îmbrățișat, s-au despărțit. Tudor a urcat în sanie și au pornit cu viteză spre apus, spre apele învolburate ale Călmățuiului; iar Hagiul Ștefan spre răsărit, la gară, de unde avea să ia trenul.

Ajuns la peron, constată că primul tren trecea peste patru ceasuri. Era timp suficient ca să caute ceva de mâncare în oraș.

În timp ce sorbea dintr-un pahar de lapte, pe masa unui birt, s-a apropiat de el un sergent de stradă și l-a întrebat:

– Tu ești Ștefan Hagiul din comuna Putineiu?

– Da, eu sunt – a răspuns Hagiul.

– Urmează-mă! Dacă te împotrivești te declar arestat.

– Nu mă împotrivesc, domnule.

Au mers un timp pe strada poliției, au oprit puțin la ghereta santinei de la poartă, apoi au pornit într-o altă direcție.

Au ajuns curând la o casă mare frumoasă și arătoasă. Au intrat și au așteptat într-un hol. Părea că nu e nimeni acasă. Curând polițistul a plecat spunând:

– Așteaptă aici până vine o persoană importantă să vorbească cu tine!

– Bine domnule, aștept – căci se gândi că mai are destul până la tren.

La scurt timp după plecarea polițistului, sosi ofițerul Brățășanu. Hagiul nu-l cunoștea; dar când s-a recomandat și-a dat seama cine era.

– Tu ești Ștefan Hagiul din comuna Putineiu?

– Da, domnule Brățășanu.

– Tu ai convertit-o pe soția mea la adventism?

– Da, domnule.

– Și... tot tu ai botezat-o?

– Da, domnule Brătășanu.

– Și n-ai socotit că trebuie să mă întrebi și pe mine?

– Domnule șef de poliție, în probleme de conștiință, fiecare răspunde pentru sine, iar doamna Brătășanu a hotărât singură botezul ei. Eu, în virtutea trimeriei lui Hristos, care mi-a poruncit la Marcu 16,15-16, să fac ce am făcut, am ascultat.

– Va să zică, atunci când ai botezat-o pe soția mea, tu L-ai ascultat pe Hristos, și n-ai socotit că trebuie să mă întrebi și pe mine. Ei bine, pentru că nu mi-ai cerut părerea în această problemă privitoare la soția mea și ai socotit că e destul să te sfătuiești cu Hristos, să te scape acum Hristos din mâna mea!

Și în acel moment l-a lovit cu pumnul în obraz, încât Hagiul a căzut la podea devenind inconștient. În cădere a atins un cuier-pom, care a căzut producând un zgomot mare. Zgomotul a fost auzit de doamna Brătășanu, care venise la bucătărie. Ei i s-a părut curios zgomotul acesta. Ea știa că nu-i nimeni acasă. Când a ajuns la birou și a privit pe geam, l-a văzut pe soțul ei călcând pe cineva în picioare și zicând ca ieșit din minți:

– Să te scape Hristos din mâna mea, să te scape Isus din mâna mea...

Doamna Brătășanu a deschis ușa și s-a repezit la soțul ei, l-a prins în brațe și i-a zis:

– Ce faci omule, nu vezi că l-ai omorât? Vrei să intri în pușcărie?

Ca trezit dintr-un coșmar, domnul Brătășanu și-a luat pălăria, paltonul și a plecat. Doamna Brătășanu, a adus un lighean cu apă și a spălat fața plină de sânge a Hagiului, a oprit sângele cu tampoane și s-a asigurat că omul respiră. Era încă inconștient. A adus apoi oțet, alcool, i le-a pus la nas și încet, încet, Hagiul a tras aer în piept și a început să-și revină. Când a văzut-o pe sora Brătășanu dându-i îngrijiri, și-a adus aminte ce-i cu el și de întâlnirea cu stăpânul casei. A întrebat unde este domnul Brătășanu și încet, încet, s-a ridicat, și-a scuturat hainele cum a putut, a scos Biblia din buzunarul vestonului și i-a citit sorei Brătășanu următoarele:

Tu, însă ai urmărit de aproape învățătura mea, purtarea mea, hotărârea mea, credința mea, îndelunga mea răbdare, dragostea mea, răbdarea mea, prigonirile și suferințele care au venit peste mine în Antiohia, în Iconia și în Listra, știi ce prigoniri am răbdat; și totuși Domnul m-a izbăvit din toate. De altfel, toți cei ce voiesc să trăiască cu evlavie în Hristos Isus vor fi prigoniți. (2 Timotei 3,10-12)

Căci cu privire la Hristos, vouă vi s-a dat harul nu numai să credeți în El, ci să pătimiți pentru El și să și duceți, cum și faceți, aceeași luptă, pe care ați văzut-o la mine, și pe care auziți că o duc și acum. (Filipeni 1,29-30)

După ce a citit textele, s-a plecat cu greu pe genunchi, a încurajat-o pe sora Brătășanu, s-a rugat pentru ea, a încredințat-o Domnului și a ieșit în lume.

Mergea încet, clătinându-se, pe Calea Dunării, spre centru. De departe, vedea chipul de bronz al generalului Mantu. Săniile cu clopoței treceau gălăgioase pe lângă el. Din castanii bătrâni curgea chiciură, albindu-i hainele vechi și murdare. Trecu pe lângă un polițist. Nu simți nimic. Ce puteau să-i mai facă? Mirosea a carne arsă. Își aminti că, odată, tot pământul va mirosi a carne arsă. Tot clătinându-se și trăgând aer în pieptul ce-l durea ca o bubă coaptă, ajunse la gară.

Când urcă-n tren, i se păru așa de greu, încât avu simțământul că urcă pentru totdeauna. Locomotiva târa după ea șirul lung de vagoane. Închise ochii și simțea că mergea de-o veșnicie spre veșnicie. Plecase din târgul vechi și dărăpănat; părăsea câmpia întinsă și netedă împărțită între Vedea și Călmățui. Deschise ochii, privi pe geam și i se păru tot câmpul plin cu morminte. Lângă fiecare sta câte un înger care-i făcea cu mâna. „Tu, du-te; că noi rămânem aici să-i așteptăm pe următorii...”, strigau zâmbind îngerii...

Tipografia „Viață și Sănătate”
Str. Valeriu Braniște 29, sector 3, București
Tel. 021.323.00.20